

Kulttuuria alueittain
Tilastollinen katsaus
Kultur på regional nivå
En statistisk översikt

Kulttuuria alueittain

Tilastollinen katsaus

Kultur på regional nivå

En statistisk översikt

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Jukka Ekholm
Puh. (09) 1734 3370
Tel. +358 9 1734 3370
jukka.ekholm@stat.fi

Osoite:
00022 Tilastokeskus

Adress:
00022 Statistikcentralen

Address:
FI-00022 Statistics Finland

Kannen kuva – Pärbild – Cover design: Ilkka Kärkkäinen

© 2007 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

ISBN 978-952-467-718-9

Taulukoissa käytetyt symbolit

*Ei yhtään
Suure pienempi kuin puolet
käytetyistä yksiköistä
Tieto epälooginen esitettäväksi
Tietoa ei ole saatu tai se on
liian epävarma esitettäväksi
Salassapitosäännön alainen tieto*

Teckenförklaring

*Värdet noll
Mindre än hälften
av den använda enheten
Uppgift kan inte förekomma
Uppgift inte tillgänglig eller alltför
osäker för att anges
Sekretessbelagd uppgift*

Explanation of symbols

*Magnitude nil..... -
Magnitude less
than half of unit employed..... 0 ja – och – and 0,0
Category not applicable..... .
Data not available or too
uncertain for presentation..... ..
Data subject to secrecy..... ...*

Esipuhe

Kulttuuria alueittain: tilastollinen katsaus on Tilastokeskuksen ensimmäinen julkaisu, joka sisältää yksinomaan alueellisia tilastotietoja Suomen kulttuurin tilasta ja kehityksestä. Kulttuurin alueellista tilastointia alettiin laajentaa vuonna 2002 ilmestyneen opetusministeriön aluekehittämissstrategian (Aluekehittämissstrategia vuosina 2003–2013) pohjalta. Alueellisia kulttuuritilastoja lisättiin Tilastokeskuksen Internet-sivuille sekä kulttuuritilastolliseen kokoomajulkaisuun. Vuonna 2003 tehtiin erillinen suppeahko selvitys Suomen kulttuuripalveluista alueittain.

Myös opetusministeriön Kulttuuripolitiikan etiikka-projektin reilun kulttuurin käsitteellä tähdennetään kulttuurin alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta sekä etnisten kulttuurien merkityksiä. Kansallisen ja EU:n aluepolitiikan tavoitteena on maan eri alueiden tasavertaisuuden lisääminen ja kehityksen tukeminen alueiden omista lähtökohdista käsin. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan alueiden tilaa kuvaavia tilastotietoja.

Julkaisuun on kerätty tietoja Tilastokeskuksen lisäksi mm. opetusministeriöstä, taiteen keskustoimikunnasta, keskusvirastoista sekä taide-, kulttuuri- ja joukkoviestintäalan laitoksilta ja järjestöiltä. Julkaisu on osa Tilastokeskuksen kulttuuritilastointia, jota on rahoittanut Tilastokeskuksen lisäksi opetusministeriö. Julkaisun on koonnut ja kirjoittanut Jukka Ekholm. Carola Grönholm on kääntänyt tekstin ruotsiksi. Tove Sällström-Laiho on tarkistanut taulukoiden tekstien ruotsinnokset. Englanninkielisen yhteenvedon on kääntänyt Henriikka Hakkala. Mia Kilpiö ja Henriikka Hakkala ovat tarkistaneet taulukoiden englanninkieliset tekstit. Julkaisun ovat taittäneet Marita Potila ja Riikka Turunen.

Helsingissä, elokuussa 2007

Riitta Harala
Tilastajohtaja

Förord

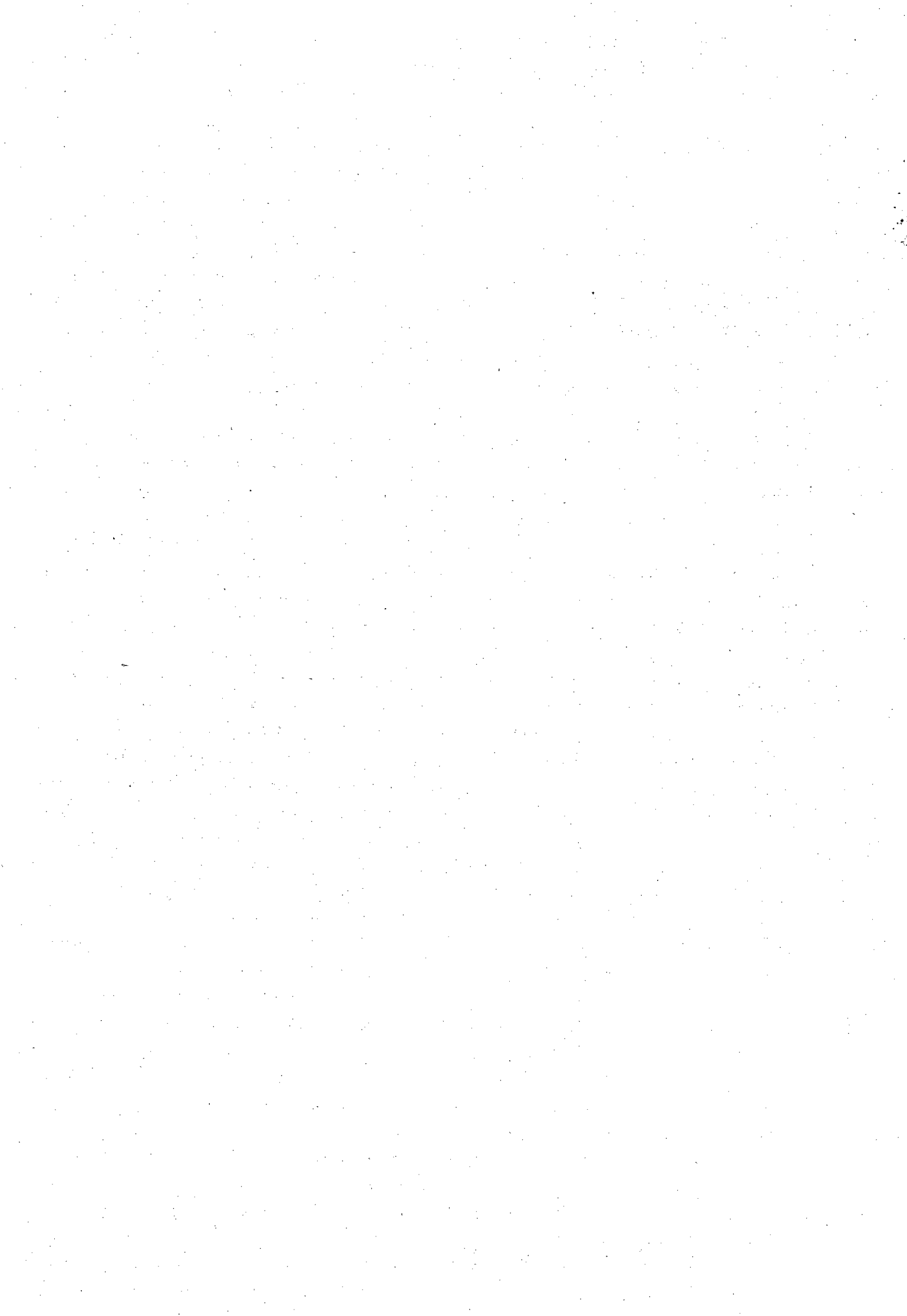
Kultur på regional nivå: en statistisk översikt är Statistikcentralens första publikation med enbart regionala statistikuppgifter om läget och utvecklingen inom kulturen i Finland. Statistikcentralen började utvidga den regionala statistikföringen av kulturen utgående från undervisningsministeriets strategi för utveckling av regionerna, som utkom år 2002 (Aluekehittämissstrategia vuosina 2003–2013). Regional kulturstatistik lades ut på Statistikcentralens webbsidor och infördes i en kulturstatistisk samlingspublikation. År 2003 gjordes en separat kortfattad utredning över kulturservicen på regional nivå i Finland.

Enligt undervisningsministeriets strategi för utveckling av regionerna hör utvecklingen av kompetensen med ett anknytande servicesystem för kultur, bildning och välfärd till de viktigaste medlen för att påverka utvecklingen i regionerna. Också begreppet rejäl kultur i undervisningsministeriets projekt för etik i kulturpolitiken poängterar tillgången till kultur och kulturens åtkomlighet i regionerna samt etniska kulturers betydelse. Målet för den nationella regionalpolitiken och EU:s regionalpolitik är att öka jämlikheten mellan olika regioner i landet och att stöda utvecklingen utifrån regionernas egna utgångslägen. För detta behövs statistik som beskriver läget i regionerna.

Publikationen innehåller uppgifter som Statistikcentralen samlat in och dessutom uppgifter från undervisningsministeriet, Centralkommissionen för konst, centrala ämbetsverk samt institutioner och organisationer i konst-, kultur och massmediebranschen. Publikationen är en del av Statistikcentralens kulturstatistikföring, där undervisningsministeriet har bidragit med finansiering. Publikationen har sammanställts och skrivits av Jukka Ekholm och översatts till svenska av Carola Grönholm. Tove Sällström-Laiho har granskat de svenska texterna i tabellerna. Det engelska sammandraget har översatts av Henriikka Hakkala. Mia Kilpiö och Henriikka Hakkala har granskat de engelska texterna i tabellerna. Ombrytningen har gjorts av Marita Potila och Riikka Turunen.

Helsingfors, augusti 2007

Riitta Harala
Statistikdirektör

Sisälllys – Innehåll – Contents

Esipuhe – Förord	3
1. Suomen aluejakoja – Finlands regionindelningar – <i>Regional divisions of Finland</i>	6
2. Suomen vähemmistöistä – Om Finlands minoriteter – <i>Minorities in Finland</i>	13
3. Kulttuuriperintö – Kulturarv – <i>Cultural heritage</i>	23
4. Kirjallisuus ja kirjallinen joukkoviestintä – Litteratur och skriftlig massmedia – <i>Literature and printed mass media</i>	43
5. Elokuva ja sähköinen joukkoviestintä – Film och elektronisk massmedia – <i>Cinema and electronic mass media</i>	74
6. Teatteri ja tanssi – Teater och dans – <i>Theatre and dance</i>	94
7. Musiikki – Musik – <i>Music</i>	111
8. Kuvataide ja antiikki – Bildkonst och antikviteter – <i>Visual art and antiques</i>	131
9. Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset – Kulturevenemang och kulturcentra – <i>Cultural events and cultural centres</i>	146
10. Kulttuurin ja taiteen alueellinen rahoitus – Regional finansiering av kultur och konst – <i>Regional financing of culture and the arts</i>	179
11. Kulttuurialan koulutus, työvoima ja järjestötoiminta – Utbildning, arbetskraft och organisationsverksamhet inom kultursektorn – <i>Education, labour force and organisational activities in the field of culture</i>	204
12. Kulttuurin alueellisista eroista Suomessa: yhteenvetoa – Om regionala skillnader inom kultur i Finland: en sammanfattning – <i>About regional differences in culture in Finland – a summary</i>	233
<i>English summary: Culture in Finland – a Regional Statistical Overview</i>	245
Lähteet – Källor – <i>Sources</i>	247
Liite – Bilaga – <i>Appendix</i>	251

1 Suomen aluejakoja

Esihistoriallisen ajan lopulla Suomen asutus jakaantui kahteen kanta-alueeseen: toinen sijaitsi Lounais-Suomessa ja toinen Karjalassa. Kanta-alueet muodostivat perustan myös Suomeen kehittyvän kulttuurin jakautumiselle jo varhain läntiseen ja itäiseen tyyppiin. Keskiajalla Länsi-Suomessa oli roomalaiskatolisia hämäläisiä sekä rannikolla ruotsalaisperäistä, niin ikään katolista väestöä, Itä-Suomessa pääasiassa ortodoksia karjalaisia. (Talve 1976, Sarmela 1994.)

Uskonpuhdistuksen myötä katolisuuden vaikutus kulttuuriin väheni nopeasti. Myös ortodoksien määrä väheni 1600-luvulla Itä-Suomessa Pohjois-Karjalan ja Laatokan Karjalan jouduttua Ruotsin vallan alle. Luterilaisuudesta tuli täten valtauskonto koko Suomessa. (Talve 1976, Luukko 1968.)

Maakunnalla tarkoitetaan sellaista valtakunnan suurehkoa osa-alueetta, joka muodostaa sekä historiallisesti että kansatieteellisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Myöhäiskeskiajan Suomessa erotetaan yhdeksän ns. historiallista maakuntaa: Ahvenanmaa, Varsinais-Suomi, Uusimaa, Satakunta, Häme, Savo, Karjala, Pohjanmaa ja Lappi. Ne olivat muotoutuneet heimojen asuinalueiden mukaan. Savo, Karjala ja Lappi kuuluivat itäiseen, muut läntiseen kulttuurialueeseen. (Uusi Pikkujättiläinen 1986, Talve 1976.)

Historiallisten maakuntien pohjalta Suomi jaettiin 1300–1500-luvuilla suurehkoihin hallinnollisiin alueisiin, ns. linnalääneihin. Näitä olivat Kastelholman, Turun, Raaseporin, Porvoon, Viipurin, Savonlinnan, Hämeenlinnan, Kokemäenkartanon ja Korsholman linnalääni. 1630-luvulla linnalääneistä muodostettiin viisi maaherran johtamaa lääniä: Turun ja Porin, Uudenmaan ja Hämeen, Viipurin ja Savonlinnan, Käkisalmen sekä Pohjanmaan lääni. (Uusi Pikkujättiläinen 1986, Paasi 1999, Sarmela 1994, www.wikipedia.fi.)

Sarmelan (1994) mukaan Suomessa erottui 1800-luvulla kolme kulttuurialuetta: länsisuomalainen, itäsuomalainen (savolainen) sekä karjalainen. Länsisuomalaisen kulttuurin pääpiirteitä olivat tuolloin peltoviljely, luokkayhteiskunta, ryhmäkylät, sääty-yhteiskunnan piirteet ja kyläorganisaatiot. Itäsuomalaista (savolaista) kulttuuripiiriä luonnehtivat kaski- ja mäkilviljely, sukuyhteiskunta, haja-asutus, omavaraistalouden piirteet sekä suku- ja kyläorganisaatiot. Karjalaiselle kulttuurialueelle tyypillisiä piirteitä olivat kaski- ja rantaviljely, sukuyhteiskunta, ryhmäkylät, omavaraistalouden piirteet sekä sukuorganisaatiot.

Heimojen vanhoille asuma-alueille omaleimaiset kulttuuripiirteet Suomen sisällä ovat sekoittuneet erityisesti 1900-luvulla. Sekoittumisen syitä ovat maan sisäisen muuttoliikkeen vilkastuminen sekä karjalaisen

1 Finlands regionindelningar

I slutet av den förhistoriska tiden delades bosättningen i Finland upp på två stamområden: det ena i sydvästra Finland och det andra i Karelen. Stamområdena utgjorde också grunden för den indelning i en västlig och en östlig typ som redan tidigt kunde skönjas i den kultur som utvecklades i Finland. Under medeltiden fanns det romersk-katolska tavastlänningar i Västra Finland och längs kusten likaså katolsk befolkning med svenska rötter. I Östra Finland bodde huvudsakligen ortodoxa karelare. (Talve 1976, Sarmela 1994.)

I och med reformationen avtog katolicismens inverkan på kulturen snabbt. Också mängden ortodoxer minskade under 1600-talet i östra Finland, då Norra Karelen och Ladogakarelen hamnade under det svenska väldet. På detta sätt blev lutheranismen den dominerande religionen i hela Finland. (Talve 1976, Luukko 1968.)

Med landskap avses ett sådant större delområde i riket, som bildar en enhetlig helhet både historiskt och etnologiskt. Under den senare medeltiden i Finland särskiljs nio s.k. historiska landskap: Åland, Egentliga Finland, Nyland, Satakunda, Tavastland, Savolax, Karelen, Österbotten och Lappland. De är bildade enligt stammarnas bosättningsområden. Savolax, Karelen och Lappland hörde till det östra kulturområdet, de övriga till det västra. (Uusi Pikkujättiläinen 1986, Talve 1976.)

På basis av de historiska landskapen delades Finland på 1300–1500-talen in i större administrativa områden, s.k. slottslän. Dessa var Kastelholms, Åbo, Raseborgs, Borgå, Viborgs, Nyslotts och Tavastehus slottslän, Kumo gårds län samt Korsholms slottslän. Under 1630-talet slogs slottslänen samman till fem län som leddes av en landshövding: Åbo och Björneborgs, Nylands och Tavastehus, Viborgs och Nyslotts, Kexholms och Österbottens län. (Uusi Pikkujättiläinen 1986, Paasi 1999, Sarmela 1994, www.wikipedia.fi.)

Enligt Sarmela (1994) fanns det under 1800-talet tre kulturområden i Finland: det västfinska, det östfinska (savolaxiska) och det karelska. Huvuddragen i den västfinska kulturen var då åkerodling, klassamhälle, gruppbyar, drag av ståndssamhälle och byorganisationer. Den östfinska (savolaxiska) kulturen karaktäriserades av svedje- och backodling, släktsamhälle, glesbosättning, drag av självhushållning samt släkt- och byorganisationer. Typiska drag i det karelska kulturområdet var svedje- och strandodling, släktsamhälle, gruppbyar, drag av självhushållning samt släktorganisationer.

De kulturella särdragen i stammarnas gamla bosättningsområden inom Finland blandades framför allt under 1900-talet. Orsakerna till uppblandningen är att omflyttningen inom landet blev livligare och att de

siirtoväestön asettuminen muualle Suomeen. Samalla kansainvälinen populaarikulttuuri on yhdenmukaistanut kulttuuria. Vanhoja kansankulttuuripiirteitä on silti säilynyt alkuperäisillä alueilla: parhaiten ne kuvastuvat murteissa, ruokalajeissa sekä paikallaan pysyvissä rakenteissa, kuten esim. vanhoissa rakennuksissa ja maankäyttötavoissa. (Paasi 1999.)

Nykyinen toiminnallinen, talousalueisiin perustuva maakuntajako (20 maakuntaa, kuvio 1) on kehittynyt sekä historiallisten maakuntien että entisen läänijaon pohjalta. Pinta-alaltaan nykymaakunnat ovat Ahvenanmaata, Varsinais-Suomea ja Lappia lukuun ottamatta pienempiä kuin historialliset maakunnat, ja monien historiallisten maakuntien alueilla onkin useita nykymaakuntia. Väkiluvultaan suurin nykymaakunta on Uusimaa, jossa asuu runsas neljännes Suomen väestöstä. Myös väestön koulutusaste on korkein Uudellamaalla. Pinta-alaltaan suurin maakunta on Lappi, joka käsittää lähes kolmanneksen Suomen maapinta-alasta. Sekä pinta-alaltaan että väkiluvultaan pienin maakunta on Ahvenanmaa. (Taulukko 1.1.)

Pelkästään hallinnolliseksi tarkoitettu läänijako uudistettiin viimeksi vuonna 1997, jolloin 11 entisestä läänistä ja Ahvenanmaan maakunnasta muodostettiin 6 nykylääninä. Näistä Etelä-Suomen, Länsi-Suomen, Itä-Suomen ja Oulun lääni sisältävät useita maakuntia, Lapin lääni ja Ahvenanmaa yhden. Ahvenanmaa on lisäksi itsehallintoalueena vuodesta 1921 lähtien. (Paasi 1999, Svenskt i Finland 2006, www.wikipedia.fi.)

Suomen paikallishallinnollisina yksiköinä olivat jo keskiajalla pitäjät. Kirkollisesta aluehallinnosta vastasivat kirkkopitäjät, maallisesta hallinnosta hallinto- eli nimismiespitäjät. Kirkkopitäjät lakkautettiin 1865, ja uusiksi maallisiksi paikallishallintoalueiksi perustettiin kunnat. Kunnat ryhmiteltiin kaupunkiin, kauppaloihin ja maalaiskuntiin. Kolmijako lakkautettiin vuonna 1976, ja vuodesta 1977 alkaen kaupunki-nimitys on toiminut ainoastaan kunnan arvonimenä. (www.wikipedia.fi.)

Kuntien määrä Suomessa on vähentynyt. Vuonna 1940 Suomessa oli 602 kuntaa, mutta vuonna 1944 Neuvostoliiton puolelle jäi alueluovutusten seurauksena kokonaan 42 kuntaa. Sittemmin kuntien määrä on vähentynyt alueliitosten takia, ja vuonna 2007 Suomessa oli 416 kuntaa. Väestön kielisuhteen (suomi ja ruotsi) mukaan Suomen kunnat on jaettu yksikielisiin suomenkielisiin, kaksikielisiin ja yksikielisiin ruotsinkielisiin. Vuonna 2007 yksikielisiä ruotsinkielisiä kuntia oli 19 ja kaksikielisiä 43 (kuvio 2, taulukko 2.2). Valtioneuvosto määrää kuntien kielisuhteesta kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. (www.wikipedia.fi, Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2007.)

Suomessa on käytössä myös monia muita aluejakoja. Euroopan unionin tarpeita varten Suomi on jaettu ns. NUTS-alueisiin, joita on 3 tasoa. NUTS 2 -tason alueita on 5, ja ne vastaavat kansallista suuraluejakoa (kuvio 3). Kirkon hallinnollisina alueina toimivat hiippakunnat jo keskiajalta lähtien. Paikallisesta kirkollishallinnosta vas-

evakuerade karelarna slog sig ned på andra håll i Finland. Samtidigt har den internationella populärkulturen förenhetligt kulturen. Gamla folkkulturdrag har ändå bevarats på de ursprungliga områdena: bäst tar de sig uttryck i dialekter, maträtter och stationära strukturer, såsom gamla byggnader och markanvändningsätt. (Paasi 1999.)

Den nuvarande landskapsindelningen, som bygger på ekonomiska regioner (20 landskap, figur 1) har utvecklat utgående från både de historiska landskapen och den tidigare länsindelningen. Till arealen är de nuvarande landskapen, bortsett från Åland, Egentliga Finland och Lappland, mindre än de historiska landskapen och i dagens läge finns det flera landskap på många av de historiska landskapens områden. Till folkmängden är Nyland det största av dagens landskap, och där bor en dryg fjärdedel av Finlands befolkning. Också utbildningsnivån är högst i Nyland. Till ytan är Lappland det största landskapet och omfattar nästan en tredjedel av markarealen i Finland. Åland är det minsta landskapet till både areal och folkmängd. (Tabell 1.1.)

Länsindelningen, som är avsedd att vara enbart administrativ, reviderades senast år 1997, då de tidigare 11 länen och landskapet Åland slogs samman till de 6 nuvarande länen. Av dessa omfattar Södra Finlands, Västra Finlands, Östra Finlands och Uleåborgs län flera landskap, medan Lapplands län och Åland motsvarar ett landskap var. Åland är dessutom, sedan år 1921, ett område med självstyre. (Paasi 1999, Svenskt i Finland 2006, www.wikipedia.fi.)

Redan under medeltiden fanns socknen som lokala förvaltningsenheter i Finland. Kyrksocknen ansvarade för den kyrkliga områdesförvaltningen, och länsmanssocknen för den världsliga förvaltningen. Kyrksocknen avskaffades år 1865 och kommunerna grundades som nya världsliga lokalförvaltningsområden. Kommunerna grupperades i städer, köpingar och landskommuner. Tredelningen slopades år 1976 och sedan år 1977 har benämningen stad varit i användning bara som titel för kommuner. (www.wikipedia.fi.)

Antalet kommuner har minskat i Finland. År 1940 fanns det 602 kommuner i landet, men år 1944 blev 42 kommuner i sin helhet på Sovjetunionens sida som en följd av landavträdelserna. Senare har antalet kommuner minskat på grund av sammanslagningar och år 2007 fanns det 416 kommuner i Finland. Enligt språkförhållandena (finska och svenska) är kommunerna indelade i enspråkigt finska, tvåspråkiga och enspråkigt svenska. År 2007 fanns det 19 enspråkigt svenska kommuner och 43 tvåspråkiga (figur 2, tabell 2.2). Statsrådet fastställer språkförhållandena i kommunerna för tio år i taget. (www.wikipedia.fi, Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot – Kommuner och kommunbaserade indelningar 2007.)

Det finns också ett flertal andra regionindelningar i Finland. För Europeiska unionens behov har Finland delats in i s.k. NUTS-områden, som omfattar 3 nivåer.

taavat seurakunnat, jotka on jaettu rovastikuntiin. Kulttuurin kannalta tärkeitä ovat alueellisten taidetoimikuntien (13 kpl) toiminta-alueet. Muita aluejakoja ovat esim. kihlakunnat, työvoima- ja elinkeinokeskusten sekä alueellisten ympäristökeskusten toiminta-alueet, seutukunnat, työssäkäyntialueet, postinumeroalueet ja vaali-piirit. Lisäksi useilla valtakunnallisilla organisaatioilla, järjestöillä ja yrityksillä on omia piirijakojaan. (www.wikipedia.fi, www.taiteenkeskustoimikunta.fi, Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2007.)

Kulttuuri on viime vuosina saanut entistä enemmän painoarvoa myös aluekehittämisessä. Kulttuurin edistämisen maakuntaliittojen asema on vahvistunut. Euroopan unionin alueellisessa kulttuuripolitiikassa pyritään tukemaan alueiden moniarvoisuutta, ja alue- sekä paikalliskulttuurien asemaa on korostettu pyrki-myksenä alueiden tasa-arvo ja monimuotoisuus. Kulttuurilla on vaikutusta alueen identiteettiin ja imagoon sekä myös talouteen ja työllisyyteen. (Lakso & Kainu-lainen 2001.)

Tässä julkaisussa olevissa taulukoissa on yleensä käytetty maakuntia alueellisina yksiköinä. Uudesta-maasta pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) on useimmiten erotettu omaksi alueyksi-kökseen sen erityisluonteen kuvaamiseksi. Joissakin taulukoissa tilastointialueina ovat suuralueet tai kun-nat, ja joissakin on käytetty kuntien tilastollista ryhmi-tystä kolmeen luokkaan: kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin (Kunnat ja kuntapohjai-set aluejaot 2007). Eräissä taulukoissa on käytetty tie-tojen luovuttajan käyttämää muuta aluejakoa (hiippa-kuntia, piirejä ym.) erityisesti silloin, kun tietoja ei muuten ole ollut mahdollista saada.

NUTS 2-områdena är 5 till antalet och de motsvarar den nationella storområdesindelningen (figur 3). Stif-ten har varit administrativa områden för kyrkan enda sedan medeltiden. Församlingarna ansvarar för den lo-kala kyrkliga förvaltningen, som är indelad i prostier. Med tanke på kulturen är de regionala konstkommis-sionernas verksamhetsområden (13 st.) viktiga. Andra regionala indelningar är t.ex. tingen, arbetskrafts- och näringslivscentralernas samt de regionala miljöcentra-lernas verksamhetsområden, de ekonomiska regioner-na, pendlingsområdena, postnummerområdena och valdistrikten. Dessutom har många landsomfattande organisationer och företag egna distriktsindelningar. (www.wikipedia.fi, www.taiteenkeskustoiminkunta.fi, Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot – Kommuner och kommunbaserade indelningar 2007.)

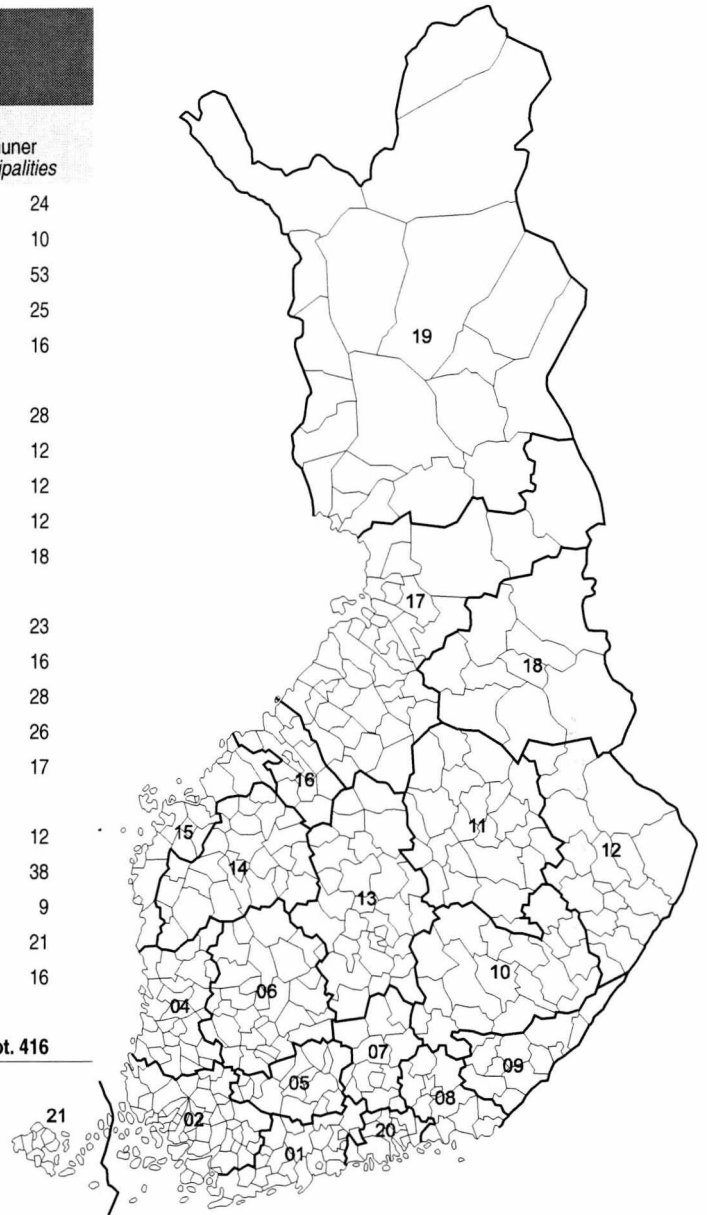
Kulturen har under de senaste åren fått allt mera tyngd också i utvecklingen av områdena. Landskapsför-bundens ställning har stärkts i kulturfrämjandet. Europeiska unionens kulturpolitik strävar efter att stöda plu-ralismen i områdena och områdes- och lokalkulturens ställning har betonats med avsikten att nå jämlikhet och pluralism i områdena. Kulturen har betydelse för ett områdes identitet och image och även för ekonomin och sysselsättningen. (Lakso & Kainulainen 2001.)

I de flesta tabellerna i den här publikationen an-vänds landskapen som regionala enheter. I Nyland är huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla) i allmänhet avskild till en regional enhet för sig för att regionens särart skall kunna beskrivas. I en del tabeller är statistikföringsområdet storområdena eller kommunerna och i en del används en statistisk gruppering av kommunerna i tre klasser: urbana kom-muner, tätortskommuner och landsbygdskommuner (Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot – Kommuner och kommunbaserade indelningar 2007). I vissa tabeller används någon annan regionindelning enligt den som lämnat uppgifterna (stift, distrikt o.d.) i synnerhet då uppgifterna inte har kunnat fås på annat sätt.

Kuvio 1 Maakunnat 2007
 Figur 1 Landskapen 2007
 Figure 1 Regions 2007

	Kuntia Kommuner Municipalities
01. Uusimaa – Nyland – <i>Uusimaa</i>	24
20. Itä-Uusimaa – Östra Nyland – <i>Itä-Uusimaa</i>	10
02. Varsinais-Suomi – Egentliga Finland – <i>Varsinais-Suomi</i>	53
04. Satakunta – Satakunta – <i>Satakunta</i>	25
05. Kanta-Häme – Egentliga Tavastland – <i>Kanta-Häme</i>	16
06. Pirkanmaa – Birkaland – <i>Pirkanmaa</i>	28
07. Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland – <i>Päijät-Häme</i>	12
08. Kymenlaakso – Kymmenedalen – <i>Kymenlaakso</i>	12
09. Etelä-Karjala – Södra Karelen – <i>South Karelia</i>	12
10. Etelä-Savo – Södra Savolax – <i>Etelä-Savo</i>	18
11. Pohjois-Savo – Norra Savolax – <i>Pohjois-Savo</i>	23
12. Pohjois-Karjala – Norra Karelen – <i>North Karelia</i>	16
13. Keski-Suomi – Mellersta Finland – <i>Central Finland</i>	28
14. Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – <i>South Ostrobothnia</i>	26
15. Pohjanmaa – Österbotten – <i>Ostrobothnia</i>	17
16. Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – <i>Central Ostrobothnia</i> ..	12
17. Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – <i>North Ostrobothnia</i>	38
18. Kainuu – Kajanaland – <i>Kainuu</i>	9
19. Lappi – Lappland – <i>Lappland</i>	21
21. Ahvenanmaa – Åland – <i>Åland</i>	16

Yht. – Tot. 416

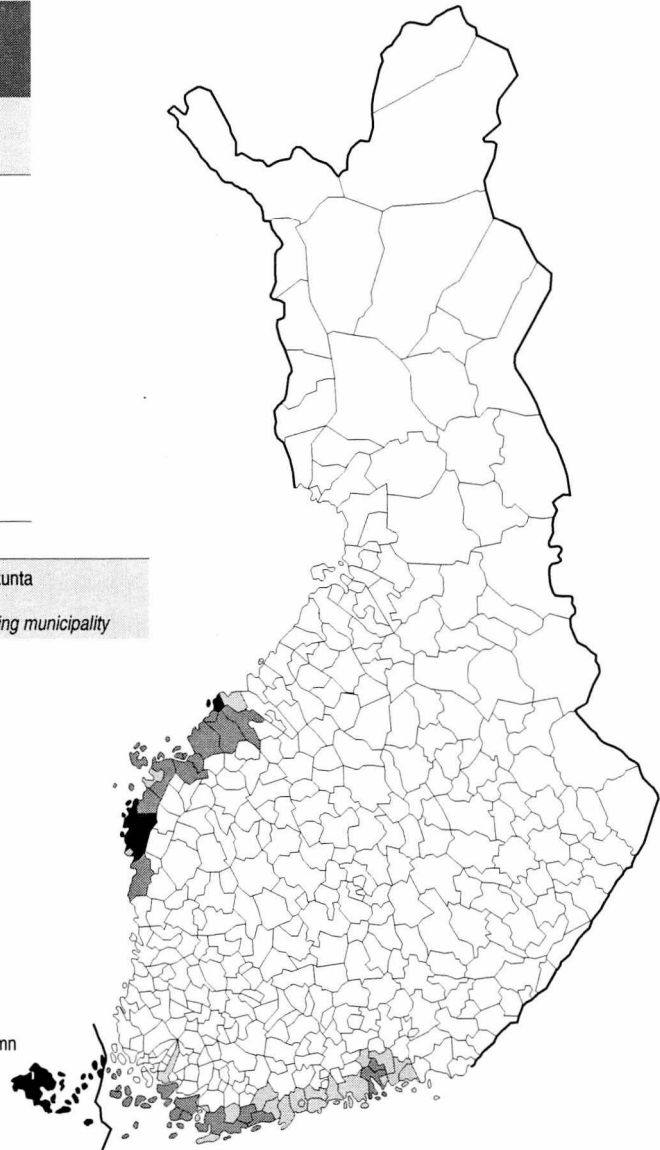
Kuvio 2 Kaksikieliset ja ruotsinkieliset kunnat 2007
Figur 2 Tvåspråkiga och svenskspråkiga kommuner 2007
Figure 2 Bilingual and monolingual Swedish-speaking municipalities 2007

	Kuntia – Kommuner – Municipalities
Yksikielinen suomenkielinen kunta – Enspråkig finsk kommun – Monolingual Finnish-speaking municipality	354
Kaksikielinen kunta, jossa enemmistön kieli on suomi – Tvåspråkig kommun med finska som flertalets språk – Bilingual municipality with Finnish-speaking majority.....	21
Yksikielinen ruotsinkielinen kunta – Enspråkig svensk kommun – Monolingual Swedish-speaking municipality	19
Kaksikielinen kunta, jossa enemmistön kieli on ruotsi – Tvåspråkig kommun med svenska som flertalets språk – Bilingual municipality with Swedish-speaking majority.....	22
Yht. – Tot. 416	

1	Kaksikielinen kunta, jossa enemmistön kieli on suomi Tvåspråkig kommun med finska som flertalets språk Bilingual municipality with Finnish-speaking majority
049	Espoo – Esbo
078	Hanko – Hangö
091	Helsinki – Helsingfors
231	Kaskinen – Kaskö
235	Kauniainen – Grankulla
257	Kirkkonummi – Kyrkslätt
272	Kokkola – Karleby
407	Lapinjärvi – Lapträsk
444	Lohja – Lojo
434	Loviisa – Lovisa
504	Myrskylä – Mörskom
606	Pohja – Pojo
638	Porvoo – Borgå
624	Pyhtää – Pyttis
701	Ruotsinpyhtää – Strömfors
753	Sipoo – Sibbo
755	Siuntio – Sjundeå
784	Särkisalo – Finby
853	Turku – Åbo
905	Vaasa – Vasa
092	Vantaa – Vanda

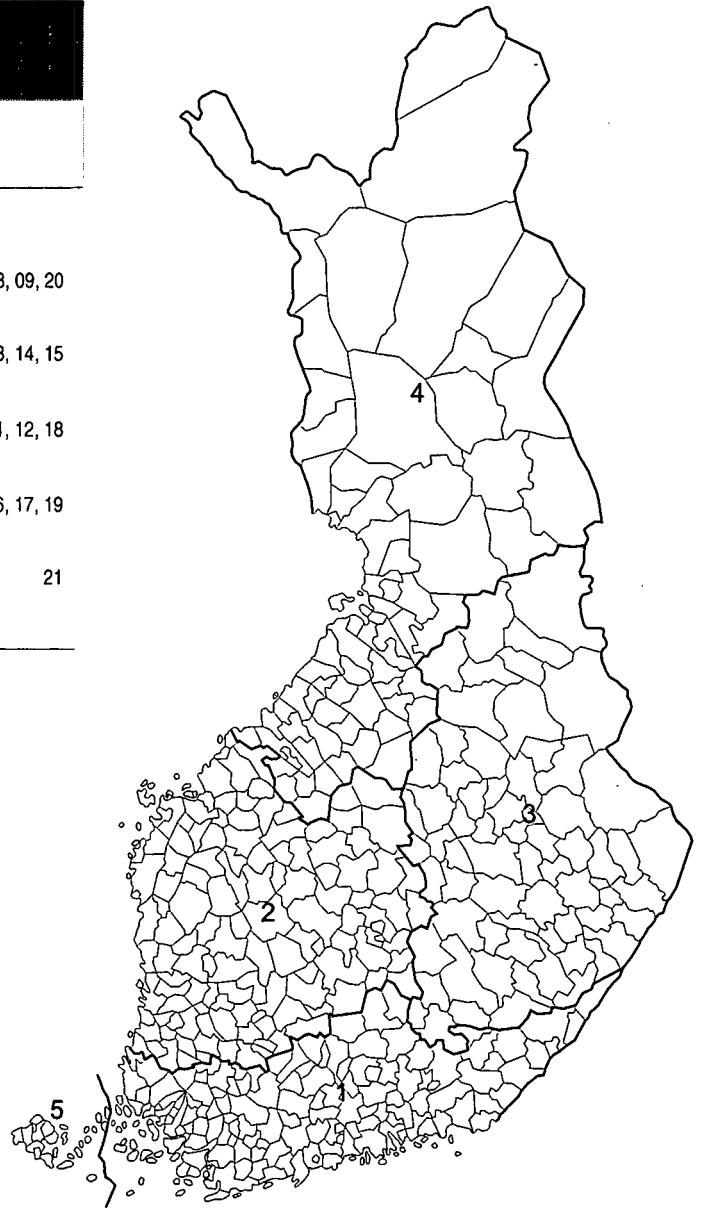
2	Yksikielinen ruotsinkielinen kunta Enspråkig svensk kommun Monolingual Swedish-speaking municipality
035	Brändö
043	Eckerö
060	Finström
062	Föglö
065	Geta
076	Hammarland
170	Jomala
280	Korsnäs
295	Kumlinge
318	Kökar
417	Lemland
438	Lumparland
440	Luoto – Larsmo
478	Maarianhamina – Mariehamn
545	Närpiö – Närpes
736	Saltvik
766	Sottunga
771	Sund
941	Vårdö

3	Kaksikielinen kunta, jossa enemmistön kieli on ruotsi Tvåspråkig kommun med svenska som flertalets språk Bilingual municipality with Swedish-speaking majority
040	Dragsfjärd
101	Houtskari – Houtskär
150	Iniö
149	Inkoo – Ingå
220	Karjaa – Karis
243	Kemiö – Kimito
279	Korpoo – Korpo
287	Kristiinankaupunki – Kristinestad
288	Kruunupyö – Kronoby
424	Liljendal
475	Maalahti – Malax
499	Mustasaari – Korsholm
533	Nauvo – Nagu
559	Oravainen – Oravais
573	Parainen – Pargas
599	Pedersören kunta – Pedersöre
585	Pemaja – Pemå
598	Pietarsaari – Jakobstad
835	Tammisaari – Ekenäs
893	Uusikaarlepyy – Nykarleby
923	Västernfjärd
945	Vöyri-Maksamaa – Vörå-Maxmo

Kuvio 3 Suuralueet (NUTS 2) 2007
Figur 3 Storområdena (NUTS 2) 2007
Figure 3 Major regions (NUTS 2) 2007

	Kuntia Kommuner Municipalities	Maakunnat Landskapen Regions
1 Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland	139	01, 02, 05, 07, 08, 09, 20
2 Länsi-Suomi – Västra Finland – Western Finland	124	04, 06, 13, 14, 15
3 Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	66	10, 11, 12, 18
4 Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	71	16, 17, 19
5 Ahvenanmaa – Åland – Åland	16	21
Yht. – Tot. 416		

1.1 Yleistoietoja Suomen maakunnista 2005–2007
Allmänna uppgifter om Finlands länsskap 2005–2007
General data on Finland's regions 2005–2007

Maakunta – Länsskap – Region	Kunta ²⁾ – Kommuner ²⁾ – Municipalities ²⁾		Taajama-aste ³⁾ – Tätortsgrad ³⁾ – Degree of urbanisation ³⁾		Maapinta-ala ²⁾ – Landareal ²⁾ – Land area ²⁾		Väestö – Befolkning – Population		Ruotsinkielisiä ⁴⁾ – Svenskspråkiga ⁴⁾ – Swedish-speaking ⁴⁾		Vieraskielisiä ⁴⁾ – Andel personer som talar ett främ- mande språk ⁴⁾ – Share of foreign language speakers ⁴⁾		Alle 15-vuotiaita ³⁾ – Andel under 15 år ³⁾ – Share of under 15 year olds ³⁾		Vähintään 65-vuotiaita ³⁾ – Andel minst 65 år ³⁾ – Share of at least 65 year olds ³⁾		Koulutustaso – Utbildningsnivå – Level of education	
	km ²		km ²		km ²				%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Koko maa – Hela landet – Whole country	416	83,2	304 085,9	17,4	5 276 955	17,4	5,5	3,0	17,3	16,0	38,0	25,4						
Uusimaa – Nyland	24	95,0	6 370,6	215,6	1 373 600	215,6	7,5	6,1	17,8	12,2	34,1	33,0						
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	4	99,1	744,9	1 339,4	997 720	1 339,4	6,4	7,5	16,7	12,1	33,7	35,0						
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	20	84,2	5 625,7	66,8	375 880	66,8	10,5	2,2	20,6	12,4	35,3	27,3						
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	10	76,2	2 761,1	34,0	93 853	34,0	32,8	2,4	19,5	14,9	34,5	25,7						
Västra Nyland – Västra Nyland	53	83,3	10 663,8	42,9	457 789	42,9	5,8	3,4	16,5	17,0	38,0	24,9						
Satakunta	25	82,7	7 956,4	28,8	229 360	28,8	0,3	1,0	16,1	19,1	38,6	21,1						
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	16	79,9	5 198,9	32,7	169 952	32,7	0,3	1,5	17,4	17,8	37,9	23,6						
Pirkanmaa – Birkaland	28	85,6	12 446,3	37,9	472 181	37,9	0,4	2,3	16,8	16,4	39,4	25,7						
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	12	86,1	5 126,8	38,9	199 235	38,9	0,3	2,4	16,5	17,5	38,5	21,7						
Kymenlaakso – Kymmenedalen	12	87,1	5 111,9	36,0	184 241	36,0	0,8	2,5	15,7	19,0	40,4	21,3						
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	12	81,0	5 613,0	24,1	135 255	24,1	0,1	2,6	15,2	19,4	39,0	21,1						
Etelä-Savo – Södra Savolax	18	68,4	13 996,9	11,4	159 492	11,4	0,1	1,5	15,0	21,0	38,9	20,1						
Pohjois-Savo – Norra Savolax	23	73,1	16 771,9	14,9	249 498	14,9	0,1	1,1	16,5	18,1	40,4	22,1						
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	16	68,5	17 762,7	9,4	167 519	9,4	0,1	1,7	16,1	18,1	41,7	19,9						
Keskisuomi – Mellersta Finland – Central Finland	28	76,1	16 708,1	16,1	269 636	16,1	0,2	1,6	17,1	16,7	39,4	23,9						
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	26	69,8	13 444,7	14,4	193 585	14,4	0,3	0,6	17,8	18,6	39,6	19,8						
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	17	83,2	7 748,7	22,5	174 211	22,5	51,7	2,5	17,8	18,0	37,3	23,9						
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	12	76,3	5 272,5	13,4	70 672	13,4	9,3	1,0	19,1	16,4	39,3	19,6						
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	38	80,3	35 231,8	10,8	380 668	10,8	0,1	1,2	20,8	13,4	41,3	24,0						
Kainuu – Kajanaland	9	70,9	21 506,0	3,9	84 350	3,9	0,1	1,4	16,0	19,2	40,6	19,1						
Lappi – Lappland – Lapland	21	74,8	92 839,9	2,0	184 935	2,0	0,2	1,1	16,6	17,2	41,0	21,0						
Alvaret – Åland	16	56,6	1 554,1	17,3	26 923	17,3	91,7	3,3	17,3	16,8	35,1	21,8						

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.
2) 1.1.2007.
3) 31.12.2005.
4) 31.12.2006.

2 Suomen vähemmistöistä

Suomenruotsalaiset: satoja vuosia omilla alueillaan

Suomessa on kaksi selvästi alueellista vähemmistöä: suomenruotsalaiset ja saamelaiset. Suomenruotsalainen väestö, kaikkiaan vajaat 290 000 henkeä vuonna 2006, on keskittynyt Ahvenanmaalle sekä Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Kymenlaakson ja Pohjanmaan rannikkoseuduille. Vain noin 2 prosenttia suomenruotsalaisista asuu muualla Suomessa, pääosin kaupungeissa. Ruotsinkielisten määrä on laskenut jo 1900-luvun alusta lähtien, jolloin heitä oli vielä noin 350 000 henkeä. Ruotsinkielisten osuus koko väestöstä on myös pienentynyt jo pitkään: esim. vuonna 1880 ruotsinkielisiä oli yli 14 prosenttia suomalaisista mutta nykyisin vain runsaat 5 prosenttia. Ruotsin kielen tasavertainen asema Suomessa turvattiin vuoden 1922 kielilaissa. (Finnäs 2004, Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, Tilastokeskus: väestötilastot.) (Taulukko 2.1.)

Ruotsinkielisten osuuden väheneminen on ollut voimakkainta etelän suurissa, alun perin vahvasti suomenruotsalaisissa muuttovoittokunnissa (esim. Espoo, Kirkkonummi, Porvoo), joihin on muuttanut runsaasti uutta suomenkielistä väestöä muualta Suomesta. Ruotsinkielisten osuuden vähenemiseen on vaikuttanut myös ruotsinkielisen väestön vilkkaampi muutto liike ulkomaille, varsinkin Ruotsiin, sekä yli kielirajan solmittujen avioliittojen yleistyminen viime vuosikymmeninä. Ahvenanmaalla ja joissakin yksikielisissä ruotsinkielisissä Pohjanmaan rannikkokunnissa ruotsinkielisten osuus on silti pysynyt yli 90 prosentin. (Finnäs 2004, Svenskt i Finland 2006, Suomen tilastollinen vuosikirja 2006.) (Taulukot 2.1 ja 2.2.)

Ruotsinkielisen väestön määrällisestä vähenemisestä huolimatta kielivähemmistö on pysynyt hyvin elinvoimaisena. Elinvoimaisuuden syinä pidetään vähemmistön omaa aktiivisuutta mm. politiikassa, koulutuskysymyksissä sekä integroitumisessa viestintä-, talous- ja kulttuurielämään. Suomenruotsalaisista instituutioista esim. Ruotsalainen kansanpuolue, Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Hufvudstadsbladet (Hbl), FST (Finlands Svenska Television), Svenska Kulturfonden, Konstsamfundet ja Folkhälsan ovat vaikutusvaltaisia ja tunnettuja koko maassa. Suomenruotsalaisten etuja ja valvoo ja edistää vuonna 1919 ja vuonna 1941 uudelleen perustettu Folktinget (Svenska Finlands folkting – Suomenruotsalaiset kansankäräjät). (Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, www.folktinget.fi.)

2 Om Finlands minoriteter

Finlandssvenskar: hundratals år i egna regioner

Det finns två tydligt regionala minoriteter i Finland: finlandssvenskarna och samerna. Den finlandssvenska befolkningen, totalt inemot 290 000 personer år 2006, är koncentrerad till Åland och till kustregionerna i Egentliga Finland, Nyland, Östra Nyland, Kymmendalen och Österbotten. Bara omkring 2 procent av finlandssvenskarna bor på andra håll landet, huvudsakligen i städer. Antalet svenskspråkiga har minskat ända sedan början av 1900-talet, då det ännu fanns ungefär

350 000 finlandssvenskar. Andelen svenskspråkiga av hela befolkningen har också minskat redan länge: t.ex. år 1880 utgjorde de svenskspråkiga mer än 14 procent av de finskspråkiga, men numera är andelen bara drygt 5 procent. Det svenska språkets jämlika ställning i Finland tryggades i språklagen av år 1922. (Finnäs 2004, Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, Statistikcentralen: befolkningsstatistik.) (Tabell 2.1.)

Andelen svenskspråkiga har minskat kraftigast i de stora, ursprungligen starkt svenskspråkiga nettoinflyttningskommunerna i den södra delen av landet (t.ex. Esbo, Kyrkslätt, Borgå), där en stor del finskspråkiga har flyttat in från andra håll i Finland. En bidragande orsak till att andelen svenskspråkiga har minskat är också att flyttningsrörelsen utomlands, framför allt till Sverige, är livligare bland den svenskspråkiga befolkningen. En annan faktor är äktenskapen över språkgränsen, som blivit allt vanligare under de senaste årtiondena. På Åland och i en del enspråkigt svenska kustkommuner i Österbotten har andelen svenskspråkiga ändå hållits på över 90 procent. (Finnäs 2004, Svenskt i Finland 2006, Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006.) (Tabellerna 2.1 och 2.2.)

Trots att den svenskspråkiga befolkningen absolut sett har minskat har språkminoriteten bevarat sin livskraft. Som orsaker till livskraften betraktas minoritetens egen aktivitet bl.a. i politiken och i skolfrågor, integreringen i kommunikations-, ekonomi- och kulturlivet. Av de finlandssvenska institutionerna är t.ex. Svenska folkpartiet, Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Hufvudstadsbladet (Hbl), FST (Finlands Svenska Television), Svenska Kulturfonden, Konstsamfundet och Folkhälsan inflytelserika och kända i hela landet. Finlandssvenskarnas intressen övervakas och främjas av Folktinget (Svenska Finlands folkting) som grundades år 1919 och på nytt år 1941. (Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, www.folktinget.fi.)

Suomenruotsalaisten aktiivinen asenne oman kielen ja kulttuurin säilymiseksi kuvastuu Folktingetin suomenruotsalaisille syksyllä 2005 tekemän kyselytutkimuksen (Identitet och framtid 2006) tuloksista: 99 prosenttia vastanneista piti Suomen virallista kaksikielisyyttä tärkeänä, ja yli kolmelle neljäsosalle ruotsin kieli oli henkilökohtaisesti hyvin tärkeä. Suomenruotsalaiset tiedostavat kuuluvansa omaan kulttuuriin, mutta yli neljä viidesosaa vastanneista kokee silti olevansa suomalaisia muiden suomalaisten joukossa. Yli 90 prosenttia vastanneista pitää ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kulttuuria niin tärkeänä, että on halukas tekemään jotain niiden säilymisen puolesta.

Saamelaiset: alkuperäiskansa Euroopan pohjoislaidalla

Saamelaiset ovat Pohjois-Euroopan ainut alkuperäiskansa. Saamelaisilla on rikas ja vanha henkinen kulttuuri ja kansanperinne, erityisesti joiku- ja käsityöperinne. Saamelaisia on yhteensä yli 75 000 henkeä, joista Suomessa vajaan 8 000 Saamelaiskäräjien määritelmän mukaan laskettuna. Heistä vajaan 4 000 asuu ns. saamelaisten kotiseutualueella Enontekiöllä, Inarissa, Utsjoella ja Sodankylän pohjoisosassa. Suomessa Saamelaiskäräjien vaaleissa saamelaiseksi katsotaan henkilö, joka itse pitää itseään saamelaisena ja jolle saamen kieli on äidinkieli tai vähintään yhden vanhemman tai isovanhemman äidinkieli. Saamelaisista yli puolet puhuu saamen kieltä. Äidinkielenään saamea puhui vuonna 2006 Suomen saamelaisista vajaan 1 800 henkeä. Utsjoen väestöstä saame on äidinkielenä lähes joka toisella. Saamen kieli sai 1980-luvulla virallisen aseman peruskoulussa, ja vuonna 2000 voimaan tullessa perustuslaissa saamelaisille on taattu oikeus käyttää saamen kieltä viranomaisyhteyksissä. (Saamelaiset Suomessa 2006, Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, www.samediggi.fi, Tilastokeskus: väestötilastot.) (Taulukko 2.3.)

Saamelaisten etuja valvoo ja edistää vuonna 1996 perustettu Saamelaiskäräjät (Sámediggi). Sen tärkein tehtävä on suunnitella ja toteuttaa Suomen perustuslaissa saamelaisille alkuperäiskansana turvattua kulttuuri-itsehallintoa. Saamelaiskäräjien edeltäjänä toimi Saamelaisvaltuuskunta vuosina 1973–1995. Lapin maakunnassa maakuntaohjelmaan sisältyy saamelaiskulttuuria koskeva osa, jonka valmistelee Saamelaiskäräjät. Se sisältää saamelaiskulttuurin kehittämisen yleiset toimintalinjat ja tavoitteet. (Saamelaiset Suomessa 2006, www.samediggi.fi, Saamelaiskulttuuriosio Lapin maakuntaohjelmassa kaudella 2007–2010.)

Finlandssvenskarnas aktiva attityd i fråga om att bevara det egna språket och kulturen avspeglas i resultaten av den enkät som Folktinget hösten 2005 riktade till finlandssvenskarna (Identitet och framtid 2006): 99 procent av uppgiftslämnarna betraktade Finlands officiella tvåspråkighet som viktig och för mer än tre fjärdedelar var det svenska språket personligen mycket viktigt. Finlandssvenskarna känner sig delaktiga i sin egen kultur, men mer än fyra femtedelar av uppgiftslämnarna upplever ändå att de är finländare bland andra finländare. Mer än 90 procent av uppgiftslämnarna betraktar det svenska språket och den svenska kulturen som så viktiga att de är villiga att göra något för att bevara dem.

Samerna: ett ursprungsfolk på Europas norra kant

Samerna är det enda ursprungsfolket i Nordeuropa. Samerna har en rik och gammal andlig kultur och folktradition, speciellt jojk- och hantverkstraditionen. Det finns totalt mer än 75 000 samer, av vilka knappt 8 000 är bosatta i Finland. Antalet är räknat enligt Sametingets definition. Av dessa bor inemot 4 000 i samernas s.k. hembygdsområde i Enontekis, Enare, Utsjoki och norra delen av Sodankylä. Som same betraktas i Finland vid val till Sametinget en person, som själv anser sig vara same och som har samiska som modersmål eller som har minst en förälder eller mor- eller farförälder med samiska som modersmål. Mer än hälften av samerna talar samiska. År 2006 hade inemot 1 800 av samerna i Finland samiska som modersmål. Bland invånarna i Utsjoki har nästan varannan samiska som modersmål. Samiska språket fick på 1980-talet status som officiellt språk i grundskolan och i grundlagen som trädde i kraft år 2000 garanteras samerna rätt att använda samiska i kontakter med myndigheterna. (Saamelaiset Suomessa 2006, Suomen kulttuurivähemmistöt 1997, www.samediggi.fi, Statistikcentralen: befolkningsstatistik.) (Tabell 2.3.)

Samernas intressen övervakas och främjas av Sametinget (Sámediggi), som grundades år 1996. Dess viktigaste uppgift är att planera och genomföra det kulturella självstyre som samerna i egenskap av ursprungsfolk garanteras i Finlands grundlag. Sametinget företräddes av Samedelegationen åren 1973–1995. I landskapet Lapplands landskapsprogram ingår ett avsnitt som gäller samekulturen och som bereds av Sametinget. Avsnittet innehåller allmänna riktlinjer och mål för utveckling av samekulturen. (Saamelaiset Suomessa 2006, www.samediggi.fi, Saamelaiskulttuuriosio Lapin maakuntaohjelmassa kaudella 2007–2010.)

Muut vähemmistöt: vanhoja ja uusia

Suomen vähemmistöistä ainoastaan suomenruotsalaiset ja saamelaiset muodostavat omia kielij- ja kulttuuri-alueita, joilla vähemmistö on paikoin enemmistönä ja joiden vähemmistökielen (ruotsin ja saamen) asema on turvattu lailla.

Suomessa on lisäksi useita muita vähemmistöjä. Jotkin niistä, esim. romanit ja venäläiset, ovat asuneet täällä satoja vuosia, mutta toiset, mm. somalit, chileläiset ja vietnamilaiset ovat aivan viime vuosikymmenien tulokkaita. Kielivähemmistöistä suomenruotsalaisten jälkeen suurimmat ovat noin 40 000 venäjänkielistä, joista lähes kaksi kolmasosaa on Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Kaakkois-Suomessa sekä vironkieliset (yli 15 000), joista noin puolet on pääkaupunkiseudulla. Molemmat kieliryhmät ovat kasvaneet nopeasti 1990-luvulta lähtien. Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten osuus on suurin pääkaupunkiseudulla, jossa heitä oli noin 7 prosenttia väestöstä vuonna 2005. (Taulukko 2.4.)

Noin 83 prosenttia suomalaisista (4,3 miljoonaa henkeä) kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Suomen uskonnollisista vähemmistöistä suurin on Suomen ortodoksinen kirkkokunta, johon kuului noin 58 000 henkeä vuonna 2005. Ortodokseista lähes kaksi kolmannesta asuu Uudellamaalla sekä Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa. Uskonnollisista vähemmistöistä nopeimmin on viime vuosina kasvanut islaminuskoisten ja roomalaiskatolisten määrä. Katolisista lähes kaksi kolmasosaa, islamilaisista lähes kolme neljäsosaa asuu Uudellamaalla. (Taulukko 2.5.)

Andra minoriteter: gamla och nya

Av minoriteterna i Finland bildar bara finlandssvenskarna och samerna egna språk- och kulturområden, där minoriteten på vissa ställen är i majoritet. Finlandssvenskarna och samerna är också de enda minoriteter vars minoritetsspråk (svenskans och samiskans) ställning tryggas i lag.

Det finns dessutom flera andra minoriteter i Finland. En del av dem, t.ex. romerna och ryssarna, har bott här i hundratals år, medan andra, bl.a. somalierna, chilena och vietnameserna är nykomlingar under de allra senaste årtiondena. Av språkminoriteterna utgör de ungefär 40 000 ryskspråkiga den största gruppen efter finlandssvenskarna. Nästan två tredjedelar av dem finns i Nyland, Egentliga Finland och sydöstra Finland. På följande plats kommer den estniska gruppen (över 15 000), av vilka ungefär hälften finns i huvudstadsregionen. Båda språkgrupperna har vuxit snabbt sedan 1990-talet. Andelen personer som inte är finsk- eller svenskspråkiga är störst i huvudstadsregionen, där de år 2005 utgjorde omkring 7 procent av befolkningen. (Tabell 2.4.)

Ungefär 83 procent av finländarna (4,3 miljoner personer) hör till den evangelisk-lutherska kyrkan. Den största av de religiösa minoriteterna är Ortodoxa kyrkosamfundet i Finland med sina omkring 58 000 medlemmar år 2005. Nästan två tredjedelar av ortodoxerna bor i Nyland och Norra Karelen samt i Norra Savolax. Av de religiösa minoriteterna har de islamiska och de romersk-katolska ökat snabbast i antal under de senaste åren. Av katolikerna bor nästan två tredjedelar i Nyland och detsamma gäller för nästan tre fjärdedelar av de islamiska. (Tabell 2.5.)

Taulukot – Tabeller – Tables

- 2.1 Suomen ruotsinkielinen väestö 1610–2007
Svenskspråkig befolkning i Finland 1610–2007
Swedish-speaking population in Finland 1610–2007
- 2.2 Ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat 2007
Svensk- och tvåspråkiga kommuner 2007
Finnish and bilingual municipalities 2007
- 2.3 Saamelaisten kotiseutualueen kuntien väestön kielijakauma 2006
Språkindelningen i kommunerna inom det samiska hembygdsområdet 2006
Language distribution of the population in municipalities of the home area of Sami people 2006
- 2.4 Merkittävimmät kielelliset vähemmistöt maakunnittain 1980–2005
Viktigaste språkliga minoriteter efter landskap 1980–2005
The most important language minorities by region 1980–2005
- 2.5 Merkittävimmät uskonnolliset ryhmät maakunnittain 1980–2005
Viktigaste religiösa grupper efter landskap 1980–2005
Most important religious groups by region 1980–2005

2.1 Suomen ruotsinkielinen väestö 1610–2007
Svenskspråkig befolkning i Finland 1610–2007
Swedish-speaking population in Finland 1610–2007

Vuosi – År – Year	Ruotsinkielisiä – Svenskspråkiga – Swedish-speaking people	Osuus väestöstä (%) – Andel av befolkningen (%) – Percentage of population	Lähdetyyppi – Typ av källa – Type of source	Yksikielisiä ruotsinkielisiä kuntia ¹⁾ – Enspråkiga svenska kommuner ¹⁾ – Monolingual Swedish-speaking municipalities ¹⁾	Kaksikielisiä kuntia ¹⁾ – Tvåspråkiga kommuner ¹⁾ – Bilingual municipalities ¹⁾	Kuntia yhteensä ¹⁾ – Kommuner totalt ¹⁾ – Municipalities total ¹⁾
1610	73 000	17,5	Arviot – Estimat – Estimates	..	..	..
1749	87 200	16,3	Arviot – Estimat – Estimates	..	..	..
1815	160 000	14,6	Arviot – Estimat – Estimates	..	..	..
1880	294 900	14,3	Kirkonkirjat – Kyrkoböcker – Parish registers	..	..	²⁾ 498
1900	349 700	12,9	Kirkonkirjat – Kyrkoböcker – Parish registers	..	..	510
1920	341 000	11,0	Kirkonkirjat – Kyrkoböcker – Parish registers	48	49	542
1940	354 000	9,5	Kirkonkirjat – Kyrkoböcker – Parish registers	52	46	602
1950	348 300	8,6	Väestölaskenta – Folkräkning – Population census	50	44	547
1960	330 500	7,4	Väestölaskenta – Folkräkning – Population census	47	44	548
1970	303 400	6,6	Väestölaskenta – Folkräkning – Population census	41	44	518
1980	300 500	6,3	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	26	39	464
1990	296 700	5,9	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	24	41	460
2000	291 657	5,6	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	21	42	452
2005	289 675	5,5	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	19	44	432
2006	289 609	5,5	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	19	44	431
2007	..	..	Väestörekisteri – Befolkningsregister – Population register	19	43	416

1) Kuntien aluejakoja ja -liitosten sekä ruotsin- ja kaksikielisyyden kriteerien muutosten johdosta eri vuosien lukumäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia. – På grund av uppspjälkning och sammanslutningar av kommunerna samt ändringar i kriterierna över svensk- och tvåspråkighet är siffrorna inte helt jämförbara. – Because of divisions and consolidations of municipalities as well as changes in the criteria of Swedishness and bilinguality, the numbers are not fully comparable.

2) Kaupungit ja maaseurakunnat. – Städer och landsförsamlingar. – Cities, towns and rural parishes.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, henkilötilastot: väestötilastot – Statistikcentralen, individstatistik: befolkningsstatistik – Statistics Finland, Population Statistics: Demographic statistics

2.2 Ruotsinkieliset ja kaksikieliset kunnat 2007
Svensk- och tvåspråkiga kommuner 2007
 Finnish and bilingual municipalities 2007

Maakunta ja kunta – Landskap och kommun – Region and municipality	Koodi ¹⁾ – Kod ¹⁾ – Code ¹⁾	Väestö – Befolkning – Population 31.12.2006	Ruotsinkielisiä – Svenskspråkiga – Swedish-speaking	
			Lkm. – Nr. – No.	%
Koko maa – Hela landet – Whole country		5 276 955	289 609	5,5
Uusimaa – Nyland		1 373 600	103 315	7,5
Espoo – Esbo	1	235 019	20 041	8,5
Hanko – Hangö	1	9 725	4 276	44,0
Helsinki – Helsingfors	1	564 521	34 695	6,1
Inkoo – Ingå	3	5 378	3 118	58,0
Karjaa – Karis	3	8 953	5 308	59,3
Kauniainen – Grankulla	1	8 469	3 290	38,8
Kirkkonummi – Kyrkslätt	1	34 389	6 566	19,1
Lohja – Lojo	1	36 974	1 527	4,1
Pohja – Pojo	1	4 885	1 835	37,6
Siuntio – Sjundeå	1	5 578	1 875	33,6
Tammisaari – Ekenäs	3	14 693	11 962	81,4
Vantaa – Vanda	1	189 711	5 855	3,1
Itä-Uusimaa – Östra Nyland		93 853	30 765	32,8
Lapinjärvi – Lapträsk	1	2 945	968	32,9
Liljendal	3	1 440	1 109	77,0
Loviisa – Lovisa	1	7 393	2 830	38,3
Myrskylä – Mörskom	1	2 050	233	11,4
Pemaja – Pernå	3	3 994	2 368	59,3
Porvoo – Borgå	1	47 404	15 272	32,2
Ruotsinpyhtää – Strömfors	1	2 922	552	18,9
Sipoo – Sibbo	1	19 060	7 298	38,3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland		457 789	26 440	5,8
Dragsfjärd	3	3 348	2 497	74,6
Houtskär – Houtskär	3	654	569	87,0
Iniö	3	253	178	70,4
Kemiö – Kimito	3	3 275	2 121	64,8
Korppoo – Korpo	3	861	644	74,8
Nauvo – Nagu	3	1 454	1 021	70,2
Parainen – Pargas	3	12 146	6 560	54,0
Särkisalo – Finby	1	743	79	10,6
Turku – Åbo	1	175 354	9 113	5,2
Västanfjärd	3	802	703	87,7

2.2 jatkuu forts cont.				
Maakunta ja kunta – Landskap och kommun – Region and municipality	Koodi ¹⁾ – Kod ¹⁾ – Code ¹⁾	Väestö – Befolkning – Population 31.12.2006	Ruotsinkielisiä – Svenskspråkiga – Swedish-speaking	
			Lkm. – Nr. – No.	%
Kymenlaakso – Kymmenedalen		184 241	1 554	0,8
Pyhtää – Pyttis	1	5 141	527	10,3
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia		174 211	90 019	51,7
Kaskinen – Kaskö	1	1 505	453	30,1
Korsnäs	2	2 205	2 085	94,6
Kristiinankaupunki – Kristinestad	3	7 514	4 281	57,0
Kruunupyö – Kronoby	3	6 700	5 663	84,5
Luoto – Larsmo	2	4 473	4 154	92,9
Maalahti – Malax	3	5 519	4 898	88,7
Mustasaari – Korsholm	3	17 641	12 530	71,0
Närpiö – Närpes	2	9 432	8 539	90,5
Oravainen – Oravais	3	2 155	1 806	83,8
Pedersöre	3	10 623	9 618	90,5
Pietarsaari – Jakobstad	3	19 557	11 001	56,3
Uusikaarlepyö – Nykarleby	3	7 404	6 660	90,0
Vaasa – Vasa	1	57 622	14 296	24,8
Vöyri-Maksamaa – Vörå-Maxmo	3	4 508	3 856	85,5
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia		70 672	6 595	9,3
Kokkola – Karleby	1	36 516	6 310	17,3
Ahvenanmaa – Åland		26 923	24 680	91,7
Brändö	2	520	448	86,2
Eckerö	2	929	840	90,4
Finström	2	2 464	2 322	94,2
Föglö	2	583	531	91,1
Geta	2	448	412	92,0
Hammarland	2	1 423	1 364	95,9
Jomala	2	3 664	3 400	92,8
Kumlinge	2	359	336	93,6
Kökar	2	298	275	92,3
Lemland	2	1 731	1 633	94,3
Lumparland	2	387	352	91,0
Maarianhamina – Mariehamn	2	10 824	9 655	89,2
Saltvik	2	1 706	1 627	95,4
Sottunga	2	120	108	90,0
Sund	2	1 033	973	94,2
Vårdö	2	434	404	93,1

1) 1 = Kaksikielinen kunta jossa enemmistön kieli on suomi. – Tvåspråkig kommun med finska som majoritetens språk. – Bilingual municipality with Finnish-speaking majority.

2 = Yksikielinen ruotsinkielinen kunta. – Enspråkig svensk kommun. – Monolingual Swedish-speaking municipality.

3 = Kaksikielinen kunta jossa enemmistön kieli on ruotsi. – Tvåspråkig kommun med svenska som majoritetens språk. – Bilingual municipality with Swedish-speaking majority.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, väestötillstat – Statistikcentralen, befolkningsstatistik – Statistics Finland, population statistics

2.3 Saamelaisten kotiseutualueen kuntien väestön kielijakauma 2006*
Språkindelningen i kommunerna inom det samiska hembygdsområdet 2006*
Language distribution of the population in municipalities of the home area of Sami people 2006*

Kunta – Kommun – Municipality	Väkiluku – Invånarantal – Population	Äidinkieli – Modersmål – Mother tongue					
		Suomi – Finska – Finnish		Saame – Samiska – Saami		Muu – Annat – Other	
		Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%
Koko maa – Hela landet – Whole country . . .	5 276 955	4 828 747	91,5	1 772	0,0	446 436	8,5
Koko Lappi – Hela Lappland – <i>Whole Lapland</i> .	184 935	181 159	98,0	1 486	0,8	2 290	1,2
Enontekiö – Enontekis	1 997	1 772	88,7	191	9,6	34	1,7
Inari – Enare	6 986	6 489	92,9	409	5,9	88	1,3
Utsjoki	1 361	720	52,9	622	45,7	19	1,4
Sodankylä	9 081	8 905	98,1	123	1,4	53	0,6

* Suomessa on saamelaisia noin 8 000 henkeä. Yli puolet heistä puhuu saamea. Saamelaisista noin 3 700 henkeä asuu saamelaisten kotiseutualueella, jonka väestöstä (11 000 henkeä) he muodostavat noin kolmanneksen. – Det finns omkring 8 000 samer i Finland. Något över hälften av dem talar samiska. Av samerna bor omkring 3 700 på det samiska hembygdsområdet. De omfattar omkring en tredjedel av dess befolkning. – *There are ca. 8,000 Sami people in Finland. More than a half of them speak Saami. 3,700 of the Sami people live in the home area of the Sami people forming ca. one third of its population (11,000).*

Lähteet – Källor – Sources:
 Tilastokeskus, väestötillatost – Statistikcentralen, befolkningstatistik – *Statistics Finland, Population statistics*
 Saamelaiskäräjät – Sametinget – *The Sami Parliament*

2.4 Merkittävimmät kielelliset vähemmistöt maakunnittain 1980–2005
Viktigaste språkliga minoriteter efter landskap 1980–2005
The most important language minorities by region 1980–2005

Maakunta – Landskap – Region	ruotsi – svenska – Swedish	venäjä – ryska – Russian	viro – estniska – Estonian	englanti – engelska – English	somali – Somali	arabia – arabiska – Arabic	kurdi – kurdiska – Kurdish	albania – albanska – Albanian	Ruotsinkielisten osuus – Andel svensk- språkiga – Share of Swedish speakers	Vieraskielisten osuus ²⁾ – Andelen personer som talar främman- de språk ²⁾ – Share of fo- reign language speakers ²⁾
									%	%
2005										
Koko maa – Hela landet – Whole country	289 675	39 653	15 336	8 928	8 593	7 117	5 123	5 076	5,5	2,7
Uusimaa – Nyland	103 428	17 210	8 622	5 227	7 650	3 497	2 403	2 554	7,6	5,6
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	63 974	15 608	8 622	4 666	7 530	3 262	2 155	2 154	6,5	7,0
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	39 454	1 602	1 276	561	120	235	248	400	10,6	2,0
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	30 812	459	357	121	8	64	59	160	33,2	2,3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	26 394	3 446	1 366	624	474	1 208	967	1 172	5,8	3,2
Satakunta	738	906	364	126	5	27	10	7	0,3	0,9
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	563	566	579	121	2	73	44	23	0,3	1,4
Pirkanmaa – Birkaland	1 667	2 293	909	726	169	820	339	232	0,4	2,2
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	583	2 015	572	219	13	203	318	68	0,3	2,2
Kymenlaakso – Kymmenedalen	1 580	2 328	380	122	27	88	66	121	0,9	2,3
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	197	2 265	207	115	12	50	42	29	0,1	2,5
Etelä-Savo – Södra Savolax	230	890	237	98	1	82	12	9	0,1	1,3
Pohjois-Savo – Norra Savolax	237	971	272	164	23	287	13	23	0,1	1,0
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	119	1 711	111	94	50	31	1	15	0,1	1,5
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	401	1 459	344	263	1	109	248	144	0,1	1,5
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötten – South Ostrobothnia	471	326	303	50	1	22	9	16	0,2	0,6
Pohjanmaa – Östergötten – Ostrobothnia	90 108	440	156	265	90	214	242	254	51,9	2,3
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötten – Central Ostrobothnia	6 626	154	106	32	1	26	19	5	9,4	0,9
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötten – North Ostrobothnia	527	1 020	234	326	59	186	98	201	0,1	1,1
Kainuu – Kajanaland	61	537	46	19	2	77	81	2	0,1	1,3
Lappi – Lappland – Lapland	301	591	92	134	5	37	105	30	0,2	1,0
Ahvenanmaa – Åland	24 632	66	79	82	–	16	47	11	92,0	2,9
Koko maa – Hela landet – Whole country 1980	300 482	1 489	..	1 530	..	..	..	..	6,3	0,2
Koko maa – Hela landet – Whole country 1990	296 738	3 884	1 394	3 569	–	1 138	179	–	5,9	0,5
Koko maa – Hela landet – Whole country 2000	291 657	28 205	10 176	6 919	6 454	4 892	3 115	3 293	5,6	1,9

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Vieraskielisiä ovat muun kuin suomen-, ruotsin- ja saamenkieliset. – De som talar något annat språk än finska, svenska eller samiska. – Foreign language speakers speak other languages than Finnish, Swedish or Saami.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, väestötilastot – Statistikcentralen, befolkningsstatistik – Statistics Finland, Population statistics

2.5 Merkittävimmät uskonnolliset ryhmät maakunnittain 1980–2005 Viktigaste religiösa grupper efter landskap 1980–2005 Most important religious groups by region 1980–2005							
Maakunta – Landskap – Region	Suomen evankelis- luterilainen kirkko – Finlands evange- lisk-lutherska kyrka – Lutheran National Church	Suomen ortodoksi- nen kirkkokunta – Ortodoxa kyrkosamfundet i Finland – Greek Orthodox Church in Finland	Jehovan todistajat – Jehovas vittnen – Jehovah's Witnesses	Suomen vapaa- kirkko – Frikyrkan i Finland – Free Church in Finland	Katolinen kirkko Suomessa – Katolska kyrkan i Finland – Roman catholic church in Finland	Islamilaisseura- kunnat – Islamitiska för- samlingar – Islamic congregations	Adventtikirkot – Adventkyrkor – Adventist churches
2005							
Koko maa – Hela landet – Whole country	4 372 463	57 829	18 329	13 667	8 583	4 239	4 015
Uusimaa – Nyland	1 018 814	17 909	4 148	2 349	5 296	3 116	835
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Capital area ¹⁾	714 178	14 373	2 883	1 498	4 664	3 000	436
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	304 636	3 536	1 265	851	632	116	399
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	78 895	672	247	96	106	...	46
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	385 156	2 190	1 682	1 032	980	164	680
Satakunta	203 001	572	1 063	546	98	23	101
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	146 693	1 159	718	585	139	15	94
Pirkanmaa – Birkaland	383 260	2 288	2 257	1 548	505	659	567
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	165 636	1 623	764	643	146	23	124
Kymenlaakso – Kymmenedalen	157 725	1 900	636	582	165	14	96
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia ...	119 483	1 716	416	91	59	...	59
Etelä-Savo – Södra Savolax	142 260	1 458	598	571	71	...	154
Pohjois-Savo – Norra Savolax	214 119	7 033	731	957	72	89	184
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	137 937	10 504	438	613	75	...	286
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	224 503	2 524	940	1 844	178	26	250
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötten – South Ostrobothnia	179 234	343	551	1 191	41	...	94
Pohjanmaa – Östergötten – Ostrobothnia	152 293	417	730	302	138	...	167
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötten – Central Ostrobothnia	64 142	146	207	39	36	...	40
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötten – North Ostrobothnia	338 418	2 093	1 312	451	317	59	123
Kainuu – Kajanaland	75 388	1 810	225	99	16	...	29
Lappi – Lappland – Lapland	161 632	1 456	618	128	107	...	73
Ahvenanmaa – Åland	23 874	16	48	...	38	...	13
Koko maa – Hela landet – Whole country 1980	4 319 774	53 813	10 195	9 256	3 051	786	4 244
Koko maa – Hela landet – Whole country 1990	4 389 230	52 627	12 157	12 189	4 247	810	4 805
Koko maa – Hela landet – Whole country 2000	4 408 381	55 692	18 492	13 474	7 227	1 199	4 316

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Väestötilastot – Statistikcentralen, Befolkningsstatistik – Statistics Finland, Population Statistics

3 Kulttuuriperintö

Muinaisjäänöksiä yli 50 kpl tuhannella neliökilometrillä

Suomessa on runsaat 21 000 kiinteää muinaisjäänöstä. Eniten niitä on Lapissa, Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla. Myös Ahvenanmaalla on maakunnan kokoon nähden paljon muinaisjäänöksiä. Kalliomaalaukset ovat keskittyneet Kaakkois-Suomeen. Valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä sekä rakennussuojelulain nojalla suojeltuja kohteita on eniten Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa eli siellä, missä asutuksen ja kulttuurin juuretkin ovat vanhimmat. Asetuksen nojalla suojeltuja valtion omistamia rakennuksia on Uudenmaan ohella runsaasti myös Kanta-Hämeessä ja Lapissa. Perinnelait ovat keskittyneet selvästi Saimaan alueelle: lähes kolmannes niistä sijaitsee Etelä-Savossa vuonna 2007, kun taas museorekisterissä olevista ajoneuvoista lähes puolet on Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla. Suomessa oli vuoden 2006 lopussa 7 Unescon maailmanperintökohdetta joista 6 kulttuurikohteita. (Taulukot 3.1, 3.2, ja 3.3.)

Rakennuskannasta pieni vähemmistö kulttuuriperinnön kannalta merkittävä

Suomen rakennuskanta käsittää lähes 1,4 miljoonaa rakennusta. Rakennuksista noin 40 prosenttia on Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Kerrosalasta lähes puolet on näissä maakunnissa. Uudenmaan rakennuksista noin puolet on pääkaupunkiseudulla, kerrosalasta lähes kolme neljäsosaa. Suomen rakennuskannasta yli 85 prosenttia on asuinrakennuksia. Arkkitehtitoimistot ovat valtaosin pääkaupunkiseudulla: Arkkitehtitoimistojen liittoon (ATL) kuuluvista arkkitehtitoimistoista kaksi kolmanesta sijaitsee siellä, suurin osa Helsingissä. (Taulukot 3.4 ja 3.5.)

Vain pieni osa rakennuskannasta on kulttuuriperinnön kannalta merkittävä. Tällaisia rakennuksia ovat esimerkiksi keskiaikaiset kirkot, joita Suomessa on noin 100, eniten Varsinais-Suomessa. (Taulukko 3.6)

3 Kulturarv

Mer än 50 fornlämningar på tusen kvadratkilometer

Det finns drygt 21 000 fasta fornlämningar i Finland. Flest är de i Lappland, Egentliga Finland och Nyland. Också på Åland finns det, i förhållande till landskapets storlek, mycket fornlämningar. Hällristningarna är koncentrerade till sydöstra Finland. Det finns mest kulturhistoriska miljöer av riksintresse och objekt som skyddats med stöd av byggnadsskyddslagen i Nyland och Egentliga Finland, dvs. där också bosättingens och kulturens rötter är äldst. Statsägda byggnader som skyddats med stöd av byggnadsskyddsförordningen finns i riklig mängd inte bara i Nyland utan också i Egentliga Tavastland och Lappland. Traditionsfartygen är tydligt koncentrerade till Saimenområdet: nästan en tredjedel av dem fanns år 2007 i Södra Savolax, medan nästan hälften av fordonen i museiregistret finns i Nyland, Egentliga Finland och Birkaland. I slutet av år 2006 fanns 7 av Unescos världsarvsobjekt i Finland och 6 av dem var kulturobjekt. (Tabellerna 3.1, 3.2, och 3.3.)

Av byggbeståndet bara en liten del betydelsefull ur kulturarvssynpunkt

Byggnadsbeståndet i Finland omfattar nästan 1,4 miljoner byggnader. Av dessa är ungefär 40 procent belägna i Nyland, Egentliga Finland, Birkaland och Norra Österbotten. Nästan hälften av våningsytan finns i de här landskapen. Av byggnaderna i Nyland är ungefär hälften i huvudstadsregionen och nästan tre fjärdedelar av våningsytan. Mer än 85 procent av byggnadsbeståndet i Finland är bostadsbyggnader. Arkitektbyråerna finns huvudsakligen i huvudstadsregionen. Av de arkitektbyråer som hör till Arkkitehtitoimistojen liitto (ATL) finns två tredjedelar i huvudstadsregionen, största delen i Helsingfors. (Tabellerna 3.4 och 3.5.)

Bara en liten del av byggbeståndet är betydelsefull ur kulturarvssynpunkt. Sådana byggnader är t.ex. de medeltida stenkyrkorna, som det finns ungefär 100 av i Finland, flest har Egentliga Finland (tabell 3.6).

Museot: yleisömagneetit suurissa kaupungeissa, pieniä museoita runsaasti kautta maan

Suomessa oli 165 päätoimisesti hoidettua museota hallintoyksiköiden lukumäärän mukaan laskettuna vuonna 2005. Vuoden 1985 jälkeen määrä on kasvanut 67 museolla. Samassa ajassa museoiden päätoiminen henkilökunta on kaksinkertaistunut ollen yli 1 700 henkeä vuonna 2005. Päätoimisesti hoidetuista museoista runsas neljännes sijaitsee Uudellamaalla. Suurimmat museot ovat pääkaupunkiseudulla, ja siellä kertyykin lähes puolet museoiden henkilötyövuosista ja menoista. Museokokoelmien määrässä Helsingin seudun osuus vaihtelee kokoelmatyypeittäin: museoesineistä noin 40 prosenttia on pääkaupunkiseudulla, taidemuseoiden teoksista vajaa neljännes, mutta kuvakokoelmista lähes puolet ja luonnontieteellisten museoiden näytteistä lähes kaksi kolmasosaa. Suomen noin 2 000:sta kulttuuritarkoituksiin käytettävästä rakennuksesta noin puolet on museoita ja taidegallerioita. (Taulukot 3.7 ja 3.8 sekä 9.7.)

Kulttuurihistoriallisista museoista suurin on Helsingissä sijaitseva Suomen Kansallismuseo, jonka kokoelmissa on yli puoli miljoonaa esinettä. Maakuntamuseoita on 20, ja suurimmat niistä ovat Tampereen museot sekä Turun maakuntamuseo: molempien kokoelmissa on yli 300 000 esinettä. Inarissa toimii saamelaiskulttuuriin ja -luontoon erikoistunut Saamelaismuseo Siida. (Taulukko 3.9.)

Suurin taidemuseo on Valtion taidemuseo Helsingissä. Siihen kuuluu kolme yksikköä: Ateneumin taidemuseo, Nykytaiteen museo Kiasma sekä Sinebrychoffin taidemuseo. Valtion taidemuseossa on yli 30 000 teosta ja lähes puoli miljoonaa kuvaa. Alue-aidemuseoita on 16. Niistä teosmäärältään suurimmat ovat Lahden taidemuseo, Jyväskylän taidemuseo sekä Helsingin kaupungin taidemuseo. (Taulukko 3.10.)

Suomessa museokäyntien määrä saavutti tähänastisen huippunsa, lähes 5,1 miljoonaa, vuonna 2000. Vuonna 2005 käyntejä oli 4,5 miljoonaa, joista runsas kolmannes tehtiin pääkaupunkiseudulla. Pääkaupungin museoista monet ovatkin valtakunnallisesti merkittäviä ja houkuttelevat runsaasti kävijöitä lähiseudun lisäksi myös muualta Suomesta. Asukaslukuun suhteutettuna ylivoimaisesti eniten käyntejä oli Ahvenanmaan museoissa. Vähiten käyntejä kertyi vuonna 2005 Etelä-Pohjanmaan ja Kainuun museoissa, molemmissa maakunnissa selvästi alle viidennes maan keskiarvosta väkilukuun suhteutettuna. (Taulukko 3.7.)

Yksittäisistä museoista eniten käyntejä vuonna 2005 kertyi Ateneumin taidemuseossa (noin 207 000), toiseksi eniten Nykytaiteen museo Kiasmassa (noin 177 000) ja kolmanneksi eniten Turun linnassa (noin 134 000). 100 000 käynnin raja ylittyi myös seuraavissa museois-

Museer: publikmagneterna i stora städer, många små museer runt om i landet

År 2005 fanns det, räknat enligt antalet förvaltningsenheter, 165 museer som sköttes på heltid i Finland. Efter år 1985 har antalet ökat med 67. Under samma tid har den heltidsanställda museipersonalen fördubblats och omfattade år 2005 mer än 1 700 personer. Av de museer som sköts på heltid ligger en dryg fjärdedel i Nyland. De största museerna finns i huvudstadsregionen, som också står för nästan hälften av museernas årsverken och utgifter. I mängden museisamlingar varierar Helsingforsregionens andel med typen av samling; av museiföremålen finns nästan 40 procent i huvudstadsregionen, av verken på konstmuseer en knapp fjärdedel, men av bildsamlingarna nästan hälften och av objekten på naturvetenskapliga museer nästan två tredjedelar. Av de omkring 2 000 byggnader i Finland som används för kulturändamål är ungefär hälften museer och konstgallerier. (Tabellerna 3.7 och 3.8 samt 9.7.)

Av de kulturhistoriska museerna är det största Finlands nationalmuseum, som finns i Helsingfors, och där samlingarna omfattar mer än en halv miljon föremål. Landskapsmuseerna är 20 och de största är museerna i Tammerfors och Åbo landskapsmuseum: båda har samlingar med över 300 000 föremål. I Enare verkar Samemuseet Siida, som är specialiserat på samekulturen och -naturen. (Tabell 3.9.)

Det största konstmuseet är Statens konstmuseum i Helsingfors. Det består av tre enheter: Konstmuseet Ateneum, Museet för Nutidskonst Kiasma samt Konstmuseet Sinebrychoff. På Statens konstmuseum finns det mer än 30 000 verk och nästan en halv miljon bilder. De regionala konstmuseerna är 16. Till antalet verk är de största Lahtis konstmuseum och Jyväskylä konstmuseum samt Helsingfors stads konstmuseum. (Tabell 3.10.)

Antalet museibesök i Finland nådde sin topp hittills, nästan 5,1 miljoner, år 2000. År 2005 var besöken 4,5 miljoner, av vilka en dryg tredjedel gjordes i huvudstadsregionen. Många av museerna i huvudstaden är nationellt betydelsefulla och lockar rikligt med besökare inte bara från närregionen utan också från andra håll i landet. I relation till folkmängden var antalet besök överlägset störst i museerna på Åland. Minst var antalet besök år 2005 i museerna i Södra Österbotten och Kajanaland. I båda landskapen var museibesöken klart färre än en femtedel av medeltalet för hela landet, då man relaterar förhållandet till folkmängden. (Tabell 3.7.)

Av de enskilda museerna stod Konstmuseet Ateneum år 2005 för de flesta besöken (ungefär 207 000), på andra plats kom Museet för Nutidskonst Kiasma (med ungefär 177 000 besök) och på tredje plats Åbo

sa: Tampereen museot / Vapriikki, Designmuseo (Helsinki), Suomen Kansallismuseo (Helsinki), Helsingin kaupungin taidemuseo, Leikkilinna Suomen lelumuseo (Espoo). (Museotilasto 2005.) Vuonna 2006 Valtion taidemuseossa kävi noin 403 000 henkeä, joista Kiasmassa 234 000, Ateneumissa 142 000 ja Sinebrychoffin taidemuseossa 26 000 (Valtion taidemuseo). (Taulukko 3.11.)

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuksen (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) mukaan museoissa käyminen on vähentynyt vuoden 1991 vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin verrattuna. Pääkaupunkiseudun ja kaupunkimaisten kuntien asukkaat ovat aktiivisempia museoissa kävijöitä kuin muualla Suomessa asuvat. Vähiten museoissa käyvät Itä-Suomessa asuvat. Airon (1994) mukaan suomenruotsalaisten suomalaisissa museoissa käyminen on hieman vähäisempää Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen koko väestön tuloksiin verrattuna. Myös historiallisilla muistomerkeillä kävijöitä on eniten pääkaupunkiseudun asukkaissa, mutta arkeologisilla kohteilla kävijöitä on yhtä paljon myös muualla Etelä-Suomessa sekä Pohjois-Suomessa. Arkeologisia paikkoja onkin paljon Etelä-Suomen lisäksi Lapissa. (Taulukot 3.12 ja 3.13 sekä 3.1.)

Tilastointi

Kulttuuriperinnön keskeisin tilastoija on Museovirasto, joka julkaisee vuosittain Museotilasto-julkaisun. Myös ympäristöministeriö, tiehallinto, Ajoineuvohallintokeskus, Metsähallitus, Kansallisarkisto ja Ålands landskapsregering kokoavat tilastotietoja hallinnoimistaan kulttuuriperintökohteista. Ålands statistik- och utredningsbyrå kokoaa tilastoja Ahvenanmaan museoista ja maakunta-arkistosta. Tilastokeskus kokoaa tilastoja eri kulttuuriperintökohteista ja niissä käymisestä sekä Suomen rakennuskannasta.

slott (med ungefär 134 000 besök). Gränsen på 100 000 besök överskreds också på följande museer: Tammerfors museer/Vapriikki, Designmuseet (Helsingfors), Finlands nationalmuseum (Helsingfors), Helsingfors stads konstmuseum, Lekslottet Finlands leksaksmuseum (Esbo). (Museistatistik 2005). År 2006 besökte ungefär 403 000 personer Statens konstmuseum, och av besöken gjordes 234 000 på Kiasma, 142 000 på Ateneum och 26 000 på Konstmuseet Sinebrychoff (Statens konstmuseum). (Tabell 3.11.)

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning år 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) har museibesöken minskat jämfört med resultaten i fritidsundersökningen år 1991. Invånarna i kommunerna i huvudstadsregionen och i urbana kommuner är aktivare museibesökare än invånarna på andra håll i landet. De som bor i Östra Finland besöker museer allra minst. Enligt Airo (1994) gör finlandssvenskarna något färre besök på museer i Finland i jämförelse med resultaten för hela befolkningen i Statistikcentralens fritidsundersökning. Också vid historiska monument är besökarna från huvudstadsregionen i majoritet, men på arkeologiska platser kommer besökarna i lika stor grad också från andra orter i Södra Finland och Norra Finland. Det finns många arkeologiska platser inte bara i Södra Finland utan också i Lappland. (Tabellerna 3.12 och 3.13 samt 3.1.)

Statistikföring

Den viktigaste statistikföraren av kulturarvet är Museiverket, som årligen publicerar publikationen Museotilasto (Museistatistik). Också miljöministeriet, vägförvaltningen, Fordonsförvaltningscentralen, Forststyrelsen, Nationalarkivet och Ålands landskapsregering sammanställer statistik över de kulturarvsobjekt de förvaltar. Ålands statistik- och utredningsbyrå sammanställer statistik över de åländska museerna och landskapsarkivet. Statistikcentralen sammanställer statistik över olika kulturarvsobjekt och besöken på dessa samt över byggnadsbeståndet i Finland.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 3.1 Kulttuuriympäristöt ja kulttuurikohteet maakunnittain
Kulturmiljöer och kulturobjekt efter landskap
Man-made environments and sites by region
- 3.2 Suomen esihistorialliset kalliomaalaukset maakunnittain 2005
Förhistoriska hällristningar i Finland efter landskap 2005
Prehistoric rock paintings in Finland by region 2005
- 3.3 Unescon suomalaisten maailmanperintökohteiden kävijämäärät 2001–2006
Besökare till världsarvsobjekt i Finland 2001–2006
Visitors at the Finnish UNESCO World Heritage sites 2001–2006
- 3.4 Suomen rakennuskanta käyttötarkoituksen, sijainnin ja rakentamisvuoden mukaan 31.12.2004
Byggnader i Finland efter användningssyfte, läge och byggnadsår 31.12.2004
Finnish buildings by use, region and year of construction 31.12.2004
- 3.5 Arkkitehtitoimistojen liittoon (ATL) kuuluvat arkkitehtitoimistot kunnittain 2006
De arkitektbyråer som hör till Arkkitehtitoimistojen liitto (ung. arkitektbyråernas förbund) efter kommun 2006
Architects' offices belonging to the Association of Finnish Architects' Offices by municipality 2006
- 3.6 Suomen keskiaikaiset kivikirkot maakunnittain
Medeltida stenkyrkor i Finland efter landskap
Medieval stone churches in Finland by region
- 3.7 Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain 2005
Museer som sköts på heltid efter landskap 2005
Professionally-run museums by region 2005
- 3.8 Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain museotyypin mukaan 2005
Museer som sköts på heltid efter landskap och museityp 2005
Professionally-run museums by region and by museum type 2005
- 3.9 Suomen kansallismuseo ja maakuntamuseot 2005
Finlands nationalmuseum och landskapsmuseerna 2005
Finlands nationalmuseum och landskapsmuseerna 2005
- 3.10 Valtion taidemuseo ja aluetaidemuseot 2005
Statens konstmuseum och regionala konstmuseer 2005
The Finnish National Gallery and regional art museums 2005
- 3.11 Suosituimmat museot 2005 (yli 100 000 käyntiä)
Populäraste museer 2005 (över 100 000 besök)
The most popular museums 2005 (over 100,000 admissions)
- 3.12 Museoissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002
Besök på museer under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 2002
Museum visits during the past 12 months by type of municipality and major region: survey 2002
- 3.13 Historiallisilla muistomerkeillä ja paikoilla käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002
Besök på historiska monument och platser under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 2002
Visits to historical monuments and sites during the past 12 months by type of municipality and major region: survey 2002
- 3.14 Valtion arkistolaitoksen arkistoissa säilytettävä aineisto 1999–2005
Material på statens arkivverk 1999–2005
Materials in the archives of the National Archives Service 1999–2005

3.1 Kulttuuriympäristöt ja kulttuurikohteet maakunnittain Kulturmiljöer och kulturobjekt efter landskap Man-made environments and sites by region

Maakunta – Landskap – Region	Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt ¹⁾ – Kulturhistoriska miljöer av riksintresse ¹⁾ – <i>Man-made environments of national historical importance¹⁾</i>	Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ²⁾⁸⁾ – Nationellt värdefulla landskapsområden ²⁾⁸⁾ – <i>Scenic areas of nation-wide importance²⁾⁸⁾</i>	Rakennussuojelulain nojalla suojellut kohteet ³⁾ – Objekt som skyddats med stöd av byggnadsskydds- lagen ³⁾ – <i>Sites protected under the Act on the Protection of Buildings³⁾</i>	Asetuksen nojalla suojellut valtion omistamat rakennukset ⁴⁾ – Stats- ägda byggnader som skyddats med stöd av byggnadsskyddsför- ordningen ⁴⁾ – <i>State-owned buildings protected under the Decree on the Protection of Buildings⁴⁾</i>
Päätös- tai sopimusajankohta – Besluts- eller avtalsdatum – <i>Date of decision or agreement . . .</i>	31.12.1992	5.1.1995		
Päivitysajankohta – Uppdateringsdatum – <i>Date of updating . . . . .</i>	15.1.2007		31.12.2005	15.1.2007
Yhteensä – Totalt – Total	1 772	156	247	813
Uusimaa – Nyland	222	8	43	152
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	54	2	17	13
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	231	8	47	80
Satakunta	94	5	3	7
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	84	6	7	98
Pirkanmaa – Birkaland	163	8	13	22
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	54	5	5	15
Kymenlaakso – Kymmenedalen	70	9	3	26
Etelä-Karjala – Södra Karelen – <i>South Karelia . . . . .</i>	51	6	2	34
Etelä-Savo – Södra Savolax	90	14	12	47
Pohjois-Savo – Norra Savolax	90	8	3	40
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – <i>North Karelia . . . . .</i>	60	13	5	19
Keski-Suomi – Mellersta Finland	64	8	13	38
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – <i>South Ostrobothnia . . . . .</i>	73	6	14	22
Pohjanmaa – Österbotten – <i>Ostrobothnia . . . . .</i>	68	7	23	14
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – <i>Central Ostrobothnia . . . . .</i>	26	1	12	2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – <i>North Ostrobothnia . . . . .</i>	125	11	17	42
Kainuu – Kajanaland	48	7	3	29
Lappi – Lappland	105	24	5	113
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	–

1) Tiedot perustuvat vuonna 1993 tehtyyn selvitykseen Rakennettu kulttuuriympäristö. Lähde: Museovirasto. – Uppgifterna baserar sig på utredningen "Rakennettu kulttuuriympäristö" från år 1993. Källa: Museiverket. – *Figures are based on a 1993 survey. Source: National Board of Antiquities.*

2) Valtioneuvoston periaatepäätös 5.1.1995. – Statsrådets principbeslut 5.1.1995. – *Decision in principle by the Finnish Government, 5 January 1995.*

3) Kohde voi olla rakennus, rakennusryhmä tai rakennettu alue. Lähde: Ympäristöministeriö. – Objektet kan vara en byggnad, en grupp av byggnader eller ett bebyggt område. Källa: Miljöministeriet. – *Site may be a building, group of buildings or built-up area. Source: Ministry of the Environment.*

4) Mukana Metsähallituksen rakennukset sekä tuhoutuneet ja myydyt rakennukset, koska niiden suojelustatus on edelleen voimassa. Lähde: Museovirasto. – Inkl. Forststyrelsens byggnader samt förstörda och sålda byggnader, eftersom deras skyddsstatus fortfarande gäller. Källa: Miljöministeriet. – *Including buildings owned by the Finnish Forest and Park Service as well as destroyed and sold buildings, since the protection status of these is still valid. Source: National Board of Antiquities.*

5) Arvio, sisältää rekisteröidyt esihistorialliset, historialliset ja vedenalaiset muinaisjäännekohteet. Lähteet: Museovirasto, Ålands landskapsregering. – Uppskattning, inkl. registrerade förhistoriska och historiska fömlämningar samt fömlämningar under vatten. Källor: Museiverket, Ålands landskapsregering. – *Estimate. Includes registered prehistoric, historical and underwater relic sites. Sources: National Board of Antiquities, The Government of Åland.*

6) Sisältää vain perinnealaverekisteriin hyväksytyt alukset. Kaikkiaan Suomessa arvioidaan olevan noin 200 kulttuurihistoriallisesti arvokasta alusta. Lähde: Museovirasto. – Inkl. bara fartyg införda i traditionsfartygsregistret. Enligt uppskattning finns det omkring 200 kulturhistoriskt värdefulla fartyg i Finland. Källa: Museiverket. – *Includes only vessels entered in the register of heritage ships. There are an estimated total of 200 vessels of cultural historical value in Finland. Source: National Board of Antiquities.*

3.1 jatkuu forts. cont.						
Maakunta – Landskap – Region	Kiinteät muinaisjään- nökset ⁵⁾ – Fasta formlämningar ⁵⁾ – Ancient monuments and sites ⁵⁾	Perinnelaivat ⁶⁾ – Traditionsfartyg ⁶⁾ – Heritage ships ⁶⁾	Tiemuseokohteet ^{7a)} – Museivägar ^{7a)} – Museum roads ^{7a)}	Museorekisterissä olevat ajoneuvot ⁹⁾ – Museiregistrerade fordon ⁹⁾ – Vehicles in museum register ⁹⁾	Museorekisterissä olevat ajoneuvot ⁹⁾ – Museiregistrerade fordon ⁹⁾ – Vehicles in museum register ⁹⁾	Rautatieasemat ¹⁰⁾ – Järnvägsstationer ¹⁰⁾ – Railway stations ¹⁰⁾ Asema-alueet – Stationområden – Station areas Niillä olevat rakennukset – Byggnader på dessa – Station buildings
Päätös- tai sopimusaikakohta – Besluts- eller avtaldatum – Date of decision or agreement . . .					22.9.1998	22.9.1998
Päivitysaikakohta – Uppdateringsdatum – Date of updating	1.1.2007	1.1.2007	1.1.2006	31.12.2006	15.1.2007	15.1.2007
Yhteensä – Totalt – Total	21 191	84	58	23 689	118	889
Uusimaa – Nyland	1 738	15	5	4 906	20	122
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	472	3	–	538	3	19
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	2 277	3	3	3 144	8	66
Satakunta	1 111	–	4	1 482	3	32
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	670	–	3	953	6	42
Pirkanmaa – Birkaland	1 110	9	3	2 375	12	75
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	628	3	1	925	1	17
Kymenlaakso – Kymmenedalen	550	2	6	754	2	13
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	476	3	1	376	2	21
Etelä-Savo – Södra Savolax	1 112	27	4	678	11	76
Pohjois-Savo – Norra Savolax	683	6	3	669	8	66
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	1 030	2	2	507	4	49
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	932	7	3	976	7	65
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	700	–	2	1 617	7	45
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	1 055	–	5	1 819	7	46
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	303	–	–	275	2	2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	1 450	1	5	999	3	17
Kainuu – Kajanaland	1 057	1	4	169	7	82
Lappi – Lappland	2 504	–	4	523	5	34

7) Lähde: Tiehallinto. – Källa: Vägförvaltningen. – Source: Finnish Road Administration (Finra).

8) Mikäli alue sijaitsee useamman kuin yhden maakunnan alueella, se on laskettu mukaan vain yhteen maakuntaan. – Om området sträcker sig över flera än ett landskap, har det bara tagits med i ett landskap. – If the site extends over several regions, it has been included here in one region only.

9) Lisäksi 4 ajoneuvoa, joiden kotimaakunta tuntematon. Museorekisteriin voidaan hyväksyä vähintään 25 vuotta vanhoja ajoneuvoja. Tiedot ovat peräisin Ajoneuvohallintokeskuksen ajoneuvorekisteristä, jossa on joitakin puutteellisia ja virheellisiä tietoja. Lähde: Tilastokeskus, Yritysten suhdanteet: liikenne ja matkailu. – Där till finns det 4 fordon, vilkas hemlandskap är inte känt. I museiregistret kan accepteras minst 25 år gamla fordon. Uppgifterna härstammar från Fordonsförvaltningscentralens fordonsregister, som inkluderar i viss mån bristfälliga och felaktiga uppgifter. Källa: Statistikcentralen, Företagskonjunkturer: samfärdsel och turism. – Moreover, there are 4 vehicles, the home region of which is not known. Vehicles at least 25 years of age can be accepted into the museum register. The statistics are obtained from the motor vehicle register of the Vehicle Administration which does, however, contain some incomplete and incorrect information. Source: Statistics Finland, Business Trends: Transport and Tourism.

10) Lähde: Sopimus menettelytaivoista valtakunnallisesti merkittävien rautatieasema-alueiden säilyttämiseksi ja suojelemiseksi 22.9.1998. Ympäristöministeriö ym. – Källa: Avtal om bevarande och skydd av järnvägsstationsområden av riksintresse 22.9.1998. Miljöministeriet osv. – Source: Agreement on preservation and protection of railway station areas of national importance 22 September 1998. Ministry of the Environment, etc.

11) Ainoastaan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset. 2006-tieto. – Endast fasta förhistoriska formlämningar. 2006-data. – Prehistoric monuments and sites only. 2006 data.

3.2 Suomen esihistorialliset kalliomaalaukset maakunnittain 2005
Förhistoriska hällristningar i Finland efter landskap 2005
Prehistoric rock paintings in Finland by region 2005

Maakunta – Landskap – Region	Kalliomaalauksia – Hällristningar – Rock paintings
Yhteensä – Totalt – Total	116
Uusimaa – Nyland	5
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – <i>Helsinki metropolitan area</i> ¹⁾	2
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – <i>Rest of Uusimaa</i>	3
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	–
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	1
Satakunta	–
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	1
Pirkanmaa – Birkaland	1
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	9
Kymenlaakso – Kymmenedalen	21
Etelä-Karjala – Södra Karelen – <i>South Karelia</i>	33
Etelä-Savo – Södra Savolax	29
Pohjois-Savo – Norra Savolax	1
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – <i>North Karelia</i>	3
Keski-Suomi – Mellersta Finland – <i>Central Finland</i>	10
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – <i>South Ostrobothnia</i>	–
Pohjanmaa – Österbotten – <i>Ostrobothnia</i>	–
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – <i>Central Ostrobothnia</i>	–
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – <i>North Ostrobothnia</i>	1
Kainuu – Kajanaland	1
Lappi – Lappland – <i>Lapland</i>	–
Ahvenanmaa – Åland	–

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – *Source*.

Museovirasto – Museiverket – *National Board of Antiquities*

3.3 Unescon suomalaisten maailmanperintökohteiden kävijämäärät 2001–2006*
Besökare till världsarvsobjekt i Finland 2001–2006*
Visitors at the Finnish UNESCO World Heritage sites 2001–2006*

Kohde – Objekt – Site	Maailmanperintöluetteloon hyväksymisvuosi – Accepterats till världsarvslistan (år) – Year of inscription	Kävijöitä – Besökare – Visitors					
		2001	2002	2003	2004	2005	2006
Suomenlinna – Sveaborg – Fortress of Suomenlinna (Helsinki – Helsingfors)	1991	646 369	681 942	616 784	625 882	632 000	678 000
Petäjäveden vanha kirkko – Petäjävesi gamla kyrka – Petäjävesi Old Church (Petäjävesi)	1994	17 700	19 100	20 250	17 000	14 450	16 000
Verlan puuhiomo ja pähvitiedas – Verla träsliperi och pappfabrik – Verla Groundwood and Board Mill (Jaala)	1996	18 626	20 307	20 508	21 766	19 569	20 552
Sammallahdenmäen pronssikautiset hautaröykkiöt ¹⁾ – Gravhögar från bronsåldern på Sammallahdenmäki ¹⁾ – The Bronze Age Burial Site of Sammallahdenmäki ¹⁾ (Lappi)	1999	..	..	2 309	3 435	3 948	3 764

* Suomessa on 7 maailmanperintökohdetta, joista Vanhan Rauman (liitetty maailmanperintöluetteloon 1991), Struven kolmiomittausketjun (liitetty 2005) ja Merenkurkun saariston (liitetty 2006) kävijämääriä ei lasketa. Vuoden 2007 lopussa Unescon maailmanperintökohteita oli yhteensä 851 kpl, joista kulttuurikohteita 660. – Det finns 7 världsarvsobjekt i Finland. Besökare till Gamla Raumo (accepterats till världsarvslistan 1991), Struves meridianbåge (2005) och Kvarkens skärgård (2006) räknas ej. I slutet av 2007 fanns det sammanlagt 851 objekt på UNESCOs världsarvslista, av vilka 660 var kulturobjekt. – In Finland there are seven World Heritage sites, of which visitors in Old Rauma (inscribed in 1991), at the Struve Geodetic Arc (2005) and in the Kvarken Archipelago (2006) are not counted. By the end of 2007, there were a total of 851 UNESCO World Heritage sites, 660 of which were cultural sites.

1) Kävijälaskenta aloitettu 2003. Luvussa mukana ainoastaan vieraskirjaan merkityt. – Räkningen av besökare inleddes 2003. Bara de besökare som skrivit i gästboken ingår i siffran. – Counting of visitors began in 2003. Figures include only visitors who signed the guest book.

Lähteet – Källor – Sources:

Kohteitten omat ilmoitukset – Objektens egna uppgifter – Reports of the sites
www.unesco.org/whc

3.4 Suomen rakennuskanta käyttötarkoituksen, sijainnin ja rakentamisvuoden mukaan 31.12.2004
Byggnadsår i Finland efter användningssyfte, läge och byggnadsår 31.12.2004
Finnish buildings by use, region and year of construction 31.12.2004

	Rakennuksia – Byggnader – Buildings		Kerrosala – Våningsyta – Floor area	
	Lkm. – Nr. – No.	%	m ²	%
Rakennuksia yhteensä – Byggnader totalt – Buildings total	1 357 164	100	395 794 831	100
Käyttötarkoitus – Användningssyfte – Use				
Asuinrakennukset – Bostadsbyggnader – Residential buildings	1 161 851	86	248 123 955	63
Erilliset pientalot – Fristående småhus – Detached houses	1 037 714	76	135 069 522	34
Rivi- ja ketjutalot – Rad- och kedjehus – Attached houses	70 308	5	29 579 345	7
Asuinkerrostalot – Flervåningsbostadshus – Apartment buildings	53 829	4	83 475 088	21
Muut rakennukset – Övriga byggnader – Other buildings	195 313	14	147 670 876	37
Liikerakennukset – Butiksbyggnader – Commercial buildings	41 582	3	21 945 888	6
Toimistorakennukset – Kontorsbyggnader – Office buildings	11 173	1	17 824 432	5
Liikenteen rakennukset – Trafikbyggnader – Transport buildings	51 327	4	11 280 108	3
Hoitoalan rakennukset – Vårdbyggnader – Buildings for institutional care	7 336	1	9 751 909	2
Kokoonntumisrakennukset – Byggnader för samlingslokaler – Assembly buildings	13 715	1	8 348 030	2
Opetusrakennukset – Undervisningsbyggnader – Educational buildings	9 320	1	17 166 254	4
Teollisuusrakennukset – Industribyggnader – Industrial buildings	39 017	3	45 161 464	11
Varastorakennukset – Lagerbyggnader – Warehouses	11 502	1	13 164 693	3
Muut rakennukset – Övriga byggnader – Other buildings	10 341	1	3 028 098	1
Alue – Region				
Uusimaa – Nyland	194 221	14	97 741 823	25
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	96 471	7	72 405 724	18
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	97 750	7	25 336 099	6
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	31 313	2	6 510 266	2
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	116 221	9	34 671 256	9
Satakunta	78 804	6	20 394 112	5
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	48 503	4	12 828 493	3
Pirkanmaa – Birkaland	112 358	8	34 415 195	9
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	48 459	4	15 784 008	4
Kymenlaakso – Kymmenedalen	54 730	4	14 848 032	4
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	42 200	3	10 661 307	3
Etelä-Savo – Södra Savolax – South Savo	53 663	4	12 035 407	3
Pohjois-Savo – Norra Savolax – North Savo	72 529	5	18 379 131	5
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	57 508	4	12 648 987	3
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	75 921	6	19 727 191	5
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	71 576	5	15 466 333	4
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	57 123	4	13 880 360	4
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	23 144	2	5 371 477	1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	108 627	8	26 575 742	7
Kainuu – Kajanaland	29 579	2	6 748 139	2
Lappi – Lappland – Lapland	69 279	5	15 023 812	4
Ahvenanmaa – Åland	11 406	1	2 083 760	1
Rakennusvuosi – Byggnadsår – Year of construction				
–1920	77 101	6	17 085 658	4
1921–1929	28 740	2	7 570 023	2
1930–1939	51 139	4	11 480 065	3
1940–1949	96 320	7	14 320 494	4
1950–1959	183 690	14	37 544 166	9
1960–1969	145 431	11	51 775 393	13
1970–1979	208 400	15	82 769 997	21
1980–1989	273 933	20	85 989 698	22
1990–1999	177 058	13	54 178 812	14
2000–	76 851	6	25 142 920	6
Tuntematon – Okänd – Unknown	38 501	3	7 937 605	2

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Henkilötilastot: rakennus- ja asutokanta – Statistikcentralen, Individstatistik: byggnader och bostäder – Statistics Finland, Population Statistics: Buildings and Dwellings

3.5 Arkkitehtitoimistojen liittoon (ATL) kuuluvat arkkitehtitoimistot kunnittain 2006
De arkitektbyråer som hör till Arkkitektitoimistojen liitto (ung. arkitektbyråernas förbund) efter kommun 2006
Architects' offices belonging to the Association of Finnish Architects' Offices by municipality 2006

Kunta – Kommun – Municipality	Toimistoja – Byråer – Offices	%
Helsinki – Helsingfors	115	57,5
Espoo – Esbo	17	8,5
Tampere – Tammerfors	13	6,5
Oulu – Uleåborg	11	5,5
Turku – Åbo	7	3,5
Jyväskylä	5	2,5
Vaasa – Vasa	4	2,0
Lahti – Lahtis	4	2,0
Lappeenranta – Villmanstrand	3	1,5
Pori – Björneborg	3	1,5
Joensuu	3	1,5
Porvoo – Borgå	2	1,0
Kotka	2	1,0
Kuopio	2	1,0
Vantaa – Vanda	2	1,0
Yhteensä – Totalt – Total	193	96,5
Muut kunnat (7 kpl) – Övriga kommuner (7 st.) – Other municipalities (7 in all)	7	3,5
Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki Metropolitan Area ¹⁾	134	67,0
Muu Suomi – Övriga Finland – Rest of Finland	66	33,0

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda.

Lähde – Källa – Source:

Arkkitehtitoimistojen liitto ATL – Association of Finnish Architects' Offices

3.6 Suomen keskiaikaiset kivikirkot maakunnittain
Medeltida stenkyrkor i Finland efter landskap
Medieval stone churches in Finland by region

Maakunta – Landskap – Region	Kirkkoja – Kyrkor – Churches
Yhteensä – Totalt – Total	98
Uusimaa – Nyland	10
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	2
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	8
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	31
Satakunta	5
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	10
Pirkanmaa – Birkaland	10
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	4
Kymenlaakso – Kymmenedalen	3
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	–
Etelä-Savo – Södra Savolax	1
Pohjois-Savo – Norra Savolax	–
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	–
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	–
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	–
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	5
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	–
Kainuu – Kajanaland	–
Lappi – Lappland – Lapland	2
Ahvenanmaa – Åland	13

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Hiekkanen Markus (2003). Suomen kivikirkot keskiajalla. Helsinki – Helsingfors: Otava.

3.7 Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain 2005
Museer som sköts på heltid efter landskap 2005
Professionally-run museums by region 2005

Maakunta – Landskap – Region	Museoita – Museer – Museums	Museo- yksiköitä – Museien- heter – Museum units	Henkilö- työvuodet – Årsverken – Person years	Menot yhteensä – Utgifter totalt – Total expenditure	Tulot yhteensä – Inkomster totalt – Total income	Käyntejä – Besök – Visits	Käyntejä / 100 asukasta – Besök / 100 invånare – Visits / 100 inhabitants	Esineitä kokoelmissa – Föremål i samlingarna – Artefacts in collections	Teoksia (taide- museot) – Verk (konst- museer) – Works (art museums)	Näytteitä (luonnont. museot) – Antal prover (naturvetenskapliga museer) – Exhibits (natural history museums)	Kuvia – Bilder – Images
				€ – EUR	€ – EUR						
Yhteensä – Totalt – Total	165	335	2 223	159 708 673	149 561 099	4 481 207	117	4 535 326	295 726	20 347 336	19 896 297
Uusimaa – Nyland	45	90	1 045	77 983 798	73 204 660	1 738 760	128	1 923 492	76 890	12 866 678	9 782 523
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾											
– Huvudstadsregionen ¹⁾											
– Helsingki metropolitan area ¹⁾	29	60	959	73 097 082	68 286 993	1 506 814	152	1 791 180	70 530	12 866 678	9 447 205
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	16	30	86	4 886 716	4 917 667	231 946	63	132 312	6 360		335 318
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	3	4	19	857 371	792 046	28 990	31	50 086	1 871	10 000	135 500
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	18	33	230	16 083 164	14 615 169	513 424	113	433 449	16 663	3 500 000	1 600 624
Satakunta	9	18	91	5 138 787	4 752 881	135 854	59	188 104	7 619		499 032
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	9	16	71	4 014 020	4 009 957	243 325	145	163 992	7 525		582 807
Pirkanmaa – Birkaland	14	24	191	17 620 037	14 794 441	468 802	100	549 622	39 368	77 000	1 507 092
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	5	11	55	3 484 271	3 454 021	79 362	40	250 487	80 550	11 000	241 000
Kymenlaakso – Kymmenedalen	3	11	29	1 672 109	1 672 109	49 773	27	37 663	1 000		499 083
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	3	9	20	1 669 083	1 669 083	59 605	44	56 325	3 628		350 966
Etelä-Savo – Södra Savolax	4	12	46	3 238 108	2 990 543	181 772	113	38 480	5 940		340 300
Pohjois-Savo – Norra Savolax	7	13	66	3 555 359	3 508 079	96 280	39	117 444	9 677	937 887	1 740 315
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	6	10	31	1 954 163	1 966 798	67 728	40	162 323	3 390	500	330 500
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	9	23	94	5 915 075	5 904 618	160 021	60	158 475	12 578	245 293	733 150
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östrobottn – South Ostrobothnia	3	7	18	1 065 660	1 065 660	19 400	10	53 770	2 253		50 880
Pohjanmaa – Östrobottn – Ostrobothnia	7	13	55	3 730 450	3 658 200	80 601	46	119 430	9 001	108 997	326 655
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östrobottn – Central Ostrobothnia	2	4	18	854 206	809 534	28 806	41	8 058	3 772		65 345
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östrobottn – North Ostrobothnia	7	14	67	4 871 879	4 871 879	119 202	32	104 457	3 782	2 562 431	306 637
Kainuu – Kajanaland	3	5	16	964 413	964 413	14 771	17	29 322	747		331 192
Lappi – Lappland – Lapland	8	11	61	5 036 720	4 857 008	253 696	137	90 347	9 472	27 550	472 696
Ahvenanmaa ³⁾ – Åland ³⁾	..	7	..	..	..	141 035	527	..	..	..	..

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Sisältää myös pääkaupunkiseudun ulkopuoliset Museoviraston museot. – Innehåller också museer utanför huvudstadsregionen underställda Museiverket. – Includes also museums outside the capital area administered by the National Board of Antiquities.

3) Ahvenanmaan tilastollisessa vuosikirjassa 2006 mukana olevat museot. – De museer som är inkluderade i Statistisk årsbok för Åland 2006. – Museums included in Statistical Yearbook of Åland 2006.

Lähteet – Källor – Sources:

Museotilasto 2005. Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket. – Finnish Museum Statistics 2005. Helsinki: National Board of Antiquities.

Statistisk årsbok för Åland 2006 – Statistical Yearbook of Åland 2006. Mariehamn: Ålands statistik- och utredningsbyrå.

3.8 Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain museotyypin mukaan 2005
Museer som sköts på heltid efter landskap och museityp 2005
Professionally-run museums by region and by museum type 2005

Maakunta – Landskap – Region	Kultuurihistoriallisia museoita – Kulturhistoriska museer – History museums	Erikoismuseoita – Specialmuseer – Specialised museums	Taidemuseoita – Konstmuseer – Art museums	Luonnontieteellisiä museoita – Naturvetenskapliga museer – Natural history museums	Museoyksiköitä yhteensä – Museienheter totalt – Museum units total
Yhteensä – Totalt – Total	160	85	65	18	328
Uusimaa – Nyland	40	32	15	3	90
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	20	26	11	3	60
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	20	6	4	–	30
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	2	–	1	1	4
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	19	7	5	2	33
Satakunta	10	1	6	1	18
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	7	6	3	–	16
Pirkanmaa – Birkaland	11	8	4	1	24
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	5	4	2	–	11
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6	4	1	–	11
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	6	1	2	–	9
Etelä-Savo – Södra Savolax	5	5	2	–	12
Pohjois-Savo – Norra Savolax	6	2	4	1	13
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	4	3	2	1	10
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	12	4	6	1	23
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	3	2	1	1	7
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	9	–	3	1	13
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	1	1	1	1	4
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	8	2	1	3	14
Kainuu – Kajanaland	2	1	2	–	5
Lappi – Lappland	4	2	4	1	11

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Museotilasto 2005. Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket. – Finnish Museum Statistics 2005. Helsinki: National Board of Antiquities.

3.9 Suomen kansallismuseo ja maakuntamuseot 2005 Finlands nationalmuseum och landskapsmuseerna 2005 Finlands nationalmuseum och landskapsmuseerna 2005										
Museo – Museum	Museo- yksiköitä – Museien- heter – Museum units	Käynnit – Besök – Admis- sions	Näyttelyt – Utställningar – Exhibitions	Julkaisut – Publika- tioner – Publications	Kokoelmat – Samlingar – Collections				Henkilö- kunta (htv) – Personal (årsverken) – Staff (person years)	Menot – Utgifter – Expenditure
					Esineet – Föremål – Items	Teokset – Verk – Works	Näytteet – Prover – Exhibits	Kuvat – Bilder – Images		
Suomen Kansallismuseo – Finlands nationalmuseum – The National Museum of Finland (Helsinki – Helsingfors)	19	478 887	30	5	¹⁾ 516 213	–	–	¹⁾ 3 093 133	161	9 183
Etelä-Karjalan museo – Södra Karelen museum – South Karelian Museum (Lappeenranta – Villmanstrand)	3	19 634	6	1	31 600	–	–	58 000	10	869
Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo – Sydösterbottens landskapsmuseum – Provincial Museum of South Ostro- bothnia (Seinäjäki)	3	7 198	12	1	33 770	–	–	31 880	12	789
Helsingin kaupunginmuseo – Helsingfors stads museum – Helsinki City Museum (Helsinki – Helsingfors)	9	58 579	8	4	301 648	5 000	–	790 792	6	278
Hämeenlinnan kaupungin historiallinen museo – Tavastehus stads historiska museum – Hämeenlinna Historical Museum (Hämeenlinna – Tavastehus)	4	32 734	6	–	46 770	–	–	133 108	19	900
Kainuun museo – Kainuu museum – Kainuu Museum (Kajaani – Kajana) ..	1	3 547	3	2	19 622	–	–	304 192	10	601
Keski-Suomen museo – Mellersta Finlands museum – Museum of Central Finland (Jyväskylä)	4	24 748	15	–	60 620	–	–	261 000	20	1 189
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo – Kuopio kulturhistoriska museum – Kuopio Museum of Cultural History (Kuopio)	3	55 229	19	–	67 009	–	–	756 304	23	1 146
Kymenlaakson maakuntamuseo – Kymmeneälens landskapsmuseum – Provincial Museum of Kymenlaakso (Kotka)	3	16 194	5	–	27 000	–	–	490 000	21	1 063
Lahten kaupunginmuseo – Lahtis stadsmuseum – Lahti City Museum (Lahti – Lahtis)	5	56 741	10	8	201 957	79 773	11 000	207 955	31	3 054
Lapin maakuntamuseo – Lapplands landskapsmuseum – Provincial Museum of Lapland (Rovaniemi)	1	73 187	8	1	16 980	–	24 900	300 000	10	1 356
Pohjanmaan museo – Österbottens museum – Ostrobothnian Museum (Vaasa – Vasa)	5	29 348	25	3	64 297	5 703	108 997	117 350	16	934

3.9 Jatkuu

Museo – Museum	Museo- yksiköitä – Museien- heter – Museum units	Käynnit – Besök – Admis- sions	Näyttelyt – Utställningar – Exhibitions	Julkaisut – Publika- tioner – Publications	Kokoelmat – Samlingar – Collections				Henkilö- kunta (htv) – Personal (årsverken) – Staff (person years)	Menot – Utgifter – Expenditure 1 000 € – EUR 1 000
					Esineet – Föremål – Items	Teokset – Verk – Works	Näytteet – Prover – Exhibits	Kuvat – Bilder – Images		
Pohjois-Karjalan museo – Norra Karelen museum – North Karelian Museum (Joensuu) ...	2	24 452	7	1	22 500	-	-	98 443	11	761
Pohjois-Pohjanmaan museo – Norra Östbottens museum – Northern Ostrobothnia Museum (Oulu – Uleåborg)	4	45 841	11	1	69 857	-	-	222 500	26	1 809
Porvoon museo – Borgå museum – Porvoo Museum (Porvoo – Borgå) ...	2	23 805	10	3	35 586	1 871	-	130 000	16	676
Satakunnan museo – Satakunda museum – Satakunta Museum (Pori – Björneborg)	3	37 689	12	-	82 901	-	-	249 300	31	1 622
Savonlinnan maakuntamuseo – Nyslott landskapsmuseum – Savonlinna Provincial Museum (Savonlinna – Nyslott)	2	25 293	12	-	20 450	441	-	131 000	12	828
Tammisaaren museo – Ekenäs Museum – Ekenäs Museum, Provincial Museum of Western Nyland (Tammisaari – Ekenäs)	2	3 700	5	-	27 118	-	-	26 312	10	539
Tampereen museot – Tammerfors museer – Museum Centre (Tampere – Tammerfors)	6	184 528	12	8	365 000	5 938	77 000	1 010 000	84	8 371
Tornionlaakson maakuntamuseo – Tornedalens landskapsmuseum – Tornionlaakso Provincial Museum (Tornio – Torneå)	1	4 502	8	1	17 130	-	-	70 000	7	301
Turun maakuntamuseo – Åbo landskapsmuseum – Turku Provincial Museum (Turku – Åbo)	5	227 214	13	11	303 478	-	-	1 411 233	116	6 363

1) Ainoastaan Suomen kansallismuseo Helsingissä. – Endast Finlands nationalmuseum i Helsingfors. – Includes only the National Museum of Finland in Helsinki.

Lähde – Källa – Source:

Museotilasto – Finnish Museum Statistics 2005 (2006). Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket – National Board of Antiquities

3.10 Valtion taidemuseo ja aluetaidemuseot 2005
Statens konstmuseum och regionala konstmuseer 2005
The Finnish National Gallery and regional art museums 2005

Museo – Museum	Museoyksiköitä – Museienheter – Museum units	Käynnit – Besök – Admissions	Näyttelyt – Utställningar – Exhibitions	Julkaisut – Publikationer – Publications	Kokoelmat – Samlingar – Collections			Menot – Utgifter – Expenditure
					Teokset – Verk – Works	Kuvat – Bilder – Images	Henkilökunta (htv) – Personal (årsverken) – Staff (person years)	
								1 000 € – EUR 1 000
Valtion taidemuseo – Statens konstmuseum – Finnish National Gallery (Helsinki – Helsingfors)	3	406 905	22	15	30 989	475 000	243	21 148
Etelä-Karjalan taidemuseo – Södra Karelen konstmuseum – South Karelian Art Museum (Lappeenranta – Villmanstrand)	1	15 908	6	3	2 178	7 600	6	448
Helsingin kaupungin taidemuseo – Helsingfors stads konstmuseum – Helsinki City Art Museum	3	111 248	30	7	8 161	30 000	49	5 872
Hämeenlinnan taidemuseo – Tavastehus konstmuseum – Hämeenlinna Art Museum	2	26 911	9	4	5 173	22 141	14	772
Joensuun taidemuseo – Joensuu konstmuseum – Joensuu Art Museum	2	16 435	8	1	3 390	9 961	8	525
Jyväskylän taidemuseo – Jyväskylä konstmuseum – Jyväskylä Art Museum	3	32 243	31	1	9 389	26 400	13	866
Kemin taidemuseo – Kemi konstmuseum – Kemi Art Museum	1	32 446	9	–	2 117	–	11	652
Kuopion taidemuseo – Kuopio konstmuseum – Kuopio Art Museum	1	11 651	4	2	5 689	31 000	11	856
Lahden taidemuseo – Lahti konstmuseum – Lahti Art Museum	1	10 001	5	2	79 773	–	14	..
Mikkelin taidemuseo – S:t Michels konstmuseum – Mikkeli Art Museum	1	8 961	11	1	5 499	7 079	..	..
Nelimarkka-museo – Nelimarkka-museet – Nelimarkka Museum (Alajärvi)	1	5 659	10	1	2 253	13 000	4	194
Oulun taidemuseo – Uleåborgs konstmuseum – Oulu Art Museum	1	25 806	18	2	3 782	44 337	19	1 557
Pohjanmaan museo – Österbottens museum – Museum of Ostrobothnia (Vaasa – Vasa)	1	16 946	19	1	5 703	24 000	10	890
Porin taidemuseo – Björneborgs konstmuseum – Pori Art Museum	2	30 922	15	5	2 327	75 291	20	1 517
Rovaniemen taidemuseo – Rovaniemi konstmuseum – Rovaniemi Art Museum	1	24 688	12	1	3 295	27 000	7	584
Tampereen taidemuseo – Tammerfors konstmuseum – Tampere Art Museum	2	56 188	8	3	7 364	4 500	28	2 193
Turun taidemuseo – Åbo konstmuseum – Turku Art Museum	1	48 176	3	2	6 000	10 000	13	925

Lähde – Källa – Source:

Museotilasto – Finnish Museum Statistics 2005 (2006), Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket – National Board of Antiquities

3.11 Suosituimmat museot 2005 (yli 100 000 käyntiä)
Populäraste museer 2005 (över 100 000 besök)
The most popular museums 2005 (over 100,000 admissions)

Museo – Museum	Sijaintipaikka – Ort – Location	Käynnit – Besök – Admissions	Joista ilmaiskäynnit – Av vilka gratisbesök – Of which free admissions	Museotyyppi – Typ av museum – Type of museum
1. Suomen taiteen museo Ateneum – Konstmuseet Ateneum – <i>Ateneum Art Museum</i>	Helsinki – Helsingfors	207 011	70 766	Taide – Konst – Art
2. Nykyaiteen museo Kiasma – Museet för Nutidskonst Kiasma – <i>Museum of Contemporary Art Kiasma</i>	Helsinki – Helsingfors	176 709	86 968	Taide – Konst – Art
3. Turun linna – Åbo slott – <i>Turku Castle</i>	Turku – Åbo	134 018	31 872	Kulttuurihistoriallinen – Kulturhistorisk – <i>Cultural history</i>
4. Tampereen museot / Vapriikki – Tammerfors museer / Vapriikki – <i>Museum Centre Vapriikki</i>	Tampere – Tammerfors	130 067	30 968	Kulttuurihistoriallinen – Kulturhistorisk – <i>Cultural history</i>
5. Designmuseo – Designmuseet – <i>Design Museum</i>	Helsinki – Helsingfors	121 305	18 513	Erikoismuseo – Specialmuseum – <i>Specialised museum</i>
6. Suomen kansallismuseo – Finlands nationalmuseum – <i>National Museum of Finland</i>	Helsinki – Helsingfors	117 219	58 493	Kulttuurihistoriallinen – Kulturhistorisk – <i>Cultural history</i>
7. Helsingin kaupungin taidemuseo – <i>Helsinki City Art Museum</i>	Helsinki – Helsingfors	111 248	56 200	Taide – Konst – Art
8. Leikkilinna, Suomen lelumuseo – Lekslottet, Finlands leksaksmuseum – <i>Leikkilinna, Finnish Toy Museum</i>	Espoo – Esbo	100 125	100 125	Erikoismuseo – Specialmuseum – <i>Specialised museum</i>

Lähteet – Källor – Sources:

Museotilasto 2005. – Finnish Museum Statistics 2005. Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket – National Board of Antiquities

3.12 Museoissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002*
Besök på museer under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 2002*
Museum visits during the past 12 months by type of municipality and major region: survey 2002*

	Käynyt kulttuurihistoriallisessa tai paikallisessa museossa – Har besökt ett kulturhistoriskt eller ett lokalt museum – <i>Has visited a cultural history or local museum</i>	Käynyt luonnonhistoriallisessa tai luonnontieteellisessä mu- seossa – Har besökt ett naturhistoriskt eller ett naturvetenskapligt museum – <i>Has visited a natural history museum</i>	Käynyt jossakin muussa erikoisalan museossa – Har besökt ett annat specialmuseum – <i>Has visited some other specialised museum</i>	Käynyt museossa ulkomailla – Har besökt ett museum utomlands – <i>Has visited a museum abroad</i>
	Prosenttia – Procent – Percentages			
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total	27	8	10	10
Miehet – Män – Men	27	8	11	10
Naiset – Kvinnor – Women	27	8	9	10
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban				
	29	10	12	13
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban				
	26	7	9	6
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural				
	23	5	7	6
Suuralue – Storområde – Major region				
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area				
	31	13	18	18
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa				
	28	7	11	10
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland				
	29	8	11	10
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland				
	20	5	5	5
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland				
	24	6	7	8
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland				
	24	9	6	6

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningarna. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

3.13 Historiallisilla muistomerkeillä ja paikoilla käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002*
Besök på historiska monument och platser under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 2002*
Visits to historical monuments and sites during the past 12 months by type of municipality and major region: survey 2002*

	Käynyt historiallisilla muistomerkeillä Suomessa – Har besökt historiska monument i Finland – <i>Has visited historical monuments in Finland</i>	Käynyt arkeologisilla paikoilla Suomessa – Har besökt arkeologiska platser i Finland – <i>Has visited archaeological sites in Finland</i>	Käynyt historiallisilla muistomerkeillä ulkomailla – Har besökt historiska monument utomlands – <i>Has visited historical monuments abroad</i>	Käynyt arkeologisilla paikoilla ulkomailla – Har besökt arkeologiska platser utomlands – <i>Has visited archaeological sites abroad</i>
Prosenttia – Procent – Percentages				
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total				
	42	10	23	8
Miehet – Män – Men	42	12	22	8
Naiset – Kvinnor – Women	41	8	23	8
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban				
	44	10	26	10
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban				
	42	10	19	5
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural				
	33	8	16	5
Suuralue – Storområde – Major region				
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area				
	52	11	36	13
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa				
	45	6	21	7
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland				
	42	11	22	8
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland				
	31	7	14	4
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland				
	40	9	20	5
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland				
	37	12	19	6

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

3.14 Valtion arkistolaitoksen arkistoissa säilytettävä aineisto 1999–2006
Material på statens arkivverk 1999–2006
Materials in the archives of the National Archives Service 1999–2006

Vuosi – År – Year	Asiakirja-aineisto – Handlingar – Shelvable archival material			Kartat ja piirustukset – Kartor och ritningar – Cartographic material	Tallefilmit – Säkerhetskopior – Archival films	Käyttöfilmit – Brukskopior – Reading copies		Kirjastot – Biblioteken – Libraries	
	Virka-arkistot – Myndighetsarkiv – Official archives	Yksityiset arkistot – Privata arkiv – Private archives	Yhteensä – Totalt – Total		Rullia – Rullar – Reels	Kortteja – Kort – Fiches	Rullia – Rullar – Reels	Kortteja – Kort – Fiches	Niteitä – Band – Volumes
Arkisto – Arkiv – Archive	m	m	m	Kpl – St. – Items					
2006									
Yhteensä – Totalt – Total . . .	96 191	16 044	112 235	1 660 097	26 941	1 167 624	65 534	1 111 038	317 722
Kansallisarkisto – Riksarkivet – National Archives	39 876	6 078	45 954	978 113	41	399	26 165	222 211	86 430
Turun maakunta-arkisto – Åbo Landsarkiv – Provincial Archives of Turku . . .	12 919	2 090	15 009	295 475	364	968	8 106	120 446	44 299
Hämeenlinnan maakunta-arkisto – Tavastehud Landsarkiv – Provincial Archives of Hämeenlinna	8 594	729	9 323	17 159	–	–	2 772	93 868	30 748
Mikkelin maakunta-arkisto – S:t Michels Landsarkiv – Provincial Archives of Mikkelä . . .	10 043	420	10 463	181 219	26 143	1 159 382	4 241	182 219	32 803
Joensuun maakunta-arkisto – Joensuu Landsarkiv – Provincial Archives of Joensuu	7 448	420	8 410	15 202	–	10	4 696	134 347	15 471
Vaasan maakunta-arkisto – Vasa Landsarkiv – Provincial Archives of Vaasa . . .	6 297	1 215	7 512	36 798	33	8	2 782	104 438	55 572
Jyväskylän maakunta-arkisto – Jyväskylä Landsarkiv – Provincial Archives of Jyväskylä	3 226	2 152	5 378	44 073	357	6 494	13 207	147 470	23 797
Oulun maakunta-arkisto – Uleåborgs Landsarkiv – Provincial Archives of Oulu . . .	7 788	2 398	10 186	92 058	3	363	3 565	106 039	28 602
1999	87 659	12 765	100 424	893 723	24 346	965 663	52 734	775 635	296 836
2000	89 752	13 234	102 986	1 601 204	24 377	969 017	60 002	817 679	302 126
2001	91 171	13 549	104 720	1 631 698	24 500	1 000 066	61 209	875 188	305 525
2002	90 819	14 279	105 098	1 639 045	25 048	1 014 800	62 341	975 477	308 042
2003	93 214	14 814	108 028	1 666 422	25 161	1 092 073	63 311	1 015 951	310 552
2004	94 158	15 009	109 167	1 672 010	25 374	1 098 613	64 734	1 035 505	313 004
2005	95 550	15 472	111 022	1 699 407	25 585	1 119 867	65 243	1 097 632	315 980

 Lähde – Källa – Source:
 Kansallisarkisto – Riksarkivet – National Archives

4 Kirjallisuus ja kirjallinen joukkoviestintä

Kustantaminen pääkaupunkikeskeistä, kirjakauppoja vähän maaseudulla

Kirjojen kustannustoiminta on voimakkaasti keskittynyt pääkaupunkiseudulle: kustantamoista yli puolet sijaitsee pääkaupunkiseudulla, ja pääkaupunkiseudun kustantamoiden liikevaihto muodostaa jopa 86 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta. Maakunnallisia kustannuskeskittymiä on Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa. Kirjakauppoja on varsin tasaisesti kautta maan, mutta niiden liikevaihdosta lähes 40 prosenttia kertyy pääkaupunkiseudulla. Suhteellisen suureen liikevaihtoon yltyvät myös Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa. Antikvariaateista runsas kolmannes sijaitsee pääkaupunkiseudulla, ja liikevaihdosta 43 prosenttia kertyy siellä. Seuraavaksi suurimpana antikvariaattikaupassa erottuu Pirkanmaa. (Taulukot 4.1, 4.2 ja 4.3.)

Kirjakauppojen osuus kirjamarckinoista on viime vuosina pysytellyt vajaassa 40 prosentissa, vaikka markkinoille on tullut uusia jakelukanavia, esim. tavaramarkkinoilla ja markettien kirjaosastot sekä Internet. Vuodesta 2000 vuoteen 2005 kirjakauppojen määrä on Tilastokeskuksen yritysrekisteritietojen mukaan pysynyt ennallaan, mutta liikevaihto nousut lähes 30 prosenttia. Samassa ajassa antikvariaattien määrä ei ole juuri muuttunut, mutta liikevaihto on noussut noin 23 prosenttia. Kirjojen kustannustoiminnan liikevaihto on noussut noin 15 prosenttia. (Kirjakauppalitto, Tilastokeskus: yritys- ja toimipaikkarekisteri.)

Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan vuonna 2005 Suomen 432 kunnasta kirjakauppa oli 184:ssä, joten 248 kuntaa oli vailla kirjakauppa. Eniten kirjakaupattomia kuntia oli Varsinais-Suomessa (40) ja Pohjois-Pohjanmaalla (28). Suhteellisesti eniten kirjakaupattomia kuntia on Ahvenanmaalla: siellä Maarianhamina on ainut kunta, jossa on kirjakauppoja. Prosentuaalisesti vähiten kirjakaupattomia kuntia on Uudellamaalla ja Pirkanmaalla, joiden kunnista vain kolmasosa on vailla kirjakauppa. Kirjakaupattomat kunnat ovat lähes kaikki pieniä maaseutukuntia. Kirjakaupattomien kuntien määrä on pysynyt viime vuosina suunnilleen ennallaan. (Tilastokeskus: yritys- ja toimipaikkarekisteri.)

Suomenruotsalaista kirjallisuutta kustannetaan lähinnä pääkaupunkiseudulla ja muilla suomenruotsalaisilla alueilla. Svenska kulturfondenin ja Konstsamfundetin julkaisemassa suomenruotsalaisen kirjallisuuden luettelossa (Bokkatalogen – den finlandssvenska boken 2006) on mainittu lähes 100 suomalaista kustantajaa,

4 Litteratur och skriftlig massmedia

Förlagsverksamheten huvudstadscentrerad, ont om bokhandlar på landsbygden

Utgivningen av böcker är kraftigt koncentrerad till huvudstadsregionen: av förlagen finns över hälften i huvudstadsregionen och förlagen där står för så mycket som 86 procent av omsättningen i hela näringsgrenen. Det finns förlagskoncentrationer i landskapen i Birkaland och Mellersta Finland. Bokhandlarna är ganska jämnt utspridda över hela landet, men nästan 40 procent av omsättningen uppstår i huvudstadsregionen. Också i Egentliga Finland och Birkaland kommer bokhandlarna upp till en relativt stor omsättning. Av antikvariaten finns en dryg tredjedel i huvudstadsregionen och 43 procent av omsättningen uppstår där. Näst störst i antikvariatbranschen är Birkaland. (Tabellerna 4.1, 4.2 och 4.3.)

Bokhandlarnas andel av bokmarknaden har under de senaste åren hållits vid något under 40 procent, trots att det har kommit in nya distributionskanaler på marknaden, t.ex. varuhusens och marketarnas bokavdelningar samt webben. Enligt uppgifterna i Statistikcentralens företagsregister var antalet bokhandlar oförändrat från år 2000 till år 2005, men omsättningen ökade med nästan 30 procent. Under samma tid förändrades inte heller antalet antikvariat nämnvärt, men omsättningen ökade med ungefär 23 procent. Omsättningen av utgivningen av böcker har ökat med omkring 15 procent. (Kirjakauppalitto, Statistikcentralen: företags- och arbetsställeregistret.)

Enligt Statistikcentralens företagsregister fanns det år 2005 en bokhandel i 184 av de 432 kommunerna i Finland. Därmed saknade 248 kommuner bokhandel. Det fanns mest kommuner utan bokhandel i Egentliga Finland (40) och i Norra Östbotten (28). Relativt sett finns det mest bokhandelslösa kommuner på Åland: där är Mariehamn den enda kommunen med bokhandlar. Procentuellt sett finns det minst kommuner utan bokhandel i Nyland och Birkaland, där bara en tredjedel av kommunerna saknar bokhandel. De kommuner som inte har någon bokhandel är nästan alla små landsbygdskommuner. Antalet kommuner utan bokhandel har varit rätt konstant under de senaste åren. (Statistikcentralen: företags- och arbetsställeregistret.)

Finlandssvensk litteratur förläggas främst i huvudstadsregionen och i de övriga finlandssvenska områdena. I den katalog över finlandssvensk litteratur som Svenska kulturfonden och Konstsamfundet ger ut

jotka julkaisevat ruotsinkielistä kirjallisuutta. Niistä 42 sijaitsee pääkaupunkiseudulla, 50 muilla suomenruotsalaisilla alueilla ja ainoastaan 4 muualla Suomessa.

Kansalliskirjaston tilastojen mukaan vuonna 2005 Suomessa julkaistiin vajaat 14 000 nimikettä kirjallisuutta mukaan lukien pienpainatteen. Tästä 669 nimikettä eli noin 5 prosenttia oli ruotsinkielistä kirjallisuutta. Ahvenanmaalla julkaistiin 59 nimikettä kirjallisuutta vuonna 2005 (Statistisk årsbok för Åland 2006). Määrä on jonkin verran laskenut viime vuosina. Inarissa sijaitseva Saamelaiskäräjät tuottaa saamenkielistä oppimateriaalia esiopetuksen, perusopetuksen, lukioiden, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin (www.samediggi.fi). Lisäksi Suomen saamelaisalueella käytetään Norjassa tuotettua saamenkielistä kirjallisuutta. Solbakk (1997) mukaan saamenkielistä kirjallisuutta julkaistaan kaikkiaan noin 25–30 nimikettä vuosittain, joista suurin osa Norjassa. Kirjojen painosmäärä oli 1990-luvun lopulla keskimäärin noin 1 000 kpl. Suomalaisen saamenkielisen kirjallisuuden tilastointia on tarkoitus kehittää Kansalliskirjastossa.

Kirjojen omistaminen ja lukeminen yleisempää kuin kirjoittaminen

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) mukaan kirjojen omistamisessa ei ole suuria eroja kaupunkien ja maaseudun välillä. Useimmiten ihmisillä on yli 50 mutta alle 200 kirjaa. Paljon kirjoja omistavia on vähemmän maaseudulla. Pääkaupunkiseudun ja muun Uudenmaan asukkailla kirjoja on jonkin verran enemmän kuin muilla suomalaisilla. Pohjois- ja Itä-Suomessa on eniten sellaisia joilla on korkeintaan 10 kirjaa. Tilanne on pysynyt samankaltaisena vuoden 1991 vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin verrattuna. (Taulukko 4.4.)

Kirjojen lukeminen on vähentynyt vuoden 1991 vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin verrattuna. Kirjojen lukeminen on yleisempää kaupunkimaisissa kunnissa ja pääkaupunkiseudulla kuin maaseutukunnissa ja muualla Suomessa kuten myös vuonna 1991. Yleisimmin on luettu 3–5 kirjaa viimeisten 6 kuukauden aikana, mutta pääkaupunkiseudulla myös 10–19 kirjaa lukeneiden osuus on verraten suuri. Pääkaupunkiseudun asukkaat lukevat muuta Suomea enemmän erityisesti jännitysromaaneja sekä fantasia- ja scifikirjoja, kun taas työhön liittyviä kirjoja luetaan pääkaupunkiseudun lisäksi muuta Suomea enemmän myös muissa suurissa kaupungeissa (Keskinen ym. 2007). (Taulukko 4.5.)

Ruotsinkielisen väestön kirjojen hankkiminen sekä lukemisharrastus on yleisempää Uudellamaalla asuvilla

(Bokkatalogen – den finlandssvenska boken 2006) nämns nästan 100 förläggare i Finland, som publicerar svenskspråkig litteratur. Av dessa finns 42 i huvudstadsregionen, 50 i andra finlandssvenska områden och bara 4 på andra håll i landet.

År 2005 publicerades enligt Nationalbibliotekets statistik inemot 14 000 litteraturtitlar, inklusive småtryck. Av dessa var 669 titlar, dvs. ungefär 5 procent, svenskspråkig litteratur. På Åland publicerades 59 litteraturtitlar år 2005 (Statistisk årsbok för Åland 2006). Mängden har minskat något under de senaste åren. Sametinget i Enare producerar samiskspråkiga läromedel för förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasier och yrkesutbildning samt vuxenutbildning (www.samediggi.fi). I Finland används dessutom samiskspråkig litteratur som producerats i Norge. Enligt Solbakk (1997) publiceras allt som allt ungefär 25–30 titlar samiskspråkig litteratur varje år, av vilket största delen i Norge. Mot slutet av 1990-talet var upplagorna i medeltal omkring 1 000 st. Det finns planer på att utveckla statistikföringen av den samiskspråkiga litteraturen i Finland vid Nationalbiblioteket.

Vanligare att äga och läsa böcker än att skriva

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) förekommer inga stora skillnader i ägandet av böcker mellan städer och landsbygd. De flesta människor har mer än 50 men mindre än 200 böcker. Det finns mindre människor som äger mycket böcker på landsbygden än i städerna. Invånarna i huvudstadsregionen och det övriga Nyland har något mera böcker än andra finländare. I Norra och Östra Finland finns mest människor med högst 10 böcker. Situationen är i stort sett oförändrad jämfört med resultatet i fritidsundersökningen år 1991. (Tabell 4.4.)

Läsandet av böcker har minskat jämfört med resultatet i fritidsundersökningen år 1991. Det är vanligare att läsa böcker i urbana kommuner och i huvudstadsregionen än i landsbygdskommuner och på andra håll i Finland och så var det också år 1991. De flesta har läst 3–5 böcker under de senaste 6 månaderna, men i huvudstadsregionen är också andelen människor som har läst 10–19 böcker förhållandevis stor. Invånarna i huvudstadsregionen läser framför allt mera rysare och fantasi- och scifiböcker än invånarna på andra håll i landet, medan böcker som anknyter till arbetet läses mera än i resten av landet också i andra stora städer (Keskinen m.fl. 2007). (Tabell 4.5.)

Den svenskspråkiga befolkningen skaffar och läser mera böcker i Nyland än i de övriga landskapen. Hel-

kuin muilla. Helsingiläiset ja turkulaiset lukevat jonkin verran enemmän kuin muualla asuvat suomenruotsalaiset. Vähiten ruotsinkielisistä lukevat Pohjanmaalla asuvat. Helsingissä asuvat suomenruotsalaiset lukevat muita suomenruotsalaisia enemmän muunkielistä kuin ruotsinkielistä kirjallisuutta. (Sandlund & Sillander 1992, Airo 1994.) Ruotsinruotsalaisen kirjallisuuden merkitys suomenruotsalaisille käy ilmi Åbo Akademin suomenruotsalaisia koskevassa barometritutkimuksessa (Barometern ... 2005): 33 prosenttia vastanneista ilmoitti lukuvansa usein ruotsinruotsalaista kaunokirjallisuutta.

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 mukaan runojen, novellien, romaanien yms. kirjoittaminen on harrastuksena harvinainen. Kirjeiden kirjoittaminen on yleisin kirjoitusharrastusmuoto, vaikkakin sen suosio on laskenut edellisiin vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin (1991 ja 1981) verrattuna. Vuoden 1991 vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin verrattuna päiväkirjan kirjoittaminen on lisääntynyt eniten kaikilla alueilla: pääkaupunkiseudulla jopa 35 prosenttia vastanneista ilmoitti kirjoittaneensa päiväkirjaa viimeisten 12 kuukauden aikana. Pääkaupunkiseudulla asuvat ovat aktiivisimpia kirjoittajia, muun Uudenmaan sekä Itä-Suomen asukkaat passiivisimpia. Myös sähköpostin käyttö kirjeiden kirjoittamiseen on yleisintä pääkaupunkiseudulla sekä muissa kaupunkimaisissa kunnissa. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Taulukko 4.6.) Kirjeiden kirjoittajina Suomen ruotsinkieliset näyttävät olevan koko väestöä hieman aktiivisempia (Airo 1994).

Yleinen kirjasto joka kunnassa, erikoiskirjastot Helsingissä

Yleisten kirjastojen määrä Suomessa on vähentynyt jo pitkään: vuonna 1965 niitä oli lähes 3 200 pää- sekä sivukirjastot yhteen laskettuina. Vuonna 1994 määrä putoi alle tuhannen, ja vuonna 2006 yleisiä kirjastoja oli 927. Kirjastot ovatkin nykyisin keskittyneet toimimaan yhä suurempina yksiköinä yhä suuremmissa taajamissa. Kirjastokokoelmien ja lainojen määrä on sen sijaan kasvanut varsin tasaisesti. 2000-luvulla lainaaminen on kuitenkin alkanut vähentyä, minkä syynä pidetään Internetin käytön yleistymistä. Vuonna 1965 sidoksia oli yleisissä kirjastoissa vajaat 9 miljoonaa ja lainoja välitettiin noin 20 miljoonaa (runsaat 4 lainaa asukasta kohti), kun taas vuonna 2006 kokoelmassa oli kirjoja yli 36 miljoonaa ja muuta aineistoa noin 4,5 miljoonaa; lainoja välitettiin tuolloin yli 102 miljoonaa (vajaat 20 lainaa asukasta kohti). (Kulttuuritilasto 1977, <http://tilastot.kirjastot.fi>.)

Kirjastoyksiköiden määrän vähenemisestä huolimatta Suomen yleisten kirjastojen verkosto kattaa nykyisinkin varsin tasaisesti koko maan, ja Suomen jokaisessa kunnassa on lakisäteisesti yleinen kirjasto. Pääkaupun-

singforsarna och Åboborna läser något mera än finlandssvenskar som bor på andra håll i landet. Av de svenskspråkiga läser österbottningarna minst. De finlandssvenskar som bor i Helsingfors läser mera litteratur på andra språk än svenska än andra finlandssvenskar. (Sandlund & Sillander 1992, Airo 1994.) Den sverigesvenska litteraturens betydelse för finlandssvenskarna framgår av Åbo Akademis barometerundersökning om finlandssvenskarna (Barometern ... 2005): 33 procent av dem som svarade uppgav att de ofta läser sverigesvensk skönlitteratur.

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 är det sällsynt att ha som hobby att skriva dikter, noveller, romaner osv. Brevskrivning är den vanligaste formen av skrivhobby, även om dess popularitet har minskat jämfört med de föregående fritidsundersökningarna (1991 och 1981). Jämfört med resultaten i fritidsundersökningen år 1991 har dagboksskrivandet ökat mest i alla områden: i huvudstadsregionen uppgav så mycket som 35 procent att de skrivit dagbok under de senaste 12 månaderna. Invånarna i huvudstadsregionen är de aktivaste skribenterna, medan de övriga nylänningarna och invånarna i Östra Finland är passivast. Också användningen av e-post för brevskrivning är allmänast i huvudstadsregionen och andra urbana kommuner. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Tabell 4.6.) Som brevskrivare verkar de svenskspråkiga i Finland vara något aktivare än befolkningen som helhet (Airo 1994).

Ett allmänt bibliotek i varje kommun, specialbibliotek i Helsingfors

Antalet allmänna bibliotek har minskat redan länge i Finland: år 1965 fanns det sammanlagt nästan 3 200 huvud- och filialbibliotek. År 1994 sjönk antalet under tusen och år 2006 fanns det 927 allmänna bibliotek. Biblioteken har ju numera koncentrerat sig på att fungera som allt större enheter i allt större tätorter. Bibliotekssamlingarna och antalet lån har däremot vuxit rätt jämnt. Låntagandet har dock börjat minska under 2000-talet. Orsaken anses vara den ökade användningen av webben. År 1965 fanns det inemot 9 miljoner band på de allmänna biblioteken och ungefär 20 miljoner lån förmedlades (drygt 4 lån per invånare). År 2006 fanns det över 36 miljoner böcker i samlingarna och omkring 4,5 miljoner exemplar av andra material; då förmedlades mer än 102 miljoner lån (inemot 20 lån per invånare). (Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 1977, <http://tilastot.kirjastot.fi>.)

Trots att antalet biblioteksenheter minskat har det allmänna biblioteksnätet i Finland för närvarande en rätt jämn täckning över hela landet, och i Finland är det lagstadgat att det finns ett allmänt bibliotek i varje

kiseudulla yleisistä kirjastoista sijaitsee ainoastaan vajaat 8 prosenttia ja kirjastokokoelmistakin alle 9 prosenttia. Vaikka pääkaupunkiseudun kirjastokokoelmat ovatkin kokonaisuutena maan suurimmat ja monipuolisimmat, asukasta kohti laskettuna pääkaupunkiseudun asukkailta on käytettävissään selvästi vähiten kirjastoaineistoa (alle 4 kappaletta / asukas), kun taas eniten kirjastoaineistoa (11–12 kpl / as.) on käytettävissä keskipohjanmaalaisilla, lappilaisilla ja ahvenanmaalaisilla. Kun samalla lainamäärät asukasta kohden ovat pääkaupunkiseudulla lähellä maan keskitasoa, kilpailu kirjastoaineiston käytöstä on pääkaupunkiseudulla huomattavasti kovempi kuin muualla Suomessa. (Taulukko 4.7.) Helsingin kaupunginkirjasto välitti vuonna 2005 yli 10 miljoonaa lainaa, ja kirjalainoista noin 87 prosenttia oli suomenkielisiä, 4 prosenttia ruotsinkielisiä ja 9 prosenttia muunkielisiä; viime vuosina ruotsinkielisten lainojen määrä on ollut laskussa ja vieraskielisten lainojen määrä nousussa (Keskinen ym. 2007).

Maakunnallisina keskuskirjastoina toimivat ns. maakuntakirjastot, joita on 20. Yleisten kirjastojen keskuskirjastona toimii Helsingin kaupunginkirjasto. Helsingin kaupunginkirjaston jälkeen suurimmat kokoelmat ovat Pirkanmaan, Varsinais-Suomen ja Espoon maakuntakirjastoissa. Lapin maakuntakirjastossa Rovaniemellä on saamelaisaluetta koskevaa kirjallisuutta sisältävä Lappi-osasto. (Taulukko 4.8.)

Suomessa toimii kymmenittäin kulttuurialan erikoiskirjastoja. Valtaosa niistä sijaitsee Helsingissä ja toimii jonkin organisaation, viraston, seuran, instituutin, museon, suurlähetystön tms. yhteydessä. Useimmat niistä ovat yleisön käytettävissä, mutta joissakin käyttöoikeus on rajoitettu. (Taulukko 4.9.) Suurin tieteellinen kirjasto on Helsingin yliopiston kirjasto, joka koostuu Kansalliskirjastosta, Opiskelijakirjastosta sekä tiedekuntien kirjastoista. Niiden kokoelmissa oli yhteensä yli 3,3 miljoonaa teosta vuonna 2005 (Kirjasto- ja tietopalvelut. Vuosikertomus 2005). Kansalliskirjaston käsikirjoituskokoelmien laajuus on yli 2 000 hyllymetriä (www.lib.helsinki.fi/palvelut/Kokoelmat/kasikirj.htm).

Suurin suomenruotsalainen tieteellinen kirjasto on suomenruotsalaisena kansalliskirjastona toimiva Åbo Akademin kirjasto Turussa. Vuonna 2006 sen kokoelmat käsittivät noin 2 miljoonaa teosta tiedekuntakirjastot mukaan lukien (Åbo Akademis bibliotek). Kirjaston käsikirjoituskokoelmat käsittävät noin 2 000 hyllymetriä (www.abo.fi/library/hands/saml.htm). Saamelaisaluetta koskevaa kirjallisuutta on Lapin maakuntakirjaston lisäksi mm. Arktisen keskuksen kirjastossa Rovaniemellä sekä Oulun ja Helsingin yliopiston kirjastoissa.

Kirjastossa käyminen näyttää Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen mukaan hieman lisääntyneen vuodesta 1991. Kaupunkimaisissa kunnissa sekä pääkaupunkiseudulla kirjastossa käyminen on yleisempää kuin muualla Suomessa. Tyypillisimmillään kirjastossa käydään 3–5 kertaa 6 kuukauden aikana. (Taulukko

kommun. Bara inemot 8 procent av de allmänna biblioteken finns i huvudstadsregionen och under 9 procent också av bibliotekssamlingarna. Trots att bibliotekssamlingarna i huvudstadsregionen som helhet är störst och mångsidigast i landet, har invånarna i huvudstadsregionen, räknat per invånare, tillgång till det allra minsta biblioteksmaterialet (mindre än 4 exemplar/invånare), medan tillgången till biblioteksmaterial är störst bland invånarna i Mellersta Österbottnen, Lappland och på Åland (11–12 ex./inv.). Då lånemängderna per invånare i huvudstadsregionen samtidigt är nära medeltalet för landet, är konkurrensen om att få använda biblioteksmaterialet betydligt hårdare i huvudstadsregionen än på andra håll i landet. (Tabell 4.7.) Helsingfors stadsbibliotek förmedlade år 2005 över 10 miljoner lån, och ungefär 87 procent av boklånen var finskspråkiga, 4 procent svenskspråkiga och 9 procent på andra språk; under de senaste åren har antalet svenskspråkiga lån varit sjunkande och antalet lån på främmande språk stigande (Keskinen m.fl. 2007).

De s.k. landskapsbiblioteken, som fungerar som centralbibliotek i landskapen, är 20 till antalet. Helsingfors stadsbibliotek fungerar som centralbibliotek för de allmänna biblioteken. Efter Helsingfors stadsbibliotek finns de största samlingarna i Birkalands, Egentliga Finlands och Esbo landskapsbibliotek. På Lapplands landskapsbibliotek i Rovaniemi finns en Lapplandsavdelning med litteratur som gäller det samiska området. (Tabell 4.8.)

Det finns tiotals specialbibliotek i kulturbranschen i Finland. Största delen finns i Helsingfors och verkar i anslutning till organisationer, ämbetsverk, föreningar, institut, museer, ambassader e.d. De flesta är öppna för allmänheten, men på en del är användningsrätten begränsad. (Tabell 4.9.) Det största vetenskapliga biblioteket är Helsingfors universitetsbibliotek, som består av Nationalbiblioteket, Studentbiblioteket och fakulteternas bibliotek. Samlingarna omfattade år 2005 totalt mer än 3,3 miljoner verk (Kirjasto- ja tietopalvelut. Vuosikertomus 2005). Nationalbibliotekets manuskriptsamlingar omfattade mer än 2 000 hyllmeter (www.lib.helsinki.fi/palvelut/Kokoelmat/kasikirj.htm).

Det största finlandssvenska vetenskapliga biblioteket är Åbo Akademis bibliotek i Åbo, som fungerar som finlandssvenskt nationalbibliotek. År 2006 omfattade samlingarna ungefär 2 miljoner verk inklusive fakultetsbiblioteken (Åbo Akademis bibliotek). Bibliotekets manuskriptsamlingar täcker ungefär 2 000 hyllmeter (www.abo.fi/library/hands/saml.htm). Litteratur som berör det samiska området finns, förutom på Lapplands landskapsbibliotek, bl.a. på Arktiska centrets bibliotek i Rovaniemi och på Uleåborgs och Helsingfors universitets bibliotek.

Biblioteksbesöken verkar enligt Statistikcentralens fritidsundersökning ha ökat en aning sedan år 1991. I urbana kommuner och huvudstadsregionen är det vanligare att besöka bibliotek än på andra håll i Finland.

4.10.) Kirjastossa käyminen on, koko väestön tuloksista poiketen, Uudellamaalla asuvilla suomenruotsalaisilla hieman vähäisempää kuin muilla ruotsinkielisillä (Airo 1994).

Sanomalehdet maakunnissa, aikakauslehdet pääkaupungissa

Suomessa ilmestyi 199 sanomalehteä vuonna 2006. Niistä ruotsinkielisiä oli 12 ja kaksikielisiä 1. Eniten sanomalehtiä ilmestyi Pirkanmaalla (20), Uudellamaalla (19) ja Pohjois-Pohjanmaalla (18). Suomen suurin sanomalehti on Helsingin Sanomat, jonka levikki vuonna 2006 oli noin 426 000 kpl. Maakuntalehdistä suurimmat ovat Tampereella ilmestyvä Aamulehti sekä Turun Sanomat. Suurin ruotsinkielinen sanomalehti on HBL (Hufvudstadsbladet) runsaan 51 000 kappaaleen levikillä. (www.levikintarkastus.fi) (Taulukko 4.11.)

Sanomalehtien kustantajista ainoastaan noin 14 prosenttia sijaitsee pääkaupunkiseudulla, mutta kustantajien liikevaihdosta lähes 40 prosenttia muodostuu pääkaupunkiseudulla sijaitsevien liikevaihdosta (taulukko 4.12). Aikakauslehtien kustantaminen on keskittynyt sanomalehtiä voimakkaammin pääkaupunkiseudulle: kustantamoista yli puolet on pääkaupunkiseudulla, ja sikäläisten kustantajien osuus koko toimialan liikevaihdosta on 84 prosenttia (taulukko 4.13.).

Suomen saamelaisalueella ilmestyy kaksi suomalaista saamenkielistä aikakaus- ja tiedotuslehteä: kylälehti Giisá Utsjoella sekä Inarin saamenkielen yhdistyksen Anaráškielä servi ry:n Anaráš. Näistä Anaráš sai opetusministeriön kulttuurilehtitukea vuonna 2006. Lisäksi Inarissa ilmestyy kaksikielinen (suomi-saame) Saamelaisalueen koulutuskeskuksen tiedotuslehti Sogsakk:n Sanomat. Norjassa saamenkielisiä lehtiä on enemmän, ja niiden lukeminen ja tilaaminen on tavallista myös Suomen saamelaisten keskuudessa: kaksi kertaa viikossa ilmestyvät sanomalehdet Áššu ja Min Áigi on tarkoitettu koko saamelaisten asuma-alueen uutislehdiksi valtakunnanrajoista riippumatta. Molempien painosmäärä on runsaat 1 000 kpl. (Rovaniemen kaupunginkirjasto / Lappi-osasto, www.minedu.fi, www.minaigi.no, <http://no.wikipedia.org>, Solbakk 1997.)

Suomessa ilmestyy useita kulttuuriin ja vapaa-aikaan keskittyviä ilmaisjakelulehtiä. Osa niistä ilmestyy ainoastaan suurimmissa kaupungeissa, mutta joidenkin jakelu kattaa lähes koko maan. Painosmäärältään suurin niistä on Sanoma Kaupunkilehdet Oy:n kustantama kerran kuussa ilmestyvä V, joka ilmestyy pääkaupunkiseudun lisäksi Turussa ja Tampereella. Kielivähemmistöille sekä myös kielten harrastajille suunnattuja lehtiä ovat ruotsinkielinen Papper, englanninkieliset Free! ja SixDegrees, ranskankielinen Le Franco

Det mest typiska är att man besöker biblioteket 3–5 gånger under sex månader. (Tabell 4.10.) Avvikande från resultatet för hela befolkningen, besöker finlands-svenskarna i Nyland biblioteket något mera sällan än andra svenskspråkiga. (Airo 1994.)

Dagstidningar i landskapen, tidskrifter i huvudstaden

År 2006 utkom 199 dagstidningar i Finland. Av dem var 12 svenskspråkiga och 1 tvåspråkig. Det största antalet dagstidningar utkom i Birkaland (20), Nyland (19) och Norra Österbotten (18). Finlands största dagstidning är Helsingin Sanomat, som år 2006 hade en upplaga på ungefär 426 000 exemplar. De största landskapstidningarna är Aamulehti som utkommer i Tammerfors och Turun Sanomat i Åbo. Den största svenskspråkiga dagstidningen är HBL (Hufvudstadsbladet) med en upplaga på dryg 51 000 exemplar. (www.levikintarkastus.fi) (Tabell 4.11.)

Av dagstidningsförlagen finns bara omkring 14 procent i huvudstadsregionen, men nästan 40 procent av förlagens omsättning uppstår vid förlag i huvudstadsregionen (Tabell 4.12.). Utgivningen av tidskrifter är mera koncentrerad till huvudstadsregionen än utgivningen av dagstidningar: mer än hälften av förlagen finns i huvudstadsregionen, och förlagen där står för 84 procent av omsättningen i näringsgrenen (Tabell 4.13.).

I det samiska området i Finland utkommer två samiskspråkiga finländska tidskrifter och informationstidningar: bytidningen Giisá i Utsjoki och Enare samiskspråkiga förening Anaráškielä servi ry:s Anaráš. Av dessa fick Anaráš undervisningsministeriets kulturtidskriftsstöd år 2006. I Enare utkommer dessutom Saamelaisalueen koulutuskeskus tvåspråkiga (finska-samiska) informationstidning Sogsakk:n Sanomat. I Norge finns det mera samiskspråkiga tidningar och det är vanligt att också samer i Finland läser och prenumererar på dem: dagstidningarna Áššu och Min Áigi, som utkommer två gånger i veckan avser att vara nyhetstidningar för hela det samiska bosättningsområdet, oavsett riksgränser. Båda tidningarna har en upplaga på drygt 1 000 exemplar. (Rovaniemi stadsbibliotek/Lapplandsavdelningen, www.minedu.fi, www.minaigi.no, <http://no.wikipedia.org>, Solbakk 1997.)

I Finland utkommer ett flertal gratistidningar som fokuserar på kultur och fritid. En del av dem utkommer bara i de största städerna, men en del delas ut i nästan hela landet. Till upplagan är den största av dessa V, som ges ut av Sanoma Kaupunkilehdet Oy en gång i månaden och som utöver huvudstadsregionen utkommer i Åbo och Tammerfors. Tidningar som riktar sig till språkminoriteterna och till språkentusiaster är den svenska Papper, de engelska Free! och SixDeg-

Finn', venäjänkielinen Spektr sekä kaksikielinen (suomi-ruotsi) City & Archipelago News. Ahvenanmaalla ilmestyy ruotsinkielinen XIT. Saamelaiskäräjät julkaisee nettisivuillaan saamenkielistä kulttuurilehteä Oktavuolta. (Taulukko 4.14.) (www.samediggi.fi)

Opetusministeriö myönsi kulttuurilehdille tukea yhteensä 800 000 euroa vuonna 2006. Tukea saaneista 120 lehdestä 9 oli ruotsinkielisiä ja 1 saamenkielinen. Tuesta 41 400 euroa (noin 5 prosenttia) myönnettiin ruotsinkielisille ja 8 400 euroa (noin 1 prosentti) saamenkielisille lehdille. Opetusministeriön tukea voi saada pääsääntöisesti maksullinen Suomessa ilmestyvä ei sanomalehtityyppinen lehti, joka ylläpitää yhteiskunnallista keskustelua kulttuurista, tieteestä, taiteesta tai uskonnollisesta elämästä. (www.minedu.fi)

Säilyykö painetun median asema sähköistyvässä tiedonvälityksessä?

Sanomalehtien levikit kääntyivät yleisesti laskuun 1990-luvun alun lamakauden myötä, jolloin sekä tilaajien että mainostulojen määrä romahti. Sanomalehtien kokonaislevikki putosi lähes miljoonalla lammalla edeltävästä huippuvuodesta 1989 vuoteen 2005, jolloin se oli noin 3,2 miljoonaa. Kansallisen Mediatutkimuksen mukaan sanomalehtien suosio laski edelleen vuonna 2006. Sanomalehden tilaamista on vähentänyt 1990-luvun laman ohella muun mediatarjonnan laajeneminen ja monipuolistuminen, jolloin perinteistä sanomalehteä ja sen tilaamista ei enää koeta niin tarpeellisena kuin ennen. Sanomalehden osuutta kuluttajien mediaseurannassa ovat syöneet nopeammat ja viihteellisemmät vaihtoehdot, kuten lisääntynyt radio- ja televisio-ohjelmien tarjonta, Internet sekä ilmaiset uutislehdet. Myös iltpäivälehdet ovat kasvattaneet osuuttaan mediemarkkinoilla. (Hujanen 2002 & 2007, Sanomalehtien Liitto, www.levikintarkastus.fi, TNS Atlas Media / TNS Gallup Oy, Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija Syksy05/Kevät06, Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija 2006.)

Mediamarkkinoiden muutokset ovat heijastuneet myös lehtien kustantamisen liikevaihtoon: vuodesta 2000 vuoteen 2005 sanomalehtien kustantamisen liikevaihto ei kasvanut edes nimellisarvoltaan, mikä merkitsee reaaliarvossa selvää laskua. Vastaavassa ajassa aikakauslehtien kustantamisen liikevaihto kasvoi jopa 44 prosenttia. (Tilastokeskus: yritys- ja toimipaikkarekisteri.) Silti yli 80 prosenttia väestöstä lukee sanomalehtiä yhä päivittäin. Ilmaislehtien lukeminen on yleistynyt nopeasti 2000-luvun kuluessa. Muut mediat ovat

rees, den franska Le Franco Finn', den ryska Spektr och den tvåspråkiga (finska-svenska) City & Archipelago News. På Åland utkommer den svenska XIT. Sametinget publicerar på sina webbsidor den samiskspråkiga kulturtidningen Oktavuolta. (Tabell 4.14.) (www.samediggi.fi)

Undervisningsministeriet beviljade år 2006 totalt 800 000 euro i stöd för kulturtidskrifter. Av de 120 tidskrifter som fick stödet var 9 svenskspråkiga och 1 samiskspråkig. Av stödet beviljades 41 000 euro (ungefär 5 procent) åt svenskspråkiga tidskrifter och 8 400 euro (ungefär 1 procent) åt samiskspråkiga tidskrifter. Undervisningsministeriets stöd kan beviljas åt en tidskrift som inte är av dagstidningstyp och som i regel är avgiftsbelagd, som utkommer i Finland och som upprätthåller en samhällelig diskussion om kultur, vetenskap, konst eller religiöst liv. (www.minedu.fi)

Bevarar det tryckta mediet sin ställning i den allt mer elektroniska informationsförmedlingen?

Dagstidningarnas upplagor började allmänt taget minska i och med depressionen i början av 1990-talet, då både antalet prenumeranter och reklaminkomsterna rasade. Den totala dagstidningsupplagan minskade med nästan en miljon från toppåret 1989 före depressionen till år 2005, då upplagan var omkring 3,2 miljoner. Enligt Nationella Medieundersökningen minskade dagstidningarna fortfarande i popularitet år 2006. Dagstidningsprenumerationserna har minskats inte bara av depressionen utan också av att det övriga medieutbudet har blivit bredare och mångsidigare. Därmed upplever många att den traditionella dagstidningen inte längre är lika nödvändig och att det inte längre är lika nödvändigt att ha en prenumeration. Dagstidningens andel av konsumenternas medieuppföljning har naggats i kanten av de snabbare och mera underhållande alternativen, såsom det ökade utbudet på radio- och tv-program, Internet och avgiftsfria nyhetstidningar. Också kvällstidningarna har ökat sin andel på mediemarknaden. (Hujanen 2002 & 2007, Tidningarnas Förbund, www.levikintarkastus.fi, TNS Atlas Media/TNS Gallup Oy, Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija Syksy05/Kevät06, Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija 2006.)

Förändringarna på mediemarknaden har avspeglats också på omsättningen av tidningsutgivning: från år 2000 till år 2005 ökade omsättningen av utgivning av dagstidningar inte ens till det nominella värdet, vilket innebär en klar minskning i realvärdet. Under motsvarande tid ökade omsättningen av utgivning av tidskrifter med så mycket som 44 procent. (Statistikcentralen: företags- och arbetsställaregistret) Trots detta läser mer än 80 procent av befolkningen fortfarande dags-

eniten vallanneet osuutta nuorissa ikäluokissa. (Hujanen 2002 & 2007, Sanomalehtien Liitto, TNS Atlas Media / TNS Gallup Oy.)

Myös Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 mukaan sanoma- ja iltapäivälehtiä lukee edelleen päivittäin noin 80 prosenttia kaikkien Suomen alueiden väestöstä, vaikkakin lukeminen on hieman vähentynyt vuoteen 1991 verrattuna. Aikakauslehtiä luetaan yleisimmin vähintään kerran viikossa kaikilla alueilla, mutta päivittäin aikakauslehtiä lukevien osuus sekä ei koskaan lukevien osuus on hieman noussut vuoteen 1991 verrattuna useimmilla alueilla. Ulkomaisten lehtien lukeminen on yleisintä pääkaupunkiseudulla sekä muissa kaupunkimaisissa kunnissa. Muualla noin 70–90 prosenttia asukkaista ei lue ulkomaisia lehtiä. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Taulukot 4.15, 4.16 ja 4.17.)

Åbo Akademi teki suomenruotsalaisten kulttuurikäyttäytymistä koskevan tutkimuksen vuonna 1991. Sen mukaan sanoma- ja aikakauslehtien lukemisessa Ahvenanmaa erottuu muista suomenruotsalaisista alueista: siellä luetaan lähes yksinomaan ruotsinkielisiä lehtiä, ja lähes puolet maarianhaminalaisista lukee säännöllisesti ruotsalaisia sanomalehtiä (taulukot 4.18 ja 4.19). Myös Pohjanmaan, Länsi-Uudenmaan ja Turunmaan ruotsinkielinen väestö lukee enimmäkseen ruotsinkielisiä lehtiä, kun taas Helsingissä, Turussa, Keski-Uudellamaalla ja muualla Suomessa asuvat ruotsinkieliset lukevat yleisesti sekä ruotsin- että suomenkielisiä lehtiä (taulukot 4.18 ja 4.19). (Airo 1994, Herberts 1995.) Åbo Akademin suomenruotsalaisia koskevan barometritutkimuksen (Barometern ... 2005) mukaan 18 prosenttia vastanneista ilmoitti lukevansa ruotsalaisia päivä- ja iltapäivälehtiä viikoittain ja 37 prosenttia ilmoitti lukevansa ruotsalaisia viikkolehtiä viikoittain. Sandlundin & Sillanderin (1992) mukaan Hufvudstadsbladetia (Hbl) tilaavat eniten helsinkiläiset suomenruotsalaiset, joista yli puolet oli lehden tilaajia tutkimusajankohtana, kun taas muilla ruotsinkielisillä alueilla tilataan enemmän suomenruotsalaisia paikallislehtiä.

Tilastointi

Suomessa julkaistun kirjallisuuden määriä tilastoi Kansalliskirjasto. Suomessa myydyn kirjallisuuden määriä tilastoi Suomen Kustannusyhdistys sekä Kirjakauppa-liitto. Yleisten kirjastojen tilastoinnista vastaa opetusministeriö ja tieteellisten kirjastojen tilastoinnista Kansalliskirjasto. Kirja-alan toimipaikkojen ja työvoiman määriä sekä lukemisharrastusta tilastoi Tilastokeskus. Sanoma- ja aikakauslehtien levikit tilastoi Levikintar-

tidningar varje dag. Det har snabbt blivit vanligare att läsa gratistidningar under 2000-talet. De övriga medierna har vunnit mest framgångar i de unga åldersklasserna. (Hujanen 2002 & 2007, Tidningarnas Förbund, TNS Atlas Media / TNS Gallup Oy.)

Också Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 visar att ungefär 80 procent av befolkningen i alla områden i Finlands fortfarande läser dags- och kvällstidningar varje dag, även om läsandet har minskat något jämfört med år 1991. I allmänhet läser finländarna i alla områden tidskrifter minst en gång i veckan, men andelen personer som läser tidskrifter dagligen och andelen personer som inte alls läser tidskrifter har ökat något jämfört med år 1991 i de flesta områden. Att läsa utländska tidningar och tidskrifter är vanligast i huvudstadsregionen och i andra urbana kommuner. På andra håll läser ungefär 70–90 procent av invånarna inte utländska tidningar eller tidskrifter. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Tabell 4.15, 4.16 och 4.17.)

Åbo Akademi gjorde år 1991 en undersökning om finlandssvenskarnas kulturbeteende. Enligt undersökningen skiljer sig Åland i fråga om läsande av dagstidningar och tidskrifter från de övriga finlandssvenska områdena: där läser man nästan enbart svenskspråkiga tidningar, och nästan hälften av Mariehamnsborna läser regelbundet svenska dagstidningar (tabellerna 4.18 och 4.19). Också i Österbotten, Västra Nyland och Åboland läser den svenskspråkiga befolkningen mest svenskspråkiga tidningar, medan de svenskspråkiga i Helsingfors, Åbo, Mellersta Nyland och det övriga Finland i allmänhet läser både svensk- och finskspråkiga tidningar (tabellerna 4.18 och 4.19). (Airo 1994, Herberts 1995.) Enligt Åbo Akademis barometerundersökning om finlandssvenskarna (Barometern... 2005) uppgav 18 procent av uppgiftslämnarna att de läser svenska dags- och kvällstidningar varje vecka och 37 procent att de läser svenska veckotidningar varje vecka. Enligt Sandlund & Sillander (1992) prenumererar finlandssvenskar i Helsingfors mest på Hufvudstadsbladet (Hbl) och mer än hälften av dem prenumererar på tidningen vid tidpunkten för undersökningen, medan finlandssvenskarna i de övriga svenskspråkiga områdena i större utsträckning prenumererar på finlandssvenska lokaltidningar.

Statistikföring

Volymen av litteratur som publiceras i Finland statistikförs av Nationalbiblioteket. Volymen av litteratur som säljs i Finland statistikförs av Finlands Förlagsförening och Kirjakauppa-liitto. Undervisningsministeriet ansvarar för statistikföringen av de allmänna biblioteken och Nationalbiblioteket för statistikföringen av de vetenskapliga biblioteken. Antalet arbetsställen och anställda i bokbranschen samt läsningen som fritidssys-

kastus Oy. Sanomalehtien Liitto tilastoi sanomalehdistön taloutta ja toimintaa. Taloustutkimus Oy tekee säännöllisesti lehtien lukijamäärien kehitystä koskevia tutkimuksia nimellä Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija. Lisäksi sanomalehtiä koskevia tilastoja julkaisevat Suomen Posti, Rautakirja Oy, Suomen Gallup-Media sekä Tilastokeskus.

selsättning statistikförs av Statistikcentralen. Upplagorna av dagstidningar och tidskrifter statistikförs av Upplagekontroll Ab. Tidningarnas Förbund statistikför ekonomin och verksamheten i dagstidningsbranschen. Taloustutkimus Oy gör regelbundet undersökningar som gäller utvecklingen av antalet tidnings- och tidskriftsläsare under namnet Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija. Ytterligare publiceras statistik över dagstidningar av Posten Finland, Rautakirja Oy, Suomen Gallup-Media och Statistikcentralen.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 4.1 Kirjojen kustantaminen maakunnittain 2005
Bokutgivning efter landskap 2005
Books publishing by region 2005
- 4.2 Kirjakaupat maakunnittain 2005
Bokhandlar efter landskap 2005
Bookstores by region 2005
- 4.3 Antikvariaatit maakunnittain 2005
Antikvariat efter landskap 2005
Second-hand bookshops by region 2005
- 4.4 Kotona olevien kirjojen määrä kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Antalet böcker hemma efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Books at home by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 4.5 Kirjojen lukeminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Läsning av böcker under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Book reading during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 4.6 Kirjoittaminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Skrivintressen under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Writing during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 4.7 Yleiset kirjastot maakunnittain 2005
Allmänna bibliotek efter landskap 2005
Public libraries by region 2005
- 4.8 Maakuntakirjastot 2005
Landskapsbibliotek 2005
Provincial libraries 2005
- 4.9 Kulttuurialan erikoiskirjastoja Suomessa
Specialbibliotek i Finland inom kulturbranschen
Special libraries in Finland in the field of culture
- 4.10 Kirjastossa käyminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Biblioteksbesök under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Library visits during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 4.11 Sanomalehdet maakunnittain 2006
Tidningar efter landskap 2006
Newspapers by region 2006
- 4.12 Sanomalehtien kustantaminen maakunnittain 2005
Utgivning av dagstidningar efter landskap 2005
Publishing of newspapers by region 2005
- 4.13 Aikakauslehtien kustantaminen maakunnittain 2005
Utgivning av tidskrifter efter landskap 2005
Publishing of journals and periodicals by region 2005
- 4.14 Kulttuurin ja vapaa-ajan ilmaisjakelulehtiä 2007
Gratistidningar inom kultur och fritid 2007
Free culture and leisure magazines 2007
- 4.15 Sanoma- ja iltapäivälehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Läsning av dags- och kvällstidningar efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Reading of newspapers and evening papers by type of municipality and major region 1991 and 2002
- 4.16 Aikakauslehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Läsning av tidskrifter efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Reading of periodicals by type of municipality and major region 1991 and 2002

- 4.17 Ulkomaisten sanoma- ja aikakauslehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002*
Läsning av utländska tidningar och tidskrifter efter kommuntyp och storområde 2002*
Reading of foreign newspapers and periodicals by type of municipality and major region 2002*
- 4.18 Suomenruotsalaisen väestön sanomalehtien lukeminen kielen mukaan alueittain 1991
Lästa dagstidningarnas språk bland finlandssvenskarna efter region 1991
Language of newspapers read by Swedish-speaking Finns by region 1991
- 4.19 Suomenruotsalaisen väestön aikakauslehtien lukeminen kielen mukaan alueittain 1991
Lästa tidskrifters språk bland finlandssvenskarna efter region 1991
Language of newspapers read by Swedish-speaking Finns by region 1991

4.1 Kirjojen kustantaminen maakunnittain 2005*
Bokutgivning efter landskap 2005*
Books publishing by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Kirjankustantaja – Bokutgivare – Book publishers	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Koko maa – Hela landet – Whole country	387	2 328	396 281
Uusimaa – Nyländ	220	1 671	345 248
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	198	1 654	341 643
– Muu Uusimaa – Övriga Nyländ – Rest of Uusimaa	22	17	3 605
Itä-Uusimaa – Östra Nyländ	4	1	178
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	35	120	6 724
Satakunta	5	10	559
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	9	31	6 330
Pirkanmaa – Birkaland	29	187	7 625
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	12	54	2 810
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6	4	1 365
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	3	10	620
Etelä-Savo – Södra Savolax	9	10	1 468
Pohjois-Savo – Norra Savolax	5	34	2 230
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	3	1	161
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	19	81	7 914
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	2	...	...
Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	9	66	6 980
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östernbotten – Central Ostrobothnia	4	2	209
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – North Ostrobothnia	5	11	1 044
Kainuu – Kajanaland	2	...	...
Lappi – Lappland – Lapland	4	15	3 324
Ahvenanmaa – Åland	2	...	...

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 22110 (kirjojen kustantaminen). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 22110 (bokutgivning) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsstäleregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 22110 (publishing of books) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsstäleregistret – Statistics Finland, Business Register

4.2 Kirjakaupat maakunnittain 2005*
Bokhandlar efter länskap 2005*
Bookstores by region 2005*

Maakunta – Länskap – Region	Kirjakauppoja – Bokhandlar – Book stores	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 €– EUR 1 000
Koko maa – Hela landet – Whole country	379	1390	249 237
Uusimaa – Nyland	92	589	104 652
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	70	542	95 352
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	22	47	9 300
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	6	18	2 875
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	33	124	21 507
Satakunta	15	37	7 327
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	15	40	7 205
Pirkanmaa – Birkaland	40	124	22 922
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	10	33	6 935
Kymenlaakso – Kymmenedalen	7	25	5 333
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	8	23	3 944
Etelä-Savo – Södra Savolax	16	34	6 426
Pohjois-Savo – Norra Savolax	19	54	9 190
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	11	27	4 916
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	18	46	8 818
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	20	47	8 089
Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	14	31	5 473
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östernbotten – Central Ostrobothnia	10	18	2 909
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – North Ostrobothnia	24	73	11 969
Kainuu – Kajanaland	10	18	2 902
Lappi – Lappland – Lapland	8	25	4 599
Ahvenanmaa – Åland	3	6	1 246

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52472 (kirjojen vähittäiskauppa). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52472 (detaljhandel med böcker) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52472 (retail sale of books) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

4.3 Antikvariaatit maakunnittain 2005*
Antikvariat efter landskap 2005*
Second-hand bookshops by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Antikvariaatteja – Antikvariat – Second-hand bookshops	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover 1 000 € – EUR 1 000
Koko maa – Hela landet – Whole country	180	141	15 923
Uusimaa – Nyland	72	63	7 237
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	64	58	6 864
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	8	5	373
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	1	...	...
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	13	6	630
Satakunta	7	4	611
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5	6	691
Pirkanmaa – Birkaland	19	16	2 059
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	11	8	714
Kymenlaakso – Kymmenedalen	5	2	172
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	2	...	...
Etelä-Savo – Södra Savolax	4	2	179
Pohjois-Savo – Norra Savolax	5	5	506
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	7	5	502
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	5	5	499
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	2	...	...
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	6	4	325
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	2	...	...
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	7	7	1 043
Kainuu – Kajanaland	3	1	87
Lappi – Lappland – Lapland	4	3	278
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52502 (antikvariaattikauppa). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52502 (antikvariat) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverk eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52502 (second-hand bookshops) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

4.4 Kotona olevien kirjojen määrä kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Antalet böcker hemma efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Books at home by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		Kirjoja kotona kpl – Böcker hemma st. – Number of books at home					
		0–10	11–50	51–200	201–500	501–1000	Yli 1 000 – Flera än 1 000 – More than 1 000
		Prosenttia – Procent – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total							
	1991	9	32	37	14	5	2
	2002	10	29	35	16	6	3
Miehet – Män – Men							
	1991	10	34	36	14	4	2
	2002	12	30	35	14	5	3
Naiset – Kvinnor – Women							
	1991	9	30	38	15	5	2
	2002	9	29	35	17	7	3
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality							
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban							
	1991	8	28	37	18	6	3
	2002	10	28	35	16	6	4
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban							
	1991	12	35	35	14	2	2
	2002	8	29	37	19	4	1
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural							
	1991	11	37	38	9	3	1
	2002	13	33	36	11	6	2
Suuralue – Storområde – Major region							
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area							
	1991	5	22	33	23	11	6
	2002	7	23	35	20	9	6
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa							
	1991	8	26	40	19	4	2
	2002	7	24	39	20	8	2
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland							
	1991	9	33	38	14	4	1
	2002	10	30	36	17	5	2
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland							
	1991	13	36	36	9	3	2
	2002	16	36	33	10	2	1
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland							
	1991	10	35	36	13	3	2
	2002	11	31	37	14	4	2
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland							
	1991	13	39	36	9	2	1
	2002	14	35	32	11	6	1

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.5 Kirjojen lukeminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Läsning av böcker under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Book reading during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		On lukenut kirjoja –	Luettujen kirjojen lukumäärä – Antal lästa böcker –					Number of books read
		Har läst böcker – Has read books	1–2	3–5	6–9	10–19	20–29	30 tai enemmän – 30 eller flera – 30 or more
		Prosenttia – Procent – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä –								
Män och kvinnor totalt –								
Men and women total	1991	74	18	17	10	12	5	8
	2002	69	17	18	10	13	4	7
Miehet – Män – Men	1991	69	21	16	9	10	4	5
	2002	62	19	17	8	10	3	4
Naiset – Kvinnor – Women	1991	78	16	17	11	15	6	10
	2002	76	15	20	11	16	5	9
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat –								
Urbana kommuner –								
Urban	1991	80	17	19	11	14	6	10
	2002	73	17	19	11	14	4	7
Taajaan asutut kunnat –								
Tätortskommuner –								
Semi-urban	1991	69	22	12	11	10	4	6
	2002	68	18	19	9	13	4	5
Maaseutumaiset kunnat –								
Landsbygdskommuner –								
Rural	1991	65	19	15	8	11	4	5
	2002	58	18	15	7	9	3	6
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu –								
Huvudstadsregionen –								
Helsinki metropolitan area	1991	85	15	22	14	14	8	10
	2002	79	12	20	11	20	5	10
Muu Uusimaa –								
Övriga Nyland –								
Rest of Uusimaa	1991	72	18	15	10	13	7	6
	2002	65	13	15	11	17	4	4
Etelä-Suomi –								
Södra Finland –								
Southern Finland	1991	72	18	16	9	12	5	8
	2002	72	22	19	9	11	5	6
Itä-Suomi –								
Östra Finland –								
Eastern Finland	1991	70	19	16	9	11	4	8
	2002	65	18	19	9	12	2	5
Väli-Suomi –								
Mellanfinland –								
Mid-Finland	1991	71	20	15	11	14	4	6
	2002	62	15	16	9	11	5	6
Pohjois-Suomi –								
Norra Finland –								
Northern Finland	1991	72	20	17	10	10	3	8
	2002	61	13	19	7	11	3	7

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.6 Kirjoittaminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Skrivintressen under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Writing during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		Kirjoittanut runoja, novelleja, romaania tms. – Har skrivit dikter, noveller, en roman osv. – <i>Has written poems, short stories, a novel, etc.</i>	Kirjoittanut perinteisiä kirjoita – Har skrivit traditionella brev – <i>Has written traditional letters</i>	Kirjoittanut päiväkirjaa – Har skrivit dagbok – <i>Has written a diary</i>	Kirjoittanut muuta (yleisönoastoon, artikkeleita, puheita tms.) – Har skrivit något annat (till insändarspalt, artiklar, tal osv.) – <i>Has written something else (letters to the editor, articles, speeches, etc.)</i>	Kirjoittanut sähköpostikirjeitä – Har skrivit e-postbrev – <i>Has written e-mail letters</i>
Prosenttia – Procent – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total						
	1991	7	41	12	10	..
	2002	11	39	24	6	33
Miehet – Män – Men	1991	4	25	7	11	..
	2002	7	23	11	6	29
Naiset – Kvinnor – Women	1991	11	56	17	10	..
	2002	15	54	36	5	37
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality						
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban						
	1991	9	47	13	14	..
	2002	13	43	27	7	39
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban						
	1991	6	35	11	7	..
	2002	10	34	20	4	24
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural						
	1991	6	32	10	6	..
	2002	8	30	18	4	22
Suuralue – Storområde – Major region						
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area						
	1991	9	54	16	18	..
	2002	17	50	35	7	45
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa						
	1991	5	39	9	9	..
	2002	9	32	19	4	30
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland						
	1991	7	38	12	8	..
	2002	11	36	20	7	32
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland						
	1991	7	40	11	10	..
	2002	8	33	22	4	29
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland						
	1991	9	37	15	10	..
	2002	10	37	25	6	28
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland						
	1991	6	37	8	9	..
	2002	11	42	24	4	29

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.7 Yleiset kirjastot maakunnittain 2005
Allmänna bibliotek efter länsskap 2005
Public libraries by region 2005

Maakunta – Länsskap – Region	Pääkirjastoja – Huvudbibliotek – Main libraries	Sivukirjastoja – Filialbibliotek – Branch libraries	Laitoskirjastoja – Arbeitsbibliotek – Institutional libraries	Kirjastoja yht. – Bibliotek total	Kirjastoautoja ja -veneitä – Bokbussar och -båtar – Mobile libraries	Kokoelmat yht. kpl – Samlingar total	Kokoelmat / asukas – Samlingar / invånare – Collections / inhabitant	Lainaus yht. – Utlåning total	Lainoja / asukas – Utlåning / invånare – Loans / inhabitant	Henkilövuosia – Årsvärken – Person years	Toimintamenot – Omkostnader – Operating costs
	¹⁾ 428	¹⁾ 457	¹⁾ 71	¹⁾ 956	183	41 201 889	7,8	106 043 606	20,2	²⁾ 4 815	€ – EUR
Yhteensä – Totalt – Total											248 473 727
Uusimaa – Nyland	24	83	16	123	14	5 932 109	4,4	24 574 964	18,2	1 172,67	64 660 191
– Pääkaupunkiseutu ³⁾											
– Huvudstadsregionen ³⁾	4	58	14	76	6	3 585 301	3,6	18 019 797	18,2	880,73	49 123 085
– Muu Uusimaa											
– Övriga Nyland	20	25	2	47	8	2 346 808	6,3	6 555 167	17,7	291,94	15 537 106
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	10	12	–	22	3	810 302	8,7	1 457 311	15,8	87,37	4 304 294
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	54	38	9	101	9	3 544 872	7,8	9 012 238	19,9	394,02	20 416 844
Satakunta	26	22	4	52	5	2 116 702	9,2	4 921 212	21,3	196,83	10 438 822
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	16	6	1	23	8	1 399 243	8,3	3 388 483	20,2	154,80	8 008 237
Pirkanmaa – Birkaland	33	41	6	80	14	3 637 394	7,8	10 226 220	22,0	468,09	22 608 414
Päijät-Häme – Päijätne-Tavastland	12	12	1	25	8	1 586 687	8,0	4 667 758	23,5	185,49	9 658 555
Kymenlaakso – Kymmenedalen	12	16	–	28	7	1 667 328	9,0	3 567 576	19,2	174,81	8 631 236
Etelä-Karjala – Södra Karelen											
South Karelia	12	16	1	29	3	1 043 734	7,7	2 165 856	16,0	123,94	5 470 218
Etelä-Savo – Södra Savolax	18	16	1	35	10	1 410 534	8,8	3 093 574	19,2	139,21	7 420 169
Pohjois-Savo – Norra Savolax	22	15	4	41	13	2 255 452	9,0	5 458 552	21,7	221,07	11 657 407
Pohjois-Karjala – Norra Karelen											
North Karelia	15	17	4	36	12	1 753 230	10,4	3 976 401	23,6	171,98	7 974 623
Keski-Suomi – Mellersta Finland											
Central Finland	30	33	4	67	13	2 580 666	9,6	5 915 485	22,1	261,09	13 236 878
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten											
South Ostrobothnia	26	12	4	42	14	2 006 060	10,4	3 777 053	19,5	163,75	8 487 241
Pohjanmaa – Österbotten											
Ostrobothria	18	37	7	62	9	1 894 440	10,9	3 128 565	18,0	176,83	9 011 663
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten											
Central Ostrobothnia	12	5	1	18	1	853 798	12,1	1 407 637	20,0	74,39	3 808 265
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten											
North Ostrobothnia	40	38	5	83	15	3 319 813	8,8	8 595 603	22,9	358,77	17 535 542
Kainuu – Kajanaland											
Lappi – Lappland											
Lappland	22	32	2	56	16	2 166 760	11,7	4 087 174	21,9	195,55	10 362 530
Ahvenanmaa – Åland	16	1	–	17	–	322 378	12,0	473 902	17,7	–	–

1) Kirjastojen määrä yksikielisisä ruotsinkielisissä ja kaksikielisisä kunnissa yhteensä 250, niistä pääkirjastoja 63, sivukirjastoja 134, laitoskirjastoja 28, kirjastoautoja ja -veneitä 25. – Totalt antal bibliotek i enspråkiga svenska och tvåspråkiga kommuner 250, av dessa 63 huvudbibliotek, 134 filialbibliotek, 28 anstaltsbibliotek, 25 bokbussar och -båtar. – Total number of libraries in monolingual Swedish-speaking and bilingual (Finnish-Swedish) municipalities 250: of these 63 main libraries, 134 branch libraries, 28 institutional libraries, 25 mobile libraries.

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

3) Ei sisällä Ahvenanmaata. – Inkluderar ej Åland. – Excluding Åland.

Lähteen – Källor – Sources

http://tilastot.kirjastot.fi

Statistisk årsbok för Åland 2006 – Statistical Yearbook of Åland 2006. Mariehamn: Ålands statistik- och utredningsbyrå.

4.8 Maakuntakirjastot 2005 Landskapsbibliotek 2005 Provincial libraries 2005					
Kirjasto – Bibliotek – Library	Sijaintipaikkakunta – Lokaliseringsort – Location	Kokoelmat – Samlingar – Collections	Lainat yhteensä – Utlåning totalt – Loans total	Henkilöstö – Personal – Staff	Toimintamenot – Omkostnader – Operating costs
		Kpl – St. – Copies	Kpl – St. – Copies	Henkilötyövuosia – Årsverken – Person years	1 000 € – EUR 1,000
Espoon maakuntakirjasto – Esbo landskapsbibliotek – Esbo Provincial Library	Esbo – Esbo	916 936	4 419 048	190	11 447
Etelä-Savon maakuntakirjasto – S:t Michels landskapsbibliotek – Southern Savo Provincial Library	Mikkeli – S:t Michel	427 505	1 102 761	43	2 330
Hämeen maakuntakirjasto – Tavastlands landskapsbibliotek – Häme Provincial Library	Hämeenlinna – Tavastehus	304 735	1 090 851	47	2 284
Itä-Uudenmaan maakuntakirjasto – Östra Nylands landskapsbibliotek – East Uusimaa Provincial Library	Porvoo – Borgå	311 342	877 722	50	2 296
Kainuun maakuntakirjasto – Kajanalands landskapsbibliotek – Kainuu Provincial Library	Kajaani – Kajana	289 433	963 095	39	1 939
Keski-Suomen maakuntakirjasto – Mellersta Finlands landskapsbibliotek – Central Finland Provincial Library	Jyväskylä	659 598	2 181 503	86	4 732
Keskuskirjasto ¹⁾ – Centralbiblioteket ¹⁾ – Central Library ¹⁾	Helsinki – Helsingfors	1 962 328	10 075 133	509	28 979
Kokkolan maakuntakirjasto – Karleby landskapsbibliotek – Kokkola Provincial Library	Kokkola – Karleby	356 770	771 497	41	2 074
Kouvolan maakuntakirjasto – Kouvola landskapsbibliotek – Kouvola Provincial Library	Kouvola	369 104	781 816	39	1 686
Lahden maakuntakirjasto – Lahtis landskapsbibliotek – Lahti Provincial Library	Lahti – Lahtis	841 811	2 658 198	114	5 765
Lapin maakuntakirjasto – Lapplands landskapsbibliotek – Lapland Provincial Library	Rovaniemi	436 702	915 595	45	2 257
Lappeenrannan maakuntakirjasto – Villmanstrands landskapsbibliotek – Lappeenranta Provincial Library	Lappeenranta – Villmanstrand	316 925	972 719	55	2 116
Oulun maakuntakirjasto – Uleåborgs landskapsbibliotek – Oulu Provincial Library	Oulu – Uleåborg	826 496	3 146 361	132	6 104
Pirkanmaan maakuntakirjasto – Birkalands landskapsbibliotek – Pirkanmaa Provincial Library	Tampere – Tammerfors	1 290 228	5 205 377	234	11 248
Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto – Nordkare lens landskapsbibliotek – North Karelia Provincial Library	Joensuu	589 903	1 682 668	69	2 947
Pohjois-Savon maakuntakirjasto – Nordsavolax landskapsbibliotek – Northern Savo Provincial Library	Kuopio	660 149	2 258 971	77	4 683
Satakunnan maakuntakirjasto – Satakunta landskapsbibliotek – Satakunta Provincial Library	Pori – Björneborg	576 706	1 800 305	74	3 789
Seinäjoen maakuntakirjasto – Seinäjoki landskapsbibliotek – Seinäjoki Provincial Library	Seinäjoki	334 122	787 705	37	1 705
Vaasan maakuntakirjasto – Vasa landskapsbibliotek – Vaasa Provincial Library	Vaasa – Vasa	587 780	1 256 676	69	3 325
Varsinais-Suomen maakuntakirjasto – Egentliga Finlands landskapsbibliotek – Provincial Library of Varsinais-Suomi	Turku – Åbo	1 019 825	3 038 270	158	7 268
Mariehamns stadsbibliotek – Centralbibliotek för Åland	Maarianhamina – Mariehamn	125 894	278 273	..	..

1) Helsingin kaupunginkirjasto toimii yleisten kirjastojen keskuskirjastona. – Helsingfors stadsbibliotek fungerar som centralbibliotek för de allmänna biblioteken. – Helsinki City Library is the central library for public libraries.

4.9 Kulttuurialan erikoiskirjastoja Suomessa* Specialbibliotek i Finland inom kulturbranschen* Special libraries in Finland in the field of culture*		
	Toimiala – Bransch – Branch	Paikkakunta – Ort – Location
Taiteenalat – Konstbranscher – Specific art forms		
Alvar Aalto -museon kirjasto – Alvar Aalto-museet / biblioteket – Alvar Aalto Museum / library	Alvar Aallon arkkitehtuuri ja taideteollisuus – Alvar Aaltos arkitektur och design – Architecture and design of Alvar Aalto	Jyväskylä
Amos Andersonin taidemuseon kirjasto – Amos Andersons konstmuseum / biblioteket – Amos Anderson Art Museum / Library	Kuvataiteet – Bildkonst – Visual arts	Helsinki – Helsingfors
Dekkarikirjasto – Deckarbiblioteket – Whodunit Library – Finnish Mystery & Crime Literature Library	Jännityskirjallisuus ja sen tutkimus – Spänningslitteratur och forskning inom området – Mystery and crime literature and its research	Helsinki – Helsingfors
Designmuseon kirjasto – Designmuseet / biblioteket – Design Museum Library	Taideteollisuus – Konstindustri – Industrial art and design	Helsinki – Helsingfors
Finlands Svenska Folkmusikinstitut / kirjasto – biblioteket – Institute of Finland-Swedish Traditional Music / library	Kansanmusiikki – Folkmusik – Folk music	Vaasa – Vasa
Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto / kirjasto – Helsingfors stad / stadsplaneringskontoret, biblioteket – Helsinki City Planning Department / Library	Kaupunkisuunnittelu, -arkkitehtuuri ja -sociologia – Stadsplanering, -arkitektur och -sociologi – City planning, architecture and sociology	Helsinki – Helsingfors
Kansanmusiikki-instituutin kirjasto – Folkmusikinstitutet / biblioteket – Folk Music Institute / library	Kansanmusiikki – Folkmusik – Folk music	Kaustinen – Kaustby
Kiasman tutkijakirjasto – Museet för Nutidskonst Kiasma / forskarbiblioteket – Kiasma Research Library	Nykytaide – Nutidskonst – Contemporary art	Helsinki – Helsingfors
Kuvataideakatemian kirjasto – Bildkonstakademins bibliotek – The Academy of Fine Arts / Library	Kuvataiteet – Bildkonst – Visual arts	Helsinki – Helsingfors
Maailman Musiikin Keskuksen kirjasto – Världsmusikcentret/biblioteket – Global Music Centre / library	Populaarimusiikki, maailmanmusiikki – Populärmusik, världsmusik – Popular music, world music	Helsinki – Helsingfors
Näytelmäkulma / Näytelmäkirjasto – Drama Corner / Drama library	Näytelmät – Drama	Helsinki – Helsingfors
Opetusministeriön kirjasto – Undervisningsministeriets bibliotek – Library of the Ministry of Education	Koulutus- ja kulttuuripoliittika – Utbildnings- och kulturpolitik – Education and culture policy	Helsinki – Helsingfors
Oulun elokuvakeskus / kirjasto – Uleåborgs filmcentrum / biblioteket – Oulu Film Centre / Library	Elokuva – Film – Film, cinema	Oulu – Uleåborg
Pop & Jazz Konservatorion kirjasto – Pop & Jazz Konservatoriets bibliotek – Pop & Jazz Conservatory / library	Pop- ja jazzmusiikki – Pop- och jazzmusik – Pop and jazz music	Helsinki – Helsingfors
Rakennustietokeskus – Centret för byggnadsinformation – Building Information Centre	Rakennusala – Byggssektorn – Building	Helsinki – Helsingfors
Ritarihuoneen kirjasto – Riddarhusets bibliotek – Library of the House of Nobility	Genealogia ja heraldiikka – Genealogi och heraldik – Genealogy and heraldry	Helsinki – Helsingfors
Rytmi-instituutti / kirjasto – Rytmi-institutet / biblioteket – Institute of Rhythm Music	Populaarimusiikki – Populärmusik – Popular music	Seinäjäoki – Östermyra
Sibelius-Akatemian kirjasto – Sibelius-Akademins bibliotek – Sibelius Academy Library	Musiikki, musiikinhistoria ja -teoria – Musik, musikhistoria och -teori – Music, history of music, theory of music	Helsinki – Helsingfors
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjasto – Finska Litteratursällskapet / biblioteket – Finnish Literature Society Library	Suomalainen kirjallisuus ja sen historia – Finsk litteratur och dess historia – Finnish literature and history of Finnish literature	Helsinki – Helsingfors
Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksen musiikkikirjasto – Informationscentralen för finländsk musik FIMIC / biblioteket – Finnish Music Information Centre / Music Library	Suomalainen musiikki – Finländsk musik – Finnish music	Helsinki – Helsingfors
Suomen elokuva-arkiston kirjasto – Finlands filmarkiv / biblioteket – Finnish Film Archive / library	Elokuva – Film – Film, cinema	Helsinki – Helsingfors
Suomen harmonikkainstituutti / kirjasto – Finlands dragspelsinstitut / biblioteket – Finnish Accordeon Institute / library	Harmonikkamusiikki – Dragspelmusik – Accordeon music	Ikaalinen – Ikaalis

4.9 Jatkuu Forts. Cont.	Toimiala – Bransch – Branch	Paikkakunta – Ort – Location
Suomen Lasimuseo / kirjasto – Finlands glasmuseum / biblioteket – Finnish Glass Museum / library	Taidelasi, lasiteollisuus – Konstglas, glasindustri – Design glass, glass industry	Riihimäki
Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutin kirjasto – Finlands barnboksinstiut / biblioteket – The Finnish Institute for Children's Literature / library	Lasten ja nuorten kirjallisuus – Litteratur för barn och unga – Literature for children and young people	Tampere – Tammerfors
Suomen Näytelmäkirjailijaliiton kirjasto – Finlands Dramatikerförbund / biblioteket – Finnish Dramatists' Union / library	Teatteri, näytelmät – Teater, teaterpjäser – Theatre, plays	Helsinki – Helsingfors
Suomen rakennustaiteen museon kirjasto – Finlands arkitekturmuseum / biblioteket – Museum of Finnish Architecture / library	Arkkitehtuuri – Arkitektur – Architecture	Helsinki – Helsingfors
Suomen sarjakuvaseura ry / kirjasto – Finska seriefrämjandet / biblioteket – Finnish Comics Society / library	Sarjakuva, animaatioelokuva, pilapiirrookset, populaarikulttuuri – Serier, animationfilmer, skämtteckningar, populärkultur – Comics, animations, cartoons, popular culture	Kemi
Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n nuottikirjasto – Finlands Symfoniorkestrar rf. / notbiblioteket – Association of Finnish Symphony Orchestras / library for written music	Klassisen musiikin nuotit – Noter för klassisk musik – Written classical music	Helsinki – Helsingfors
Suomen valokuvataiteen museon kirjasto – Finlands fotografiska museum / biblioteket – The Finnish Museum of Photography / library	Valokuvaus, valokuvataide – Fotografi, fotokonst – Photography, photographic art	Helsinki – Helsingfors
Svenska litteratursällskapet i Finland / kirjasto – biblioteket – Society of Swedish Literature in Finland / library	Suomenruotsalainen kirjallisuus ja kulttuuri – Finlandssvensk litteratur och kultur – Swedish literature and culture in Finland	Helsinki – Helsingfors, Vaasa – Vasa
Svenska Teaterns arkiv och bibliotek – Archives and Library of the Swedish Theatre in Helsinki	Teatteri – Teater – Theatre	Helsinki – Helsingfors
Taideteollisen korkeakoulun kirjasto – Konstindustriella högskolans bibliotek – University of Art and Design Helsinki Library	Taideteollisuus, taidekasvatus, kuvallinen viestintä – Konstindustri, konstuppostran, visuell kommunikation – Industrial design, art education, visual communication	Helsinki – Helsingfors
Tampereen taidemuseon kirjasto – Tammerfors konstmuseum / biblioteket – Tampere Art Museum / library	Kuvataiteet – Bildkonst – Visual arts	Tampere – Tammerfors
Teatteri- ja tanssialan keskuskirjasto, Teatterikorkeakoulu – Teaterhögskolan / centralbiblioteket för teater och dans – Theatre Academy / Central Library of Theatre and Dance	Teatteri, tanssi – Teater, dans – Theatre, dance	Helsinki – Helsingfors
Teatterimuseo / arkisto ja tietopalvelu – Teatermuseet / arkiv och informationsservice – Theatre Museum / archives and information service	Teatteri – Teater – Theatre	Helsinki – Helsingfors
Tekijänoikeuden tietokeskus – Upphovsrättsliga datacentralen – Copyright Library and Information Service	Tekijänoikeus – Copyright	Helsinki – Helsingfors
Vallion taidemuseon kirjasto – Statens konstmuseum / biblioteket – Finnish National Gallery / library	Kuvataiteet – Bildkonst – Visual arts	Helsinki – Helsingfors
Eri maiden tai alueiden kulttuurit – Kultur i olika länder och regioner – Cultures of various countries or regions		
Arktinen keskus / kirjasto – Arktiskt centrum / biblioteket – Arctic Centre / Library	Arktisten alueiden luonto ja kulttuuri – Natur och kultur i arktiska områden – Nature and culture of Arctic areas	Rovaniemi
Baltia-kirjasto – Baltia-biblioteket – Baltic library	Baltian maiden kirjallisuus, historia, kulttuuri ja yhteiskunta – Litteratur, historia, kultur och samhälle i de baltiska länderna – Literature, history, culture and society of the Baltic States	Helsinki – Helsingfors
British Collection (Helsingin kaupunginkirjasto / Rikhardinkatu – Helsingfors stadsbibliotek / Rikhardsgatan) – British Collection (Helsinki City Library / Rikhardinkatu)	Brittiläinen kirjallisuus, kulttuuri ja yhteiskunta – Brittisk litteratur, kultur och samhälle – British literature, culture and society	Helsinki – Helsingfors
Goethe-Instituutin Infokeskus – Goethe-Institut / informationscentral – Goethe-Institut Helsinki / Bibliothek (library)	Saksan kieli, kirjallisuus, kulttuuri, maantiede, historia ja yhteiskunta – Det tyska språket och samhället, tysk litteratur, kultur, geografi och historia – German language, literature, culture, geography, history and society	Helsinki – Helsingfors
Hanasaari – ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus / kirjasto – Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland / biblioteket – The Swedish-Finnish Cultural Centre / library	Ruotsin, Suomen ja muiden Pohjoismaiden kauno- ja tietokirjallisuus sekä kulttuuri – Skön- och facklitteratur samt kultur i Sverige, Finland och de andra nordiska länderna – Fiction, nonfiction and culture of Sweden, Finland and other Nordic countries	Espoo – Esbo

4.9 Jatkuu		
	Toimiala – Bransch – Branch	Paikkakunta – Ort – Location
Indonesian suurlähetystön kirjasto – Indonesiens ambassad / biblioteket – <i>Embassy of Indonesia Library</i>	Indonesian kulttuuri, matkailu, yhteiskunta ja talous – Kultur, turism, samhälle och ekonomi i Indonesien – <i>Indonesian culture, tourism, society and economy</i>	Helsinki – Helsingfors
Italian Kulttuuri-instituutin kirjasto – Italiens kulturinstitut / biblioteket – <i>Italian Culture Institute / Library</i>	Italian kieli, kirjallisuus, historia, yhteiskunta ja kulttuuri – Det italienska språket och samhället, italiensk litteratur, kultur och historia – <i>Italian language, literature, history, society and culture</i>	Helsinki – Helsingfors
Japanin suurlähetystön kirjasto – Japans ambassad / biblioteket – <i>Embassy of Japan / library</i>	Japanin kulttuuri, historia, kieli ja kirjallisuus – Kultur, historia, språk och litteratur i Japan – <i>Japanese culture, history, language and literature</i>	Helsinki – Helsingfors
Karjalan Liiton kirjasto – Karelenförbundet / biblioteket – <i>The Finnish Karelian League / library</i>	Karjalainen kulttuuri – Karelsk kultur – <i>Karelian culture</i>	Helsinki – Helsingfors
Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kirjasto – Forskningscentralen för de inhemska språken / biblioteket – <i>Finnish Research Centre for Domestic Languages / Library</i>	Uralilais-altailaisen kielialueen kielitiede, kirjallisuus, kansatiede, taide ja historia – Lingvistik, litteratur, etnologi, konst och historia inom det ural-altaiska språkområdet – <i>Linguistics, literature, ethnology, art and history of the Uralic-Altai language area</i>	Helsinki – Helsingfors
Pohjoismaiden Suomen Instituutin kirjasto – Nordens Institut i Finland / biblioteket – <i>Nordic Institute in Finland NIFIN / library</i>	Pohjoismainen kirjallisuus, kulttuuri ja yhteiskunta – Litteratur, kultur och samhälle i Norden – <i>Nordic literature, culture and society</i>	Helsinki – Helsingfors
Ranskan Kulttuurikeskuksen kirjasto (Centre Culturel Français) – Frankrikes kulturcentrum / biblioteket – <i>French cultural centre Helsinki / library</i>	Ranskan kieli, kulttuuri ja yhteiskunta – Det franska språket och samhället samt fransk kultur – <i>French language, culture and society</i>	Helsinki – Helsingfors
Saksalainen Kirjasto (Deutsche Bibliothek Helsinki) – Tyska biblioteket (Deutsche Bibliothek Helsinki) – <i>German library Helsinki</i>	Saksan kieli, kirjallisuus ja kulttuuri – Det tyska språket, tysk litteratur och kultur – <i>German language, literature and culture</i>	Helsinki – Helsingfors
Suomi-Kiina -Seuran kirjasto – Finland-Kina-sällskapet / biblioteket – <i>Finland-China Society / library</i>	Kiinan taide, historia ja kieli – Konst, historia och språk i Kina – <i>Chinese art, history and language</i>	Helsinki – Helsingfors
Unkarin Kulttuuri- ja tiedekeskuksen kirjasto – Ungerns kultur- och vetenskapscentrum / biblioteket – <i>Hungarian Cultural and Scientific Centre / library</i>	Unkarin kulttuuri, tiede ja yhteiskunta – Kultur, vetenskap och samhälle i Ungern – <i>Hungarian culture, science and society</i>	Helsinki – Helsingfors
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin kirjasto – Institutet för Ryssland och Östeuropa / biblioteket – <i>Institute for Russian and East European Studies / Library</i>	Venäjän ja Itä-Euroopan kulttuuri ja yhteiskunta – Kultur och samhälle i Ryssland och Östeuropa – <i>Russian and East European culture and society</i>	Helsinki – Helsingfors
Venäjän tiede- ja kulttuurikeskuksen kirjasto – Rysslands vetenskaps- och kulturcentrum / biblioteket – <i>Russian science and culture centre / library</i>	Venäjän tiede ja kulttuuri – Vetenskap och kultur i Ryssland – <i>Science and culture in Russia</i>	Helsinki – Helsingfors
Museoala, arkeologia, kulttuurihistoria, -politiikka ym. – Museiväsendet, arkeologi, kulturhistoria, -politik m.m. – <i>Museums, archeology, cultural history, cultural politics, etc.</i>	Uskonto, kansatiede, antroposofia, kulttuurihistoria – Religion, etnologi, antroposofi, kulturhistoria – <i>Religion, ethnology, antroposofy, cultural history</i>	Turku – Åbo
Donnerska institutet / Steinerbiblioteket – <i>The Donner Institute / Steiner Memorial Library</i>	Uskonto, kansatiede, antroposofia, kulttuurihistoria – Religion, etnologi, antroposofi, kulturhistoria – <i>Religion, ethnology, antroposofy, cultural history</i>	Turku – Åbo
Matkailun edistämiskeskus MEK / kirjasto – Centralen för turistfrämjande MEK / biblioteket – <i>The Finnish Tourist Board MEK / library</i>	Matkailu, kulttuuri- ym. matkailukohteet – Turism, kultur- och andra reseområden – <i>Tourism, cultural and other tourist destinations</i>	Helsinki – Helsingfors
Museoviraston kirjasto – Museiverkets bibliotek – <i>National Board of Antiquities / library</i>	Museot, rakennushistoria, arkeologia, kulttuuriperintö – Museer, byggnadshistoria, arkeologi, kulturarv – <i>Museums, building history, archeology, cultural heritage</i>	Helsinki – Helsingfors
Suomen Museoliiton kirjasto – Finlands museiförbund / biblioteket – <i>The Finnish Museums Association / library</i>	Museot – Museer – <i>Museums</i>	Helsinki – Helsingfors
Taiteen keskustoimikunta / Kulttuuripolitiikan kirjasto – Centralkommissionen för konst / kulturpolitiska biblioteket – Arts <i>Council of Finland / Library of Cultural Policy</i>	Kulttuuripolitiikka – Kulturpolitik – <i>Cultural policy</i>	Helsinki – Helsingfors
Yleisradion kirjasto – Rundradions bibliotek – <i>Finnish Broadcasting Company / library</i>	Joukkoviestintä, radio, televisio – Massmedier, radio, television – <i>Mass media, radio, television</i>	Helsinki – Helsingfors

* Ei sisällä yliopistojen ja korkeakoulujen kulttuuri- ja taideaineiden laitoskirjastoja, ammattikorkeakoulujen kulttuurialan kirjastoja eikä maakunta- ja paikallismuseoiden kirjastoja. –
Exkl. fakultetsbiblioteken för konst och estetiska ämnen vid universitet och högskolor samt biblioteken vid landskapsmuseer och lokala museer – *Libraries of university art and culture
subject departments, cultural libraries of polytechnics and libraries of regional and local museums excluded.*

Lähteet – Källor – Sources:

Suomen tieteellisten kirjastojen opas. Helsinki – Helsingfors: Suomen tieteellinen kirjastoseura ry. – Finlands vetenskapliga bibliotekssamlund rf. – *Finnish Research Library Association.*
<http://pro.tsv.fi/stks/>

Kirjastojen omat ilmoitukset – Meddelanden från biblioteken – *Reports of the libraries*

4.10 Kirjastossa käyminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Biblioteksbesök under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Library visits during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

On käynyt kirjastossa – Har besökt ett bibliotek – Has visited a library								
		1–2 kertaa – 1–2 gånger – 1–2 times	3–5 kertaa – 3–5 gånger – 3–5 times	6–9 kertaa – 6–9 gånger – 6–9 times	10–19 kertaa – 10–19 gånger – 10–19 times	20–29 kertaa – 20–29 gånger – 20–29 times	30 kertaa tai enemmän – 30 gånger eller mera – 30 times or more	
Prosenttia – Procent – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total								
	1991	56	11	14	10	9	6	5
	2002	59	10	14	11	11	7	6
Miehet – Män – Men								
	1991	52	12	14	8	8	5	4
	2002	53	11	13	8	10	6	5
Naiset – Kvinnor – Women								
	1991	59	10	14	12	10	8	5
	2002	65	10	14	14	13	7	7
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban								
	1991	61	12	15	11	10	7	6
	2002	62	11	14	12	12	7	6
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban								
	1991	50	10	13	9	9	5	3
	2002	58	10	14	12	11	6	5
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural								
	1991	48	10	12	10	8	5	3
	2002	50	8	12	8	10	6	5
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area								
	1991	60	10	17	12	9	6	5
	2002	68	12	14	13	15	8	8
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa								
	1991	54	12	14	11	9	3	3
	2002	56	10	13	12	10	5	5
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland								
	1991	54	11	13	10	9	6	5
	2002	57	11	15	11	10	6	5
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland								
	1991	56	9	15	8	9	9	6
	2002	56	11	13	9	13	6	5
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland								
	1991	53	11	13	9	10	6	3
	2002	54	7	10	11	13	7	6
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland								
	1991	58	12	13	11	9	7	6
	2002	63	10	15	13	9	8	8

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistiskcentralen. Fritidsundersökningar. Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.11 Sanomalehdet maakunnittain 2006
Tidningar efter län 2006
Newspapers by region 2006

Maakunta – Landskap – Region	Sanomalehtiä – Tidningar – Newspapers						Suurin sanomalehti – Största tidningen – Largest newspaper	
	Yhteensä – Totalt – Total	Suomen- kielisiä – Finska – Finnish language	Ruotsin- kielisiä – Svenska – Swedish language	Kaksikielisiä (suomi-ruotsi) – Tvåspråkiga (finska-svenska) – Bilingual (Finnish-Swedish)	Päivälehtiä (4–7 no. / vko) – Dagstidningar (4–7 nr. / vecka) – Dailies (4–7 issues / week)	Muita (1–3 no. / vko) – Andra (1–3 nr. / vecka) – Non-dailies (1–3 issues / week)	Nimi – Namn – Title	Leikki – Upplaga – Circulation
Koko maa – Hela landet – Whole country	199	186	12	1	51	148	Helsingin Sanomat	426 117
Uusimaa – Nyland	19	16	3	–	12	7	Helsingin Sanomat	426 117
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾								
– Huvudstadsregionen ¹⁾								
– Helsingin metropolitan area ¹⁾	13	11	2	–	8	5	Helsingin Sanomat	426 117
– Muu Uusimaa								
– Övriga Nyland								
– Rest of Uusimaa	6	5	1	–	4	2	Aamuposti	22 297
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	5	3	2	–	2	3	Uusimaa	13 084
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	15	13	1	1	3	12	Turun Sanomat	112 360
Satakunta	11	11	–	–	2	9	Satakunnan Kansa	55 217
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	6	6	–	–	2	4	Hämeen Sanomat	29 860
Pirkanmaa – Birkaland	20	20	–	–	2	18	Aamulehti	138 258
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	4	4	–	–	2	2	Etelä-Suomen Sanomat	60 889
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6	6	–	–	2	4	Kouvolan Sanomat	28 827
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	6	6	–	–	1	5	Etelä-Saimaa	32 690
Etelä-Savo – Södra Savolax	12	12	–	–	2	10	Länsi-Savo	25 538
Pohjois-Savo – Norra Savolax	14	14	–	–	3	11	Savon Sanomat	64 471
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	11	11	–	–	1	10	Karjalainen	47 351
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	16	16	–	–	2	14	Keski- suomalainen	74 840
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	13	13	–	–	1	12	Ilkka	55 277
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	8	5	3	–	3	5	Pohjalainen	29 565
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	5	4	1	–	2	3	Keski- pohjanmaa	27 907
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	18	18	–	–	4	14	Kaleva	82 037
Kainuu – Kajanaland	5	5	–	–	1	4	Kainuun Sanomat	22 322
Lappi – Lappland – Lappland	3	3	–	–	2	1	Lapin Kansa	34 658
Ahvenanmaa – Åland	2	–	2	–	2	–	Åland	10 355

1) Helsingin – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähteet – Källor – Sources:

Sanomalehtien Liitto – Tidningarnas Förbund – Finnish Newspapers Association

Levikintarkastus Oy – Upplagekontroll Ab – The Finnish Audit Bureau of Circulations

4.12 Sanomalehtien kustantaminen maakunnittain 2005*
Utgivning av dagstidningar efter landskap 2005*
Publishing of newspapers by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Sanomalehdenkustantajat – Tidningsutgivare – Newspaper publishers	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Koko maa – Hela landet – Whole country	416	7 370	1 286 908
Uusimaa – Nyland	79	2 282	538 285
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	57	2 020	504 658
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	22	261	33 627
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	6	105	11 131
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	25	689	107 075
Satakunta	21	284	39 679
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	12	255	27 099
Pirkanmaa – Birkaland	33	470	100 486
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	17	286	48 623
Kymenlaakso – Kymmenedalen	17	214	34 353
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	13	159	24 369
Etelä-Savo – Södra Savolax	22	288	28 668
Pohjois-Savo – Norra Savolax	14	283	41 706
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	15	211	24 896
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	31	325	46 325
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	22	194	38 180
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	14	270	32 851
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	8	133	14 864
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	34	517	68 042
Kainuu – Kajanaland	7	104	15 520
Lappi – Lappland – Lappland	23	216	35 156
Ahvenanmaa – Åland	3	85	9 600

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 22120 (sanomalehtien kustantaminen). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 22120 (utgivning av dagstidningar) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsstälregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 22120 (publishing of newspapers) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsstälregisteret – Statistics Finland, Business Register

4.13 Aikakauslehtien kustantaminen maakunnittain 2005*
Utgivning av tidskrifter efter landskap 2005*
Publishing of journals and periodicals by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Aikakauslehtien kustantaja – Tidskriftsutgivare – Publishers of journals and periodicals	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Koko maa – Hela landet – Whole country	317	3 794	799 007
Uusimaa – Nyland	179	2 890	673 800
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	164	2 823	667 510
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	15	68	6 290
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	4	17	1 537
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	18	78	8 430
Satakunta	12	99	9 613
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	4	34	3 956
Pirkanmaa – Birkaland	24	253	54 505
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	5	26	3 393
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2	...	...
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	3	...	...
Etelä-Savo – Södra Savolax	4	16	1 394
Pohjois-Savo – Norra Savolax	11	63	6 165
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	4	45	4 282
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	6	33	4 194
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	9	54	4 299
Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	9	59	5 171
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östernbotten – Central Ostrobothnia	–	–	–
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – North Ostrobothnia	16	101	11 099
Kainuu – Kajanaland	–	–	–
Lappi – Lappland – Lappland	4	4	490
Ahvenanmaa – Åland	3	3	5 311

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 22130 (aikakauslehtien kustantaminen). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 22130 (utgivning av tidskrifter) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsstäleregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverk eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 22130 (publishing of journals and periodicals) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsstäleregistret – Statistics Finland, Business Register

4.14 Kulttuurin ja vapaa-ajan ilmaisjakelulehtiä 2007

Gratistidningar inom kultur och fritid 2007

Free culture and leisure magazines 2007

Lehti – Tidning eller tidskrift – Magazine	Kieli – Språk – Language	Julkaisija – Utgivare – Publisher	Painos keskimäärin – Upplaga i medeltal – Average print run	Nuoroita vuodessa – Nummer / år – Issues / year	Jakelupisteitä pääkau- punkiseudulla – Utdelningspunkter i huvudstadsregionen – Delivery points in the Helsinki metropolitan area	Jakelupaikkakuntia muualla Suomessa – Utdelningsorter annanstans i Finland – Delivery locations elsewhere in Finland
City	suomi – finska – Finnish, (englanti – engelska – English)	Citypress Oy / Janton Oy	¹⁾ 85 000	¹⁾ 24	178	46
City & Archipelago News	suomi – finska – Finnish, ruotsi – svenska – Swedish	Förlags Ab Lindan Kustannus Oy	²⁾ 40 000	6	..	22
Como	suomi – finska – Finnish	ComoMedia	70 000 – 85 000	12	40	35
Free! Magazine Finnish Culture ... in English	englanti – engelska – English	Avoin Yhtiö Allgreen Press	15 000	12	112	–
Gallery	suomi – finska – Finnish	Tmi Brundefull	8 500	6	80	–
Kaupunkisanomat	suomi – finska – Finnish	Kaupunki Sanomat, Esa Raunio	..	..	..	..
Le Franco Finn'	ranska – franska – French	Le Franco Finn' / Dominique Papin	³⁾ 12 000	10	60	3
Metropoli	suomi – finska – Finnish	Suomen Metrotuotanto Oy	35 000	10	80	26
Papper	ruotsi – svenska – Swedish	Tidningen Papper Ab	50 000	10	77	28
SixDegrees	englanti – engelska – English	Dream Catcher Productions	40 000	10	258	16
Spektr	venäjä – ryska – Russian	Spektr Kustannus Oy	20 000	12	49	32
Stara	suomi – finska – Finnish	Stara Publishing (Stara Media Oy Metrotuotanto Oy)	15 000	3	⁴⁾ _	⁴⁾ _
Sue	suomi – finska – Finnish	Kustannusosakeyhtiö Kärki	50 000 – 55 000	12	149	64
V	suomi – finska – Finnish	Sanoma Kaupunkilehdet Oy	125 000	12	179	2
Voima	suomi – finska – Finnish	Voima Kustannus Oy	50 000	10	169	164

1) Pääkaupunkiseudulla. Englanninkielinen painos 40 000 kpl 3 kertaa vuodessa. – I huvudstadsregionen. Den engelska upplagan 40 000 exemplar 3 gånger per år. – In the Helsinki metropolitan area. English edition 40,000 copies 3 times a year.

2) Kesännumero 60 000. – Sommarnumret 60 000. – Summer issue 60,000.

3) Kesännumero 20 000. – Sommarnumret 20 000. – Summer issue 20,000.

4) Lehti jaetaan maksutta postitse tilanneisiin kotilouksiin. – Tidskriften postas gratis till de hushåll som prenumererat på den. – The magazine is posted free to the households which have subscribed to it.

5) Jaetaan kotilouksiin Ahvenanmaalla. Lisäksi saatavana Ahvenanmaalla jakelupisteissä, Ahvenanmaalla poikkeavilla autolautoilla sekä Williamsin busseissa. – Direkt distribueras till åländska hushåll samt via tidningsställen på Åland, på färjorna som anlöper Åland samt på Williams buss. – Free delivery to households in Åland, available at delivery points in Åland, on ferries visiting Åland as well as on the Williams bus.

Lähteet – Källor – Sources:

Lehtien omat ilmoitukset – Tidningarnas egna uppgifter – Magazines' own reports

4.15 Sanoma- ja iltapäivälehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Läsning av dags- och kvällstidningar efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Reading of newspapers and evening papers by type of municipality and major region 1991 and 2002*

Sanoma- ja iltapäivälehtien lukemisen useus – Frekvens vid läsning av dags- och kvällstidningar – Frequency of reading newspapers and evening papers								
		Päivittäin – Dagligen – Daily	Useana päivänä viikossa – Flera gånger i veckan – Several days a week	Kerran viikossa – En gång i veckan – Once a week	1–3 kertaa kuu- kaudessa – 1–3 gånger i månaden – 1–3 times a month	Harvemmin – Inte så ofta – Less often	Ei koskaan – Aldrig – Never	Ei osaa sanoa – Kan inte säga – Don't know
Prosenttia – Procent – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total.								
	1991	85	9	3	1	1	1	0
	2002	80	11	5	1	2	1	0
Miehet – Män – Men								
	1991	87	8	2	1	1	1	0
	2002	82	10	4	1	2	1	0
Naiset – Kvinnor – Women								
	1991	84	10	3	1	1	1	0
	2002	78	13	6	1	1	1	–
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban								
	1991	86	8	3	1	1	1	0
	2002	80	11	5	1	2	1	0
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban.								
	1991	83	12	2	0	2	0	–
	2002	79	13	4	1	2	1	–
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural.								
	1991	85	10	2	0	1	1	0
	2002	81	10	6	1	1	1	–
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area								
	1991	85	9	4	1	1	1	–
	2002	76	12	6	2	2	2	–
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa.								
	1991	82	12	3	0	1	1	–
	2002	84	10	2	1	2	1	–
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland								
	1991	85	8	4	1	1	1	0
	2002	80	13	4	1	1	1	0
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland								
	1991	85	9	2	1	1	2	0
	2002	80	8	7	2	2	2	–
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland.								
	1991	89	8	2	1		0	0
	2002	81	11	6	1	1	1	–
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland.								
	1991	87	9	2	0	0	0	0
	2002	79	12	5	1	2	0	0

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.16 Aikakauslehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Läsning av tidskrifter efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Reading of periodicals by type of municipality and major region 1991 and 2002*

Aikakauslehtien lukemisen useus – Frekvens vid läsning av tidskrifter – Frequency of reading of periodicals								
		Päivittäin – Dagligen – Daily	Väh. kerran viikossa – Minst en gång i veckan – At least once a week	Väh. kerran kuukaudessa – Minst en gång i månaden – At least once a month	Väh. kerran vuodessa – Minst en gång om året – At least once a year	Harvemmin kuin kerran vuodessa – Inte ens en gång om året – Less often than once a year	Ei koskaan – Aldrig – Never	Ei osaa sanoa – Kan inte säga – Don't know
Prosenttia – Procent – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt –								
<i>Men and women total. . . . .</i>	1991	7	63	27	1	0	1	0
	2002	11	53	23	4	2	7	0
Miehet – Män – Men	1991	7	62	28	1	0	0	0
	2002	9	51	23	4	3	9	0
Naiset – Kvinnor – Women. . .	1991	6	64	27	1	0	1	0
	2002	14	54	23	3	1	5	0
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner –								
<i>Urban . . . . .</i>	1991	8	64	27	1	0	0	0
	2002	11	53	24	4	2	5	0
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner –								
<i>Semi-urban . . . . .</i>	1991	6	62	29	1	1	0	1
	2002	11	53	20	5	2	9	–
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner –								
<i>Rural . . . . .</i>	1991	5	62	28	1	1	1	0
	2002	12	52	21	3	3	9	–
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen –								
<i>Helsinki metropolitan area . . .</i>	1991	8	64	25	1	0	0	0
	2002	15	51	24	4	1	5	0
Muu Uusimaa – Övriga Nyland –								
<i>Rest of Uusimaa . . . . .</i>	1991	8	57	31	1	1	0	0
	2002	8	48	24	4	2	14	–
Etelä-Suomi – Södra Finland –								
<i>Southern Finland . . . . .</i>	1991	7	63	27	0	0	1	0
	2002	13	54	21	4	1	5	0
Itä-Suomi – Östra Finland –								
<i>Eastern Finland . . . . .</i>	1991	6	64	27	1	0	1	–
	2002	11	49	25	4	3	7	–
Väli-Suomi – Mellanfinland –								
<i>Mid-Finland . . . . .</i>	1991	5	64	27	1	1	1	0
	2002	8	53	24	1	3	9	0
Pohjois-Suomi – Norra Finland –								
<i>Northern Finland . . . . .</i>	1991	5	63	30	0	1		0
	2002	8	61	20	5	3	5	–

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.17 Ulkomaisten sanoma- ja aikakauslehtien lukeminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002*
Läsning av utländska tidningar och tidskrifter efter kommuntyp och storområde 2002*
Reading of foreign newspapers and periodicals by type of municipality and major region 2002*

	Lukee ulkomaisia sanomalehtiä – Läser utländska tidningar – Reads foreign newspapers			Lukee ulkomaisia aikakauslehtiä – Läser utländska tidskrifter – Reads foreign periodicals		
	Säännöllisesti – Regelbundet – Regularly	Silloin tällöin – Då och då – Temporarily	Ei koskaan – Aldrig – Never	Säännöllisesti – Regelbundet – Regularly	Silloin tällöin – Då och då – Temporarily	Ei koskaan – Aldrig – Never
	Prosenttia – Procent – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total						
Miehet – Män – Men	2	15	82	5	22	73
Naiset – Kvinnor – Women	3	18	79	6	20	74
	2	13	85	4	23	73
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality						
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban						
	3	20	77	6	27	67
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban						
	2	9	88	5	14	81
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural						
	1	7	92	3	11	86
Suuralue – Storområde – Major region						
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area						
	5	32	63	9	41	50
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa						
	7	11	82	7	21	72
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland						
	2	12	86	3	18	79
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland						
	1	10	89	1	14	85
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland						
	2	11	86	8	18	74
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland						
	1	11	88	2	17	81

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistiskcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

4.18 Suomenruotsalaisen väestön sanomalehtien lukeminen kielen mukaan alueittain 1991
Lästa dagstidningarnas språk bland finlandssvenskarna efter region 1991
Language of newspapers read by Swedish-speaking Finns by region 1991

	Ainoastaan ruotsinkielisiä – Bara på svenska – <i>In Swedish only</i>	Ainoastaan suomenkielisiä – Bara på finska – <i>In Finnish only</i>	Sekä ruotsin- että suomenkielisiä – Både på svenska och på finska – <i>Both in Swedish and in Finnish</i>	Säännöllisesti ruotsalaisia sanomalehtiä – Regelbundet rikssvenska dagstidningar – <i>Regularly Swedish newspapers</i>
	Prosenttia – Procent – Percentages			
Kaikki – Alla – Total	53	9	38	17
Ahvenanmaa – Åland	99	–	1	26
Maarianhamina – Mariehamn	92	2	6	41
Pohjanmaan eteläosa – Sydösterbotten – <i>Southern Ostrobothnia</i>	79	2	19	19
Pohjanmaan pohjoisosa – Nordösterbotten – <i>Northern Ostrobothnia</i>	69	2	29	16
Vaasa ja Mustasaari – Vasa och Korsholm – <i>Vaasa and Mustasaari</i>	60	1	38	21
Länsi-Uusimaa – Västra Nyland – <i>Western Uusimaa</i>	60	3	37	20
Turunmaa – Åboland – <i>Turku region</i>	51	8	41	10
Itä-Uusimaa – Östra Nyland – <i>Eastern Uusimaa</i>	47	10	43	14
Keski-Uusimaa – Mellannyländ – <i>Central Uusimaa</i>	27	21	52	10
Helsinki – Helsingfors	22	18	60	14
Turku – Åbo	21	23	56	..
Muu Suomi ¹⁾ – Övriga Finland ¹⁾ – <i>Rest of Finland ¹⁾</i>	10	48	42	19

1) Suomenruotsalaiset seuraavissa kunnissa – Finlandssvenskarna i följande kommuner – *Swedish-speaking Finns in the following municipalities*: Alavus, Jurva, Kannus, Veteli, Pori – Björneborg, Rauma – Raumo, Huittinen – Vittis, Hyvinkää – Hyvinge, Mäntsälä, Orimattila, Pelkosenniemi, Sodankylä, Piippola, Tampere – Tammerfors, Orivesi, Rantasalmi, Lappeenranta – Villmanstrand, ulkomailla asuvat, asuinkunta tuntematon – utomlandsboende, boendekommun okänd – *those resident abroad, municipality not known*.

Lähteet – Källor – *Sources*:

Forskningsprojektet Finlandssvenska kulturindikatorer. Åbo Akademi. – *Research project Culture indicators of Swedish-speaking Finns. Åbo Akademi University.*

Ståhberg, Krister (toim. – red. – ed.) (1995). Finlandssvensk identitet och kultur. Meddelanden från ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi Ser. A:441.

4.19 Suomenruotsalaisen väestön aikakauslehtien lukeminen kielen mukaan alueittain 1991
Lästa tidskrifters språk bland finlandssvenskarna efter region 1991
Language of newspapers read by Swedish-speaking Finns by region 1991

	Ainoastaan ruotsinkielisiä – Bara på svenska – <i>In Swedish only</i>	Ainoastaan suomenkielisiä – Bara på finska – <i>In Finnish only</i>	Sekä ruotsin- että suomenkielisiä – Både på svenska och på finska – <i>Both in Swedish and in Finnish</i>
	Prosenttia – Procent – Percentages		
Kaikki – Alla – Total	65	17	18
Ahvenanmaa – Åland	97	–	3
Pohjanmaan eteläosa – Sydösterbotten – <i>Southern Ostrobothnia</i>	83	7	10
Maarianhamina – Mariehamn	81	6	13
Pohjanmaan pohjoisosa – Nordösterbotten – <i>Northern Ostrobothnia</i>	80	9	11
Vaasa ja Mustasaari – Vasa och Korsholm – <i>Vaasa and Mustasaari</i>	73	12	15
Länsi-Uusimaa – Västra Nyland – <i>Western Uusimaa</i>	73	13	14
Turunmaa – Åboland – <i>Turku region</i>	70	13	17
Itä-Uusimaa – Östra Nyland – <i>Eastern Uusimaa</i>	58	15	27
Helsinki – Helsingfors	43	35	22
Turku – Åbo	41	33	26
Keski-Uusimaa – Mellanbyland – <i>Central Uusimaa</i>	41	30	29
Muu Suomi ¹⁾ – Övriga Finland ¹⁾ – <i>Rest of Finland ¹⁾</i>	18	61	21

1) Suomenruotsalaiset seuraavissa kunnissa – Finlandssvenskarna i följande kommuner – *Swedish-speaking Finns in the following municipalities*: Alavus, Jurva, Kannus, Veteli, Pori – Björneborg, Rauma – Raumo, Huitinen – Vittis, Hyvinkää – Hyvinge, Mäntsälä, Orimattila, Pelkosenniemi, Sodankylä, Piippola, Tampere – Tammerfors, Orivesi, Rantasalmi, Lappeenranta – Villmansstrand, ulkomailla asuvat, asuinkunta tuntematon – utomlandsboende, boendekommun okänd – *those resident abroad, municipality not known*.

Lähteet – Källor – Sources:

Forskningsprojektet Finlandssvenska kulturindikatorer. Åbo Akademi. – *Research project Culture indicators of Swedish-speaking Finns. Åbo Akademi University*.
 Ståhlberg, Krister (toim. – red. – ed.) (1995). Finlandssvensk identitet och kultur. Meddelanden från ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi Ser. A:441.

5 Elokuva ja sähköinen joukkoviestintä

Elokuvateatterit ja -festivaalit: valtaosa suurissa kaupungeissa

Teatterielokuvien esittäminen on Suomessa keskittynyt voimakkaasti Helsinkiin ja muihin suuriin kaupunkeihin: 10 suurimmassa kaupungissa myydään noin kolme neljänestä koko maan elokuvateatterilipuista. Suomen elokuvateattereissa oli 332 salia vuonna 2005. Niissä oli yhteensä vajaat 56 000 paikkaa. Elokuvasaleista 60 sijaitsi pääkaupunkiseudulla. Helsingissä oli 51 elokuvasalia joissa oli 8 800 paikkaa eli 85 prosenttia pääkaupunkiseudun saleista ja paikoista. Helsingin osuus koko maan kuusi miljoonaa ylittäneestä elokuvissa käyntien määrästä oli peräti 38 prosenttia vuonna 2005. Myös asukasta kohti laskettuna Helsingissä käydään elokuvissa enemmän kuin muualla Suomessa: vuonna 2005 keskimäärin yli 4 kertaa / asukas, kun koko maan keskiarvo oli ainoastaan 1,2. Helsinkiläisten elokuvissa käyntien määrä ei kuitenkaan ole todellisuudessa näin suuri, sillä lukua kasvattaa muiden pääkaupunkiseudun asukkaiden vilkas käyminen elokuvissa Helsingissä. Seuraavaksi suurimpina elokuva-teatteripaikkakuntina erottuvat Tampere ja Turku, mutta myös näissä sekä muissakin suurissa kaupungeissa ympäristökuntien asukkaita on mukana kävijämäärissä. (Taulukot 5.1 ja 5.2.)

Suomen 432 kunnasta 157:ssä oli elokuvateatteri vuonna 2005. Vaikka elokuvateatterien määrä on vähentynyt Suomessa 317:sta vuonna 1980 nykyiseen runsaaseen 200:aan, salien määrä on pysynyt samana aikana lähes ennallaan, koska monisaliset teatterit, ns. multiplexit, ovat yleistyneet 1990-luvulta alkaen. Vähintään 8 salin multiplex-teattereita oli vuonna 2006 seuraavissa kaupungeissa: Helsinki (2 teatteria, joissa 14 ja 10 salia), Tampere (1 teatteri / 10 salia), Turku (1 teatteri / 9 salia), Oulu (1 teatteri / 8 salia). Saleissa olevien paikkojen määrä on kuitenkin vähentynyt vuoden 1980 vajaan 94 000:sta nykyiseen 56 000:een. (Suomen elokuvasäätiö, Kohvakka 2000, Kulttuuritilasto 2005.)

Suomessa järjestettävistä elokuvafestivaaleista suurimmat vuonna 2006 olivat Helsingissä pidetty Rakkautta & Anarkiaa (yli 40 000 kävijää), Tampereen kansainväliset lyhytelokuvajuhlat (30 000 kävijää), Espoo Ciné International Film Festival (22 000 kävijää) sekä Sodankylän kansainväliset elokuvajuhlat (20 000 kävijää). (Rakkautta & Anarkiaa, www.tamperefilmfestival.fi, www.espoocine.fi, www.msfilmfestival.fi.)

5 Film och elektronisk massmedia

Biografer och filmfestivaler: största delen i stora städer

Biofilmsförevisningen i Finland är kraftigt koncentrerad till Helsingfors och de andra stora städerna: i de 10 största städerna säljs ungefär tre fjärdedelar av biobiljettorna i hela landet. År 2005 fanns det 332 salar i biograferna i Finland och inemot 56 000 sittplatser. Av biografialongerna fanns 60 i huvudstadsregionen. Det fanns 51 biografialonger i Helsingfors med 8 800 sittplatser, dvs. 85 procent av salongerna och sittplatserna i huvudstadsregionen. Helsingfors stod år 2005 för så mycket som 38 procent av de mer än sex miljoner biobesöken. Också räknat per invånare görs mera biobesök i Helsingfors än på andra håll i landet: år 2005 i medeltal drygt 4 besök/invånare, medan medeltalet för hela landet var bara 1,2 besök/invånare. Helsingforsarna besöker emellertid inte i verkligheten biograferna riktigt så mycket, eftersom talet ökas av att invånarna från övriga orter i huvudstadsregionen livligt besöker biograferna i Helsingfors. Platsen som de näst största biograforterna innehåller av Tammerfors och Åbo, men också här och i de övriga stora städerna ingår invånare från de omgivande kommunerna i antalen besökare. (Tabellerna 5.1 och 5.2.)

Av de 432 kommunerna i Finland hade 157 en biograf år 2005. Trots att antalet biografer i Finland har minskat från 317 år 1980 till det nuvarande drygt 200, har antalet salonger varit nästan oförändrat, eftersom biografer med många salonger, s.k. multiplexbiografer, har blivit vanligare allt sedan 1990-talet. År 2006 fanns det multiplexbiografer med minst 8 salonger i följande städer: Helsingfors (2 biografer, med 14 och 10 salonger), Tammerfors (1 biograf/10 salonger), Åbo (1 biograf/9 salonger), Uleåborg (1 biograf/8 salonger). Antalet sittplatser i salongerna har emellertid minskat från närmare 94 000 år 1980 till det nuvarande 56 000. (Finlands filmstiftelse, Kohvakka 2000, Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2005.)

År 2006 var de största filmfestivalerna i Finland Kärlek & Anarki i Helsingfors (mer än 40 000 besökare), Tammerfors internationella kortfilmsfestival (30 000 besökare), Espoo Ciné International Film Festival (22 000 besökare) samt den internationella filmfestivalen i Sodankylä (20 000 besökare). (Rakkautta & Anarkiaa (Kärlek & Anarki), www.tamperefilmfestival.fi, www.espoocine.fi, www.msfilmfestival.fi.)

Suomen elokuva-arkisto, elokuvakeskukset ja -kerhot monipuolistavat teatterien tarjontaa

Vuonna 1957 perustetun Suomen elokuva-arkiston tehtävänä on täydentää ja monipuolistaa elokuvateattereissa esitettävien elokuvien tarjontaa. Elokuva-arkisto esittää elokuvia yhdeksällä paikkakunnalla: Helsingissä, Oulussa, Tampereella, Turussa, Jyväskylässä, Joensuussa, Lahdessa, Vaasassa ja Rovaniemellä. Helsingin Orion-teatterissa on viime vuosina pidetty runsaat 800 elokuvaesitystä vuodessa, ja niissä on käynyt yleensä noin 50 000 katsojaa. Elokuvia on esitetty noin 500 vuodessa. Muilla paikkakunnilla esityksiä on ollut yhteensä vajaat 200 vuodessa. (Taulukko 5.3.)

Suomessa toimii 9 alueellista elokuvakeskusta ja lisäksi 3 toiminnaltaan samankaltaista yksikköä. Elokuvakeskusten tehtävänä on elokuvaesitysten lisäksi alan koulutuksen ja tapahtumien järjestäminen. Vanhin elokuvakeskus on Oulun elokuvakeskus, joka perustettiin vuonna 1973, ja uusin on vuonna 2007 perustettu kaksikielinen Elokuvakeskus Botnia – Filmcentrum Botnia Vaasassa. Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skåbma Inarissa toimii Saamelaiskäräjien alaisuudessa, ja sen tarkoituksena on tukea saamelaisten ja muiden alkuperäiskansojen elokuvakulttuuria. Toimintaa rahoittavat Euroopan Unionin Sosiaalirahasto, opetusministeriö sekä Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnat. Turussa, Vaasassa ja Helsingissä toimiva Finlandssvenskt filmcentrum on ruotsinkielinen. Sen tehtävänä on edistää suomenruotsalaista elokuvakulttuuria. Toiminnan päärahoittajina ovat opetusministeriö, Svenska kulturfonden sekä Föreningen Konstsamfundet. Neljällä elokuvakeskuksella on oma teatteri. (www.samediggi.fi/skabma, www.filmcentrum.fi, Suomen elokuvasäätiö) (Taulukko 5.4.)

Elokuvakeskusten lisäksi Suomessa on audiovisuaalisen alan tuotantoresurssikeskuksia, jotka myöntävät tuotantotukea omalla alueella tapahtuvaan audiovisuaaliseen tuotantoon sekä tarjoavat tiloja, laitteita ja muita palveluja tuotantojen toteuttamiseksi. Em. elokuvakeskuksista Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skåbma toimii myös tuotantoresurssikeskukseksi. Muita ovat Åbo Akademin alainen MediaCity Vaasassa, POEM Säätiö Oulussa, Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun audiovisuaalisen alan hankkeet Joensuussa, Sodankylän elokuvakeskushanke sekä Villilä Studiot Oy, Villilä Rahasto Ky ja Villilä Säätiö Nakkilassa. Näistä POEM on myöntänyt tuotantotukea yli 1,1 miljoonaa euroa vuosina 2001–2005, Villilä noin 0,6 miljoonaa euroa vuosina 2002–2005. (Alueellisen audiovisuaalisen toiminnan kehittäminen 2005.)

Finlands filmarkiv, filmcentren och -klubbarna gör utbudet mångsidigare

Finlands filmarkiv, som grundades år 1957, har i uppgift att komplettera utbudet av filmer som visas på biograferna och göra det mångsidigare. Filmarkivet visar filmer på nio orter: Helsingfors, Uleåborg, Tammerfors, Åbo, Jyväskylä, Joensuu, Lahtis, Vasa och Rovaniemi. På biografen Orion i Helsingfors har under de senaste åren givits drygt 800 filmföreläsningar om året, och besökarna har i allmänhet varit ungefär 50 000. Antalet filmer har varit omkring 500 om året. På de andra orterna har föreläsningarna sammanlagt varit något under 200 om året. (Tabell 5.3.)

Det finns 9 regionala filmcentra i Finland och dessutom 3 enheter med verksamhet av liknande typ. Filmcentrumens uppgift är att utöver filmföreläsningar arrangera utbildning och evenemang i branschen. Det äldsta filmcentrumet är Uleåborgs filmcentrum, som grundades år 1973, och det nyaste är det tvåspråkiga Elokuvakeskus Botnia – Filmcentrum Botnia i Vasa (grundat år 2007). Urbefolkningens filmcentrum Skåbma i Enare lyder under Sametinget och har syftet att stödja samernas och andra urbefolkningars filmkultur. Verksamheten finansieras av Europeiska unionens socialfond, undervisningsministeriet samt kommunerna Enare, Enontekis och Utsjoki. Finlandssvenskt filmcentrum, som verkar i Åbo, Vasa och Helsingfors, är svenskspråkigt. Dess uppgift är att främja den finlandssvenska filmkulturen. Huvudfinansierarna är undervisningsministeriet, Svenska kulturfonden och Föreningen Konstsamfundet. Fyra av filmcentrumen har egen biograf. (www.samediggi.fi/skabma, www.filmcentrum.fi, Suomen elokuvasäätiö – Finlands filmstiftelse.) (Tabell 5.4.)

Förutom filmcentrumen har den audiovisuella branschen produktionsresurscentraler i Finland. De beviljar produktionsstöd för audiovisuell produktion i det egna området samt erbjuder lokaler, apparatur och annan service som behövs i genomförandet av produktioner. Av filmcentrumen ovan fungerar urbefolkningens filmcentrum Skåbma också som produktionsresurscentral. Andra är MediaCity i Vasa som lyder under Åbo Akademi, POEM Säätiö i Uleåborg, Norra Karens yrkeshögskolas projekt i Joensuu inom den audiovisuella branschen, filmcentrumprojektet i Sodankylä samt Villilä Studiot Oy, Villilä Rahasto Ky och Villilä Säätiö i Nakkila. Av dessa beviljade POEM åren 2001–2005 mer än 1,1 miljoner euro i produktionsstöd, Villilä omkring 0,6 miljoner euro åren 2002–2005. (Alueellisen audiovisuaalisen toiminnan kehittäminen 2005.)

Elokuvaharrastusta pitävät yllä myös elokuvakerhot. Elokuvakerhotoiminta oli Suomessa huipussaan 1980-luvulla, jolloin kerhoja oli yli 200. 1980-luvun ”kultakauden” jälkeen elokuvakerhojen määrä on laskeutunut, ja vuonna 2005 oli toiminnassa 36 elokuvakerhoa.

Elokuviissa käyminen ja elokuvien katsominen

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) mukaan elokuvissa käydään eniten pääkaupunkiseudulla, jossa katsojamäärätkin ovat suurimmat. Joka viides pääkaupunkiseudun asukas ilmoitti käyvänsä elokuvissa vähintään kerran kuussa. Määrä on pysynyt samana vuoden 1991 tuloksiin verrattuna. Harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan elokuvissa käyviä on eniten maaseudulla ja Pohjois-Suomessa, noin kaksi kolmannesta vastanneista, kun taas pääkaupunkiseudulla sellaisia on vain kolmannes vastaajista. Åbo Akademin vuonna 1991 tekemän suomenruotsalaisten kulttuurikäyttäytymistä koskevan tutkimuksen (Airo 1994) mukaan suomenruotsalaisten elokuvissa käyminen näyttää olevan hieman vähäisempää kuin koko väestön. Rikos-, toiminta-, sota- ja kauhuelokuvat ovat asuinalueesta riippumatta miesten suosituimpia elokuvia, kun taas naisten mielenkiinto jakaantuu tasaisemmin eri elokuvajalajien kesken. (Taulukot 5.5, 5.6, 5.7 ja 5.8.)

Alueellinen radio- ja televisiolähetystoiminta: Yle vs. yksityiset radioasemat

Suomen alueellinen radiolähetystoiminta käynnistyi jo ennen vuonna 1926 perustettua Yleisradiota, ja vuonna 1924 toiminnassa oli jopa 75 yksityistä, paikallisten radioyhdistysten ylläpitämää radioasemaa. Niitä oli 1920–30-luvulla mm. Helsingissä, Tampereella, Raumalla, Jyväskylässä, Porissa, Mikkelissä, Turussa, Viipurissa, Pietarsaareissa ja Lahdessa. Radioaalloille ilmaantui myös jokunen kaupallinen yrittäjä. Vuonna 1935 viimeinenkin paikallisradioasema siirtyi monopoliaseman saaneelle Yleisradiolle, jolloin yksityinen ja kaupallinen radiotoiminta Suomessa lakkasi 50 vuodeksi. (Ala-Fossi 2007, Ilmonen 1996.)

Yksityisten paikallisradioasemien siirryttyä YLE:n omistukseen Yleisradion toiminta laajeni Helsingin ulkopuolelle jo 1930-luvulla, ja muualla Suomessa sijaitsevilla paikallisstudioissa toimitettiin myös omia ohjelmia paikallisesti kiinnostavista aiheista. Ruotsinkielisiä ohjelmia lähetettiin aluksi samoilla kanavilla kuin suomenkielisiä, mutta ruotsinkielisen ulaverkon val-

Filmintresset upprätthålls också av filmklubbarna. Filmklubbssverksamheten i Finland var på toppen under 1980-talet, då det fanns mer än 200 klubbar. Efter ”guldåldern” på 1980-talet har antalet filmklubbar minskat och år 2005 fanns det 36 verksamma klubbar.

Att göra biobesök och se på film

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) görs mest biobesök i huvudstadsregionen, där också antalet tittare är störst. Var femte invånare i huvudstadsregionen uppgav sig göra biobesök minst en gång i månaden. Mängden är samma som enligt resultatet år 1991. Det finns mest människor som gör biobesök mera sällan än en gång om året eller inte alls på landsbygden och i Norra Finland, ungefär två tredjedelar av uppgiftslämnarna, medan bara en tredjedel av uppgiftslämnarna i huvudstadsregionen hör till denna grupp. Enligt Åbo Akademis undersökning år 1991 om finlandssvenskarnas kulturbeteende (Airo 1994) verkar finlandssvenskarna göra något mindre biobesök än hela befolkningen. Kriminal-, action-, krigs- och skräckfilmerna är oberoende av bostadsområde populärast bland männen, medan kvinnornas intressen fördelar sig jämnare över olika filmgenrer. (Tabellerna 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8.)

Regional radio- och televisionssändning: Yle vs. privata radiostationer

De regionala radiosändningarna i Finland inleddes redan innan Rundradion grundades år 1926, och år 1924 var så mycket som 75 privata radiostationer, som drevs av lokala radioföreningar, i drift. Dessa fanns på 1920–1930-talet bl.a. i Helsingfors, Tammerfors, Raumo, Jyväskylä, Björneborg, S:t Michel, Åbo, Viborg, Jakobstad och Lahtis. Det dök också upp någon enskilda kommersiell företagare i radio. År 1935 övergick också den sista lokalradiostationen till Rundradion, som fått monopolställning. Därmed upphörde den privata och kommersiella radioverksamheten i Finland för 50 år. (Ala-Fossi 2007, Ilmonen 1996.)

Efter att de privata lokalradiostationerna hade övergått i YLE:s ägo utvidgades Rundradions verksamhet till områden utanför Helsingfors redan under 1930-talet och i lokalstudion på andra håll i landet redigerades också program om ämnen av lokalt intresse. Svenskspråkiga program sändes till en början på samma kanaler som de finskspråkiga, men då det svenskspråkiga

mistuttua vuonna 1968 ruotsinkielinen ohjelma voitiin erottaa omaksi kokonaisuudeksi. Nykyisin radion alueohjelmia lähetetään 20 maakuntaradiossa Radio Suomen kanavilla. Ruotsinkielisiä aluelähetyksiä on 5 alueella: Pohjanmaalla, Turunmaalla sekä Uudellamaalla, jossa on 3 osa-alueita. Ahvenanmaalla YLE:n ohjelmia välittää vuodesta 1996 alkaen lupamaksurahoitteinen Ålands Radio och TV Ab, joka tuottaa myös omaa alueellista ohjelmaa. YLE:n alueellisten radiolähetysten lähetyksistä ruotsinkielisten ohjelmien osuus on pudonnut 1970-luvun yli 30 prosentista nykyiseen noin 10 prosenttiin. (Yleisökertomus 05, Ilmonen 1996, Salokangas 1996, www.radiotv.aland.fi.) (Taulukko 5.9.)

YLE aloitti saamenkieliset radiouutislähetykset vuonna 1948, ja vuonna 1973 saamenkielisiin lähetysiin palkattiin ensimmäinen saamelainen toimittaja. Saamenkielisiä lähetyksiä laajennettiin Inarin toimintakeskuksen valmistuttua vuonna 1987 ja edelleen 1990-luvun alussa. Saamenkielisten lähetysten osuus YLE:n alueellisten radiolähetysten lähetyksistä on ollut 1990-luvun alkupuolelta saakka noin 4 prosenttia. (Ilmonen 1996, Salokangas 1996.) (Taulukko 5.9.)

Alueellisia radiolähetyksiä kuunnellaan eniten Pohjois-Suomessa, vähiten pääkaupunkiseudulla. Suomenkielisten aluelähetysten lähetyksaika oli vuonna 2005 noin 46 000 tuntia, runsaat 2 000 tuntia asemaa kohti. Määrä on hieman vähentynyt viime vuosina, kun taas ruotsinkielisten aluelähetysten määrä on kasvanut: vuonna 2005 se oli lähes 5 000 tuntia. Ruotsinkielisiä aluelähetyksiä lähetetään Radio Vegassa. Saamenkielisiä Sámi Radion lähetyksiä oli noin 2 000 tuntia. (Yleisökertomus 05.) (Taulukko 5.9.)

Yleisradion alueelliset tv-uutislähetykset käynnistyivät vuonna 2000. Vuonna 2005 niitä lähetettiin suomeksi 8 alueella kaikkiaan lähes 700 tuntia uusintalähetykset mukaan lukien. Vuodesta 2004 alkaen alueelliset uutislähetykset kattavat koko maan. Yleisradiolla ei ole ruotsinkielisiä alueellisia televisiolähetyksiä, mutta saamenkielisiä alueellisia tv-lähetyksiä oli 55 tuntia vuonna 2005. Alueellisia tv-uutisia katsotaan eniten Keski- ja Pohjois-Suomessa, vähiten Uudellamaalla. YLE:n yleisötutkimusten mukaan alueelliset radio- ja tv-ohjelmat kuuluvat Yleisradion yleisön eniten arvostamiin ohjelmiin. (Yleisökertomus 04.) (Taulukko 5.10.)

Kaupallinen radiotoiminta käynnistyi Suomessa uudelleen vuonna 1985, jolloin 18 ensimmäistä yksityistä, toimiluvanvaraista paikallisradioasemaa aloitti toimintansa. Asemien määrä lisääntyi 1980-luvun lopulla nopeasti, ja vuonna 1990 toiminnassa oli 66 toimiluvanvaraista radioasemaa kautta maan. Ne työllistivät väkimmästä yli 600 henkeä. (Joukkoviestimet 2002.)

Toimiluvanvaraisten radioasemien määrä laski 1990-luvun laman myötä mutta kääntyi uudelleen nousuun vuosikymmenen lopussa. Myös asemien rooli muuttui: paikallisen kulttuurin osuus ohjelmistossa oli jäänyt tavoitteita pienemmäksi, ja jotkin kanavat kasvoivat valtakunnallisiksi tai osavaltakunnallisiksi ket-

UKV-nätet blev klart år 1968 kunde det svenskspråkiga programmet avskiljas till en egen helhet. För närvarande sänds regionala radioprogram i 20 landskapsradiostationer på Radio Suomis kanaler. Svenskspråkiga regionsändningar finns i fem områden: Österbotten, Åboland och Nyland, där det finns tre delområden. På Åland förmedlas YLE:s program sedan år 1996 av den licensfinansierade Ålands Radio och TV Ab, som också producerar eget regionalt program. I YLE:s sändningstid för regionala radiosändningar har de svenskspråkiga programmens andel sjunkit från mer än 30 procent på 1970-talet till dagens ungefär 10 procent. (Yleisökertomus – Publikberättelse 05, Ilmonen 1996, Salokangas 1996, www.radiotv.aland.fi.) (Tabell 5.9.)

YLE inledde samiskspråkiga sändningar av radionyheter år 1948, och år 1973 anställdes den första samiska redaktören för att sköta de samiskspråkiga sändningarna. De samiskspråkiga sändningarna utvidgades då verksamhetscentralen i Enare färdigställdes år 1987 och ytterligare i början av 1990-talet. De samiskspråkiga sändningarnas andel av sändningstiden i YLE:s regionala radiosändningar har sedan början av 1990-talet varit ungefär 4 procent. (Ilmonen 1996, Salokangas 1996.) (Tabell 5.9.)

Man lyssnar mest på regionala radiosändningar i Norra Finland, minst i huvudstadsregionen. Sändningstiden för finskspråkiga regionala sändningar var år 2005 ungefär 46 000 timmar, drygt 2 000 per station. Mängden har minskat något under de senaste åren, medan mängden svenskspråkiga regionalsändningar har ökat: år 2005 var den nästan 5 000 timmar. Svenskspråkiga regionala radioprogram sänds av Radio Vega. Sändningstiden för de samiskspråkiga programmen i Sámi Radio var ungefär 2 000 timmar. (Yleisökertomus – Publikberättelse 05.) (Tabell 5.9.)

Rundradions regionala tv-nyhetssändningar inleddes år 2000. År 2005 uppgick de finska sändningarna till totalt 700 timmar i 8 regioner inklusive repris-sändningar. Från år 2004 har de regionala nyhetssändningarna täckt hela landet. Rundradion har inga regionala svenskspråkiga tv-sändningar, men de samiska regionala tv-sändningarna uppgick till 55 timmar år 2005. Människorna i Mellersta Finland och Norra Finland tittar mest på de regionala tv-nyheterna, nylänningarna minst. Enligt YLE:s publikundersökningar hör de regionala radio- och tv-programmen till de program som Rundradions publik uppskattar mest. (Yleisökertomus – Publikberättelse 04.) (Tabell 5.10.)

Den kommersiella radioverksamheten inleddes på nytt i Finland år 1985, då de 18 första privata lokalradiostationerna med koncession inleddes sin verksamhet. Mängden stationer ökade snabbt i slutet av 1980-talet, och år 1990 var 66 koncessionsbelagda radiostationer i drift runt om i landet. De sysselsatte mer än 600 fast anställda. (Joukkoviestimet 2002.)

Antalet koncessionsbelagda radiostationer minskade i och med depressionen på 1990-talet, men började öka

juuntumalla. Myös kanavien ulkomainen omistus lisääntyi. Vuonna 2007, valtioneuvoston vuoteen 2011 ulottuvan uuden toimilupakauden alettua, Suomessa oli toimiluvanhaltijoittain laskettuna 60 toimiluvanvaraista radioasemaa, joista 10 oli valtakunnallisia tai osavaltakunnallisia. Vuonna 1985 aloittaneista 18 asemasta oli jäljellä vielä 7. Ahvenanmaalla toimii myös ruotsalaisen MTG:n RIX FM. Lisäksi Viestintäviraston luvalla toimii muutamia yksityisiä radioasemia, joiden lähetysajanjakso vaihtelevat joistakin päivistä muutama kuukausiin vuodessa. Toimiluvanvaraisia radioasemia on eniten Pohjanmaan alueella (9 kpl) ja Varsinais-Suomessa (8 kpl). Jotkin suomenruotsalaisilla alueilla toimivat asemat lähettävät ohjelmaa myös ruotsiksi. (Ala-Fossi 2007, www.rabfinland.fi.) (Taulukko 5.11.)

Radion kuuntelu ja television katselu tavallisimpia kulttuuriharrastuksia

Radion kuuntelu ja television katselu ovat tavallisimpia vapaa-ajan harrastuksia. Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) mukaan lähes kolme neljästä suomalaisesta kuuntelee radiota päivittäin, vaikkakin kuuntelu on hieman vähentynyt vuoden 1991 tuloksiin verrattuna. Finnpanelin tutkimustulosten mukaan kuuntelu on vähentynyt edelleen vuosina 2005–2006 (Finnpanel 2006a ja 2007). Radion kuuntelun useudessa ei ole suuria alueittaisia eroja, mutta kuuntelu on hieman vähäisempää pääkaupunkiseudulla. Kuunteluajasta Yleisradion kanavien osuus oli 52 prosenttia, kaupallisten kanavien osuus 48 prosenttia vuonna 2006 ja paikallisradioiden osuus 11 prosenttia (Finnpanel 2007). (Taulukko 5.12.)

Television katselu on sen sijaan lisääntynyt Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä) tulosten mukaan. Tulokset ovat samansuuntaisia Finnpanelin tutkimustulosten kanssa (Finnpanel 2006b.) Myös televisiota katsotaan paljon asuinalueesta riippumatta, mutta katselu on pääkaupunkiseudulla hieman muuta Suomea vähäisempää. (Taulukko 5.12.)

Yleisradion ruotsinkielisten radiokanavien merkitys suomenruotsalaiselle väestölle on huomattava, sillä niiden osuus ruotsinkielisen väestön koko radionkuunteluajasta oli jopa yli 60 prosenttia vuonna 2004, kun taas suomenkielisen väestön kuunteluajasta YLE:n ruotsinkieliset ohjelmat muodostivat vajaan prosentin.

på nytt mot slutet av årtiondet. Också stationernas roll förändrades: andelen lokalkultur i programmet hade blivit mindre än enligt de mål som ställts upp, och en del kanaler växte till rikskanaler eller kanaler som täckte en del av landet genom att kedja sig samman med andra. Också det utländska ägandet i kanalerna ökade. År 2007, då statsrådets nya koncessionsperiod, som sträcker sig till år 2011, hade börjat, fanns det räknat efter koncessionsinnehavare 60 radiostationer med koncession, av vilka 10 sände över hela eller en del av landet. Av de 18 stationer som börjat år 1985 fanns ännu 7 kvar. På Åland verkar också den svenska MTG:s RIX FM. Ytterligare verkar några privata radiostationer med Kommunikationsverkets tillstånd och deras sändningsperioder varierar mellan några dagar och några månader om året. Det finns mest koncessionsbelagda radiostationer i Österbottenområdet (9 st.) och Egentliga Finland (8 st.). En del stationer med verksamhet i finlandssvenska områden sänder program också på svenska. (Ala-Fossi 2007, www.rabfinland.fi.) (Tabell 5.11.)

Radiolyssnande och tv-tittande hör till de vanligaste kultursysselsättningarna

Att lyssna på radio och se på tv hör till de vanligaste fritidssysselsättningarna. Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) lyssnar nästan tre av fyra finländare dagligen på radio, även om lyssnandet har minskat något jämfört med resultaten för år 1991. Enligt Finnpanels undersökningsresultat fortsatte lyssnandet att minska åren 2005–2006 (Finnpanel 2006a och 2007). Det finns inga stora regionala skillnader mellan områdena i fråga om hur ofta man lyssnar på radio, men invånarna i huvudstadsregionen lyssnar något mindre på radio än befolkningen i det övriga landet. Av lyssnartiden stod Rundradions kanaler år 2006 för 52 procent, de kommersiella kanalerna för 48 procent och lokalradiostationerna för 11 procent (Finnpanel 2007). (Tabell 5.12.)

Tv-tittandet har däremot ökat enligt resultaten från Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005). Resultaten är i linje med Finnpanels undersökningsresultat (Finnpanel 2006b). Finländarna tittar också mycket på tv oberoende av var de bor, men invånarna i huvudstadsregionen tittar något mindre på tv än invånarna i det övriga landet. (Tabell 5.12.)

Rundradions svenskspråkiga radiokanalers betydelse för den finlandssvenska befolkningen är betydande, eftersom de faktiskt stod för mer än 60 procent av den svenskspråkiga befolkningens hela lyssnartid år 2004, medan YLE:s svenskspråkiga program stod för något

Kaupallisia radiokanavia taas suomenkielinen väestö kuuntelee enemmän kuin ruotsinkielinen. Ruotsinkielisen väestön television katseluajasta YLE:n ruotsinkieliset kanavat muodostivat sen sijaan ainoastaan 9 prosenttia vuonna 2004, kun taas ruotsinruotsalaisten televisiokavaniiden osuus (SVT ja TV4 Nordic) oli jopa 18 prosenttia. Ruotsin television merkitys suomenruotsalaisille käy ilmi myös Åbo Akademin tutkimuksista, sillä vuoden 2005 barometritutkimuksessa jopa 72 prosenttia vastanneista ilmoitti katsovansa sitä viikoittain. Ruotsinruotsalaisia radio- ja tv-ohjelmia seuraavat eniten Ahvenanmaalla ja Pohjanmaalla asuvat suomenruotsalaiset. (Sandlund & Sillander 1992, Yleisökertomus 04, Barometern ... 2005, Herberts 1995.)

Suomen saamelaisalueella seurataan myös naapurimaiden saamenkielisiä radio- ja televisiolähetystyksiä, ja Suomen, Norjan sekä Ruotsin yleisradioyhtiöillä on keskenään vakiintunut saamenkielisten ohjelmien vaihtotoiminta, jolloin samoja ohjelmia voidaan seurata kaikkien kolmen maan saamelaisalueilla (Solbakk 1997, www.yle.fi/samiradio).

Tilastointi

Elokuvateattereita koskevia tilastoja tuottaa Suomen elokuvasäätiö. Suomen elokuva-arkisto julkaisee tilastoja omasta toiminnastaan. Varsinais-Suomen elokuvakeskus pitää yllä elokuvakerhoja koskevia tilastoja. Elokuviissa käyntien useutta tilastoi Tilastokeskus. Alueelliset elokuvakeskukset tuottavat tilastoja omasta toiminnastaan. Radio- ja televisiotoimintaa tilastoi Yleisradio Oy. Kaupallista radiotoimintaa tilastoivat RAB Finland Oy, Suomen Radioiden Liitto SRL, liikenne- ja viestintäministeriö sekä Finnpanel Oy. Tilastokeskus tuottaa radion kuunteluun sekä elokuvien ja television katseluun liittyviä tilastoja sekä tilastoja alan toimipaikkojen ja työvoiman määristä.

under en procent av lyssnartiden bland den finskspråkiga befolkningen. Den finskspråkiga befolkningen lyssnar för sin del mera på kommersiella radiokanaler än den svenskspråkiga befolkningen. Av den svenskspråkiga befolkningens tittartid stod YLE:s svenskspråkiga tv-kanaler däremot för bara 9 procent år 2004, medan de sverigesvenska kanalerna (SVT och TV4 Nordic) stod för så mycket som 18 procent. Sveriges televisionens betydelse för finlandssvenskarna framgår också av Åbo Akademis undersökningar. I barometerundersökningen år 2005 uppgav så mycket som 72 procent av uppgiftslämnarna att de ser på Sveriges television varje vecka. De finlandssvenskar som bor på Åland och i Österbotten följer mest de sverigesvenska radio- och tv-programmen. (Sandlund & Sillander 1992, Yleisökertomus – Publikberättelse 04, Barometern... 2005, Herberts 1995)

I det samiska området i Finland följer man också grannländernas samiskspråkiga radio- och tv-sändningar och rundradiobolagen i Finland, Norge och Sverige har etablerat ett inbördes utbyte av program på samiska, och därmed kan samma program ses i de samiska områdena i alla tre länder (Solbakk 1997, www.yle.fi/samiradio).

Statistikföring

Finlands filmstiftelse för statistik över biografer och Finlands filmarkiv publicerar statistik över sin egen verksamhet. Egentliga Finlands filmcentrum upprättar statistik över filmklubbar. Tätheten i biografbesök statistikförs av Statistikcentralen och de regionala filmcentren producerar statistik över sin egen verksamhet. Radio- och televisionsverksamheten statistikförs av Rundradion Ab. Den kommersiella radioverksamheten statistikförs av RAB Finland Oy, Suomen Radioiden Liitto SRL, kommunikationsministeriet och Finnpanel Oy. Statistikcentralen producerar statistik som anknyter till radiolyssnande samt till att se på filmer och på tv och ytterligare statistikför Statistikcentralen antalet arbetsställen och anställda i branschen.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 5.1 Suurimmat elokuvateatteripaikkakunnat 2005
De största biograforterna 2005
Biggest cinema towns in Finland 2005
- 5.2 Elokuvateatterit maakunnittain 2005
Biografer efter landskap 2005
Cinemas by region 2005
- 5.3 Suomen elokuva-arkiston esitykset ja kävijämäärät 1993–2005
Förevisningar och åskådare vid Finlands filmarkiv 1993–2005
Screenings and audiences at the Finnish Film Archive 1993–2005
- 5.4 Alueelliset elokuvakeskukset 2004
Regionala filmcentra 2004
Regional film centres 2004
- 5.5 Elokuviissa käyminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Biobesök efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Cinema-going by type of municipality and major region 1991 and 2002
- 5.6 Elokuviissa käyminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Biobesök under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Cinema-going during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 5.7 Naisten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Filmer som setts av kvinnor under de senaste 6 månaderna efter filmtyp, kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Films watched by women during the past 6 months by genre, by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002
- 5.8 Miesten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Filmer som setts av män under de senaste 6 månaderna efter filmtyp, kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Films watched by men during the past 6 months by genre, by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002
- 5.9 Yleisradion alueelliset radiolähettykset 2003–2005
Rundradions regionala radiosändningar 2003–2005
Regional radio broadcasts of the Finnish Broadcasting Company YLE 2003–2005
- 5.10 Yleisradion alueelliset televisiolähettykset 2003–2005
Rundradions regionala tv-sändningar 2003–2005
Regional television broadcasts of the Finnish Broadcasting Company YLE 2003–2005
- 5.11 Toimiluvanvaraiset radioasemat toimiluvanhaltijoittain ja alueittain 2007
Koncessionsbelagda radiostationer efter koncessionsinnehavare och region 2007
Licence-dependent radio stations by licence holder and region 2007
- 5.12 Radion kuuntelu ja television katselu kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Radiolyssnande och tv-tittande efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Radio listening and television watching by type of municipality and major region 1991 and 2002

5.1 Suurimmat elokuvateatteripaikkakunnat 2005
De största biograförterna 2005
Biggest cinema towns in Finland 2005

Paikkakunta – Ort – Town	Elokuvasaleja – Biografosalonger – Cinema auditoria	Elokuviissa käyntejä – Biobesök – Visits 1 000	Osuus kaikista elokuvissa käynneistä – Andel av alla biobesök – Proportion of all visits %	Käyntejä asukasta kohti – Biobesök / invånare – Visits per inhabitant	Osuus liikevaihdosta – Andel av omsättningen – Proportion of turnover %
Koko maa – Hela landet – Whole country	332	6 100	100	1,2	100
10 suurinta yhteensä – 10 största totalt – Top ten total	130	4 515	74	2,6	76
Helsinki – Helsingfors	51	2 294	38	4,1	39
Tampere – Tammerfors	17	620	10	3,0	10
Turku – Åbo	17	516	8	3,0	8
Oulu – Uleåborg	10	227	4	1,8	4
Jyväskylä	7	224	4	2,7	4
Pori – Björneborg	6	146	2	1,9	2
Lahti – Lahtis	6	136	2	1,4	2
Espoo – Esbo	5	133	2	0,6	2
Kuopio	6	123	2	1,4	2
Joensuu	5	95	2	1,7	2

Lähde – Källa – Source:
 Suomen elokuvaseätiö – Finlands filmstiftelse – Finnish Film Foundation

5.2 Elokuvateatterit maakunnittain 2005 Biografer efter landskap 2005 Cinemas by region 2005					
Maakunta – Landskap – Region	Saleja – Salonger – Auditoria	Istuimia – Sittplatser – Seats	Elokuvissakäyntejä – Biobesök – Cinema admissions 1 000 – 1,000	Käyntejä / asukas – Besök / invånare – Admissions / inhabitant	Pääsylipputulot – Biljettförsäljningsinkomster – Box office receipts 1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	332	55 784	6 087	1,2	45 068
Uusimaa – Nyland	79	13 484	2 716	2,1	20 617
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾					
– Huvudstadsregionen ¹⁾					
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	60	10 318	2 517	2,5	19 199
– Muu Uusimaa					
– Övriga Nyland					
– Rest of Uusimaa	19	3 166	199	0,7	1 419
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	5	746	57	1,1	398
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	33	5 171	575	2,0	4 014
Satakunta	13	1 827	205	1,3	1 524
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	11	1 601	117	1,0	844
Pirkanmaa – Birkaland	32	5 508	675	1,9	4 933
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	11	1 789	159	1,1	1 154
Kymenlaakso – Kymmenedalen	13	2 419	153	1,0	1 116
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	4	1 028	108	1,2	774
Etelä-Savo – Södra Savolax	12	2 265	98	0,9	708
Pohjois-Savo – Norra Savolax	13	2 423	168	1,1	1 261
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	12	2 420	126	1,1	896
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	19	2 929	256	1,6	1 903
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	14	2 351	94	0,7	682
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	11	1 922	109	1,2	843
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	5	897	30	0,6	...
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	20	2 746	271	1,1	1 948
Kainuu – Kajanaland	6	949	65	1,1	503
Lappi – Lappland – Lapland	17	2 805	89	0,5	637
Ahvenanmaa – Åland	2	504	16	1,4	...

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Suomen elokuvasäätiö – Finlands filmstiftelse – Finnish Film Foundation

5.3 Suomen elokuva-arkiston esitykset ja kävijämäärät 1993–2006
Förevisningar och åskådare vid Finlands filmarkiv 1993–2006
Screenings and audiences at the Finnish Film Archive 1993–2006

Vuosi – År – Year	Teatteri Orion, Helsinki – Biografen Orion, Helsingfors – Theatre Orion, Helsinki		Maakuntasarjat ¹⁾ – Landskapsserier ¹⁾ – Regional series ¹⁾		Elokuva-arkisto yhteensä – Filmarkivet totalt – Finnish Film Archive total		
	Esityksiä – Förevisningar – Screenings	Katsojia – Åskådare – Audience	Esityksiä – Förevisningar – Screenings	Katsojia ²⁾ – Åskådare ²⁾ – Audience ²⁾	Esityksiä – Förevisningar – Screenings	Eri nimikkeitä – Filmtitlar – Titles	Katsojia – Åskådare – Audience
1993.....	820	53 216	151	6 205	971	452	59 421
1994.....	844	49 202	158	7 176	1 002	462	56 378
1995.....	849	52 528	161	6 443	1 010	528	58 971
1996.....	854	49 257	158	5 468	1 012	581	54 725
1997.....	856	46 863	161	5 158	993	492	52 021
1998.....	856	53 067	163	4 858	1 019	..	57 925
1999.....	844	41 296	163	3 837	1 007	..	45 133
2000.....	867	43 193	151	4 353	1 018	³⁾ 474	47 546
2001 ⁴⁾	576	35 439	158	4 312	734	³⁾ 329	39 751
2002.....	826	48 186	169	4 690	995	³⁾ 479	52 876
2003.....	857	49 345	158	4 752	1 015	³⁾ 509	54 097
2004.....	860	51 669	180	5 874	1 040	³⁾ 518	57 543
2005.....	860	49 517	182	5 731	1 042	³⁾ 486	55 248
2006.....	802	40 702	185	6 208	987	³⁾ 458	46 910

1) Joensuu, Jyväskylä, Kuopio (lopettanut 1999 – slutat 1999 – closed in 1999), Lahti – Lahtis, Oulu – Uleåborg, Rovaniemi, Tampere – Tammerfors, Turku – Åbo ja Vaasa – Vasa (aloittanut 2000 – börjat 2000 – begun in 2000)

2) Ei sisällä Joensuun, Kuopion, Lahden, Rovaniemen eikä Vaasan katsojamääriä, koska näillä paikkakunnilla kantakortti oikeuttaa kaikkiin näytöksiin eikä näytöskohtaisia pääsytippuja myydä. – Inkluderar ej åskådare i Joensuu, Kuopio, Lahtis, Rovaniemi och Vasa, då på dessa orter stamkortet berättigar till deltagande i alla föreställningar. Därför säljs där inga separata biljetter till förevisningar. – Excluding Joensuu, Kuopio, Lahti, Rovaniemi and Vaasa, as membership card authorises admission to all screenings and no separate tickets are sold.

3) Ainoastaan Orion. – Inkluderar endast Orion. – Excluding regional series.

4) Elokuvateatteri Orion oli remontin takia suljettuna 30.4.–27.8.2001. – Biografen Orion var slängd från och med den 30.4.2001 till och med den 27.8.2001 på grund av renoveringsarbeten. – The Orion cinema was closed for renovations from 30 April to 27 August 2001.

Lähde – Källa – Source:

Suomen elokuva-arkisto – Finlands filmarkiv – Finnish Film Archive

5.4 Alueelliset elokuvakeskukset 2004
Regionala filmcentra 2004
Regional film centres 2004

Elokuvakeskus, toimipaikka – Film centre, location	Perustettu – Grundat	Tilat – Utrymmen	Paikkoja omassa teatterissa – Platser i egen biograf – Cinema seats	Esitettyjä elokuvia – Förelästa filmer – Films screened	Elokuva- esityksiä – Förelästa- ningar – No. of showings	Yleisö – Åskådare – Total audience	Omia elokuva- kopioita – Egna filmkopior – Own film copies	Julkaisuja kokoelmissa – Publikationer i samlingarna – Publications in collections	Henkilökunta – Personal – Staff	Vapaa- ehtoiset – Frivilliga – Volunteers
		m ²							Htv – Årsverken – Person years	Lkm. – Nr. – No.
Oulun elokuvakeskus – Uleåborgs filmcentrum – Film Centre of Oulu (Oulu – Uleåborg)	1973	..	45	228	591	16 130	500	5 842	6	14
Pirkanmaan elokuvakeskus – Birkalands filmcentrum – Pirkanmaa Film Centre (Tampere – Tammerfors)	1982	350	129	258	1 830	65 000	10	3 500	9	6
Varsinais-Suomen elokuvakeskus – Egentliga Finlands filmcentrum – Film Centre of Southwest Finland (Turku – Åbo)	1984	76	–	150	300	18 000	–	10 000	3	15
Finlandssvenskt filmcentrum rf. – Finnish-Swedish Film Centre (Turku – Åbo, Vaasa – Vasa, Helsinki – Helsingfors)	1989	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Päijät-Hämeen elokuvakeskus – Päijänne-Tavastlands filmcentrum – Päijät-Häme Film Center (Lahti – Lahtis)	1989	268	137	68	662	12 863	–	–	3,5	34
Satakunnan Elävän Kuvan Keskus – Satakunta filmcentrum – Film Centre of Satakunta (Pori – Björneborg)	1993	157	–	18	27	3 100	–	310	3	5
Itä-Suomen audiovisuaalisen kulttuurin koulutus- ja kehittämisyhdistys ISAK ry. – Utbildnings- och utvecklings- föreningen för audiovisuell kultur i Östra Finland ISAK rf. – Eastern Finland education and development association for audiovisual culture ISAK (Kuopio)	1994	20	330	165	351	21 775	–	–	3	10
Keski-Suomen elokuvakeskus – Mellersta Finlands filmcentrum – Film Centre of Central Finland (Jyväskylä)	2000	20	–	37	55	2 609	–	–	1	10
Alkuperäiskansojen elokuvakeskus – Urbefolkningens filmcentrum – SKABMA The Indigenous Film Centre (Inari – Enare)	2003	40	–	40	40	3 200	–	–	1	15
Pohjois-Karjalan alueellinen elokuvayhdistys – Regionala filmföreningen i Norra Karelen – North Karelian Regional Film Association (Joensuu)	2003	16	..	..	..	..	..	..	..	..
Lapin taidetoimikunta / elokuvasihteerin – Lapplands konstkommission / filmsekreterare – Arts Council of Lapland / Film secretary (Rovaniemi)	..	..	–	44	59	2 403	–	..	1	1

1) Lisäksi järjestetty Oulun kansainvälinen lastenelokuvien festivaali, jossa 120 esitystä ja 9 000 katsojaa. – Där till har filmcentret organiserat den internationella barnfilmfestivalen i Uleåborg med 120 föreläsningar och 9 000 åskådare. – In addition, the film centre has organised the Oulu International Children's Film Festival with 120 showings and 9,000 viewers.

Lähteet – Källor – Sources:

<http://www.sci.fi/finisnet/elokesk.htm>

Elokuvakeskukset – Filmcentra – Film centres

5.5 Elokuviissa käyminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Biobesök efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Cinema-going by type of municipality and major region 1991 and 2002*

		Vähintään kerran kuukaudessa – Minst en gång i månaden – <i>At least once a month</i>	Pari- kolme kertaa vuodessa – 2–3 gånger om året – <i>2 or 3 times a year</i>	Vähintään ker- ran vuodessa – Minst en gång om året – <i>At least once a year</i>	Harvemmin tai ei koskaan – Inte så ofta eller aldrig – <i>Less frequently or never</i>	Ei osaa sanoa tai puuttuva tieto – Kan inte säga eller ingen uppgift – <i>No answer</i>	Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>
Prosenttia – Procent – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total							
	1991	11	21	13	54	1	100
	2002	11	22	13	54	0	100
Miehet – Män – Men							
	1991	11	22	13	53	1	100
	2002	11	21	14	54		100
Naiset – Kvinnor – Women							
	1991	11	21	12	55	1	100
	2002	11	23	13	54	0	100
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality							
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban							
	1991	14	25	13	47	1	100
	2002	13	25	15	47	0	100
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban							
	1991	9	18	14	58	1	100
	2002	8	19	12	61	–	100
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural							
	1991	6	18	11	64	2	100
	2002	4	15	11	71	0	100
Suuralue – Storområde – Major region							
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area							
	1991	22	28	12	37	0	100
	2002	21	30	16	34	–	100
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa							
	1991	9	22	13	55	0	100
	2002	7	27	11	55	–	100
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland							
	1991	10	20	13	55	1	100
	2002	10	19	14	56	–	100
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland							
	1991	7	20	12	61	0	100
	2002	5	18	12	64	0	100
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland							
	1991	10	18	13	56	2	100
	2002	6	22	13	58	0	100
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland							
	1991	8	21	12	58	1	100
	2002	6	19	12	63	–	100

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

5.6 Elokuviissa käyminen 6 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Biobesök under de senaste 6 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Cinema-going during the past 6 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

	Miehet – Män – Men			Naiset ¹⁾ – Kvinnor ¹⁾ – Women ¹⁾			
	On käynyt elokuvissa 6 kk aikana – Har varit på bio under de senaste 6 månaderna – <i>Has been to cinema during the past 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa – 6 kk aikana – Har inte varit på bio under de senaste 6 månaderna – <i>Has not been to cinema during the past 6 months</i>	Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>	On käynyt elokuvissa 6 kk aikana – Har varit på bio under de senaste 6 månaderna – <i>Has been to cinema during the past 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa 6 kk aikana – Har inte varit på bio under de senaste 6 månaderna – <i>Has not been to cinema during the past 6 months</i>	Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>	
Prosenttia – Procent – Percentages							
Koko väestö – Hela befolkningen– Whole population	1991	34	66	100	33	67	100
	2002	35	65	100	35	65	100
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality							
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban							
	1991	39	61	100	42	58	100
	2002	43	57	100	41	59	100
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban							
	1991	30	70	100	23	77	100
	2002	27	73	100	29	71	100
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural							
	1991	26	74	100	21	79	100
	2002	20	80	100	21	79	100
Suuralue – Storområde – Major region							
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area ...							
	1991	51	49	100	50	50	100
	2002	56	44	100	54	46	100
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa							
	1991	30	70	100	33	67	100
	2002	36	64	100	33	67	100
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland							
	1991	31	69	100	29	71	100
	2002	32	68	100	31	69	100
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland							
	1991	28	72	100	27	73	100
	2002	24	76	100	30	70	100
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland							
	1991	31	69	100	29	71	100
	2002	30	70	100	30	70	100
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland							
	1991	30	70	100	30	70	100
	2002	27	73	100	27	73	100

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

1) Korjatut tiedot. Vrt. Tilastokeskuksen Kulttuuritilasto 2003 taulukko 5.17. – Korrigerade uppgifter. Jämför med tabell 5.17. i Statistikcentralens Kulturstatistik 2003. – Corrected data. Cf. table 5.17 in Statistics Finland's Cultural Statistics 2003.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

5.7 Naisten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Filmer som setts av kvinnor under de senaste 6 månaderna efter filmtyp, kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Films watched by women during the past 6 months by genre, by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002*

		Rikos-, toiminta-, sota- tai kauhuelokuvia – Kriminal-, action-, krigs- eller skräckfilmer – Crime, action, war or horror films	Komedialokuvia – Komedier – Comedies	Aikuisten näytelmä elokuvia – Spelfilmer för vuxna – Dramas	Lastenelokuvia – Barnfilmer – Children's films	Dokumentti- elokuvia – Dokumentär- filmer – Documentaries	Seksielokuvia – Sexfilmer – Sex films	Lyhytelokuvia – Kortfilmer – Short films
Prosenttia – Procent – Percentages								
Kaikki naiset – Kvinnor totalt – Women total								
	1991	54	61	44	11	7	1	1
	2002	50	48	51	32	6	0	1
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban								
	1991	55	59	48	13	7	1	2
	2002	53	51	56	29	6	0	1
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban								
	1991	59	74	27	7	4	1	–
	2002	44	38	37	40	6	–	1
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural								
	1991	48	60	36	9	10	1	–
	2002	37	47	39	36	7	–	1
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area								
	1991	56	62	52	11	9	2	2
	2002	50	57	64	26	10	–	1
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa								
	1991	46	78	33	13	4	–	–
	2002	46	39	41	30	7	–	–
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland								
	1991	57	53	44	14	6	2	1
	2002	54	51	47	34	5	1	2
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland								
	1991	47	60	36	6	6	–	–
	2002	49	35	45	37	3	–	–
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland								
	1991	44	66	42	12	5	–	1
	2002	44	39	50	35	–	–	–
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland								
	1991	64	63	35	9	14	1	2
	2002	52	50	42	33	6	–	4

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

5.8 Miesten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvallajin mukaan kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Filmer som setts av män under de senaste 6 månaderna efter filmtyp, kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Films watched by men during the past 6 months by genre, by type of municipality and by major region; surveys 1991 and 2002*

		Rikos-, toiminta-, sota- tai kau- huelokuvia – Kriminal-, action-, krigs- eller skräckfilmer – Crime, action, war or horror films	Komediaeelokuvia – Komedier – Comedies	Aikuisten näytelmä- elokuvia – Spelfilmer för vuxna – Dramas	Lastenelokuvia – Barnfilmer – Children's films	Dokumentti- elokuvia – Dokumentär- filmer – Documenta- ries	Seksielokuvia – Sexfilmer – Sex films	Lyhytelokuvia – Kortfilmer – Short films
Prosenttia – Procent – Percentages								
Kaikki miehet –								
Män totalt –								
Men total	1991	75	58	19	7	5	3	2
	2002	74	48	29	18	8	2	1
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat –								
Urbana kommuner –								
Urban	1991	77	60	23	7	6	3	3
	2002	74	47	31	18	9	2	2
Taajaan asutut kunnat –								
Tätortskommuner –								
Semi-urban	1991	79	58	13	8	1	2	–
	2002	69	47	26	15	7	1	–
Maaseutumaiset kunnat –								
Landsbygdskommuner –								
Rural	1991	67	55	12	5	5	2	2
	2002	75	52	15	22	6	4	2
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu –								
Huvudstadsregionen –								
Helsinki metropolitan area ...	1991	74	63	34	10	8	3	3
	2002	73	45	43	19	9	2	3
Muu Uusimaa –								
Övriga Nyland –								
Rest of Uusimaa	1991	82	67	15	9	2	4	–
	2002	79	46	17	17	3	–	–
Etelä-Suomi –								
Södra Finland –								
Southern Finland	1991	73	58	14	8	4	3	2
	2002	69	47	26	20	6	1	1
Itä-Suomi –								
Östra Finland –								
Eastern Finland	1991	71	63	13	4	3	–	–
	2002	78	50	21	22	12	5	2
Väli-Suomi –								
Mellanfinland –								
Mid-Finland	1991	72	46	13	3	4	2	3
	2002	76	60	27	14	11	4	3
Pohjois-Suomi –								
Norra Finland –								
Northern Finland	1991	84	51	20	4	4	3	2
	2002	80	43	15	14	10	–	–

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

5.9 Yleisradion alueelliset radiolähetykset 2003–2005
Rundradions regionala radiosändningar 2003–2005
Regional radio broadcasts of the Finnish Broadcasting Company YLE 2003–2005

Kanava – Kanal – Channel	Sijainti – Ort – Location	Aloitusvuosi – Grundad – Established	Lähetysaika – Sändningstid – Broadcasting time		
			2003	2004	2005
			h		
Suomenkieliset – Finskspråkiga – Finnish language					
Yhteensä – Totalt – Total			50 612	48 608	46 192
Ylen aikainen	Helsinki – Helsingfors	1975	2 413	2 501	2 295
Ylen Läntinen	Tammisaari – Ekenäs	1991	3 128	1 997	2 150
Radio Itä-Uusimaa	Porvoo – Borgå	1991	3 107	1 878	2 223
Etelä-Karjalan Radio	Lappeenranta – Villmanstrand	1989	2 682	2 551	2 357
Kymenlaakson Radio	Kouvola	1989	2 378	2 422	2 273
Turun Radio	Turku – Åbo	1982	2 395	2 322	2 312
Satakunnan Radio	Pori – Björneborg	1988	2 443	2 436	2 287
Tampereen Radio	Tampere – Tammerfors	1982	2 474	2 469	2 272
Lahden Radio	Lahti – Lahtis	1984	2 645	2 605	2 369
Radio Häme	Hämeenlinna – Tavastehus	1989	2 383	2 474	2 315
Radio Keski-Suomi	Jyväskylä	1986	2 766	2 503	2 323
Radio Savo	Kuopio	1984	2 390	2 450	2 316
Etelä-Savon Radio	Mikkeli – S:t Michel	1985	2 412	2 586	2 335
Pohjois-Karjalan Radio	Joensuu	1988	2 345	2 644	2 305
Pohjanmaan Radio	Vaasa – Vasa	1988	2 414	2 518	2 387
Radio Keski-Pohjanmaa	Kokkola – Karleby	1991	2 734	2 510	2 337
Oulu-Radio	Oulu – Uleåborg	1983	2 393	2 464	2 499
Kainuun Radio	Kajaani – Kajana	1988	2 323	2 477	2 253
Lapin Radio	Rovaniemi	1988	2 433	2 467	2 310
Radio Perämeri	Kemi	1991	2 354	2 334	2 274
Ruotsinkieliset – Svenskspråkiga – Swedish language					
Yhteensä – Totalt – Total			4 405	4 475	4 930
Radio Vega Österbotten	Vaasa – Vasa	1973	881	895	986
Radio Vega Åboland	Turku – Åbo	1973	881	895	986
Radio Vega Västnyland	Tammisaari – Ekenäs	1973	881	895	986
Radio Vega Mellannyländ	Helsinki – Helsingfors	1976	881	895	986
Radio Vega Östnyland	Porvoo – Borgå	1973	881	895	986
Saamenkieliset – Samiskspråkiga – Saami language					
Sámi Radio	Inari – Enare – Anár	1987	2 096	1 987	1 961

Lähde – Källa – Source:

Yleisradio – Rundradion – Finnish Broadcasting Company YLE

5.10 Yleisradion alueelliset televisiolähetykset 2003–2005*
Rundradions regionala tv-sändningar 2003–2005*
Regional television broadcasts of the Finnish Broadcasting Company YLE 2003–2005*

Lähetystyyppi – Sändningstyp – Broadcasting type	2003	2004	2005
h			
Suomenkieliset – Finskspråkiga – Finnish language			
Ensilähetykset alueilla – First broadcasts in regions (YLE TV2)	203	314	329
Uusintalähetykset – Repeat broadcasts (YLE 24)	222	284	319
Uusintalähetykset – Repeat broadcasts (YLE TV2-D)	–	41	41
Kotimaan viikon alueuutiskooste – Compilation of the week's domestic regional news (YLE TV2)	3	10	–
Saamenkieliset – Samiskspråkiga – Saami language	49	49	55

* Pohjois-Suomen uutiset, Itä-Suomen uutiset, Pohjanmaan uutiset, Kaakkois-Suomen uutiset, Keski-Suomen uutiset, Hämeen uutiset, Lounais-Suomen uutiset, Uudenmaan uutiset – Nyheter i norra Finland, östra Finland, Österbotten, sydöstra Finland, mellersta Finland, Tavastland, sydvästra Finland, Nyland – News in Northern Finland, Eastern Finland, Ostrobothnia, Southeast Finland, Central Finland, Häme, Southwest Finland, Uusimaa.

Lähde – Källa – Source:

Yleisradio – Rundradion – Finnish Broadcasting Company YLE

5.11 Toimiluvanvaraiset radioasemat toimiluvanhaltijoittain ja alueittain 2007*				
Koncessionsbelagda radiostationer efter koncessionsinnehavare och region 2007*				
Licence-dependent radio stations by licence holder and region 2007*				
Radioasema ja alue – Radiostation och region – Radio station and region	Aloitusvuosi – Inledningsår – Started (year)	Toimiluvan haltija – Koncessionsinnehavare – Licence holder	Kuuntelijoita keskim. / päivä 2006–2007 – Lyssnare i medeltal / dag 2006–2007 – Average number of listeners / day 2006–2007	
			Kuuntelijaprofiili ikäryhmittäin ¹⁾ – Lyssnarprofil efter åldersgrupp ¹⁾ – Listener profile by age group ¹⁾ 9–24 / 25–44 / 45– %	
Valtakunnalliset ja osavaltakunnalliset – Riksomfattande och delvis riksomfattande – National and semi-national				
Radio Dei	1997	Kristillinen Media Oy	71 000	9 / 24 / 67
Radio SuomiPOP	2000	Metroradio Finland Oy	271 000	30 / 46 / 24
Groove FM	1995	Metroradio Finland Oy	54 000	25 / 33 / 42
Classic Radio	1992	Metroradio Finland Oy	57 000	13 / 20 / 67
Radio NRJ	1995	NRJ Finland Oy	282 000	47 / 34 / 18
The Voice	1995	Pro Radio Oy	251 000	41 / 40 / 19
Radio Sputnik	1999	Radio Satellite Finland Oy	..	..
Radio Nova	1997	Oy Suomen Uutisradio Ab	710 000	23 / 41 / 36
Radio Aalto	2007	Swelcom Oy	90 000	..
Radio Rock	2007	Swelcom Oy	315 000	..
Uusimaa & Itä-Uusimaa – Nyland & Östra Nyland				
Bassoradio	2007	Oy Basso Media Ltd.	7 000	..
Metro FM	..	Metroradio Finland Oy	31 000	25 / 50 / 25
Iskelmä (Helsinki – Helsingfors)	..	Pro Radio Oy	61 000	15 / 29 / 55
Iskelmä (Länsi-Uusimaa – Västra Nyland)	..	Pro Radio Oy	37 000	16 / 33 / 51
Iskelmä (Porvoo – Borgå)	..	Radio Foni Oy	7 000	28 / 30 / 42
Radio Helsinki	2001	Sanoma Osakeyhtiö	24 000	16 / 60 / 24
Lähiradio – Närradion	1988	Kansan Sivistystyön Liitto, Kan- san Radioliitto, Samfundet Folk- hälsan, Työväen Sivistysliiton Helsingin opintojärjestö – Arbetarnas Bildningsförbund / Helsingfors studieorganisation	..	..
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland				
Radio Iniö	1986	Iniön kunta – Iniö kommun – Iniö municipality	..	..
Iskelmä	Turku: 2001	Pro Radio Oy	Turku: 52 000, Uusikaupunki: 6 000, Loimaa: 5 000	Turku: 12 / 22 / 65, Uusikaupunki: .. / .. / 43, Loimaa: .. / .. / 49
Radio Sata	..	Pro Radio Oy	15 000	10 / 40 / 50
Rogmo FM	1989	Salon Alueradio Oy	2 000	47 / 41 / 12
Radio 88,2	1989	Salon Alueradio Oy	8 000	12 / 26 / 62
Radio Robin Hood	1990	Turun lähiradioyhdistys ry.	..	..
Radio Auran Aallot	1985	Turun paikallisradio Oy	13 000	8 / 39 / 53
Radio Majakka	..	Turun paikallisradio Oy	38 000	5 / 21 / 74
Satakunta				
Iskelmä	..	Huittisten Sanomalehti Oy	25 000	21 / 29 / 50
Radio Ramona	1988	Paikallisradio Ramona Oy	9 141	18 / 35 / 48
Radio Pori	1985	Teljän Mediat Oy	16 000	24 / 30 / 46

5.11 Jatkuu

Radioasema ja alue – Radiostation och region – Radio station and region	Aloitusvuosi – Inledningsår – Started (year)	Toimiluvan haltija – Koncessionsinnehavare – Licence holder	Kuuntelijoita keskim. / päivä 2006–2007 – Lyssnare i medeltal / dag 2006–2007 – Average number of listeners / day 2006–2007	Kuuntelijaprofiili ikäryhmittäin ¹⁾ – Lyssnarprofil efter åldersgrupp ¹⁾ – Listener profile by age group ¹⁾ 9–24 / 25–44 / 45– %
Kanta-Häme & Päijät-Häme – Egentliga Tavastland & Päijänne-Tavastland				
Radio 99	1993	Monday's Special Oy	23 000	9 / 29 / 62
Iskelmä	..	Monday's Special Oy	Lahti: 25 000, Forssa: 7 000	Lahti: 15 / 23 / 62, Forssa: .. / .. / 48
Iskelmä	..	Radio Janne Oy	17 000	21 / 31 / 48
Pirkanmaa – Birkaland				
Radio Manta	..	Kustannusliike Aluelehdet Oy	11 419	9 / 11 / 80
Sun FM	1985	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	12 000	16 / 28 / 57
Iskelmä	1989	Pro Radio Oy	Tampere: 37 000, Ylä-Pirkan- maa: 14 000	Tampere: 18 / 26 / 56, Ylä-Pirkanmaa: 16 / 22 / 62
Radio 957	1985	Pro Radio Oy	35 000	19 / 44 / 37
Radio Moreeni	1989	Tampereen yliopisto – Tammerfors universitet – University of Tampere	..	..
Etelä-Karjala & Kymenlaakso – Södra Karelen & Kymmenedalen – South Karelia & Kymenlaakso				
Iskelmä	..	Pro Radio Oy	Kouvola: 16 000, Lappeenranta: 24 000	Kouvola: 16 / 31 / 53, Lappeenranta: 15 / 32 / 53
Etelä-Savo & Pohjois-Savo – Södra och Norra Savolax				
Iskelmä	..	Järvi-Savon Viestintä Oy	Mikkeli: 15 000, Savonlinna: 8 000	Mikkeli: 21 / 25 / 54, Savonlinna: 17 / 19 / 63
Oikea Asema, Radio Salminen, Radio Varkaus	1985, 1988, 1990	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	Oikea Asema 13 931, Radio Salmi- nen 7 218, Radio Varkaus 4 691	Oikea Asema 8 / 29 / 63, Radio Salminen 12 / 23 / 65, Radio Varkaus 6 / 24 / 70
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia				
Radio Rex	1993	Oy Najaros Ab	14 000	13 / 22 / 66
Oi FM	2007	Oy Najaros Ab	..	..
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland				
Järviradio	1987	Järviradio Oy	35 916	10 / 13 / 77
Radio Jyväskylä	1985	Pro Radio Oy	16 000	21 / 38 / 40
Iskelmä	..	Tampereen Seudun Paikallisradio Oy	Jyväskylä: 19 000	..

5.11 Jatkuu

Radioasema ja alue – Radiostation och region – Radio station and region	Aloitusvuosi – Inledningsår – Started (year)	Toimiluvan haltija – Koncessionsinnehavare – Licence holder	Kuuntelijoita keskim. / päivä 2006–2007 – Lyssnare i medeltal / dag 2006–2007 – Average number of listeners / day 2006–2007	Kuuntelijaprofiili ikäryhmittäin ¹⁾ – Lyssnarprofil efter åldersgrupp ¹⁾ – Listener profile by age group ¹⁾ 9–24 / 25–44 / 45– %
Pohjanmaa, Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa – Österbotten, Södra, Mellersta och Norra Österbotten – Ostrobothnia, South, Central and North Ostrobothnia				
City Pohjanmaa	2007	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	..	..
Järviradio	..	Järviradio Oy	35 916	10 / 13 / 77
Iskelmätoive	2007	Kevyt Kanava Oy	..	..
Iskelmä	..	Kaimax Media Oy	Oulu: 13 000, Raahe: 3 000	Oulu: 14 / 41 / 45, Raahe: .. / 47 / 42
Iskelmä Pohjanmaa	2007	Radio Paitapiiska Oy	30 000	11 / 19 / 70
Radio967	2007	Nomatron Oy	..	..
Radio Mega	1988	Pro Radio Oy	13 000	22 / 50 / 28
Radio Pooki	1989	Radio Pooki Oy	48 000	12 / 24 / 65
Radio Vaasa	1985	Oy Radio Vaasa Ab	²⁾ 5 051	13 / 28 / 59
Kainuu & Lappi – Kajanaland & Lappland – Kainuu & Lapland				
Radio Inari	1987	Inarin Paikallisradioyhdistys ry.	..	..
Radio Kajaus	1989	Kainuun Paikallisradio Oy	..	..
Äitiradio	2007	Lapin Klubi ry.	..	..
RadioPRO	..	Tornion Paikallisradioyhdistys ry.	..	..
Ahvenanmaa – Åland				
RIX FM ³⁾	..	Ui Media Ab / MTG Radio	..	..
Soft FM	2005	Steel FM Ab	10 300	..
Steel FM	2004	Ålands Lokal-TV Ab	..	..

* Analogisilla ULA-kanavilla. – På analogiska UKV-kanaler. – On analogue USW channels.

1) Ikäryhmien osuudet koko kuuntelijamäärästä. – Åldersgruppemas andel av alla lyssnare. – Shares of age groups among all the listeners.

2) Suomenkieliset lähetykset. – Utsändningar på finska. – Broadcasts in Finnish.

3) Ruotsalainen – Svensk – Swedish.

Lähteet – Källor – Sources:

RAB Finland Oy

Liikenne- ja viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet – Ministry of Transport and Communications Finland

Radioasemien ilmoitukset – Radiostationernas egna uppgifter – Radio stations' own reports

Finnpanel Oy

www.softfm.net

5.12 Radion kuuntelu ja television katselu kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Radiolyssnande och tv-tittande efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Radio listening and television watching by type of municipality and major region 1991 and 2002

		Radion kuuntelun useus – Lyssnarfrekvens – <i>Frequency of radio listening</i>	Television katselun useus – Tittarfrekvens – <i>Frequency of television watching</i>
		Päivittäin – Dagligen – <i>Daily</i>	Päivittäin – Dagligen – <i>Daily</i>
		Prosenttia – Procent – <i>Percentages</i>	
Miehet ja naiset yhteensä –			
Män och kvinnor totalt –			
Men and women total	1991	74	72
	2002	72	77
Miehet – Män – <i>Men</i>	1991	77	75
	2002	75	78
Naiset – Kvinnor – <i>Women</i>	1991	72	69
	2002	69	75
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality			
Kaupunkimaiset kunnat –			
Urbana kommuner –			
Urban	1991	71	71
	2002	69	76
Taajaan asutut kunnat –			
Tätortskommuner –			
Semi-urban	1991	74	72
	2002	75	80
Maaseutumaiset kunnat –			
Landsbygdskommuner –			
Rural	1991	80	73
	2002	78	78
Suuralue – Storområde – Major region			
Pääkaupunkiseutu –			
Huvudstadsregionen –			
Helsinki metropolitan area	1991	67	67
	2002	65	69
Muu Uusimaa –			
Övriga Nyland –			
Rest of Uusimaa	1991	72	72
	2002	75	74
Etelä-Suomi –			
Södra Finland –			
Southern Finland	1991	76	72
	2002	72	78
Itä-Suomi –			
Östra Finland –			
Eastern Finland	1991	76	78
	2002	73	81
Väli-Suomi –			
Mellanfinland –			
Mid-Finland	1991	75	72
	2002	75	78
Pohjois-Suomi –			
Norra Finland –			
Northern Finland	1991	77	67
	2002	75	81

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – *Population aged 15 or over.*

Lähde – Källa – *Source:*

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – *Statistics Finland. Leisure Surveys.*

6 Teatteri ja tanssi

Ammattilaiset pääkaupungissa, harrastajia myös muualla

Teatteri- ja orkesterilaki astui voimaan vuonna 1993. Sen piiriin voi kuulua kunnallinen tai yksityinen teatteri tai orkesteri, joka harjoittaa ammattimaista ja säännöllistä esitystoimintaa. Laki oikeuttaa valtionosuuden saamiseen. Vuonna 2005 lain piirissä oli 57 teatteria (ns. vos- eli valtionosuusteatterit). Vos-teattereista 5 on ruotsinkielisiä, ja lisäksi ruotsinkielisiä esityksiä järjestetään eräissä muissakin teattereissa. Ammattimainen teatteritoiminta on Suomessa keskittynyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle, sillä rahoituslain piiriin kuuluvista teattereista, mukaan lukien tanssiteatterit, 22 sijaitsee siellä. Myydyistä teatterilipuista lähes puolet kertyy pääkaupunkiseudulla. Vos-teatterit sekä Suomen Kansallisteatteri ja Suomen Kansallisooppera sijaitsevat kaikki kaupunkimaisissa kunnissa. Huomion arvoista on myös, että Uudellamaalla ei ole yhtään vos-teatteria pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Varsinais-Suomea ja Pirkanmaata lukuun ottamatta muissa maakunnissa on yleensä vain 1 tai 2 vos-teatteria. (Taulukot 6.1, 6.2 ja 6.3.) 1990-luvun alusta lähtien valtionapua saaneiden puheteatterien lukumäärä sekä yleisömäärä on vähentynyt mutta tanssiteatterien yleisömäärä kasvanut selvästi: edellisissä myytiin lähes 2,2 miljoonaa lippua vuonna 2005, jälkimmäisissä noin 237 000 (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006). Tanssiteatterien määrä laski 1990-luvun puolivälin jälkeen mutta kääntyi nousuun vuosituhanen vaihteessa (Teatteritilastot 1996–2005).

Harrastajateatteritoiminta on maakunnissa ammatteatteritoimintaa selvästi vilkkaampaa. Työväen Näyttämöiden Liiton julkaiseman Valtakunnallisen harrastajateatteritilaston 1999 mukaan 252 harrastajateatterista ainoastaan 48 sijaitsi Uudellamaalla, ja katsojista vajaa viidennes tuli Uudenmaan osalle. (Valtakunnallinen harrastajateatteritilasto 1999.) Myös kesäteatteritoiminta on maakunnissa vilkasta: 14 kesäteatterin katsojamäärästä vain runsaat 22 prosenttia tuli Helsingin osalle vuonna 2005. (Taulukko 6.4.)

Teatterissa käydään, mutta näyttelemisen harrastuksena harvinainen

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksessa (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) teatterin harrastamista on kartoitettu tiedustelemalla näytelmäker-

6 Teater och dans

Professionella i huvudstaden, amatörer också på annat håll

Teater- och orkesterlagen trädde i kraft år 1993. Den kan omfatta en kommunal eller privat teater eller orkester, som bedriver yrkesmässig och regelbunden teater- eller orkesterverksamhet. Lagen berättigar till statsandel. År 2005 omfattade lagen 57 teatrar, s.k. statsandelsteatrar. Av statsandelsteatrarna är 5 svenskspråkiga, och dessutom ges svenska föreställningar också på en del andra teatrar. Den professionella teaterverksamheten i Finland är kraftigt koncentrerad till huvudstadsregionen, där 22 av de teatrar, inklusive dansteatrarna, som omfattas av finansieringslagen, ligger. Nästan hälften av de sålda teaterbiljetterna säljs i huvudstadsregionen. Statsandelsteatrarna samt Finlands Nationalteater och Finlands Nationalopera finns alla i urbana kommuner. Observeras bör också att det inte finns en enda statsandelsteater i Nyland utanför huvudstadsregionen. Bortsett från Egentliga Finland och Birkaland finns det i allmänhet bara 1 eller 2 statsandelsteatrar i de övriga landskapen. (Tabellerna 6.1, 6.2 och 6.3.) Antalet talteatrar som fått statsbidrag sedan början av 1990-talet och mängden publik har minskat men dansteatrarnas publik har vuxit betydligt: till talteatrarna såldes nästan 2,2 miljoner biljetter år 2005, till dansteatrarna ungefär 237 000 (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006). Antalet dansteatrar minskade efter mitten av 1990-talet, men började öka efter årtusendeskiftet (Teatteritilastot 1996–2005).

I landskapen är amatörteaterverksamheten betydligt livligare än den professionella teaterverksamheten. Enligt den riksomfattande amatörteaterstatistiken för år 1999, som gavs ut av Työväen Näyttämöiden Liitto, låg bara 48 av de 252 amatörteatrarna i Nyland, och en knapp femtedel av tittarna statistikfördes på Nyland. (Valtakunnallinen harrastajateatteritilasto 1999.) Också sommarteaterverksamheten är livlig i landskapen: av publikmängden på de 14 sommarteatrarna statistikfördes bara drygt 22 procent på Helsingfors år 2005. (Tabell 6.4.)

Vanligare att gå på teater än att ha skådespeleri som intresse

I Statistikcentralens fritidsundersökning (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) kartlades teaterintresset med frågor om medlemskap i dramaklubb

hoon tai harrastajateatteriin kuulumista sekä teatterissa ja oopperassa käymisen vilkkautta. Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen on harrastuksena harvinainen: alueesta riippumatta vain pari prosenttia väestöstä kuuluu jompaankumpaan, ja suurin osa ei ole koskaan kuulunut kumpaankaan. Oopperassa käyminenkin on melko harvinaista mutta pääkaupunkiseudulla ja kaupunkimaisissa kunnissa se on kuitenkin yleisempää kuin muualla: pääkaupunkiseudullakin 83 prosenttia vastanneista ei ollut käynyt oopperassa viimeisten 12 kuukauden aikana. Teatterissa käyminen on sen sijaan harrastuksena selvästi yleisempi, pääkaupunkiseudulla ja muissa kaupunkimaisissa kunnissa tavallisempaa kuin muualla Suomessa ilmeisesti runsaamman tarjonnan ansiosta. Teatterissa oli viimeisten 12 kuukauden aikana käynyt lähes puolet pääkaupunkiseudun vastaajista ja noin neljännes tai kolmannes muun Suomen vastaajista. Airon (1994) mukaan suomenruotsalaisten teatterin harrastaminen on melko saman tyyppistä kuin koko väestön. (Taulukot 6.6, 6.7 ja 6.8.)

Lahtisen (1998) Turun teattereiden yleisöitä koskevan tutkimuksen mukaan suomenkieliset käyvät selvästi enemmän ruotsinkielisessä teatterissa kuin ruotsinkieliset suomenkielisessä: Turun kaupunginteatterin yleisöstä vajaan 4 prosenttia oli tutkimusajankohtana 1993–1994 ruotsinkielisiä, kun taas Turun ruotsalaisen teatterin (Åbo Svenska Teater) katsojista lähes kolmannes oli suomenkielisiä. Saman tutkimuksen mukaan ruotsinkieliset näyttävät käyvän suhteessa väestömäärään enemmän teatterissa kuin suomenkieliset: kaikkien Turun ammattiteattereiden yleisöstä runsas viidennes oli ruotsinkielisiä tutkimusajankohtana, vaikka Turun asukkaista vain noin 5 prosenttia oli tuolloin ruotsinkielisiä. Tutkimuksen tuloksista ilmenee myös, että ammattiteatterit keräävät yleisöä laajemmalla alueella kuin harrastajateatterit: esimerkiksi Åbo Svenska Teater näyttää vetävän merkittävästi yleisöä muiltakin ruotsinkielisiltä seuduilta sekä myös Ruotsista. Åbo Svenska Teaterin yleisö on myös selvästi korkeammin koulutettua kuin Turun kaupunginteatterin ja harrastajateattereiden yleisö.

Tanssi harrastuksena yleisempi kuin tanssiesityksissä käyminen

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksessa 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyttä 2005) tiedusteltiin myös tanssin harrastamista. Tanssiesityksissä käyminen eroaa jonkin verran alueittain esityksen luonteen mukaan: klassisissa balettiesityksissä sekä moderneissa ja jazztanssiesityksissä käyminen on selvästi yleisempää pääkaupunkiseudulla ja muissa kau-

eller amatørteater samt hur livligt man går på teater och opera. Det är ett ovanligt intresse att höra till en dramaklubb eller amatörteater: oberoende av område hör bara ett par procent av befolkningen till någondera, och största delen har aldrig hört till någondera. Att gå på opera är ganska ovanligt, men i huvudstadsregionen och urbana kommuner är det ändå vanligare än på andra håll i landet: också i huvudstadsregionen hade 83 procent av uppgiftslämnarna inte besökt operan under de senaste 12 månaderna. Att gå på teater är däremot betydligt vanligare som intresse, i huvudstadsregionen och andra urbana kommuner vanligare än på andra håll i landet, uppenbarligen tack vare det rikligare utbudet. Nästan hälften av uppgiftslämnarna i huvudstadsregionen hade varit på teater under de senaste 12 månaderna och ungefär en fjärdedel eller en tredjedel av uppgiftslämnarna från andra orter. Enligt Airon (1994) är finlandssvenskarnas teaterutövande av rätt likadan typ som hela befolkningens. (Tabellerna 6.6, 6.7 och 6.8.)

Enligt Lahtinens (1998) undersökning om publiken på teatrarna i Åbo besöker den finskspråkiga publiken svenskspråkig teater betydligt mera än den svenskspråkiga publiken besöker finskspråkig teater: av publiken på Åbo Stadsteater var inemot 4 procent svenskspråkig vid tidpunkten för undersökningen 1993–1994, medan nästan en tredjedel av publiken på Åbo Svenska Teater var finskspråkig. Enligt samma undersökning verkar svenskspråkiga i förhållande till folkmängden gå på teater mera än finskspråkiga: av publiken på alla professionella teatrar i Åbo var en dryg femtedel av publiken svenskspråkig då undersökningen gjordes, trots att bara ungefär 5 procent av Åboborna var svenskspråkiga då. Undersökningsresultaten visar också att de professionella teatrarna samlar publik från ett större område än amatörteatrarna: till exempel Åbo Svenska Teater verkar dra en betydande publik också från andra svenskspråkiga trakter och även från Sverige. Publiken på Åbo Svenska Teater har också betydligt högre utbildning än publiken på Åbo Stadsteater och amatörteatrarna.

Vanligare att ha dans som intresse än att gå på dansuppvisning

I Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyttä 2005) ingick också frågor om dans som intresse. Att gå på dansuppvisningar varierar i någon mån från ett område till annat beroende på uppvisningens karaktär: i huvudstadsregionen och i andra urbana kommuner är det betydligt vanligare än på andra håll att gå på klassiska balet-

punkimaisissa kunnissa kuin muualla, kun taas kansantanssiesityksissä käyminen on Väli-Suomen alueella selvästi muuta maata yleisempää. Viimeisten 12 kuukauden aikana tanssiesityksissä käyneiden osuus ei millään alueella ylittänyt 20 prosenttia vastanneista. Tanssimisen harrastaminen, mukaan lukien seura- ja paritanssi, on kaikkialla Suomessa yleisempää kuin tanssiesityksissä käyminen. Vuoteen 1991 verrattuna kansantanssin harrastaminen on vähentynyt. Airon (1994) mukaan revvy- ja kansantanssiesityksissä käyminen on Pohjanmaalla muita suomenruotsalaisia seutuja yleisempää. (Taulukot 6.9 ja 6.10.)

Teatteri ja tanssi on keskeisellä sijalla useiden nuorten kulttuuriharrastusjärjestöjen toiminnassa, kuten esim. Suomen Nuorisoseurojen Liitossa, Kalevan Nuorten Liitossa, Finlands Svenska Ungdomsförbundet, Karjalaisessa Nuorisoliitossa sekä Kansantanssinuorten Liitossa. Liitoissa on kussakin tuhansia, jopa kymmeniä tuhansia jäseniä. (Ks. myös kappale 11.)

Tilastointi

Teatterin tärkein tilastotuottaja on Teatterin tiedotuskeskus, joka julkaisee vuosittain Teatteritilastot-julkaisun. Se sisältää myös Tanssin tiedotuskeskuksen tanssiteatteritilastot sekä Suomen Kansallisopperaa koskevat tilastot. Tilastokeskus tuottaa teatterin ja tanssin harrastamista koskevia tilastoja sekä tilastoja alan toimipaikkojen ja työvoiman määristä.

tupppvisningar och uppvisningar i modern dans och jazzdans, medan det är betydligt vanligare att gå på folkdansuppvisningar i Mellanfinland än i det övriga landet. Andelen uppgiftslämnare som under de senaste 12 månaderna hade varit på dansuppvisning överskred inte på ett enda område 20 procent. Att syssla med dans, inklusive sällskaps- och pardans är vanligare överallt i Finland än att gå på dansuppvisningar. Jämfört med år 1991 har det blivit ovanligare att ha folkdans som intresse. Enligt Airo (1994) är det vanligare att gå på revvy- och folkdansuppvisningar i Österbotten än i de övriga finlandssvenska regionerna. (Tabellerna 6.9 och 6.10.)

Teater och dans innehar en central position i många kulturhobbyorganisationer för unga, såsom Suomen Nuorisoseurojen Liitto, Kalevan Nuorten Liitto, Finlands Svenska Ungdomsförbund, Karjalainen Nuorisoliitto och Kansantanssinuorten Liitto. Varje förbund har tusentals, till och med tiotusentals medlemmar. (Se också kapitel 11.)

Statistikföring

Den viktigaste producenten av teaterstatistik är Informationscentralen för teater i Finland, som årligen ger ut publikationen Teatteritilastot. Den innehåller också dansteaterstatistik från Tanssin tiedotuskeskus och statistik över Finlands Nationalopera. Statistikcentralen producerar statistik över teater- och dansintresse samt över antalet arbetsställen och anställda i branschen.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 6.1 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat puheteatterit (vos-teatterit) sekä Suomen Kansallisteatteri ja Suomen Kansallisooppera maakunnittain 2002–2005
 Talteatrar som omfattas av teater- och orkesterlagen samt Finlands Nationalteater och Finlands Nationalopera efter landskap 2002–2005
Drama theatres subject to the financing act, Finnish National Theatre and Finnish National Opera by region 2002–2005
- 6.2 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat tanssiteatterit maakunnittain 2002–2005
 Dansteatrar under teater- och orkesterlagen efter landskap 2002–2005
Dance theatres subject to the financing act by region 2002–2005
- 6.3 Vos-teatterit maakunnittain 2005
 Teatrar under teater- och orkesterlagen efter landskap 2005
Theatres receiving statutory state subsidy by region 2005
- 6.4 Kesäteatteriesitykset 2005
 Sommarteaterföreställningar 2005
Summer theatre performances 2005
- 6.5 Alueoopperoiden esitykset ja katsojat 2005
 Föreställningar och åskådare på regionala operor 2005
Performances and spectators at regional operas 2005
- 6.6 Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
 Medlemskap i teaterklubb eller amatörteater efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Membership in a drama club or in an amateur theatre by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 6.7 Oopperassa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
 Operabesök under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Opera visits during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 6.8 Teatterissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
 Teaterbesök under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Theatre-going during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 6.9 Tanssiesityksissä käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
 Besök på dansuppvisningar under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Attendance at dance performances during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 6.10 Tanssin harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
 Dansintresse efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Recreational dance by type of municipality and major region 1991 and 2002

6.1 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat puheteatterit (vos-teatterit) sekä Suomen Kansallisteatteri ja Suomen Kansallisooppera maakunnittain 2002–2005*
Talteatrar som omfattas av teater- och orkesterlagen samt Finlands Nationalteater och Finlands Nationalopera efter landskap 2002–2005
Drama theatres subject to the financing act, Finnish National Theatre and Finnish National Opera by region 2002–2005*

Maakunta ja teatteri – Landskap och teater – Region and theatre	Esityskerrat ¹⁾ – Föreställningar ¹⁾ – Number of performances ¹⁾				Myydyt liput – Sålida biljetter – Tickets sold			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Kaikki yhteensä – Totalt – Total	12 015	11 876	11 888	11 666	2 413 463	2 340 189	2 255 852	2 348 758
Uusimaa – Nyland – (pääkaupunkiseutu ²⁾ – huvudstadsregionen ²⁾ – Helsinki metropolitan area ²⁾	4 457	4 278	4 454	4 165	1 091 552	1 058 553	1 082 340	1 054 080
Suomen Kansallisooppera – Finlands Nationalopera – Finnish National Opera	345	285	277	298	229 928	215 435	206 600	194 783
Suomen Kansallisteatteri – Finlands Nationalteater – Finnish National Theatre	648	642	763	739	137 003	141 957	169 109	175 066
Helsingin Kaupunginteatteri – Helsingfors Stadsteater – Helsinki City Theatre	1 001	911	824	935	362 680	320 567	307 353	332 104
Svenska Teatern – Swedish theatre in Helsinki	332	371	462	406	54 615	70 776	87 506	83 535
Lilla Teatern ³⁾	118	154	116	72	6 984	18 043	16 374	9 833
Unga Teatern	232	252	261	260	28 925	27 302	26 057	22 913
Espoon Kaupunginteatteri – Esbo stadsteater – Espoo city theatre	118	96	123	84	18 960	19 594	23 435	12 578
Komediateatteri Arena – Komediteatern Arena	131	114	125	152	60 861	54 771	46 632	46 607
Ryhmäteatteri	125	116	98	91	38 480	28 812	24 266	27 303
Q-teatteri – Q-teatern	76	101	94	145	7 972	16 213	18 749	23 313
KOM-teatteri – KOM-teatern	109	129	132	133	28 531	33 377	38 271	42 451
Viirus	165	132	153	105	13 531	15 080	18 214	9 110
Teatteri Hevosenkänkä – Teater Hevosenkänkä	279	249	290	246	29 795	29 962	31 438	28 268
Nukketeatteri Vihreä Omena ⁴⁾ – Dockteatern Vihreä Omena ⁴⁾ – The Green Apple Puppet Theatre ⁴⁾	259	185	213	–	25 289	19 276	22 242	–
Teatteri Jurkka – Teater Jurkka	118	202	218	152	6 262	14 577	15 538	9 055
Nukketeatteri Sampo – Dockteatern Sampo – Puppet Theatre Sampo	309	263	220	238	29 998	26 043	23 765	27 657
Teatteri Kehä III	92	76	85	109	11 738	6 768	6 791	9 504
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	1 001	922	929	1 015	139 234	126 417	127 635	161 134
Turun Kaupunginteatteri – Åbo Stadsteater – The Municipal Theatre of Turku	394	360	400	354	73 934	65 862	67 976	59 954
Åbo Svenska Teater ⁵⁾ – Swedish theatre in Turku ⁵⁾	270	249	234	311	32 431	28 057	26 067	42 156
Linnateatteri / Turun Uusi Teatteri	337	313	295	350	32 869	32 498	33 592	59 024
Satakunta	437	378	390	392	64 289	58 727	60 121	64 947
Porin Teatteri – Björneborgs teater – Pori theatre	255	235	225	236	47 229	46 193	45 104	46 165
Rauman Kaupunginteatteri – Raumo stadsteater – Rauma city theatre	182	143	165	156	17 060	12 534	15 017	18 782
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	386	381	501	462	60 672	51 714	45 741	43 270

6.1 Jatkuu Forts. Cont.								
Maakunta ja teatteri – Landskap och teater – Region and theatre	Esityskerrat ¹⁾ – Föreställningar ¹⁾ – Number of performances ¹⁾				Myytyt liput – Sålda biljetter – Tickets sold			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Hämeenlinnan Kaupunginteatteri – Tavastehus stadsteater – Hämeenlinna city theatre	264	256	303	272	46 692	32 659	25 459	24 892
Riihimäen Teatteri – Riihimäki teater – Riihimäki theatre	122	125	198	190	13 980	19 055	20 282	18 378
Pirkanmaa – Birkaland	1 327	1 168	1 221	1 294	307 848	267 042	262 077	311 019
Tampereen Työväen Teatteri – TTT-teatern – The TTT-Theatre	392	380	348	332	117 342	110 274	92 305	131 872
Tampereen Teatteri – Tammerfors teater – Tampere Theatre	353	313	361	389	108 212	86 975	108 934	107 900
Teatteri 2000 – Teater 2000	134	101	157	192	14 571	12 017	13 726	16 018
AHAA Teatteri – AHAA teatern	184	132	122	150	32 855	23 842	16 541	25 839
Teatteri Mukamas – Teater Mukamas	264	242	233	231	34 868	33 934	30 571	29 390
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	359	312	302	296	95 587	89 470	71 828	65 859
Lahden Kaupunginteatteri – Lahtis stadsteater – Lahti city theatre	359	312	302	296	95 587	89 470	71 828	65 859
Kymenlaakso – Kymmenedalen	337	420	457	379	69 717	74 490	60 128	61 589
Kouvolan Teatteri – Kouvola teater – Kouvola theatre	164	159	228	189	35 837	35 748	34 455	32 986
Kotkan Kaupunginteatteri – Kotka stadsteater – Kotka city theatre	173	261	229	190	33 880	38 742	25 673	28 603
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	265	277	351	309	43 127	58 534	42 814	53 514
Lappeenrannan Kaupunginteatteri – Villmanstrands stadsteater – Lappeenranta city theatre	141	177	224	193	28 211	44 996	34 319	32 889
Teatteri Imatra – Imatra teater – Imatra theatre	124	100	127	116	14 916	13 538	8 495	20 625
Etelä-Savo – Södra Savolax	348	350	288	318	51 958	61 402	46 715	50 085
Mikkelin Teatteri – S:t Michels teater – Mikkeli theatre	204	195	170	184	35 042	43 613	35 764	37 722
Savonlinnan Kaupunginteatteri – Nyslott stadsteater – Savonlinna city theatre	144	155	118	134	16 916	17 789	10 951	12 363
Pohjois-Savo – Norra Savolax	553	499	433	432	76 365	71 929	72 286	83 147
Kuopion Kaupunginteatteri – Kuopio stadsteater – Kuopio city theatre	379	332	280	285	57 375	54 812	52 249	56 917
Varkauden Teatteri – Varkaus teater – Varkaus theatre	174	167	153	147	18 990	17 117	20 037	26 230

6.1 Jatkuu Forts. Cont.									
Maakunta ja teatteri – Landskap och teater – Region and theatre	Esityskerrat ¹⁾ – Föreställningar ¹⁾ – Number of performances ¹⁾				Myydyt liput – Sålda biljetter – Tickets sold				
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	210	259	197	228	30 134	31 299	27 927	31 137	
Joensuun Kaupunginteatteri – Joensuu stadsteater – Joensuu city theatre	210	259	197	228	30 134	31 299	27 927	31 137	
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	464	488	447	454	118 058	113 231	100 550	90 462	
Jyväskylän Kaupunginteatteri – Jyväskylä stadsteater – Jyväskylä city theatre	254	297	249	263	56 499	61 401	53 349	42 377	
Teatteri Eurooppa Neljä	210	191	198	191	61 559	51 830	47 201	48 085	
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötten – South Ostrobothnia	315	277	228	308	46 843	45 428	51 080	68 312	
Seinäjoen Kaupunginteatteri – Seinäjoki stadsteater – Seinäjoki city theatre	315	277	228	308	46 843	45 428	51 080	68 312	
Pohjanmaa – Östergötten – Ostrobothnia	558	556	573	466	82 679	89 158	72 800	72 711	
Vaasan Kaupunginteatteri – Vasa Stadsteater – Vaasa city theatre	210	259	308	207	33 720	40 925	35 450	35 381	
Wasa Teater – Swedish theatre in Vaasa	348	297	265	259	48 959	48 233	37 350	37 330	
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötten – Central Ostrobothnia	174	264	220	199	18 622	20 263	19 625	19 617	
Kokkolan Kaupunginteatteri – Karleby stadsteater – Kokkola city theatre	174	264	220	199	18 622	20 263	19 625	19 617	
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötten – North Ostrobothnia	204	319	249	256	37 397	54 047	39 592	49 304	
Oulun Kaupunginteatteri – Uleåborgs stadsteater – Oulu city theatre	204	319	249	256	37 397	54 047	39 592	49 304	
Kainuu – Kajanaland	229	307	252	215	25 988	25 576	21 021	22 334	
Kajaanin Kaupunginteatteri – Kajana stadsteater – Kajaani city theatre	229	307	252	215	25 988	25 576	21 021	22 334	
Lappi – Lappland – Lappland	391	421	396	478	53 393	42 909	51 572	46 237	
Rovaniemen Teatteri – Rovaniemi theatre	218	202	206	280	30 151	22 232	29 427	30 171	
Kemin Kaupunginteatteri – Kemi stadsteater – Kemi city theatre	173	219	190	198	23 242	20 677	22 145	16 066	

¹⁾ Taulukossa ovat mukana vain teattereiden omat esitykset – Tabellen innehåller endast teaternas egna föreställningar – Theatres' own productions only, co-productions with other theatres not included.

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

3) Yhdistyi Helsingin Kaupunginteatteriin 2005. – Sammanslogs med Helsingfors Stadsteater 2005. – Merged with Helsinki City Theatre in 2005.

4) Lopetti toimintansa vuoden 2004 lopussa. – Lades ned i slutet av 2004. – Closed down at the end of 2004.

5) Åbo Svenska Teaterin suuri näyttämö suljettuna peruskorjauksen vuoksi huhtikuusta 2004. – Stora scenen på Åbo Svenska Teater stängd från och med april 2004 på grund av renoveringsarbeten. – The large stage of the Swedish theatre in Turku was closed from April 2004 due to renovation.

Lähteet – Källor – Sources:

Teatteritilastot 2002–2005 – Finnish Theatre Statistics 2002–2005. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

6.2 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat tanssiteatterit maakunnittain 2002–2005
Dansteatrar under teater- och orkesterlagen efter landskap 2002–2005
Dance theatres subject to the financing act by region 2002–2005

Maakunta ja teatteri – Landskap och teater – Region and theatre	Esityskerrat – Föreställningar – Performances				Myytyt liput – Sålda biljetter – Tickets sold			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Yhteensä – Totalt – Total	1 378	1 396	1 355	1 314	213 030	223 799	218 967	237 050
Uusimaa – Nyland (pääkaupunkiseutu ¹⁾ – huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾)	708	714	692	691	97 047	100 329	91 841	111 342
Tanssiteatteri Raatikko – Dansteatern Raatikko – Dance Theatre Raatikko	269	329	332	328	33 647	33 205	30 943	37 546
Tanssiteatteri Hurjaruuth – Dansteatern Hurjaruuth – Dance Theatre Hurjaruuth	157	138	122	125	33 029	35 483	29 828	40 230
Zodiak	150	142	133	133	10 331	7 144	6 714	8 838
Tanssiteatteri Rollo – Dansteatern Rollo – Dance Theatre Rollo	104	72	79	76	8 201	6 859	8 286	9 713
Tero Saarinen Company ²⁾	28	33	26	29	11 839	17 638	16 070	15 015
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	207	235	215	230	32 575	35 722	36 381	39 288
Aurinkobaletti – The AB Dance Company	108	101	94	93	16 690	11 536	13 885	16 074
Tanssiteatteri Eri – Dansteatern Eri – Dance Theatre Eri	99	134	121	137	15 885	24 186	22 496	23 214
Pirkanmaa – Birkaland	100	103	92	96	15 109	13 757	10 947	9 023
Tanssiteatteri Mobita/Dansco – Dansteatern Mobita/Dansco – Dance Theatre Mobita/Dansco	100	103	92	96	15 109	13 757	10 947	9 023
Pohjois-Savo – Norra Savolax	118	113	105	111	21 627	15 307	16 939	17 116
Tanssiteatteri Minimi – Dansteatern Minimi – Dance Theatre Minimi	118	113	105	111	21 627	15 307	16 939	17 116
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	46	58	86	58	2 354	10 480	8 195	6 054
JoJo – Oulun Tanssin Keskus – JoJo – Oulu Dance Centre	46	58	86	58	2 354	10 480	8 195	6 054
Lappi – Lappland – Lappland	199	173	165	128	44 318	48 204	54 664	54 227
Rimpparemmi – Rimpparemmi – The Folk Ensemble	199	173	165	128	44 318	48 204	54 664	54 227

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Rahoituslain piiriin kuuluva teatteri 1.1.2004 lähtien. – Under finansieringslagen från och med 1.1.2004. – Theatre subject to the financing act from 1 January 2004.

Lähteet – Källor – Sources:

Teatteritilastot 2002–2005 – Finnish Theatre Statistics 2002–2005. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

6.3 Vos-teatterit maakunnittain 2005* Teatrar under teater- och orkesterlagen efter landskap 2005* Theatres receiving statutory state subsidy by region 2005*					
Maakunta – Landskap – Region	Puheteattereita – Talteatrar – Drama theatres	Tanssiteattereita – Dansteatrar – Dance theatres	Yhteensä – Totalt – Total	Esityskertoja – Föreställningar – Performances	Myytyjä lippuja – Sålda biljetter – Tickets sold
Yhteensä – Totalt – Total	47	11	58	12 682	2 391 025
Uusimaa – Nyland	15	5	20	4 558	970 639
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾					
– Huvudstadsregionen ¹⁾					
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	15	5	20	4 558	970 639
– Muu Uusimaa					
– Övriga Nyland					
– Rest of Uusimaa	–	–	–	–	–
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	–	–	–	–	–
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	3	2	5	1 245	200 422
Satakunta	2	–	2	392	64 947
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	2	–	2	462	43 270
Pirkanmaa – Birkaland	5	1	6	1 390	320 042
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	1	–	1	296	65 859
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2	–	2	379	61 589
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	2	–	2	309	53 514
Etelä-Savo – Södra Savolax	2	–	2	318	50 085
Pohjois-Savo – Norra Savolax	2	1	3	543	100 263
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	1	–	1	228	31 137
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	2	–	2	454	90 462
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	1	–	1	308	68 312
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	2	–	2	466	72 711
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	1	–	1	199	19 617
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	1	1	2	314	55 358
Kainuu – Kajanaland	1	–	1	215	22 334
Lappi – Lappland – Lappland	2	1	3	606	100 464
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	–	–

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Finlands Nationalteater samt teatrar som får statsbidrag. – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre

6.4 Kesäteatteriesitykset 2005 Sommarteaterföreställningar 2005 Summer theatre performances 2005			
Teatteri – Teater – Theatre	Esitys – Pjäs – Play	Esityskerrat – Föreställningar – Performances	Katsojat – Åskådare – Spectators
Yhteensä – Totalt – Total		739	341 373
Heinolan Kesäteatteri – Heinola sommarsteater – Heinola summer theatre	Rodgers–Hammerstein: The Sound of Music	35	22 500
Helsingin Kesäteatteri, Tervasaari – Helsingfors sommarsteater, Tjärholmen – Helsinki summer theatre	Pekkarinen: Hotelli Humina	20	2 384
Hämeenlinnan Kesäteatteri – Tavastehus sommarsteater – Hämeenlinna summer theatre	Kuikkaniemi: Mistä rakkaus alkaa?	28	13 197
Keski-Uudenmaan Teatteri ¹⁾ – Mellannyländs teater ¹⁾ – Keski-Uusimaa theatre ¹⁾ (Tuusula – Tusby)	Lassila: Tulitikkuja lainaamassa	40	11 154
Mikkelin Kesäteatteri, Naisvuoren Kesäteatteri ¹⁾ – S:t Michels sommarsteater, Naisvuori sommarsteater ¹⁾ – Mikkeli summer theatre, Naisvuori summer theatre ¹⁾ ...	Huovinen: Havukka-ahon ajattelijä	35	11 589
Pyynikin Kesäteatteri – Pyynikki sommarsteater – Pyynikki summer theatre (Tampere – Tammerfors)	Linnankoski: Tulipunakukka	55	43 040
Q-teatteri, Suomenlinna ¹⁾ – Q teatern, Sveaborg – Q Theatre, Suomenlinna ¹⁾ (Helsinki – Helsingfors)	Busch, Hietala: Maks ja Morits	41	8 731
Samppalinan Kesäteatteri – Samppalinna sommarsteater – Samppalinna summer theatre (Turku – Åbo)	Helminen: Myrskylintu	63	39 041
Tampereen Komediateatteri ¹⁾ – Tammerfors komediteater ¹⁾ – Tampere comedy theatre ¹⁾	Egner: Kolme iloista rosvoa, Cooney: Juokse lempesi edestä	134	45 590
Teatteri Eurooppa Neljä, Laajavuori ¹⁾ – Teatern Eurooppa Neljä, Laajavuori ¹⁾ – Theatre Eurooppa Neljä, Laajavuori ¹⁾ (Jyväskylä)	Verne: Maailman ympäri 80 päivässä	46	18 466
Teatteri Imatra, Valtionhotellin puisto 1) – Imatra teater, Statshotellets park ¹⁾ – Theatre Imatra, Valtionhotelli park ¹⁾	Nieminen: Tähti ja meripoika	33	14 632
Linnateatteri ¹⁾ (Turku – Åbo)	Rasila, Westerberg: Kultaranta, Rasila: Mieleton Raamatun historia	82	21 740
Turun Kesäteatteri – Åbo sommarsteater – Turku summer theatre	Lindgren: Veljeni Leijonamieli	54	23 000
Uusi Iloinen Teatteri, Peacock ¹⁾ (Helsinki – Helsingfors)	Työryhmä – Arbetsgrupp – Working group: Aikuisten oikeesti	73	66 309

1) Kesäteatteriesitykset sisältyvät myös muihin esitystilastoihin. – Sommarteaterföreställningarna är inkluderade även i andra föreställningsstatistik. – Summer theatre performances are also included in other performance statistics.

Lähde – Källa – Source:

Teatteritilastot – Finnish Theatre Statistics 2005. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

6.5 Alueoopperoiden esitykset ja katsojat 2005
Föreställningar och åskådare på regionala operor 2005
Performances and spectators at regional operas 2005

Teatteri – Teater – Theatre	Esitys – Pjäs – Play	Esityskerrat – Föreställningar – Performances	Katsojat ¹⁾ – Åskådare ¹⁾ – Spectators ¹⁾
Yhteensä – Totalt – Total		114	71 159
Yhteisesityksiä kaupunginteattereiden kanssa (*) – Samföreställningar med stadsteatern (*) – Performances in cooperation with drama theatres (*)		72	25 821
Joensuun Ooppera – Joensuu opera	–	–	–
Keski-Suomen Alueooppera – Mellersta Finlands regionala opera – Central Finland regional opera (Jyväskylä)	Mozart: Figaron häät	7	3 778
Kuopion Musiikintäydävin Yhdistys	Verdi: La Traviata*	8	6 071
Lahden Ooppera – Lahti opera	–	–	–
Mikkelin Ooppera – S:t Michel opera – Mikkeli opera	de Falla: Kuvernööri ja myllärin vaimo / Noiduttu rakkaus	1	268
Oopperasäätiö Cava – Operastiftelsen Cava – Opera foundation Cava	Mozart: Taikahuilu	5	8 000
Oulun Ooppera – Oulu opera	Kortekangas: Messenius ja Lucia*	8	4 249
Porin Ooppera – Björneborgs opera – Pori opera	Mozart: Figaron häät	8	3 217
Seinäjoen Ooppera – Seinäjoki opera – Seinäjoki opera	–	–	–
Suomalainen Kamariooppera – Finländska Kammaropera – Finnish chamber opera (Helsinki – Helsingfors)	Mozart: Bastien ja Bastienne, Kuusisto: Pekka Töpöhäntä	10	3 450
Tampereen Ooppera – Tammerfors opera – Tampere opera	Verdi: Otello	6	9 542
Turun Ooppera – Åbo opera – Turku opera	Wagner: Lentävä hollantilainen	4	16 783
Vaasan Ooppera – Vasa opera – Vaasa opera	Pakkala-Merikanto: Tukkihoella*, Puccini: Madame Butterfly*, Nordgren: Den svarte mun- ken*	56	15 501
Vantaan Ooppera – Vanda opera – Vantaa opera	Mozart: Pikkutaikahuilu	1	300

1) Sisältää ilmaiskävijät. – Inkluderar gratisbesökare. – Free admissions included.

Lähde – Källa – Source:

Teatteritilastot – Finnish Theatre Statistics. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

6.6 Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuulumisen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Medlemskap i teaterklubb eller amatörteater efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Membership in a drama club or in an amateur theatre by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		Kuuluu – Är medlem – Is member	On kuulunut aikaisemmin – Har varit medlem – Has been member	Ei ole koskaan kuulunut – Har aldrig varit medlem – Has never been member
Prosenttia – Procent – Percentages				
Miehet ja naiset yhteensä –				
Män och kvinnor totalt –				
Men and women total				
	1991	1	16	83
	2002	2	16	82
Miehet – Män – Men	1991	1	13	86
	2002	2	12	86
Naiset – Kvinnor – Women	1991	1	18	80
	2002	2	21	77
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat –				
Urbana kommuner –				
Urban				
	1991	1	17	82
	2002	1	16	82
Taajaan asutut kunnat –				
Tätortskommuner –				
Semi-urban	1991	1	13	86
	2002	1	15	84
Maaseutumaiset kunnat –				
Landsbygdskommuner –				
Rural	1991	1	16	83
	2002	3	18	79
Suuralue – Storområde – Major region				
Pääkaupunkiseutu –				
Huvudstadsregionen –				
Helsinki metropolitan area				
	1991	1	18	81
	2002	1	22	77
Muu Uusimaa –				
Övriga Nyland –				
Rest of Uusimaa	1991	0	16	84
	2002	2	14	83
Etelä-Suomi –				
Södra Finland –				
Southern Finland	1991	1	17	83
	2002	2	12	86
Itä-Suomi –				
Östra Finland –				
Eastern Finland	1991	1	15	84
	2002	1	20	78
Väli-Suomi –				
Mellanfinland –				
Mid-Finland	1991	1	15	84
	2002	3	20	77
Pohjois-Suomi –				
Norra Finland –				
Northern Finland	1991	1	13	86
	2002	2	15	84

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure surveys.

6.7 Oopperassa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Operabesök under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Opera visits during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		Ei kertaakaan – Har inte besökt – Not visited	Kerran – En gång – Once	2 kertaa – Två gånger – Twice	3 kertaa tai useammin – 3 gånger eller flera – 3 times or more	On käynyt oopperassa aikaisemmin – Har varit på opera tidigare – Has visited opera before	Ei ole koskaan käynyt oopperassa – Har aldrig varit på opera – Has never visited opera
Prosenttia – Procent – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total							
	1991	96	3	1	1	22	73
	2002	93	4	1	1	27	66
Miehet – Män – Men	1991	97	2	0	0	18	79
	2002	95	3	1	1	22	73
Naiset – Kvinnor – Women	1991	94	4	1	1	26	68
	2002	92	5	2	1	32	60
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality							
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban							
	1991	94	4	1	1	28	66
	2002	92	5	2	2	31	61
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban							
	1991	98	2	0	0	16	82
	2002	96	3	0	0	22	74
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural							
	1991	98	1	0	–	15	84
	2002	97	2	0	0	19	78
Suuralue – Storområde – Major region							
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area							
	1991	89	7	2	2	42	47
	2002	83	8	3	5	41	42
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa							
	1991	96	3	1	1	20	76
	2002	93	4	2	1	36	57
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland							
	1991	97	3	0	0	20	77
	2002	96	3	1	0	24	72
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland							
	1991	97	2	0	0	18	79
	2002	94	5	0	0	22	72
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland							
	1991	98	1	0	–	17	81
	2002	97	2	1	0	20	77
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland							
	1991	97	2	0	0	15	82
	2002	96	3	0	–	19	78

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

6.8 Teatterissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Teaterbesök under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Theatre-going during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

	Teatterissa käyminen – Teaterbesök – Theatre-going			Teatterissa käyntien lukumäärä – Antal teaterbesök – Number of theatre visits				
	On käynyt 12 kk aikana – Har besökt under de senaste 12 månaderna – Has visited during the past 12 months	On käynyt aikaisemmin – Har besökt tidigare – Has visited earlier	Ei ole koskaan käynyt – Har aldrig besökt – Has never visited	Yhden kerran – En gång – Once	2 kertaa – Två gånger – Twice	3–5 kertaa – 3–5 gånger – 3–5 times	6 kertaa tai enemmän – 6 gånger eller flera – 6 times or more	
Prosenttia – Procent – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total	1991	37	47	16	15	10	9	2
	2002	36	49	14	14	10	9	3
Miehet – Män – Men	1991	28	52	20	13	8	5	1
	2002	27	53	20	13	8	5	2
Naiset – Kvinnor – Women	1991	46	41	13	17	12	12	3
	2002	44	46	10	16	13	12	3
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality								
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban								
	1991	42	48	11	16	11	11	4
	2002	39	50	11	15	11	10	3
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban								
	1991	31	48	21	16	9	6	0
	2002	34	49	17	12	12	8	2
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural								
	1991	30	44	26	14	9	6	1
	2002	28	49	22	14	8	5	2
Suuralue – Storområde – Major region								
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area								
	1991	45	46	9	14	12	13	5
	2002	46	42	11	14	14	14	4
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa								
	1991	32	52	16	16	10	5	1
	2002	33	54	13	13	7	11	2
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland								
	1991	40	47	13	17	11	10	2
	2002	37	53	10	15	12	8	3
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland								
	1991	30	51	19	13	10	7	1
	2002	30	49	20	14	8	7	2
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland								
	1991	36	39	25	17	10	7	1
	2002	34	48	17	16	8	8	2
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland								
	1991	26	49	25	14	6	5	2
	2002	25	49	26	11	7	5	1

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

6.9 Tanssiesityksissä käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Besök på dansuppvisningar under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Attendance at dance performances during the past 12 months by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

	Kansantanssiesityksissä – På folkdansuppvisningar – <i>At folk dance performances</i>	Klassisissa baletti- esityksissä – På klassiska balett- uppvisningar – <i>At classical ballet performances</i>	Modemeissa tai jazztanssiesityksissä – På modern- eller jazzdansuppvisningar – <i>At modern or jazz dance performances</i>	Kilpatanssi- tai muissa tanssiesityksissä – På danstävlingar eller andra dansuppvisningar – <i>At dance contests or other dance performances</i>
	Prosenttia – Procent – Percentages			
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total				
1991	12	3	4	5
2002	11	7	5	7
Miehet – Män – Men				
1991	10	1	2	4
2002	9	4	4	5
Naiset – Kvinnor – Women				
1991	14	4	5	6
2002	13	11	7	10
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban				
1991	11	4	5	6
2002	11	10	7	9
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban				
1991	14	1	4	5
2002	12	5	4	5
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural				
1991	11	1	2	4
2002	10	2	3	5
Suuralue – Storområde – Major region				
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area				
1991	10	6	8	4
2002	10	18	12	8
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa				
1991	13	1	5	4
2002	9	7	2	3
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland				
1991	12	2	4	5
2002	11	5	3	8
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland				
1991	13	2	3	4
2002	9	5	4	6
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland				
1991	11	2	1	6
2002	16	4	5	10
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland				
1991	12	1	3	6
2002	13	4	5	7

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

6.10 Tanssin harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Dansinresse efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Recreational dance by type of municipality and major region 1991 and 2002*

		Harrastaa tai on harrastanut tanssia – Sysstlar eller har sysstlat med dans – <i>Is engaged or has been engaged in recreational dance</i>	Harrastaa tai on harrastanut klassista balettia – Sysstlar eller har sysstlat med klassisk balett – <i>Is engaged or has been engaged in classical ballet</i>	Harrastaa tai on harrastanut modernia tanssia tai jazzbalettia – Sysstlar eller har sysstlat med modern dans eller jazzbalett – <i>Is engaged or has been engaged in modern dance or jazz ballet</i>	Harrastaa tai on harrastanut suomalaisia kansantansseja – Sysstlar eller har sysstlat med finländsk folkdans – <i>Is engaged or has been engaged in Finnish folk dance</i>
Prosenttia – Procent – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total					
	1991	31	3	5	15
	2002	37	1	3	6
Miehet – Män – Men					
	1991	22	0	1	10
	2002	31	0	0	3
Naiset – Kvinnor – Women					
	1991	39	5	9	20
	2002	43	3	6	9
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality					
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban					
	1991	30	4	7	13
	2002	36	2	4	6
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban					
	1991	29	2	4	16
	2002	36	1	2	6
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural					
	1991	34	1	2	19
	2002	40	0	1	7
Suuralue – Storområde – Major region					
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area					
	1991	31	7	11	12
	2002	35	3	8	7
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa					
	1991	28	3	6	15
	2002	24	2	2	4
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland					
	1991	31	2	4	16
	2002	37	1	2	4
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland					
	1991	38	2	3	19
	2002	39	1	1	8
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland					
	1991	28	2	3	16
	2002	38	1	2	8
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland					
	1991	26	2	4	14
	2002	47	1	1	7

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatulkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsund

7 Musiikki

Musiikki liiketoimintana ja osana kulttuuriyhteiskuntaa

Kuten kirjojen, myös äänitteiden kustantaminen on hyvin pääkaupunkikeskeistä: äänitteiden kustantamoista noin puolet sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Niiden liikevaihto muodosti noin 75 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta vuonna 2005. Musiikkiliikkeitä on sen sijaan paljon myös muualla Suomessa: niistä runsas viidennes on pääkaupunkiseudulla, ja liikevaihdostakin vain kolmannes tulee sieltä. Sekä musiikkiliikkeiden että äänitekustantamojen määrässä seuraavaksi suurimpina erottuvat Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Äänitteiden kustannustoiminta on aluen kokoon nähden varsin huomattavaa Pohjanmaalla, missä kustannetaan paljon myös suomenruotsalaista musiikkia. Tilastokeskuksen yritysrekisteritietojen mukaan musiikkiliikkeiden liikevaihto on kasvanut noin 24 prosenttia, äänitteiden kustannustoiminnan liikevaihto noin 13 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2005. (Taulukot 7.1 ja 7.2.)

Teatteri- ja orkesterilain (ks. kappale 6) piiriin kuului 26 orkesteria vuonna 2005. Niistä 22 oli lähinnä klassista musiikkia esittäviä orkestereita, 1 viihdeorkesteri, 1 jazzorkesteri, 1 kansanmusiikkiorkesteri ja 1 lastenmusiikkiorkesteri. Klassista musiikkia esittävistä orkestereista 13 oli sinfoniaorkestereita. (Taulukko 7.3.) Tallaria lukuun ottamatta kaikki teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat orkesterit sijaitsevat kaupungeissa. Neljä niistä sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Henkilötyövuosimäärältään, valtionosuuksiltaan sekä menoiltaan suurimmat niistä ovat Helsingin kaupunginorkesteri, Tampere Filharmonia sekä Turun filharmoninen orkesteri. Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkestereista eniten esiintymisiä ja kuulijoita vuonna 2006 oli Suomen Kansallisoopperan orkesterilla: edellisiä 217 kpl ja jälkimmäisiä noin 207 000. (Taulukot 7.3 ja 7.4.) Orkesterien sekä niiden yleisön määrä on pysynyt melko vakaana 1990-luvun puolivälistä lähtien, mutta samassa ajassa orkesterien päätoiminen henkilökunta on lisääntynyt noin sadalla hengellä ollen 1 103 vuonna 2005 (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006).

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa toimii noin 2 800 musiikkiryhmää, joissa oli vuonna 2005 noin 43 500 jäsentä. Ryhmistä noin 58 prosenttia toimi kaupunkiseurakunnissa. Kuoroja oli eniten (lähes 400) Tampereen hiippakunnassa, soitinyhtyeitä (lähes 100) Lapuan hiippakunnassa. Kirkon yleisistä musiikkitalaisuuksista lähes kaksi kolmasosaa järjestettiin kaupunkiseurakunnissa, ja ne vetivät lähes 70 prosenttia kaikista yleisten musiikkitalaisuuksien osanottajista. (Taulukko 7.5.)

7 Musik

Musik som affärsverksamhet och en del av kultursamhället

Liksom utgivningen av böcker är också utgivningen av ljudinspelningar mycket huvudstadscentrerad: ungefär hälften av inspelningsförlagen finns i huvudstadsregionen. De stod för ungefär 75 procent av omsättningen i hela näringsgrenen år 2005. Däremot finns det mycket musikaffärer också på andra håll i Finland: av dem finns en dryg femtedel i huvudstadsregionen och bara en tredjedel av omsättningen uppkommer där. Räknat i antal är de följande landskapen i storleksordning Birkaland och Egentliga Finland i fråga om både musikaffärer och inspelningsförlag. Förlagsverksamheten gällande ljudinspelningar är i förhållande till områdets storlek mycket betydande i Österbotten, där också en hel del finlandssvensk musik ges ut. Enligt uppgifterna i Statistikcentralens företagsregister har musikaffärernas omsättning ökat med omkring 24 procent, omsättningen av utgivning av ljudinspelningar med ungefär 13 procent från år 2000 till år 2005. (Tabellerna 7.1 och 7.2.)

År 2005 omfattades 26 orkestrar av teater- och orkesterlagen (se kapitel 6). Av dem var 22 orkestrar som främst framför klassisk musik, 1 underhållningsorkester, 1 jazzorkester, 1 folkmusikorkester och 1 barnmusikorkester. Av de orkestrar som framför klassisk musik var 13 symfoniorkestrar. (Tabell 7.3.) Bortsett från Tallari finns alla orkestrar som omfattas av teater- och orkesterlagen i städer och fyra av dem i huvudstadsregionen. Räknat i årsverken, statsandelar och utgifter är de största av dessa Helsingfors stadsorkester, Tampere Filharmonia och Åbo filharmoniska orkester. Av medlemsorkestrarna i Finlands Symfoniorkestrar rf hade Finlands Nationaloperas orkester mest framträdanden och åhörare år 2006: framträdandena var 217 och åhörarna ungefär 207 000. (Tabellerna 7.3 och 7.4.) Antalet orkestrar och publikens storlek har hållits på en rätt stabil nivå ända sedan mitten av 1990-talet, men under samma tid har orkesterpersonalen i huvudsyssla ökat med ungefär hundra personer och år 2005 bestod den av 1 103 personer (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006).

Inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland verkar ungefär 2 800 musikgrupper, som år 2005 hade omkring 43 500 medlemmar. Ungefär 58 procent av grupperna verkar i stadsförsamlingar. Det fanns flest körer (nästan 400) i Tammerfors stift, mest instrumentalensemble (nästan 100) i Lappo stift. Nästan två tredjedelar av kyrkans allmänna musikevenemang arrangerades i stadsförsamlingar, och de samlade nästan 70 procent av alla deltagare i allmänna musikevenemang. (Tabell 7.5.)

Sotilassoittokunnilla on tärkeä merkitys sotilasmusiikkiperinteen vaalimisessa. Puolustusvoimissa toimii 14 sotilassoittokuntaa. Suurin niistä on Kaartin Soittokunta Helsingissä, jossa oli 37 soittajaa vuonna 2004. Sillä oli myös eniten esiintymisiä, yhteensä 267 kpl. Sotilassoittokunnissa oli yhteensä 231 soittajaa vuonna 2004. (Taulukko 7.6.)

Musiikki harrastuksena: kuunnellaan, soitetaan ja lauletaan, mutta mitä?

Musiikki on yksi suosituimmista kulttuuriharrastuksista. Kahdessa suuressa suomalaisessa musiikkialan harrastusjärjestössä, valtakunnallisessa Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto Sulasolissa sekä suomenruotsalaisilla alueilla toimivassa Finlands Svenska Sång- och Musikförbundissa on yhteensä lähes 30 000 jäsentä. Edellinen perustettiin vuonna 1922 ja jälkimmäinen vuonna 1929. Molempiin kuuluu useita laulutyyppin, instrumentin ja jäsenistön mukaan koottuja erikoisliittoja. (www.sulasol.fi, www.fssmf.fi.) (Taulukot 7.7 ja 7.8.)

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuksen (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) tuloksista ilmenee, että asuinalueesta riippumatta lähes kaikki kuuntelevat musiikkia radiosta. Musiikin kuunteleminen äänitteiltä on hieman vähentynyt kaikilla alueilla vuoden 1991 tuloksiin verrattuna. Musiikin kuuntelu jostain muusta lähteestä, esim. tietokoneelta, on taas selvästi lisääntynyt: yleisintä tietokoneen kautta kuunteleminen on pääkaupunkiseudulla ja muissa kaupunkimaisissa kunnissa. (Taulukko 7.9.) Pääkaupunkiseudulla kuunnellaan muuta Suomea enemmän sekä klassista että pop- ja rockmusiikkia, kun taas hengellisen musiikin kuuntelijoita on eniten maan keski- ja pohjoisosissa sekä maaseudulla, kansanmusiikin kuuntelijoita Itä-Suomessa sekä maaseudulla. Kaupunkilaisilla on enemmän omia äänitteitä kuin maaseudun asukkailla, ja yli 1 000 äänitettä omistavia on eniten pääkaupunkiseudulla.

Åbo Akademin vuonna 1991 tehdyn suomenruotsalaisten kulttuurikäyttäytymistä koskevan tutkimuksen (Airo 1994) tulokset suomenruotsalaisen väestön äänitteiden ostamisesta ovat samansuuntaisia. Äänitemarkkinoilla tapahtuvat muutokset heijastuvat kuuntelutottumuksissa, sillä äänitteiden kuuntelun ohella myös äänitteiden ostaminen on nyttemmin kääntynyt laskuun, mutta digitaalisten tiedostomuotoisten äänitteiden myynti kasvaa selvästi (www.ifpi.fi).

Militärmusikkäreina spelar en viktig roll då det gäller att värna om militärmusiktraditionen. Det finns 14 militärmusikkärer inom försvarsmakten. Den största är Gardets Musikkår i Helsingfors, som hade 37 medlemmar år 2004 och som också stod för det största antalet framträdanden, sammanlagt 267. Sammanlagt spelade 231 personer år 2004 i militärmusikkärerna. (Tabell 7.6.)

Musik som intresse: man lyssnar, spelar och sjunger, men vad?

Musiken är ett av de populäraste kulturintressena. De två stora intresseorganisationerna inom musikbranschen i Finland, det riksomfattande amatörmusikförbundet Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto Sulasol och Finlands Svenska Sång- och Musikförbund, som verkar i de finlandssvenska områdena, har sammanlagt nästan 30 000 medlemmar. Den föregående organisationen grundades år 1922 och den senare år 1929. Båda har ett flertal specialförbund som byggts upp enligt sångtyp, instrument och medlemskår. (www.sulasol.fi, www.fssmf.fi.) (Tabellerna 7.7 och 7.8.)

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning år 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) lyssnar nästan alla, oberoende av bostadsområde, på musik i radio. Att lyssna på musikinspelningar har minskat något på alla områden jämfört med resultatet för år 1991. Att lyssna på musik i någon annan källa, t.ex. på dator, har å andra sidan ökat märkbart: det är vanligast att lyssna på musik via dator i huvudstadsregionen och andra urbana kommuner. (Tabell 7.9.) I huvudstadsregionen lyssnar människorna mera än på andra håll i landet på både klassisk musik och pop- och rockmusik, medan det finns mest människor som lyssnar på andlig musik i landets mellersta och norra delar och på landsbygden och mest människor som lyssnar på folkmusik i Östra Finland och på landsbygden. Stadsborna har mera egna ljudinspelningar än invånarna på landsbygden, och inom huvudstadsregionen finns det mest människor som äger mer än 1 000 ljudinspelningar.

Enligt Åbo Akademis undersökning år 1991 om finlandssvenskarnas kulturbeteende (Airo 1994) är den finlandssvenska befolkningens köpbeteende i fråga om ljudinspelningar likriktad med den övriga befolkningens. Förändringar på inspelningsmarknaden avspeglar sig på lyssnarvanorna, eftersom det inte bara har blivit ovanligare att lyssna på inspelningar utan också köpandet har numera börjat minska. Däremot ökar försäljningen av digitala ljudinspelningar i filformat uppenbart (www.ifpi.fi).

Suomenruotsalaisen väestön kuuntelema musiikki poikkeaa jonkin verran suomenkielisen väestön kuuntelemasta musiikista: Yleisradion ruotsinkielinen kanava soitti jo 1960-luvulla enemmän poppia kuin suomenkieliset kanavat, joilla tango ja iskelmä olivat valitsevia kevyen musiikin lajeja. Ruotsinkielisen väestön keskuudessa ruotsinruotsalainen populaarimusiikki on suosituumpaa kuin suomenkielisen väestön keskuudessa. Esimerkiksi Vaasassa koululaisille (Vaasan lyseon lukio ja Vasa Övningsskola) tehdyn musiikkikyselyn tulokset osoittavat, että kieliryhmien musiikkimaut ovat erilaisia: ruotsinkielisen Övningsskolanin oppilaiden suosikkilistan ykkösenä komeili vuonna 2005 ruotsalainen Kent-yhtye ja kolmosena niin ikään ruotsalainen The Ark. Nämä eivät suomenkielisen lyseon lukion oppilaiden suosikkilistalla näy lainkaan kärkijoukossa. (Heikkilä & Sepänmäki 2005.)

Ruotsinkielisillä alueilla kuunnellaan suomenkielisiä alueita enemmän ruotsalaisia radiokanavia (Barometern ...), ja myös Suomen ruotsinkielisillä kanavilla (mm. Ylen Radio Extrem ja Radio Vega, Radio Åland sekä kaksikielinen Radio Vaasa) soitetään enemmän ruotsalaista musiikkia kuin suomenkielisillä. Näin ruotsinkielinen väestö saa suomenkielistä enemmän ruotsalaisia vaikutteita myös musiikissa.

Konserteissa käyminen on lisääntynyt Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 1991 tuloksiin verrattuna. Eniten konserteissa käyvät pääkaupunkiseudulla ja muissa kaupungeissa asuvat. Pääkaupunkiseudulla ja muissa kaupunkimaisissa kunnissa pop- ja rockkonsertit ovat suosituimpia, muualla viihde- ja iskelmäkonsertit. (Taulukot 7.10 ja 7.11.)

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) mukaan jotain soitinta soittaa 14 prosenttia väestöstä. Piano ja kitara ovat säilyttäneet asemansa suosituimpina harrastussoittimina, mutta pianon suosio on jonkin verran pudonnut kitaraan verrattuna muualla paitsi Pohjois-Suomessa. Varsinkin pääkaupunkiseudulla kitara on tullut selvästi suosituin harrastussoitin. Haitarin soitto on vanhastaan suosituumpaa maaseudulla. Laulamien on harrastuksena selvästi harvinaisempi kuin soittaminen, eikä lauluharrastuksessa ole juuri alueellisia eroja. (Taulukot 7.12 ja 7.13.)

Den musik den finlandssvenska befolkningen lyssnar på avviker en aning från den musik den finskspråkiga befolkningen lyssnar på: Rundradions svenska kanal sände redan på 1960-talet mera pop än de finska kanalerna, där tango och schlager var de dominerande lättmusikgenrerna. Bland den svenskspråkiga befolkningen är den sverigesvenska populärmusiken populärare än bland den finskspråkiga befolkningen. Resultatet av en musikenkät bland skolelever i Vasa (Vaasan lyseon lukio och Vasa Övningsskola) visar till exempel att språkgrupperna har olika musikmak: favoritlistan bland eleverna i den svenska Övningsskolan toppades år 2005 av den svenska gruppen Kent och på tredje plats kom den likaså svenska gruppen The Ark. På favoritlistan bland eleverna i det finska gymnasiet fanns de här grupperna inte alls med i toppen. (Heikkilä & Sepänmäki 2005.)

I de svenskspråkiga områdena lyssnar man mera än i finskspråkiga områden på svenska radiokanaler (Barometern... 2005) och på Finlands svenska kanaler (bl.a. Rundradions Radio Extrem och Radio Vega, Radio Åland samt den tvåspråkiga Radio Vasa) spelas mera svensk musik än på de finska kanalerna. På detta sätt får den svenskspråkiga befolkningen mera svenska influenser också i musiken än den finskspråkiga befolkningen.

Jämfört med resultatet i Statistikcentralens fritidsundersökning 1991 har det blivit vanligare att gå på konsert. De som bor i huvudstadsregionen och i andra städer går mest på konserter. I huvudstadsregionen och andra urbana kommuner är pop- och rockkonserterna populärast, på andra håll underhållnings- och schlagerkonserterna. (Tabellerna 7.10 och 7.11.)

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) spelar 14 procent av befolkningen något instrument. Piano och gitarr har hållit positionerna som de populäraste instrumenten, men pianots popularitet har minskat något jämfört med gitarrens utom i Norra Finland. Framför allt i huvudstadsregionen har gitarren blivit det klart populäraste instrumentet bland amatörer. Att spela dragspel är av hävd populärare på landsbygden. Sången som intresse är klart ovanligare än att spela, och det finns inte några nämnvärda skillnader mellan områdena i sångtövandet. (Tabellerna 7.12 och 7.13.)

Tilastointi

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. julkaisee jäsenorkestereitaan koskevat tilastot vuosikertomuksessaan. Opetusministeriö kokoaa tilastoja teatteri- ja orkesterilain piirissä olevista orkestereista. Suomen Ääni- ja kuvallennetuottajat ÄKT ry. julkaisee äänitteiden myyntiä koskevia tilastoja. Alueellisia tilastoja äänitteiden myynnistä ja radiosoitosta ei ole saatavana, mutta suuntaa antavia tietoja voi saada alueittain suoraan musiikkiliikkeistä ja tavarataloista sekä radioasemilta. Kirkkohallitus tilastoi evankelis-luterilaisen kirkon musiikkitoimintaa. Puolustusvoimat tuottaa tilastoja sotilassoittokuntien toiminnasta. Musiikkialan harrastusjärjestöt tilastoivat omaa toimintaansa. Tilastokeskus tuottaa tilastoja musiikkialan toimipaikkojen ja työvoiman määristä sekä musiikkiharrastuksesta.

Statistikföring

Finlands Symfoniorkestrar rf. publicerar statistik över sina medlemsorkestrar i sin årsberättelse. Undervisningsministeriet sammanställer statistik över orkestrar som omfattas av teater- och orkesterlagen. Finlands Skiv- och Videoproducenter SVP rf publicerar statistik över försäljningen av ljudinspelningar. Regional statistik över försäljningen av inspelningar och uppspelningar i radio finns inte att tillgå, men riktgivande uppgifter kan erhållas områdesvis direkt av musikaffärer och varuhus samt av radiostationer. Kyrkostyrelsen statistikför musikverksamheten inom den evangelisk-lutherska kyrkan. Försvarsmakten producerar statistik över militärmusikkårernas verksamhet. Intresseorganisationerna i musikbranschen statistikför sin egen verksamhet. Statistikcentralen producerar statistik över antalet arbetsställen och anställda i musikbranschen och över musiken som intresse.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 7.1 Äänitteiden kustantaminen maakunnittain 2005
Utgivning av ljudinspelningar efter landskap 2005
Publishing of sound recordings by region 2005
- 7.2 Musiikkiliikkeet maakunnittain 2005
Musikaffärer efter landskap 2005
Music shops by region 2005
- 7.3 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat orkesterit ja niiden valtionosuudet maakunnittain 2005
Orkestrar som omfattas av teater- och orkesterlagen samt deras statsandelar efter landskap 2005
Orchestras subject to the Theatre and Orchestra Act and statutory State subsidies received by region 2005
- 7.4 Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenten esiintymiset ja kuulijat 2006
Finlands Symfoniorkstrar r.f.:s medlemmars framträdanden och åhörare 2006
Performances and audiences of the members of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2006
- 7.5 Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien musiikkitoiminta 1995–2005
Musikverksamhet i församlingarna inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland 1995–2005
Musical activities of parishes of the Evangelical Lutheran Church of Finland 1995–2005
- 7.6 Puolustusvoimien sotilassoittokunnat 2004
Försvarsmaktens militärmusikkårer 2004
Military bands of the Finnish Defence Forces 2004
- 7.7 Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto Sulasolin musiikkiharrastustoiminta 2003–2005
Musikverksamhet inom Sulasol (Amatörmusikförbundet i Finland) 2003–2005
Music activities of Sulasol, The Finnish Amateur Musicians' Association 2003–2005
- 7.8 Finlands Svenska Sång- och Musikförbundin (FSSMF) musiikkiharrastustoiminta 2003–2005
Musikaktiviteter inom Finlands Svenska Sång- och Musikförbund FSSMF 2003–2005
Music activities of the Finnish-Swedish Choir and Music Association FSSMF 2003–2005
- 7.9 Musiikin kuunteleminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Musiklyssnande efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Listening to music by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 7.10 Konserteissa käyminen 12 kuukauden aikana ja aikaisemmin kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Konsertbesök under de senaste 12 månaderna och tidigare efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Concert-going during the past 12 months and earlier by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002
- 7.11 Erilaisissa konserteissa käyminen vähintään yhden kerran 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain, 1991 ja 2002
Konsertbesök minst en gång under de senaste 12 månaderna efter konserttyp samt kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Concert-going at least once during the past 12 months by type of concert, by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002
- 7.12 Instrumentin soittaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Instrumentspelande efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Instrument-playing by type of municipality and major region 1991 and 2002
- 7.13 Laulaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Sångaktiviteter efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Singing by type of municipality and major region 1991 and 2002

7.1 Äänitteiden kustantaminen maakunnittain 2005*
Utgivning av ljudinspelningar efter landskap 2005*
Publishing of sound recordings by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Äänitteiden kustantajat – Ljudinspelningsutgivare – Recording publishers	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	388	372	64 784
Uusimaa – Nyland	219	258	49 064
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	196	247	48 292
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	23	11	772
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	4	2	315
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	31	23	2 844
Satakunta	9	2	214
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	7	3	377
Pirkanmaa – Birkaland	39	31	3 663
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	8	14	1 439
Kymenlaakso – Kymmenedalen	5	2	338
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	5	7	809
Etelä-Savo – Södra Savolax	2	...	...
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4	2	272
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	6	2	252
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	7	2	154
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	8	5	900
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	15	8	2 797
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	3	–	67
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	9	5	555
Kainuu – Kajanaland	1	...	...
Lappi – Lappland – Lappland	4	2	254
Ahvenanmaa – Åland	2	...	...

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 22140 (äänitallenteiden kustantaminen). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 22140 (fonogramutgivning) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 22140 (publishing of sound recordings) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

7.2 Musiikkiliikkeet maakunnittain 2005*
Musikaffärer efter landskap 2005*
Music shops by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Musiikkiliikkeitä – Musikaffärer – Music shops	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	259	404	83 169
Uusimaa – Nyland	69	136	29 562
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	59	127	27 897
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	10	9	1 665
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	4	2	244
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	25	48	8 964
Satakunta	10	9	1 873
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	8	10	1 487
Pirkanmaa – Birkaland	30	45	10 429
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	10	16	3 802
Kymenlaakso – Kymmenedalen	1	...	...
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	5	5	996
Etelä-Savo – Södra Savolax	6	5	987
Pohjois-Savo – Norra Savolax	9	17	4 117
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	7	9	1 371
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	13	23	4 254
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötland – South Ostrobothnia	9	13	2 952
Pohjanmaa – Östergötland – Ostrobothnia	17	19	3 308
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötland – Central Ostrobothnia	4	1	176
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötland – North Ostrobothnia	16	25	4 999
Kainuu – Kajanaland	2	...	...
Lappi – Lappland – Lappland	10	11	1 776
Ahvenanmaa – Åland	4	6	949

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52452 (soittimien ja musiikkitarvikkeiden vähittäiskauppa). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52452 (detaljhandel med instrument och musikutrustning) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52452 (retail sale of musical equipment and supplies) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

7.3 Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat orkesterit ja niiden valtionosuudet maakunnittain 2005 Orkestrar som omfattas av teater- och orkesterlagen samt deras statsandelar efter landskap 2005 Orchestras subject to the Theatre and Orchestra Act and statutory State subsidies received by region 2005				
Maakunta ja orkesteri – Landskap och orkester – Region and orchestra	Henkilötyövuosia ¹⁾ – Årsverken ¹⁾ – Person years ¹⁾	Valtionosuus ²⁾ – Statsandel ²⁾ – Statutory State subsidy ²⁾	Menot yhteensä – Totalkostnader – Total expenditure	VOS:in osuus menoista – Statsandelen av totalkostnaderna – Statutory State subsidy of total expenditure
		1 000 € – EUR 1 000	1 000 € – EUR 1 000	%
Kaikki teatteri- ja orkesterilain piirissä olevat orkesterit – Alla orkestrar som omfattas av teater- och orkesterlagen – All orchestras under the Theatre and Orchestra Act	1 027	11 994	59 618	20
Uusimaa – Nyland				
– Pääkaupunkiseutu ³⁾				
– Huvudstadsregionen ³⁾				
– Helsinki metropolitaani-alue ³⁾				
Helsingin kaupunginorkesteri – Helsingfors stadsorkester – Helsinki Philharmonic Orchestra	135	1 564	7 823	20
Tapiola Sinfonietta	54	626	2 904	22
UMO Jazz Orchestra, Helsinki – Helsingfors	30	364	1 448	25
Vantaan orkesteri, Vantaan viihdeorkesteri – Vantaan orkester, Vantaan Pops – Vantaa Orchestra, Vantaa Pops Orchestra	9	104	453	23
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa				
Hyvinkään orkesteri – Hyvinge orkester – Hyvinkää orchestra	2	23	170	14
Lohjan kaupunginorkesteri – Lojo stadsorkester – Lohja City Orchestra	22	255	755	34
Itä-Uusimaa – Östra Nyland				
Avanti! Kamariorkesteri – Avanti! kammarorkester – Avanti! Chamber Orchestra (Porvoo – Borgå)	21	243	715	34
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland				
Turun filharmoninen orkesteri – Åbo filharmoniska orkester – Turku Philharmonic Orchestra	102	1 182	5 953	20
Satakunta				
Pori Sinfonietta – Pori Sinfonietta – Pori City Orchestra	36	417	1 627	26
Pirkanmaa – Birkaland				
Tampere Filharmonia – Tammerfors filharmoniska orkester – Tampere Philharmonic Orchestra	106	1 231	5 979	21
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland				
Lahden kaupunginorkesteri – Lahtis stadsorkester – Lahii Symphony Orchestra	84	976	5 120	19
Kymenlaakso – Kymmenedalen				
Kymi Sinfonietta	38	450	1 917	23
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia				
Lappeenrannan kaupunginorkesteri – Villmanstrands stadsorkester – Lappeenranta City Orchestra	28	324	1 228	26
Etelä-Savo – Södra Savolax				
Mikkelin kaupunginorkesteri – S:t Michels stadsorkester – St. Michel Strings	17	197	624	32

7.3 Jatkuu Forts. Cont.				
Maakunta ja orkesteri – Landskap och orkester – Region and orchestra	Henkilötyövuosia ¹⁾ – Årsverken ¹⁾ – Person years ¹⁾	Valtionosuus ²⁾ – Statsandel ²⁾ – Statutory State subsidy ²⁾	Menot yhteensä – Totalkostnader – Total expenditure	VOS:in osuus menoista – Statsandelen av totalkostnaderna – Statutory State subsidy of total expenditure
		1 000 € – EUR 1 000	1 000 € – EUR 1 000	%
Savonlinnan orkesteri – Nyslotts orkester – Savonlinna Orchestra	6	70	220	32
Pohjois-Savo – Norra Savolax				
Kuopion kaupunginorkesteri – Kuopio stadsorkester – Kuopio Symphony Orchestra	58	672	3 015	22
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia				
Joensuun kaupunginorkesteri – Joensuu stadsorkester – Joensuu City Orchestra	41	475	1 886	25
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland				
Jyväskylän Sinfonia – Jyväskylä stadsorkester – Jyväskylä City Orchestra	48	556	2 371	23
Lastenmusiikkiorkesteri Loiskis – Barnmusikorkestern Loiskis – Loiskis children's music orchestra (Jyväskylä)	4	50	205	25
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia				
Seinäjoen kaupunginorkesteri – Seinäjoki stadsorkester – Seinäjoki City Orchestra	15	174	672	26
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia				
Vaasan kaupunginorkesteri – Vasa stadsorkester – Vaasa City Orchestra	37	429	1 724	25
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia				
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri – Mellersta Österbottens Kammarorkester – Chamber Orchestra, Kokkola – Karleby	29	358	1 384	26
Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Folkmusikgruppen Tallari – Tallari folk music ensemble	6	70	165	42
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia				
Oulu Sinfonia – Uleåborgs stadsorkester – Oulu Symphony Orchestra	70	814	3 362	24
Lappi – Lapland – Lapland				
Kemin kaupunginorkesteri – Kemi stadsorkester – Kemi City Orchestra	10	124	326	38
Lapin Kamariorkesteri – Lapplands kammarorkester – Chamber Orchestra of Lapland, Rovaniemi	19	244	897	27

1) Henkilötyövuoden yksikköhinta oli 31 318 €. Orkesterien ylläpitäjille maksettiin 37 % henkilötyövuosien määrittämästä euromäärästä. – Enhetspriset för årsverke var 31 318 €. Tilli orkestrarnas huvudmän betalades 37 % av det belopp som bestäms av årsverken. – The unit price of a person year was EUR 31,318. The orchestra company received 37 % of the cost of person years.

2) Sisältää myös harkinnanvaraiset avustukset yhdeksän orkesterin kohdalla, yht. 93 000 €. – Inkluderar också bidrag enligt prövning för nio orkestrar, tot. 93 000 €. – Also includes discretionary State subsidies of nine orchestras, a total of EUR 93,000.

3) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähteet – Källor – Sources:

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – Ministry of Education

Suomen Sinfoniaorkesterit ry – Finlands Symfoniorkestrar r.f. – Association of Finnish Symphony Orchestras

Lastenmusiikkiorkesteri Loiskis – Barnmusikorkestern Loiskis – Loiskis – Children's Music Orchestra

Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Folkmusikgruppen Tallari – Tallari folk music ensemble

7.4 Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenten esiintymiset ja kuullijat 2006
Finlands Symfoniorkestrar r.f.s medlemmars framträdanden och åhörare 2006
Performances and audiences of the members of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2006

Orkesteri – Orkester – Orchestra	Esiintymiset – Framträdanden – Performances				Kuullijat – Åhörare – Audiences			
	Kotimaassa – Inrikes – In Finland	Joista sin- foniakon- sertteja tai vastaavia – Av vilka sym- fonikonser- ter e.d. – Of which symphony concerts, etc.	Ulkomailla – Utom- lands – Abroad	Yhteensä – Totalt – Total	Kotimaassa – Inrikes – In Finland	Joista sinfonia- konsertteja tai vastaavia – Av vilka symfonikonser- ter e.d. – Of which symphony con- certs, etc.	Ulkomailla – Utomlands – Abroad	Yhteensä – Totalt – Total
	Lkm – Nr. – No.							
Yhteensä ¹⁾ – Totalt ¹⁾ – Total ¹⁾	1 627	504	50	1 677	854 176	295 922	45 327	899 503
Ammattisinfoniaorkesterit – Professionella symfoniorkestrar – Professional symphony orchestras (15)	1 127	393	34	1161	717 561	265 942	41 024	758 585
Helsingin kaupunginorkesteri – Helsingfors stadsorkester – Helsinki Philharmonic Orchestra	78	48	7	85	86 500	63 369	10 270	96 770
Joensuun kaupunginorkesteri – Joensuu stadsorkester – Joensuu City Orchestra	68	17	–	68	17 100	5 437	–	17 100
Jyväskylän Sinfonia – Jyväskylä City Orchestra	43	16	4	47	18 816	7 892	4 200	23 016
Suomen Kansallisoopperan orkesteri – Finlands Nationaloperas Orkester – Orchestra of the Finnish National Opera	217	4	–	217	207 389	3 257	–	207 389
Kuopion kaupunginorkesteri – Kuopio stadsorkester – Kuopio Symphony Orchestra	90	25	–	90	56 674	16 056	–	56 674
Kymi Sinfonietta	69	42	–	69	17 162	9 596	–	17 162
Lahden kaupunginorkesteri – Lahtis stadsorkester – Lahti Symphony Orchestra	60	39	12	72	47 076	30 775	14 438	61 514
Lappeenrannan kaupunginorkesteri – Villmanstrands stadsorkester – Lappeenranta City Orchestra	35	14	–	35	9 364	3 684	–	9 364
Oulu Sinfonia – Uleåborgs stadsorkester – Oulu Symphony Orchestra	60	25	–	60	34 084	15 576	–	34 084
Pori Sinfonietta – Pori Sinfonietta (Björneborgs stadsorkester) – Pori City Orchestra	50	21	–	50	16 776	4 517	–	16 776
Radion Sinfoniaorkesteri – Radions symfoniorkester – Finnish Radio Symphony Orchestra, Helsinki	51	38	5	56	40 021	34 288	8 500	48 521
Tampere Filharmonia – Tammerfors stadsorkester – Tampere Philharmonic Orchestra	79	26	–	79	64 998	29 777	–	64 998
Tapiola Sinfonietta	64	31	6	70	26 060	14 611	3 616	29 676
Turun filharmoninen orkesteri – Åbo stadsorkester – Turku Philharmonic Orchestra	103	32	–	103	46 668	20 365	–	46 668
Vaasan kaupunginorkesteri – Vasa stadsorkester – Vaasa City Orchestra	60	15	–	60	28 873	6 742	–	28 873
Kamari- ja runko-orkesterit – Professionella kammar- och stomorkestrar – Chamber and semi-professional orchestras (8)	418	91	9	427	111 385	25 702	2 353	113 738

7.4 Jatkuu
Forts.
Cont.

Orkesteri – Orkester – Orchestra	Esiintymiset – Framträdanden – Performances				Kuulijat – Åhörare – Audiences			
	Kotimaassa – Inrikes – In Finland	Joista sinfoniakon- sertteja tai vastaavia – Av vilka symfonikon- serter e.d. – Of which symphony concerts, etc.	Ulkomailla – Utomlands – Abroad	Yhteensä – Totalt – Total	Kotimaassa – Inrikes – In Finland	Joista sinfonia- konsertteja tai vastaavia – Av vilka symfonikonser- ter e.d. – Of which symphony con- certs, etc.	Ulkomailla – Utomlands – Abroad	Yhteensä – Totalt – Total
	Lkm – Nr. – No.							
Kemin kaupunginorkesteri – Kemi stadsorkester – Kemi City Orchestra	47	4	–	47	4 123	903	–	4 123
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri – Mellersta Österbottens Kammarorkester – Ostrobothnian Chamber Orchestra, Kokkola – Karleby	58	31	5	63	21 190	13 160	1 806	22 996
Lapin Kamariorkesteri – Lapplands kammarorkester – Chamber Orchestra of Lapland, Rovaniemi	70	3	–	70	14 874	2 257	–	14 874
Lohjan kaupunginorkesteri – Lojo stadsorkester – Lohja City Orchestra	89	7	–	89	17 690	1 118	–	17 690
Mikkelin kaupunginorkesteri – S:t Michels stadsorkester – St. Michel Strings	46	7	–	46	7 749	1 717	–	7 749
Savonlinnan orkesteri – Nyslotts orkester – Savonlinna Orchestra	27	4	–	27	6 293	905	–	6 293
Seinäjoen kaupunginorkesteri – Seinäjoki orkester – Seinäjoki City Orchestra	36	3	–	36	22 918	688	–	22 918
UMO Jazz Orchestra, Helsinki – Helsingfors	45	32	4	49	16 548	4 954	547	17 095
Muut orkesterit – Andra orkestrar – Other orchestras (6)	82	20	7	89	25 230	4 278	1 950	27 180
Avanti! kamariorkesteri – Avanti! kammarorkester – Avanti! Chamber Orchestra	21	–	3	24	5 605	–	650	6 255
Hyvinkään orkesteri – Hyvinge orkester – Hyvinkää Orchestra	12	8	–	12	3 256	1 975	–	3 256
Hämeenlinnan kaupunginorkesteri – Tavastehus stadsorkester – Hämeenlinna City Orchestra	6	4	–	6	976	403	–	976
Kuudennen kerroksen orkesteri – Sjätte våningens orkester – The Sixth Floor Orchestra, Helsinki – Helsingfors	12	3	–	12	4 610	1 271	–	4 610
Vantaan orkesteri, Vantaan Vihdeorkesteri – Vanda orkester, Vantaa Pops – Vantaa Orchestra, Vantaa Pops Orchestra	24	–	4	28	9 360	–	1 300	10 660
Vivo Sinfoniaorkesteri – Vivo symfoniorkester – Vivo Symphony Orchestra, Riihimäki	7	5	–	7	1 423	629	–	1 423

1) Yhteiskonserteista tehty vähennykset. – Efter att gemensamma konserter har avdragits. – After deductions due to joint concerts.

Lähteet – Källor – Sources:

Suomen Sinfoniaorkesterit ry., Toimintakertomus 2006 – Finlands Symfoniorkestrar r.f.:s verksamhetsberättelse 2006 – Association of Finnish Symphony Orchestras, Annual Report 2006

7.5 Suomen evankelisuterilaisen kirkon seurakuntien musiikkitoiminta 1995–2005
Musikverksamhet i församlingarna inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland 1995–2005
Musical activities of parishes of the Evangelical Lutheran Church of Finland 1995–2005

Hiippakunta – Stift – Diocese	Säännöllisesti kokoontuvat musiikkiryhmät – Musikgrupper som samlas regelbundet – Regular musical groups				Yleiset musiikkitilaisuuudet – Allmänna musikevenemang – General musical events		
	Kuoroja – Körer – Choirs	Soitinyhtyeitä – Ensembler – Bands	Ryhmä yhteensä – Grupper totalt – Groups total	Jäseniä – Medlemmar – Members	Esiintymisiä – Framträdanden – Performances	Lkm. – Nr. – No.	Osanottajia – Deltagare – Participants
Yhteensä – Totalt – Total 2005	2 212	596	2 808	43 528	19 807	14 678	1 960 680
Turku – Åbo	264	67	331	5 271	2 866	1 675	220 730
Tampere – Tammerfors	382	71	453	7 050	2 715	2 014	272 958
Oulu – Uleåborg	269	71	340	5 365	2 567	2 093	272 599
Mikkeli – S:t Michel	214	28	242	3 587	2 060	1 489	202 810
Porvoo – Borgå	257	72	329	4 817	1 812	1 081	126 546
Kuopio	225	52	277	4 055	2 328	1 639	208 057
Lapua – Lappo	282	96	378	5 771	2 694	1 676	232 782
Helsinki – Helsingfors	185	70	255	4 213	1 517	2 035	291 297
Espoo – Esbo	134	69	203	3 399	1 248	976	132 901
Kaupunkiseurakunnat – Stadsförsamlingar – Urban parishes	1 224	415	1 639	26 583	10 572	9 140	1 344 015
Maaseurakunnat – Landsförsamlingar – Rural parishes	988	181	1 169	16 945	9 235	5 538	616 665
1995	2 066	535	2 601	43 329	22 550	11 242	1 785 576
1996	2 095	510	2 605	42 474	22 146	11 559	1 809 557
1997	2 056	552	2 608	42 655	21 644	11 726	1 809 038
1998	2 091	531	2 622	42 215	21 480	11 310	1 701 155
1999	2 123	531	2 654	42 290	21 650	12 011	1 697 799
2000	2 114	442	2 556	41 320	21 289	12 798	1 813 048
2001	2 193	464	2 657	41 620	20 499	12 563	1 760 795
2002	2 246	499	2 745	42 458	20 669	13 129	1 849 142
2003	2 296	485	2 781	44 311	1 832	13 571	1 898 385
2004	2 237	588	2 825	44 435	20 813	13 924	1 984 608

Lähde – Källa – Source:

Kirkkohallitus – Kyrkostyrelsen – Church Council

7.6 Puolustusvoimien sotilassoittokunnat 2004
Försvarsmaktens militärmusikkårer 2004
Military bands of the Finnish Defence Forces 2004

Soittokunta – Musikkår – Band	Henkilöstö – Personal – Personnel		Esiintymiset – Upptredanden – Performances		Yhteensä – Totalt – Total
	Soittajat – Spelmän – Players	Kapellimestarit – Dirigenter – Conductors	Puolustusvoimien tilaisuudet – Försvarsmaktens evenemang – Defence Forces' events	Puolustusvoimien ulkopuoliset – Andra uppträdanden – Other performances	
	Lkm. – Nr. – No.				
Yhteensä – Totalt – Total	231	18	1 057	980	2 037
Ilmavoimien Soittokunta – Flygvapnets Musikkår – <i>Air Force Band</i>	22	1	92	74	166
Kaartin Soittokunta – Gardets Musikkår – <i>Guards Band</i>	37	2	176	91	267
Kainuun Sotilassoittokunta – Kajanalands Militärmusikkår – <i>Kainuu Military Band</i>	14	1	77	43	120
Karjalan Sotilassoittokunta – Karelens Militärmusikkår – <i>Karelia Military Band</i>	16	1	67	79	146
Laivaston Soittokunta – Flottans Musikkår – <i>Navy Band</i>	20	1	59	78	137
Lapin Sotilassoittokunta – Lapplands Militärmusikkår – <i>Lapland Military Band</i>	14	1	61	46	107
Panssarisoittokunta – Pansarmusikkåren – <i>Armour Band</i>	20	1	80	75	155
Pohjan Sotilassoittokunta – Pohja Militärmusikkår – <i>Pohja Military Band</i>	20	1	69	72	141
Pohjanmaan Sotilassoittokunta – Österbottens Militärmusikkår – <i>Pohjanmaa (Ostrobothnia) Military Band</i>	16	–	57	102	159
Rakuunasoittokunta – Dragonmusikkåren – <i>Dragoon Band</i>	14	1	104	67	171
Satakunnan Sotilassoittokunta – Satakunta Militärmusikkår – <i>Satakunta Military Band</i>	14	1	69	81	150
Savon Sotilassoittokunta – Savolax Militärmusikkår – <i>Savo Military Band</i>	20	1	98	75	173
Sotilasmusiikkikoulu – Militärmusikskolan – <i>Military Music School</i>	4	4	48	97	145
Pääesikunta Viestintöosasto – Huvudstaben, kommunikationsavdelningen – <i>Defence Staff communications department</i>	–	2	–	–	–

Lähde – Källa – Source:

Puolustusvoimat, Pääesikunta – Försvarsmakten, Huvudstaben – *Finnish Defence Forces, Defence Staff*

7.7 Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto Sulasol in musiikkiharrastustoiminta 2003–2005 Musikverksamhet inom Sulasol (Amatörmusikförbundet i Finland) 2003–2005 Music activities of Sulasol, The Finnish Amateur Musicians' Association 2003–2005								
Piiri – Krets – District	Mieskuoroja – Manliga körer – Male choirs	Naiskuoroja – Kvinnliga körer – Women's choirs	Nuorisokuoroja – Ungdomskörer – Youth choirs	Sekakuoroja – Blandade körer – Mixed choirs	Orkestereita – Orkestrar – Orchestras	Jäseniä yhteensä – Medlemmar totalt – Members total	Koulutus- tilaisuuksia – Utbildnings- evenemang – Educational activities	Esiintymisiä – Framträdanden – Performances
Yhteensä – Totalt – Total 2005	128	76	66	88	22	12 594	823	5 283
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	5	3	1	1	–	287	16	167
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	9	4	4	4	–	669	32	149
Etelä-Savo – Södra Savolax	6	7	3	–	–	470	50	202
Helsinki – Helsingfors	18	7	5	24	5	2 307	151	1 197
Häme – Tavastland	6	5	1	1	–	387	22	145
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	5	2	2	2	1	397	27	174
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	5	5	3	5	–	578	47	159
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6	4	4	3	1	499	20	183
Lappi – Lappland – Lappland	4	2	4	3	1	330	40	159
Oulu – Uleåborg	10	2	8	10	3	1 169	86	547
Pirkanmaa – Birkaland	9	8	2	3	1	802	70	329
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	3	3	3	3	3	321	15	179
Pohjois-Savo – Norra Savolax	8	3	–	4	1	478	23	221
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	3	2	1	3	1	593	16	111
Satakunta	7	5	6	3	–	732	45	260
Uusimaa – Nyland	15	10	13	15	3	1 760	123	791
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	8	4	6	4	1	668	39	302
Muut – Övriga – Others	.	.	.	.	.	.	1	8
Yhteensä – Totalt – Total 2004	130	75	65	87	23	12 587	847	5 039
Yhteensä – Totalt – Total 2003	132	73	69	83	22	12 718	875	4 977

Lähde – Källa – Source:

Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto Sulasol ry. – Sulasol (Amatörmusikförbundet i Finland) – Sulasol, The Finnish Amateur Musician's Association

7.8 Finlands Svenska Sång- och Musikförbundin (FSSMF) musiikkiharrastustoiminta 2003–2005
 Musikaktiviteter inom Finlands Svenska Sång- och Musikförbund FSSMF 2003–2005
 Music activities of the Finnish-Swedish Choir and Music Association FSSMF 2003–2005

Liitto – Förbund – District	Mieskuoroja – Manskörer – Male choirs	Naiskuoroja – Damkörer – Women's choirs	Sekakuoroja – Blandade körer – Mixed choirs	Lapsi- ja nuorisoyhteyttä – Barn- och ungdomsgrupper – Childrens' and youth groups	Puhallin- orkestereita – Blåsorkestrar – Brass bands	Jousi- orkestereita – Stråk- orkestrar – String orchestras	Muita kokoon- panoja – Andra grupper – Other groups	Henkilö- jäseniä – Personmed- lemmar totalt – Person members total
Yhteensä – Totalt – Total 2005 . . .	27	29	46	127	13	6	9	15 135
Karlebynejdens sång- och musikförbund	3	4	4	–	4	1	–	323
Pedersörebygdens sång- och musikförbund	1	2	6	–	–	1	–	277
Nykarlebynejdens sång- och musikförbund	1	2	1	–	1	1	–	186
Vasabygdens sång- och musikförbund	1	5	8	–	2	1	–	402
Södra Österbottens sång- och musikförbund	3	2	–	–	1	–	–	279
Åbolands sång- och musikförbund .	3	3	4	–	1	1	–	249
Ålands sång- och musikförbund . . .	2	3	3	–	1	–	–	232
Västra Nylands sång- och musikförbund	3	1	5	–	–	–	–	220
Helsingfors sång- och musikförbund	5	3	7	–	–	1	–	429
Vanda sång- och musikförbund . . .	–	–	3	–	–	–	–	91
Borgånejdens sång- och musikförbund	2	2	3	–	–	–	–	75
Östra Nylands sång- och musikförbund	3	2	1	–	1	–	–	175
De Ungas Musikförbund i Svenskfinland	–	–	–	127	–	–	–	11 811
Yhtyeet jotka kuuluvat suoraan FSSMF:n alaisuuteen – Ensembler som hör direkt till FSSMF – Groups which are members of the central organisation FSSMF only . .	–	–	1	–	2	–	9	386
Yhteensä – Totalt – Total 2004	26	26	48	114	12	6	7	13 761
Yhteensä – Totalt – Total 2003	26	26	48	114	12	6	7	13 229

Lähde – Källa – Source:
 Finlands Svenska Sång- och Musikförbund

7.9 Musiikin kuunteleminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Musiklyssnande efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Listening to music by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

		Radiosta tai tele- visiosta – På radio eller på television – Radio or television	Tallenteita – På inspelningar – Recordings	Konserteissa – I konserter – In concerts	Jostain muualta – Annatvis – From other sources	Josta 2002 tietokoneelta – Om vilket på dator 2002 – From which computer (2002)
Prosenttia – Procent – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä –						
Män och kvinnor totalt –						
Men and women total.....						
	1991	96	80	34	10	
	2002	95	74	31	18	15
Miehet – Män – Men	1991	97	82	29	10	
	2002	95	72	25	21	19
Naiset – Kvinnor – Women	1991	96	79	39	11	
	2002	95	76	36	15	11
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality						
Kaupunkimaiset kunnat –						
Urbana kommuner –						
Urban						
	1991	96	83	42	12	
	2002	96	77	36	20	17
Taajaan asutut kunnat –						
Tätortskommuner –						
Semi-urban						
	1991	97	80	29	8	
	2002	94	69	23	14	12
Maaseutumaiset kunnat –						
Landsbygdskommuner –						
Rural						
	1991	96	76	22	8	
	2002	95	67	22	12	11
Suuralue – Storområde – Major region						
Pääkaupunkiseutu –						
Huvudstadsregionen –						
Helsinki metropolitan area						
	1991	98	86	48	14	
	2002	95	83	46	25	21
Muu Uusimaa –						
Övriga Nyland –						
Rest of Uusimaa						
	1991	97	87	35	8	
	2002	96	71	26	12	11
Etelä-Suomi –						
Södra Finland –						
Southern Finland						
	1991	95	77	32	11	
	2002	94	72	30	17	14
Itä-Suomi –						
Östra Finland –						
Eastern Finland						
	1991	96	78	34	7	
	2002	95	70	27	16	13
Väli-Suomi –						
Mellanfinland –						
Mid-Finland						
	1991	98	80	31	9	
	2002	96	74	28	16	14
Pohjois-Suomi –						
Norra Finland –						
Northern Finland						
	1991	97	82	23	10	
	2002	97	71	19	17	14

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

7.10 **Konserteissa käyminen 12 kuukauden aikana ja aikaisemmin kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002***
Konsertbesök under de senaste 12 månaderna och tidigare efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Concert-going during the past 12 months and earlier by type of municipality and major region: surveys 1991 and 2002*

	On käynyt konsertissa 12 kk:n aikana – Har besökt en konsert under de senaste 12 månaderna – <i>Has been to a concert during the past 12 months</i>	On käynyt aikaisemmin konsertissa – Har besökt en konsert tidigare – <i>Has been to a concert before</i>	Ei ole koskaan käynyt konsertissa – Har aldrig besökt en konsert – <i>Has never been to a concert</i>	
	Prosenttia – Procent – Percentages			
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total	1991	34	33	33
	2002	40	41	19
Miehet – Män – <i>Men</i>	1991	28	34	38
	2002	36	40	24
Naiset – Kvinnor – <i>Women</i>	1991	39	33	28
	2002	44	42	13
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban	1991	41	35	24
	2002	45	40	14
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban	1991	28	33	39
	2002	35	42	23
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural	1991	23	31	46
	2002	29	42	29
Suuralue – Storområde – Major region				
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area	1991	43	37	19
	2002	51	39	10
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	1991	34	33	33
	2002	37	48	15
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland	1991	33	35	32
	2002	42	42	16
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	1991	34	31	35
	2002	35	39	27
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland	1991	30	28	42
	2002	37	39	23
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	1991	26	31	43
	2002	30	41	29

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistiskcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

7.11 Erilaisissa konserteissa käyminen vähintään yhden kerran 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain, 1991 ja 2002*
Konsertbesök minst en gång under de senaste 12 månaderna efter konserttyp samt kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Concert-going at least once during the past 12 months by type of concert, by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002*

		Klassinen musiikki – Klassisk musik – Classical music	Hengellinen musiikki – Andlig musik – Religious music	Pop- tai rockmusiikki – Pop- eller rockmusik – Pop or rock	Jazz	Viihde- tai iskelmämusiikki – Underhållnings- eller schlager- musik – Other easy listening	Kansan- musiikki – Folkmusik – Folk music	Lastenmusiikki – Barnmusik – Children's music	Joulumusiikki – Julmusik – Christmas music
Prosenttia – Procent – Percentages									
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total									
	1991	38	21	33	10	35	11	8	..
	2002	30	16	37	12	34	8	7	25
Miehet – Män – Men									
	1991	31	14	45	12	27	10	5	..
	2002	24	11	43	14	27	9	5	18
Naiset – Kvinnor – Women									
	1991	42	26	25	8	40	11	10	..
	2002	35	19	32	10	39	8	8	32
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality									
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban									
	1991	40	19	35	12	34	9	7	..
	2002	33	15	41	14	31	8	7	26
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban									
	1991	32	20	30	5	34	10	6	..
	2002	22	21	30	7	44	10	5	23
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural									
	1991	34	31	26	4	39	17	12	..
	2002	24	16	28	7	35	10	7	25
Suuralue – Storområde – Major region									
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area									
	1991	49	16	43	13	22	7	5	..
	2002	38	12	47	19	21	10	6	26
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa									
	1991	38	15	29	12	34	8	10	..
	2002	36	14	37	11	34	10	8	21
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland									
	1991	34	17	34	10	36	11	7	..
	2002	28	16	35	11	37	6	6	26
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland									
	1991	32	26	25	6	45	12	11	..
	2002	26	12	30	7	46	2	6	31
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland									
	1991	36	34	28	6	37	15	10	..
	2002	29	24	36	7	32	15	7	19
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland									
	1991	36	28	27	7	40	13	10	..
	2002	21	20	30	6	40	11	12	30

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistiska centralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

7.13 Laulaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Sångaktiviteter efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Singing by type of municipality and major region 1991 and 2002*

		Laulaa nykyisin – Sysslar nuförtiden med sång – <i>Pursues singing at present</i>	On laulanut aikaisemmin – Har sysslat med sång tidigare – <i>Has pursued singing earlier</i>	Ei ole koskaan harrastanut laulamista – Har aldrig sysslat med sång – <i>Has never pursued singing</i>	Kuuluu kuoroon tai laulu-yhtyeeseen – Medlem i kör eller sånggrupp – <i>Member of a choir or singing group</i>	On kuulunut aikaisemmin – Har varit medlem tidigare – <i>Has been a member earlier</i>	Ei ole koskaan kuulunut – Har aldrig varit medlem – <i>Has never been a member</i>	Toimii solistina – Verkar som solist – <i>Acts as a soloist</i>	Ei toimi solistina – Verkar inte som solist – <i>Does not act as a soloist</i>
Prosenttia – Procent – Percentages									
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total									
	1991	4	24	71	3	24	73	1	99
	2002	5	..	95	3	..	97	1	99
Miehet – Män – Men									
	1991	3	17	80	3	16	82	1	99
	2002	5	..	95	3	..	97	2	98
Naiset – Kvinnor – Women									
	1991	4	31	64	4	31	65	0	100
	2002	5	..	95	4	..	96	1	99
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality									
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban									
	1991	4	26	70	3	25	72	1	99
	2002	5	..	95	3	..	97	2	98
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban									
	1991	3	23	74	3	21	75	–	100
	2002	6	..	94	5	..	95	1	99
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural									
	1991	5	22	73	4	21	74	0	100
	2002	4	..	96	3	..	97	1	99
Suuralue – Storområde – Major region									
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area									
	1991	4	29	67	3	28	69	1	99
	2002	5	..	95	2	..	98	3	97
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa									
	1991	3	29	68	2	28	70	1	99
	2002	3	..	97	2	..	98	1	99
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland									
	1991	4	23	73	3	22	75	1	99
	2002	4	..	96	3	..	97	1	99
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland									
	1991	5	23	72	5	23	72	0	100
	2002	5	..	95	4	..	96	1	99
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland									
	1991	5	23	71	5	23	72	0	100
	2002	6	..	94	5	..	95	1	99
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland									
	1991	3	22	74	3	21	76	1	99
	2002	6	..	94	5	..	95	2	98

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningarna. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

8 Kuvataide ja antiikki

Taide- ja antiikkikaupat pääkaupungissa, valokuvaaliikkeitä ja taidelainaamoita runsaasti muuallakin

Taiteen ja antiikin kauppa on voimakkaasti keskittynyt pääkaupunkiseudulle. Taideliikkeistä noin kolmannes on siellä, ja pääkaupunkiseudun yrityksissä muodostuu lähes 40 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta. Antiikkiliikkeistä yli 40 prosenttia on pääkaupunkiseudulla, ja niiden liikevaihdosta kertyy siellä lähes kaksi kolmasosaa. Myös suurimmat taiteen ja antiikin huutokaupakamarit, Bukowski ja Hagelstam ovat Helsingissä. Taidehuutokauppojen liikevaihto on 1980-luvun lopun taidebuumin ja sitä seuranneen romahduksen jälkeen kehittynyt hyvin maltillisesti (Kulttuuritilasto 2005, Taidepörssi 1990, 1992, 1995 ja 1999). (Taulukot 8.1 ja 8.2.)

Valokuvausliikkeitä on taide- ja antiikkiliikkeitä tasaisemmin eri puolilla maata: niistä vain noin 20 prosenttia on pääkaupunkiseudulla, ja liikevaihdosta alle 30 prosenttia kertyy siellä. Pääkaupunkiseudun lisäksi Varsinais-Suomessa on suhteellisen paljon valokuvausliikkeitä. Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan valokuvausliikkeiden lukumäärä ja liikevaihto on laskenut noin 20 prosenttia, henkilöstön määrä lähes 30 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2005. Laskun tärkeimpänä syynä pidetään digitaalisen valokuvauksen yleistymistä: esim. kotimaan markkinoille myytyjen filmien määrä putosi Suomen Fotokaupan liiton mukaan vuoden 2000 noin 7–8 miljoonasta kappaleesta kahteen miljoonaan vuonna 2005. (Suomen Fotokaupan liitto / Taloussanomien 20.1.2007.) (Taulukko 8.3.)

Myös taidelainaamotoiminta on levinnyt tasaisesti kautta maan. Suomessa oli 33 taidelainaamo vuonna 2006. Niistä 5 sijaitsi pääkaupunkiseudulla. Pirkanmaalla taidelainaamoja oli 4, Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa 3. Monet taidelainaamot toimivat kunnallisen kirjaston yhteydessä paikallisen taiteilijaseuran organisoimana. Taidelainaamotoiminta alkoi Suomessa vuonna 1971, kun Joensuuun perustettiin ensimmäinen taidelainaamo. Taidelainaamot ovat yleistyneet erityisesti 1990- ja 2000-luvulla, sillä Suomen 33 taidelainaamosta vain 5 on perustettu ennen vuotta 1990. (Taulukko 8.4.) (Kulttuuritilasto 2003.)

Suomessa toimi 10 alueellista valokuvakeskusta vuonna 2007. Alueellisten valokuvakeskusten päätehtäviä ovat näyttelyiden, koulutustilaisuuksien, tapahtumien, luentojen ym. valokuva-alan tilaisuuksien jär-

8 Bildkonst och antikviteter

Konsthandlar och antikvitetsaffärer i huvudstaden, gott om fotoaffärer och artotek också på annat håll

Handeln med konst och antikviteter är kraftigt koncentrerad till huvudstadsregionen. Av konsthandlarna finns ungefär en tredjedel där, och företagen i huvudstadsregionen står för nästan 40 procent av omsättningen i hela näringsgrenen. Mer än 40 procent av antikvitetsaffärerna finns i huvudstadsregionen och nästan två tredjedelar av omsättningen i näringsgrenen uppstår där. Också de största auktionskammare som handlar med konst och antikviteter, Bukowski och Hagelstam, verkar i Helsingfors. Konstauktionernas omsättning har utvecklats mycket moderat efter konstboomen i slutet av 1980-talet och den därpå följande kraschen (Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2005, Taidepörssi 1990, 1992, 1995 och 1999). (Tabellerna 8.1 och 8.2.)

Fotoaffärerna är jämnare utspridda över landet än konsthandlarna och antikvitetsaffärerna: bara omkring 20 procent finns i huvudstadsregionen och av omsättningen uppstår mindre än 30 procent där. Utöver i huvudstadsregionen finns det relativt mycket fotoaffärer i Egentliga Finland. Enligt Statistikcentralens företagsregister har antalet fotoaffärer och omsättningen av verksamheten minskat med ungefär 20 procent och antalet anställda med nästan 30 procent från år 2000 till år 2005. Den viktigaste orsaken anses vara att den digitala fotograferingen har blivit vanligare: t.ex. minskade försäljningen av filmrullar på marknaden i Finland enligt Suomen Fotokaupan liitto från 7–8 miljoner exemplar år 2000 till 2 miljoner år 2005. (Suomen Fotokaupan liitto/Taloussanomien 20.1.2007.) (Tabell 8.3.)

Också konstutlåningsverksamheten är jämnt spridd över hela landet. År 2006 fanns det 33 artotek i Finland. Av dem fanns 5 i huvudstadsregionen, 4 i Birkaland och 3 i Egentliga Finland och likaså 3 i Satakunta. Många artotek verkar i samband med det kommunala biblioteket och organiseras av en lokal konstnärsförening. Konstutlåningsverksamheten i Finland fick sin början år 1971, då det första artoteket grundades i Joensuu. Konstutlåningen har blivit vanligare framför allt under 1990- och 2000-talet, för av de 33 artoteken i Finland har bara 5 grundats före år 1990. (Tabell 8.4.) (Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2003.)

År 2007 var 10 regionala fotograficentra verksamma i Finland. De regionala fotograficentrumens huvudsakli-

jestäminen sekä myös valokuva-alan tutkimus- ja julkaisutoiminta (Tikkanen 2001). Suomen alueellisista valokuvakeskuksista vanhin, Valokuvakeskus Nyky aika Tampereella, perustettiin vuonna 1982 ja uusimmat, Kaakkois-Suomen valokuvakeskus Lappeenrannassa sekä Kotkan valokuvakeskus, vuonna 2005. Karjaalla sijaitseva Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus on kaksikielinen. Valokuvakeskusten toiminnan suurimmat rahoittajat ovat valtio ja kunnat, mutta jotkut niistä saavat myös merkittävästi säätiörahoitusta. Oma rahoitusosuus on suurin Kuopiossa sijaitsevalla Victor Barsokevitsch- valokuvakeskuksella. (Taulukko 8.5.)

Kuvataiteet harrastuksena: valokuvaaminen tavallisinta

Kuvataiteiden harrastaminen ei ole kovin yleistä. Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen mukaan sitä harrastaa alle 20 prosenttia vastanneista. Harrastus on jakautunut melko tasaisesti maan eri puolille sekä kaupunkeihin että maaseudulle. Taidenäyttelyissä ja -museoissa käyminen on sen sijaan huomattavasti tavallisempaa: yleisintä se on pääkaupunkiseudulla sekä kaupunkimaisissa kunnissa, joissa noin puolet Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) tiedusteluun vastanneista ilmoitti käyneensä taidemuseossa tai -näyttelyssä viimeisten 12 kuukauden aikana. (Taulukot 8.6 ja 8.7.)

Valokuvaus on kuvataiteisiin verrattuna selvästi yleisempi harrastus. Valokuvauksen harrastaminen on tavallisinta pääkaupunkiseudulla, mutta muuallakin maassa sitä harrastetaan yleisesti alueesta ja kuntatyyppistä riippumatta. Videokuvauksen harrastaminen on selvästi vähäisempää mutta tasaisesti jakautunutta kautta maan. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Taulukko 8.8.)

Tilastointi

Tilastokeskus tuottaa tilastoja kuvataidealan toimipaikkojen ja työvoiman määristä sekä kuvataiteiden ja valokuvauksen harrastamisesta. Suurimmat taidehuutokaupat, Bukowski ja Hagelstam, tuottavat tilastoja myymistään esineistä. Valokuvakeskukset tuottavat tilastoja omasta toiminnastaan.

ga uppgifter är att organisera utställningar, kurser, evenemang, föreläsningar o.d. i fotobranschen och dessutom handha forskning och utgivning (Tikkanen 2001). Det äldsta av de regionala fotograficentrumen i Finland, fotocentret Nyky aika i Tammerfors, grundades år 1982 och de nyaste, Sydöstra Finlands fotocentrum i Villmanstrand och Kotka fotocentrum, år 2005. Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus i Karis är tvåspråkig. De största finansierarna av fotograficentrumens verksamhet är staten och kommunerna, men en del får också betydande finansiering av stiftelser. Fotocentret Victor Barsokevitsch i Kuopio har den största egna finansieringsandelen. (Tabell 8.5.)

Bildkonst som intresse: fotografering vanligast

Det är inte särskilt vanligt att ha bildkonst som intresse. Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning sysslar mindre än 20 procent av uppgiftslämnarna med bildkonst. Sysselsättningen är rätt jämnt fördelad över hela landet både i städerna och på landsbygden. Att gå på konstutställning och konstmuseum är däremot betydligt vanligare: allmänast är det i huvudstadsregionen och urbana kommuner, där ungefär hälften av uppgiftslämnarna i Statistikcentralens fritidsundersökning (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005) uppgav att de besökt ett konstmuseum eller en konstutställning under de senaste 12 månaderna. (Tabellerna 8.6 och 8.7.)

Fotografering är jämfört med bildkonst ett betydligt vanligare intresse. Det är vanligast att syssla med fotografering i huvudstadsregionen, men också på andra håll i landet är det allmänt oavsett område och kommuntyp. Videofilmning är betydligt ovanligare, men jämnt fördelat över landet. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.) (Tabell 8.8.)

Statistikföring

Statistikcentralen producerar statistik över antalet arbetsställen och anställda inom bildkonstbranschen samt om bildkonst och fotografering som intresse. De största konstauktionskamrarna, Bukowski och Hagelstam, producerar statistik över de föremål de sålt. Fotograficentrumet producerar statistik över sin egen verksamhet.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 8.1 Taideliikkeet maakunnittain 2005
Konsthandlar efter landskap 2005
Art shops by region 2005
- 8.2 Antiikkiliikkeet maakunnittain 2005
Antikvitetsaffärer efter landskap 2005
Antique shops by region 2005
- 8.3 Valokuvausliikkeet maakunnittain 2005
Fotoaffärer efter landskap 2005
Photography shops by region 2005
- 8.4 Taidelainaamot maakunnittain 2006
Artoteken efter landskap 2006
Artotheques by region 2006
- 8.5 Valokuvakeskukset 2004
Fotograficentra 2004
Photographic centres in Finland 2004
- 8.6 Kuvataiteiden harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Bildkonst som hobby efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Participation in visual arts by type of municipality and major region 1991 and 2002
- 8.7 Taidenäyttelyissä ja taidemuseoissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002
Besök på konstutställningar och konstmuseer under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Visits to art exhibitions and art museums during the past 12 months by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002
- 8.8 Valokuvauksen ja videokuvauksen harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002
Fotografering och videofilmning som hobby efter kommuntyp och storområde 2002
Photography and video filming by type of municipality and major region 2002

8.1 Taideliikkeet maakunnittain 2005*
Konsthandlar efter landskap 2005*
Art shops by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Taideliikkeitä – Konsthandlar – Art shops	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover 1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	215	188	18 508
Uusimaa – Nyland	76	79	8 293
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	67	71	7 314
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	9	7	979
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	2	...	...
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	18	15	1 231
Satakunta	8	8	650
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5	2	366
Pirkanmaa – Birkaland	28	21	2 531
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	5	6	448
Kymenlaakso – Kymmenedalen	8	9	708
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	9	9	640
Etelä-Savo – Södra Savolax	1	...	...
Pohjois-Savo – Norra Savolax	8	5	524
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	3	1	106
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	5	3	229
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	10	6	429
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	10	7	704
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	1	...	...
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	10	11	1 122
Kainuu – Kajanaland	3	2	135
Lappi – Lappland – Lappland	4	2	117
Ahvenanmaa – Åland	1	...	...

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52484 (taideliikkeet). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52484 (konsthandlar) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52484 (retail sale of art, art gallery activities) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

8.2 Antiikkiliikkeet maakunnittain 2005*
Antikvitetsaffärer efter landskap 2005*
Antique shops by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Antiikkiliikkeitä – Antikvitetsaffärer – Antique shops	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	137	88	15 250
Uusimaa – Nyland	64	45	10 053
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	56	40	9 343
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	8	5	710
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	6	8	573
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	14	5	738
Satakunta	8	3	318
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	7	2	437
Pirkanmaa – Birkaland	17	8	1 132
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	4	4	679
Kymenlaakso – Kymmenedalen	1	...	...
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	9	9	640
Etelä-Savo – Södra Savolax	1	...	...
Pohjois-Savo – Norra Savolax	1	...	...
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	1	...	...
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	3	6	551
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	2	...	...
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	3	–	45
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	–	–	–
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	2	...	...
Kainuu – Kajanaland	1	...	...
Lappi – Lappland – Lappland	1	...	...
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52501 (antiikkiliikkeet). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52501 (antikvitetsaffärer) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskridit 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52501 (antique shops) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

8.3 Valokuvausliikkeet maakunnittain 2005*
Fotoaffärer efter landskap 2005*
Photography shops by region 2005*

Maakunta – Landskap – Region	Valokuvausliikkeitä – Fotoaffärer – Photography shops	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover
			1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	362	769	89 811
Uusimaa – Nyland	100	263	31 072
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾			
– Huvudstadsregionen ¹⁾			
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	75	221	26 130
– Muu Uusimaa			
– Övriga Nyland			
– Rest of Uusimaa	25	42	4 942
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	5	9	866
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	30	73	10 299
Satakunta	15	30	4 297
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	22	38	4 148
Pirkanmaa – Birkaland	23	51	6 609
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	15	23	2 282
Kymenlaakso – Kymmenedalen	11	21	2 618
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	6	12	1 121
Etelä-Savo – Södra Savolax	12	19	2 190
Pohjois-Savo – Norra Savolax	15	35	3 673
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	11	23	2 665
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	19	31	3 087
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	16	23	2 360
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	13	29	2 942
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	3	...	...
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	16	27	3 049
Kainuu – Kajanaland	10	18	1 369
Lappi – Lapland	18	26	3 119
Ahvenanmaa – Åland	2	...	...

* Sisältää toimipaikat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 luokassa 52485 (valokuvausalan vähittäiskauppa). Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen i klassen 52485 (detaljhandel med fotoartiklar) i Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsställeregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättning varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments in class 52485 (retail sale of photographic equipment, photography services) of the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

8.4 Taidelainaamot maakunnittain 2006 *
Artoteken efter landskap 2006 *
Artotheques by region 2006 *

Taidelainaamo – Artotek – Artotheque	Kunta – Kommun – Municipality	Perustettu – Grundat – Established	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by
Uusimaa – Nyland			
Espeen Kuvataiteilijoiden Taidelainaamo – Esbo Bildkonstnärer / Esbo Artotek – <i>Artotheque of the Espoo artists' association</i>	Espoo – Esbo	2001	Espeen Kuvataiteilijat ry. – Esbo Bildkonstnärer r.f. – <i>Espoo artists' association</i>
Galleria BE'19 taidelainaamo – Galleri BE'19 artotek – <i>Gallery BE'19 artotheque</i>	Helsinki – Helsingfors	2004	Galleria BE'19 – Galleri BE'19 – <i>Gallery BE'19</i>
Galleria Gjutarsin taidelainaamo – Galleri Gjutars artotek – <i>Artotheque Gjutars</i>	Vantaa – Vanda	1998	Vantaan Taitelijaseura ry. – Vanda konstnärssällskap r.f. – <i>Vantaa artists' association</i>
Galleria Musican taidelainaamo – Galleria Musicas artotek – <i>Galleria Musica artotheque</i>	Helsinki – Helsingfors	2002	Galleria Musica
Rikhardinkadun kirjaston taidelainaamo – Rikhardsgatans bibliotek / artoteket – <i>The Artotheque of the Rikhardinkatu Library</i>	Helsinki – Helsingfors	1995	Helsingin Taitelijaseura – Konstnärsgillet i Helsingfors – <i>The Helsinki Society of Artists</i>
Taidelainaamo Viva Arte – Artotek Viva Arte – <i>Artotheque Viva Arte</i>	Hyvinkää – Hyvinge	2002	T:mi VivaVoce – Firman VivaVoce – <i>The company VivaVoce</i>
Itä-Uusimaa – Östra Nyland			
Konsta galleria / Porvoon taidelainaamo – Galleri Konsta / Borgå Artotek – <i>Konsta gallery / Porvoo artotheque</i>	Porvoo – Borgå	1999	Konstföreningen i Borgå – Porvoon Taideyhdistys – <i>Porvoo art association</i>
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland			
Raision kaupunginkirjasto / taidelainaamo – Reso stadsbibliotek / artoteket – <i>Raisio library / artotheque</i>	Raisio – Reso	1988	Raision kaupunginkirjasto – Reso stadsbibliotek – <i>Raisio town library</i>
Salon Taidelainaamo – Salo artotek – <i>Salo artotheque</i>	Salo	1997	Salon Taitelijaseura – Salo konstnärssällskap – <i>Salo artists' association</i>
Turun Taidelainaamo – Åbo artotek – <i>Turku artotheque</i>	Turku – Åbo	1994	Turun kaupungin kulttuurikeskus – Åbo stads kulturcentrum – <i>Turku City Cultural Centre</i>
Satakunta			
Eurajoen taidelainaamo – Euraäminne artotek – <i>Eurajoki artotheque</i>	Eurajoki – Euraäminne	2003	kunta – kommun – <i>municipality</i>
Rauman kaupunginkirjaston taidelainaamo – Raumo stadsbibliotek / artoteket – <i>Rauma town library / artotheque</i>	Rauma – Raumo	2004	Rauman Taitelijaseura, Rauman Taidemuseo, Rauman tai- degraafikot – Raumo konstnärssällskap, Raumo konstmuseum, konstgrafikerna i Raumo – <i>Rauma artists' association, Rauma art museum, graphic artists in Rauma</i>
Uvilan artoteekki – Ulvsby artotek – <i>Uvila artotheque</i>	Uvila – Ulvsby	1987	Uvilan kaupunginkirjasto – Ulvsby stadsbibliotek – <i>Uvila town library</i>
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland			
Hämeenlinnan taitelijaseuran taidelainaamo – Tavastehus konstnärssällskaps artotek – <i>Hämeenlinna artists' association / artotheque</i>	Hämeenlinna – Tavastehus	1999	Hämeenlinnan Taitelijaseura ry. – Tavastehus konstnärssällskap – <i>Hämeenlinna artists' association</i>

8.4 Jatkuu Forts. Cont.			
Taidelainaamo – Artotek – Artotheque	Kunta – Kommun – Municipality	Perustettu – Grundat – Established	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by
Pirkanmaa – Birkaland			
Ikaalisten kaupunginkirjaston taidelainaamo – Ikaalis stadsbiblioteks artotek – Ikaalinen town library / artotheque	Ikaalinen – Ikaalis	2005	Ikaalisten kaupunki – Ikaalis stad – Town of Ikaalinen
Mäntän kaupunginkirjaston taidelainaamo – Mänttä stadsbiblioteks artotek – Mänttä town library / artotheque	Mänttä	2001	Mäntän taideseura ry, Mäntän kaupunki – Mänttä konstfällskap, Mänttä stad – The art association in Mänttä, town of Mänttä
Taidetalo Taidelainaamo – Taidetalo artotek – Taidetalo artotheque	Valkeakoski	2001	Valkeakosken kuvataiteilijat ry. – Bildkonstnärer i Valkeakoski – Visual artists in Valkeakoski
Tampereen Taiteilijaseuran taidelainaamo – Tammerfors konstnärssällskaps artotek – Tampere artists' Association / Art Lending Service	Tampere – Tammerfors	2000	Tampereen Taiteilijaseura ry. – Tammerfors konstnärssällskap – Tampere Artists' Association
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland			
Lahden taidelainaamo – Lahtis artotek – Lahti artotheque	Lahti – Lahtis	1974	Lahden taiteilijaseura ry. – Lahtis konstnärssällskap – Lahti artists' association
Kymenlaakso – Kymmenedalen			
Taidekahvila Café Aino Taidelainaamo – Konstkafé Café Aino / artotek – Art Café Aino / artotheque	Kotka	2005	Taidekahvila Café Aino – Konstkafé Café Aino – Art Café Aino
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia			
Etelä-Karjalan Taiteilijaseuran Taidelainaamo – Södra Karelens konstnärssällskaps artotek – Artotheque of the artists' association in South Karelia	Lappeenranta – Villmanstrand	2004	Etelä-Karjalan Taiteilijaseura – Södra Karelens konstnärssällskap – Artists' association in South Karelia
Etelä-Savo – Södra Savolax			
GalleriAri / taidelainaamo – GalleriAri / artoteket – GalleriAri / artotheque	Mikkeli – S:t Michel	2004	GalleriAri
Taidelainaamo Topi – Artotek Topi – Artotheque Topi	Pieksämäki	1999	Pieksämäen Kuvataideseura ry. – Pieksämäki bildkonstfällskap rf. – The visual art association in Pieksämäki
Pohjois-Savo – Norra Savolax			
Galleria Kapriisi / taidelainaamo – Galleri Kapriisi / artotek – Galleri Kapriisi / artotheque	Kuopio	2005	Galleria Kapriisi
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia			
Joensuun Taiteilijaseuran taidelainaamo – Joensuu konstnärssällskaps artotek – The Art Society of Joensuu / artotheque	Joensuu	1971	Joensuun Taiteilijaseura ry. – Joensuu konstnärssällskap – The Art Society of Joensuu

**8.4 Jalkuu
Forts.
Cont.**

Taidelainaamo – Artotek – <i>Artotheque</i>	Kunta – Kommun – <i>Municipality</i>	Perustettu – Grundat – <i>Established</i>	Ylläpitäjä – Huvudman – <i>Maintained by</i>
Keski-Suomi – Mellersta Finland – <i>Central Finland</i>			
Galleria Becker ja taidelainaamo – Galleri Becker och artotek – <i>Galleri Becker and artotheque</i>	Jyväskylä	1985	Jyväskylän Taiteilijaseura ry. – Jyväskylä konstnärssällskap – <i>Jyväskylä artists' association</i>
Keuruun Taiteilijaseuran taidelainaamo – Keuruu konstnärssällskaps artotek – <i>Keuruu artists' association / artotheque</i>	Keuruu – Keuru	1997	Keuruun Taiteilijaseura – Keuruu konstnärssällskap – <i>Keuruu artists' association</i>
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – <i>South Ostrobothnia</i>			
Kurikan kaupunginkirjaston taidelainaamo – Kurikka stadsbiblioteks artotek – <i>Kurikka artotheque</i>	Kurikka	1994	kaupunki – staden – <i>town</i>
Seinäjoen taiteilijaseuran taidelainaamo – Seinäjoki konstnärssällskaps artotek – <i>Artotheque of the Seinäjoki artists' association</i>	Seinäjoki	2003	Seinäjoen taiteilijaseura – Seinäjoki konstnärssällskap – <i>Seinäjoki artists' association</i>
Pohjanmaa – Österbotten – <i>Ostrobothnia</i>			
Vaasan taiteilijaseuran taidelainaamo – Vasa Konstnärsgille / artotek – <i>Artotheque of the Vaasa artists' association</i>	Vaasa – Vasa	2001	Vaasan taiteilijaseura – Vasa Konstnärsgille – <i>Vaasa artists' association</i>
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – <i>North Ostrobothnia</i>			
Visuaalinen keskus / Galleria 5 taidelainaamo – Visuaalinen keskus / Galleria 5 artotek – <i>Visuaalinen keskus / Galleria 5 Art Rental Shop</i>	Oulu – Uleåborg	1996	Oulun Taiteilijaseura, Pohjois-Suomen taideteolliset suunnittelijat PROTO / Galleria 5 – Uleåborgs konstnärssällskap, konstindustriella planerarna i Norra Finland PROTO / Galleri 5 – <i>Oulu Artists' Association, PROTO / Gallery 5</i>
Lappi – Lappland – <i>Lappland</i>			
Lapin taiteilijaseuran taidelainaamo Galleria Napa – Lap- plands konstnärssällskaps artotek Galleri Napa – <i>The Art Association of Lapland / artotheque Gallery Napa</i>	Rovaniemi	1998	Lapin taiteilijaseura ry. – Lapplands konstnärssällskap – <i>Artists' Association of Lapland</i>
Ahvenanmaa – Åland			
Ålands konstmuseum / artotek – <i>Åland Art Museum / artotheque</i>	Maarianhamina – Mariehamn	2005	Ahvenanmaan taidemuseo – Ålands konstmuseum – <i>Åland Art Museum, Ahvenanmaan museo – Ålands museum – Åland Islands museum, Ålands konstförening r.f. – Åland art association</i>

Lähteet – Källor – *Sources*:Taidelainaamojen omat ilmoitukset – Artotekens egna uppgifter – *Reports of artotheques*

8.5 Valokuvakeskukset 2004*
 Fotograficentre 2004*
 Photographic centres in Finland 2004*

	Perustettu – Grundat – Established		Jäseniä – Medlemmar – Members		Työnkeittäjät – Personal – Staff		Tvöllisistämistä – Antiställida med sysselätt- ningsstöd – Hired with em- ployment subsi- dy measures		Kirjasto – Bibliotek –		Julkaisuja – Kokoelmissa – i samingama – Publications in collections		Urymnen, samlingar och besökare – Omna näyttelyitä – Egen plats för utställningar – Own exhibition space		Näyttelyitä – Utställningar – Exhibitions		Kävijöitä näyttelyissä yhteensä – Besökare på utställningama totalt – Visitors to exhibitions, total		Muita tapahtumia – Andra evenemang – Other events		Kävijöitä muissa tapahtumissa – Besökare på andra evenemang – Visitors to other events	
	Htv – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.	Htv – Årsverken – Person years	Lkm – Nr. – No.
Valokuvakeskus Nyky aika – Fotocentrum Nyky aika – Photographic Centre Nyky aika (Tampere – Tammerfors)	1982	35	1	2	–	1	200	1	1	1	1	12	15 000	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pohjoinen valokuvakeskus – Nordliga Fotocentret – (Oulu – Uleåborg)	1987	190	1	..	..	1	..	..	1	1	2	23	7 736	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Victor Barsokovitsch -valokuvakeskus – Fotocentrum Victor Barsokovitsch – Victor Barsokovitsch Photographic Centre (Kuopio)	1987	114	..	..	..	1	..	..	1	1	1	23	37 100	11	861	..	..	..	..	..	..	..
Luovan Valokuvauksen Keskus – Centre for Creative Photography (Jyväskylä)	1989	110	0,5	20	–	1	500	1	1	1	1	6	4 428	2	8 920	..	..	..	..	..	..	..
Mikkelin valokuvakeskus – S:t Michel fotocentrum – Mikkeli Photographic Centre (Mikkeli – S:t Michel)	1989	40	0,75	1–4	..	1	2 500	1	1	1	5	5	3 000	–	–	..	..	..	..	..	..	..
Valokuvakeskus Peri – Fotocentrum Peri – Peri Centre of Photography (Turku – Åbo)	1989	64	1	15	..	1	450	1	1	1	13	13	8 480	6	200	..	..	..	..	..	..	..
Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus – Photographic centre Raseborg (Karjaa – Karis)	1992	50	1,5	..	..	1	2 400	1	1	1	14	14	5 850	3	250	..	..	..	..	..	..	..
Pohjanmaan valokuvakeskus Lakeus – Osterbottens fotocentrum Lakeus – Ostrobothnia photographic centre Lakeus (Lapua – Lappo)	1997	50	..	4	..	1	..	1	1	1	12	12	34 807	2	50	..	..	..	..	..	..	..

8.5 Jatkuu
Forts.
Cont.

	Menot – Utgifter – Expenditure		Tulot – Inkomster – Income		Kunta – Kommun – Municipality	Sponsori – Sponsorer – Sponsors	Säätiöt – Stiftelser – Foundations	Oma rahoitus – Egna inkomster – Self-financing	Muu rahoitus – Annan finansiering – Other funding	Yhteensä – Totalt – Total	Muu tuki – Andra bidrag – Other subsidies
	Palkat – Löhner – Payroll costs	Yhteensä – Totalt – Total	Valtio – Staten – State	Alueellinen taidetoimikunta – Regional konstkommission – Regional arts council							
	€ – EUR										
Valokuvakeskus Nyky aika – Fotocentrum Nyky aika – Photographic Centre Nyky aika (Tampere – Tammerfors)	40 655	66 787	32 000	-	12 000	-	-	8 340	23 100	75 440	-
Pohjoinen valokuvakeskus – Nordliga Fotocentret – Northern Photographic Centre (Oulu – Uleåborg)	42 386	86 380	57 000	1 000	24 500	-	-	5 772	26 393	114 665	-
Victor Barsokievitsch -valokuvakeskus – Fotocentrum Victor Barsokievitsch – Victor Barsokievitsch Photographic Centre (Kuopio)	61 250	163 850	35 000	-	60 000	5 000	-	63 850	-	163 850	-
Luovan Valokuvauksen Keskus – Centre for Creative Photography (Jyväskylä)	20 000	28 430	22 000	-	12 000	-	-	-	525	34 525	7 000
Mikkelin valokuvakeskus – S:t Michel fotocentrum – Mikkeli photographic centre (Mikkeli – S:t Michel)	15 972	31 466	10 000	1 960	12 700	-	-	1 395	5 411	31 466	-
Valokuvakeskus Peri – Fotocentrum Peri – Peri Centre of Photography (Turku – Åbo)	44 957	76 253	44 300	2 500	5 000	-	5 000	2 739	1 014	75 409	¹⁾ 16 873
Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus – Photographic centre Raseborg (Karjaa – Karls)	25 850	37 520	14 000	1 400	-	-	21 200	-	-	36 600	-
Pohjanmaan valokuvakeskus Lakeus – Österbottens fotocentrum Lakeus – Östbotniska fotografiska centre Lakeus (Lapua – Lapoo)	-	6 226	3 700	-	2 500	-	-	414	8	6 622	-

* Kaakkois-Suomen valokuvakeskus Lappeenrannassa sekä Koikan Valokuvakeskus aloittivat toimintansa 2005. – Sydöstra Finlands fotocentrum i Villmanstrand samt Koika fotocentrum inleddes sin verksamhet 2005. – The South East Finland photographic centre in Lappeenranta and the Koika photographic centre were launched in 2005.

¹⁾ Yhteiselmätuki (sisällyy kokonaistuloihin). – Kombinerat stöd (inkluderat i totala inkomster). – Combined employment support (included in total income).

Lände – Källa – Source:

Valokuvakeskukset – Fotograficentra – Photography centres

8.6 Kuvataiteiden harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Bildkonst som hobby efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Participation in visual arts by type of municipality and major region 1991 and 2002*

		Harrastaa nykyään kuvataiteita – Utövar för närvarande – <i>Is engaged in visual arts</i>	Harrastanut aikaisemmin kuvataiteita – Har utövat tidigare – <i>Has been engaged in visual arts</i>	Harrastaa kuvataiteita ohjaajan opastuksella – Utövar bildkonst under handledning – <i>Is engaged in visual arts under guidance of an instructor</i>	Harrastaa nykyään piirtämistä tai maalaamista – Utövar för närvarande teckning eller målning – <i>Is engaged in drawing and painting</i>	On harrastanut aikaisemmin piirtämistä tai maalaamista – Har tidigare utövat teckning eller målning – <i>Has been engaged in drawing and painting</i>
Prosenttia – Procent – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total						
	1991	11	18	..	10	16
	2002	16	21	2	14	18
Miehet – Män – Men						
	1991	9	15	..	6	12
	2002	13	18	1	9	16
Naiset – Kvinnor – Women						
	1991	13	22	..	13	20
	2002	19	23	4	18	21
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality						
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban						
	1991	12	21	..	11	19
	2002	18	22	2	15	19
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban						
	1991	10	16	..	8	14
	2002	15	18	3	13	16
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural						
	1991	10	14	..	8	13
	2002	13	21	2	9	17
Suuralue – Storområde – Major region						
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area						
	1991	12	26	..	11	24
	2002	19	25	2	17	23
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa						
	1991	12	17	..	10	14
	2002	17	19	2	15	15
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland						
	1991	11	18	..	10	15
	2002	15	20	2	12	18
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland						
	1991	11	16	..	9	14
	2002	16	21	2	13	18
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland						
	1991	11	16	..	9	15
	2002	17	21	3	13	18
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland						
	1991	10	15	..	8	15
	2002	16	19	3	13	17

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

8.7 Taidenäyttelyissä ja taidemuseoissa käyminen 12 kuukauden aikana kuntaryhmittäin ja suuralueittain 1991 ja 2002*
Besök på konstutställningar och konstmuseer under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Visits to art exhibitions and art museums during the past 12 months by type of municipality and by major region: surveys 1991 and 2002*

		Käynyt taide-m useossa tai taidenäyttelyssä – Har besökt konst- museum eller konstutställning – <i>Has visited an art exhibition or an art museum</i>	1–2 kertaa – 1–2 gånger – 1–2 times	3–5 kertaa – 3–5 gånger – 3–5 times	6 kertaa tai enemmän – 6 gånger eller flera – 6 times or more	Käynyt yli vuosi sitten – Har besökt för över ett år sedan – <i>Has visited more than a year ago</i>	Ei ole koskaan käynyt – Har aldrig besökt – <i>Has never visited</i>
Prosenttia – Procent – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total							
	1991	44	31	10	3	40	17
	2002	42	30	9	2	43	13
Miehet – Män – Men							
	1991	37	28	7	2	41	21
	2002	37	29	7	1	44	16
Naiset – Kvinnor – Women.							
	1991	50	34	12	3	38	13
	2002	47	32	12	3	41	10
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality							
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban							
	1991	51	36	11	4	38	10
	2002	48	33	11	3	42	9
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban							
	1991	35	26	7	1	41	24
	2002	36	28	6	2	46	16
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural							
	1991	34	25	7	1	41	25
	2002	30	24	6	1	42	23
Suuralue – Storområde – Major region							
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area							
	1991	56	39	12	5	37	7
	2002	56	35	16	5	38	4
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa							
	1991	43	29	10	2	39	18
	2002	43	32	9	2	43	13
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland							
	1991	44	31	10	3	40	16
	2002	40	30	8	2	47	13
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland							
	1991	39	28	10	1	38	22
	2002	34	25	7	2	44	18
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland							
	1991	37	28	7	2	44	19
	2002	38	28	9	1	42	17
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland							
	1991	38	31	6	2	38	24
	2002	40	31	7	2	37	19

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

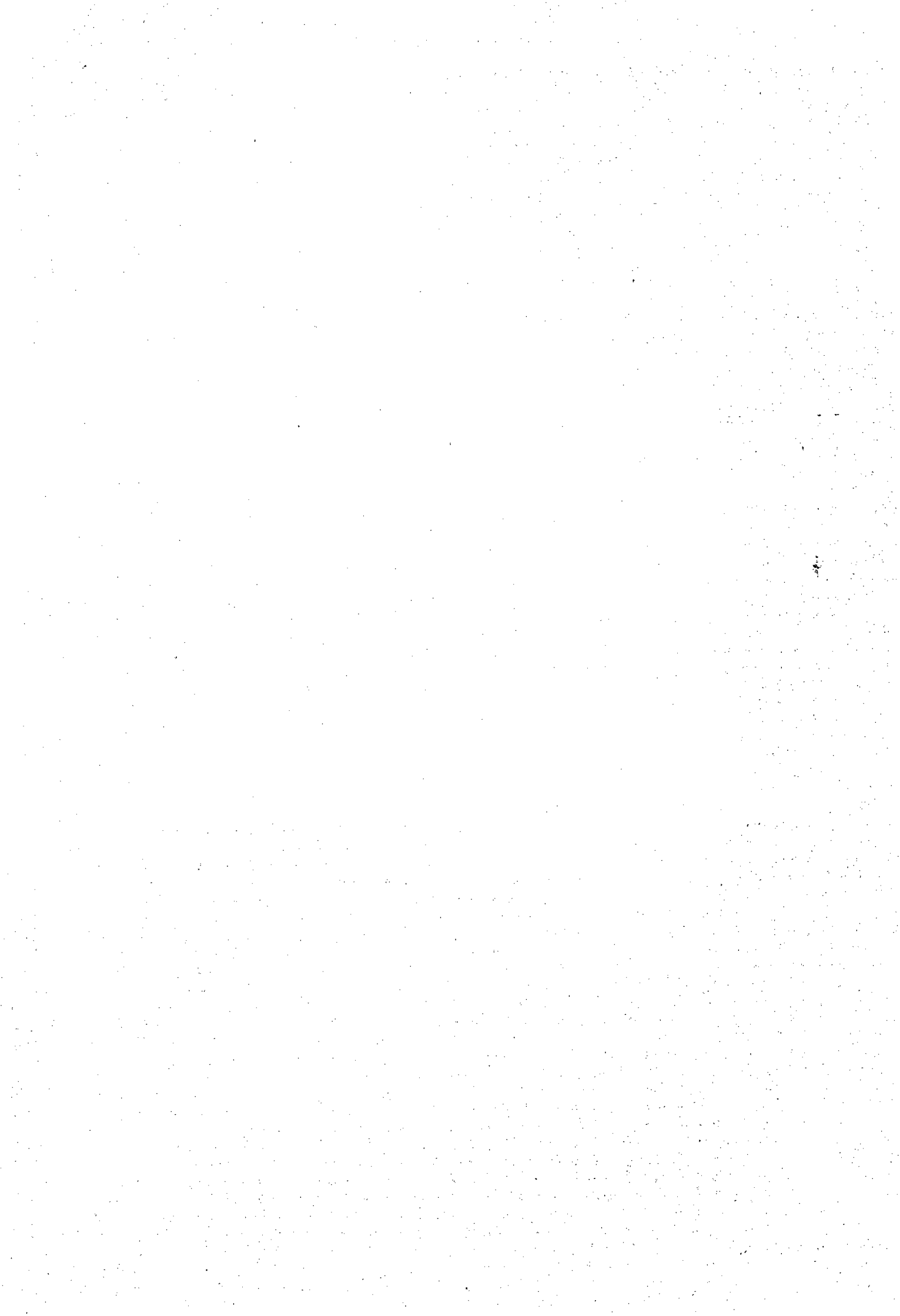
8.8 Valokuvauksen ja videokuvausten harrastaminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 2002*
Fotografering och videofilming som hobby efter kommuntyp och storområde 2002*
Photography and video filming by type of municipality and major region 2002*

	Harrastaa valokuvausta – Fotografering – Is engaged in photography	Harrastaa videokuvausta – Videofilming – Is engaged in video filming
	Prosenttia – Procent – Percentages	
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt – Men and women total	27	9
Miehet – Män – Men	29	12
Naiset – Kvinnor – Women	25	7
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality		
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban	28	9
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban	26	10
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural	26	8
Suuralue – Storområde – Major region		
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area	34	11
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	24	9
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland	27	8
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	22	7
Väli-Suomi – Mellanfinland – Mid-Finland	27	8
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	25	11

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

9 Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset

Kulttuuritapahtumia kautta maan

Maaseudun kulttuurin edistämistä koskevan toimenpideohjelman (Kulttuuriohjelma ... 2/2005) mukaan kulttuuritapahtumat ovat alueiden kehittämisen kannalta merkittäviä mm. seuraavista syistä: ne vaikuttavat alueen imagoon ja tunnettuuteen, ja lisäksi niillä on taloudellisia vaikutuksia, myös välillisiä, esim. lipputulojen ja työllistävyyden osalta. Suuret tapahtumat toimivat alueen imagollisina lippulaivoina ja profiilin korottajina, mikä lisää alueen vetovoimaa ja myötävaikuttaa muiden toimintojen sijoittumiseen alueelle.

Kulttuuritapahtumien kävijöitä ja taloudellisia vaikutuksia koskevia tutkimuksia on tehty useita: esim. Timo Cantell (1998) on käsitellyt tutkimuksessaan Helsingin juhlatapahtumia ja Joensuun Laulujuhlia, Toivonen & Ylätaalo (2004) Turun keskiaikaisia markkinoita. Edellisen tutkimuksen mukaan Joensuun Laulujuhlien yleisö jätti kaupunkiin tutkimusajankohtana noin 250 000 euroa, Helsingin juhlatapahtumien yleisö noin 1 milj. euroa. Jälkimmäisen tutkimuksen mukaan Turun keskiaikaisilla markkinoilla käynyt matkailija kulutti keskimäärin 345 euroa vierailun aikana. Cantellin (1993 ja 1996) mukaan ulkopaikkakuntalaiset festivaalikävijät tuovat paikkakunnalle enemmän rahaa kuin paikkakunnalla asuvat. Tohmoinen (2005) mukaan noin 9 prosenttia Kaustisen hotellien ja ravintoloiden tuotoksesta kertyy kansanmusiikkijuhlilta, ja juhlien kokonaisvaikutus alueen tuotantoon on noin 1,7 miljoonaa euroa.

Monet suuretkin kulttuuritapahtumat, kuten esimerkiksi Helsingin juhlatapahtumat, Tampereen Teatterikesä ja Turun musiikkijuhlat, keräävät eniten yleisöä omalta paikkakunnaltaan tai sen välittömästä läheisyydestä. Toiset, esim. Kuhmon Kamarimusiikki, Kuopio Tanssii ja Soi sekä Ruisrock, saavat yleisöä merkittävässä määrin myös muualta Suomesta. Ulkopaikkakuntalaisten osuudessa on kuitenkin suuria vaihteluita samankin festivaalin eri tilaisuuksien välillä. Pääkaupunkiseudulta käy yleisöä varsin paljon muuallakin Suomessa pidettävillä festivaaleilla. Kuhmon Kamarimusiikkifestivaaleilla uusmaalaisten osuuden yleisöstä on todettu olevan jopa 45 prosenttia. Matkailun edistämiskeskuksen matkailukohteiden kävijämäärätutkimuksen mukaan ulkomaalaisten osuus festivaalikävijöistä on pieni, vuonna 2005 noin 5 prosenttia. Cantell on havainnut, että Helsingin seutu jakaantuu jossain määrin sisäisesti tilaisuuksien luonteen mukaan: Helsingin juhlatapahtumilla käy enemmän espoolaisia kuin vantaalaisia, ja juhlatapahtumien tilaisuudet vetävät erilaisia yleisömääriä eri kaupunginosista. Keskinen ym. (2007) mukaan Helsingin kirjamessejen kävijöistä

9 Kulturevenemang och kulturcentra

Kulturevenemang landet runt

Enligt åtgärdsprogrammet för främjande av kulturen på landsbygden (Kulttuurihjelma ... 2/2005) är kulturevenemangen viktiga med tanke på regional utveckling bl.a. av följande orsaker: de påverkar områdets image och kändhet, och dessutom har de ekonomiska effekter, också indirekta, t.ex. genom biljettintäkter och sysselsättning. Stora evenemang fungerar som flaggskepp för ett områdes image och som profilhöjare, vilket ökar områdets attraktion och bidrar till att andra aktörer placerar sig i området.

Det har gjorts flera undersökningar om besökare på kulturevenemang och om kulturevenemangens ekonomiska konsekvenser: t.ex. Timo Cantell (1998) har undersökt Helsingfors festspel och sångfesten i Joensuu, Toivonen & Ylätaalo (2004) Medeltidsmarknaden i Åbo. Enligt den föregående undersökningen lämnade publiken på sångfesten i Joensuu ungefär 250 000 euro i staden vid tidpunkten för undersökningen och publiken på Helsingfors festspel ungefär 1 miljon euro. Enligt den senare undersökningen använde en turist på Medeltidsmarknaden i Åbo i medeltal 345 euro under sitt besök. Enligt Cantell (1993 och 1996) har festivalbesökare från andra orter mera pengar med sig till orten än de som bor där. Enligt Tohmoinen (2005) kommer omkring 9 procent av hotellens och restaurangernas avkastning i Kaustby från folkmusikfestivalen, och festivalens totala effekt på produktionen i området är omkring 1,7 miljoner euro.

Också många stora kulturevenemang, såsom Helsingfors festspel, Tammerfors Teatersommar och Åbo musikfestspel samlar mest publik från den egna orten eller den närmaste omgivningen. Andra, t.ex. Kuhmo Kammarmusik, Kuopio Dansfestival samt Ruisrock, drar i betydande mängd publik också från andra håll i landet. Det förekommer emellertid stora variationer i andelen besökare från andra orter också mellan olika tillfällen under samma festival. Från huvudstadsregionen åker rätt mycket publik också till festivaler på andra håll i Finland. På Kuhmo Kammarmusik har nylänningarna konstaterats utgöra så mycket som 45 procent av publiken. Enligt en undersökning som Centralen för turistfrämjande har gjort om antalet besökare på turistmål är andelen utländska besökare på festivaler liten, år 2005 ungefär 5 procent. Cantell har konstaterat att Helsingforsregionen i någon mån är internt indelad enligt evenemangens karaktär: Helsingfors festspel har mera besökare från Esbo än från Vanda, och de olika tillfällena samlar olika mängd publik från olika stadsdelar. Enligt Keskinen m.fl. (2007) var ungefär tre fjärde-

noin kolme neljänestä oli pääkaupunkiseudulta vuonna 2005, loput muualta Suomesta, ja ulkomaalaisten osuus oli häviävän pieni. Kävijöistä, joita oli tasaisesti kaikista ikäryhmistä, 59 prosenttia oli naisia. (Cantell 1993, 1996 ja 1998, Matkailukohteiden kävijämäärät 2005, Keskinen ym. 2007.)

Finland Festivals perustettiin tärkeimpien kulttuuritapahtumien yhteistyöjärjestöksi vuonna 1968. Siihen kuului 80 tapahtumaa vuonna 2007. Tapahtumien määrä on kasvanut kymmenessä vuodessa noin 20:llä. Tapahtumia järjestetään kautta maan, mutta eniten niitä on Uudellamaalla: vuonna 2006 yhteensä 16, joista 8 pääkaupunkiseudulla. Pirkanmaalla järjestettiin 9 tapahtumaa ja Pohjois-Pohjanmaalla 7. Ahvenanmaalla ja Etelä-Karjalassa Finland Festivalsin jäsentapahtumia oli ainoastaan 1. (www.festivals.fi.) (Taulukko 9.1.)

Finland Festivalsin jäsentapahtumien kokonaiskävijämäärä oli vuonna 2006 yli 1,7 miljoonaa henkeä. Määrä on suuri, mutta on muistettava, että useita päiviä kestävässä tapahtumisessa sama henkilö voi rekisteröityä useaan kertaan kävijäksi vieraillessaan festivaaleilla eri päivinä. Eniten kävijöitä oli Helsingin juhlaiviikoilla (lähes 250 000), Pori Jazz -festivaaleilla (156 000) sekä Kotkan Meripäivillä (noin 150 000). Maakunnittain tarkasteltuna eniten kävijöitä, yli 450 000, oli Uudenmaan tapahtumisissa. Heistä noin 356 000 (80 prosenttia) kävi pääkaupunkiseudun tapahtumisissa, vaikka Uudenmaan tapahtumista puolet järjestettiin pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Pirkanmaan tapahtumisissa kävi yli 250 000 henkeä. (Taulukot 9.1 ja 9.2.)

Kaikki merkittävät ja suuretkaan kulttuuritapahtumat eivät kuulu Finland Festivals -ketjuun. Näistä mainittakoon esim. Suomen vanhin rockfestivaali, Turun Ruisrock, jonka yleisömäärä vuonna 2006 oli 65 000, Seinäjoen Tangomarkkinat (114 000 kävijää), Raumanmeren Juhannus (93 000) sekä Helsingin Kirjamessut (69 000) ja Turun Kirjamessut (20 000). (www.ruisrock.fi, www.tangomarkkinat.fi, Raumanmeren Juhannus, www.finnexpo.fi/kirja, Turun Kirjamessut.)

Opetusministeriön kulttuuritapahtumille myöntämän tuen määrässä Savonlinnan Oopperajuhlat erotuu ylivoimaisena ykkösenä: vuonna 2007 tapahtuma sai 660 000 euroa eli melkein 20 prosenttia koko 147 kulttuuritapahtumalle jaetusta tuesta (noin 3,7 miljoonaa euroa). Viisi suurinta tuen saajaa vuosina 2006 ja 2007 olivat seuraavat tuen ollessa yhtä suuri molempina vuosina:

1. Savonlinnan Oopperajuhlat	660 000 €
2. Tampereen Teatterikesä	217 000 €
3. Kuhmon Kamarimusiikki	172 000 €
4. Kuopio Tanssii ja Soi	151 000 €
5. Kaustinen Folk Music Festival	150 000 €

Lähde: Opetusministeriö (www.minedu.fi)

delar av besökarna på Helsingfors bokmessa år 2005 från huvudstadsregionen, resten från andra håll i landet, och andelen utlänningar var försvinnande liten. Besökarna representerade jämnt alla åldersgrupper och bestod till 59 procent av kvinnor. (Cantell 1993, 1996 och 1998, Matkailukohteiden kävijämäärät 2005, Keskinen m.fl. 2007.)

Finland Festivals grundades år 1968 som samarbetsorganisation för de viktigaste kulturevenemangen. År 2007 omfattade den 80 evenemang. Antalet evenemang har på tio år ökat med ungefär 20. Evenemangen arrangeras runt om i landet, men mest i Nyland: år 2006 sammanlagt 16 i Nyland, av vilka 8 i huvudstadsregionen. I Birkaland arrangerades 9 evenemang och i Norra Österbotten 7. På Åland och i Södra Karelen arrangerades bara 1 evenemang inom ramen för Finland Festivals. (www.festivals.fi.) (Tabell 9.1.)

År 2006 var det totala antalet besökare på evenemang som hörde till Finland Festivals över 1,7 miljoner. Det är mycket, men man bör hålla i minnet att en och samma person kan registreras flera gånger under ett evenemang som varar flera dagar, genom att besöka festivalen under olika dagar. Mängden besökare var störst på Helsingfors festspel (nästan 250 000), Pori Jazz Festival (156 000) och Kotka Havsdagar (ungefär 150 000). Granskat efter landskap hade evenemangen i Nyland mest besökare, över 450 000. Av dem besökte ungefär 356 000 (80 procent), evenemang i huvudstadsregionen, trots att hälften av evenemangen i Nyland arrangerades utanför huvudstadsregionen. Evenemangen i Birkaland samlade mer än 250 000 besökare. (Tabellerna 9.1 och 9.2.)

Det är inte alla betydande eller ens alla stora kulturevenemang som hör till Finland Festivals-kedjan. Till dem som inte är medlemmar hör t.ex. Finlands äldsta rockfestival, Ruisrock i Åbo, där besökarna år 2006 var 65 000, Tangofestivalen i Seinäjoki (114 000 besökare), Raumanmeren Juhannus (93 000) samt Helsingfors bokmessa (69 000) och Åbo bokmessa (20 000). (www.ruisrock.fi, www.tangomarkkinat.fi, Raumanmeren Juhannus, www.finnexpo.fi/kirja, Turun Kirjamessut.)

I det stöd som undervisningsministeriet beviljar kulturevenemang urskiljs Savonlinna Operafestival som överlägsen etta: år 2007 fick evenemanget 660 000 euro, dvs. nästan 20 procent av hela det stöd som delades ut till 147 kulturevenemang (ungefär 3,7 miljoner euro). De fem största stödtagarna åren 2006 och 2007 var följande och stödet var lika stort båda åren:

1. Savonlinna Operafestival	660 000 €
2. Tammerfors Teatersommar	217 000 €
3. Kuhmo Kammarmusik	172 000 €
4. Kuopio Dansfestival	151 000 €
5. Kaustinen Folk Music Festival	150 000 €

Källa: Undervisningsministeriet (www.minedu.fi)

Myös maakunnittain tarkasteltuna tukea on saanut eniten Etelä-Savo. Toiseksi eniten tukea sai Pirkanmaa, vähiten Etelä-Karjala sekä Ahvenanmaa, jolle tukea ei myönnetty lainkaan. (Taulukot 9.1 ja 9.3.) Vuonna 2007 tuen saaneista kulttuuritapahtumista 7 oli pääosin ruotsinkielisiä, joista 3 Uudellamaalla, 2 Varsinais-Suomessa ja 2 Pohjanmaalla. Niiden saama tuki oli yhteensä 100 000 euroa eli vajaat 3 prosenttia koko tuesta. Opetusministeriön tukea ei välttämättä myönnetä kaikille yleisön suosikitapahtumille, mutta tukea voivat saada sellaisetkin tapahtumat, joissa kävijämäärä on hyvin pieni. Valtion rahoituksella toimiva Saamelaiskäräjät rahoittaa saamelaisia kulttuuritapahtumia. Vuonna 2006 tukea jaettiin kolmelle tapahtumalle yhteensä 18 000 euroa. (Taulukko 9.4.)

Paitsi festivaaleilla, koti- sekä ulkomaisia tähtiartisteja konsertoi myös suurhalleissa sekä Olympiastadionilla. Helsingin Hartwall Areenan konserttityleisön määrä nousi uuteen ennätykseen vuonna 2005, kun Areenalla pidetyissä 26 konsertissa kävi yhteensä lähes neljännesmiljoona kuulijaa (keskimäärin 9 500 henkeä konserttia kohden). Vastaavanlaisia monitoimihalleja on viime vuosina valmistunut myös esim. Joensuuhun (Joensuu Areena, 7 000 paikkaa) ja Rovaniemelle (Lappi-Areena, 3 500 paikkaa) (www.joensuuareena.fi, www.lappi-areena.com). (Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksessa 2002 tiedusteltiin suurhallikonserteissa käymistä: tulosten mukaan noin kymmenesosa vastanneista oli käynyt jossain suurhallikonsertissa vuonna 2002. Kävijöitä oli eniten nuorissa ja nuorissa aikuisissa. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 mukaan musiikki-, teatteri- ja tanssitapahtumien suosio on pysynyt suunnilleen ennallaan vuoden 1991 tuloksiin verrattuna: tällaisissa tapahtumissa oli käynyt noin 20–30 prosenttia vastanneista, eniten kaupunkimaisissa kunnissa. Vuoteen 1991 verrattuna suosiota ovat selvimmin menettäneet kotiseutujuhlat ja myyntinäytelyt. Vaikka kulttuuritapahtumien määrä onkin viime vuosina lisääntynyt, niissä käyminen ei ole viimeisten parin kymmenen vuoden aikana paljonkaan noussut: vuonna 1981 kulttuuritapahtumissa oli käynyt 23 prosenttia 10 vuotta täyttäneistä, vuonna 2002 28 prosenttia. (Taulukko 9.6.) (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Kulttuurikeskukset kaupungeissa, seurantalot maaseudulla

Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokannan mukaan Suomessa oli vuoden 2004 lopussa yhteensä yli 2 000 kulttuuritarkoituksiin käytettävää rakennusta. Määrä on kasvanut parilla sadalla kymmenessä vuodessa. Näistä noin puolet oli museoita ja taidegallerioita, kol-

Också granskat efter landskap fick Södra Savolax mest stöd. På andra plats kom Birkaland, medan Södra Karelen fick minst och Åland blev helt utan. (Tabellerna 9.1 och 9.3.) Av de kulturevenemang som fick stöd år 2007 var 7 huvudsakligen svenskspråkiga, av vilka 3 i Nyland, 2 i Egentliga Finland och 2 i Österbotten. De fick sammanlagt 100 000 euro i stöd, dvs. inemot 3 procent av hela stödet. Undervisningsministeriets stöd beviljas inte nödvändigtvis för alla de evenemang som är publikfavoriter, men också sådana evenemang kan få stöd, där antalet besökare är ytterst litet. Sametinget, som fungerar med statlig finansiering, finansierar samiska kulturevenemang. År 2006 delades sammanlagt 18 000 euro ut till tre evenemang. (Tabell 9.4.)

Utöver på festivaler uppträder inhemska och utländska stjärnartister också i storhallar och på Olympiastadion. Konsertpubliken på Hartwall Arena i Helsingfors nådde nytt rekord år 2005, då de 26 konserterna på Arenan samlade totalt nästan en kvartsmiljon åhörare (i medeltal 9 500 personer per konsert). Motsvarande allaktivitetshallar har under de senaste åren byggts också t.ex. i Joensuu (Joensuu Arena, 7 000 platser) och Rovaniemi (Lappi-Areena, 3 500 platser) (www.joensuuareena.fi, www.lappi-areena.com). (Tabell 9.5.) I Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 fanns en fråga om konsertbesök i storhallar: enligt resultatet hade ungefär en tiondel av uppgiftslämnarna besökt någon konsert i en storhall år 2002. Besökarna var flest bland ungdomar och unga vuxna. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 har musik-, teater- och dansevenemangens popularitet varit i stort sett oförändrad jämfört med resultatet år 1991: ungefär 20–30 procent av uppgiftslämnarna hade besökt evenemang av det här slaget, mest i urbana kommuner. Jämfört med år 1991 hade hembygdsfesterna och försäljningsutställningarna tydligast förlorat i popularitet. Trots att antalet kulturevenemang har ökat under de senaste åren, har det inte under de senaste tjugo åren blivit nämnvärt vanligare att besöka dem: år 1981 hade 23 procent av befolkningen över 10 år besökt kulturevenemang, år 2002 var andelen 28 procent. (Tabell 9.6.) (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Kulturcentra i städerna, föreningshus på landsbygden

Enligt Statistikcentralens byggnads- och bostadsbestånd fanns det i slutet av år 2004 sammanlagt mer än 2 000 byggnader i Finland som används för kulturändamål. Mängden har ökat med ett par hundra på tio år. Av dessa byggnader var ungefär hälften museer och konstgalle-

mannes kirjastoja ja arkistoja. Kulttuuritarkoituksiin käytettävistä rakennuksista runsas neljännes (yli 500) sijaitsee Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa, mutta niitä on varsin tasaisesti ympäri maan, ja pääkaupunkiseudulla kulttuurirakennuksista onkin vain noin 6,5 prosenttia. Museo- ja taidegalleriarakennuksia on Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ohella runsaasti Pohjanmaalla. (Taulukko 9.7.)

Suomessa on lähes 100 kulttuuritaloa tai -keskusta. Vanhimmat niistä, esim. Vanha Ylioppilastalo Helsingissä, ovat valmistuneet jo 1800-luvulla. Kulttuuritaloja rakennettiin vilkkaasti 1980-luvun nousukauden aikana, jolloin niitä valmistui peräti 36. Kulttuuritalojen ja -keskusten rakentaminen on vilkastunut jälleen 2000-luvulla, jolloin niitä on avattu 22 (vuoteen 2008 mennessä). Suurin osa kulttuuritaloista ja -keskuksista on kuntien ylläpitämiä. Kulttuuritaloista ja -keskuksista noin neljännes sijaitsee pääkaupunkiseudulla ja yli 90 prosenttia kaupungeissa, kun taas yli 2 000 seurantalosta lähes 60 prosenttia sijaitsee maaseutumaisissa kunnissa. (Taulukot 9.8 ja 9.9.) (Suomen Kotiseutuliitto.)

Helsingin kaupungin tekemän tutkimuksen (Keskinen 2005) mukaan noin 70 prosenttia kolmen helsinkiläisen kulttuurikeskuksen, Stoaan, Malmitalon ja Kanneltalon käyttäjistä on naisia, koulutustaustaltaan jonkin verran keskimääräistä koulutetumpia. Noin 60 prosenttia vastaajista ilmoitti kulttuurikeskuksessa vierailunsa syyksi kirjastossa käynnin.

Suomessa toimii kolme kansainvälistä kulttuurikeskusta: Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa Helsingissä (aloitti toimintansa 1995), Kansainvälinen kohtaupaikka Turussa (1989) ja Kulttuurikeskus Unipoint Tampereella (2000). Niiden tehtävänä on auttaa maahanmuuttajia sopeutumaan suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan, tarjota informaatiota ja neuvontaa, tukea vähemmistöjen omaa kulttuurin harjoittamista ja järjestää kursseja, tapahtumia, näyttelyitä ym. tilaisuuksia. (www.kulttuuri.hel.fi/caisa, www.tampere.fi/kulttuuri/unipoint, www.turku.fi/kulttuurikeskus, Kulttuuritilasto 2005.)

Opetusministeriö asetti vuonna 2002 työryhmän valmistelemaan alueellisten lastenkulttuurikeskusten valtakunnallisen verkoston perustamista. Työryhmän ehdotuksen perusteella vuonna 2003 muodostettiin lastenkulttuurikeskusten Taikalamppu-verkosto, johon kuului aluksi seitsemän lastenkulttuurikeskusta. Vuonna 2007 verkostoon kuului seuraavat 10 lastenkulttuurikeskusta: Annantalo Helsingissä, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX Hämeenlinnassa, Kulttuurialta Jyväskylässä, Lastenkulttuurikeskus LASTU Lapinlahdella, Nuoris- ja kulttuurikeskus Nuku Oulussa, Porin lastenkulttuurikeskus, Lapin lastenkulttuuriverkosto, Louhimo Seinäjoella, Taidekaari Tampereella sekä Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut. (www.taikalamppu.fi.)

Lastenkulttuurikeskusten tehtävänä on sekä tarjota kulttuuria lapsille että edistää lasten oman kulttuurin

rier, en tredjedel bibliotek och arkiv. Av de byggnader som används för kulturändamål finns en dryg fjärdedel (mer än 500) i Nyland och Egentliga Finland, men de är rätt jämnt spridda över hela landet, och bara omkring 6,5 procent av kulturbyggnaderna finns i huvudstadsregionen. Musei- och konstgalleribygnader finns i riklig mängd inte bara i Nyland och Egentliga Finland, utan också i Österbotten. (Tabell 9.7.)

Det finns nästan 100 kulturhus eller -centra i Finland. De äldsta, t.ex. Gamla studenthuset i Helsingfors, färdigställdes redan på 1800-talet. Det byggdes mycket kulturhus under uppgångsperioden på 1980-talet, då så mycket som 36 kulturhus uppfördes. Under 2000-talet har det åter blivit livligare i fråga om att bygga kulturhus och -centra, och 22 har öppnats (fram till år 2008). Största delen av kulturhusen och -centrumen har kommuner som huvudmän. Ungefär en fjärdedel av kulturhusen och -centrumen finns i huvudstadsregionen och mer än 90 procent i städer, medan nästan 60 procent av de mer än 2 000 föreningshusen finns i landsbygdskommuner. (Tabellerna 9.8 och 9.9.) (Suomen Kotiseutuliitto – Finlands Hembygdsförbund.)

Enligt Helsingfors stads undersökning (Keskinen 2005) är ungefär 70 procent av användarna på de tre helsingforsiska kulturcentrumen, Stoaan, Malms kulturhus och Gamlasgården, kvinnor med något mer än genomsnittlig utbildning. Ungefär 60 procent av uppgiftslämnarna angav biblioteksbesök som orsak till besöken på kulturcentra.

Tre internationella kulturcentra är verksamma i Finland: Internationella kulturcentret Caisa i Helsingfors (inleddes verksamheten 1995), Internationella träffpunkten i Åbo (1989) och Kulturcentret Unipoint i Tammerfors (2000). Deras uppgift är att hjälpa invandrare att anpassa sig till den finländska kulturen och det finländska samhället, att erbjuda information och rådgivning, att stödja minoriteternas utövande av sin egen kultur och att ordna kurser, evenemang, utställningar m.m. (www.kulttuuri.hel.fi/caisa, www.tampere.fi/kulttuuri/unipoint, www.turku.fi/kulttuurikeskus, Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2005.)

Undervisningsministeriet tillsatte år 2002 en arbetsgrupp för att bereda grundandet av ett landsomfattande nätverk av barnkulturcentra. På basis av arbetsgruppens förslag bildades år 2003 nätverket Taikalamppu (Aladdins lampa), som till en början bestod av sju barnkulturcentra. År 2007 hörde följande 10 barnkulturcentra till nätverket: Annegårdens konstcentrum i Helsingfors, Konstcentrum ARX i Tavastehus, Kulttuurialta i Jyväskylä, Arkitektur- och miljöskolorn LASTU i Lappviken, Ungdoms- och kulturcentrum Nuku i Uleåborg, Björneborgs barnkulturcentrum, Lapplands barnkulturnätverk, Louhimo i Seinäjoki, Taidekaari i Tammerfors och Vanda stads kultur-service. (www.taikalamppu.fi.)

Barnkulturcentrumen har som uppgift att både erbjuda kultur för barn och främja barnens egen kultur-

tuottamista. Lastenkulttuurikeskusten rahoitus tulee suurimmaksi osaksi valtiolta ja kunnilta. Lastenkulttuurikeskusten toiminnan tilastointia on tarkoitus kehittää aikaisempaa yhdenmukaisemmaksi ja vertailukelpoisemmaksi. (Kulttuuritilasto 2005, Taikalamppu – lastenkulttuurikeskusten verkosto 2002.)

Tilastointi

Finland Festivals julkaisee tilastoja jäsentapahtumistaan. Lisäksi konserttien ja muiden kulttuuritapahtumien järjestäjät kokoavat tilastoja järjestämistään tapahtumista. Lastenkulttuurikeskukset tilastoivat omaa toimintaansa. Suomen Kotiseutuliitto tilastoi seurantalosten määrää, taloutta ja toimintaa. Saamelaiskäräjät tuottaa tilastoja saamelaisista kulttuuritapahtumista. Taiteen keskustoimikunta tuottaa tilastollisia selvityksiä kulttuuritapahtumista. Tilastokeskus tuottaa tilastoja kulttuurirakennusten määrästä sekä kulttuuritapahtumissa käymisestä.

produktion. Finansieringen kommer till största delen från staten och kommunerna. Avsikten är att utveckla statistikföreningen av barnkulturcentrumen och göra den enhetligare och mera jämförbar. (Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2005, Taikalamppu – lastenkulttuurikeskusten verkosto 2002.)

Statistikföreläring

Finland Festivals publicerar statistik över sina medlemsevenemang. Dessutom sammanställer arrangörerna av konserter och andra kulturevenemang statistik över de evenemang de arrangerat. Barnkulturcentrumen statistikför sin egen verksamhet. Finlands Hembygdsförbund statistikför antalet föreningshus, deras ekonomi och verksamhet. Sametinget producerar statistik över samiska kulturevenemang. Centralkommissionen för konst producerar statistiska utredningar över kulturevenemang. Statistikcentralen producerar statistik över antalet kulturbyggnader samt besök på kulturevenemang.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 9.1 Finland Festivalsin kulttuuritapahtumat maakunnittain 2006
 Finland Festivals kulturevenemang efter landskap 2006
Finland Festivals cultural events by region 2006
- 9.2 Finland Festivalsin kokonaiskävijämääriltään suurimmat tapahtumat (yli 50 000 kävijää) 2001–2006
 Finland Festivals: evenemang med över 50 000 besökare 2001–2006
Finland Festivals: Events with over 50 000 visitors 2001–2006
- 9.3 Opetusministeriön tuki valtakunnallisille kulttuuritapahtumille maakunnittain 2006
 Undervisningsministeriets understöd för riksomfattande kulturevenemang efter landskap 2006
Subsidies from the Ministry of Education for national cultural events by region 2006
- 9.4 Saamelaiskäräjien tukea saaneet kulttuuritapahtumat 2002–2006
 Kulturevenemang som fått understöd från Sametinget 2002–2006
Cultural events receiving support from the Sami Parliament 2002–2006
- 9.5 Helsingin Hartwall Areenan, Helsingin jäähallin ja Olympiastadionin, Turun Elysée Areenan (Turkuhallin) sekä Joensuu Areenan konsertit 1997–2006
 Konserter i Hartwall Arena (Helsingfors), Helsingfors ishall, Olympiastadion, Elysée Arena (Åbo) samt Joensuu Arena 1997–2006
Concerts at Hartwall Arena, the Helsinki Ice Stadium and the Olympic Stadium in Helsinki, Elysée Arena (Turku Hall) in Turku and Joensuu Arena 1997–2006
- 9.6 Kulttuuritilaisuuksissa käyminen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
 Besök på kulturevenemang under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002
Visits to cultural events during the past 12 months by type of municipality and major region 1991 and 2002
- 9.7 Kulttuurirakennukset käyttötarkoituksen, maakunnan ja rakentamisvuoden mukaan 31.12.2004
 Kulturbyggnader efter syfte, landskap och byggnadsår 31.12.2004
Cultural buildings by use, region and year of construction 31.12.2004
- 9.8 Suomen kulttuuritalot ja kulttuurikeskukset maakunnittain 2007
 Kulturhus och -centra i Finland efter landskap 2007
Cultural houses and centres in Finland by region 2007
- 9.9 Seurantalot maakunnittain 2005
 Föreningshus efter landskap 2005
Club houses by region 2005

9.1 Finland Festivalsin kulttuuritapahtumat maakunnittain 2006* Finland Festivals kulturevenemang efter landskap 2006* Finland Festivals cultural events by region 2006*				
Maakunta – Landskap – Region	Paikkakunta – Ort – Location	Kesto – Period – Duration	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾ – Besökare och/eller deltagare ²⁾ – Visitors and/or participants ²⁾	Opetusministeriön tuki – Undervisningsministeriets understöd – Subsidy from the Ministry of Education
			1 000 € – EUR 1 000	
Yhteensä – Totalt – Total			1 713 563	³⁾ 2 867
Uusimaa – Nyland			456 513	177
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾			355 911	149
April Jazz Espoo	Espoo – Esbo	26.–30.4.	20 000	15
Helsingin juhlaviikot – Helsingfors Festspel – Helsinki Festival	Helsinki – Helsingfors	18.8.–3.9.	246 810	100
KuoroEspoo festivaali – Esbo Körfestival – International Choral Espoo	Espoo – Esbo	15.–22.10.	2 780	–
Maailma kylässä – Världen i byn – World Village Festival	Helsinki – Helsingfors	27.–28.5.	60 000	4
Musica Nova Helsinki	Helsinki – Helsingfors	3.–11.3.	10 050	10
Seurasaaren Juhannusvalkeat – Midsommareldar på Fölisön – Seurasaari Midsommer Bonfires	Helsinki – Helsingfors	23.–24.6.	10 000	–
Urkuyö ja Aaria – Orgelnatt och Aria Festivalen – Organ Night and Aria Festival	Espoo – Esbo	8.6.–31.8.	3 743	10
Vantaan Barokki – Vanda Barock – Vantaa Baroque	Vantaa – Vanda	13.–19.8.	2 528	10
– Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa			100 602	28
Faces Etnofestival	Karjaa – Karis	28.–30.7.	10 700	5
Järvenpään Sibelius-Viikot – Järvenpää Sibeliusveckor – Järvenpää Sibelius Festival	Järvenpää – Träskända	22.–29.10.	1 628	–
Kivi-juhlat – Kivifestivalen – Kivi Festival	Nurmijärvi	30.6.–20.8.	8 039	5
Lohjan Tenoripäivät – Lojo Tenordagar – Lohja Tenor Festival	Lohja – Lojo	10.–13.8.	2 670	–
Meri ja musiikki – Musik vid havet – Music by the Sea	Inkoo – Ingå	16.–18.6.	1 288	2
Puistoblues – Lakeside Blues Festival	Järvenpää – Träskända	28.6.–2.7.	70 000	10
Tammisaaren Kesäkonsertit – Ekenäs Sommarkonserter – Ekenäs Summer Concerts	Tammisaari – Ekenäs	3.–6.8.	2 845	–
Tuusulanjärven kamarimusiikki – Kammarmusik vid Tusby träsk – Chamber Music by Lake Tuusula	Järvenpää – Träskända	31.7.–5.8.	3 432	6

9.1 Jatkuu Forts. Cont.				
Maakunta – Landskap – Region	Paikkakunta – Ort – Location	Kesto – Period – Duration	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾ – Besökare och/eller deltagare ²⁾ – Visitors and/or participants ²⁾	Opetusministeriön tuki – Undervisningsministeriets understöd – Subsidy from the Ministry of Education 1 000 € – EUR 1 000
Itä-Uusimaa – Östra Nyland			10 238	35
Avanti'n Suvisoitto – Avanti's Sommarmusik – Avanti! Summer Sounds	Porvoo – Borgå	28.6.–2.7.	7 340	30
Kansainvälinen Romanimusiikin Festivaali – Internationella Festivalen för romsk musik – International Roma Music Festival	Porvoo – Borgå	8.–10.9.	1 700	5
Loviisan Sibeliuspäivät – Sibeliusedagarna i Lovisa – Loviisa Sibelius Festival	Loviisa – Lovisa	15.–17.6.	1 198	–
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland			43 785	140
Baltic Jazz	Dragsfjärd	7.–9.7.	6 772	5
Kemiön Musiikkijuhlat – Kimito Musikdagar – Kimito Island Music Festival	Kemiö – Kimito	27.6.–2.7.	1 310	2
Lasten Laulukaupunki – Barnens Sångstad – Children's Song City	Salo	9.–11.6.	5 600	5
Naantalain Musiikkijuhlat – Musikfestspelen i Nådendal – Naantali Music Festival	Naantali – Nådendal	6.–18.6.	18 000	65
Turun musiikkijuhlat – Åbo musikfestspel – Turku Music Festival	Turku – Åbo	11.–20.8.	12 103	63
Satakunta			157 500	110
Pori Jazz Festival	Pori – Björneborg	15.–23.7.	156 000	110
Rauman Festivo-musiikkipäivät – Raumo Festivo Musikfestival – Rauma Festivo Music Festival	Rauma – Raumo	9.–15.8.	1 500	–
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland			12 444	48
Lasten taidefestivaali Hippalot – Hippalot Barnfestival – Hippalot Arts Festival for Children	Hämeenlinna – Tavastehus	3.–6.8.	10 234	42
Riihimäen Kesäkonsertit – Riihimäki Sommarkonserter – Riihimäki Summer Concerts	Riihimäki	8.–14.6.	2 210	6
Pirkanmaa – Birkaland			251 260	415
Mäntän kuvataideviikot – Mänttä Bildkonstfestival – Mänttä Art Festival	Mänttä	11.6.–13.8.	6 454	41
Mäntän Musiikkijuhlat – Mänttä musikfestival – Mänttä Music Festival	Mänttä	28.6.–2.7.	2 104	10
Pentinkulman päivät – Pentinkulmadagarna – Pentinkulma Days	Urpala	30.7.–6.8.	6 700	7
Pispalan Sottiisi, Folklandia-risteily – Pispala Schottis, Folklandia-kryssningen – Pispala Schottische, Folklandia cruise	Tampere, Itämeri – Tammerfors, Östersjön – Tampere, Baltic Sea	13.–18.6. & 6.–7.1.	61 000	24
Sata-Häme Soi – Dragspelsfestivalen Sata-Häme Soi – Sata-Häme Soi Accordion Festival	Ikaalinen – Ikaalis	27.6.–2.7.	32 620	56
Tampere Biennale	Tampere – Tammerfors	5.–9.4.	2 506	10

9.1 Jatkuu Forts. Cont.				
Maakunta – Landskap – Region	Paikkakunta – Ort – Location	Kesto – Period – Duration	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾ – Besökare och/eller deltagare ²⁾ – Visitors and/or participants ²⁾	Opetusministeriön tuki – Undervisningsministeriets understöd – Subsidy from the Ministry of Education 1 000 € – EUR 1 000
Tampere Jazz Happening	Tampere – Tammerfors	2.–5.11.	8 876	20
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – Tampere International Theatre Festival	Tampere – Tammerfors	7.–13.8.	100 000	217
Työväen Musiikitapahtuma – Arbetarnas Musikfestival – Festival of Workers' Music	Valkeakoski	26.–30.7.	31 000	30
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland			12 416	48
Lahden Kansainvälinen Urkuviikko – Lahtis Internationella Orgelveckan – Lahti Organ Festival	Lahti – Lahtis	5.–11.8.	4 200	43
Sinfonia Lahden Sibelius-festivaali – Sinfonia Lahtis Sibeliusfestival – Lahti Sibelius Festival	Lahti – Lahtis	28.9.–1.10.	4 347	–
Sysmän Suvisoitto – Sommarmusik i Sysmä – Sysmä Summer Sounds	Sysmä	30.6.–8.7.	3 869	5
Kymenlaakso – Kymmenedalen			159 200	18
Kansainvälinen Lasten Teatteritapahtuma – Internationell Barnteaterträff – International Children's Theatre Festival	Kuusankoski	16.–21.5.	4 088	11
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – Kotka Maritime Festival	Kotka	27.–30.7.	150 000	7
Miehikkälän Pelimannipäivät – Spelmansdagarna i Miehikkälä – Kymenlaakso Folk Art and Music Festival	Miehikkälä	30.6.–2.7.	5 112	–
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia			53 000	20
Imatra Big Band Festival	Imatra	30.6.–8.7.	53 000	20
Etelä-Savo – Södra Savolax			105 258	732
Joroisten Musiikkipäivät – Jorois Musikdagar – Joroinen Music Days	Joroinen – Jorois	18.–23.7.	2 500	7
Kangasniemen Musiikkiviikot	Kangasniemi	14.–24.7.	2 323	14
Mikkelin Musiikkijuhlat – Musikfestivalen i S:t Michel – Mikkeli Music Festival	Mikkeli – S:t Michel	2.–8.7.	3 950	18
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – Savonlinna Opera Festival	Savonlinna – Nyslott	30.6.–29.7.	70 485	660
Taidekeskus Salmela – Konstcentret Salmela – Salmela Art Centre	Mäntyharju	10.6.–13.8.	26 000	33
Pohjois-Savo – Norra Savolax			54 306	228
Kuopio Tanssii ja Soi – Kuopio Dansfestival – Kuopio Dance Festival	Kuopio	15.–21.6.	40 000	151
Vekara-Varkaus Lasten kesätapahtuma – Vekara-Varkaus Sommarevenemang för barnen – Vekara-Varkaus Children's Summer Festival	Varkaus	12.–18.6.	14 306	5

9.1 Jalkuu Forts. Cont.				
Maakunta – Landskap – Region	Paikkakunta – Ort – Location	Kesto – Period – Duration	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾ – Besökare och/eller deltagare ²⁾ – Visitors and/or participants ²⁾	Opetusministeriön tuki – Undervisningsministeriets understöd – Subsidy from the Ministry of Education 1 000 € – EUR 1 000
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia			23 746	
Kihaus Folk Music Festival	Rääkkylä	6.–9.7.	8 306	35
Lieksan Vaskiviikko – Lieksa Brass – Lieksa Brass Week	Lieksa	21.–30.7.	15 440	37
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland			48 021	173
Jyväskylän Kesä – Jyväskylä Sommar – Jyväskylä Arts Festival	Jyväskylä	11.–16.7.	30 521	75
Keitele jazz	Äänekoski	26.–29.7.	6 600	4
Kihveli Soikoon – Kihveli Soikoon – Skiffle Music Festival	Hankasalmi	21.–23.7.	6 900	4
Musiikin Aika – Musik i Tiden – Time of Music	Viitasaari	4.–9.7.	4 000	90
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia			96 397	119
Eteläpohjalaiset Spelit – Sydösterbottniska Spelen – Eteläpohjalaiset Spelit at Suupohja	Jurva	26.–30.7.	20 000	8
Harrastajateatterikesä – Amatörteatersommar – Amateur Dramatics Festival	Seinäjäki	25.–27.8.	2 047	19
Ilmajoen Musiikkijuhlat – Ilmajoki Musikfestspel – Ilmajoki Music Festival	Ilmajoki	8.–18.6.	11 850	75
Provinssirock – Provinssrock	Seinäjäki	16.–18.6.	62 500	17
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia			36 478	78
Korsholman Musiikkijuhlat – Musikfestspelen Korsholm – Korsholm Music Festival	Vaasa, Mustasaari – Vasa, Korsholm	27.6.–5.7.	3 580	71
Vaasan Kuorofestivaali – Vasa Körfestival – Vaasa Choir Festival	Vaasa – Vasa	24.–28.5.	32 898	7
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia			88 000	153
Kaustinen Folk Music Festival	Kaustinen – Kaustby	8.–16.7.	85 000	150
Kokkolan Talviharmonikka – Karleby Vinteraccordeon – Kokkola Winter Accordion	Kokkola – Karleby	18.–26.2.	3 000	3
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia				
Haapavesi Folk	Haapavesi	29.6.–2.7.	9 850	19
Lasten ja nuorten teatteripäivät – Teaterdagarna för barn och unga – Oulu Children's Theatre Festival	Oulu – Uleåborg	20.–26.2.	7 081	20
Oulaisten Musiikkiviikot – Musikfestivalen i Oulais – Oulainen Music Week	Oulainen – Oulais	29.10.–12. 11.	4 100	–
Oulun Musiikkijuhlat – Musikfestspelen i Uleåborg – Oulu Music Festival	Oulu – Uleåborg	11.–19.3.	6 100	12

9.1 Jatkuu Forts. Cont.				
Maakunta – Landskap – Region	Paikkakunta – Ort – Location	Kesto – Period – Duration	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾ – Besökare och/eller deltagare ²⁾ – Visitors and/or participants ²⁾	Opetusministeriön tuki – Undervisningsministeriets understöd – Subsidy from the Ministry of Education 1 000 € – EUR 1 000
Oulunsalo Soi – Oulunsalo Soi Musikfestival – Oulunsalo Music Festival	Oulunsalo	29.7.–5.8.	3 700	4
Raahen Rantajatsit – Jazz on the Beach	Raahen – Brahestad	27.–29.7.	3 200	4
Täydenkuun Tanssit – Dans under Fullmånen – Full Moon Dance Festival	Pyhäjärvi	25.–28.7.	2 938	50
Kainuu – Kajanaland			43 863	232
Kajaanin Runoviikko – Diktveckan i Kajana – Words and Music in Kajaani	Kajaani – Kajana	5.–9.7.	7 070	60
Kuhmon Kamarimusiikki – Kuhmo Kammarmusik – Kuhmo Chamber Music Festival	Kuhmo	16.–30.7.	35 293	172
Suomussalmen Musiikkijuhlat – Suomussalmi musikfestival – Suomussalmi Music Festival	Suomussalmi	6.–9.7.	1 500	–
Lappi – Lappland – Lapland			23 409	32
Jutajaiset Folkorefestivaali – Midnight Sun Jutajaiset	Rovaniemi	23.6.–2.7.	16 000	25
Kalottjazz & Blues Festival	Tomio, Haaparanta – Torneå, Haparanda	29.6.–2.7.	4 950	7
Pyhä Soi – Holy Hill Music	Pelkosenniemi	28.7.–6.8.	2 459	–
Ahvenanmaa – Åland			760	–
Katrina-konsertit – Konsertserien Katrina – Katrina Festival	Maarianhamina – Mariehamn	8.–12.8.	760	–

* Vuonna 2006 Finland Festivalsiin kuului 79 tapahtumaa. – År 2006 ingick 79 medlemsevenemang i Finland Festivals. – In 2006 Finland Festivals had 79 member events.

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Laskentatapa vaihtelee festivaaleittain. – Beräkningsättet varierar festivalvis. – Calculation methods vary by festival.

3) Opetusministeriön tukea sai kaikkiaan 154 tapahtumaa vuonna 2006. Tuen kokonaismäärä oli 3 673 000 euroa. – Sammanlagt 154 evenemang fick undervisningsministeriets understöd (totalt EUR 3 673 000) år 2006. – 154 events received subsidies from the Ministry of Education in 2006. The total amount of the subsidies was EUR 3,673,000.

Lähde – Källa – Source:
Finland Festivals

9.2 Finland Festivalsin kokonaiskävijämääriltään suurimmat tapahtumat (yli 50 000 kävijää) 2001–2006*
Finland Festivals: evenemang med över 50 000 besökare 2001–2006*
Finland Festivals: Events with over 50 000 visitors 2001–2006*

Vuosi ja tapahtuma – År och evenemang – Year and festival	Kävijöitä – Besökare – Visitors
2001	
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – <i>Helsinki Festival</i>	289 247
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Pori Jazz Festival	129 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – Tangofestivalen i Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	125 655
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	124 261
Kaustinen Folk Music Festival	103 000
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki	69 751
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	67 761
Imatra Big Band Festival	52 000
2002	
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – <i>Helsinki Festival</i>	295 605
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – Tangofestivalen i Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	121 000
Pori Jazz Festival	115 000
Kaustinen Folk Music Festival	113 000
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	100 884
Hamina Tattoo	83 880
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	69 277
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki	68 000
Pispalan Sottiisi / Folklandia – Pispala Schottis / Folklandia – <i>Pispala Schottische / Folklandia</i>	59 500
Imatra Big Band Festival	50 000
2003	
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – <i>Helsinki Festival</i>	300 000
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Puistoblues, Järvenpää – Träskända – <i>Lakeside Blues Festival</i>	140 000
Pori Jazz Festival	130 000
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	115 000
Kaustinen Folk Music Festival	114 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – Tangofestivalen i Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	101 000
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	65 000
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki	56 000
Imatra Big Band Festival	55 000
Eteläpohjalaiset Spelit – Sydösterbottniska Spelen, Lapua – Lappo	51 000
2004	
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – <i>Helsinki Festival</i>	246 454
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Pori Jazz Festival	130 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – Tangofestivalen i Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	118 244
Kaustinen Folk Music Festival	100 000
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	95 000
Hamina Tattoo	92 770
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	71 984
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki	61 712
Pispalan Sottiisi / Folklandia – Pispala Schottis / Folklandia – <i>Pispala Schottische / Folklandia</i>	61 000
Imatra Big Band Festival	56 000

9.2 Jatkuu Forts. Cont.		
Vuosi ja tapahtuma – År och evenemang – Year and festival		Kävijöitä – Besökare – Visitors
2005		
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – Helsinki Festival		254 454
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – Kotka Maritime Festival		150 000
Pori Jazz Festival		120 000
Puistoblues, Järvenpää – Träskända – Lakeside Blues Festival (Järvenpää)		114 200
Kaustinen Folk Music Festival		101 000
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – Tampere International Theatre Festival		92 000
Taidekeskus Retretti – Konstcentret Retretti, Punkaharju – Retretti Art Centre (Punkaharju)		89 700
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – Savonlinna Opera Festival		68 254
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki		61 957
Imatra Big Band Festival		53 500
2006		
Helsingin Juhlaviikot – Helsingfors Festspelel – Helsinki Festival		246 810
Pori Jazz Festival		156 000
Kotkan Meripäivät – Kotka Havsdagar – Kotka Maritime Festival		150 000
Tampereen Teatterikesä – Tammerfors Teatersommar – Tampere International Theatre Festival		100 000
Kaustinen Folk Music Festival		85 000
Savonlinnan Oopperajuhlat – Savonlinna Operafestival – Savonlinna Opera Festival		70 485
Puistoblues, Järvenpää – Träskända – Lakeside Blues Festival (Järvenpää)		70 000
Provinssirock – Provinsrock, Seinäjoki		62 500
Pispalan Sottiisi / Folklandia – Pispala Schottis / Folklandia – Pispala Schottische / Folklandia (Tampere – Tammerfors)		61 000
Maailma kylässä -festivaali – Världen i byn -festival – World Village Festival (Helsinki – Helsingfors)		60 000
Imatra Big Band Festival		53 000

* Finland Festivalsin jäsentapahtumillaan keräämiä kävijämääräarvioita. – Uppskattningar av antalet besökare som Finland Festivals samlat in från sina medlemmar. – Audience estimates gathered by Finland Festivals from its members.

Lähde – Källa – Source:
Finland Festivals

9.3 Opetusministeriön tuki valtakunnallisille kulttuuritapahtumille maakunnittain 2006*
Undervisningsministeriets understöd för riksomfattande kulturevenemang efter landskap 2006*
Subsidies from the Ministry of Education for national cultural events by region 2006*

Maakunta – Landskap – Region	Tuen saaneita kulttuuritapahtumia – Kulturevenemang som fått understöd – Cultural events receiving subsidies	Tuki yhteensä – Understöd totalt – Subsidies total		Tuki / tapahtuma – Understöd / evenemang – Subsidies / event
		€ – EUR	%	€ – EUR
Yhteensä – Totalt – Total	153	3 668 000	100	23 974
Uusimaa – Nyland	36	417 000	11	11 583
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾				
– Huvudstadsregionen ¹⁾				
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	27	349 000	10	12 926
– Muu Uusimaa				
– Övriga Nyland				
– Rest of Uusimaa	9	68 000	2	7 556
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	3	41 000	1	13 667
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	14	228 000	6	16 286
Satakunta	4	157 000	4	39 250
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	4	57 000	2	14 250
Pirkanmaa – Birkaland	16	489 000	13	30 563
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	3	56 000	2	18 667
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6	35 000	1	5 833
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	2	29 000	1	14 500
Etelä-Savo – Södra Savolax	9	787 000	21	87 444
Pohjois-Savo – Norra Savolax	5	180 000	5	36 000
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	7	102 000	3	14 571
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	7	237 000	6	33 857
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	4	119 000	3	29 750
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	2	78 000	2	39 000
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	5	164 000	4	32 800
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	13	171 000	5	13 154
Kainuu – Kajanaland	3	238 000	6	79 333
Lappi – Lappland – Lappland	10	83 000	2	8 300
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	–

*) Ei sisällä useilla paikkakunnilla pidettävää Irish Festivalia, joka sai opetusministeriön avustusta 5 000 euroa vuonna 2006. – Inkluderar ej understöd för Irish Festival (EUR 5 000 år 2006), då festivalen är utspridd på olika orter. – Excludes Irish Festival in Finland, which is organised in several locations and received a subsidy of EUR 5,000 from the Ministry of Education in 2006.

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – Ministry of Education

9.4 Saamelaiskäräjien tukea saaneet kulttuuritapahtumat 2002–2006 Kultturevenemang som fått understöd från Sametinget 2002–2006 Cultural events receiving support from the Sami Parliament 2002–2006		
Tapahtuma – Evenemang – Event	Järjestäjä – Arrangör – Organiser	Tuki – Understöd – Support € – EUR
2002		
Seminaari saamen kielen kiellista ja maa- oikeuksista – Seminarium om den samiska språklagen och jordrätten – Seminar on the law concerning Saami language and on land rights	City-sámit ry.	570
Saamelaiskansallispäivän ja Ailun muistokonsertti – Minneskonsert för samernas nationaldag och Ailu – Commemorative concert for the Sami national day and Ailu	City-sámit ry.	1 040
Guovssu-yhdistyksen 10-vuotiskulttuuritapahtuma – Kultturevenemang i anslutning till Guovssu-föreningens 10-årsjubileum – 10-year anniversary cultural event of the association Guovssu	Guovssu ry.	1 345
Saamelaismestaruushiihtojen kulttuuri-ilta – Kulturafton vid samiska mästerskapsskidtävlingarna	Johti Sápmelaccat ry.	1 500
Marianpäivän juhla – Marie bebådelsedagens fest – Maria day celebration	Johti Sápmelaccat ry.	4 200
Saamelaisien ikäihmisten tapahtuma – Evenemang för samiska äldre – Event for Sami old people	Sámi Soster ry.	3 360
Saamenpuku-seminarit – Samidräkt-seminarier – Seminars on Sami costume	Sámi Duodji ry.	6 000
2003		
Nykysaamelaisuutta sanoin ja kuvin – Nutidssamiskhet i ord och bild – Contemporary Sami in words and pictures	City-sámit ry.	1 500
Marianpäivän juhla – Marie bebådelsedagens fest – Maria day celebration	Johti Sápmelaccat ry.	5 000
Sukupolvien yhteys – kevät- ja kaamosjuhla – Samhörighet mellan generationer – vår- och polarnattfest – Connection of generations – spring and winter darkness celebration	Sámi Siida ry.	500
Kansallispäiväjuhla – Nationaldagsfest – National day celebration	Sámi Siida ry.	1 000
Saamelaisien ikäihmisten ja perheiden tapahtuma – Evenemang för samiska äldre och familjer – Event for Sami old people and families	Sámi Soster ry.	5 000
2004		
Kansallispäivä – Nationaldag – National day	City-sámit ry.	800
Marianpäivän juhla – Marie bebådelsedagens fest – Maria day celebration	Johti Sápmelaccat ry.	4 000
Saamelaisien ikäihmisten ja perheiden tapahtuma – Evenemang för samiska äldre och familjer – Event for Sami old people and families	Sámi Soster ry.	8 000
Muistokonsertti Nils-Aslak Valkeapäälle – Minneskonsert för Nils-Aslak Valkeapää – Commemorative concert for Nils-Aslak Valkeapää	Työryhmä – Arbetsgrupp – Working group: Svein Kristiansen, Harald Gaski, Kristina Utsi, Ole Henrik Magga, Seppo Paakkunainen	1 500
Konferenssi Saamenmaa saamelaisille – luonnonvarat ja maa- oikeudet – Konferensen Sameland för samerna – naturresurser och jordrätten – Conference Sami land for Sami people – natural resources and land rights	Saamelaisneuvosto – Samerådet – Saami Council	1 000
Perheleiri – Famijjeläger – Family camp	Aslakit ry.	1 000

9.4 Jatkuu Forts. Cont.		
Tapahtuma – Evenemang – Event	Järjestäjä – Arrangör – Organiser	Tuki – Understöd – Support € – EUR
2005		
Poronhoitonäyttely maailman porokansojen kongressissa – Renskötselutställning vid kongressen om världens renfolk – <i>Reindeer husbandry exhibition in the congress of reindeer people of the world</i>	Suoma boazosámit rs.	4 000
Perheleiri – Falmiljeläger – <i>Family camp</i>	Aslakit ry.	1 900
Marianpäivän juhla – Marie bebdelsedagens fest – <i>Maria day celebration</i>	Johti Sápmelaccat ry.	5 000
Saamelaisten ikäihmisten ja perheiden tapahtuma – Evenemang för samiska äldre och familjer – <i>Event for Sami old people and families</i>	Sámi Soster ry.	10 000
Saamen kansallispäivän nuorten juhla – Ungdomsfesten på samernas nationaldag – <i>Youth celebration on the Sami national day</i>	City-sámit ry.	1 000
Saamelaisten kansallispäivän juhla – Festen på samernas nationaldag – <i>The Sami national day celebration</i>	City-sámit ry.	1 000
Saamelaiset kirjamesut – Samiska bokmässan – <i>Sami book fair</i>	Saamelaisneuvosto – Samerádet – <i>Saami Council</i>	1 500
2006		
Marianpäivän juhla – Marie bebdelsedagens fest – <i>Maria day celebration</i>	Johti Sápmelaccat ry.	4 000
Saamelaisten ikäihmisten ja perheiden tapahtuma – Evenemang för samiska äldre och familjer – <i>Event for Sami old people and families</i>	Sámi Soster ry.	
Ijahis Idja alkuperäiskansojen musiikitapahtuma – Ijahis Idja urfolkens musikevenemang – <i>Ijahis Idja, a music event of aboriginal people</i>	Anára Sámisearvi ro.	4 000

Lähde – Källa – Source:

Saamelaiskäräjät – Sametinget – *The Sami Parliament*

9.5 Helsingin Hartwall Areenan, Helsingin jäähallin ja Olympiastadionin, Turun Elysée Areenan (Turkuhallin) sekä Joensuu Areenan konsertit 1997–2006 Konserter i Hartwall Arena (Helsingfors), Helsingfors ishall, Olympiastadion, Elysée Arena (Åbo) samt Joensuu Arena 1997–2006 Concerts at Hartwall Arena, the Helsinki Ice Stadium and the Olympic Stadium in Helsinki, Elysée Arena (Turku Hall) in Turku and Joensuu Arena 1997–2006			
Vuosi – År – Year	Paikkoja – Platser – Seats	Konserteja – Konserter – Concerts	Kävijöitä – Besökare – Concert visitors
Hartwall Areena – Hartwall Arena			
	12 000		
1997 ¹⁾		22	180 237
1998		27	224 458
1999		24	203 520
2000		32	227 901
2001		23	178 918
2002		26	122 510
2003		16	143 981
2004		11	84 739
2005		26	246 940
2006		18	179 744
Helsingin jäähalli – Helsingfors ishall – Helsinki Ice Stadium			
	8 009		
1997		4	16 974
1998		5	24 475
1999		10	47 627
2000		4	20 480
2001		8	48 725
2002		6	41 963
2003		6	26 240
2004		12	60 825
2005		12	54 954
2006		12	59 453
Olympiastadion – Olympic Stadium			
	²⁾ 39 752		
1997		4	194 000
1998		3	120 300
1999		2	68 900
2000		3	75 000
2001		2	63 000
2002		2	40 400
2003		4	163 522
2004		2	78 150
2005 ³⁾		–	–
2006		–	–
Elysée Arena (Turkuhalli) – Elysée Arena (Åbohallen) – Elysée Arena (Turku Hall)			
	12 100		
1997		17	79 170
1998		8	32 772
1999		11	52 432
2000		10	53 924
2001		7	36 041
2002		6	21 918
2003		7	33 500
2004		10	33 900
2005		9	41 600
2006		3	18 600
Joensuu Areena – Joensuu Arena			
	7 000		
2004 ⁴⁾		8	22 000
2005		4	14 500
2006		6	6 000

1) Avattiin huhtikuussa 1997. – Öppnades i april 1997. – Opened in April 1997.

2) Lisäksi kenttäpaikkoja 20 000; maksimipaikkamäärä konserteissa yhteensä yli 50 000. – Därtil finns det 20 000 platser på planen; maximumantalet platser på konserter sammanlagt över 50 000. – In addition, standing room in the sports field for 20,000 persons; total room for over 50,000 persons in concerts.

3) Ei konserteja yleisurheilun maailmanmestaruuskisojen takia. – Inga konserter till följd av världsmästerskapstävlingen i friidrott. – No concerts due to the world championships of athletics.

4) Avattiin helmikuussa 2004. – Öppnades i februari 2004. – Opened in February 2004.

Lähteet – Källor – Sources:

Konsertipaikkojen omat ilmoitukset – Meddelanden från konsertställen. – Reports of the concert venues

9.6 Kulttuuritilaisuuksissa käynnen kuntaryhmittäin ja suuralueittain 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002*
Besök på kulturevenemang under de senaste 12 månaderna efter kommuntyp och storområde 1991 och 2002*
Visits to cultural events during the past 12 months by type of municipality and major region 1991 and 2002*

	Koiteuttajuhlat – Hembygsfester – Rural folk festivals	Musiikki – tanssi-, teatteri- yms. tapahtumat – Musik-, dans-, teater- o.d. evenemang – Music, dance, theatre etc. events	Maatalous- näyttelyt, messut – Lantbruksut- ställningar, mässor – Agricultural exhibitions, fairs	Myyntinäytelyt – Försäljningsuts- ställningar – Sales exhibitions	Sirkus – Cirkusar – Zoological parks	Eläin-puistot – Djurparker – Zoological parks	Huvipuistot – Nöjesparker – Amusement parks	Lemmikkieläin- näyttelyt – Keldjurut- ställningar – Pet exhibitions	Kyivälät – Badinättingar – Spas	Kirpputori – Loppborg – Flea markets	Järjestelyt – Ostosretket – Organiserade inköpsresor – Organised shopping trips	Meristieilyt – Havskryssningar – Sea cruises
	Prosenttia – Procent – Percentages											
Miehet ja naiset yhteensä – Män och kvinnor totalt	1991	27	32	37	10	24	34	6	31	60	5	35
	2002	28	34	23	7	21	31	6	31	60	5	35
Miehet – Män	1991	23	38	42	10	22	34	4	30	54	4	35
	2002	26	35	29	7	20	29	4	30	54	4	35
Naiset – Kvinnor	1991	29	27	34	11	25	34	8	31	65	6	35
	2002	30	32	17	7	22	33	8	31	65	6	35
Kuntaryhmä – Kommuntyp – Type of municipality												
Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban	1991	28	36	43	12	28	40	7	30	62	5	39
	2002	30	35	24	8	23	35	7	30	62	5	39
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban	1991	27	31	35	10	21	30	5	32	61	7	34
	2002	26	33	23	5	18	28	5	32	61	7	34
Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural	1991	22	25	27	8	17	25	5	31	53	6	23
	2002	23	30	19	6	16	22	5	31	53	6	23
Suuralue – Storområde – Major region												
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area	1991	33	31	41	14	41	48	9	25	62	2	55
	2002	31	39	23	9	31	44	9	25	62	2	55
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	1991	34	38	39	11	29	41	5	24	62	4	46
	2002	27	37	24	9	23	35	5	24	62	4	46
Etelä-Suomi – Södra Finland	1991	25	33	38	8	20	33	6	33	59	6	39
	2002	29	34	23	6	18	30	6	33	59	6	39
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland – Mid-Finland	1991	22	32	34	12	16	26	6	33	58	6	23
	2002	25	29	22	8	18	25	6	33	58	6	23
Väli-Suomi – Mellanland	1991	27	27	31	9	20	32	3	29	59	9	22
	2002	29	34	20	5	17	23	3	29	59	9	22
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	1991	21	32	40	13	20	24	6	37	62	4	9
	2002	23	29	25	7	19	24	6	37	62	4	9

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

Lähde – Källa – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatuikimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

9.7 Kulttuurirakennukset käyttötarkoituksen, maakunnan ja rakentamisvuoden mukaan 31.12.2004
Kulturbyggnader efter syfte, landskap och byggnadsår 31.12.2004
Cultural buildings by use, region and year of construction 31.12.2004

Maakunta – Landskap – Region	Teatteri-, ooppera-, konsertti- ja kongressitalot – Teater-, opera-, koncert- och kongresshus – Theatre, opera, concert and assembly halls	Elokuvateatterit – Biografer – Cinemas	Kirjastot ja arkistot – Bibliotek och arkiv – Libraries and archives	Museot ja taide- galleriat – Museer och konstgallerier – Museums and art galleries	Näyttelyhallit Utställningshallar – Exhibition halls	Yhteensä – Totalt – Total
Yhteensä – Totalt – Total	130	51	655	1 018	157	2 011
Uusimaa – Nyland	19	9	87	114	26	255
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾						
– Huvudstadsregionen ¹⁾						
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	9	5	48	55	14	131
– Muu Uusimaa						
– Övriga Nyland						
– Rest of Uusimaa	10	4	39	59	12	124
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	1	–	12	15	3	31
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	17	5	79	143	19	263
Satakunta	9	3	39	46	6	103
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	4	2	24	46	5	81
Pirkanmaa – Birkaland	10	3	45	85	6	149
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	10	1	42	18	7	78
Kymenlaakso – Kymmenedalen	3	2	24	36	5	70
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	4	3	16	27	5	55
Etelä-Savo – Södra Savolax	4	–	22	33	12	71
Pohjois-Savo – Norra Savolax	7	2	34	49	4	96
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	2	4	30	49	10	95
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	6	2	40	29	9	86
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötten – South Ostrobothnia	10	6	37	38	8	99
Pohjanmaa – Östergötten – Ostrobothnia	7	1	26	103	10	147
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötten – Central Ostrobothnia	2	–	14	28	1	45
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötten – North Ostrobothnia	7	4	43	73	6	133
Kainuu – Kajanaland	4	2	12	34	3	55
Lappi – Lappland	3	2	24	43	11	83
Ahvenanmaa – Åland	1	–	5	9	1	16
Rakennusvuosi – Byggnadsår – Year of construction						
–1920	26	6	165	333	21	551
1921–1939	16	8	45	50	12	131
1940–1949	3	5	22	12	5	47
1950–1959	16	11	43	27	2	99
1960–1969	7	7	60	23	3	100
1970–1979	11	3	81	48	5	148
1980–1989	21	4	136	160	36	357
1990–1999	18	–	56	154	21	249
2000–	5	1	21	38	22	87
Tuntematon – Okänt – Unknown	7	6	26	173	30	242

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, henkilötalstat: rakennus- ja asuntokanta – Statistikcentralen, individstatistik: byggnader och bostäder – Statistics Finland, Population Statistics: Buildings and Dwellings

9.8 Suomen kulttuuritalot ja kulttuurikeskukset maakunnittain 2007 Kulturhus och -centra i Finland efter länskap 2007 Cultural houses and centres in Finland by region 2007							
Maakunta ja talo – Länskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Uusimaa – Nyland							
Aleksanterin teatteri, Helsinki – Alexandersteatern, Helsingfors – The Alexander Theatre, Helsinki*	Senaatti- kiinteistö Oy – Senatfastig- heter – Senate Properties	1993	473	–	Teatteri-, tanssi- ja oopperaesityksiä, balettipilaitos, harjoitusiloja	Teater-, dans- och operaföreläsningar, balettskola, träningslokaler	Theatre, dance and opera performances, ballet school, rehearsal facilities
Annantalon taidekeskus, Helsinki – Annegårdens konstcent- rum, Helsingfors – Annantalo Arts Centre, Helsinki	kunta – kommun – municipality	1987	150	..	Taideopetusta, tanssia, teatteriesityksiä, näyttelyitä, kulttuuritapahtumia	Konstundervisning, dans, teater, utställningar, kulturevenemang	Art education, dance, theatre, exhibitions, cultural events
Espoon kulttuurikeskus – Esbo kulturcentrum – Espoo cultural centre* ..	kunta – kommun – municipality	1989	1 080	160	Espoo Ciné -elokuva- festivaali, April Jazz Espoo, Tapiola Sinfonieta, kirjasto, työväenopisto, musiikkiopisto, konsertteja, elokuvaesityksiä, teatteriesityksiä, näyttelyitä, koulutustilaisuuksia, kahvila	Espoo Ciné filmfestival, April Jazz Esbo, Tapiola Sinfonieta, bibliotek, arbetarinstitut, musikinstitut, konserter, filmföreläsningar, teaterföreläsningar, utställningar, utbildnings- evenemang, café	Espoo Ciné international film festival, April Jazz Espoo, Tapiola Sinfonieta, library, adult education institute, music institute, concerts, film presentations, theatre, exhibitions, training events, cafeteria
Finlandia-talo, Helsinki – Finlandiahuset, Helsingfors – Finlandia Hall, Helsinki* ..	kunta – kommun – municipality	1971/1975	2 040	1 500	Kongresseja, konsertteja, näyttelyitä, ravintola, palvelukeskus myymälöineen	Kongresser, konserter, utställningar, restaurang, servicecentral, butiker	Congresses, concerts, exhibitions, restaurant, service centre, shops
Hanasaari – ruotsalais- suomalainen kulttuuri- keskus, Espoo – Hanaholmen, kultur- centrum för Sverige och Finland, Esbo – The Swedish-Finnish Cultural Centre, Espoo* ..	valtio – staten – state	1975	390	–	Kokouksia, kongresseja, seminaareja, ravintola	Möten, kongresser, seminarer, restaurang	Meetings, congresses, seminars, restaurant
Hyvinkääsali – Hyvingesalen – Hyvinkää hall*	kunta – kommun – municipality	1987	450	750	Konsertteja, lasten tapahtumia, teatteri- vierailuja, tanssia, kokouksia	Konserter, barnevenemang, teatergästutpråkand en, dans, möten	Concerts, children's events, visiting theatre groups, dance, meetings
Järvenpää-talo – Träskändahuset – Järvenpää hall*	kunta – kommun – municipality	1989	820	400	Sibelius-viikot, Tuusulanjärven kamarimusiikkijuhlat, konsertteja, kokouksia, teatteriesityksiä, näyttelyitä, työväen- opisto, musiikkiopisto	Järvenpää Sibeliusveckor, Kammarmusik vid Tusby träsk, konserter, möten, teaterföreläsningar, utställningar, arbetarinstitut, musikinstitut	Sibelius festival, Tuusulanjärvi chamber music festival, concerts, meetings, theatre, exhibitions, adult education institute, music institute
Kaapelitehdas, Helsinki – Kabelfabriken, Helsingfors – Cable Factory, Helsinki* ..	Kiinteistö Oy Kaapelitalo – Real Estate Company Cable House	1991	3 600	4 300	Näyttelyitä, museo- toimintaa, taide-esityksiä, juhlia, messuja, teatteri- ja tanssiesityksiä, yrityksiä, taiteilijoita, työväenopisto, ravintola	Utställningar, mu- seiverksamhet, artis- tuppträdanden, fester, mässor, teater- och dansföres- tällningar, företag, konstnärer, arbete- rinstitut, restaurang	Exhibitions, museum activities, artistic performances, parties, fairs, theatre and dance performances, companies, artists, adult education institute, restaurant

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Kanneltalo, Helsinki – Gamlasgården, Helsingfors – Cultural centre of western Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1992	370	140	Kulttuuriasiakeskus, kirjasto, työväenopisto, galleria, nuorisotiloja, konsertteja, seminaareja, koulutustilaisuuksia	Stadens kulturcentrum, bibliotek, arbetarinstitut, galleri, ungdomsgård, konserter, seminarier, utbildnings- evenemang	Cultural centre, library, adult education institute, gallery, youth club, concerts, seminars, training events
Kansainvälinen kulttuuri- keskus Caisa, Helsinki – Internationella kulturcentret Caisa, Helsingfors – International Cultural Centre Caisa, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1995	150	90	Koordinointi, ohjaus, neuvonta, tiedotus, taidenäyttelyitä, konsertteja, koulutusta, tanssia ja liikuntaa, kahvila	Vägledning och rådgivning, informering, konstutställningar, konserter, utbildning, dans och motion, café	Guidance, counselling, information, art exhibitions, concerts, education, dance and sports activities, café
Karjalatalo, Helsinki – Karelenhuset, Helsingfors – Karelia House, Helsinki*	Karjalan Liitto ry. ja Heimotalo Oy. – Karelen- förbundet och Heimotalo Oy. – The Karelian Association and Heimotalo Oy.	1974	850	50	Kokouksia, seminaareja, koulutustilaisuuksia, järjestö- ja yhdistystoimintaa, näyttelyitä, konsertteja, kulttuuritilaisuuksia, ravintola, pubi, käsityömuuseum	Möten, seminarier, utbildningseveneman- g, organisation- och föreningsverksamhet, utställningar, konserter, kultturevenemang, restaurang, pub, hantverksmuseum	Meetings, seminars, educational functions, exhibitions, concerts, cultural events, restaurant, pub, handicraft museum
Korson kulttuurikeskus Lumo, Vantaa – Kultur- centret Lumo, Vanda – Cultural centre Lumo, Vantaa	kunta – kommun – municipality	2003	1 070	–	Koulu, kirjasto, auditorio ja teatteri, kokoustiloja, tanssisali, painisali, bänditila, liikuntaa, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi, yhteisäpalvelupiste, netti- ja lehtikahvio, ravintola	Skola, bibliotek, auditorium och teater, möteslokaler, danssal, brottningssal, bandlokal, motion, kultur- och fritidsverksamhet, samservicepunkt, nät- och tidningscafé, restaurang	School, library, auditorium with theatre, meeting rooms, dance hall, wrestling hall, rehearsal room for bands, exercise, cultural and leisure functions, municipal service point, Internet and newspaper café, restaurant
Kulttuuriareena Gloria, Helsinki – Kulturarenan Gloria, Helsingfors – Culture arena Gloria, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1999	600	200	Musiikkiesityksiä, kuvataide- ja valokuvanäyttelyitä, teatteria, tanssia, kokouksia, koulutustilaisuuksia, seminaareja, juhlia, ravintola	Musikföreställningar, bildkonst- och fotografiutställningar, teater, dans, möten, utbildnings- evenemang, seminarier, fester, restaurang	Musical performances, visual art and photograph exhibitions, theatre, dance, meetings, training events, seminars, parties, restaurant
Kulttuuritalo, Helsinki – Kulturhuset, Helsingfors – House of Culture, Helsinki*	valtio, Kapiteeli Oy – staten, Kapiteeli Oy – state, Kapiteeli company	1958	1 400	900	Konsertteja (esim. Radion Sinfoniaorkesteri), kongresseja, näyttelyitä, kulttuuriasiaintomisto	Konserter (t.ex. Radions symfoniorkester), kongresser, utställningar, kulturbyrå	Concerts (e.g. Finnish Radio Symphony Orchestra), congresses, exhibitions, cultural office
Kulttuuritalo Sandels, Helsinki – Kulturhuset Sandels, Helsingfors – Sandels Cultural Centre, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	2007	245	..	Konsertteja, tanssia, näyttelyitä, mediapaja, koulutusta, musiikkikoulu, nuorisokeskus, kahvila	Konserter, dans, utställningar, medieverkstad, utbildning, musikskola, ungdomscenter, café	Concerts, dance, exhibitions, media workshop, education, music institute, youth centre, café

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ Seats ¹⁾ Lkm. – Nr – No.	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area m ²	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
Lasten ja nuorten . . . . . kulttuurikeskus Villa Arttu, Hyvinkää – Barn- och ungdoms- kulturcentret Villa Arttu, Hyvinge – Villa Arttu art centre for children and young people, Hyvinkää	säätiö (opetus- ministeriö, kaupunki) – stiftelse (undervisnings- ministeriet, staden) – foundation (Ministry of Education, town)	2005	48	170	Taidekeskus, kuvataidekoulu, käsityökoulu, näyttelyitä, kulttuuritapahtumia, työpajoja	Konstcentrum, bildkonstskola, hantverkskola, utställningar, kulturevenemang, verkstäder	Art centre, art school, crafts school, exhibitions, cultural events, workshops
Lasten ja nuorten kulttuuritalo Vernissa, Vantaa – Kulturhuset för barn och unga Femissan, Vanda – Vernissa cultural house for children and young people, Vantaa	kunta – kommun – municipality	1990	150–300	..	Konsertteja, teatteria, kulttuuritapahtumia, kulttuuriharrastustoiminta a, juhlia, kokouksia, koulutusta, kahvila	Konsertter, teater, kulturevenemang, kulturaktiviteter, fester, möten, utbildning, café	Concerts, theatre, cultural events, cultural activities, parties, meetings, education, café
Lasten taidetalo Pessi, Vantaa – Barnens kulturhus Pessi, Vanda – Pessi Childrens' Art Centre, Vantaa	kunta – kommun – municipality	1986	100	–	Konsertteja, teatteriesityksiä, koulutusta, kuvataidekoulu, musiikkiopisto, kulttuuriharrastus- toimintaa	Konsertter, teaterföreställningar, utbildning, bildkonstskola, musikinstitut, kulturaktiviteter	Concerts, theatre performances, education, art school, music institute, cultural activities
Laurentius-sali, Lohja – Laurentiussalen, Lojo – Laurentius hall, Lohja*	kunta – kommun – municipality	1982	450	460	Päivisin koulun, iltaisin musiikkiopiston, työväenopiston ja Lohjan orkesterin käytössä, konsertteja, teatteriesityksiä, kokouksia	Används på dagarna av skolan, på kvällarna av musikinstitutet, arbetarinstitutet och Lojo stadsorkester, konsertter, teaterföreställningar, möten	Daily use by school, evenings by music institute, adult education institute and for Lojja orchestra concerts, theatre, meetings
Malmitalo, Helsinki – Malmgården, Helsingfors – Malmi House, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1994	330	100	Kulttuuriasiaainkeus, kirjasto, työväenopisto, musiikkiopisto, nuorisotiloja, lastentapahtumia, näyttelyitä, kongresseja, ravintola	Stadens kulturcentrum, bibliotek, arbetarinstitut, musikinstitut, ungdomsgård, barnevenemang, utställningar, kongresser, restaurang	Cultural centre, library, adult education institute, music institute, youth club, children's events, exhibitions, congresses, restaurant
Myymäkitalo, Vantaa – Myrbackahuset, Vanda – Myymäki hall, Vantaa*	kunta – kommun – municipality	1993	188	780	Näyttelyitä, musiikkiesityksiä, koulutus- ja kokoustiloja, kirjasto	Utställningar, musikföreställningar, undervisnings- och möteslokaler, bibliotek	Exhibitions, musical performances, training and conference facilities, library
Ortodoksinen Kulttuuri- keskus Sofia, Helsinki – Ortodoxa kulturcentret Sofia, Helsingfors – Orthodox cultural centre Sofia, Helsinki	Suomen Ortodoksinen Kulttuurikeskuk- sen Säätiö – Stiftelsen för det ortodoxa kultur- centret i Finland – Orthodox cultural centre foundation	2004	220	useita eri kokoisia – flera av olika storlekar – several with differing areas	Seminaareja, luentoja, taidenäyttelyitä, konsertteja	Seminarier, föreläsningar, konstutställningar, konsertter	Seminars, lectures, art exhibitions, concerts
Savoy-teatteri, Helsinki – Savoy-teatern, Helsingfors – Savoy theatre, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1987	700	180	Teatteriesityksiä, konsertteja	Teaterföreställningar, konsertter	Theatre, concerts

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Sellosali, Espoo – Sellosalen, Esbo – Sello hall, Espoo	kunta – kommun – municipality	2003	397	–	Musiikkiopisto, musiikkisali, elokuvaesityksiä, konserteja, teatteriesityksiä, tanssiesityksiä, lastentapahtumia, konferensseja, seminaareja, juhlia, kahvio	Musikinstitut, musikal, filmföreläsningar, konserter, teaterföreläsningar, dansföreläsningar, barnevenemang, konferenser, seminarier, fester, café	Music institute, concert hall, films, concerts, theatre, dance, events for children, conferences, seminars, parties, cafeteria
Stoa Itä-Helsingin kult- tuurikeskus – Stoa Östra Helsingfors kulturcentrum – Stoa, Cultural centre of eastern Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1984	850	150	Kulttuuriasiainkeskus, kirjasto, työväenopisto, nuorisotiloja, tanssia, teatteriesityksiä, musiikkia, elokuvia, näyttelyitä, ravintola	Stadens kulturcentral, bibliotek, arbetarinstitut, lokaler för ungdom, dans, teaterföreläsningar, musik, filmföreläsningar, utställningar, restaurang	Cultural centre, library, adult education institute, youth club, dance, theatre, music, cinema, exhibitions, restaurant
Taidetalo Toteemi, Vantaa – Kulturhuset Toteemi, Vanda – Toteemi Childrens' Art Centre, Vantaa	kunta – kommun – municipality	1988	100	–	Konserteja, teatteriesityksiä, elokuvaesityksiä, kulttuuriharrastustoimintaa	Konserter, teaterföreläsningar, filmföreläsningar, kulturaktiviteter	Concerts, theatre performances, film showings, cultural activities
Valkoinen sali, Helsinki – Vita salen, Helsingfors – The White Hall, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	1988	400	410	Näyttelyitä, konserteja, kokouksia, tanssia, ravintola	Utställningar, konserter, möten, dans, restaurang	Exhibitions, concerts, meetings, dance, restaurant
Vanha Ylioppilastalo, Helsinki – Gamla studenthuset, Helsingfors – The Old Student House, Helsinki	Helsingin yliopiston ylioppilaskunta – Helsingfors uni- versitets studentkår – Helsinki University Student Union	1870	600	165	Konserteja, näyttelyitä, kokouksia, juhlia, tanssiaisista, ravintola	Konserter, utställningar, möten, fester, baler, dans, restaurang	Concerts, exhibitions, meetings, parties, dance, restaurant
Vantaan konserttitalo Martinus – Vanda konserthus Martinus – Concert hall Martinus in Vantaa*	kunta – kommun – municipality	1987	410	–	Konserteja, kokouksia, seminaareja, juhlia	Konserter, möten, seminarier, fester	Concerts, meetings, seminars, parties
Vuotalo, Helsinki – Nordhuset, Helsingfors – Vuosaari House, Helsinki*	kunta – kommun – municipality	2001	455	145	Kirjasto, työväenopisto, kulttuuriasiainkeskus, musiikkiopisto, opetusvirasto, kahvila, teatteriesityksiä, juhlia, tansseja, näyttelyitä, konserteja	Stadens kulturcentrum, bibliotek, arbetarinstitut, musikinstitut, utbildningsbyrå, café, teaterföreläsningar, fester, dans, utställningar, konserter	Library, adult education institute, cultural centre, music institute, educational office, café, theatrical performances, celebrations, dances, exhibitions, concerts
WeeGee -talo, Espoo – WeeGee-huset, Esbo – WeeGee Exhibition Centre, Espoo	kunta – kommun – municipality	1997–2006	..	17 500	5 museota, taidegalleria, tietotekniikkakeskus, kuvataidekoulu, musiikkileikkikoulu, lukio, kahvila, ravintola, myymälä	5 museer, konstgalleri, centrum för konst och datateknik, bildkonstskola, musiklekskola, gymnasium, café, restaurang, butik	5 museums, art gallery, computer arts centre, art school, highschool, café, restaurant, shop

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Itä-Uusimaa – Östra Nyland							
Högvalla, Porvoo – Borgå	Folkhälsan	..	70	..	Kokouksia, konferensseja, koulutustilaisuuksia, majoitustilaa 50 hengelle	Möten, konferenser, utbildningsevenemang, inkvarteringsutrymme n för 50 personer	Meetings, conferences, education activities, café, accommodation facilities for 50 persons
Kulttuuritalo Grand, Porvoo – Kulturhuset Grand, Borgå – Cultural house Grand, Porvoo	Kulttuuriyhdistys Grand – Kulturföreningen Grand – Cultural association Grand	1999	411	80	Teatteriesityksiä, konserteja, juhlia, Luckan i Borgå (suomenruotsalainen kulttuurikeskus), näyttelyitä, liikkeitä, ravintola	Teaterföreställningar, konserter, fester, Luckan i Borgå (finlandssvenskt kulturcentrum), utställningar, affärer, restaurang	Theatrical performances, concerts, parties, Luckan i Borgå (a Finnish-Swedish cultural centre), exhibitions, shops, restaurant
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland							
Kristoffer-sali, Naantali – Kristoffersalen, Nådendal – Kristoffer hall, Naantali ..	kunta – kommun – municipality	1989	238	200	Naantalin musiikkijuhlien pianokurssit, näyttelyitä, päivisin yläasteen ja iltaisin musiikki- ja työväenopiston käytössä	Pianokurserna vid Musikfestspelen i Nådendal, utställningar, används på dagarna av högstadieskolan och på kvällarna av musik- och arbetarinstitutet	Naantali Music Festival piano courses, exhibitions, used daily by secondary school and in the evenings by music and adult education institutes
Kulttuurikeskus Cruselli, Uusikaupunki – Kulturcentret Cruselli, Nystad – Cultural centre Cruselli, Uusikaupunki	kunta – kommun – municipality	1988	260	320	Crusell-viikko, Kemppe-päivät, Uudenkaupungin teatterin näytännöt, musiikkiesityksiä, näyttelyitä	Crusell-veckan, Kemppe-dagama, Nystads teaters föreställningar, musikföreställningar, utställningar	Crusell Week, Kemppe festival, Uusikaupunki theatre productions, musical performances, exhibitions
Kulttuuritalo KIVA, Salo – Kulturhuset KIVA, Salo – Cultural house KIVA, Salo	kunta – kommun – municipality	2005	371	–	Konserteja, teatteri- ja tanssiesityksiä, koulutustilaisuuksia, seminaareja	Konserter, teater- och dansföreställningar, utbildningsevenemang, seminarier	Concerts, theatre and dance performances, education activities, seminars
Raision museo- ja kult- tuurikeskus Harkko – Musei- och kulturcentret Harkko – Raisio museum and cultural centre	kunta – kommun – municipality	2000	100	400	Taidemuseo, teatteri, arkeologinen näyttely, hypermedia, käsityöpaja, kahvio, museokauppa	Konstmuseum, teater, arkeologisk utställning, hypermedia, hantverkstad, café, museihandel	Art museum, theatre, archaeological exhibition, hypermedia, crafts workshop, café, museum shop
Saaristokeskus Korpoström Skärgårds- centrum, Korppoo – Korpo – Korpoström Archipelago Centre, Korppoo	kunta, Metsä- hallitus – kommun, Forststyrelsen – municipality, Finnish Forest and Park Service	2004	217	..	Taide- ym. näyttelyitä, konserteja, konferensseja, kahvila, ravintola	Konst- och andra utställningar, konserter, konferenser, café, restaurang	Art and other exhibitions, concerts, conferences, café, restaurant

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Turun konserttitalo – Åbo konserthus – Turku Concert Hall*	kunta – kommun – municipality	1952	1 000	1 500	Turun filharmonisen orkesterin konsertit, viihdekonsertteja, kilpailuja, juhlia, kahvila	Åbo filharmoniska orkesters konserter, underhållningskoncert er, tävlingar, fester, café	Turku Philharmonic Orchestra concerts, light music concerts, competitions, parties, cafeteria
Turun kulttuurikeskus – Åbo kulturcentrum – Turku Cultural Centre* . . .	kunta – kommun – municipality	1985	150	490	Lasten kulttuurikeskus, taidelainaamo, 4 taidegalleriaa, käsi- työläispajoja, kansainvälinen kohtauspaikka, valokuvakeskus, paikallisoradio, kirjakahvila, joulurauhan julustus, taiteiden yö, Keskiajan Turku -tapahtuma, lasten kulttuuriviikot, konsertteja	Barnens kulturcentrum, artotek, 4 konstgallerier, hantverks- och arbetarverkstäder, internationell mötesplats, fotocentrum, lokalradio, bokcafé, kungörelsen av julfreden, konstens natt, evenemanget "Det medeltida Åbo", barnens kulturveckor, konserter	Children's cultural centre, art library, 4 art galleries, craft workshop, international meeting point, photography centre, local radio, book cafeteria, Christmas peace event, Night of the Arts, Mediaeval Turku event, children's culture week, concerts
Satakunta							
Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikes- kus, Harjavalta – Emil Cedercreutz museum och kulturcentrum, Harjavalta – Emil Cedercreutz mu- seum and cultural centre, Harjavalta	kunta – kommun – municipality	2000	yli – över – over 200	1 750	Kulttuuritapahtumia, konsertteja, kokouksia, juhlia, museo	Kulturevenemang, konserter, möten, fester, museum	Cultural events, concerts, meetings, parties, museum
Kulttuurikeskus Wanha Pappila, Huittinen – Kulturcentret Wanha Pappila, Vittis – Cultural centre Wanha Pappila, Huittinen	Markku Piri	2001	75	126	Taidenäyttelyitä, konsertteja, teatteri- ja tanssiesityksiä, juhlia, kursseja, koulutustilaisuuksia, kahvila	Konstutställningar, konserter, teater- och dansföreläsningar, fester, kurser, utbildningsevenemang, café	Art exhibitions, concerts, theatre and dance performances, parties, courses, education activities, café
Kulttuuritalo Annis (Annankatu ⁶⁾ , Pori – Kulturhuset Annis (Annankatu ⁶⁾ , Björneborg – Cultural house Annis (Annankatu 6), Pori	kunta – kommun – municipality	1980	n. – ca. 300	70	Konsertteja, teatteriesityksiä, koulutustilaisuuksia, näyttelyitä, kahvila	Konserter, teaterföreläsningar, utställningar, café	Concerts, theatre performances, education activities, exhibitions, café
Kulttuuritalo Poselli, Rauma – Kulturhuset Poselli, Raumo – Poselli house of culture, Rauma	kunta – kommun – municipality	1987	260	90	Konsertteja, kokouksia, näyttelyitä, juhlia	Konserter, möten, utställningar, fester	Concerts, meetings, exhibitions, parties
Kuninkaiden koulutus- ja kulttuurikeskus, Huittinen – Utbildnings- och kultur- centret Kuninkainen, Vittis – Educational and cultural centre "Kuninkainen", Huittinen*	kunta – kommun – municipality	1993	420	–	Konsertteja, kokouksia, ravintola, ammatti- ja yrittäjäopisto, ammattikorkeakoulu, kansalaisopisto, liikuntasali	Konserter, möten, restaurang, yrkes- och företagarinstitut, yrkeshögskola, medborgarinstitut, motionsal	Concerts, meetings, restaurant, vocational and business institute, vocational college, adult education institute, sports hall

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Promenadikeskus, Pori – Promenadcentrum, Björneborg – The Promenade Hall, Pori*	kunta – kommun – municipality	1999	1 350	–	Konsertteja, kokouksia ja konferensseja, elokuvaesityksiä, kahvila	Konsertter, möten och konferenser, filmförevisningar, café	Concerts, meetings and conferences, cinema, café
Rauma-sali – Raumosalen – Rauma hall.	kunta – kommun – municipality	1984	435	..	Kokouksia, konsertteja, koulutustilaisuuksia, kahvila	Möten, konsertter, utbildningsevenemang, café	Meetings, concerts, education activities, café
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland							
Kulttuuri- ja kongressi- keskus Verkatehdas Oy, Hämeenlinna – Kultur- och kongress- centret Verkatehdas, Tavastehus – Cultural and congress centre Verkatehdas, Hämeenlinna	Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehdas Oy	2007	n. – ca 2 100	500	Konsertit, konferenssit, teatteriesitykset, elokuvaesitykset, Musiikkia Sibeliuksen syntymäkaupungissa, Hämeen Linnan lastentapahtuma, näyttelyitä, kuvataidekoulu, ravintola	Konsertter, konferenser, teaterföreställningar, filmförevisningar, serien Musik i Sibelius födelsestad, Hippalot Barnfestival, utställningar, bildkonstskola, restaurang	Concerts, conferences, theatre, film, Music in Sibelius' birthplace, Hippalot Arts Festival for Children, exhibitions, visual art school, restaurant
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX, Hämeenlinna – Konstcentrum ARX, Tavastehus – ARX Arts Centre for Children and Young People, Hämeenlinna...	kunta – kommun – municipality	2004	150	241,5	Festivaaleja, teatteria, sirkustaidetta, näyttelyitä, käsityökeskus, kuvataide- ja käsityökoulu, galleria	Festivaler, teater, cirkuskonst, utställningar, hantverkscentral, bildkonst- och hantverkskola, galleri	Festivals, drama, exhibitions, crafts centre, art and crafts school, gallery
Pirkanmaa – Birkaland							
Kulttuurikeskus Unipoint, Tampere – Kulturcentret Unipoint, Tammerfors – Cultural centre Unipoint, Tampere	kunta – kommun – municipality	2000	100	200	Neuvontaa, kulttuuritapahtumia, kursseja, kokouksia, tiedotusta	Rådgivning, kulturevenemang, kurser, möten, informering	Information, cultural events, courses, meetings
Kulttuuritalo Telakka, Tampere – Kulturhuset Telakka, Tammerfors – Cultural house Telakka, Tampere	kannatusyhdistys – garantiförening – supporters' association	1996	80	150	Teatteri, galleria, ravintola, kokouksia, seminareja	Teater, galleri, restaurang, möten, seminarier	Theatre, gallery, restaurant, meetings, seminars
Tampere-talo – Tammerforshuset – Tampere hall*	kunta – kommun – municipality	1990	2 500	3 500	Kongresseja, kaupunginorkesterin konsertteja, Flamenco-viikko, oopperaa, näyttelyitä, juhia, kahviloita, ravintola	Kongresser, stadsorkesterns konsertter, Flamenco-veckan, opera, utställningar, fester, caféer, restaurang	Congresses, city orchestra concerts, Flamenco Week, opera, exhibitions, parties, cafeterias, restaurant
Tullikamarin kulttuuri- keskus, Tampere – Kulturcentret Tullikamari, Tammerfors – Cultural Centre of the Old Customs House, Tampere*	kunta – kommun – municipality	1988	610	900	Tampereen kansainväliset lyhytelokuvajuhlat, Tampere Jazz Happening, Tammerfest ja Tampereen teaterikesä, rockkonsertteja, tanssia, teatteriesityksiä	Tammerfors internationella kortfilmfestival, Tampere Jazz Happening, Tammerfest och Tammerfors Teatersommar, rockkonsertter, dans, teaterföreställningar	Tampere Short Film Festival, Tampere Jazz Happening, Tammerfest and Tampere International Theatre Festival, rock concerts, dance, theatre

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland							
Sibelius-talo Kongressi- ja konserttikeskus, Lahti – Sibelius-huset kongress- och konsertcentrum, Lahtis – Sibelius hall congress and concert centre, Lahti*	kunta – kommun – municipality	2000	2 300	2 200	Konserteja, kongresseja, juhlia, tanssia, messuja, näyttelyitä	Konserter, kongresser, fester, dans, mässor, utställningar	Concerts, congresses, parties, dance, fairs, exhibitions
Kymenlaakso – Kymmenedalen							
Kotkan konserttitalo – Kotka konserthus – Kotka concert hall*	kunta – kommun – municipality	1986	460	720	Kaupunginorkesteri, Kotkan meripäivien merimieslaulufestivaali, taidenäyttelyitä, kokouksia	Stadsorkesteren, sjömansvisfestivalen vid Kotka Havsdagar, konstutställningar, möten	City orchestra, Kotka Maritime Festival, art exhibitions, meetings
Kouvola-talo – Kouvolahuset – Kouvola hall*	kunta – kommun – municipality	1982/1987	400	220	Dixie Festival, teatteriesityksiä, oopperaa, kokouksia, kuvataidekoulu, taidemuseo, musiikkiopisto, kaupunginorkesteri, nuorisotoimisto	Dixie Festival, teaterföreställningar, opera, möten, bildkonstskola, konstmuseum, musikinstitut, stadsorkester, ungdomsbyrå	Dixie Festival, theatre, opera, meetings, art school, art gallery, music institute, city orchestra, youth administration
Kulttuuritalo Kyminsuu, Kotka – Kulturhuset Kyminsuu, Kotka – Kyminsuu house of culture, Kotka	kunta – kommun – municipality	1991	299	-	Konserteja, teatteria, tanssia, elokuvaesityksiä, juhlia, kokouksia	Konserter, teater, dans, filmföreläsningar, fester, möten	Concerts, theatre, dance, cinema, parties, meetings
Kuusankoskitalo – Kuusankoski-huset – Kuusankoski hall*	kunta – kommun – municipality	1985	720	300	Kansainvälinen Lasten Teatteritapahtuma, konserteja, elokuvia, harrastajateatteria, näyttelyitä, kongresseja, kahvila	Internationell Barnteaterträff, konserter, filmföreläsningar, amatörteater, utställningar, kongresser, café	International Children's Theatre Festival, concerts, films, amateur dramatics, exhibitions, congresses, cafeteria
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia							
Imatran Kulttuurikeskus – Imatra Kulturcentrum – Imatra cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1986	630	430	Imatran taideviikko, kirjasto, taidemuseo, musiikki-instituutti, semiotiikkainstituutti, konserteja, kongresseja	Imatra konstvecka, bibliotek, konstmuseum, musikinstitut, semiotikinstitut, konserter, kongresser	Imatra art festival, library, art gallery, music institute, institute of semiotics, concerts, congresses
Lappeenranta-sali – Villmanstrandsalen – Lappeenranta hall*	kunta – kommun – municipality	1983	810	550	Kokouksia, konserteja, juhlia, teatteriesityksiä	Möten, konserter, fester, teaterföreställningar	Meetings, concerts, parties, theatre
Etelä-Savo – Södra Savolax							
Mikaeli, Mikkeli – S:t Michel*	kunta – kommun – municipality	1988	860	850	Mikkelin musiikkijuhlat, konserteja, balettia, kongresseja, kokouksia, seminaareja, juhlia, oopperaa, kahvila	Musikfestivalen i S:t Michel, konserter, balett, kongresser, möten, seminarier, fester, opera, café	Mikkeli Music Festival, concerts, ballet, congresses, meetings, seminars, parties, opera, cafeteria

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Pieksämäen kulttuurikeskus Poleeni – Pieksämäki kulturcentrum Poleeni – Cultural centre Poleeni in Pieksämäki*	kunta – kommun – municipality	1989	350	690	Teatteria, Lied-pianisti -kilpailu, konsertteja, elokuvia, näyttelyitä, museum, kaupunginkirjasto	Teater, Lied-pianistitävlingen, konserter, film, utställningar, museum, stadsbibliotek	Theatre, Lied piano competition, concerts, films, exhibitions, museum, library
Savonlinnasali – Nyslottsalen – Savonlinna hall.	kunta – kommun – municipality	2002	800	..	Konsertteja, teatteriesityksiä	Konserter, teaterföreläsningar	Concerts, theatre
Pohjois-Savo – Norra Savolax							
Iisalmen kulttuurikeskus – Idensalmi kulturcentrum – Iisalmi cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1989	670	250	Aho-päivät, kirjasto, kansalais- ja musiikkiopisto, kesäyliopisto, luontomuseum, konsertteja, teatteriesityksiä, näyttelyitä	Aho-dagama, bibliotek, medborgar- och musikinstitut, sommaruniversitet, naturmuseum, konserter, teaterföreläsningar, utställningar	Aho festival, library, adult education and music institute, summer university, nature museum, concerts, theatre, exhibitions
Lastenkulttuurikeskus LASTU, Lapinlahti – Arkitektur- och miljökulturskolan LASTU, Lapinlahti – LASTU cultural centre for children, Lapinlahti	kunta, yhdistys – kommun, förening – municipality, association	2003	50	–	Arkitehtuuri- ja ympäristökulttuuri- koulutusta, työpajoja, luentoja, kokouksia, seminaareja, näyttelyitä, majoitustiloja	Arkitektur- och miljökultuurundervisning, verkstäder, föreläsningar, möten, seminarier, utställningar, inkvarteringsutrymmen	Architecture and environmental culture education, workshops, lectures, meetings, seminars, exhibitions, accommodation facilities
Kuopion Musiikkikeskus – Kuopio musikcentrum – Kuopio Music Centre*	kunta – kommun – municipality	1985	1510	1 200	Kuopio tanssii ja soi, stadsokesterin konsertteja, Sibelius-Akatemian toimipiste, konservatorio, juhliä, kokouksia	Kuopio Dansfestival, stadsokesterens konserter, Sibelius-Akademiens filial, konservatorium, fester, möten	Kuopio Dance Festival, city orchestra concerts, Sibelius-Academy, conservatory, parties, meetings
Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskus – Varkaus kongress- och kulturcentrum – Varkaus congress and cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1989	500	550	Varkaus Mostly Music -festivaali, myyntinäyttelyitä, konsertteja, luentoja, kokouksia, juhliä	Festivalen "Varkaus Mostly Music", försäljningsutställning ar, konserter, föreläsningar, möten, fester	Varkaus Mostly Music festival, sales exhibitions, concerts, lectures, meetings, parties
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia							
Carelia-sali, Joensuu – Careliasalen, Joensuu – Carelia hall, Joensuu*	valtio – staten – state	1985	750	400	Yliopiston luentoja, kokouksia, kaupunginorkesterin konsertteja, näyttelyitä, kongresseja, ravintola	Universtitetsföreläsni ngar, möten, stadsokesterens konserter, utställningar, kongresser, restaurang	University lectures, meetings, city orchestra concerts, exhibitions, congresses, restaurant
Lieksan kulttuurikeskus – Lieksa kulturcentrum – Lieksa cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1985	500	380	Lieksan Vaskiviikko, konsertteja, teatteriesityksiä, elokuvia, taidenäyttelyitä, nuorisotilat, musiikkiopisto	Lieksa Brass, konserter, teaterföreläsningar, filmföreläsningar, konstutställningar, lokaler för ungdom, musikinstitut	Lieksa Brass Week, concerts, theatre, films, art exhibitions, youth club, music institute

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland							
Jyväskylän Paviiljonki – Jyväskylä pavilion	Jyväskylän Kongressi- keskus Oy, Jyväskylän Messut Oy, Paviiljonki Ravintolat	1999	n. – ca 2 700	yli – över – over 20 000	Kokouksia, kongresseja, näyttelyitä, konserteja, juhlia, ravintola	Möten, kongresser, utställningar, konserter, fester, restaurang	Meetings, conferences, exhibitions, concerts, parties, restaurant
Kulttuurialueita, Jyväskylä. . .	kunta – kommun – municipality	2003			Konserteja, teatteria, kulttuuritapahtumia, kulttuuriharrastusta ja -koulutusta	Konserter, teater, kultturevenemang, kulturaktiviteter och -utbildning	Concerts, theatre, cultural events and education
Muuramen kulttuurikeskus – Muurame kulturcentrum – Muurame cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1990	238	–	Päivisin yläaste ja lukio, iltaisin tanssia, konserteja, harrastajateatteria, elokuvia, työväenopisto	På dagarna högstadieskola och gymnasium, på kvällarna dans, konserter, amatörteater, filmer, arbetarinstitut	Used by secondary and senior secondary school by day, evening dances, concerts, amateur dramatics, films, adult education institute
Suolahtisali – Suolahtisalen – Suolahiti halli*	kunta, Keski-Suomen Opisto – municipality, Keski-Suomen Opisto	1989	400	350	Lavatähtikisan semifinaali, konserteja, teatteriesityksiä, kokouksia	Semifinal av Lavatähtikisa-tävlingen, konserter, teaterföreställningar, möten	Lavatähtikisa semi-finals, concerts, theatre, meetings
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia							
Alavuden kulttuurikeskus – Alavo kulturcentrum – Alavus cultural centre. . .	kunta – kommun – municipality	1987	–	20	Kirjasto, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kotiseutuarkisto, nuorisotiloja, näyttelyitä, erilaisia tilaisuuksia	Bibliotek, medborgarinstitut, musikinstitut, hembygdsarkiv, ungdomslokaler, utställningar, olika evenemang	Library, adult education institute, music institute, local archives, youth premises, exhibitions, various events
Sanssinkartano, Kauhajoki – Von Schantz herrgård, Kauhajoki – The Von Schantz Mansion, Kauhajoki	kunta – kommun – municipality	1997	150	80	Kulttuuritapahtumia, konserteja, näyttelyitä, juhlia	Kultturevenemang, konserter, utställningar, fester	Cultural events, concerts, exhibitions, parties
Seinäjoen hallinto- ja kulttuurikeskus – Förvaltnings- och kultur- centret i Seinäjoki – Seinäjoen administrativ och kulturcentrum	kunta – kommun – municipality	1960–1987	2 563	–	Kaupunginteatteri, kaupunginkirjasto, kaupungintalo, kirkko, seurakuntakeskus, valtion virastotalo	Stadsteatern, stadsbiblioteket, stadshuset, kyrka, församlingscentrum, statens ämbetshus	Theatre, library, town hall, church, parish centre, state office building
Teuvan Kulttuuritalo Orrela – Kulturhuset Orrela, Östermark – Cultural house Orrela, Teuva	kunta – kommun – municipality	2005	260–300	47	Kulttuuritapahtumia, kokouksia, juhlia, koulutustilaisuuksia, kansalaisopisto, museo	Kultturevenemang, möten, fester, utbildningseveneman g, medborgarinstitut, museum	Cultural events, meetings, parties, education activities, adult education institute, museum

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Vanhan Paukun kulttuurikeskus, Lapua – Kulturcentret Vanha Paukku, Lappo – Cultural Centre Vanha Paukku, Lapua	kunta – kommun – municipality	1997	205	150	Konsertteja, kirjasto, museo, valokuvaamomuseo, valokuvakeskus, kaupungin kulttuuritoimisto, aikuiskoulutuskeskus, kansalaisopisto, musiikkiopisto, galleria, kahvila	Konserter, bibliotek, museum, fotoateljémuseum, fotocentrum, stadens kulturbyrå, vuxenutbildningscentrum, medborgarinstitut, musikinstitut, galleri, café	Concerts, library, museum, photography museum, photography centre, municipal cultural office, adult education centre, adult education institute, music institute, gallery, cafeteria
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia							
Mustasaaren kulttuuritalo – Korsholms kulturhus – Mustasaari cultural house	kunta – kommun – municipality	1987	349	140	Kirjasto, auditorio, taidenäyttelyitä, kokouksia, yleisöluentoja, aikuiskoupetusta	Bibliotek, auditorium, konstutställningar, möten, publikföreläsningar, vuxenundervisning	Library, auditorium, art exhibitions, meetings, public lectures, adult education
Stundarsin kulttuurikeskus, Mustasaari – Stundars kulturcentrum, Korsholm – Stundars cultural centre, Mustasaari	Stundars rf.	1981	130	250	Taidenäyttelyitä, konsertteja, konferensseja, kahvila, ravintola	Konstutställningar, konserter, konferenser, café, restaurang	Art exhibitions, concerts, conferences, café, restaurant
Vaasan kaupungintalon juhlasali – Vasa stadshus festsal – Vaasa City Hall	kunta – kommun – municipality	1883	400	–	Konsertteja, teateresityksiä, kokouksia	Konserter, teaterföreställningar, möten	Concerts, theatre performances, meetings
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia							
Kansantaiteenkeskus, Kaustinen – Folkkulturhuset, Kaustby – Folk Arts Centre, Kaustinen*	kunta, kansan- musiikkisäätiö – kommun, folk- musikstiftelsen – municipality, folk music foundation	1997	560	250	Kaustinen Folk Music Festival, Kansanmusiikki-instituutti, Suomen kansansoitinmuseo, Tallari-orkesteri, Ala-Könni-opisto, studio, ravintola, kongresseja, koulutustilaisuuksia	Kaustinen Folk Music Festival, Folkmusikinstitut, Finlands folkmusikinstrumentmuseum, orkestern Tallari, Ala-Könni-institutet, studio, restaurang, kongresser, utbildningsevenemang	Kaustinen Folk Music Festival, folk music institute, Finnish museum of folk music instruments, Tallari folk music ensemble, Ala-Könni institute, studio, restaurant, congresses, training events
Mäkiraonmäen kulttuuri- keskus, Kannus – Mäkiraonmäki kulturcentrum, Kannus – Mäkiraonmäki cultural centre, Kannus	kunta, Oskari Tokoi-seura – kommun, Oskari Tokoi-sällskapet – municipality, Oskari Tokoi society	1990	170	–	Taidenäyttelyitä, musiikkiesityksiä, museo	Konstutställningar, musikföreställningar, museum	Art exhibitions, musical performances, museum
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia							
Koivu ja tähti -kulttuuri- keskus, Muhos – Kulturcentret Björken och stjärnan, Muhos – Cultural centre Koivu ja tähti, Muhos	kunta – kommun – municipality	1997	250	207	Kirjasto, näyttelyitä, auditorio, konsertteja, kokouksia, seminaareja, koulutustilaisuuksia, teateresityksiä, elokuvia, juhlia	Bibliotek, utställningar, auditorium, konserter, möten, seminarier, utbildningsevenemang, teaterföreställningar, filmer, fester	Library, exhibitions, auditorium, concerts, meetings, seminars, training events, theatre, cinema, parties

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Kuusamotalo – Kuusamohuset – Kuusamo hall*	kunta – kommun – municipality	1996	590	130	Konsertteja, näyttelyitä, kokouksia, musiikkiopisto, ravintola, Yleisradion studio, taidegalleria	Konserter, utställningar, möten, musikinstitut, restaurang, Rundradions studio, konstgalleri	Concerts, exhibitions, meetings, music institute, restaurant, Finnish Broadcasting Company YLE studio, art gallery
Oulun Musiikkikeskus – Musikcentret i Uleåborg – Oulu Music Centre*	kunta – kommun – municipality	1983/1991	1 100	580	Kaupunginorkesterin konsertteja, kongresseja, juhlia, konservatorio	Stadsorkesterns konserter, kongresser, fester, konservatorium	City orchestra concerts, congresses, parties, conservatory
Oulun nuoriso- ja kulttuuri- keskus Nuku – Ungdoms- och kulturcentrum Nuku, Uleåborg – Youth and Cultural Centre Nuku, Oulu	kunta – kommun – municipality	1992	274	340	Tanssia, teatteria, konsertteja, elokuvia, näyttelyitä, kokouksia, luentoja, videopaja, valokuva-laboratorio, kirjasto	Dans, teater, konserter, filmer, utställningar, möten, föreläsningar, videoverkstad, fotolaboratorium, bibliotek	Dance, theatre, concerts, cinema, exhibitions, meetings, lectures, video, photography darkroom, library
Oulunsalo-talo – Oulunsalohuset – Oulunsalo hall	kunta – kommun – municipality	1993	610	–	Kokouksia, konferensseja, koulutustilaisuuksia, konsertteja, kirjasto, koulu, taidekoulu, kansalaisopisto, auditorio, av-keskus, ravintola	Möten, konferenser, utbildningseveneman- g, konserter, bibliotek, skola, konstskola, medborgarinstitut, auditorium, av-central, restaurang	Meetings, conferences, education activities, concerts, library, school, art school, adult education institute, auditorium, audiovisual centre, restaurant
Raahen kulttuuri- ja kongressikeskus – Kultur- och kongress- centret i Brahestad – Raahen cultural and congress centre*	kunta – kommun – municipality	1998	520	336	Konsertteja, kongresseja, kokouksia, näyttelyitä	Konserter, kongresser, möten, utställningar	Concerts, congresses, meetings, exhibitions
Ylivieskatalo Akustiikka – Ylivieskahuset Akustiikka – Ylivieskahouse Acoustics	kunta – kommun – municipality	2003	405	128,5	Konsertteja, näyttelyitä, kokouksia, koulutustilaisuuksia, ravintola	Konserter, utställningar, möten, utbildningsevenemang, restaurang	Concerts, exhibitions, meetings, educational functions, restaurant
Kainuu – Kajanaland							
Kajaanin kongressi- ja kulttuurikeskus Kaukametsä – Kaukametsä kongress- och kulturcentrum, Kajana – Congress and cultural centre Kaukametsä in Kajaani*	kunta – kommun – municipality	1988	720	260	Kainuun Jazz-kevät, Kajaanin Runoviikko, kokouksia, konsertteja, balettia, kansalaisopisto, musiikkiopisto	Kajanalands jazzvår, diktveckan i Kajaani, möten, konserter, balett, medborgarinstitut, musikinstitut	Kainuu Jazz Spring, Words and Music in Kajaani, meetings, concerts, ballet, adult education institute, music institute
Kuhmo-talo – Kuhmohuset – Kuhmo hall*	kunta – kommun – municipality	1993	770	400	Kuhmon Kamarimusiikki- juhlat, viihdekonsertteja, teatterivierailuja, kokouksia, ravintola, musiikkiopisto	Kuhmo Kammarmusikfestival, underhållningskonserter, teatergästspel, möten, restaurang, musikinstitut	Kuhmo Chamber Music Festival, light music concerts, visiting theatre groups, meetings, restaurant, music institute

9.8 Jatkuu Forts. Cont.							
Maakunta ja talo – Landskap och hus – Region and house	Ylläpitäjä – Huvudman – Maintained by	Avaamisvuosi – Öppningsår – Opening year	Paikkoja ¹⁾ – Platser ¹⁾ – Seats ¹⁾	Näyttelytilat – Utställnings- lokaler – Exhibition area	Tapahtumat ja toiminta	Evenemang och aktiviteter	Events and functions
			Lkm. – Nr – No.	m ²			
Lappi – Lapland – Lapland							
Kemijärven kulttuurikeskus – Kemijärvi kulturcentrum – Kemijärvi cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1987	200	239	Ruska-swing, kuvanveistoviikko, näyttelyitä, konsertteja, videopaja, teatteria, kirjasto, nuorisotilat, kahvio	Ruska-swing, skulpturveckan, utställningar, konserter, videoverkstad, teater, bibliotek, ungdomslokaler, café	Ruska-swing, sculpture festival, exhibitions, concerts, video workshop, theatre, library, youth club, café
Kemin kulttuurikeskus – Kemi kulturcentrum – Kemi cultural centre*	kunta – kommun – municipality	1977	680	980	Ammattiopisto, ammattikorkeakoulu, työväenopisto, kaupunginteatteri, kaupunginkirjasto, taidemuseo	Yrkesinstitut, yrkeshögskola, arbetarinstitut, stadsteater, stadsbibliotek, konstmuseum	Theatre, library, art gallery, various educational institutes
Lappia-talo, Rovaniemi – Lappiahuset, Rovaniemi – Lappia hall, Rovaniemi	kunta – kommun – municipality	1975	820	1 200	Lapin alueteatteri, konsertteja, kokouksia, konferensseja, teatteria, musiikkiopisto, Yleisradion studiot	Lapplands regionala teater, konserter, möten, konferenser, teater, musikinstitut, Rundradions studior	Lapland regional theatre, concerts, meetings, conferences, theatre, music institute, Finnish Broadcasting Company YLE studios
Ahvenanmaa – Åland							
Ålands kongress- och kulturhus, Mariehamn ²⁾	..	2008	600	..	Konferensseja, kokouksia, hotelli, ravintola	Konferenser, möten, hotell, restaurang	Conferences, meetings, hotel, restaurant

* Kuuluu Suomen kulttuuritalojen neuvottelukuntaan. – Medlem i den konsultativa kommissionen för kulturhus i Finland. – Member of "Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta" (the advisory board on halls of culture in Finland).

1) Sisältää sekä isojen että pienten salien paikat yhteenlaskettuina. – Inkluderar totalantalet platser både i stora och små salar. – Includes total number of seats in both large and small halls.

2) Ennakkotiedot. – Preliminära uppgifter. – Preliminary data.

Lähteet – Källor – Sources:

Helsingin Sanomat 25.10.1998 – Helsingin Sanomat 25 October 1998

Kulttuuri- ja kongressitalojen omat ilmoitukset – Meddelanden från kultur- och kongresscentra. – Reports of the cultural and congress centres

Suomen kulttuuri- ja kongressitalot (1998), Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta

Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta (konsultativa kommissionen för kulturhus i Finland) (the advisory board on halls of culture in Finland)

www.kulttuuritalot.net

9.9 Seurantalot maakunnittain 2005 * Föreningshus efter landskap 2005 * Club houses by region 2005 *					
Maakunta – Landskap – Region	Seurataloja – Föreningshus – Club houses	Keskipinta-ala (m ²) – Medelyta (m ²) – Average area (sq.m)	Keski-ikä – Ålder i snitt – Average age	Valtionavustusta saaneita seurataloja ¹⁾ – Föreningshus som fått statsunderstöd ¹⁾ – Club houses having received State support ¹⁾	Valtionavustuksia yht. 1981–2005 – Statsbidrag totalt 1981–2005 – State support total 1981–2005
		m ² – sq.m	vuotta – år – years		1 000 € – EUR 1 000
Yhteensä – Totalt – Total	2 024	390	75	1 791	42 216
Uusimaa – Nyland	203	421	77	167	4 998
– Pääkaupunkiseutu ²⁾					
– Huvudstadsregionen ²⁾					
– Helsinki metropolitan area ²⁾	73	576	71	52	1 729
– Muu Uusimaa					
– Övriga Nyland					
– Rest of Uusimaa	130	405	79	115	3 269
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	74	370	77	71	1 671
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	131	376	81	114	3 085
Satakunta	100	325	75	83	1 921
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	72	359	79	63	1 649
Pirkanmaa – Birkaland	166	470	77	151	4 128
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	71	357	75	64	958
Kymenlaakso – Kymmenedalen	75	462	81	65	985
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	41	415	76	32	780
Etelä-Savo – Södra Savolax	78	267	79	75	935
Pohjois-Savo – Norra Savolax	120	357	72	106	2 717
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	87	264	74	82	2 049
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	132	380	75	126	2 776
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östergötten – South Ostrobothnia	138	486	76	122	2 519
Pohjanmaa – Östergötten – Ostrobothnia	168	420	82	136	3 680
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östergötten – Central Ostrobothnia	49	335	82	49	1 392
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östergötten – North Ostrobothnia	161	374	71	142	3 013
Kainuu – Kajanaland	48	333	61	41	670
Lappi – Lappland – Lappland	110	380	54	102	2 291

* Sisältää korjausavustusta hakeneet seurantalot. – Inkluderar föreningshus som ansökt om renoveringsbidrag. – Includes club houses which have applied for State support.

1) Seurataloille voidaan myöntää valtionavustusta, jolla on tarkoitus säilyttää, ylläpitää ja parantaa seurantalosten kulttuurihistoriallista arvoa, rakennusteknistä kuntoa ja toimivuutta. – Föreningshus kan beviljas statsbidrag, vars avsikt är att bevara, upprätthålla och förbättra föreningshusens kulturhistoriska värde, byggnadstekniska skick och funktionsduglighet. – State support can be allocated to club houses to preserve, maintain and improve their cultural historical value, state of the building technology and functionality.

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Suomen Kotiseutuliitto – Finlands Hembygdsförbund – The Finnish Association for Local Culture and Heritage

10 Kulttuurin ja taiteen alueellinen rahoitus

Valtio kulttuurin suurin rahoittaja

Valtion kulttuurirahoituksesta vastaa pääosin opetusministeriö. Opetusministeriön kulttuurimäärärahat, kulttuuribudjetti, oli noin 388 miljoonaa euroa vuoden 2007 talousarvioesityksessä. Summa on nousut noin 22 prosenttia vuodesta 2002. Noin puolet tästä kohdennetaan suoraan lakisääteisiin alueellisiin tarkoituksiin: kuntien kulttuuritoimeen, kirjastoille, museolle, teattereille ja orkestereille. Näistä kirjastot saavat suurimman potin, noin 63 prosenttia vuonna 2007. Osa valtionosuuksista jaetaan erityisten taidelakien perusteella, jolloin esimerkiksi valtionosuuden piiriin kuuluvat museot, teatterit ja orkesterit saavat valtionosuuden suoraan omaan toimintaansa, kun taas kirjastojen ja muun kulttuuritoimen valtionosuus maksetaan kunnille, jotka voivat periaatteessa käyttää rahan muuhunkin tarkoitukseen. (Taulukko 10.1.)

Toinen puoli kulttuurimäärärahoista menee pääosin kansallisten laitosten (mm. Kansallisoopperan, Kansallisteatterin, Museoviraston, Suomen elokuvaseuran) ylläpitoon, taiteilija-apurahoihin ja -avustuksiin sekä muuhun taiteen ja kulttuurin edistämiseen ja tukemiseen mm. veikkauksen ja raha-arpajaisen voittovarojen avulla. Näin ollen myös tämä määrärahojen osa päättyy osittain alueellisiin tarkoituksiin. Valtion rahoitusosuus kulttuurilaitosten toimintamenoissa vaihtelee orkesterien noin 20 prosentista Valtion taidemuseon yli 80 prosenttiin. Opetusministeriön lisäksi eräiden muidenkin ministeriöiden, kuten kauppa- ja teollisuus-, liikenne- ja viestintä-, ympäristö- ja ulkoministeriön varoja käytetään myös taiteen ja kulttuurin rahoitukseen. (Opetusministeriö.) (Taulukko 10.1.)

Tilastokeskuksen julkisen talouden tilastojen mukaan valtion menot kulttuuriin, vapaa-aikaan ja uskontoon opetusministeriön hallinnonalalla olivat noin 428 miljoonaa euroa vuonna 2004. Summa ei ole sama kuin budjetin summa, koska laskentamenetelmä on erilainen eikä summa koostu täysin samoista osista. Pääkaupunkiseudun osuus valtion kulttuurimenoista oli noin 58 prosenttia. (Taulukko 10.2.)

Opetusministeriön kulttuurimäärärahoista Taiteen keskuslaitos ja valtion taidetoimikunnat rahoittivat taidetta ja kulttuuria lähes 20 miljoonalla eurolla vuonna 2005. Summa on noin 5 prosenttia opetusministeriön kulttuurimäärärahoista. Tuen määrä on noussut noin 21 prosenttia vuodesta 2001. Pääkaupunkiseutu sai tuesta selvästi yli puolet. Taiteenaloit-

10 Regional finansiering av kultur och konst

Staten den största kulturfinansiären

Undervisningsministeriet svarar huvudsakligen för statens kulturfinansiering. Undervisningsministeriets kulturanslag, kulturbudgeten, var ungefär 388 miljoner euro i budgetpropositionen för år 2007. Summan har stigit med omkring 22 procent från år 2002. Ungefär hälften av summan inriktas direkt på lagstadgade regionala syften: kommunernas kulturverksamhet, bibliotek, museer, teatrar och orkestrar. Av dessa får biblioteken den största potten, ungefär 63 procent år 2007. En del av statsandelarna delas ut på basis av särskilda konstlagar, varvid exempelvis de museer, teatrar och orkestrar som omfattas av statsandelen får den direkt för sin egen verksamhet, medan bibliotekens och den övriga kulturverksamhetens statsandel betalas till kommunerna, som i princip kan använda pengarna också för andra syften. (Tabell 10.1.)

Den andra hälften av kulturanslagen går huvudsakligen till upprätthållandet av nationella institutioner (bl.a. Nationaloperan, Nationalteatern, Museiverket, Finlands filmstiftelse), till konstnärsstipendier och -understöd samt till annat konst- och kulturfrämjande bl.a. med vinstmedel från tippning och penninglotterier. Därmed kommer också den här delen av anslagen delvis regionerna till godo. Statens finansieringsandel i kulturinstitutionernas omkostnader varierar från ungefär 20 procent i fråga om orkestrarna till över 80 procent i fråga om Statens konstmuseum. Utöver undervisningsministeriet beviljar också andra ministerier, såsom handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet, miljöministeriet och utrikesministeriet medel för finansiering av konst och kultur. (Undervisningsministeriet.) (Tabell 10.1.)

Enligt Statistikcentralens statistik över den offentliga ekonomin var statens utgifter för kultur, fritid och religion inom undervisningsministeriets förvaltningsområde ungefär 428 miljoner euro år 2004. Summan är inte samma som budgetsumman, eftersom beräkningsmetoden är en annan och summan inte består av exakt samma delar. Huvudstadsregionens andel av statens kulturutgifter var ungefär 58 procent. (Tabell 10.2.)

Med undervisningsministeriets kulturanslag finansierade Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner konst och kultur med nästan 20 miljoner euro år 2005. Summan utgör ungefär 5 procent av undervisningsministeriets kulturanslag. Stödbeloppet har stigit med ungefär 21 procent från år 2001. Huvudstadsregionen fick klart mer än hälften

tain tarkasteltuna pääkaupunkiseutukeskeisin ryhmä oli arvostelijat: taiteen keskustoimikunnan tukea saaneista arvostelijoista kaksi kolmesta asui siellä vuonna 2005, kun taas kirjallisuuden ja muiden taiteenalojen tukea saaneista vajaa puolet asui pääkaupunkiseudulla (Karhunen 2006). Ruotsinkielisten osuus taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuesta oli noin 5 prosenttia vuonna 2005. Karhusen (2006) mukaan ruotsinkielisten osuus taiteen keskustoimikunnan tuen saaneista oli suurin arvostelijoiden, teatterin ja kirjallisuuden ryhmissä, pienin taideteollisuudessa ja arkkitehtuurissa, jossa ruotsinkielisiä tuen saaneita ei ollut yhtään vuonna 2005. (Taulukot 10.3, 10.4, 10.5 ja 10.6.)

Alueellisten taidetoimikuntien (13 kpl) opetusministeriön kulttuurimäärärahoista myöntämä tuki jaetaan kolmeen ryhmään: työskentelyapurahoihin, kohdeapurahoihin ja valtionavustuksiin. Vuonna 2006 alueelliset taidetoimikunnat myönsivät tukea yhteensä yli 2,5 miljoonaa euroa, josta työskentelyapurahoja vajeat 1,5, kohdeapurahoja runsaat 0,4 ja valtionavustuksia vajeat 0,7 miljoonaa euroa. Myönnetyn tuen kokonaismäärä on noussut yli 15 prosenttia vuodesta 2001. Eniten tukea myönnettiin kuvataiteelle (0,8 miljoonaa euroa) ja säveltaiteelle (0,4 miljoonaa euroa). Tuen määrä vaihtelee suuresti taidetoimikunnittain sekä taiteenaloittain, samoin apurahan saaneiden osuus hakijoista. Karhusen (2007) mukaan vuonna 2005 Etelä-Savon alueellisessa taidetoimikunnassa 46 prosenttia hakijoista sai apurahan, kun taas Uudenmaan alueellisessa taidetoimikunnassa vastaava prosentti jäi 14:ään ja Pohjanmaalla 17:ään. Uudella maalla haetaankin muuta maata selvästi enemmän suoraan valtakunnallisia apurahoja. Vuonna 2005 alueellisilta taidetoimikunnilta haki apurahaa tai avustusta lähes 4 200 hakijaa, ja myöntävän päätöksen sai runsaat 1 100 hakijaa. (Taulukko 10.7.) (Karhunen 2007.)

Valtion rahoituksella toimiva Saamelaiskäräjät rahoittaa saamelaiskulttuuria myöntämällä vuosittain avustuksia taiteen ja kulttuurin harjoittamiseen. Vuonna 2006 myönnettiin kaikkiaan yli 205 000 euroa. Siitä reilu kolmannes meni eri taiteenaloille, kulttuuritapahtumiin, matkoihin ja muuhun kulttuuritukseen. Runsas neljännes käytettiin yhdistysten toiminta-avustuksiin. Avustusten kokonaismäärä on pysynyt 200 000 euron tienoilla viime vuosina. (Taulukko 10.8.) (Lehdistötiedote 6.3.2006.)

Vuosina 2000–2006 Euroopan unionin rakennerahoista on rahoitettu eri ohjelmia Suomessa yhteensä 2,3 miljardilla eurolla, josta opetusministeriön hallinnon alan (opetus, tiede, kulttuuri, nuoriso ja urheilu) osuus oli runsaat 654 miljoonaa euroa 28.9.2005 mennessä. Tästä meni kulttuurimatkailuun lähes 31 miljoonaa, viestintäkulttuuriin 24 miljoonaa, taide- ja kulttuuriperintöön 23 miljoonaa ja kulttuurivientiin noin 3,5 miljoonaa euroa. Opetusministeriön hallin-

av stödet. Granskat efter konstbransch var kritikerna den grupp som är mest koncentrerad till huvudstadsregionen: av de kritiker som fått understöd av Centralkommissionen för konst bodde två av tre i huvudstadsregionen år 2005, medan inemot hälften av stödtagarna inom litteratur och andra konstbranscher bodde i huvudstadsregionen (Karhunen 2006). De svenskspråkigas andel av det stöd Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner beviljar var ungefär 5 procent år 2005. Enligt Karhunen (2006) var andelen svenskspråkiga bland dem som fått understöd av Centralkommissionen för konst störst i grupperna kritiker, teater och litteratur, medan andelen var minst i grupperna konstindustri och arkitektur. I den sistnämnda gruppen fick inte en enda svenskspråkig understöd år 2005. (Tabellerna 10.3, 10.4, 10.5 och 10.6.)

Det understöd de regionala konstkommissionerna (13 st.) beviljar av undervisningsministeriets kulturanslag indelas i tre grupper: arbetsstipendier, projektstipendier och statsbidrag. År 2006 beviljade de regionala konstkommissionerna sammanlagt mer än 2,5 miljoner euro i understöd, varav inemot 1,5 miljoner euro var arbetsstipendier, drygt 0,4 miljoner euro var projektstipendier och något under 0,7 miljoner euro var statsbidrag. Det beviljade totalbeloppet har stigit med över 15 procent från år 2001. Mest stöd beviljades åt bildkonsten (0,8 miljoner euro) och tonkonsten (0,4 miljoner euro). Understödet belopp varierar stort från en konstkommission till en annan och från en konstbransch till en annan, och detsamma gäller andelen stipendietagare av de sökande. Enligt Karhunen (2007) fick 46 procent av de sökande i Södra Savolax konstkommission ett stipendium, medan motsvarande andel i Nylands konstkommission var 14 procent och i Österbotten var den 17 procent. I Nyland är det också betydligt vanligare än på andra håll i landet att direkt söka riksomfattande stipendier. År 2005 hade de regionala konstkommissionerna nästan 4 200 sökande för sina stipendier eller understöd, och drygt 1 100 fick ett positivt beslut. (Tabell 10.7.) (Karhunen 2007.)

Sametinget, som fungerar med statlig finansiering, finansierar samekulturen genom att årligen bevilja bidrag för utövande av konst och kultur. År 2006 uppgick de beviljade bidragen allt som allt till mer än 205 000 euro. Av detta gick en dryg tredjedel till olika konstbranscher, kulturevenemang, resor och annat kulturstöd. En dryg fjärdedel användes för verksamhetsunderstöd till föreningar. Det totala beloppet av bidrag har varit kring 200 000 euro de senaste åren. (Tabell 10.8.) (Lehdistötiedote (Pressmeddelande) 6.3.2006.)

Åren 2000–2006 har olika program i Finland finansierats ur Europeiska unionens strukturfonder till ett sammanlagt belopp om 2,3 miljarder euro, av vilket undervisningsministeriets förvaltningsområde (undervisning, vetenskap, kultur, ungdom och idrott) var drygt 654 miljoner euro fram till den 28 september år

nonalalla oli rahoitettu yhteensä 2 721 hanketta. Näistä 762 oli alueellisia kehittämissuunnitelmia Pohjois- ja Itä-Suomen alueella (ns. Tavoite 1 -ohjelmat), 728 Etelä- ja Länsi-Suomessa (ns. Tavoite 2 -ohjelmat, joiden tarkoitus on puuttua rakenteellisissa vaikeuksissa oleviin suurehkoihin alueisiin). Tavoiteohjelmat 1 ja 2 käsittivät lähes kaksi kolmannesta opetusministeriön hallinnonalan rahoitusosuudesta. Koulutusta, työllistymistä ja yrittäjyyttä koskevasta Tavoite 3 -ohjelmasta rahoitettiin 1 077 hanketta. Yhteisöaloiteohjelmiin kuuluvasta syrjäytymisen ja epätasa-arvon ehkäisemiseen tähtäävästä Equal-ohjelmasta rahoitettiin 41 hanketta, alueiden tasapainoiseen kehittämiseen tähtäävästä Interreg III -ohjelmasta 106 hanketta ja vaikeuksissa olevien kaupunkien ja lähiöiden elvyttämiseen tähtäävästä Urban II -ohjelmasta 7 hanketta. Rakennerahastoista kulttuuriin käytettyjen varojen alueellisesta jakautumisesta ei ole tietoja. (Opetusministeriön hallinnonalan rakennerahastohankkeet 2000–2005.)

Kaunisharju (2007) on selvittänyt luovien alojen yritystoiminnan hankkeita Suomessa vuosina 2000–2006. Luoviksi aloiksi ei ole luettu tapahtumien kehittämishankkeita eikä sellaisia muotoiluhankkeita, joiden tarkoitus on ollut lisätä muotoilun käyttöä yleisesti. Selvityksessä oli mukana Euroopan unionin rakennerahastojen tavoitteiden 1, 2 ja 3 ohjelmiin kuuluneet hankkeet sekä lisäksi maakunnan kehittämishallaja ja joillakin muilla rahoitusjärjestelyillä toteutettuja hankkeita. Yhteensä selvityksen piirissä oli 158 hanketta, joiden kokonaisrahoitus oli noin 65 miljoonaa euroa. Eniten rahoitusta luoville aloille, lähes 24 miljoonaa euroa, suunnattiin EU:n rakennerahastojen Tavoite 3 -ohjelmasta. Länsi-Suomen Tavoite 2 -ohjelmasta luovien alojen hankkeita rahoitettiin noin 15 miljoonalla eurolla, Itä-Suomen Tavoite 1 -ohjelmasta noin 12 miljoonalla. Etelä-Suomen osuus oli vajaat 7 miljoonaa euroa ja Pohjois-Suomen vajaat 5 miljoonaa. Maakunnan kehittämishallaja ja muuta rahoitusta suunnattiin luoville aloille noin 3 miljoonaa euroa. Kappalemääräisesti tarkasteltuna luovien alojen hankkeet keskittyvät Pohjois-Suomeen: Lapin osuus oli 19 prosenttia, Pohjois-Pohjanmaan 17, ja kolmantena oli Pohjois-Karjala 14 prosentin osuudella. Uudenmaan osuus oli 9 prosenttia.

2005. Av detta gick nästan 31 miljoner euro till kulturturism, 24 miljoner euro till kommunikationskultur, 23 miljoner euro till konst- och kulturarvet och ungefär 3,5 miljoner euro till kulturexport. Sammanlagt finansierades 2 721 projekt inom undervisningsministeriets förvaltningsområde. Av dessa var 762 regionala utvecklingsprogram i Norra och Östra Finlands område (s.k. Mål 1-program), 728 regionala utvecklingsprogram i Södra och Västra Finland (s.k. Mål 2-program, med syftet att ingripa i större områden med strukturella svårigheter). Mål 1- och Mål 2-programmen omfattar nästan två tredjedelar av finansieringsandelen inom undervisningsministeriets förvaltningsområde. Ur Mål 3-programmet, som gäller utbildning, sysselsättning och företagande, finansierades 1 077 projekt. Ur Equal-programmet, som hör till programmen för gemenskapsinitiativen och har målet att förebygga utslagning och ojämlikhet, finansierades 41 projekt, ur Interreg III-programmet, som siktar på en balanserad utveckling i regionerna, finansierades 106 projekt och ur Urban II-programmet, som har målet att stimulera städer och förorter i svårigheter, finansierades 7 projekt. Det finns inga uppgifter att tillgå om hur de medel ur strukturfonderna som används för kultur har fördelats regionalt. (Opetusministeriön hallinnonalan rakennerahastohankkeet (Strukturfondsprojekten inom undervisningsministeriets förvaltningsområde) 2000–2005.)

Kaunisharju (2007) har utrett företagsverksamhetsprojekt inom de kreativa branscherna i Finland åren 2000–2006. Till de kreativa branscherna räknades inte projekt för utveckling av evenemang och inte heller sådana formgivningsprojekt som haft syftet att allmänt öka användningen av formgivning. Utredningen omfattade de projekt som hört till Europeiska unionens strukturfonders Mål 1-, 2- och 3-program och dessutom projekt som genomförts med landskapsutvecklingspengar och vissa andra finansieringsarrangemang. Sammanlagt omfattade utredningen 158 projekt med en totalfinansiering på ungefär 65 miljoner euro. Mest finansiering fick de kreativa branscherna, nästan 24 miljoner euro, ur Mål 3-programmet inom EU:s strukturfonder. Ur Mål 2-programmet för Västra Finland finansierades projekt inom de kreativa branscherna för ungefär 15 miljoner euro, ur Mål 1-programmet för Östra Finland finansierades ungefär 12 miljoner euro. Södra Finlands andel var inemot 7 miljoner euro och Norra Finlands något under 5 miljoner euro. Landskapsutvecklingspengar och annan finansiering på omkring 3 miljoner euro allokerades till de kreativa branscherna. Granskat styckevis är projekten inom de kreativa branscherna koncentrerade till Norra Finland: Lapplands andel var 19 procent, Norra Österbottens 17 procent, och på tredje plats kom Norra Karelen med sin andel på 14 procent. Nylands andel var 9 procent.

Kuntien kulttuurimenoissa suuria eroja

Tilastokeskuksen kuntien taloutta koskevien tilastojen mukaan kulttuurin nettokustannukset kunnissa olivat yhteensä lähes 600 miljoonaa euroa vuonna 2005. Lukuun sisältyvät kirjastojen, museoiden, teatterien, orkesterien, taiteen perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen kustannukset. Nettokustannukset on saatu vähentämällä käyttökustannuksista käyttötuotot, joihin sisältyy mm. myyntitulot, maksut, tuet, avustukset ja vuokratulot. Kuntien kulttuuritoimen valtionosuus ei sisälly käyttötuottoihin eikä sitä ole siis vähennetty käyttökustannuksista.

Kuntien kulttuurikustannuksissa suurimman meroerän muodostavat kirjastot: niiden osuus kuntien kulttuurin nettokustannuksista oli 38 prosenttia vuonna 2005. Museoiden, teatterien ja orkesterien yhteenlaskettu osuus oli noin 30 prosenttia. Kuntien kulttuurin nettokustannusten koko määrästä kului lähes puolet asukasluvultaan 10 suurimmassa kaupungissa (taulukko 10.9). Taiteen perusopetuksen kustannuksia ei ole sisällytetty suurimpien ja pienimpien kulttuuria rahoittavien kuntien taulukkoon (10.10) lukujen heikon vertailukelpoisuuden takia. Kuntakohtaiset erot kulttuurimenoissa ovat silti suuret: asukasta kohti laskettuna eniten kulttuuriin käyttävät Tampere ja Lahti (edellinen 206 euroa, jälkimmäinen 200 euroa vuonna 2005), kun taas vähiten käyttävien kuntien kulttuurimenot asukasta kohden vuodessa jäivät 30–40 euron tuntumaan.

Kulttuurikustannuserojen pääsyyinä on kuntien kulttuuritarjonnan erilaisuus: kunnille joissa on suuria kunnallisia kulttuurilaitoksia kuten esimerkiksi teatteri, kulttuurikeskus tai konserttitalo, aiheutuu luonnollisesti enemmän kustannuksia niiden ylläpidosta kuin sellaisille kunnille, joissa vastaavia laitoksia ei ole. Useissa vähäisten kulttuurikustannusten kunnissa kirjasto muodostaa ainoan kulttuurimeroerän hallinnollisten kulujen lisäksi. Kuntien kulttuurimenoja vertailtaessa Tilastokeskuksen lukujen perusteella on muistettava, että kulttuurin rahoitusjärjestelyissä on kuntakohtaisia eroja, eikä kaikki kunnan alueella tarjottava kulttuuri aina näy kuntien tilinpäätöstilastoissa: kunnan alueella voi olla muidenkin kuin kunnan rahoittamia kulttuurilaitoksia. Esimerkiksi kun kyseessä on täyskunnallinen teatteri, Tilastokeskuksen kuntien taloustilastoissa sen kaikki menot näkyvät kunnan menoina ja tulot tuloina. Jos taas kyseessä on säätiön ylläpitämä teatteri, kunnan menoissa näkyy ainoastaan mahdollinen avustus säätiölle. (Ks. myös Helin 2002 ja Karttunen 2003.) Myös kuntakohtaiset painotuserot varojen käytössä vaikuttavat kulttuurin kustannuksiin. Monipuolisen kulttuuritarjonnan omaavan suuren keskuksen läheisyydessä olevien kuntien kulttuuri-

Stora skillnader i kommunernas kulturutgifter

Enligt Statistikcentralens statistik över kommunernas ekonomi var kommunernas nettokostnader för kultur nästan 600 miljoner euro år 2005. Summan inkluderar bibliotekens, museernas, teaternas och orkestrarnas kostnader, kostnaderna för grundläggande konstundervisning samt för allmän kulturverksamhet. Nettokostnaderna har erhållits genom att driftsintäkterna, med bl.a. försäljningsinkomster, avgifter, understöd, bidrag och hyresinkomster, har dragits av från driftskostnaderna. Statsandelen för kommunernas kulturverksamhet ingår inte i driftsintäkterna och har därmed inte dragits av från driftskostnaderna.

I kommunernas kulturkostnader utgörs den största utgiftsposten av biblioteken: de stod år 2005 för 38 procent av kommunernas nettokostnader för kultur. Museernas, teaternas och orkestrarnas sammanlagda andel var ungefär 30 procent. Av hela beloppet av nettokostnader för kulturen i kommunerna användes nästan hälften i de 10 städer som har den största folkmängden (tabell 10.9). Kostnaderna för grundläggande konstundervisning har inte inkluderats i tabellen över de kommuner som finansierar kultur mest och minst. Detta för att jämförbarheten är svag. Skillnaderna mellan kommunerna i utgifter för kultur är ändå stora: räknat per invånare använde Tammerfors och Lahtis mest pengar för kultur år 2005 (den föregående 206 euro, den senare 200 euro), medan kulturutgifterna per invånare i de kommuner som använde minst pengar för kultur var kring 30–40 euro per år.

Den största orsaken till skillnaderna i kulturkostnader är skillnaderna i kulturutbud i kommunerna: kommuner med stora kommunala kulturinstitutioner, såsom teater, kulturcentrum eller konserthus, har naturligtvis större kostnader som huvudmän för dessa än kommuner som saknar motsvarande inrättningar. I många kommuner med små kulturkostnader utgör biblioteket den enda posten för kulturutgifter utöver de administrativa kostnaderna. Vid jämförelse av kommunernas kulturutgifter på basis av Statistikcentralens siffror är det skäl att hålla i minnet, att det finns skillnader mellan kommunerna i fråga om finansieringsarrangemangen inom kultur. All kultur på kommunens område syns inte alltid i kommunens bokslutsstatistik; det kan finnas kulturinrättningar på kommunens område som finansieras av någon annan instans. Till exempel i fråga om en helt kommunal teater, ses alla dess utgifter som kommunens utgifter och alla inkomster som kommunens inkomster i Statistikcentralens statistik över kommunernas ekonomi. I fråga om en teater med en stiftelse som huvudman, syns bara ett eventuellt understöd bland kommunens utgifter. (Se också Helin 2002 och Karttunen 2003) Också kommunvisa skillnader i avvägningarna i användningen av

menot ovat usein pieniä, koska naapurikunnat hyödyntävät lähellä olevien suurten keskusten kulttuuripalveluita.

Maakunnittain tarkasteltuna erot tasoittuvat, mutta suhteellisesti eniten kulttuuria rahoittavan maakunnan, Kainuun, kulttuurimenot ovat silti asukasta kohden laskettuna puolitoistakertaiset vähiten kulttuuria rahoittavien maakuntien (Itä-Uusimaa ja Etelä-Pohjanmaa) kulttuurimenoihin verrattuna. Kulttuurimenojen kasvu on ollut viime vuosina varsin tasaista. (Taulukko 10.11.)

Säätiöiden alueellinen kulttuurirahoitus kasvussa, yritysten tuki vähentynyt

Tärkeimmät alueellista kulttuuritukea myöntävät säätiöt ovat Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden. Suomen kulttuurirahaston 17 maakuntarahastoa myönsivät yli 8 miljoonaa euroa kulttuuriapurahoja vuonna 2007. Summa on kasvanut yli 25 prosenttia kolmessa vuodessa. Maakuntarahastoista Lapin rahaston tuen piiriin kuuluu useita saamelaiskulttuurihankkeita. Svenska kulturfondenin 3 suomenruotsalaisia kulttuurihankkeita rahoittavaa alueellista rahastoa myönsivät apurahoja lähes 2,8 miljoonan euron edestä vuonna 2007 eli noin 5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2005. Suomen kulttuurirahaston ja Svenska kulturfondenin lisäksi myös osa muiden kulttuuria rahoittavien säätiöiden apurahoista päättyi alueellisiin kulttuurihankkeisiin. (Taulukot 10.12 ja 10.13.)

Yritykset tukivat taiteita Oeschin (2005) mukaan arviolta yli 4 miljoonalla eurolla vuonna 2003. Pelkästään kyselyyn vastanneiden yritysten tuki oli yhteensä vajaat 3 miljoonaa euroa. Noin kolmannes tuesta osoitettiin säveltaiteelle ja runsaat 20 prosenttia kuvataiteelle. Suurimmat tukijat olivat Uudellamaalla vakuustustoiminta sekä tukku- ja vähittäiskauppa, muualla Etelä-Suomessa teollisuus ja rahoitustoiminta, muilla suuralueilla muut toimialat johtuen pääasiassa yhden yrityksen taiteisiin käyttämisestä varoista. Tärkein tukimuoto oli sponsorointi (yli puolet kokonaistuesta), mutta kuvataiteen tukemisessa taidehankintojen osuus oli noin neljä viidennestä. Lähes kaksi kolmasosaa yritysten taidetuesta kertyi uusmaalaisilta yrityksiltä. (Oesch 2005.) (Taulukko 10.14.)

Yritysten tukea taiteille on tutkittu säännöllisesti vuodesta 1984 alkaen. Talouden nousu- ja laskusuhdanteet heijastuvat tuen määrässä selvästi: tuki oli huipussaan 1980-luvun lopulla, laski voimakkaasti 1990-luvun alkupuolella, nousi jälleen saman vuosikymmenen lopulla, mutta on laskenut uudelleen

medel påverkar kostnaderna för kultur. Kulturutgifterna i kommunerna i närheten av ett stort centrum med mångsidigt kulturutbud är ofta små, eftersom grannkommunerna utnyttjar kulturservicen i det närbelägna stora centrumet.

Granskat efter landskap jämnar skillnaderna ut sig, men kulturutgifterna i det landskap som relativt sett finansierar kultur med det största beloppet, Kajana-land, är ändå, räknat per invånare, en och en halv gång större än kulturutgifterna i de landskap som ger minst finansiering till kulturen (Östra Nyland och Södra Östergötten). Kulturutgifterna har ökat rätt jämnt under de senaste åren. (Tabell 10.11.)

Stiftelsernas regionala kulturfinansiering ökar, företagens stöd har minskat

De viktigaste stiftelser som beviljar regionalt kulturstöd är Suomen kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden. Suomen kulttuurirahastos 17 landskapsfonder beviljade år 2007 över 8 miljoner euro i kulturstipendier. Summan har ökat med mer än 25 procent på tre år. Av landskapsfonderna omfattar stödet från Lapplands fond flera samekulturprojekt. Svenska kulturfondens 3 regionala fonder, som finansierar finlandssvenska kulturprojekt, beviljade år 2007 stipendier för nästan 2,8 miljoner euro, dvs. ungefär 5 procent mer än år 2005. Utöver Suomen kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden kommer också en del av stipendierna från andra kulturfinansierande stiftelser regionala kulturprojekt till godo. (Tabellerna 10.12 och 10.13.)

År 2003 stödde företagen enligt Oesch (2005) konsten med uppskattningsvis över 4 miljoner euro. Redan stödet från de företag som besvarade enkäten uppgick sammanlagt till inemot 3 miljoner euro. Ungefär en tredjedel av stödet riktades till tonkonsten och drygt 20 procent till bildkonsten. De största stödgivarna i Nyland var försäkringsverksamheten samt parti- och detaljhandeln, på andra håll i Södra Finland industrin och den finansiella verksamheten. I de övriga storområdena var de största stödgivarna andra näringsgrenar, då ett enda företag använde exceptionellt mycket för konst. Den viktigaste stödformen var sponsorering (mer än hälften av det totala stödet), men i stödet till bildkonsten stod konstansaffningarna för ungefär fyra femtedelar. Nästan två tredjedelar av företagens stöd till konsten härrörde från nyländska företag. (Oesch 2005.) (Tabell 10.14.)

Företagens stöd till konsten har undersökts regelbundet sedan år 1984. Ekonomiska upp- och nedgångar avspeglar sig tydligt i stödbeloppet: stödet var på topp i slutet av 1980-talet, sjönk kraftigt i början av 1990-talet, steg åter mot slutet av årtiondet, men har minskat på

2000-luvulla, tällä kertaa ei laskusuhdanteen takia vaan lähinnä yritysmaailman kiinnostuksen taiteeseen hiipuessä: vuonna 2003 tuen kokonaismäärä oli vajaa puolet vuoden 1999 määrästä. Voimakkainta tuen lasku on ollut kuvataiteessa yritysten taidehankintojen romahtaessa. (Oesch 2005.)

Kaupunkilaisten kulttuurimenot suurempia kuin maaseudulla asuvien

Tilastokeskuksen kulutustutkimuksen 2001–2002 mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan kulutusmenot kotitaloutta kohti olivat runsaat 2 500 euroa vuodessa, josta kulttuurin osuus oli yli 1 200 euroa eli noin 5 prosenttia kaikista kulutusmenoista. Kulttuurin ja vapaa-ajan menot kotitaloutta kohden olivat kaupunkimaisissa kunnissa noin 20 prosenttia suuremmat kuin maaseutumaisissa kunnissa. Helsingissä kotitaloudet käyttivät kulttuuriin ja vapaa-aikaan jopa 31 prosenttia enemmän rahaa ja muuallakin pääkaupunkiseudulla 28 prosenttia enemmän kuin Suomessa keskimäärin (Konst och kultur i Helsingfors 2005). Elokuviin, teatteriin, konsertteihin, taidenäyttelyihin, museoihin yms. kohdistuvat kulutusmenot kotitaloutta kohden olivat kaupunkimaisissa kunnissa yli kaksinkertaiset maaseutumaisiin kuntiin verrattuna, cd-levyihin kohdistuvat menot noin kaksinkertaiset (vrt. myös Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen tuloksiin kappaleissa 3, 5, 6 ja 7). Myös televisioihin ym. kuvantallennus- ja toistolaitteisiin käytetään kaupunkimaisissa kunnissa enemmän rahaa kotitaloutta kohti kuin maaseudulla. Sanoma- ja aikakauslehtiin sekä tansseihin yms. tilaisuuksiin käytetään sen sijaan maaseudulla enemmän rahaa kotitaloutta kohden kuin kaupungeissa. Soittimiin, äänentallennus- ja toistolaitteisiin, tv-lupiin ja taide-esineisiin käytettävissä rahamäärissä ei ole suuria eroja kotitaloutta kohden laskettuna kaupunkien ja maaseudun välillä.

Tilastointi

Kulttuurin julkista rahoitusta tilastoivat opetusministeriö ja Taiteen keskustoimikunta. Taiteen keskustoimikunta julkaisee myös erillisselvityksiä julkisen sekä yksityisen sektorin kulttuurirahoituksesta, esim. muuttaman vuoden välein selvityksen yritysten tuesta taiteille. Tilastokeskus tuottaa tilastoja kuntien kulttuurirahoituksesta sekä kotitalouksien kulutusmenoista. Kulttuuria rahoittavat säätiöt tilastoivat rahankäyttöään. Saamelaiskäräjät tilastoi saamelaiskulttuurin rahoitusta.

nytt under 2000-talet, denna gång inte på grund lågkonjunktur, utan närmast för att företagsvärldens intresse för konst har avtagit: år 2003 var det totala stödbeloppet något mindre än hälften av beloppet år 1999. Stödet har minskat mest inom bildkonsten, då företagen har minskat konstanskaffningarna radikalt. (Oesch 2005.)

Stadsbornas utgifter för kultur större än landsortsbornas

Enligt Statistikcentralens konsumtionsundersökning 2001–2002 var konsumtionsutgifterna per hushåll för kultur och fritid drygt 2 500 euro om året, av vilket mer än 1 200 euro användes för kultur, dvs. ungefär 5 procent av alla konsumtionsutgifter. Utgifterna för kultur och fritid per hushåll var ungefär 20 procent större i urbana kommuner än i landsbygdskommuner. I Helsingfors använde hushållen så mycket som 31 procent mera pengar för kultur och fritid än medeltalet för hela landet och också på andra håll i huvudstadsregionen lade hushållen ut 28 procent mera pengar på kultur och fritid än medeltalet för hela Finland (Konst och kultur i Helsingfors 2005). Konsumtionsutgifterna per hushåll för film, teater, konserter, konstutställningar, museer o.d. var mer än dubbla i urbana kommuner jämfört med landsbygdskommuner, utgifterna för cd-skivor var ungefär dubbla (jfr också resultaten i Statistikcentralens fritidsundersökning i kapitel 3, 5, 6 och 7). Också för televisionsapparater o.d. bildinspelnings- och bildåtergivningsapparater använder hushållen i urbana kommuner mera pengar än hushållen på landsbygden. Däremot använder man mera pengar per hushåll på landsbygden än i städerna för dagstidningar och tidskrifter samt för danser o.d. evenemang. I fråga om instrument, ljudinspelnings- och ljudåtergivningsapparater, tv-licenser och konstföremål förekommer inte några större skillnader mellan städer och landsbygd räknat i penningbelopp som används per hushåll.

Statistikföring

Den offentliga kulturfinansieringen statistikförs av undervisningsministeriet och Centralkommissionen för konst. Den senare publicerar också särskilda utredningar över kulturfinansieringen inom den offentliga och den privata sektorn, t.ex. med några års intervaller gör kommissionen en utredning om företagens stöd till konsten. Statistikcentralen producerar statistik över kommunernas kulturfinansiering och hushållens kulturutgifter. De stiftelser som finansierar kultur statistikförs för sin penninganvändning. Sametinget statistikförs finansieringen av samekulturen.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 10.1 Taide- ja kulttuurimäärärahat valtion talousarviossa 2004–2007
Konst- och kulturanslag i statsbudgeten 2004–2007
Funds allocated to arts and culture in the State budget 2004–2007
- 10.2 Valtion menot kulttuuriin, vapaa-aikaan ja uskontoon maakunnittain 2004
Statens utgifter för kultur, fritid och religion efter landskap 2004
State expenditure on culture, recreation and religion by region 2004
- 10.3 Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki maakunnittain 2005
Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner efter landskap 2005
Arts Council Support by region 2005
- 10.4 Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus taiteen keskustoimikunnan apurahan hakijoista ja saajista taiteenaloittain 2005
Andel invånare i huvudstadsregion som ansökt om eller mottagit stipendier av Centralkommissionen för konst efter konstbransch 2005
The proportion of Helsinki metropolitan area residents of Arts Council of Finland grant applicants and recipients by field of art 2005
- 10.5 Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki ruotsinkielisille 2001–2005
Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner till svenskspråkiga 2001–2005
Arts Council support to Swedish-speakers 2001–2005
- 10.6 Ruotsinkielisten osuus taiteen keskustoimikunnan apurahan hakijoista ja saajista taiteenaloittain 2005
Andel svenskspråkiga som ansökt om eller mottagit stipendier av Centralkommissionen för konst efter konststart 2005
The proportion of Swedish-speakers of Arts Council of Finland grant applicants and recipients by field of art 2005
- 10.7 Alueellisten taidetoimikuntien rahoitus taiteelle ja kulttuurille 2006
De regionala konstkommissionernas finansiering av konst och kultur 2006
Funding of art and culture by regional arts councils 2006
- 10.8 Saamelaiskäräjien jakamat kulttuuriavustukset 2002–2006
Sametingets kulturbidrag 2002–2006
Subsidies to culture from the Sami Parliament 2002–2006
- 10.9 Kymmenen asukasluvultaan suurimman kunnan nettokäyttökustannukset tehtävittäin kulttuurialalla 2005
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten i de tio största kommunerna efter invånarantal och efter uppgift 2005
Net operating costs of the ten largest municipalities (by population) by function in the field of culture 2005
- 10.10 Suurimmat ja pienimmät kulttuurin nettokustannukset kunnittain 2005
Högsta och lägsta nettokostnader för kultursektorn efter kommun 2005
Highest and lowest net operating costs in the field of culture by municipality 2005
- 10.11 Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset maakunnittain 2001–2005
Nettokostnader för kommunal kulturverksamhet efter landskap 2001–2005
Net operating costs of municipalities in the field of culture by region 2001–2005
- 10.12 Suomen Kulttuurirahaston maakuntarahastojen jakamat apurahat 2005–2007
Stipendier utdelade av Suomen Kulttuurirahastos regionala fonder 2005–2007
Grants from the regional funds of the Finnish Cultural Foundation 2005–2007
- 10.13 Svenska kulturfondenin aluerahastojen jakamat apurahat ja palkinnot 2007
Stipendier och pris utdelade av Svenska kulturfondens regionala fonder 2007
Grants and prizes from the regional funds of the Swedish cultural fund Finland 2007
- 10.14 Yritysten tuki taiteille toimialoittain ja taiteenaloittain eri suuralueilla 2003
Företagens stöd till konstsektorn efter näringsgren, konststart och storområde 2003
Company support for the arts and heritage by industry, field of art and major region 2003

10.1 Taide- ja kulttuurimäärärahat valtion talousarviossa 2004–2007
Konst- och kulturanslag i statsbudgeten 2004–2007
Funds allocated to arts and culture in the State budget 2004–2007

	2004		2005		2006		2007	
	Tilinpäätös – Bokslut – Balance sheet		Tilinpäätös – Bokslut – Balance sheet		Talousarvio – Budget		Esitys – Förslag – Budget proposal	
	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	
Valtion talousarvio yhteensä ¹⁾ – Statsbudgeten totalt ¹⁾ – Total State budget ¹⁾	36 320 000		37 468 000		39 582 000		40 319 000	
Opetusministeriön hallinnonala – Undervisningsministeriets förvaltningsområde – Ministry of Education	5 969 700		6 128 598		6 470 315		6 551 714	
Kulttuurimäärärahat – Kulturanslag – Cultural outlays	332 534	100	351 996	100	363 876	100	388 399	100
Josta veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja – Av vilka vinstmedel från tippning och penninglotterier till stöd för konsten – Of which profits from the national lottery and football pools	187 592		185 280		186 077		188 829	
Valtion / kansalliset laitokset – Statliga / nationella inrättningar – State / national institutions	117 782	35	119 398	34	123 706	34	126 099	32
Suomen Kansallisooppera ²⁾ – Finlands Nationalopera ²⁾ – Finnish National Opera ²⁾	40 631		40 933		42 005		43 115	
Museovirasto – Museiverket – National Board of Antiquities	17 597		18 248		19 547		19 286	
Suomen elokuvasäätiö – Finlands filmstiftelse – Finnish Film Foundation	12 310		12 320		14 190		14 690	
Suomen Kansallisteatteri – Finlands Nationalteater – Finnish National Theatre	12 157		12 128		12 352		12 725	
Valtion taidemuseo ²⁾ – Statens konstmuseum ²⁾ – Finnish National Gallery ²⁾	17 393		17 703		17 682		17 661	
Suomenlinnan hoitokunta – Förvaltningsnämnden för Sveaborg – Administration of Suomenlinna	4 287		4 308		4 159		4 348	
Näkövammaisten kirjasto – Biblioteket för synskadade – Finnish Library for the Visually Impaired	5 899		6 201		6 238		7 088	
Suomen elokuva-arkisto – Finlands filmarkiv – Finnish Film Archive	3 493		3 555		3 524		3 564	
Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå – Finnish Board of Film Classification	534		544		547		555	
Venäjän ja Itä-Euroopan Instituutti – Institutet för Ryssland och Östeuropa – Finnish Institute for Russian and East European Studies ..	885		805		806		402	
Taidetoimikunnat (toimintamenot) – Konstkommissionerna (verksamhetsutgifter) – Arts councils (operating expenses)	2 596		2 653		2 656		2 665	
Valtionosuudet ja lakiin perustuvat avustukset – Statsandelar och understöd som baserar sig på lag – Statutory state subsidies and grants	163 083	49	168 115	48	171 216	47	191 780	49

10.1 Jatkuu Forts. Cont.	2004		2005		2006		2007	
	Tilinpäätös – Bokslut – Balance sheet		Tilinpäätös – Bokslut – Balance sheet		Talousarvio – Budget		Esitys – Förslag – Budget proposal	
	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	%	1 000 € EUR 1,000	%
Kirjastot – Bibliotek – Libraries	97 016		99 892		101 700		120 221	
Museot – Museer – Museums	16 878		18 169		18 987		19 353	
Teatterit ja orkesterit – Teatrar och orkestrar – Theatres and orchestras	42 557		43 974		45 529		46 665	
Kuntien kulttuuritoimi – Kommunernas kulturverksamhet – Municipal cultural services	6 632		6 080		5 000		5 541	
Taiteilijoiden apurahat ja avustukset – Konstnärstipendier och -understöd – Grants and subsidies to artists	16 048	5	16 552	5	17 094	5	17 120	4
Apurahat – Stipendier – Grants	7 808		8 020		8 362		8 388	
Kirjastoapurahat – Biblioteksstipendier – Public lending right compensation grants	2 608		2 600		2 700		2 700	
Kuvataiteen näyttöapurahat – Visningsstipendier för bildkonst – Compensation grants to visual artists	841		841		841		841	
Säveltaiteen ja kuvittajien kirjastoapurahat – Biblioteksstipendier för tonkonströrer och illustratörer – Public lending right compensation grants for music and illu- strators	170		170		170		170	
Alueellinen taiteen edistäminen – Regionalt konstfrämjande – Regional promotion of art	4 621		4 921		5 021		5 021	
Muu taiteen ja kulttuurin edistäminen – Annat konst- och kulturfrämjande – Other promotion of art and culture	35 621	11	47 931	14	51 860	14	53 400	14

1) Ilman valtiovelan vähennyksiä. – Exkl. avdrag på statsskuld. – Excl. decrease in State debt.

2) Sisältää valtion kiinteistöhallinnon uudistuksesta johtuvia tilakustannuksia. – Inkluderar lokalkostnader till följd av statens fastighetsförvaltningsreform. – Includes premise costs due to the State real estate management reform.

Lähteet – Källor – Sources:

Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland – Statistical Yearbook of Finland. Helsinki: Tilastokeskus – Statistics Finland

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – Ministry of Education

10.2 Valtion menot kulttuuriin, vapaa-aikaan ja uskontoon maakunnittain 2004*
Statens utgifter för kultur, fritid och religion efter landskap 2004*
State expenditure on culture, recreation and religion by region 2004*

Maakunta – Landskap – Region	Tehtävä ¹⁾ – Uppgift ¹⁾ – Funktion ¹⁾		Yhteensä – Totalt – Total	%
	Kulttuuripalvelut – Kulturijänster – Cultural services	Vapaa-aikaan, urheiluun sekä uskonnollisiin ym. yhteisöihin liittyvät palvelut – Tjänster i anslutning till fritid, idrott samt religiösa samfund o.d. – Recreational and sporting services, religious and other community services		
	(0820)	(0810, 0840)		
	1 000 € – EUR 1 000			
Yhteensä – Totalt – Total	337 783	90 393	³⁾ 428 176	100
Uusimaa – Nyland	224 347	27 294	251 641	59
– Pääkaupunkiseutu ²⁾				
– Huvudstadsregionen ²⁾				
– Helsinki metropolitan area ²⁾	222 198	26 903	249 101	58
– Muu Uusimaa				
– Övriga Nyland				
– Rest of Uusimaa	2 149	391	2 540	1
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	2 341	538	2 879	1
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	14 964	3 977	18 941	4
Satakunta	6 433	1 471	7 904	2
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5 122	3 018	8 140	2
Pirkanmaa – Birkaland	17 051	4 905	21 956	5
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	6 496	13 828	20 324	5
Kymenlaakso – Kymmenedalen	5 335	1 754	7 089	2
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	3 129	927	4 056	1
Etelä-Savo – Södra Savolax	6 111	3 168	9 279	2
Pohjois-Savo – Norra Savolax	6 287	3 723	10 010	2
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	3 995	1 790	5 785	1
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	7 666	5 922	13 588	3
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	3 464	4 232	7 696	2
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	6 026	2 660	8 686	2
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	2 605	979	3 584	1
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	7 555	4 341	11 896	3
Kainuu – Kajanaland	2 536	2 981	5 517	1
Lappi – Lappland	6 258	2 885	9 143	2
Ahvenanmaa – Åland	62	–	62	0

* Perustuu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpitoon ja poikkeaa siksi taulukon 10.1 tiedoista. – Siffrorna baserar sig på Statistikcentralens nationalräkenskaper och avviker därför från uppgifterna i tabell 10.1. – The figures are based on Statistics Finland's national accounts statistics and therefore they differ from the figures presented in Table 10.1.

1) Julkisyhteisöjen tehtäväluokitus – Uppgiftsklassificering för offentliga sammanslutningar – Classification of the Functions of Government (COFOG)

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

3) Lisäksi ulkomaanmenoja 1 215 000 €. – Dessutom kostnader utomlands 1 215 000 €. – In addition, expenditure abroad EUR 1,215,000.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Taloudelliset olot: julkinen talous. – Statistikcentralen, Ekonomistatistik: offentlig ekonomi – Statistics Finland, Economic Statistics: Government Finance.

10.3 Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki maakunnittain 2005*
Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner efter landskap 2005*
Arts Council Support by region 2005*

	Tuki – Stöd – Support	
	€ – EUR	%
Yhteensä – Totalt – Total	1) 19 419 098	100
Uusimaa – Nyland	12 156 644	63
– Pääkaupunkiseutu ²⁾		
– Huvudstadsregionen ²⁾		
– Helsinki metropolitan area ²⁾	10 998 934	57
– Muu Uusimaa		
– Övriga Nyland		
– Rest of Uusimaa	1 157 710	6
Itä-Uusimaa –		
Östra Nyland	429 706	2
Varsinais-Suomi –		
Egentliga Finland	1 202 099	6
Satakunta	382 480	2
Kanta-Häme –		
Egentliga Tavastland	259 520	1
Pirkanmaa –		
Birkaland	1 373 915	7
Päijät-Häme –		
Päijänne-Tavastland	411 660	2
Kymenlaakso –		
Kymmeneleden	147 517	1
Etelä-Karjala –		
Södra Karelen –		
South Karelia	82 882	0
Etelä-Savo –		
Södra Savolax	167 403	1
Pohjois-Savo –		
Norra Savolax	414 590	2
Pohjois-Karjala –		
Norra Karelen –		
North Karelia	341 374	2
Keski-Suomi –		
Mellersta Finland –		
Central Finland	506 530	3
Etelä-Pohjanmaa –		
Södra Österbotten –		
South Ostrobothnia	75 200	0
Pohjanmaa –		
Österbotten –		
Ostrobothnia	214 171	1
Keski-Pohjanmaa –		
Mellersta Österbotten –		
Central Ostrobothnia	60 366	0
Pohjois-Pohjanmaa –		
Norra Österbotten –		
North Ostrobothnia	529 284	3
Kainuu –		
Kajanaland	94 413	1
Lappi –		
Lappland –		
Lappland	295 306	2
Ahvenanmaa –		
Åland	43 982	0
Ulkomailla asuvat –		
De som bor utomlands –		
Persons resident abroad	230 056	1

* Taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat sekä apurahalautakunnat. Ei sisällä taiteilijaeläkkeitä. – Centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och stipendienämnderna. Inkluderar ej konstnärspensioner. – Central Arts Council, national arts councils and grant boards. Excluding artists' pensions.

1) Ei sisällä taiteilijaeläkkeitä. – Inkluderar ej konstnärspensioner. – Excluding artist's pensions.

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vanlax – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Taiteen keskustoimikunta – Centralkommissionen för konst – Arts Council of Finland

10.4 Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus taiteen keskustoimikunnan apurahan hakijoista ja saajista taiteenaloittain 2005*
Andel invånare i huvudstadsregion som ansökt om eller mottagit stipendier av Centralkommissionen för konst efter konstbransch 2005*
The proportion of Helsinki metropolitan area residents of Arts Council of Finland grant applicants and recipients by field of art 2005*

Taiteenala – Konstbransch – Field of art	Osuus hakijoista – Andel av sökande – Share of applicants %	Osuus saajista – Andel av mottagare – Share of recipients %
Kaikki – Alla – All	50	51
Arvostelijat – Kritiker – Critics	61	67
Arkkitehtuuri – Arkitektur – Architecture	59	62
Tanssitaide – Dans – Dance	58	54
Elokuva – Film – Cinema	57	50
Teatteri – Teater – Theatre	55	63
Valokuvaus – Fotografi – Photography	54	56
Taideteollisuus – Konstindustri – Crafts & design	54	56
Musiikki – Musik – Music	52	56
Kirjallisuus – Litteratur – Literature	47	47
Kuvataide – Bildkonst – Visual arts	47	49
Muu – Annan – Other	54	47

* Taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat sekä apurahalautakunnat. Sisältää yhteisöt. Ei sisällä taiteilijaeläkkeitä. – Centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och stipendienämnderna. Inkl. sammanslutningar. Exkl. konstnärspensioner. – Central Arts Council, national arts councils and grant boards. Including collective bodies. Excluding artists' pensions.

Lähde – Källa – Source:

Karhunen, Paula (2006). Valtion taidetoimikuntalaitoksen myöntämä tuki 2005. – Support granted by the arts councils 2005. Tilastotiedote – Facts and Figures 1. Taiteen keskustoimikunta – Centralkommissionen för konst – Arts Council of Finland.

10.5 Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki ruotsinkielisille 2001–2005*
Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner till svenskspråkiga 2001–2005*
Arts Council support to Swedish-speakers 2001–2005*

Vuosi – År – Year	Koko tuki – Stöd totalt – Total support € – EUR	Tuki ruotsinkielisille – Stöd till svenskspråkiga – Support to Swedish-speakers € – EUR	%
2001	15 984 631	1 090 608	7
2002	16 342 945	1 108 017	7
2003	16 950 977	1 041 416	6
2004	18 676 976	1 171 185	6
2005	19 419 497	1 059 511	5
Tuki keskimäärin / vuosi – Stöd i medeltal / år – Average support / year 2001–2005	17 475 005	1 094 147	6

* Taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat sekä apurahalautakunnat. Ei sisällä taiteilijaeläkkeitä. – Centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och stipendienämnderna. Exkl. konstnärspensioner. – Central Arts Council, national arts councils and grant boards. Excluding artists' pensions.

Lähde – Källa – Source:

Taiteen keskustoimikunta – Centralkommissionen för konst – Arts Council of Finland

10.6 Ruotsinkielisten osuus taiteen keskustoimikunnan apurahan hakijoista ja saajista taiteenaloittain 2005*
Andel svenskspråkiga som ansökt om eller mottagit stipendier av Centralkommissionen för konst efter konstart 2005*
The proportion of Swedish-speakers of Arts Council of Finland grant applicants and recipients by field of art 2005*

Taiteenala – Konstart – Field of art	Osuus hakijoista – Andel av sökande – Share of applicants %	Osuus saajista – Andel av mottagare – Share of recipients %
Kaikki – Alla – All	8	8
Arvostelijät – Kritiker – <i>Critics</i>	16	13
Arkkitehtuuri – Arkitektur – <i>Architecture</i>	6	–
Tanssitaide – Dans – <i>Dance</i>	3	3
Elokuva – Film – <i>Cinema</i>	6	4
Teatteri – Teater – <i>Theatre</i>	8	12
Valokuvaus – Fotografi – <i>Photography</i>	7	5
Taideteollisuus – Konstindustri – <i>Crafts & design</i>	3	2
Musiikki – Musik – <i>Music</i>	7	6
Kirjallisuus – Litteratur – <i>Literature</i>	12	12
Kuvataide – Bildkonst – <i>Visual arts</i>	7	7
Muu – Annan – <i>Other</i>	6	5

* Taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat sekä apurahalautakunnat. Sisältää yhteisöt. Ei sisällä taitelijaeläkkeitä. – Centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och stipendienämnderna. inkl. sammanslutningar, exkl. konstnärspensioner. – *Central Arts Council, national arts councils and grant boards. Including collective bodies. Excluding artist's pensions.*

Lähde – Källa – *Source:*

Karhunen, Paula (2006). Valtion taidetoimikuntalaitoksen myöntämä tuki 2005. (ung. Stöd som beviljats av statens konstkommissionsinstitution) – *Support granted by the arts councils 2005.*
 Tilastotiedote – *Facts and Figures 1.* Taiteen keskustoimikunta – *Centralkommissionen för konst – Arts Council of Finland.*

10.7 Alueellisten taidetoimikuntien rahoitus taiteelle ja kulttuurille 2006*
De regionala konstkommissionernas finansiering av konst och kultur 2006*
Funding of art and culture by regional arts councils 2006*

Taidetoimikunta – Regional konstkommission – Regional arts council	Elokuva – Film – Cinema	Kirjallisuus – Litteratur – Literature	Kuvataide – Bildkonst – Visual art	Näyttämö- ja puhe- taide – Teater och retorik – Theatre and oratory	Rakennus- taide – Arkitektur – Architecture	Säveltaide – Musik – Music	Muotoilu – Formgivning – Design	Tanssi- taide – Dans – Dance	Valokuva- taide – Fotokonst – Photo- graphy	Muut ¹⁾ – Andra ¹⁾ – Others ¹⁾	Yhteensä – Totalt – Total
€ – EUR											
Kaikki yhteensä – Alla totalt – All total	93 321	281 308	774 195	287 957	15 214	404 037	198 789	164 798	131 820	191 500	2 542 939
Työskentelyapurahat – Arbetsstipendier – Working grants											
Yhteensä – Totalt – Total ...	40 021	220 657	527 087	89 577	7 414	194 537	136 465	83 288	89 540	57 055	1 445 641
Etelä-Savon taidetoimikunta – Södra Savolax konstkommission – Regional Arts Council of Southern Savo.	3 621	3 621	31 382	13 277	2 414	3 621	3 621	3 621	7 242	3 621	76 041
Hämeen taidetoimikunta – Tavastlands konstkommission – Arts Council of Häme.	15 000	14 000	17 000	1 000	–	9 500	8 000	6 500	–	–	71 000
Kaakkois-Suomen taide- toimikunta – Sydöstra Finlands konstkom- mission – Arts Council of Southeast Finland.	–	13 200	52 800	3 300	–	14 400	16 500	–	6 600	–	106 800
Keski-Suomen taidetoimikunta – Mellersta Finlands konstkommission – Arts Council of Central Finland	–	15 391	47 672	3 000	–	36 563	5 000	8 000	2 000	1 500	119 126
Lapin taidetoimikunta – Lapplands konstkommission – Arts Council of Lapland.	4 400	23 800	63 900	9 000	–	3 000	17 800	–	14 800	4 000	140 700
Oulun läänin taidetoimikunta – Uleåborgs läns konstkommission – Arts Council of Oulu Province .	–	–	35 000	–	–	35 000	–	7 000	–	14 000	91 000
Pirkanmaan taidetoimikunta – Birkalands konstkommission – Arts Council of Pirkanmaa.	3 000	32 261	44 521	14 620	–	11 420	11 120	6 000	7 420	5 000	135 362
Pohjanmaan taidetoimikunta – Österbottens konstkommission – Arts Council of Ostrobothnia ..	–	34 800	59 600	–	–	26 350	29 800	–	14 900	4 000	169 450
Pohjois-Karjalan taidetoimikunta – Norra Karelen konstkommission – Arts Council of Northern Karelia.	–	11 131	48 236	17 315	–	18 552	7 421	7 421	1 237	3 710	115 023
Pohjois-Savon taidetoimikunta – Norra Savolax konstkommission – Arts Council of Northern Savo.	2 000	24 782	33 563	1 000	–	2 500	21 782	27 172	12 391	–	125 190
Satakunnan taidetoimikunta – Satakunta konstkommission – Arts Council of Satakunta.	–	14 421	32 763	17 315	–	11 131	8 421	2 474	–	2 474	88 999
Uudenmaan taidetoimikunta – Nylands konstkommission – Arts Council of Helsinki Metropolitan Region.	6 000	11 400	20 900	1 000	5 000	8 000	4 000	5 550	1 200	2 200	65 250
Varsinais-Suomen taidetoimikunta – Egentliga Finlands konstkommission – Arts Council of Southwest Finland.	6 000	21 850	39 750	8 750	–	14 500	3 000	9 550	21 750	16 550	141 700

10.7 Jatkuu Forts. Cont.												
Taidetoimikunta – Regional konstkommission – Regional arts council	Elokuva – Film – Cinema	Kirjallisuus – Litteratur – Literature	Kuvataide – Bildkonst – Visual art	Näyttämö- ja puhe- taide – Teater och retorik – Theatre and oratory	Rakennus- taide – Arkitektur – Architecture	Säveltaide – Musik – Music	Muotoilu – Formgiv- ning – Design	Tanssi- taide – Dans – Dance	Valokuva- taide – Fotokonst – Photo- graphy	Muut ¹⁾ – Andra ¹⁾ – Others ¹⁾	Yhteensä – Totalt – Total	
€ – EUR												
Kohdeapurahat – Projektstipendier – Project grants												
Yhteensä – Totalt – Total . . .	17 200	13 211	148 258	48 430	5 000	67 700	39 924	22 660	30 580	39 145	432 108	
Etelä-Savon taidetoimikunta – Södra Savolax konstkommission – Regional Arts Council of Southern Savo.	1 000	3 000	19 200	6 020	1 500	7 300	2 500	2 000	2 000	2 000	46 520	
Hämeen taidetoimikunta – Tavastlands konstkommission – Arts Council of Häme.	–	2 300	11 000	2 000	–	2 000	–	–	3 000	–	20 300	
Kaakkois-Suomen taidetoimikunta – Sydöstra Finlands konstkommission – Arts Council of Southeast Finland.	–	2 411	7 000	5 100	500	6 700	7 400	500	500	–	30 111	
Keski-Suomen taidetoimikunta – Mellersta Finlands konstkommission – Arts Council of Central Finland	–	200	14 000	1 000	–	1 800	1 500	3 100	2 500	2 000	26 100	
Lapin taidetoimikunta ²⁾ – Lapplands konstkommission ²⁾ – Arts Council of Lapland ²⁾	500	–	8 700	1 000	–	1 500	400	–	600	1 200	13 900	
Oulun läänin taidetoimikunta ³⁾ – Uleåborgs läns konstkommission ³⁾ – Arts Council of Oulu Province ³⁾	–	500	2 800	4 000	–	5 500	3 000	3 500	2 800	1 000	23 100	
Pirkanmaan taidetoimikunta – Birkalands konstkommission – Arts Council of Pirkanmaa	3 000	–	6 958	5 510	–	7 300	5 824	410	1 280	7 645	37 927	
Pohjanmaan taidetoimikunta – Österbottens konstkommission – Arts Council of Ostrobothnia	3 000	2 500	9 500	1 000	–	600	1 500	–	4 000	–	22 100	
Pohjois-Karjalan taidetoimikunta – Norra Karelen konstkommission – Arts Council of Northern Karelia	3 000	–	4 000	2 000	2 000	11 000	1 000	2 500	2 000	3 100	30 600	
Pohjois-Savon taidetoimikunta – Norra Savolax konstkommission – Arts Council of Northern Savo.	500	800	6 800	5 700	–	4 500	5 200	2 000	500	800	26 800	
Satakunnan taidetoimikunta – Satakunta konstkommission – Arts Council of Satakunta	3 000	–	13 300	1 000	–	7 900	–	3 000	2 000	7 000	37 200	
Uudenmaan taidetoimikunta – Nylands konstkommission – Arts Council of Helsinki Metropolitan Region	1 700	–	18 900	11 800	1 000	4 600	6 600	5 650	7 900	6 600	64 750	
Varsinais-Suomen taidetoimikunta – Egentliga Finlands konstkommission – Arts Council of Southwest Finland.	1 500	1 500	26 100	2 300	–	7 000	5 000	–	1 500	7 800	52 700	

10.7 Jatkuu Forts. Cont.											
Taidetoimikunta – Regional arts council	Elokuva – Film – Cinema	Kirjallisuus – Litteratur – Literature	Kuvataide – Bildkonst – Visual art	Näyttämö- ja puhe- taide – Teater och retorik – Theatre and oratory	Rakennus- taide – Arkitektur – Architecture	Säveltaide – Musik – Music	Muotoilu – Formgivning – Design	Tanssi- taide – Dans – Dance	Valokuva- taide – Fotokonst – Photography	Muut ¹⁾ – Andra ¹⁾ – Others ¹⁾	Yhteensä – Totalt – Total
€ – EUR											
Valtionavustukset – Statsbidrag – State subsidies											
Yhteensä – Totalt – Total . . .	36 100	47 440	98 850	149 950	2 800	141 800	22 400	58 850	11 700	95 300	665 190
Etelä-Savon taidetoimikunta – Södra Savolax konstkommission – Regional Arts Council of Southern Savo.	500	1 500	5 000	4 500	1 000	7 000	500	1 700	1 000	2 800	25 500
Hämeen taidetoimikunta – Tavastlands konstkommission – Arts Council of Häme.	5 000	4 500	4 600	11 000	–	10 500	–	5 000	–	3 500	44 100
Kaakkois-Suomen taidetoimikunta – Sydöstra Finlands konstkommission – Arts Council of Southeast Finland.	1 000	2 900	9 500	17 800	1 000	30 700	8 000	1 000	2 500	5 000	79 400
Keski-Suomen taidetoimikunta – Mellersta Finlands konstkommission – Arts Council of Central Finland	2 200	4 340	8 300	3 100	–	8 200	–	6 900	–	6 300	39 340
Lapin taidetoimikunta – Lapplands konstkommission – Arts Council of Lapland.	2 000	6 000	10 400	5 100	300	12 500	800	11 200	500	6 100	54 900
Oulun läänin taidetoimikunta – Uleåborgs läns konstkommission – Arts Council of Oulu province. . .	1 500	2 100	2 400	5 300	–	8 000	2 200	1 800	700	7 400	31 400
Pirkanmaan taidetoimikunta – Birkalands konstkommission – Arts Council of Pirkanmaa. . . .	2 500	7 100	6 500	11 500	–	6 000	3 500	7 600	800	9 000	54 500
Pohjanmaan taidetoimikunta – Österbottens konstkommission – Arts Council of Ostrobothnia. . .	1 000	3 500	18 500	2 000	–	10 300	2 500	3 200	2 000	4 500	47 500
Pohjois-Karjalan taidetoimikunta – Norra Karelen konstkommission – Arts Council of Northern Karelia.	–	900	5 250	6 500	–	7 200	–	750	–	4 400	25 000
Pohjois-Savon taidetoimikunta – Norra Savolax konstkommission – Arts Council of Northern Savo. . .	2 000	1 700	1 000	5 250	500	5 800	1 000	3 000	–	1 500	21 750
Satakunnan taidetoimikunta – Satakunta konstkommission – Arts Council of Satakunta. . . .	10 400	–	8 400	12 000	–	4 400	–	5 000	–	8 500	48 700
Uudenmaan taidetoimikunta – Nylands konstkommission – Arts Council of Helsinki Metropolitan Region.	–	4 000	10 000	41 700	–	13 200	1 400	7 200	900	6 600	85 000
Varsinais-Suomen taidetoimikunta – Egentliga Finlands konstkommission – Arts Council of Southwest Finland.	8 000	8 900	9 000	24 200	–	18 000	2 500	4 500	3 300	29 700	108 100

1) Sisältää mm. lastenkulttuurin. – Inkluderar bl.a. barnkultur. – Includes e.g. children's culture.

2) Lisäksi 9 000 euron palkinto säveltaiteen edustajille. – Därill ett pris på 9 000 euro till musiker. – In addition, a prize of EUR 9,000 to musicians.

3) Lisäksi 5 000 euron palkinto sarjakuvataiteilijalle. – Därill ett pris på 5 000 euro till en serietecknare. – In addition, a prize of EUR 5,000 to a comics artist.

Lähteet – Källor – Sources:

Alueelliset taidetoimikunnat – De regionala konstkommissionerna. – Regional arts councils

10.8 Saamelaiskäräjien jakamat kulttuuriavustukset 2002–2006
Sametingets kulturbidrag 2002–2006
Subsidies to culture from the Sami Parliament 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006
	€ – EUR				
Tuki yhteensä – Stödet totalt – Total support	198 320	193 730	201 000	233 000	205 700
Varsinainen kulttuurituki – Ordinarie kulturstöd – <i>Cultural support proper .....</i>	66 965	73 330	93 150	98 900	74 800
Kirjallisuus – Litteratur – <i>Literature .....</i>	1 000	4 000	10 700	11 700	–
Kuvataide – Bildkonst – <i>Visual art .....</i>	6 500	10 230	12 000	3 800	11 000
Musiikki – Musik – <i>Music .....</i>	3 520	1 500	–	–	1 800
Käsityö – Handarbete – <i>Handicraft .....</i>	8 980	15 775	25 500	4 500	4 000
Elokuva ja multimedia – Film och multimedia – <i>Film and multimedia .....</i>	–	13 100	1 500	4 000	11 000
Kulttuuritapahtumat – Kulturevenemang – <i>Cultural events .....</i>	18 015	13 000	16 300	24 400	18 000
Muu kulttuurituki – Annat kulturstöd – <i>Other support to culture .....</i>	27 110	15 725	20 750	42 000	25 300
Matka-apurahat – Resestipendier – <i>Travel subsidies .....</i>	1 840	–	6 400	8 500	3 700
Toiminta-avustukset yhdistyksille – Verksamhetsbidrag till föreningar – <i>Activity subsidies to associations .....</i>	58 305	49 400	52 250	57 100	57 600
Julkaisutuki – Publikationsstöd – <i>Publication support .....</i>	50 050	38 000	20 600	30 000	26 300
Avustukset kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön – Bidrag till internationellt kultursamarbete – <i>Subsidies for international cultural cooperation .....</i>	23 000	33 000	35 000	35 000	35 000
Avustus Utsjoen saamelaiskirkkotupien ylläpitoon – Bidrag till underhållet av samiska kyrkostugor i Utsjoki – <i>Subsidy for the maintenance and repair of Sami church huts in Utsjoki .....</i>	–	–	–	12 000	12 000

Lähde – Källa – Source:

Saamelaiskäräjät – Sametinget – The Sami Parliament

10.9 Kymmenen asukasluvultaan suurimman kunnan nettokäyttökustannukset tehtävittäin kulttuurialalla 2005 *
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten i de tio största kommunerna efter invånarantal och efter uppgift 2005 *
Net operating costs of the ten largest municipalities (by population) by function in the field of culture 2005 *

	Kulttuurialan tehtävät yhteensä ³⁾ – Kulturverksamheten totalt ³⁾ – Cultural functions total ³⁾	Kirjastot – Bibliotek – Libraries	Museot, teatterit ja orkesterit – Museer, teatrar och orkestrar – Museums, theatres and orchestras	Taiteen perusopetus ¹⁾ – Grundläggande konstundervisning ¹⁾ – Basic education of arts ¹⁾	Yleinen kulttuuritoimi ²⁾ – Allmän kulturverksamhet ²⁾ – General cultural functions ²⁾
	1 000 € – EUR 1 000				
Koko maa – Hela landet – Whole country	597 381	250 570	198 849	52 815	95 147
Josta 10 suurinta (%) – Därav de 10 största (%) – Of which the ten largest (%)	48	36	68	..	56
Helsinki – Helsingfors	82 999	28 122	31 210	..	23 667
Espoo – Esbo	31 334	12 006	8 689	3 502	7 137
Tampere – Tammerfors	42 636	10 867	25 834	425	5 510
Vantaa – Vanda	18 144	7 195	2 074	2 281	6 594
Turku – Åbo	28 960	7 242	19 286	613	1 819
Oulu – Uleåborg	22 918	6 511	12 350	2 209	1 848
Lahti – Lahtis	19 886	5 498	12 551	231	1 606
Kuopio	15 879	4 304	9 013	–	2 562
Jyväskylä	15 111	4 396	8 937	425	1 353
Pori – Björneborg	11 847	3 755	5 438	1 713	941
	€/asukas – €/invånare – EUR/inhabitant				
Koko maa – Hela landet – Whole country	114	48	38	10	18
10 suurinta – De 10 största – The ten largest	158	49	74	..	29
Helsinki – Helsingfors	148	50	56	..	42
Espoo – Esbo	135	52	38	15	31
Tampere – Tammerfors	209	53	126	2	27
Vantaa – Vanda	97	38	11	12	35
Turku – Åbo	166	41	110	4	10
Oulu – Uleåborg	178	50	96	17	14
Lahti – Lahtis	202	56	128	2	16
Kuopio	175	47	99	–	28
Jyväskylä	179	52	106	5	16
Pori – Björneborg	156	49	71	22	12

* Ilman ns. liikelaitosmallin mukaisesti järjestettyä liiketoimintaa. Käyttökustannuksista on vähennetty käyttötuotot. – Exkl. affärsverksamhet som organiserats enligt s.k. affärsverksmodell. Driftsintäkterna har avdragits från driftskostnaderna. – Excluding business operations organised on the municipal enterprise model. Operating revenues are subtracted from operating costs.

1) Sisältää itsenäisinä yksikköinä toimivat taiteen perusoppilaitokset. Musiikkioppilaitoksista mukana kaikki ei-ammattillinen opetus. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia. – Inkl. grundläroanstalter som verkar som självständiga enheter. All icke-yrkesinriktad undervisning vid musikläroinrättningar finns med. Siffrorna är inte helt jämförbara. – Includes independent basic arts education institutes. All non-vocational training at music institutes included. Figures are not fully comparable.

2) Muu kulttuuritoiminta, kuten kongressi- ja kulttuurikeskukset, kulttuuriharrastusten ja -palvelujen tuki ja tarjonta. – Annan kulturverksamhet, t.ex. kongress- och kulturcentra, stöd till och utbud av kulturaktiviteter och -service. – Other cultural activities such as congress and cultural centres, support and supply of cultural hobbies and services.

3) Ei sisällä opetus- ja kulttuuritoimen hallintoa. – Inkluderar ej undervisnings- och kulturförvaltning. – Excluding education and cultural administration.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Aluetaloustilastot – Statistikcentralen, Regional ekonomisk statistik – Statistics Finland, Regional Economic Statistics

10.10 Suurimmat ja pienimmät kulttuurin nettokustannukset kunnittain 2005 *
Högsta och lägsta nettokostnader för kultursektorn efter kommun 2005 *
Highest and lowest net operating costs in the field of culture by municipality 2005 *

Kunta – Kommun – Municipality	Kulttuurialan tehtävät yhteensä – Kulturverksamheten totalt – Cultural functions total	Kirjastot – Bibliotek – Libraries	Museot, teatterit ja orkesterit – Museer, teatrar och orkestrar – Museums, theatres and orchestras	Yleinen kulttuuritoimi ¹⁾ – Allmän kulturverksamhet ¹⁾ – General cultural functions ¹⁾
€ / asukas – € / invånare – EUR / inhabitant				
Suurimmat – Högsta – Highest				
Tampere – Tammerfors	206	53	126	27
Lahti – Lahtis	200	56	128	16
Yli-Ii – Överijö	198	73	93	32
Vaasa – Vasa	195	57	126	12
Jyväskylä	174	52	106	16
Kuopio	174	47	99	28
Kemi	172	60	99	13
Rovaniemi	162	54	102	6
Turku – Åbo	161	41	110	10
Kajaani – Kajana	156	49	86	21
Korppoo – Korpo	152	89	–	63
Pienimmät – Lägsta – Lowest				
Orimattila	39	33	–	6
Saltvik	39	37	–	2
Ylistaro	39	36	–	3
Hammarland	38	37	–	1
Kempele	38	34	1	3
Kuusjoki	38	35	–	3
Liperi – Libelits	38	35	–	3
Haukipudas	37	32	–	5
Mietoinen – Mietois	37	33	1	3
Nastola	37	34	–	3
Taipalsaari	37	34	1	2
Mäntsälä	36	30	4	2
Kiikala	32	27	1	4
Noormarkku – Norrmark	32	29	–	3
Pomarkku – Pårmark	27	25	–	2

* Ei sisällä taiteen perusopetuksen eikä opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon kustannuksia. – Inkluderar ej kostnader för grundläggande konstundervisning samt kostnader för undervisnings- och kulturförvaltning. – Costs of basic education of art and education and culture administration excluded.

1) Muu kulttuuritoiminta, kuten kongressi- ja kulttuurikeskukset, kulttuuriharrastusten ja -palvelujen tuki ja tarjonta. – Annan kulturverksamhet, t.ex. kongress- och kulturcentra, stöd till och utbud av kulturaktiviteter och -service. – Other cultural activities such as congress and cultural centres, support and supply of cultural hobbies and services.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Aluetaloustilastot – Statistikcentralen, Regional ekonomisk statistik – Statistics Finland, Regional Economic Statistics

10.11 Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset maakunnittain 2001–2005*
Nettokostnader för kommunal kulturverksamhet efter landskap 2001–2005*
Net operating costs of municipalities in the field of culture by region 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005
	€ / asukas – € / invånare – EUR / inhabitant				
Koko maa – Hela landet – Whole country	113	114	118	121	126
Uusimaa – Nyland	120	123	127	125	128
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	99	100	102	104	103
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	107	104	108	114	122
Satakunta	103	102	106	108	118
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	108	111	120	116	125
Pirkanmaa – Birkaland	123	125	128	139	141
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	125	128	133	143	144
Kymenlaakso – Kymmenedalen	99	102	109	114	118
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	107	112	110	115	116
Etelä-Savo – Södra Savolax	101	108	108	112	113
Pohjois-Savo – Norra Savolax	101	105	109	117	121
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	113	116	121	123	121
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	113	117	117	114	119
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	88	92	95	100	103
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	124	134	133	138	142
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	112	114	118	123	128
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	100	107	106	111	123
Kainuu – Kajanaland	132	136	144	153	154
Lappi – Lappland – Lappland	121	127	130	130	135
Ahvenanmaa – Åland	98	97	98	105	106

* Sisältää opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon, taiteen perusopetuksen, kirjaston, museoiden, teattereiden, orkestereiden sekä yleisen kulttuuritoimen nettokustannukset. – Inkluderar nettokostnader för undervisnings- och kulturförvaltning, grundläggande konstundervisning, bibliotek, museer, teatrar, orkestrar samt allmän kulturverksamhet. – Includes net operating costs of education and culture administration, basic education of arts, libraries, museums, theatres, orchestras as well as general cultural functions.

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Taloudelliset olot: julkinen talous. – Statistikcentralen, Ekonomistatistik: offentlig ekonomi – Statistics Finland, Economic Statistics: Government Finance

10.12 Suomen Kulttuurirahaston maakuntarahastojen jakamat apurahat 2005–2007
Stipendier utdelade av Suomen Kulttuurirahastos regionala fonder 2005–2007
Grants from the regional funds of the Finnish Cultural Foundation 2005–2007

Rahasto – Fond – Fund	2005 € – EUR	2006	2007 ¹⁾
Yhteensä – Totalt – Total	6 566 000	6 979 650	8 269 700
Etelä-Karjalan rahasto – Södra Karelen's fond – South Karelian fund	278 000	280 000	315 000
Etelä-Pohjanmaan rahasto – Södra Österbottens fond – South Ostrobothnian fund	460 000	528 000	658 000
Etelä-Savon rahasto – Södra Savolax fond – South Savo fund	396 500	435 500	502 500
Hämeen rahasto – Tavastlands fond – Häme fund	364 300	400 100	457 000
Kainuun rahasto – Kajanalands fond – Kainuu fund	155 000	153 000	184 000
Keski-Pohjanmaan rahasto – Mellersta Österbottens fond – Central Ostrobothnian fund	312 000	312 000	350 000
Keski-Suomen rahasto – Mellersta Finland's fond – Central Finland's fund	295 400	347 950	426 000
Kymenlaakson rahasto – Kymmenedälens fond – Kymenlaakso fund	272 000	282 000	321 000
Lapin rahasto – Lapplands fond – Lapland's fund	276 100	347 800	405 000
Pirkanmaan rahasto – Birkalands fond – Pirkanmaa fund	547 800	596 000	696 000
Pohjois-Karjalan rahasto – Norra Karelen's fond – North Karelian fund	538 000	545 000	679 000
Pohjois-Pohjanmaan rahasto – Norra Österbottens fond – North Ostrobothnian fund	306 000	305 000	383 000
Pohjois-Savon rahasto – Norra Savolax fond – North Savo fund	660 700	697 000	743 000
Päijät-Hämeen rahasto – Päijänne-Tavastlands fond – Päijät-Häme fund	264 200	268 300	320 200
Satakunnan rahasto – Satakuntas fond – Satakunta fund	355 000	384 000	440 000
Uudenmaan rahasto – Nylands fond – Uusimaa fund	485 000	490 000	621 000
Varsinais-Suomen rahasto – Egentliga Finland's fond – Varsinais-Suomi fund	600 000	608 000	769 000

1) Ennakkotiedot. – Förhandsuppgifter. – Preliminary data.

Lähteet – Källor – Sources:

Suomen Kulttuurirahaston maakuntarahastot – Suomen Kulttuurirahastos regionala fonder – Regional funds of the Finnish Cultural Foundation

www.skr.fi

10.13 Svenska kulturfondenin aluerahastojen jakamat apurahat ja palkinnot 2007
Stipendier och pris utdelade av Svenska kulturfondens regionala fonder 2007
Grants and prizes from the regional funds of the Swedish cultural fund Finland 2007

Rahasto – Fond – Fund	Aurahat – Stipendier – Grants		Palkinnot – Pris – Prizes	
	€ – EUR	Saaja – Mottagare – Recipients	€ – EUR	Saaja – Mottagare – Recipients
Yhteensä – Totalt – Total	2 755 504	1 323	24 000	3
Nylands svenska kulturfond	1 284 550	619	8 000	1
Svenska Österbottens kulturfond	1 072 504	517	8 000	1
Åbolands svenska kulturfond	398 450	187	8 000	1

Lähde – Källa – Source:
www.kulturfonden.fi

10.14 Yritysten tuki taiteille toimialoittain ja taiteenaloittain eri suuralueilla 2003
Företagens stöd till konstsektorn efter näringsgren, konstart och storområde 2003
Company support for the arts and heritage by industry, field of art and major region 2003

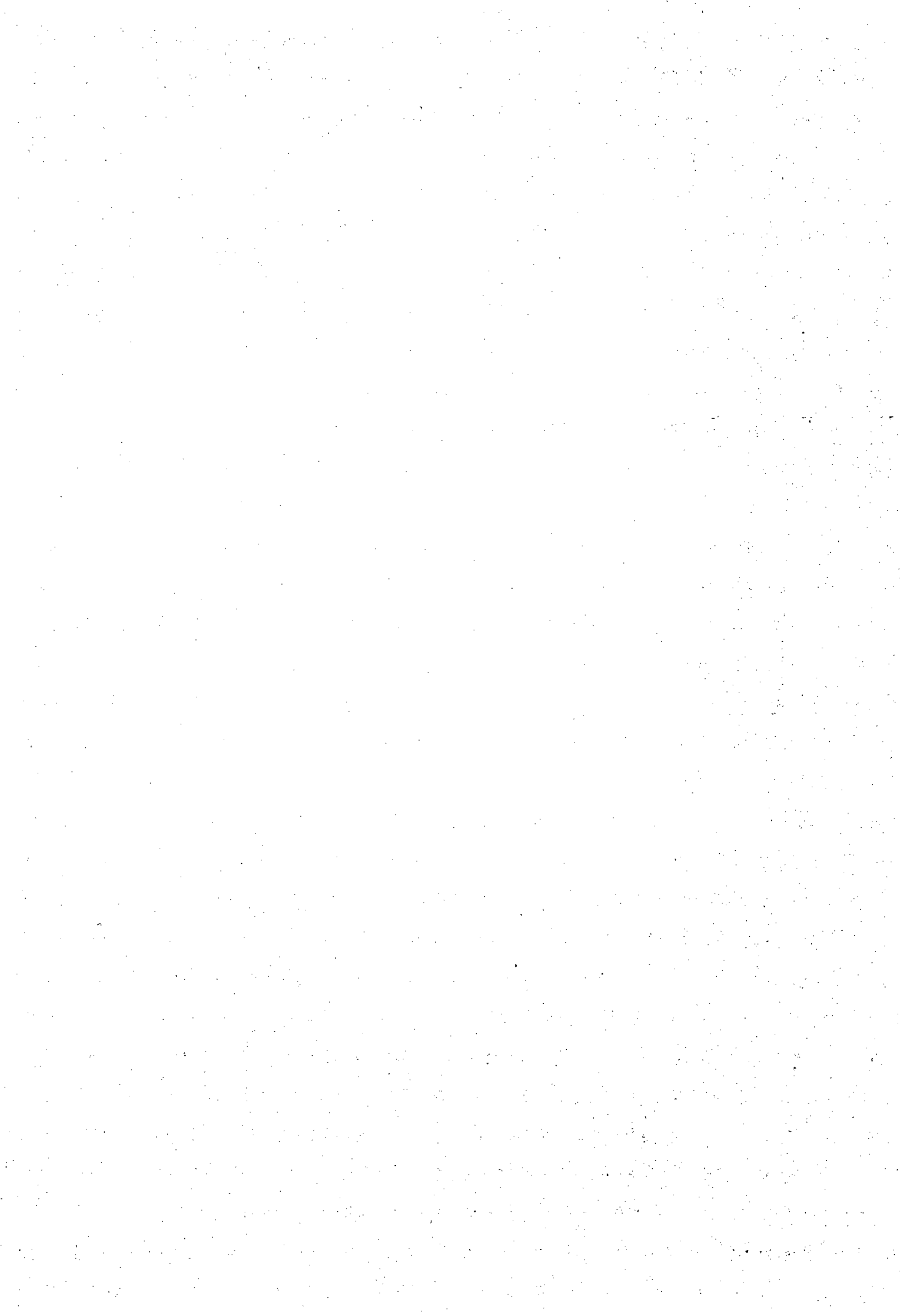
	Uusimaa – Nyland	Muu Etelä- Suomi – Övriga Södra Finland – Rest of Southern Finland	Itä- Suomi – Östra Fin- land – Eastern Finland	Väli- Suomi – Mellan- finland – Middle Finland	Pohjois- Suomi – Norra Finland – Northern Finland	Yhteensä ¹⁾ – Total ¹⁾	Uusimaa – Nyland	Muu Etelä- Suomi – Övriga Södra Finland – Rest of Southern Finland	Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	Väli- Suomi – Mellan- finland – Middle Finland	Pohjois- Suomi – Norra Finland – Northern Finland	Yhteensä ¹⁾ – Total ¹⁾
	€ – EUR					%						
A. Toimiala – Näringsgren – Industry.												
Yhteensä – Total –												
Total	1 896 836	403 122	57 250	522 517	64 872	2 944 597	100	100	100	100	100	100
Teollisuus – Tillverkning – Industry	131 891	174 099	10 620	73 871	30 310	420 791	7	43	19	14	47	14
Tukku- ja vähittäiskauppa – Parti- och detaljhandel – Wholesale and retail sale ..	444 091	20 360	16 950	5 000	500	486 901	23	5	30	1	1	17
Rahoitustoiminta – Finansiell verksamhet – Financing	111 986	146 468	18 300	8 050	–	284 804	6	36	32	2	–	10
Vakuutustoiminta – Försäkringsverksamhet – Insurance	512 706	–	–	–	–	512 706	27	–	–	–	–	17
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne – Transport, magasinering och kommunikation – Transport, storage and com- munication	222 193	14 100	–	1 000	3 000	240 293	12	3	–	0	5	8
Rakentaminen – Byggverksamhet – Construction	26 932	60	11 180	–	1 150	39 322	1	0	20	–	2	1
Majoitus- ja ravitsemistoiminta – Hotell- och r estaurangverksamhet – Housing and catering	22 500	–	–	–	2 000	24 500	1	–	–	–	3	1
Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut – Fastighets-, uthyrings- och forskningsverksamhet – Real estate, hiring and research services	341 037	30 620	–	9 800	13 310	394 767	18	8	–	2	21	13
Muut toimialat – Andra näringsgrenar – Other industries	83 500	17 415	200	424 796	14 602	540 513	4	4	0	81	23	18

10.14 Jatkuu Forts. Cont.													
	Uusimaa – Nyland	Muu Etelä- Suomi – Övriga Finland – Rest of Southern Finland	Itä- Suomi – Östra Fin- land – Eastern Finland	Väli- Suomi – Mellan- finland – Middle Finland	Pohjois- Suomi – Norra Finland – Northern Finland	Yhteensä ¹⁾ – Totalt ¹⁾ – Total ¹⁾	Uusimaa – Nyland	Muu Etelä- Suomi – Övriga Finland – Rest of Southern Finland	Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	Väli- Suomi – Mellan- finland – Middle Finland	Pohjois- Suomi – Norra Finland – Northern Finland	Yhteensä ¹⁾ – Totalt ¹⁾ – Total ¹⁾	
	€ – EUR					%							
B. Taiteenala – Konstart – Field of art.													
Yhteensä – Totalt – Total	1 896 836	403 122	57 250	522 517	64 872	2 944 597	100	100	100	100	100	100	100
Elokuvataide – Film – Cinema	80 866	15 012	1 000	1 200	21 520	119 598	4	4	2	0	33	4	
Kirjallisuus – Litteratur – Literature	25 500	1 630	1 450	19 034	–	47 614	1	0	3	4	–	2	
Kuvataide – Bildkonst – Visual arts	490 252	66 302	20 250	26 810	23 500	627 114	26	16	35	5	36	21	
Näyttämötaide – Teater – Theatre	149 992	58 130	800	168 436	3 500	380 858	8	14	1	32	5	13	
Säveltaide – Musik – Music	758 818	176 977	19 770	21 340	5 345	982 250	40	44	35	4	8	33	
Taideteollisuus – Konstindustri – Industrial design	48 300	18 500	–	21 098	–	87 898	3	5	–	4	–	3	
Tanssitaide – Dans – Dance	24 642	252	11 680	880	1 000	38 454	1	0	20	0	2	1	
Valokuvataide – Fotokonst – Photography	6 150	3 000	–	500	57	9 707	0	1	–	0	0	0	
Museot – Museer – Museums	181 330	24 049	300	18 700	400	224 779	10	6	1	4	1	8	
Kulttuuriperinne – Kulturarv – Cultural heritage	17 800	12 103	2 000	9 112	7 600	48 615	1	3	3	2	12	2	
Muu taide – Annan konstart – Other art form	113 186	27 167	–	235 407	1 950	377 710	6	7	–	45	3	13	

1) Kyselyyn vastanneiden yritysten tuki. Tuen kokonaisarvio 4,1 milj. +– 2%. – Stöd till de löretag som besvarat enkäten. Uppskattning av det totala stödet 4,1 miljoner euro +– 2%. – Support from enterprises which responded to the questionnaire. Estimate of total support EUR 4.1 million +– 2 per cent.

Lähde – Källa – Source:

Oesch, Pekka (2005). Yritysten tuki taiteille 2003 ja tuen muutokset 1993–2003. – Company Support for the Arts and Heritage in Finland in 2003 and Changes in the Support 1993–2003
Tilastotietoa taiteesta 34. – Facts about the Arts 34. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – Arts Council of Finland.

11 Kulttuurialan koulutus, työvoima ja järjestötoiminta

Kulttuurin korkeakoulutus pääkaupungissa, ammatillista koulutusta maakunnissakin

Suomen peruskoulun ja lukion jälkeinen koulutus voidaan jakaa ammatilliseen koulutukseen, joka johtaa ammattitutkintoon, ja ns. vapaana sivistystyönä järjestettyyn, tutkintoon johtamattomaan koulutukseen. Ammatillisessa koulutuksessa erotetaan kolme tasoa: ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut ja yliopistot. Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat mm. kansanopistot, kansalais- ja työväenopistot ja kesäyliopistot. Kaikilla näillä tasoilla on myös kulttuuri- ja taidealan koulutusta.

Taiteen keskustoimikunnan tutkimus taidealan ammatillisen koulutuksen määrästä ja valmistuneiden sijoittumisesta valmistui vuoden 2006 lopussa (Karhunen & Rensujeff 2006). Tutkimus rajattiin koskemaan puhtaasti taideoja, eikä siihen sisällytetty muuta kulttuurialan koulutusta kuten toisen asteen artesaani-koulutusta ja ammattikorkeakoulujen vestonomi-, konservaattori- ja kulttuurituottajakoulutusta. Tutkimuksen mukaan Suomessa oli 115 taidealan ammatillista koulutusta antavaa oppilaitosta vuonna 2006. Näistä 83 oli toisen asteen ammatillisia oppilaitoksia, 23 ammattikorkeakouluja ja 9 yliopistoa. Lisäksi taidealan koulutusta on 53 kansanopistossa. Virallisen tutkintojärjestelmän ja vapaan sivistystyön ohella Suomessa toimii joitakin yksityisiä taidealan oppilaitoksia. (Taulukko 11.1.)

Toisen asteen ammatillisia taidealan koulutusta antavia oppilaitoksia on useita melkein kaikissa maakunnissa. Eniten niitä on Uudellamaalla (15 kpl) sekä Pohjois-Pohjanmaalla (10 kpl) mutta Itä-Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Kainuussa vain 1 ja Ahvenanmaalla ei yhtään. Toisen asteen taidealan koulutusta antavista oppilaitoksista 5 on ruotsinkielisiä: Pohjanmaalla 2 sekä pääkaupunkiseudulla, Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla 1. Inarissa toimiva Saamelaisalueen koulutuskeskus järjestää saamelaiskulttuurin koulutusta myös saamen kielellä (www.sogsakk.fi). (Taulukko 11.1.)

Taidealan koulutusta antavia ammattikorkeakouluja on Uudellamaalla 4, jotka kaikki sijaitsevat pääkaupunkiseudulla. Varsinais-Suomessa niitä on 3. Ruotsinkielisiä taidealan koulutusta antavia ammattikorkeakouluja on 3: pääkaupunkiseudulla 1, Varsinais-Suomessa 1 ja Pohjanmaalla 1. Taidealan koulutusta anta-

11 Utbildning, arbetskraft och organisationsverksamhet inom kultursektorn

Högskoleutbildning i kultur i huvudstaden, yrkesutbildning också i landskapen

I Finland kan utbildningen efter grundskolan och gymnasiet indelas i yrkesutbildning, som leder till yrkesexamen, och utbildning som anordnas som s.k. fritt bildningsarbete och som inte leder till examen. I yrkesutbildningen särskiljs tre nivåer: yrkesläroanstalter, yrkeshögskolor och universitet. Läroanstalter inom det fria bildningsarbetet är bl.a. folkhögskolorna, medborgar- och arbetarinstitutionen och sommaruniversitetet. På alla dessa nivåer finns också utbildning i kultur och konst.

Centralkommissionen för konst har gjort en undersökning om mängden yrkesutbildning i konstbranschen och om hur de utexaminerade placerat sig efter utbildningen. Undersökningen blev klar i slutet av år 2006 (Karhunen & Rensujeff 2006). Den begränsades till att gälla bara konstbranscherna och omfattade inte annan utbildning inom kultursektorn såsom artisanutbildning på andra stadiet eller vestonom-, konservator- och kulturproducentutbildningar vid yrkeshögskolor. Enligt undersökningen fanns det 115 läroanstalter år 2006, som gav yrkesutbildning i konst. Av dessa var 83 yrkesläroanstalter på andra stadiet, 23 yrkeshögskolor och 9 universitet. Dessutom gavs konstutbildning vid 53 folkhögskolor. Vid sidan av det officiella examenssystemet och det fria bildningsarbetet verkar några privata läroanstalter i konstbranschen i Finland. (Tabell 11.1.)

Det finns flera yrkesläroanstalter som ger konstutbildning i nästan alla landskap. Det största antalet finns i Nyland (15 st.) och i Norra Österbotten (10 st.), men i Östra Nyland, Södra Karelen och Kajanaland bara en och på Åland inte en enda. Av de läroanstalter som ger utbildning i konstbranschen på andra stadiet är 5 svenskspråkiga: två i Österbotten och en i huvudstadsregionen, Nyland och Östra Nyland. Saamelaisalueen koulutuskeskus i Enare anordnar utbildning i samekultur också på samiska (www.sogsakk.fi). (Tabell 11.1.)

Det finns 4 yrkeshögskolor i Nyland som ger utbildning i konst och de ligger alla i huvudstadsregionen. I Egentliga Finland är de 3. Antalet yrkeshögskolor som ger utbildning i konst på svenska är likaså 3: 1 i huvudstadsregionen, 1 i Egentliga Finland och 1 i Österbotten. Av de 9 universitet som ger utbildning i konst finns 5 i huvudstadsregionen, 2 i Birkaland (Tammerfors), 1 i

vista 9 yliopistosta 5 on pääkaupunkiseudulla, 2 Pirkanmaalla (Tampereella), 1 Pohjois-Pohjanmaalla (Oulussa) ja 1 Lapissa (Rovaniemellä). Ne ovat suomenkielisiä, mutta eräissä niistä on myös ruotsinkielistä koulutusta. (Taulukko 11.1.)

Taidealan koulutusta järjestäviä kansanopistoja on kaikissa maakunnissa Kainuuta lukuun ottamatta, eniten Uudellamaalla (11 kpl), Varsinais-Suomessa (5 kpl) ja Pohjanmaalla (5 kpl). Opistoista 13 on ruotsinkielisiä, ja niistä 5 on Pohjanmaalla. Muut ruotsinkieliset taidealan koulutusta antavat kansanopistot ovat Uudellamaalla (3 kpl) ja Itä-Uudellamaalla (2 kpl) sekä pääkaupunkiseudulla, Varsinais-Suomessa ja Ahvenanmaalla (kussakin 1 kpl). (Taulukko 11.1.)

Tilastokeskuksen oppilaitostilastojen mukaan ammatillisessa koulutuksessa oli kaikkiaan yli 243 000 opiskelijaa vuonna 2005, joista kulttuurialan opiskelijoita 13 100. Opiskelijoita oli eniten Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Uudenmaan osuus kulttuurialan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista oli runsaat 20 prosenttia ja em. neljän maakunnan osuus lähes puolet. Tutkintoja suoritettiin vuonna 2005 runsaat 58 000, joista kulttuurialalla lähes 3 000, eniten samoissa maakunnissa. Vuodesta 2000 vuoteen 2005 ammatillisen koulutuksen kulttuurialan opiskelijoiden määrä on noussut lähes 33 prosenttia ja tutkintojen määrä noin 27 prosenttia, kun vastaavana aikana ammatillisen koulutuksen koko opiskelijamäärä kasvoi 46 prosenttia ja tutkintomäärä 12 prosenttia. (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006, Oppilaitostilastot 2001 ja 2006, Tilastokeskus / oppilaitostilastot.) (Taulukko 11.2.)

Ammattikorkeakouluissa oli kaikkiaan vajaat 133 000 opiskelijaa vuonna 2005, joista kulttuurialalla 10 700, eniten pääkaupunkiseudulla, Varsinais-Suomessa ja Päijät-Hämeessä. Uudenmaan ammattikorkeakoulujen kulttuurikoulutus tapahtuukin kokonaan pääkaupunkiseudun oppilaitoksissa. Aloittain tarkasteltuna käsi- ja taideteollisuuden ammattikorkeakouluopiskelijoita on eniten Pohjois-Savossa, viestintä- ja kuvataidealan opiskelijoita pääkaupunkiseudun lisäksi Pirkanmaalla, kun taas musiikki-, teatteri- ja tanssialan ammattikorkeakouluopiskelijoita on eniten pääkaupunkiseudulla. Ammattikorkeakoulujen kulttuurialan opiskelijoiden määrä kasvoi noin 18 prosenttia vuodesta 2002 vuoteen 2005, kun samana aikana ammattikorkeakoulujen koko opiskelijamäärä kasvoi vajaat 5 prosenttia. (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006, Oppilaitostilastot 2003 ja 2006.) (Taulukko 11.2.)

Vuonna 2005 ammattikorkeakouluissa suoritettiin yhteensä noin 21 400 tutkintoa, joista kulttuurialalla yli 1 600. Suoritettujen kulttuurialan tutkintojen alueellinen jakauma noudattaa pääpiirteittäin opiskelijamäärien alueellista jakautumista, mutta teatteri- ja tanssialan tutkintoja on suoritettu Varsinais-Suomessa jopa enemmän kuin pääkaupunkiseudulla. Vuodesta 2002 vuoteen 2005 ammattikorkeakouluissa suoritet-

Norra Österbotten (Uleåborg) och 1 i Lappland (Rovaniemi). De är finskspråkiga, men en del har också utbildning på svenska. (Tabell 11.1.)

Det finns folkhögskolor som anordnar utbildning i konst i alla landskap utom Kajanaland, flest i Nyland (11 st.), Egentliga Finland (5 st.) och Österbotten (5 st.). Tretton av folkhögskolorna är svenskspråkiga och av dem ligger 5 i Österbotten. De övriga svenskspråkiga folkhögskolor som ger utbildning i konstbranschen finns i Nyland (3 st.), och Östra Nyland (2 st.) samt i huvudstadsregionen, Egentliga Finland och på Åland (1 i vardera landskapet). (Tabell 11.1.)

Enligt Statistikcentralens läroanstaltsstatistik fanns det år 2005 totalt 243 000 studerande i yrkesutbildning, av vilka 13 100 studerade kultur. Det fanns mest studerande i Nyland, Birkaland, Norra Österbotten och Egentliga Finland. Nylands andel av de studerande i yrkesutbildning i kulturbranschen var drygt 20 procent och de fyra ovan nämnda landskapens nästan hälften. År 2005 avlades drygt 58 000 examina, av vilka nästan 3 000 i kulturbranschen, mest i just de ovan nämnda landskapen. Från år 2000 till år 2005 ökade antalet studerande i yrkesutbildning i kulturbranschen med nästan 33 procent och antalet examina med omkring 27 procent, medan det totala antalet studerande under samma tid ökade med 46 procent och antalet examina med 12 procent. (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006, Oppilaitostilastot (Läroanstaltsstatistik) 2001 och 2006, Statistikcentralen/läroanstaltsstatistik.) (Tabell 11.2.)

Antalet studerande vid yrkeshögskolorna var inemot 133 000 år 2005, av vilka 10 700 studerade kultur, mest i huvudstadsregionen, Egentliga Finland och Päijänne-Tavastland. Kulturutbildningen vid yrkeshögskolorna i Nyland äger i sin helhet rum vid läroanstalterna i huvudstadsregionen. Granskat efter sektor finns det mest yrkeshögskolestuderande i hantverks- och konstindustri i Norra Savolax, studerande i kommunikation och bildkonst utöver huvudstadsregionen i Birkaland, medan det finns mest yrkeshögskolestuderande inom musik-, teater- och dansområdet i huvudstadsregionen. Antalet kulturstudenter vid yrkeshögskolorna ökade med ungefär 18 procent från år 2002 till år 2005, medan totalantalet studerande vid yrkeshögskolorna under samma tid ökade med inemot 5 procent. (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006, Oppilaitostilastot (Läroanstaltsstatistik) 2003 och 2006.) (Tabell 11.2.)

År 2005 avlades sammanlagt ungefär 21 400 examina vid yrkeshögskolorna, av vilka mer än 1 600 i kulturämnen. Den regionala fördelningen av examina i kulturbranschen följer i huvuddragen den regionala fördelningen av antalet studerande, men det har avlagts till och med flera examina i teater- och dansbranschen i Egentliga Finland än i huvudstadsregionen. Från år 2002 till år 2005 ökade antalet examina i kulturbranschen vid yrkeshögskolorna med 43 procent, medan det totala an-

tujen kulttuurialan tutkintojen määrä kasvoi 43 prosenttia, kun vastaavana aikana kaikkien ammattikorkeakoulututkintojen määrä kasvoi vajaat 5 prosenttia. (Oppilaitostilastot 2006.) (Taulukko 11.2.)

Yliopistoissa oli vuonna 2005 yhteensä 176 000 opiskelijaa, joista kulttuurialalla taidekorkeakouluissa, Tampereen yliopiston näyttelijäntyön laitoksella sekä Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnassa noin 5 000. Kulttuurialan yliopistokoulutus on keskittynyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle: taideteollisuuden, musiikin, teatterin, tanssin ja kuvataiteen yliopisto-opiskelijoista on siellä yli kolme neljänestä. Vuodesta 2002 vuoteen 2005 yliopistojen koko opiskelijamäärä kasvoi noin 7 prosenttia ja kulttuurialan yliopisto-opiskelijoiden määrä noin 6 prosenttia. (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006, Oppilaitostilastot 2006.) (Taulukko 11.2.)

Yliopistoissa suoritettiin vuonna 2005 yli 19 000 tutkintoa, joista kulttuurialalla yli 600. Luvussa ovat mukana taidekorkeakoulut, Tampereen yliopiston näyttelijäntyön laitos sekä Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta. Taideteollisuuden, musiikin, teatterin, tanssin ja kuvataiteen yliopistotutkinnoista yli 80 prosenttia suoritettiin pääkaupunkiseudun oppilaitoksissa vuonna 2005. Vuodesta 2002 vuoteen 2005 yliopistoissa suoritettujen tutkintojen määrä kasvoi noin 8 prosenttia ja kulttuurialan yliopistotutkintojen määrä 18 prosenttia. (Suomen tilastollinen vuosikirja 2006, Oppilaitostilastot 2006.) (Taulukko 11.2.)

Suomen neljä taidekorkeakoulua, Taideteollinen korkeakoulu, Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia, ovat kaikki Helsingissä. Taideteollinen korkeakoulu on niistä suurin: siellä oli yli 1 800 opiskelijaa vuonna 2005, ja tutkintoja suoritettiin 245. Sibelius-Akatemiassa opiskelijoita oli runsaat 1 500, ja tutkintoja suoritettiin 168. Teatterikorkeakoulussa oli hieman yli 400 opiskelijaa, ja tutkintoja suoritettiin 96. Noin kahden ja puolen sadan opiskelijan Kuvataideakatemiassa suoritettiin 42 tutkintoa. Vuodesta 2000 vuoteen 2005 taidekorkeakoulujen opiskelijamäärä kasvoi noin 13 prosenttia ja suoritettujen tutkintojen määrä noin 10 prosenttia. (Taulukko 11.3.)

Saamen kielen ja kulttuurin korkeakouluopintoja voi suorittaa Oulun ja Helsingin yliopistossa. Oulun yliopiston Giellagas-instituutissa oli noin 50 saamen kielen ja kulttuurin pääaineopiskelijaa lukuvuonna 2006–2007, ja vuosina 2001–2006 tutkintoja suoritettiin 14. Helsingin yliopistossa saamen kielen ja kulttuurin opinnot ovat sivuaineena suomalais-ugrilaisella laitoksella. Saamelaisaluetta koskevaa koulutusta ja tutkimusta järjestetään myös Rovaniemellä sijaitsevassa Lapin yliopiston Arktisessa keskuksessa. (Oulun yliopisto / Giellagas-instituutti, Helsingin yliopisto / opiskelijarekisteri, www.arcticcentre.org.)

Tilastokeskuksen koulutustilastoissa on tietoja myös vapaan sivistystyön oppilaitoksista ja niissä järjestetystä kulttuurialan koulutuksesta. Vapaan sivistystyön oppi-

talet examina vid yrkeshögskolorna under samma tid ökade med något under 5 procent. (Oppilaitostilastot (Läroanstaltsstatistik) 2006.) (Tabell 11.2.)

År 2005 fanns det sammanlagt 176 000 studerande vid universiteten, av vilka ungefär 5 000 vid konsthögskolor i kulturbranschen, på institutionen för skådespeleri vid Tammerfors universitet och vid fakulteten för konst och design vid Lapplands universitet. Universitetstuderingen i kulturbranschen är starkt koncentrerad till huvudstadsregionen: mer än tre fjärdedelar av universitetsstuderandena i konstindustri, musik, teater, dans och bildkonst finns där. Från år 2002 till år 2005 ökade totalantalet studerande vid universiteten med ungefär 7 procent och antalet universitetsstuderande i kulturbranschen med ungefär 6 procent. (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006, Oppilaitostilastot (Läroanstaltsstatistik) 2006.) (Tabell 11.2.)

År 2005 avlades mer än 19 000 examina vid universiteten, av vilka mer än 600 i kulturbranschen. Siffran omfattar konsthögskolorna, institutionen för skådespeleri vid Tammerfors universitet och fakulteten för konst och design vid Lapplands universitet. Av universitetsexamina i konstindustri, musik, teater, dans och bildkonst avlades år 2005 mer än 80 procent vid läroanstalterna i huvudstadsregionen. Från år 2002 till år 2005 ökade antalet examina som avlades vid universiteten med omkring 8 procent och antalet universitetsexamina i kulturbranschen med 18 procent. (Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistisk årsbok för Finland 2006, Oppilaitostilastot (Läroanstaltsstatistik) 2006.) (Tabell 11.2.)

Finlands fyra konsthögskolor, Konstindustriella högskolan, Sibelius-Akademien, Teaterhögskolan och Bildkonstakademien, ligger alla i Helsingfors. Konstindustriella högskolan är störst av dem: år 2005 fanns där mer än 1 800 studerande och det avlades 245 examina. Vid Sibelius-Akademien var de studerande drygt 1 500 och antalet examina 168. Det fanns något över 400 studerande vid teaterhögskolan och där avlades 96 examina. Vid Bildkonstakademien, med sina omkring 250 studerande, avlades 42 examina. Från år 2000 till år 2005 ökade antalet studerande vid konsthögskolorna med ungefär 13 procent och antalet avlagda examina med omkring 10 procent. (Tabell 11.3.)

Det går att bedriva högskolestudier i samiska språket och kulturen vid Uleåborgs och Helsingfors universitet. Läsåret 2006–2007 fanns det ungefär 50 huvudämnessuderande i samiska språket och kulturen vid Giellagas-institutet vid Uleåborgs universitet och åren 2001–2006 avlades där 14 examina. Vid Helsingfors universitet är samiska språket och kulturen ett biämne vid finsk-ugriska institutionen. Utbildning och forskning med samisk anknytning bedrivs också vid Arktiska Centret vid Lapplands universitet i Rovaniemi. (Uleåborgs universitet/Giellagas-Institutet, Helsingfors universitet/studeranderegistret, www.arcticcentre.org.)

Statistikcentralens utbildningsstatistik innehåller uppgifter också om läroanstalter inom det fria bild-

laitoksia ovat liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot, kansalais- ja työväenopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot. Niissä järjestettävä koulutus on tutkintoon johtamatonta koulutusta, joka on tarkoitettu harrastukseksi sekä ammatillisten opintojen valmennukseksi ja täydennykseksi. Vapaan sivistystyön oppilaitoksia on kaikkialla Suomessa, yhteensä 355 vuonna 2005. Ruotsinkielisiä oli yhteensä 35, joista 14 Pohjanmaalla, 10 Uudellamaalla, 5 Varsinais-Suomessa, 4 Itä-Uudellamaalla ja 2 Ahvenanmaalla. (Taulukko 11.4.)

Kulttuurialoista suosituin vapaan sivistystyön oppilaitoksissa on käsi- ja taideteollisuus, jonka opetustuntien määrä ylitti puoli miljoonaa vuonna 2005. Käsi- ja taideteollisuuskoulutusta annettiin eniten Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Toiseksi suosituimman kulttuurialan, musiikin, koulutusta annettiin eniten Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa. Viestintä- ja informaatioalan sekä kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen koulutuksesta lähes puolet annettiin Uudellamaalla. (Taulukko 11.4.)

Musiikkioppilaitoksia oli Suomessa 91 vuonna 2005, joista 23 Uudellamaalla. Musiikkioppilaitoksista oli ruotsinkielisiä 5: Uudellamaalla ja Pohjanmaalla 2 sekä Ahvenanmaalla 1. Musiikkioppilaitosten kokonaisopiskelijamäärä oli lähes 61 000, joista lähes kolmannes Uudellamaalla. (Taulukko 11.5.)

Kulttuurityöntekijät valtaosin kaupungeissa

Kulttuurin toimialoilla työskenteli noin 86 000 henkilöä vuonna 2004. Määrä on noin 4 prosenttia Suomen koko työllisestä työvoimasta. Kulttuurialalla työskentelevien määrä on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosikymmeninä. Karttunen (2001) on tutkinut kulttuurityövoiman määrän kehitystä vuodesta 1970 vuoteen 1995 Tilastokeskuksen väestönlaskenta-aineistojen perusteella. Karttunen (2001) mukaan kulttuuriammateissa toimivien lukumäärä kasvoi 65 prosenttia vuodesta 1970 vuoteen 1995, vaikka koko työvoiman määrä väheni samana aikana lähes 9 prosenttia. Voimakkaimmillaan kasvu oli 1980-luvun alkupuolella, ja 1990-luvun alun lama-aikana myös kulttuurityöntekijöiden määrä väheni. Viime vuosina kulttuurialojen kasvu on tasoittunut suhteessa muun työvoiman määrän kehitykseen: vuodesta 1995 vuoteen 2004 työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla kasvoi Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastojen mukaan lähes 14 prosenttia, kun koko työllinen työvoima lisääntyi noin 17 prosenttia (Kulttuuritilasto 2005, taulukko 11.6.).

Kulttuurityövoima on keskittynyt voimakkaasti Helsingin seudulle sekä muihin suuriin kaupunkeihin:

ningsarbetet och den utbildning inom kulturbranschen som anordnas vid dessa. Till läroanstalterna för fritt bildningsarbete räknas idrottsutbildningscenter, folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut, studiecetraller och sommaruniversitet. Utbildningen vid läroanstalterna leder inte till examen och är avsedd som hobby och som förberedelse för eller komplettering till yrkesinriktade studier. Det finns läroanstalter för fritt bildningsarbete runt om i Finland, år 2005 sammanlagt 355. De svenskspråkiga var totalt 35, av vilka 14 i Österbotten, 10 i Nyland, 5 i Egentliga Finland, 4 i Östra Nyland och 2 på Åland. (Tabell 11.4.)

Populärast av kulturbranscherna vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete är hantverks- och konstindustri, där antalet undervisningstimmar år 2005 överskred en halv miljon. Det gavs mest hantverks- och konstindustriutbildning i Nyland, Birkaland och Norra Österbotten. I den nästpopuläraste kulturgrenen, musiken, gavs mest utbildning i Nyland, Norra Österbotten och Mellersta Finland. Av utbildningen i kommunikations- och informationsbranschen samt kultur- och konstforskning gavs nästan hälften i Nyland. (Tabell 11.4.)

År 2005 fanns det 91 musikläroanstalter i Finland, av vilka 23 i Nyland. Av musikläroanstalterna var 5 svenskspråkiga: 2 i Nyland och Österbotten och 1 på Åland. Det totala antalet studerande vid musikläroanstalterna var nästan 61 000, av vilka nästan en tredjedel i Nyland. (Tabell 11.5.)

Kulturarbetarna huvudsakligen i städer

År 2004 arbetade ungefär 86 000 personer inom kulturnäringarna. Detta är ungefär 4 procent av hela den sysselsatta arbetskraften i Finland. Mängden personer som arbetar inom kulturbranschen har ökat kraftigt under de senaste årtiondena. Karttunen (2001) har undersökt utvecklingen av kulturarbetskraftens storlek från år 1970 till år 1995 utgående från Statistikcentralens folkräkningsmaterial. Enligt Karttunen (2001) ökade antalet personer som var verksamma i kulturyrken med 65 procent från år 1970 till år 1995, trots att hela arbetskraften under samma tid minskade med nästan 9 procent. Som kraftigast var tillväxten under den första hälften av 1980-talet, och under depressionen i början av 1990-talet minskade också antalet kulturarbetare. Under de senaste åren har tillväxten inom kulturgrenarna jämnats ut i förhållande till utvecklingen inom den övriga arbetskraften: från år 1995 till år 2004 ökade den sysselsatta arbetskraften inom kulturnäringarna enligt Statistikcentralens sysselsättningsstatistik med nästan 14 procent, medan hela den sysselsatta arbetskraften ökade med omkring 17 procent. (Kulttuuritilasto – Kulturstatistik 2005, tabell 11.6.)

38 prosenttia kulttuurialoilla työskentelevistä oli pääkaupunkiseudulla vuonna 2004. Myös kulttuurialojen työntekijöiden osuus koko työllisestä työvoimasta on suurin pääkaupunkiseudulla, lähes 7 prosenttia, kun taas Etelä-Pohjanmaalla osuus on alle 2 prosenttia. Työntekijöiden suhteellisilla osuuksilla mitattuna pääkaupunkikeskeisimpiä toimialoja ovat kirjojen postimyynti ja verkkokauppa, uutistoimistot, valokuvavälineiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa, kuvataaltenneiden jäljentäminen sekä elokuvien ja videoiden tukkujakelu. Näiden toimialojen työntekijöistä vähintään kaksi kolmannesta toimii pääkaupunkiseudulla. (Taulukko 11.6.)

Rensujeffin (2003) mukaan noin puolet taiteilijoista asuu pääkaupunkiseudulla. Eri alojen taiteilijoista voimakkaimmin pääkaupunkiseudulle ovat keskittyneet elokuvataiteilijat, joista 78 prosenttia asuu siellä. Myös taideteollisuuden, tanssitaiteen ja kritiikin taiteilijoista sekä monialaisista taiteilijoista yli puolet on pääkaupunkiseudulla. 49 prosenttia rakennustaiteen ja 47 prosenttia näyttämötaiteen taiteilijoista sekä taiteilijoiksi luokiteltavista kirjailijoista (kirjailijat, näytelmäkirjailijat ja kaunokirjallisuuden kääntäjät) asuu pääkaupunkiseudulla (Rensujeff 2003). Eri kirjailijaliittojen jäsenistöissä Helsingissä asuvien osuudet vaihtelivat 31 ja 64 prosentin välillä vuonna 2006 (Keskinen ym. 2007). Taiteilijoista on ruotsinkielisiä noin 7 prosenttia, eniten (14 prosenttia) kirjailijoissa, vähiten (2 prosenttia) säveltaiteilijoissa; muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä on eniten (6 prosenttia) valokuvataiteilijoissa (Rensujeff 2003).

Kirjasto- ja arkistotyöntekijöitä, sanomalehtien kustantamisessa työskenteleviä sekä kodinkoneiden ja viihde-elektroniikan vähittäiskaupassa työskenteleviä on tasaisesti ympäri maan. Huvipuistotyöntekijöitä on Pirkanmaalla (Tampereella) lähes yhtä paljon kuin Uudellamaalla (Helsingissä). TV- ja radiovastaanottimien valmistuksessa työskentelevistä yli kaksi kolmannesta on Varsinais-Suomessa. (Taulukko 11.6.)

Työvoimaministeriön työnvälitystilastojen mukaan Suomessa oli 3 776 työtöntä taidealan ammattilaista vuonna 2006. Määrä on pudonnut edellisestä vuodesta lähes 400 hengellä mutta pysynyt suurin piirtein samoissa lukemissa vuoden 2000 jälkeen, vaikka työttömien kokonaismäärä on vähentynyt samassa ajassa yli 70 000 hengellä. Myös Karhunen & Rensujeff (2006) ovat panneet merkille taideammattilaisten keskimääräistä korkeamman työttömyyden: vuosien 2000 ja 2006 välillä työttömien työnhakijoiden määrä on taideammateissa kasvanut kaikilla aloilla paitsi rakennustaiteessa ja säveltaiteessa. Eniten työttömiä työnhakijoita vuonna 2006 oli kuvataiteilijoissa: heitä oli yli 30 prosenttia kaikista taidealan työttömistä. (Taulukko 11.7.)

Kulttuurarbetskraften är starkt koncentrerad till Helsingforsregionen och andra stora städer: 38 procent av dem som arbetar inom kulturbranscherna fanns år 2004 i huvudstadsregionen. Också andelen kulturarbetare av hela den sysselsatta arbetskraften är störst i huvudstadsregionen, nästan 7 procent, medan den i Södra Östbotten är under 2 procent. Mätt med de relativa andelarna arbetstagare är de mest huvudstadscentrerade branscherna postorder- och näthandel med böcker, nyhetsservice, partihandel med fotograferingsutrustning och -tillbehör, reproduktion av videospelningar samt partidistribution av film och video. Av arbetstagarna i dessa branscher verkar minst två tredjedelar i huvudstadsregionen. (Tabell 11.6.)

Enligt Rensujeff (2003) bor ungefär hälften av konstnärerna i huvudstadsregionen. Av konstnärerna inom olika grenar är filmkonstnärerna starkast koncentrerade till huvudstadsregionen, där 78 procent av dem bor. Också av konstnärerna inom konstindustri, danskonst och kritik samt multikonstnärerna bor mer än hälften i huvudstadsregionen. Av konstnärerna inom byggnadskonst bor 49 procent i huvudstadsregionen och av scenkonstnärerna och de författare som klassificeras som konstnärer (författare, skådespelsförfattare och översättare av skönlitteratur) bor 47 procent i huvudstadsregionen (Rensujeff 2003). Bland medlemskårerna i olika författarförbund varierade den andel som bor i Helsingfors mellan 31 och 64 procent år 2006 (Keskinen m.fl. 2007). Ungefär 7 procent av konstnärerna är svenskspråkiga, mest svenskspråkiga (14 procent) finns det bland författarna, minst (2 procent) bland tonkonstnärerna; konstnärer med andra modersmål en finska eller svenska finns det mest bland fotografikonstnärerna (6 procent) (Rensujeff 2003).

De som arbetar på bibliotek och i arkiv, med utgivning av dagstidningar samt inom detaljhandeln med hushållsapparater och hemelektronik är jämnt spridda över hela landet. Det finns nästan lika många nöjesparksanställda i Birkland (Tammerfors) som i Nyland (Helsingfors). Mer än två tredjedelar av dem som arbetar med tillverkning av TV- och radiomottagare finns i Egentliga Finland. (Tabell 11.6.)

Enligt arbetskraftsministeriets arbetsförmedlingsstatistik fanns det 3 776 arbetslösa yrkesutbildade personer inom konstbranschen i Finland år 2006. Antalet hade minskat från föregående år med nästan 400 personer, men det har i stort sett varit på samma nivå sedan år 2000, trots att totalantalet arbetslösa under samma tid har minskat med mer än 70 000. Också Karhunen & Rensujeff (2006) har noterat att arbetslösheten är högre än medeltalet bland yrkesutbildade inom konstbranschen: mellan år 2000 och 2006 har antalet arbetslösa arbetssökande ökat i konstyrkena inom alla branscher utom byggnadskonsten och tonkonsten. Mest arbetslösa arbetssökande fanns det år 2006 bland bildkonstnärerna: de utgjorde mer än 30 procent av alla arbetslösa i konstbranschen. (Tabell 11.7.)

Työvoima- ja elinkeinokeskuksittain tarkasteltuna taidealan työttömiä oli vuonna 2006 eniten Uudellamaalla, noin 42 prosenttia kaikista taidealan työttömistä. On myös huomattava, että useiden taideammattien työttömiä ei monien työvoima- ja elinkeinokeskusten alueilla ole lainkaan. (Taulukko 11.7.)

Järjestötoiminta: kulttuuria harrastetaan ympäri maan

Kulttuurialan vapaaehtoistyötä tehdään runsaasti ns. kolmannella sektorilla, yhdistyksissä, kerhoissa ja järjestöissä. Vuosina 1919–2001 Suomessa rekisteröitiin yhteensä yli 160 000 yhdistystä (Siisiäinen 2002a). Ennen vuoden 1997 läänituudistusta voimassa olleen läänijaon mukaan vuosina 1919–1999 rekisteröityneistä yhdistyksistä 22 prosenttia sijaitsi Uudenmaan, 13 Turun ja Porin sekä 12 prosenttia Hämeen läänissä. Taloudellisen toiminnan keskittyminen sekä muuttovirrat Uudellemaalle ovat kasvattaneet Uudenmaan osuutta tarkasteluajanjaksona: 1990-luvulla rekisteröityneistä yhdistyksistä 32 prosenttia oli Uudellamaalla. (Siisiäinen 2002b.)

Yhdistysten toimialtoittaisessa jaottelussa kulttuurialan yhdistykset ovat yksi suurimmista yhdistysryhmistä Suomessa. Siisiäisen (2002a) mukaan Suomessa kansalaissodan jälkeen rekisteröityneistä yhdistyksistä 13 prosenttia on kulttuuri- ja sivistysalan yhdistyksiä. Tarkastelujakso ulottuu vuoteen 1999 saakka. Yhdistysten perustamisaktiivisuus noudattaa jossain määrin yhteiskunnan nousu- ja laskusuhdanteita sekä mielipideilmaston muutoksia. 1980-luvulla rekisteröityneistä yli 22 000 yhdistyksestä 18 prosenttia (4 070 yhdistystä) oli kulttuuri- ja sivistysalan yhdistyksiä. Tätä suuremman ryhmän muodostivat ainoastaan talous- ja ammattiyhdistykset. (Siisiäinen 2004.) 1990-luvun laman jälkeen yhdistysten perustaminen vilkastui, ja vuonna 1997 rekisteröitiin jopa 3 650 uutta yhdistystä. Kulttuuriin liittyvien yhdistysten osuus 1990-luvulla rekisteröityneistä yhdistyksistä nousi 27 prosenttiin. (Siisiäinen 2002a ja b.)

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen 2002 mukaan noin puolet suomalaisista on osallistunut ainakin jonkin yhdistyksen toimintaan viimeisten 12 kuukauden aikana. Suosituimpia ovat urheilu- ja harrastejärjestöt, kun taas varsinaisiin kulttuuri- ja taideyhdistyksiin kuuluminen on melko harvinaista: vain 2–4 prosenttia vastanneista kaikilla suuralueilla ilmoitti osallistuneensa sellaiseen toimintaan viimeisten 12 kuukauden aikana. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Maria Kreander (2006) on tutkinut suomenruotsalaisten yhdistysten määrän kehitystä aikavälillä 1965–2000. Vuonna 1965 ruotsin- tai kaksikielisiä yhdistyksiä oli rekisteröityneenä vajaat 7 000, vuonna 2000 noin 14 500. Samassa ajassa täysin ruotsinkielis-

Granskat efter arbetskrafts- och näringscentral fanns det år 2006 mest arbetslösa i konstbranschen i Nyland, ungefär 42 procent av alla arbetslösa i branschen. Observeras bör också att det helt saknas arbetslösa i många konstyrken på flera arbetskrafts- och näringscentralers område. (Tabell 11.7.)

Organisationsverksamhet: kultur utövas över hela landet

En hel del frivilligarbete i kulturbranschen utförs inom den s.k. tredje sektorn, i föreningar, klubbar och organisationer. Åren 1919–2001 registrerades sammanlagt över 160 000 föreningar i Finland (Siisiäinen 2002a). Enligt den länsindelning som var i kraft fram till länsreformen år 1997 fanns 22 procent av de föreningar som registrerats åren 1919–1999 i Nylands län, 13 procent i Åbo och Björneborgs län och 12 procent i Tavastehus län. Koncentrationen av den ekonomiska verksamheten och flyttningsströmmarna till Nyland har ökat Nylands andel under granskningsperioden: av de föreningar som registrerades under 1990-talet fanns 32 procent i Nyland. (Siisiäinen 2002b)

Då föreningarna indelas efter verksamhetssektor är föreningarna i kulturbranschen en av de största grupperna i Finland. Enligt Siisiäinen (2002a) är 13 procent av de föreningar som registrerats i Finland efter medborgarkriget föreningar i kultur- och bildningsbranschen. Granskningsperioden sträcker sig fram till år 1999. Aktiviteten i grundandet av föreningar följer i någon mån hög- och lågkonjunkturerna i samhället samt förändringar i opinionsklimatet. Av de föreningar som registrerades på 1980-talet var 18 procent (4 070 föreningar) verksamma inom kultur och bildning. En större grupp än detta bildades bara av ekonomi- och fackföreningarna. (Siisiäinen 2004). Efter depressionen under 1990-talet blev grundandet av föreningar livligare och år 1997 registrerades så mycket som 3 650 nya föreningar. Andelen kulturanknutna föreningar av de föreningar som registrerades under 1990-talet steg till 27 procent. (Siisiäinen 2002a och b)

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 har ungefär hälften av finländarna deltagit åtminstone i någon förenings verksamhet under de senaste 12 månaderna. De populäraste är idrotts- och hobbyorganisationerna, medan det är rätt ovanligt att höra till egentliga kultur- och konstföreningar: bara 2–4 procent av uppgiftslämnarna i alla storområden uppgav att de hade deltagit i verksamhet av det slaget under de senaste 12 månaderna. (Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä 2005.)

Maria Kreander (2006) har undersökt utvecklingen av antalet finlandssvenska föreningar under perioden 1965–2000. År 1965 fanns det inemot 7 000 registrerade svensk- eller tvåspråkiga föreningar, år 2000 ung-

ten yhdistysten osuus oli laskenut 66:sta 57 prosenttiin ja kaksikielisten osuus noussut 33:sta 42 prosenttiin. Täysin ruotsinkielisiä yhdistyksiä oli vajaat 4 000 vuonna 1965, ja vuosina 1966–2000 rekisteröityi vajaat 3 000 lisää. Täysin ruotsinkielisten yhdistysten osuus on laskenut selvimmin Helsingissä ja Itä-Uudellamaalla ja noussut Etelä-Pohjanmaalla. Suomenruotsalaisista yhdistyksistä kulttuuri- ja tiedeyhdistyksiä oli 749 vuonna 1965 ja 2 053 vuonna 2000. Ryhmä oli kolmanneksi suurin molempina ajankohtina. Kaikista suomenruotsalaisista kulttuuri- ja tiedeyhdistyksistä kolmannes on Helsingissä. (Taulukko 11.8.)

Suuret, poliittisesti sitoutumattomat nuorisjärjestöt järjestävät runsaasti kulttuuritoimintaa kautta maan. Ensimmäinen alan valtakunnallinen keskusliitto, Suomen Nuorison Liitto, aloitti toimintansa vuonna 1897. Vuonna 1994 sen nimi muutettiin Suomen Nuorisoseurojen Liitoksi. Siinä oli vuonna 2005 18 piirijärjestöä, joissa toimi yli 850 paikallista nuorisoseuraa. Niissä oli henkilöjäseniä yhteensä noin 83 000. Piirijärjestöistä suurin oli Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura ry, jossa oli 107 nuorisoseuraa ja niissä jäseniä runsaat 15 000. Liiton keskeisimmät harrastusalat ovat tanssi, teatteri, musiikki ja liikunta. Kansantanssitoiminnassa on mukana noin 5 800 harrastajaa. Teatteritoiminnassa on noin 5 100 harrastajaa noin 300 nuorisoseuranäyttämöllä. Vuonna 2005 piirijärjestöt järjestivät 294 koulutustilaisuutta ja 511 tapahtumaa. Tapahtumien osallistujamäärä oli lähes 100 000. Paikallisissa nuorisoseuroissa toimi yhteensä 2 600 harrastusryhmää vuonna 2005. Tapahtumia järjestettiin kaikkiaan noin 11 000, ja niissä oli kävijöitä yli miljoona. Talkootyötunteja kertyi 422 000. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus 2005.) (Taulukko 11.9.)

Nuorisoseuroilla on omistuksessaan noin 600 seurantalaa eri puolilla Suomea. 60 niistä sai opetusministeriöltä valtionavustusta peruskorjaukseen yhteensä 320 000 euroa vuonna 2005. Suomen Nuorisoseurojen Liitto julkaisee Nuorisoseuralehteä, joka ilmestyi 5 kertaa vuonna 2005. Lehden keskimääräinen painos oli 3 300 kpl. Liiton talouden perustana on opetusministeriön myöntämä valtionavustus, joka vuonna 2005 oli 600 000 euroa. Avustus kattoi noin kaksi kolmannesta liiton toimintamenoista. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus 2005.)

Vuonna 1960 perustetussa Kalevan Nuorten Liitossa on 15 alueellista piirijärjestöä, joissa on yhteensä noin 28 000 henkilöjäsentä 705 paikallisyhdistyksessä ja lisäksi yli 8 000 ohjaajaa tai muussa tehtävissä toimivaa henkilöä noin 1 000 kerhossa. Lisäksi liittoon kuuluu Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto sekä Kainuun Nuorisoseurojen Keskusseura. Suurin piirijärjestö on yli 3 000-jäseninen Kalevan Nuorten Pohjois-Pohjanmaan piiri. Liiton kerhoissa harrastetaan kansantanssia, kansanmusiikkia, teatteria, sirkusta, liikuntaa ja käden taitoja. Vuonna 2005 liiton päätapahtuma oli Lappeenrannassa järjestetty 5-päiväinen pohjoismainen

efär 14 500. Under samma tid minskade andelen helt svenskspråkiga föreningar från 66 till 57 procent och andelen tvåspråkiga föreningar ökade från 33 till 42 procent. Det fanns något under 4 000 helt svenskspråkiga föreningar år 1965, och åren 1966–2000 registrerades inemot 3 000 till. Andelen helt svenskspråkiga föreningar har minskat tydligast i Helsingfors och Östra Nyland och stigit i Södra Österbotten. År 1965 var 749 av de finlandssvenska föreningarna kultur- och vetenskapsföreningar och år 2000 hörde 2 053 till den kategorin. Gruppen var i storlek på tredje plats vid både tidpunkterna. Av samtliga finlandssvenska kultur- och vetenskapsföreningar finns en tredjedel i Helsingfors. (Tabell 11.8.)

De stora, politiskt obundna ungdomsorganisationerna arrangerar rikligt med kulturverksamhet runt om i landet. Det första riksomfattande centralförbundet av det slaget, Suomen Nuorison Liitto, inledde sin verksamhet år 1897. År 1994 ändrade förbundet namn till Suomen Nuorisoseurojen Liitto. År 2005 omfattade det 18 distriktorganisationer med mer än 850 lokala ungdomsföreningar. De hade sammanlagt ungefär 83 000 personmedlemmar. Av distriktorganisationerna var Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura ry störst, med 107 ungdomsföreningar och drygt 15 000 medlemmar. Förbundets viktigaste intresseområden är dans, teater, musik och idrott. Ungefär 5 800 personer är aktiva i folkdansverksamheten. I teaterverksamheten deltar omkring 5 100 personer på ungefär 300 scener i ungdomsföreningarna. År 2005 arrangerade distriktorganisationerna 294 kurser och 511 evenemang som samlade nästan 100 000 deltagare. Totalt 2 600 hobbygrupper var verksamma i lokala ungdomsföreningar år 2005. Det arrangerades sammanlagt omkring 11 000 evenemang med mer än en miljon besökare. Antalet talkoarbetstimmar var 422 000. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus (Verksamhetsberättelse) 2005.) Tabell 11.9.)

Ungdomsföreningarna äger ungefär 600 föreningshus på olika håll i Finland. År 2005 fick 60 av dem statsbidrag av undervisningsministeriet för totalrenovering av föreningshus till ett totalbelopp om 320 000 euro. Suomen Nuorisoseurojen Liitto ger ut publikationen Nuorisoseuralehti, som utkom 5 gånger år 2005. Tidningen hade en genomsnittlig upplaga på 3 300 exemplar. Förbundets ekonomi bygger på ett statsbidrag från undervisningsministeriet, som år 2005 var 600 000 euro. Bidraget täckte ungefär två tredjedelar av förbundets omkostnader. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus (Verksamhetsberättelse) 2005.)

Kalevan Nuorten Liitto, som grundades år 1960, har 15 regionala distriktorganisationer, med sammanlagt ungefär 28 000 personmedlemmar i 705 lokalföreningar och dessutom mer än 8 000 ledare eller personer som verkar i andra uppgifter i ungefär 1 000 klubbar. Till förbundet hör dessutom Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto och Kainuun Nuorisoseurojen Keskusseura. Den stör-

lasten ja nuorten kansantanssi- ja kansanmusiikkitaapahtuma Barnlek. Sen osallistujamäärä oli kaikkiaan lähes 1 900, josta noin 700 oli Kalevan Nuorten Liitosta. Tapahtumassa toimi vapaaehtoistyössä noin 200 henkilöä, jotka tekivät yhteensä lähes 5 000 talkootyötuntia. (www.nuorisoseurat.fi, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus 2005.) (Taulukko 11.10.)

Vuonna 2005 Kalevan Nuorten Liiton keskusjärjestön toimintamenot olivat noin 531 000 euroa, josta julkisen tuen osuus oli lähes puolet. Piirijärjestöjen toimintamenot olivat yhteensä noin 869 000 euroa, josta valtion yleisavustuksen osuus oli noin 20 prosenttia. Kalevan Nuorten Liiton keskeisistä hankkeista vuonna 2007 mainittakoon Lasten Kalenat -tapahtuma, kirja lasten harrastustoiminnan ohjaajille ja kasvatustalon ammattilaisille, SKOTT-teatteritoiminnan kehittämissanke, hanke lasten osallisuuden lisäämiseksi heidän elinympäristössään, lastenkulttuurin edistämishanke LAKU sekä kehitysyhteistyön tiedotushanke. (www.nuorisoseurat.fi, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus 2005, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2007.)

Suurin suomenruotsalainen nuorten kulttuuriharrastusjärjestö, Finlands Svenska Ungdomsförbund, perustettiin vuonna 1906. Siinä on neljä maakunnallista liittoa, joissa on kaikkiaan yli 51 000 jäsentä 262 paikallisyhdistyksessä. Harrastajateatteritoiminta on järjestön keskeisin toimintamuoto. Järjestöllä on noin 250 seurantaloa käytössään. Liiton talouden perustana on opetusministeriön myöntämä valtionavustus, joka oli 235 000 euroa vuonna 2006. (www.fsu.fi, opetusministeriö.) (Taulukko 11.11.)

Muita valtakunnallisia nuorten kulttuuriharrastusjärjestöjä ovat mm. Karjalainen Nuorisoliitto (n. 3 000 jäsentä vuonna 2005), Kansantanssinuorten Liitto (n. 3 000 jäsentä), Suomen Nuorisosirkusliitto (n. 1 500 jäsentä) sekä Nuorten Kuoroliitto. Suomenruotsalaisilla alueilla toimii De Ungas Musikförbund i Svenskfinland. Saamelaisalueella toimii Suoma Sámi Nuorat. (Opetusministeriö.)

sta distriktorganisationen är Kalevan Nuorten Pohjois-Pohjanmaan piiri, som har över 3 000 medlemmar. Förbundets klubbar sysslar med folkdans, folkmusik, teater, cirkus, idrott och hantverk. År 2005 var förbundets huvudevenemang det nordiska folkdans- och folkmusikevenemanget för barn och unga Barnlek, som gick av stapeln under fem dagar i Villmanstrand. Deltagarantalet uppgick totalt till nästan 1 900, av vilka ungefär 700 kom från Kalevan Nuorten Liitto. Evenemanget arrangerades av omkring 200 frivilligarbetare under sammanlagt nästan 5 000 talkoarbetstimmar. (www.nuorisoseurat.fi, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus (Verksamhetsberättelse) 2005.) (Tabell 11.10.)

År 2005 var Kalevan Nuorten Liittos centralorganisationens omkostnader ungefär 531 000 euro, av vilket det offentliga stödet uppgick till nästan hälften. Distriktorganisationernas omkostnader var sammanlagt ungefär 869 000 euro, av vilket statens allmänna understöd utgjorde ungefär 20 procent. Av Kalevan Nuorten Liittos centrala projekt år 2007 kan nämnas evenemanget Lasten Kalenat, en bok till ledarna för hobbyverksamhet för barn och yrkesutbildade inom pedagogik, SKOTT-projektet för utveckling av teaterverksamhet, ett projekt för ökande av barns delaktighet i sin livsmiljö, LKU-projektet för främjande av barnkultur och ett projekt för information om utvecklingssamarbete. (www.nuorisoseurat.fi, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus (Verksamhetsberättelse) 2005, Kalevan Nuorten Liitto. Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2007.)

Den största finlandssvenska kulturhobbyorganisationen för unga, Finlands Svenska Ungdomsförbund, grundades år 1906. Organisationen omfattar fyra landskapsförbund med totalt mer än 51 000 medlemmar i 262 lokalföreningar. Amatörteaterverksamhet är organisationens viktigaste verksamhetsform. Organisationen har ungefär 250 föreningshus i sitt bruk. Förbundets ekonomi bygger på ett statsbidrag som undervisningsministeriets beviljar och som år 2006 uppgick till 235 000 euro. (www.fsu.fi, undervisningsministeriet.) (Tabell 11.11.)

Andra riksomfattande kulturhobbyorganisationer för unga är bl.a. Karjalainen Nuorisoliitto (ungefär 3 000 medlemmar år 2005), Kansantanssinuorten Liitto (ungefär 3 000 medlemmar), Suomen Nuorisosirkusliitto (ungefär 1 500 medlemmar) samt Nuorten Kuoroliitto. I de finlandssvenska områdena verkar De Ungas Musikförbund i Svenskfinland och i de samiska områdena Suoma Sámi Nuorat. (Undervisningsministeriet.)

Tilastointi

Tilastokeskus tuottaa tilastoja kulttuurialan oppilaitosten, opiskelijoiden ja tutkintojen määristä sekä kulttuurialan toimipaikkojen ja työvoiman määristä. Myös opetusministeriö ja Opetushallitus tilastoivat kulttuurialan opiskelijoiden ja tutkintojen määriä. Työministeriö tuottaa tilastoja työttömien määristä kulttuurialan ammateissa. Taiteen keskustoimikunta julkaisee kulttuurialan työvoimaa koskevia tilastollisia selvityksiä. Opetusministeriö kerää tilastoja kulttuurialan järjestötoiminnasta. Lisäksi järjestöt tuottavat itse tilastoja toiminnastaan.

Statistikföring

Statistikcentralen producerar statistik över antalet läroanstalter, studerande och examina i kultursektorn samt om antalet arbetsställen och anställda i branschen. Också undervisningsministeriet och Utbildningsstyrelsen statistikför antalet studerande och examina i kulturbranschen. Arbetsministeriet producerar statistik över antalet arbetslösa i yrken inom kultursektorn. Centalkommissionen för konst publicerar statistiska utredningar över arbetskraften inom kultursektorn och undervisningsministeriet samlar in statistik över organisationsverksamheten i sektorn. Dessutom producerar organisationerna själva statistik över sin verksamhet.

Taulukot – Tabeller – Tables

- 11.1 Taidealan ammatillista koulutusta antavat oppilaitokset maakunnittain 2006
Yrkesinriktade läroanstalter inom konstbranschen efter landskap 2006
Vocational educational institutes in the field of art by region 2006
- 11.2 Kulttuurialan opiskelijat ja tutkinnot koulutusmaakunnittain 2005
Studerande och examina inom kulturbranschen efter utbildningslandskap 2005
Students and degrees in the cultural sector by region of education localities 2005
- 11.3 Taidekorkeakoulujen opiskelijat ja tutkinnot 2005
Studerande och examina vid konsthögskolor 2005
Students and degrees at art academies 2005
- 11.4 Vapaan sivistystyön oppilaitosten kulttuurialan vapaana sivistystyönä järjestetty tutkintoon johtamaton koulutus maakunnittain 2005
Utbildning inom fritt bildningsarbete, som inte leder till examen och som anordnas inom utbildningsområdet kultur vid läroanstalter för fritt bildningsarbete, efter landskap 2005
Education not leading to a qualification was arranged as liberal adult education in the field of culture by region 2005
- 11.5 Musiikkioppilaitokset maakunnittain 2005
Musikläroanstalter efter landskap 2005
Music education institutes by region 2005
- 11.6 Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla maakunnittain 2004
Sysselsatt arbetskraft inom kultur efter landskap 2004
Employed labour force in cultural industries by region 2004
- 11.7 Taidealan ammattien työttömät työnhakijat TE-keskuksittain 2006
Arbetslösa arbetsökande inom konstbranschen efter arbetskrafts- och näringscentral 2006
Unemployed jobseekers in artistic occupations by employment and economic development centres 2006
- 11.8 Ruotsinkieliset yhdistykset alueittain 1965 ja 1966–2000
Svenskspråkiga föreningar efter region 1965 och 1966–2000
Associations with Swedish as working language by region 1965 and 1966–2000
- 11.9 Suomen Nuorisoseurojen Liiton piirijärjestöt 2005
Distriktsorganisationer inom Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2005
District organisations of the Finnish Youth Association 2005
- 11.10 Kalevan Nuorten Liiton piirijärjestöt 2005
Distriktsorganisationer inom Kalevan Nuorten Liitto 2005
District organisations of Kaleva Youth Association 2005
- 11.11 Finlands Svenska Ungdomsförbundin piirijärjestöt 2006
Landskapsförbunden inom Finlands Svenska Ungdomsförbund 2006
District organisations of Finlands Svenska Ungdomsförbund 2006

11.1 Taidealan ammatillista koulutusta antavat oppilaitokset maakunnittain 2006
Yrkesinriktade läroanstalter inom konstbranschen efter landskap 2006
Vocational educational institutes in the field of art by region 2006

Maakunta – Landskap – Region	Oppilaitoksia – Läroanstalter – Educational institutes				
	2. asteen ammatillinen koulutus – Yrkesutbildning på andra stadiet – Vocational education	Ammattikorkeakoulu- koulutus – Yrkehögskole- utbildning – Polytechnic education	Yliopistokoulutus – Universitetsutbildning – University education	Kansanopistot – Folkhögskolor – Folk high schools	Yhteensä – Totalt – Total
Yhteensä – Totalt – Total	83	23	9	53	168
Uusimaa – Nyland	15	4	5	10	34
– Pääkaupunkiseutu ²⁾					
– Huvudstadsregionen ²⁾					
– Helsinki metropolitan area ²⁾	8	4	5	4	21
– Muu Uusimaa					
– Övriga Nyland					
– Rest of Uusimaa	7	–	–	6	13
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	1	–	–	2	3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	6	3	–	5	14
Satakunta	3	1	–	2	6
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5	1	–	1	7
Pirkanmaa – Birkaland	6	2	2	2	12
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	5	1	–	2	8
Kymenlaakso – Kymmenedalen	3	1	–	2	6
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	1	1	–	2	4
Etelä-Savo – Södra Savolax	2	1	–	4	7
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4	1	–	2	7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	4	1	–	3	8
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	3	1	–	3	7
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	3	1	–	2	6
Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	5	1	–	5	11
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	2	1	–	1	4
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	10	1	1	3	15
Kainuu – Kajanaland	1	–	–	–	1
Lappi – Lappland – Lappland	4	1	1	1	7
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	1	1

2) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähdeet – Källor – Sources:

Tilastokeskus, Henkilötilastot: koulutus – Statistikcentralen, Individstatistik: utbildning – Statistics Finland, Population Statistics: Education

 Karhunen, Paula & Rensujeff, Kaija (2006). Taidealan koulutus ja työmarkkinat. Ammatillisen koulutuksen määrä ja valmistuneiden sijoittuminen. *English summary: Professional training in the arts and the labour market*. Taiteen keskustoimikunta. Tutkimusyksikön julkaisuja 31. Arts Council of Finland. Research Reports 31. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – Arts Council of Finland.

11.2 Kulttuurialan opiskelijat ja tutkinnot koulutusmaakunnittain 2005
Studerande och examina inom kulturbranschen efter utbildningslandskap 2005
Students and degrees in the cultural sector by region of education localities 2005

	Maakunta – Landskap – Region *											
	Uusimaa – Nyland	Pääkaupunki- seutu ¹⁾ – Huvudstads- regionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾	Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	Itä- Uusimaa – Östra Nyland	Varsinais- Suomi – Egentliga Finland	Sata- kunta	Kanta- Häme – Egent- liga Tavast- land	Pirkan- maa – Birka- land	Päijät- Häme – Päijänne- Tavast- land	Kymen- laakso – Kymmene- dalen	Etelä- Karjala – Södra Karelen – South Karelia	Etelä- Savo – Södra Savolax
A. Ammatillinen koulutus²⁾ – Yrkesutbildning²⁾ – Vocational education²⁾												
Opiskelijat – Studerande – Students												
Kulttuuriala – Kultur –												
Culture	2 812	1 760	1 052	98	966	439	412	1 225	764	300	194	441
Tutkinnot – Examina – Degrees												
Kulttuuriala – Kultur –												
Culture	475	266	209	22	212	92	79	340	181	65	67	100
B. Ammattikorkeakoulut³⁾ – Yrkehögskolor³⁾ – Polytechnics³⁾												
Opiskelijat – Studerande – Students												
Käsi- ja taideteollisuusala – Hantverk och konstindustri – Crafts and design												
	356	356	–	–	476	–	484	–	456	293	65	159
Viestintä- ja kuvataideala – Mediekultur och bildkonst – Communication and visual art												
	1 170	1 170	–	–	479	206	–	726	410	293	89	–
Musiikkiala – Musik – Music												
	604	604	–	–	175	–	–	230	229	–	–	–
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance												
	178	178	–	–	115	–	–	–	–	–	–	–
Yhteensä – Totalt – Total ..	2 308	2 308	–	–	1 245	206	484	956	1 095	586	154	159
Tutkinnot – Examina – Degrees												
Käsi- ja taideteollisuusala – Hantverk och konstindustri – Crafts and design												
	70	70	–	–	54	–	86	–	75	49	14	17
Viestintä- ja kuvataideala – Mediekultur och bildkonst – Communication and visual art												
	137	137	–	–	63	33	–	95	47	78	24	–
Musiikkiala – Musik – Music												
	78	78	–	–	40	–	–	28	32	–	–	–
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance												
	28	28	–	–	37	–	–	–	–	–	–	–
Yhteensä – Totalt – Total ..	313	313	–	–	194	33	86	123	154	127	38	17
C. Yliopistot⁴⁾ – Universitet⁴⁾ – Universities⁴⁾												
Opiskelijat – Studerande – Students												
Taideteollinen ala – Konstindustri – Industrial arts												
	1 787	1 787	–	–	–	29	–	–	–	–	–	–
Musiikkiala – Musik – Music												
	1 437	1 437	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance												
	332	332	–	–	–	–	–	108	–	–	–	–
Kuvataideala – Bildkonst – Visual art												
	243	243	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Yhteensä – Totalt – Total ..	3 799	3 799	–	–	–	29	–	108	–	–	–	–
Tutkinnot – Examina – Degrees												
Taideteollinen ala – Konstindustri – Industrial arts												
	245	245	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Musiikkiala – Musik – Music												
	153	153	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance												
	82	82	–	–	–	–	–	15	–	–	–	–
Kuvataideala – Bildkonst – Visual art												
	42	42	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Yhteensä – Totalt – Total ..	522	522	–	–	–	–	–	15	–	–	–	–

11.2 Jatkuu Forts. Cont.											
	Pohjois- Savo – Norra Savolax	Pohjois- Karejala – Norra Karelen – Karelia	Keski- Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä- Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	Keski- Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	Pohjois- Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	Kainuu – Kajanaland	Lappi – Lappland – Lappland	Ahvenan- maa – Åland	Yhteensä – Totalt – Total
A. Ammatillinen koulutus ²⁾ – Yrkesutbildning ²⁾ – Vocational education ²⁾											
Opiskelijät – Studerande – Students											
Kulttuuriala – Kultur – Culture	623	784	618	587	344	342	1 306	308	532	32	13 127
Tutkinnot – Examina – Degrees											
Kulttuuriala – Kultur – Culture	180	174	147	105	76	63	319	82	109	13	2 901
B. Ammattikorkeakoulut ³⁾ – Yrkehögskolor ³⁾ – Polytechnics ³⁾											
Opiskelijät – Studerande – Students											
Käsi- ja taideteollisuusala – Hantverk och konstindustri – Crafts and design	566	168	108	239	51	–	–	–	–	–	3 421
Viestintä- ja kuvataideala – Mediekultur och bildkonst – Communication and visual art	107	316	158	50	117	–	275	–	292	–	4 688
Musiikkiala – Musik – Music	137	95	257	–	65	101	151	–	–	–	2 044
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance	59	–	–	–	59	75	73	–	–	–	559
Yhteensä – Totalt – Total ..	869	579	523	289	292	176	499	–	292	–	10 712
Tutkinnot – Examina – Degrees											
Käsi- ja taideteollisuusala – Hantverk och konstindustri – Crafts and design	113	19	20	66	3	–	–	–	–	–	586
Viestintä- ja kuvataideala – Mediekultur och bildkonst – Communication and visual art	18	38	13	–	28	–	31	–	38	–	643
Musiikkiala – Musik – Music	31	13	33	–	16	23	21	–	–	–	315
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance	9	–	–	–	1	1	8	–	–	–	84
Yhteensä – Totalt – Total ..	171	70	66	66	48	24	60	–	38	–	1 628
C. Yliopistot ³⁾ – Universitet ³⁾ – Universities ³⁾											
Opiskelijät – Studerande – Students											
Taideteollinen ala – Konstindustri – Industrial arts	–	–	–	–	–	–	–	–	944	–	2 760
Musiikkiala – Musik – Music	94	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 531
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	440
Kuvataideala – Bildkonst – Visual art	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	243
Yhteensä – Totalt – Total ..	94	–	–	–	–	–	–	–	944	–	4 974
Tutkinnot – Examina – Degrees											
Taideteollinen ala – Konstindustri – Industrial arts	–	–	–	–	–	–	–	–	89	–	334
Musiikkiala – Musik – Music	15	–	–	–	–	–	–	–	–	–	168
Teatteri- ja tanssiala – Teater och dans – Theatre and dance	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	97
Kuvataideala – Bildkonst – Visual art	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	42
Yhteensä – Totalt – Total ..	15	–	–	–	–	–	–	–	89	–	641

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Opetushallituksen vuoden 2005 luokituksen mukaan. Enligt Utbildningsstyrelsens klassificering av 2005. – According to the 2005 classification of the National Board of Education.

3) Opetushallituksen vuoden 1995 luokituksen mukaan. Enligt Utbildningsstyrelsens klassificering av 2005. – According to the 1995 classification of the National Board of Education.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Henkilötilastot: koulutus – Statistikcentralen, Individstatistik: utbildning – Statistics Finland, Population Statistics: Education

11.3 Taidekorkeakoulujen opiskelijat ja tutkinnot 2005
Studenter och examina vid konsthögskolor 2005
Students and degrees at art academies 2005

	Opiskelijat – Studerandena – Students		Uudet opiskelijat – Nya studerande – First year students	Sisäänpääsy % (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto) – Tillträde % (lägre och högre högskoleexamen) – Admission % (lower and higher university degree)	Tutkinnot – Examina – Degrees		Muut tutkinnot – Andra examens – Other degrees
	Yhteensä – Totalt – Total	Jatko-opiskelijat – Postgraduata studerande – Postgraduate			Muut tutkinto-opiskelijat – Andra examen-studerande – Other degrees	Yhteensä – Totalt – Total	
Kaikki yliopistot yhteensä – Alla universitet totalt – All universities total	176 061	151 030	20 786	17,2	18 684	15 832	897
Taidekorkeakoulut yhteensä – Konsthögskolora totalt – Art academies total	3 997	3 630	555	9,5	551	522	29
Taideteollinen korkeakoulu – Konstindustriella högskolan – University of Art and Design Helsinki	1 816	1 644	265	9,6	245	235	10
Sibelius-Akatemia – Sibelius-Akademien – Sibelius Academy	1 531	1 390	180	18,0	168	153	15
Teatterikorkeakoulu – Teaterhögskolan – Theatre Academy of Finland	407	368	70	5,1	96	94	2
Kuvataiteakatemia – Bildkonstakademien – Academy of Fine Arts	243	228	40	6,7	42	40	2

Lähde – Källa – Source:
 Opetusministeriö, KOTA-tietokanta – Undervisningsministeriet, KOTA-databas – Ministry of Education, KOTA-database

11.4 Vapaan sivistystyön oppilaitosten kulttuurialan vapaana sivistystyönä järjestetty tutkintoon johtamaton koulutus maakunnittain 2005*
 Utbildning inom fritt bildningsarbete, som inte leder till examen och som anordnas inom utbildningsområdet kultur vid läroanstalter för fritt bildningsarbete, efter landskap 2005*
 Education not leading to a qualification was arranged as liberal adult education in the field of culture by region 2005*

Maakunta – Landskap Region	Ooilaioksia – Läroanstalter – Educational institutes		Koulutusala – Utbildningsområde – Field of education		Teatteri ja tanssi – Teater och dans – Theatre and dance	Musikki – Musik – Music	Kuvataide – Bildkonst – Visual art	Kulttuurin ja taiteiden tutkimus – Culture and art research	Muu kulta- tuurialan koulutus – Annan utbildning inom kultur – Other cultural education	Kulttuuriala yhteensä – Kulturbanssch totalt – Culture total					
	Yhteensä – Total	Yhteensä – Total	Yhteensä – Total	Yhteensä – Total											
Yhteensä – Total ...	355	302	35	18	572 597	33 234	23 111	155 741	402 558	251 193	3 642	19 847	19 847	3 146 1923	287 995
Uusimaa – Nyländ ...	51	32	10	9	82 024	15 861	5 792	45 411	66 903	62 486	1 427	6 091	6 091	287 995	
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ ...															
– Huvudstadsregionen ¹⁾ ...															
– Helsingin metropolitan area ¹⁾ ...															
– Muu Uusimaa ...	25	16	3	6	51 370	13 174	4 993	36 955	40 310	43 072	1 149	5 135	5 135	196 158	
– Övriga Nyländ ...															
– Rest of Uusimaa ...	26	16	7	3	30 654	2687	799	8 456	28 593	19 414	278	956	956	91 837	
Itä-Uusimaa – Östra Nyländ ...	7	2	4	1	14 538	123	402	3 792	4 993	4 862	44	260	260	29 014	
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland ...	31	24	5	2	37 618	965	1 287	11 578	16 036	12 671	159	3 187	3 187	83 501	
Satakunta ...	17	17	–	–	31 143	960	264	3 020	12 310	9 494	–	226	226	57 417	
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland ...	8	8	–	–	16 027	341	408	4 090	9 860	8 691	157	67	67	39 641	
Pirkanmaa – Birkaland ...	25	25	–	–	51 826	3 406	6 080	15 461	30 623	20 959	162	4 669	4 669	133 186	
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland ...	8	8	–	–	14 455	1 351	378	4 315	9 551	11 324	830	202	202	42 406	
Kymenlaakso – Kymmenedalen ...	12	12	–	–	15 597	666	947	3 760	10 634	7 173	8	129	129	38 914	
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia ...	10	10	–	–	10 897	30	55	1 552	7 335	7 829	58	639	639	28 395	
Etelä-Savo – Södra Savolax ...	17	17	–	–	21 170	700	420	7 122	28 102	7 412	50	607	607	65 563	
Pohjois-Savo – Norra Savolax ...	18	18	–	–	33 324	41	700	7 066	24 006	12 779	18	192	192	78 126	
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia ...	17	17	–	–	25 966	75	218	6 798	16 387	9 540	–	216	216	59 200	
Keskisuomi – Mellersta Finland – Central Finland ...	23	23	–	–	28 961	1 750	1 252	7 861	33 590	13 675	206	367	367	87 662	
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östrobotnia ...	17	17	–	–	34 824	1 421	1 360	8 580	24 618	11 386	119	196	196	82 504	
Pohjanmaa – Östrobotnia ...	22	3	14	5	32 796	601	471	6 122	24 384	10 264	205	1 474	1 474	76 317	
Keskis-Pohjanmaa – Mellersta Östrobotnia ...	7	6	–	1	10 436	818	625	1 586	8 271	2 534	16	610	610	24 896	
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östrobotnia ...	27	27	–	–	46 317	1 936	1 498	10 010	38 749	23 008	–	175	175	121 693	
Kainuu – Kajanaland ...	11	11	–	–	21 969	160	512	2 621	9 403	2 706	163	80	80	37 614	
Lappi – Lappland ...	25	25	–	–	39 267	1 655	442	4 588	21 805	10 373	20	383	383	78 533	
Lapland ...	2	–	–	–	3 442	374	–	408	2 998	2 027	–	77	77	9 326	
Ahvenanmaa – Åland ...	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

* Vapaan sivistystyön oppilaitoksiin lukeaan liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot, kansalais- ja työväenopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot. – Till läroanstaltarna för fritt bildningsarbete hör idrottsutbildningscenter, folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut, studiecentraller och sommaruniversitet. – Free education institutes include education centres for sport, folk high schools, adult education centres and institutes, study centres and university summer courses.

1) Helsingi – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.
 2) Lisäksi 18 771 opetustuntia annettiin muissa kulin vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. – Dessutom gavs 18 771 undervisningslmmar i andra läroanstalter än läroanstalter för fritt bildningsarbete. – In addition, 18,771 lessons were given in other than free education institutes.

Lähde – Källa – Source:
 Tilastokeskus, Henkilöstötietotilasto – Statistikcentralen, Individstatistik, utbildning – Statistics Finland, Population Statistics: Education

11.5 Musiikkioppilaitokset maakunnittain 2005
Musikläroanstalter efter landsap 2005
Music education institutes by region 2005

	Musiikkioppilaitoksia – Musikläroanstalter – <i>Music education institutes</i>	Omistaja – Ägare – <i>Provider</i>	Opiskelijoita 20.9.2005 – Studerande 20.9.2005 – Students 20.9.2005						
Maakunta – Landskap – <i>Region</i>	Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>	Suomen- kielisiä – Finsk- språkiga – <i>Finnish language</i>	Ruotsin- kielisiä – Svensk- språkiga – <i>Swedish language</i>	Kaksikielisiä (suomi ja ruotsi) – Tvåspråkiga (finska och svenska) – <i>Bilingual (Finnish and Swedish)</i>	Yksityinen – Privat – <i>Private</i>	Kunta – Kommun – <i>Municipality</i>	Kunta- yhtymä – Sam- kommun – <i>Joint municipal board</i>	Ahvenan- maan maakunta – Landskapet Åland – <i>Region of Åland</i>	Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>
Yhteensä – Totalt – Total	91	75	5	11	35	52	3	1	60 876
Uusimaa – Nyland	23	16	2	5	18	5	–	–	18 471
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾									
– Huvudstadsregionen ¹⁾									
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	16	11	2	3	15	1	–	–	13 173
– Muu Uusimaa									
– Övriga Nyland									
– Rest of Uusimaa	7	5	–	2	3	4	–	–	5 298
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	1	–	–	1	–	1	–	–	1 820
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	8	6	–	2	3	5	–	–	3 799
Satakunta	4	4	–	–	–	4	–	–	2 280
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	3	3	–	–	1	2	–	–	2 511
Pirkanmaa – Birkaland	7	7	–	–	2	4	1	–	4 588
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	3	3	–	–	2	1	–	–	2 237
Kymenlaakso – Kymmeneålen	2	2	–	–	2	–	–	–	1 825
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	2	2	–	–	1	1	–	–	1 309
Etelä-Savo – Södra Savolax	2	2	–	–	2	–	–	–	1 518
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4	4	–	–	2	2	–	–	3 226
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	4	4	–	–	–	4	–	–	2 210
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	6	6	–	–	–	5	1	–	2 878
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	5	5	–	–	1	4	–	–	2 432
Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	4	–	2	2	–	4	–	–	2 377
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östernbotten – Central Ostrobothnia	1	–	–	1	1	–	–	–	1 269
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – North Ostrobothnia	6	6	–	–	–	5	1	–	3 099
Kainuu – Kajanaland	2	2	–	–	–	2	–	–	1 322
Lappi – Lappland	3	3	–	–	–	3	–	–	1 453
Ahvenanmaa – Åland	1	–	1	–	–	–	–	1	252

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Henkilötillastot: koulutus – Statistikcentralen, Individstatistik: utbildning – Statistics Finland, Population Statistics: Education

11.6 Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla maakunnittain 2004* Sysselsatt arbetskraft inom kultur efter landskap 2004* Employed labour force in cultural industries by region 2004*										
Toimiala – Näringsgren – Industry	Yhteensä – Totalt – Total	Uusi- maa – Nyland	Pääkau- punki- seutu ¹⁾ – Huvuds- tads- regionen ²⁾ – Helsinki metropoli- tan area ¹⁾	Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	Itä- Uusimaa – Östra Nyland	Varsinais- Suomi – Egentliga Finland	Satakunta	Kanta- Häme – Egentliga Tavastland	Pirkanmaa – Birkaland	Päijät- Häme – Päijänne- Tavastland
Kulttuurin toimialat yhteensä – Kultur- branschen totalt – Cultural industries total. . . .	85 858	38 473	32 548	5 925	2 016	7 655	2 306	2 485	7 539	2 380
Koko työllinen työvoima – Alla sysselsatta – All employed labour force	2 262 359	662 828	487 012	175 816	42 575	199 819	93 336	72 142	201 416	83 316
– josta kulttuuri – varav kulttur – of which culture (%)	3,8	5,8	6,7	3,4	4,7	3,8	2,5	3,4	3,7	2,9
Arkkitehti- ja taideteollinen suunnittelu sekä taide – Arkitekt- och konstindustriell planering samt konst – Architectural and industrial design and art.	6 016	2 978	2 642	336	102	500	117	138	613	185
Arkkitehtipalvelu – Arkitekttjänster – Architectural activities (74203)	3 232	1 665	1 513	152	40	250	47	44	329	86
Taideteollinen muotoilu ja suunn. – Konstindustriell formgivning och planering – Industrial design (74841, 74871)	1 039	534	459	75	24	104	28	29	79	49
Taiteilijatoiminta – Konstnårsverksamhet – Artistic creation (92311)	1 745	779	670	109	38	146	42	65	205	50
Taide- ja antiikkiliikkeet sekä antikvariaatit – Konsthandlar, antikvitetsaffärer och antikvariat – Art and antique shops and second-hand bookshops	532	227	200	27	10	29	14	13	53	36
Taideliikkeet – Konsthandlar – Retail sale of art; art gallery activities (52484)	213	105	95	10	1	12	2	6	16	9
Antiikkiliikkeet – Antikvitetsaffärer – Antique shops (52501)	94	34	28	6	6	5	6	2	9	11
Antikvariaattikauppa – Antikvariat – Second-hand bookshops (52502)	225	88	77	11	3	12	6	5	28	16
Kirjastot, arkistot ja museot yms. – Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m. – Libraries, archives, museums, etc.	10 031	3 330	2 755	575	205	959	330	308	924	297
Kirjastot ja arkistot – Biblioteks- och arkivverksamhet – Library and archives activities (9251)	6 966	2 077	1 659	418	152	622	222	205	607	219
Museot, näyttelyt jne. – Museiverksamhet, utställningar och kulturminnesvård – Museums activities and preservation of historical sites and buildings (9252)	2 859	1 126	980	146	42	330	107	103	298	75
Kasvitieteelliset puutarhat jne. – Botaniska trädgårdar etc. – Botanical and zoological gardens and nature reserves activities (9253)	206	127	116	11	11	7	1	–	19	3
Kirjojen tuotanto ja jakelu – Produktion och distribution av böcker – Production and distribution of books	5 092	2 779	2 402	377	243	362	69	107	405	91
Kirjojen kustantaminen – Bokutgivning – Publishing of books (2211)	2 761	1 733	1 529	204	196	142	17	48	224	56
Kirjansidonta ja viimeistely – Bokbindning – Bookbinding and finishing (2223)	269	162	140	22	12	20	1	2	31	2
Kirjatukkukauppa – Parit Handel med böcker – Wholesale of books (51474)	163	80	63	17	11	17	6	6	3	3
Kirjojen vähittäiskauppa – Detaljhandel med böcker – Retail sale of books (52472)	1 761	678	559	119	23	181	45	50	144	29
Kirjojen postimyyni ja verkkokauppa – Postorder- och nåthandel med böcker – Retail sale of books via mail order houses and net commerce (52611)	138	126	111	15	1	2	–	1	3	1
Sanoma- ja aikakauslehtien tuotanto ja jakelu – Produktion och distribution av tidningar och tidskrifter – Production and distribution of newspapers and periodicals	26 658	10 248	8 328	1 920	800	2 591	926	1 176	2 223	618
Sanomalehtien kustantaminen – Utgivning av dagstidningar – Publishing of newspapers (2212)	8 297	2 369	1 876	493	217	523	346	365	562	293

11.6 jatkuu Forts. Cont.												
Kymen- laakso – Kymmene- dalen	Etelä- Karjala – Södra Karelen – South Karelia	Etelä- Savo – Södra Savolax	Pohjois- Savo – Norra Savolax	Pohjois- Karjala – Norra Karelen – North Karelia	Keski- Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä- Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	Pohjan- maa – Öster- botten – Ostro- bothnia	Keski- Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostro- bothnia	Pohjois- Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	Kainuu – Kajana- land	Lappi – Lapland – Lapland	Ahvenan- maa – Åland
1 596	1 179	2 054	2 396	1 514	3 403	1 483	2 168	661	3 564	699	1 793	494
75 828	53 835	61 385	97 719	62 491	107 265	78 882	76 194	28 879	150 831	30 550	69 954	13 114
2,1	2,2	3,3	2,5	2,4	3,2	1,9	2,8	2,3	2,4	2,3	2,6	3,8
102	56	83	162	79	186	63	95	33	363	20	126	15
56	30	44	94	40	93	35	47	15	255	14	48	–
15	11	7	37	12	27	5	18	5	36	–	16	3
31	15	32	31	27	66	23	30	13	72	6	62	12
15	7	3	10	10	34	11	15	3	27	5	8	2
9	6	1	4	1	6	7	9	2	11	2	2	2
2	–	–	1	1	12	1	2	–	1	1	–	–
4	1	2	5	8	16	3	4	1	15	2	6	–
218	165	316	381	272	489	232	308	96	653	128	369	51
176	138	226	291	238	366	201	254	77	531	105	217	42
31	27	90	90	33	118	20	54	19	112	23	152	9
11	–	–	–	1	5	11	–	–	10	–	–	–
60	55	75	138	44	208	79	106	49	112	41	59	10
16	18	22	64	4	96	10	54	13	17	12	18	1
–	3	–	15	–	12	5	2	–	1	–	–	1
1	1	1	–	1	27	–	2	1	1	1	–	1
42	33	51	59	39	73	63	48	35	92	28	41	7
1	–	1	–	–	–	1	–	–	1	–	–	–
575	412	1 041	691	584	1 332	572	749	216	1 161	191	395	157
255	188	390	318	269	440	234	319	85	609	159	240	116

11.6 jatkuu Forts. Cont.										
Toimiala – Näringsgren – Industry	Yhteensä – Totalt – Total	Uusi- maa – Nyland	Pääkau- punki- seutu ¹⁾ – Huvuds- tads- regionen ¹⁾ – Helsinki metropoli- tan area ¹⁾	Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	Itä- Uusimaa – Östra Nyland	Varsinais- Suomi – Egentliga Finland	Satakunta	Kanta- Häme – Egentliga Tavastland	Pirkanmaa – Birkaland	Päijät- Häme – Päijänne- Tavastland
Aikakauslehtien kustantaminen – Utgivning av tidskrifter – Publishing of journals and periodicals (2213)	4 478	2 849	2 457	392	91	126	136	76	445	59
Muu kustannustoiminta – Annan förlags- verksamhet – Other publishing (2215)	593	327	271	56	5	20	65	74	30	2
Uutistoimistot – Nyhetservice – News agency activities (9240)	428	323	291	32	4	47	1	1	15	6
Sanomalehtien painaminen – Tryckning av dagstidningar – Printing of newspapers (2221) ...	1 801	584	385	199	15	410	77	121	102	7
Muu painaminen – Annan tryckning – Printing n.e.c (2222)	10 152	3 273	2 597	676	450	1 434	278	533	969	212
Ladonta ja painolaattojen valmistus = Painamista edeltävä toiminta – Sättning och annan framställning av tryckoriginal – Composition and plate-making = Pre-press activities (2224)	722	441	386	55	11	18	21	4	61	36
Muu painamiseen liittyvä toiminta – Annan grafisk produktion – Ancillary operations activities related to printing (2225)	160	73	59	14	7	8	1	2	35	1
Aikakausjulkaisujen ja lehtien vähittäiskauppa & Lehtioskot – Detaljhandel med tidskrifter & Tidningskiosker – Retail sale of periodicals & newspaper kiosks (52473 & 52474)	27	9	6	3	–	5	1	–	4	2
Mainonta – Reklam – Advertising	7 165	4 119	3 605	514	117	719	124	123	516	213
Mainostoimistot – Reklambyråer – Advertising agency activities (74401)	5 033	3 096	2 758	338	75	399	67	82	325	149
Suora- ja ulkomainonta – Direkt- och utomhusreklam – Direct and outdoor advertising activities (74402)	480	262	218	44	16	42	9	11	51	8
Muu mainospalvelu – Övrig reklamverksamhet – Other advertising activities (74409)	1 652	761	629	132	26	278	48	30	140	56
Valokuvaus – Fotografering – Photography	2 674	1 155	870	285	53	246	69	65	150	206
Valokuvaamotoiminta – Fotografialateljéer – Photographic studio activities (74811)	910	356	301	55	26	72	36	16	66	24
Optiikka- ja valokuvausvälin. valm. – Tillverkning av optiska instrument och fotoustrustning – Manufacture of optical instruments and photo- graphic equipment (3340)	247	149	121	28	–	47	–	–	3	–
Valokuvien kehittäminen – Framkallning av fotografier – Photographic laboratory activities (74812)	481	233	108	125	14	30	–	3	17	155
Valokuvausvälin. ja -tarv. tukkuk. – Partihandel med fotografieringsutrustning och -tillbehör – Wholesale of photographic equipment and supplies (51475) ..	176	151	131	20	5	10	1	1	–	3
Valokuvausalan vähittäiskauppa – Detaljhandel med fotoartiklar – Retail sale of photographic equipment; photography services (52485)	860	266	209	57	8	87	32	45	64	24
Radio ja televisio – Radio- och television – Radio and television	12 564	6 623	5 626	997	266	1 284	296	195	1 180	232
Radio- ja televisiotoiminta – Radio- och TV-programverksamhet – Radio and television activities (9220)	6 889	4 782	4 208	574	159	163	56	89	731	83
TV- ja radiovastaanott. jne. valm. – Tillverkning av radio- och TV-mottagare samt apparater för upp- tagning och återgivning av ljud och videosignaler – Manufacture of television and radioreceivers, sound or video recording or reproducing apparatus and associated goods (3230)	1 100	95	73	22	5	743	88	2	32	1
Viihde-elektroniikan tukkukauppa – Partihandel med hemelektronik – Wholesale of radio and television goods (51432)	893	644	529	115	23	58	–	8	54	17
Kodinkoneiden ja viihde-elektroniikan vähittäis- kauppa – Detaljhandel med hushållsapparater och hemelektronik – Retail sale of household appliances and radio and television goods (52451)	3 128	837	621	216	76	298	142	84	318	118
Ohjelmansiirtopalvelut – Programöverföringsverk- samhet – Data transmission services (64203)	554	265	195	70	3	22	10	12	45	13

11.6 jatkuu
Forts.
Cont.

Kymen- laakso – Kymmene- dalen	Etelä- Karjala – Södra Karelen – South Karelia	Etelä- Savo – Södra Savolax	Pohjois- Savo – Norra Savolax	Pohjois- Karjala – Norra Karelen – North Karelia	Keski- Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä- Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	Pohjan- maa – Öster- botten – Ostro- bothnia	Keski- Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostro- bothnia	Pohjois- Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	Kainuu – Kajana- land	Lappi – Lappland – Lappland	Ahvenan- maa – Åland
26	103	19	76	59	43	103	81	5	167	5	9	–
6	1	2	3	4	16	1	1	–	32	2	2	–
3	1	3	4	1	5	2	1	1	6	1	3	–
38	32	14	81	38	53	93	23	73	2	–	30	8
239	81	611	206	205	720	100	306	52	322	24	104	33
8	–	1	1	1	43	37	16	–	21	–	2	–
–	5	1	2	7	12	–	–	–	2	–	4	–
–	1	–	–	–	–	2	2	–	–	–	1	–
86	41	71	122	62	270	77	113	42	208	32	90	20
47	31	56	83	37	191	52	67	22	141	22	72	19
–	1	2	5	1	24	12	9	1	20	3	3	–
39	9	13	34	24	55	13	37	19	47	7	15	1
40	36	44	123	50	59	54	117	18	83	35	58	13
17	20	21	33	16	18	20	70	7	47	15	25	5
–	–	3	33	7	4	–	1	–	–	–	–	–
1	4	4	3	7	3	5	–	–	2	–	–	–
1	–	–	–	1	–	–	–	1	2	–	–	–
21	12	16	54	19	34	29	46	10	32	20	33	8
150	133	157	291	163	329	157	297	84	348	95	227	57
51	45	44	62	36	92	29	176	29	98	33	93	38
–	–	16	81	–	19	–	2	1	11	2	2	–
1	6	4	4	3	15	5	25	2	9	1	13	1
92	78	85	104	111	165	114	92	48	211	55	85	15
6	4	8	40	13	38	9	2	4	19	4	34	3

11.6 jatkuu Forts. Cont.										
Toimiala – Näringsgren – Industry	Yhteensä – Totalt – Total	Uusi- maa – Nyland	Pääkau- punki- seutu ¹⁾ – Huvuds- tads- regionen ¹⁾ – Helsinki metropoli- tan area ¹⁾	Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa	Itä- Uusimaa – Östra Nyland	Varsinais- Suomi – Egentliga Finland	Satakunta	Kanta- Häme – Egentliga Tavastland	Pirkanmaa – Birkaland	Päijät- Häme – Päijänne- Tavastland
Elokvien ja videoiden tuotanto ja jakelu – Produktion och distribution av filmer och videor – Production and distribution of motion pictures and videos	3 087	1 675	1 468	207	69	226	71	74	250	72
Elokvien ja videoiden tuotanto – Film- och videoproduktion – Motion picture and video production (9211)	1 252	888	806	82	39	70	20	18	77	18
Kuvatallenteiden jäljentäminen – Reproduktion av videoinspelningar – Reproduction of video recor- ding (2232)	81	71	62	9	1	3	–	–	1	–
Elokvien lev., videoiden tukkujak. = Elokvien ja videoiden levitys – Film- och videodistribution – Motion picture and video distribution (9212)	186	163	145	18	3	1	1	2	3	5
Videofilmiin vuokraus – Uthyrning av videofilmer – Renting of videotapes (71401)	1 000	345	272	73	13	99	29	39	107	30
Elokvien esittäminen – Filmvisning – Motion picture projection (9213)	568	208	183	25	13	53	21	15	62	19
Musiikin ja äänitteiden tuotanto ja jakelu – Produktion och distribution av musik och ljudinspelningar – Production and distribution of music and sound recordings	1 240	635	545	90	19	106	17	36	103	40
Soittimen valmistus – Tillverkning av musikinstrument – Manufacture of musical instruments (3630)	129	52	32	20	–	3	1	7	18	2
Äänitallenteiden kustantaminen – Fonogramut- givning – Publishing of sound recordings (2214) ..	382	215	190	25	6	40	4	9	32	19
Äänitallenteiden jäljentäminen – Reproduktion av ljudinspelningar – Reproduction of sound recording (2231)	108	69	60	9	2	1	–	10	9	4
Musiikkitarvikkeiden tukkukauppa – Partihandel med musikartiklar – Wholesale of musical instru- ments and supplies (51481)	179	136	116	20	5	8	1	1	1	1
Soittimien ja musiikkitarvikkeiden vähittäisk. – Detailhandel med instrument och musikutrustning – Retail sale of musical equipment and supplies (52452)	442	163	147	16	6	54	11	9	43	14
Huvipuistot ja pelit sekä muu viihde ja virkistys – Nöjesparker, spel och annan underhållnings- och rekreationsverksamhet – Amusement parks, games and other entertainment and recreation	10 799	4 704	4 107	597	132	633	273	250	1 122	390
Huvipuistot – Nöjesparksverksamhet – Fair and amusement park activities (9233)	263	97	85	12	1	19	1	12	77	–
Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelu – Spel- och vadhållningsverksamhet – Gambling and betting activities (9271)	2 656	1 131	964	167	27	133	71	103	221	74
Pelien ja leikkikalujen valmistus – Tillverkning av spel och leksaker – Manufacture of games and toys (3650)	183	77	57	20	1	2	16	3	4	5
Lelujen ja pelien tukkukauppa – Partihandel med leksaker och spel – Wholesale of toys and games (51483)	256	124	104	20	3	54	–	–	23	3
Näyttämö- ja konserttitoiminta – Scen- och konserttverksamhet – Theatre and concert activities (92312)	5 239	2 365	2 160	205	56	318	148	86	423	235
Taidelaitokset = Kulttuurin ja viihteen tukipalvelut – Stöd tjänster för kultur och underhållning – Operation of arts facilities (9232)	626	366	344	22	5	8	–	5	184	23
Muut viihdepalvelut – Annan nöjesverksamhet – Other entertainment activities n.e.c (9234)	752	348	279	69	12	58	21	22	74	23
Muualla luokittelem. virkistyspalvelut – Rekreationstjänster som ej ingår i någon annan grupp – Other recreational activities n.e.c (9272) ..	824	196	114	82	27	41	16	19	116	27

* Vuoden 2002 toimialaluokituksella (TOL2002). – Enligt näringsgrensindelningen år 2002 (TOL2002). – The figures are classified according to the 2002 classification of industries (TOL2002).

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source

Tilastokeskus, työssäkäyntitilastot – Statistikcentralen, sysselsättningsstatistik – Statistics Finland, Employment Statistics

11.6 jatkuu Forts. Cont.												
Kymen- laakso – Kymmene- dalen	Etelä- Karjala – Södra Karelen – South Karelia	Etelä- Savo – Södra Savolax	Pohjois- Savo – Norra Savolax	Pohjois- Karjala – Norra Karelen – North Karelia	Keski- Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä- Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	Pohjan- maa – Öster- botten – Ostro- bothnia	Keski- Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostro- bothnia	Pohjois- Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia	Kainuu – Kajana- land	Lappi – Lappland – Lappland	Ahvenan- maa – Åland
76	66	22	74	42	71	27	70	10	99	30	61	2
17	2	3	8	8	15	1	15	2	35	1	15	-
-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	1	1	1	-	-	4	-	-	-
37	43	10	43	17	38	18	34	7	42	15	33	1
22	17	9	23	16	15	7	21	1	18	14	13	1
8	18	11	30	22	43	26	34	9	42	16	17	8
-	1	1	5	7	3	2	1	1	5	13	7	-
3	11	4	4	2	9	6	9	1	7	1	-	-
1	-	-	1	3	-	2	1	1	2	-	-	2
-	2	1	2	1	7	5	3	2	2	-	1	-
4	4	5	18	9	24	11	20	4	26	2	9	6
266	190	231	374	186	382	185	264	101	468	106	383	159
11	-	9	2	-	1	-	21	-	1	-	11	-
40	44	68	74	42	134	52	58	33	141	31	87	92
2	-	-	1	-	13	1	5	-	2	-	-	51
9	4	-	8	2	3	2	5	1	13	1	1	-
162	93	115	227	121	171	105	127	61	211	56	147	12
-	1	11	1	2	1	-	1	-	1	4	13	-
16	20	6	18	10	27	15	10	4	45	5	15	3
26	28	22	43	9	32	10	37	2	54	9	109	1

11.7 Taidealan ammattien työttömät työnhakijat TE-keskuksittain 2006 * Arbetslösa arbetssökande inom konstbranschen efter arbetskrafts- och näringscentral 2006* Unemployed jobseekers in artistic occupations by employment and economic development centres 2006						
Ammatti – Yrke – Occupation	Yhteensä – Totalt – Total	Uusimaa – Nyland	Varsinais-Suomi – Egentliga Finland – Southwest Finland	Satakunta	Häme – Tavastland	Pirkanmaa – Birkaland
Taidealan ammatit yhteensä – Yrken inom konstbranschen totalt – Artistic occupations total	3 776	1 598	295	121	227	449
Kaikki työvoimatoimistoissa rekisteröidyt työttömät työnhakijat (vuosikeskiarvo, 1 000 henkeä) – Alla arbetslösa arbetssökande registrerade i arbetskraftsbyråerna (årsmedeltal, 1 000 personer) – All unemployed jobseekers recorded in the employment service register (yearly average, 1,000 persons)	249 519	54 884	17 679	12 679	19 086	23 184
Koko väestön työttömyysaste (vuosikeskiarvo, %) ¹⁾ – Hela befolkningens relativa arbetslöshetsstal (årsmedeltal, %) ¹⁾ – Unemployment rate (whole population) (yearly average, %) ¹⁾	7,7	5,4	6,5	7,3	8,0	7,9
Arkkitehdit, rakennusarkkitehdit – Arkitekter, byggnadsarkitekter – Architects, construction architects (00010–00090)	185	92	13	2	14	23
Arkkitehti – Arkitekt – Architect	85	55	4	–	1	10
Rakennusarkkitehti – Byggnadsarkitekt – Construction architect	72	23	7	2	10	12
Kaavoitusarkkitehti – Planläggningsarkitekt – Planning architect	2	2	–	–	–	–
Maisema-arkkitehti – Landskapsarkitekt – Landscape architect	16	6	1	–	2	1
Muu arkkitehti – Annan arkitekt – Other architect	10	6	1	–	1	–
Kirjailijat – Författare – Authors (071)	57	31	4	2	1	7
Kirjailija – Författare – Author	32	17	3	1	1	2
Kaunokirjallisuuden kääntäjä – Skönlitterär översättare – Fiction translator	14	9	–	–	–	1
Kriitikko – Kritiker – Critic	2	1	–	–	–	1
Dramaturgi – Dramaturg – Dramatist	8	4	–	1	–	3
Muu alaryhmään 071 kuuluva – Annan i undergrupp 071 – Other authors	1	–	1	–	–	–
Kuvataiteilijat – Bildkonstnärer – Visual artists (072)	1 156	424	83	51	68	166
Taidemaalari – Målare – Painter	350	142	27	20	23	49
Graafikko – Grafiker – Graphic artist	98	35	6	7	4	8
Kuvanveistäjä – Skulptör – Sculptor	77	21	5	4	4	13
Graafinen suunnittelija – Grafisk planerare – Graphic designer	380	136	20	13	22	60
Taittäjä – Ombrytare – Layout editor	36	17	1	1	–	4
Kuvittaja – Illustratör – Illustrator	56	21	5	1	3	14
Elokuvanpiirtäjä – Filmtecknare – Animator	10	3	5	1	–	–
Muotipiirtäjä – Modetecknare – Fashion designer	1	–	–	–	–	–
Lavastaja – Scenograf/Dekorator – Set designer	64	25	1	1	5	9
Lavastusmestari, -maalari – Scendekormästare, -målare – Stage master, painter	12	4	2	–	1	2
Muu alaryhmään 072 kuuluva – Annan i undergrupp 072 – Other visual artists	72	20	11	3	6	7
Muotoilijat – Formgivare – Designers (073)	402	133	43	10	34	36
Keramiikkataiteilija ja lasitaitelijä – Keramikkonstnär och glaskonstnär – Ceramist and glassware artist	44	15	4	1	3	6
Sisustus- ja kalustesuunnittelija – Inredningsarkitekt och möbeldesigner – Interior and furnishing designer	100	43	11	2	11	8
Teollinen muotoilija – Industriell formgivare – Industrial designer	100	32	12	2	12	5
Tekstiilitaiteilija – Textilkonstnär – Textile artist	62	23	8	1	3	3
Kankaansuunnittelija – Dessinatör – Textile designer	24	5	2	2	1	1
Muu alaryhmään 073 kuuluva – Annan i undergrupp 073 – Other designers	72	15	6	2	4	13
Valokuvaajat, elokuvaajat – Fotografer, filmfotografer – Photographers, motion picture camera operators (074)	389	143	29	15	16	51
Ateljeevalokuvaaja – Ateljéfotograf – Studio photographer	177	67	15	7	6	18
Mainoskuvaaja – Reklamfotograf – Commercial photographer	9	3	–	–	1	1
Lehtivalokuvaaja – Pressfotograf – Press photographer	42	8	2	3	5	9
Elokuvaaja – Filmfotograf – Motion picture camera operator	38	19	3	–	–	5
Laitoskuvaaja – Institutionsfotograf – Industrial photographer	1	–	–	–	–	–
Televisiokuvaaja – Tv-fotograf – Television camera operator	101	34	6	5	4	17
Muu alaryhmään 074 kuuluva – Annan i undergrupp 074 – Other photographers and cinematographers	21	12	3	–	–	1

11.7 jatkuu Forts. Cont.										
Kaakkois-Suomi – Sydöstra Finland – South-eastern Finland	Etelä-Savo – Södra Savolax – South Savo	Pohjois-Savo – Norra Savolax – North Savo	Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	Pohjanmaa – Österbotten – Ostrobothnia	Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – Northern Ostrobothnia	Kainuu – Kajanaland	Lappi – Lapland – Lapland	Ahvenanmaa – Åland
149	61	130	94	189	43	83	188	26	116	7
17 818	8 438	13 111	11 439	15 741	7 194	8 584	19 971	6 305	13 094	311
9,2	11,5	9,8	10,4	10,3	7,3	6,4	9,8	17,1	12,4	3,4
8	4	6	4	7	-	2	8	-	2	-
4	2	1	2	-	-	-	6	-	-	-
2	1	4	1	6	-	1	1	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	1	-	1	-	1	1	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	3	1	-	2	3	-	-	-
2	1	-	3	-	-	1	1	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47	19	33	39	65	12	31	69	9	39	1
12	7	4	10	14	3	8	14	1	16	-
7	2	3	3	7	-	4	10	-	1	1
1	-	3	8	-	-	3	9	-	6	-
15	4	18	9	35	4	10	24	1	9	-
2	1	2	2	2	-	2	1	-	1	-
1	2	-	-	2	2	-	3	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	-	2	2	2	1	4	6	-	-
1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
3	1	3	4	3	1	3	3	-	4	-
19	11	28	14	18	5	7	21	7	15	1
2	2	2	2	1	2	1	-	-	2	1
3	2	2	2	3	-	1	8	3	1	-
6	3	13	5	3	1	2	2	-	2	-
2	2	6	2	3	-	-	3	1	5	-
1	1	-	1	2	1	1	5	1	-	-
5	1	5	2	6	1	2	3	2	5	-
13	8	15	8	25	4	7	33	5	17	-
4	4	5	5	17	2	5	10	3	9	-
1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
1	1	1	-	2	1	1	6	1	1	-
1	-	-	2	1	-	-	3	-	4	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
6	2	7	-	4	-	1	12	-	3	-
-	-	2	1	-	-	-	1	1	-	-

11.7 Jatkuu Forts. Cont.							
Ammatti – Yrke – Occupation	Yhteensä – Totalt – Total	Uusimaa – Nyland	Varsinais-Suomi – Egentliga Finland – Southwest Finland	Satakunta	Häme – Tavastland	Pirkanmaa – Birkaland	
Näyttämötaiteilijat – Scenkonstnärer – Stage artists (075) ...	363	222	25	6	15	43	
Näyttelijä – Skådespelare – Actor	238	143	17	5	8	34	
Laulaja (taidemusiikki) – Sångare (konstmusik) – Singer (artistic music)	33	24	–	1	2	1	
Tanssija – Dansare – Dancer	68	43	6	–	4	5	
Varieteetaiteilija – Varietéartist – Variety artist	10	5	1	–	1	1	
Muu alaryhmään 075 kuuluva – Annan i undergrupp 075 – Other stage artists	14	7	1	–	–	2	
Muusikot – Musiker – Musicians (076)	691	293	47	22	51	60	
Säveltäjä – Kompositör – Composer	18	11	1	1	–	3	
Orkesterin- ja kuoronjohtaja – Orkesterdirigent och körledare – Orchestra and choir director	10	5	1	–	1	–	
Kirkkomuusikko – Kyrkomusiker – Church musician	37	10	5	3	1	2	
Muusikko (eri instrumentit) – Musiker (olika instrument) – Musician (various instruments)	494	209	29	13	39	40	
Laulaja (kevyt musiikki) – Sångare (lätt musik) – Singer (light music)	73	37	7	4	5	7	
Tanssiorkesterit (1–8 jäsentä) – Dansorkestrar (1–8 medlemmar) – Dance orchestras (1–8 members)	3	2	–	–	–	1	
Muu alaryhmään 076 kuuluva ²⁾ – Annan i undergrupp 076 ²⁾ – Other musicians ²⁾	56	19	4	1	5	7	
Ohjaajat, näyttämöestiarit – Regissörer, scenmästare – Directors, stage managers (077)	364	194	33	10	14	44	
Ohjaaja – Regissör – Director	169	94	21	5	4	17	
Teatterituottaja – Teaterproducent – Theatrical producer	24	18	1	–	2	2	
Näyttämöpäällikkö – Inspicient – Stage manager	10	8	–	–	–	–	
Kuvaussihteeri – Skripta – Director's assistant	53	28	4	1	5	8	
Tarpeistonhoitaja – Rekvisitaföreståndare – Properties assistant	7	3	–	–	–	2	
Valaistumestari – Belysningsmästare – Lighting supervisor	34	14	2	2	2	5	
Elokuvaleikkaaja – Filmklippare – Film cutter	23	15	–	1	–	4	
Muu alaryhmään 077 kuuluva – Annan i undergrupp 077 – Other directors and stage managers	44	14	5	1	1	6	
Muu taide- ja viihdealan työ – Annat arbete inom konst- och underhållningsbranschen – Other artistic and entertainment work (079)	169	66	18	3	14	19	
Naamioija – Maskör – Makeup artist	72	32	9	–	5	9	
Tarpeistonhankkija – Rekvisitör – Properties purchaser	2	1	–	–	–	–	
Puvustonhoitaja – Föreståndare för kostymateljé – Wardrobe manager	8	5	1	–	–	1	
Kuiskaaja – Sufflör – Prompt	1	–	–	1	–	–	
Muu alaryhmään 079 kuuluva – Annan i undergrupp 079 – Others	86	28	8	2	9	9	

* TE-keskus = työvoima- ja elinkeinokeskus. – TE-central=arbetskrafts- och näringscentralen.

1) Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan. – Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning. – According to the Labour Force Survey of Statistics Finland.

2) Sisältää myös musiikkijuontajat vuodesta 2005 alkaen. – Inkluderar även programvärdar från och med 2005. – Includes also music presenters from 2005.

Lähteet – Källor – Sources:

Työministeriö, työnvälitystilasto – Arbetskraftsministeriet, arbetsförmedlingsstatistik – Ministry of Labour, Employment service statistics

Tilastokeskus: Elinolot, työelämä – Statistikcentralen: Vällärdstatistik, arbetskraft – Statistics Finland: Social Statistics, Labour Force

11.7 Jatkuu
Forts.
Cont.

Kaakkois-Suomi – Sydöstra Finland – South-eastern Finland	Etelä-Savo – Södra Savolax – South Savo	Pohjois-Savo – Norra Savolax – North Savo	Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – Northern Ostrobothnia	Kainuu – Kajanaland	Lappi – Lappland – Lapland	Ahvenanmaa – Åland
9	5	10	1	5	3	5	4	1	5	4
6	4	7	–	4	1	2	2	1	2	2
1	1	1	–	–	–	–	1	–	–	1
–	–	1	1	1	1	3	1	–	2	–
1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
1	–	1	–	–	1	–	–	–	1	–
37	9	26	13	47	13	18	33	2	20	–
–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–
–	–	–	–	3	–	–	–	–	–	–
–	1	4	–	2	–	1	6	–	2	–
28	8	18	12	38	10	14	21	–	15	–
3	–	2	–	2	1	1	4	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	–	2	1	2	2	1	1	2	3	–
9	2	7	8	11	4	6	9	1	11	1
6	–	4	2	5	1	4	1	–	4	1
–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	–
–	–	1	–	4	–	1	1	–	–	–
–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	2	–	1	–	3	1	2	–
–	–	–	–	1	–	–	1	–	1	–
3	1	2	3	1	1	1	2	–	3	–
5	2	5	4	10	2	5	8	1	7	–
1	–	2	1	5	1	2	4	–	1	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–
–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4	2	3	2	5	1	3	4	1	5	–

11.8 Ruotsinkieliset yhdistykset alueittain 1965 ja 1966–2000*
Svenskspråkiga föreningar efter region 1965 och 1966–2000
Associations with Swedish as working language by region 1965 and 1966–2000*

Alue – Region	1965		1966–2000	
	Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%
Yhteensä – Totalt – Total	3 879	100	2 930	100
Helsinki – Helsingfors	690	18	313	11
Itä-Uusimaa – Östra Nyland – East Uusimaa	410	11	138	5
Keski-Uusimaa – Mellersta Nyland – Central Uusimaa	313	8	230	8
Länsi-Uusimaa – Västra Nyland – West Uusimaa	413	11	327	11
Eteläinen Turunmaa – Södra Åboland – South Turunmaa	318	8	276	10
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia	333	9	443	15
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia	510	13	402	14
Pohjois-Pohjanmaa 1 – Norra Österbotten 1 – North Ostrobothnia 1	418	11	323	11
Pohjois-Pohjanmaa 2 – Norra Österbotten 2 – North Ostrobothnia 2	173	5	102	3
Ahvenanmaa – Åland	310	8	376	9

* Sisältää vuonna 1965 rekisterissä olleet sekä 1966–2000 rekisteröityneet yhdistykset. – Inkl. föreningar som varit registrerade i 1965 och som registrerats under perioden 1966–2000. – Includes associations which were registered in 1965 and which have become registered during 1966–2000.

Lähde – Källa – Source:

Kreander Maria (2006). De svenska och tvåspråkiga föreningarna. Teoksessa – I verket – In: Liebkind Karmela & Sandlund Tom (toim. – red. – eds.) (2006). Räcker det med svenskan? Om finlandssvenskarnas anknytning till sina organisationer. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland 684. Helsinki – Helsingfors: Ruotsalaisen kirjallisuuden seura – Svenska litteratursällskapet i Finland – Society of Swedish Literature in Finland.

11.9 Suomen Nuorisoseurojen Liiton piirijärjestöt 2005
Distriktsorganisationer inom Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2005
District organisations of the Finnish Youth Association 2005

Piirijärjestö – Distriktsorganisation – District organisation	Nuorisoseuroja – Ungdomsföreningar – Youth societies	Henkilöjäseniä – Personmedlemmar – Individual members
Yhteensä – Totalt – Total	859	82 729
Etelä-Hämeen Nuorisoseurojen Liitto ry.	82	5 809
Eteläkarjalaisten Nuorisoseurojen Liitto ry.	36	2 918
Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura ry.	107	15 076
Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto ry.	34	1 014
Hämeen Nuorisoseurain Liitto ry.	82	6 637
Kainuun Nuorisoseurojen Keskuseura ry.	14	1 092
Keski-Pohjanmaan Nuorisoseura ry.	45	5 304
Keski-Suomen Nuorisoseurain Liitto ry.	52	4 182
Kymen Nuorisoseurojen Liitto ry.	25	2 814
Laatokan-Karjalan Nuorisoseurojen Liitto ry.	7	867
Lapin Nuorison Liitto ry.	58	5 270
Pohjois-Karjalan Nuorisoseurojen Liitto ry.	31	2 126
Pohjois-Pohjanmaan Nuorisoseurojen Liitto ry.	84	10 335
Pohjois-Savon Nuorisoseurojen Liitto ry.	47	3 614
Satakunnan Nuorisoseurojen Liitto ry.	55	5 421
Uudenmaan Nuorisoseurojen Liitto ry.	45	5 761
Varsinais-Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry.	28	2 139
Ylä-Savon Nuorisoseurojen Liitto ry.	27	2 350

Lähde – Källa – Source:

Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus – Verksamhetsberättelse 2005. – Finnish Youth Association. Activity report 2005.

11.10 Kalevan Nuorten Liiton piirijärjestöt 2005 *
Distriktsorganisationer inom Kalevan Nuorten Liitto 2005 *
District organisations of Kaleva Youth Association 2005 *

Piirijärjestö – Distriktsorganisation – District organisation	Paikallisyhdistyksiä – Lokala föreningar – Local societies	Henkilöjäseniä – Personmedlemmar – Individual members
Yhteensä – Totalt – Total	705	27 847
Kalevan Nuorten Etelä-Hämeen piiri	82	2 761
Kalevan Nuorten Etelä-Karjalan piiri	30	1 292
Kalevan Nuorten Etelä-Pohjanmaan piiri	41	2 163
Hämeen Kalevan Nuoret	73	1 941
Kalevan Nuorten Keski-Pohjanmaan piiri	44	2 097
Kalevan Nuorten Keski-Suomen piiri	53	1 539
Kalevan Nuorten Kymenlaakson piiri	19	803
Kalevan Nuorten Lapin piiri	44	1 763
Kalevan Nuorten Pohjois-Karjalan piiri	40	1 091
Kalevan Nuorten Pohjois-Pohjanmaan piiri	90	3 115
Kalevan Nuorten Pohjois-Savon piiri	63	1 613
Kalevan Nuorten Satakunnan piiri	37	2 057
Kalevan Nuorten Uudenmaan piiri	33	2 050
Kalevan Nuorten Varsinais-Suomen piiri	29	1 212
Kalevan Nuorten Ylä-Savon piiri	27	2 350

* Lisäksi liiton jäseninä ovat Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto sekä Kainuun Nuorisoseurojen Keskusseura. Henkilöjäseniä oli edellisessä 1 014, jälkimmäisessä 1 095 vuonna 2005. – Dessutom är Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto samt Kainuun Nuorisoseurojen Keskusseura medlemmar inom Kalevan Nuorten Liitto. Den ena hade 1 014, den andra 1 095 personmedlemmar år 2005. – *Moreover, Etelä-Savon Nuorisoseurojen Liitto and Kainuun Nuorisoseurojen Keskusseura are members of Kaleva Youth Association. The former had 1,014 and the latter 1,095 individual members in 2005.*

Lähde – Källa – Source:

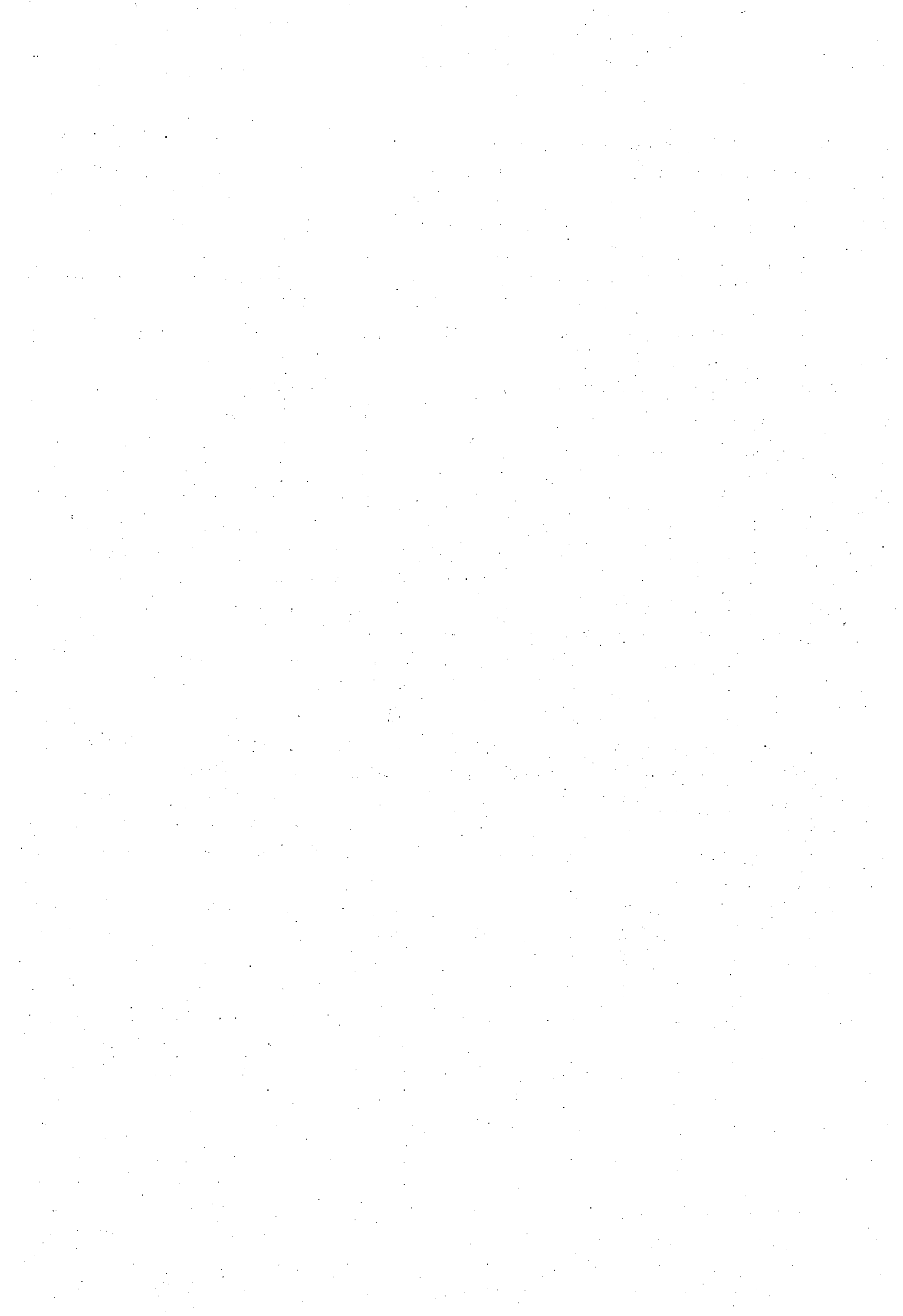
Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus – Verksamhetsberättelse 2005. Vantaa: Kalevan Nuorten Liitto. – *Kaleva Youth Association. Activity report 2005.*

11.11 Finlands Svenska Ungdomsförbundin piirijärjestöt 2006
Landskapsförbunden inom Finlands Svenska Ungdomsförbund 2006
District organisations of Finlands Svenska Ungdomsförbund 2006

Piirijärjestö – Landskapsförbund – District organisation	Nuorisoseuroja – Ungdomsföreningar – Youth societies	Henkilöjäseniä – Personmedlemmar – Individual members
Yhteensä – Totalt – Total	262	51 561
Nylands Svenska Ungdomsförbund rf. (NSU)	108	20 000
Svenska Österbottens Ungdomsförbund rf. (SÖU) – Swedish Ostrobothnian Union of Organized Youth	101	18 561
Åbolands Ungdomsförbund rf. (ÅUF)	31	11 000
Ålands Ungdomsförbund rf.	22	2 000

Lähde – Källa – Source:

Piirijärjestöjen ilmoitukset – Landskapsförbundens uppgifter – *Reports of the district organisations*

12 Kulttuurin alueellisista eroista Suomessa: yhteenvetoa

Kulttuurialan liiketoiminta on Suomessa keskittynyt voimakkaasti kaupunkeihin, erityisesti pääkaupunkiseudulle. Kulttuurialan toimipaikkoja oli Suomessa Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan yli 16 000 vuonna 2005. Toimipaikoista noin 37 prosenttia sijaitsi pääkaupunkiseudulla, henkilöstöstä lähes puolet, mutta liikevaihdosta lähes kaksi kolmannesta muodostui pääkaupunkiseudun kulttuurialan toimipaikoissa. Osuudet ovat pysyneet suunnilleen ennallaan viime vuosina. Selvimmin pääkaupunkiseudulle ovat keskittyneet kirjojen ja aikakauslehtien sekä äänitteiden kustantamot. Näillä toimialoilla koko maan liikevaihdosta vähintään kolme neljänestä syntyy pääkaupunkiseudun yrityksissä. Valokuvausliikkeet, kirjakaupat, musiikkiliikkeet ja sanomalehtien kustantamot ovat enemmän levinneet myös muualle Suomeen. Näillä toimialoilla liikevaihdossakin pääkaupunkiseudun osuus jää noin kolmannekseen. (Taulukot 12.1 ja 12.2.)

Kulttuurilaitokset ovat sijoittuneet tasaisemmin eri puolille maata kuin kulttuurialan liiketoiminta. Niistäkin monet ovat lähes pelkästään kaupungeissa: esimerkiksi kaikki rahoituslain piiriin kuuluvat teatterit sekä orkesterit Tallaria lukuun ottamatta. Museoista ja kulttuuritaloista noin 80 prosenttia on kaupunkimaisissa kunnissa, elokuvateatterien saleista ja paikoista sekä kulttuuritapahtumista kaksi kolmannesta. Kulttuurilaitoksista suhteellisesti eniten maaseudulla on kirjastoja ja seurantalaja: edellisistä 44 prosenttia ja jälkimmäisistä 58 prosenttia sijaitsee maaseutumaisissa kunnissa. (Taulukot 12.3 ja 12.4.)

Kulttuurin harrastaminen on tavallista myös maaseudulla, vaikkakin maaseudun ja kaupunkien kulttuuriharrastuksissa on eroja: museossa, teatterissa, elokuvissa ja konserteissa käyminen sekä kirjojen lukeminen on yleisempää kaupungeissa, kun taas käsitöiden tekeminen, lehtien lukeminen, valokuvaaminen ja musiikin kuuntelu radiosta on yhtä yleistä kaupungeissa sekä maaseudulla. Pääkaupunkiseudulla ulkomaisten lehtien lukeminen sekä konserteissa ja taidemuseoissa käyminen on selvästi yleisempää kuin muualla Suomessa. (Taulukot 12.5 ja 12.6.)

Suomenruotsalaisella kulttuurilla on perinteisesti vahva asema suomenruotsalaisilla alueilla: Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan rannikolla sekä Ahvenanmaalla. Finnäs (2004) mukaan kulttuurin säilymisen uhkana on suomenruotsalaisen väestön jatkuva väheneminen syntyvyyden laskun, ikääntymisen, avioitumisten muunkielisten kanssa, suomenkie-

12 Om regionala skillnader inom kultur i Finland: en sammanfattning

Affärsverksamheten i kulturbranschen är i Finland starkt koncentrerad till städerna, speciellt till huvudstadsregionen. Enligt Statistikcentralens företagsregister fanns det år 2005 mer än 16 000 arbetsställen i kulturbranschen i Finland. Av dessa var ungefär 37 procent i huvudstadsregionen och nästan hälften av personalen, men av omsättningen uppstod nästan två tredjedelar på arbetsställen i huvudstadsregionen. Andelarna har i stort sett varit samma under senare år. Tydligast koncentrerade till huvudstadsregionen är bok- och tidskrifts- samt inspelningsförlagen. I de här näringsgrenarna uppkommer minst tre fjärdedelar av hela landets omsättning i företagen i huvudstadsregionen. Fotograferingsaffärerna, bokhandlarna, musikkaffärerna och dagstidningsförlagen är mera utspridda också på andra håll i landet. Inom dessa näringsgrenar är huvudstadsregionens andel även av omsättningen bara omkring en tredjedel. (Tabellerna 12.1 och 12.2.)

Kulturinstitutionerna är jämnare utspridda över landet än affärsverksamheten i branschen. Också av institutionerna verkar många nästan enbart i städer: exempelvis alla teatrar och orkestrar som omfattas av finansieringslagen, frånsett Tallari. Av museerna och kulturhusen finns ungefär 80 procent i urbana kommuner, och två tredjedelar av biografalongerna och sittplatserna samt kulturevenemangen. Av kulturinstitutionerna finns det relativt sett mest bibliotek och föreningshus på landsbygden: 44 procent av de föregående och 58 procent av de senare ligger i landsbygdskommuner. (Tabellerna 12.3 och 12.4.)

Det är också vanligt med kulturutövande på landsbygden, även om det finns skillnader mellan kulturhobbyerna på landsbygden och i städerna: det är vanligare att gå på museum, teater, film och konsert och att läsa böcker i städerna, medan handarbete, tidningsläsning, fotografering och att lyssna på musik i radio är lika allmänt i städerna som på landsbygden. I huvudstadsregionen är det betydligt vanligare att läsa utländska tidningar samt att gå på konsert och besöka konstmuseer än på andra håll i landet. (Tabellerna 12.5 och 12.6.)

Den finlandssvenska kulturen har av tradition en stark ställning i de finlandssvenska områdena: Nyland, Egentliga Finland och den österbottniska kusten samt Åland. Enligt Finnäs (2004) hotas bevarandet av kulturen av att den finlandssvenska befolkningen hela tiden minskar som en följd av sjunkande nativitet, åldrande, äktenskap över språkgränserna, det ökade antalet finskspråkiga i traditionellt svenskspråkiga om-

listen määrän kasvun perinteisillä ruotsinkielisillä alueilla sekä maastamuuton seurauksena. Suomenruotsalaisten vahva yhteiskunnallinen asema ja aktiivisuus oman kulttuurin vaalimisessa on toistaiseksi pystynyt säilyttämään kulttuurin elinvoimaisena.

Saamelaiskulttuuri on Euroopan unionin vähemmistö- ja aluepolitiikan myötä saanut entistä enemmän painoarvoa. Sen säilymisen uhkana ovat elinympäristön muutokset, saamelaisväestön poismuutto saamelaisten kotiseutualueelta ja samalla perinteisen, poronhoitoon perustuvan elämäntavan muuttuminen (Kestävän kehityksen kansallinen kokonaisarvio 2003).

råden samt emigration. Finlandssvenskarnas starka samhällsställning och aktivitet i fråga om att värna om den egna kulturen har tills vidare lyckats bevara kulturen livskraftig.

Samekulturen har i och med Europeiska unionens minoritets- och regionpolitik fått större betydelse än tidigare. Kulturen hotas av förändringarna i livsmiljön, samebefolkningens utflyttning från de samiska hembygdsområdena och samtidigt av att den traditionella livsstil, som bygger på renskötsel förändras (Kestävän kehityksen kansallinen kokonaisarvio 2003).

Taulukot – Tabeller – Tables

- 12.1 Kulttuurialan toimipaikat maakunnittain 2005
Arbetsställen inom kulturbranschen efter landskap 2005
Establishments in the field of culture by region 2005
- 12.2 Eräät kulttuurialan toimialat koko maassa ja pääkaupunkiseudulla 2005
Några kulturnäringsgrenar i hela landet och i huvudstadsregionen 2005
Certain cultural businesses in the whole country and in the Helsinki metropolitan area 2005
- 12.3 Eräät kulttuurilaitokset kuntatyyppin mukaan
Några kulturinstitutioner enligt kommuntyp
Certain cultural institutions according to type of municipality
- 12.4 Eräät kulttuurilaitokset koko maassa ja pääkaupunkiseudulla
Några kulturinstitutioner i hela landet och i huvudstadsregionen
Certain cultural institutions in the whole country and in the Helsinki metropolitan area
- 12.5 Kulttuurin harrastaminen kuntatyyppin mukaan 2002
Kulturutövande efter kommuntyp 2002
Cultural activities by type of municipality 2002
- 12.6 Kulttuurin harrastaminen pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa 2002
Utövande av kulturaktiviteter i huvudstadsregionen och övriga Finland 2002
Cultural activities in the Helsinki metropolitan area and the rest of Finland 2002

12.1 Kulttuurialan toimipaikat maakunnittain 2005 Arbetsställen inom kulturbranschen efter landskap 2005 Establishments in the field of culture by region 2005						
Maakunta – Landskap – Region	Toimipaikkoja – Arbetsställen – Establishments	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover	Liikevaihto / henkilö – Omsättning / person – Turnover / person	Aputoimipaikkoja – Hjälparbetsställen – Ancillary establishments	Aputoimipaikkien henkilöstö – Hjälparbetsställens personal – Staff at ancillary establishments
			1 000 € – EUR 1 000	1 000 € – EUR 1 000		
Yhteensä – Totalt – Total	16 256	62 405	13 651 624	218,8	153	1 120
Uusimaa – Nyland	7 051	31 931	9 096 260	284,9	55	467
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾						
– Huvudstadsregionen ¹⁾						
– Helsinki metropolitan area ¹⁾	6 058	29 815	8 785 017	294,6	50	455
– Muu Uusimaa						
– Övriga Nyland						
– Rest of Uusimaa	993	2 115	311 243	147,1	5	12
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	290	836	81 016	96,9	3	143
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	1 286	5 639	942 138	167,1	9	26
Satakunta	494	1 479	222 257	150,3	3	13
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	407	1 588	214 588	135,1	1	10
Pirkanmaa – Birkaland	1 520	5 160	735 944	142,6	21	191
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	544	1 494	201 969	135,2	3	5
Kymenlaakso – Kymmenedalen	336	1 005	207 146	206,0	3	16
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia	233	639	87 228	136,5	4	10
Etelä-Savo – Södra Savolax	326	1 330	220 424	165,7	7	10
Pohjois-Savo – Norra Savolax	426	1 438	259 085	180,1	5	18
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia	332	963	144 063	149,6	2	9
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland	627	2 243	290 525	129,5	5	11
Etelä-Pohjanmaa – Södra Östernbotten – South Ostrobothnia	403	891	136 197	152,9	5	46
Pohjanmaa – Östernbotten – Ostrobothnia	460	1 463	179 934	123,0	7	26
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Östernbotten – Central Ostrobothnia	154	404	53 877	133,4	–	–
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Östernbotten – North Ostrobothnia	682	2 129	280 488	131,7	11	104
Kainuu – Kajanaland	138	380	43 823	115,4	2	2
Lappi – Lappland – Lappland	449	964	133 353	138,3	7	13
Ahvenanmaa – Åland	98	429	121 309	282,9	–	–

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsställeregistret – Statistics Finland, Business Register

12.2 Eräät kulttuurialan toimialat koko maassa ja pääkaupunkiseudulla 2005*
Några kulturnäringsgrenar i hela landet och i huvudstadsregionen 2005*
Certain cultural businesses in the whole country and in the Helsinki metropolitan area 2005*

Toimiala – Näringsgren – Business	Koko maassa – I hela landet – In the whole country			Pääkaupunkiseudulla ¹⁾ – I huvudstadsregionen ¹⁾ – In the Helsinki metropolitan area ¹⁾					
	Toimipaikkoja – Arbetsställen – Establishments	Henkilöstö – Personal – Staff	Liikevaihto – Omsättning – Turnover	Toimipaikkoja – Arbetsställen – Establishments	Henkilöstö – Personal – Staff		Liikevaihto – Omsättning – Turnover		
			1 000 € – EUR 1 000	Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%	1 000 € – EUR 1 000	%
Arkkitehtipalvelu – Arkitektjänster – Architectural activities	1 511	3 367	264 945	629	42	1 710	51	141 389	53
Kirjakauppa – Bokhandel – Bookstore	379	1 390	249 237	70	18	542	39	95 352	38
Antikvariaatti – Antikvariat – Second-hand bookshop	180	141	15 923	64	36	58	41	6 864	43
Musiikkiliike – Musikaffär – Music shop	259	404	83 169	59	23	127	31	27 897	34
Kirjankustantamo – Bokutgivare – Book publishing company	387	2 328	396 281	198	51	1 654	71	341 643	86
Sanomalehdenkustantamo – Tidningsutgivare – Newspaper publishing company ..	416	7 370	1 286 908	57	14	2 020	27	504 658	39
Aikakauslehdenkustantamo – Tidskriftsutgivare – Journal or periodical publishing company	317	3 794	799 007	164	52	2 823	74	667 510	84
Äänitekustantamo – Ljudinspelningsutgivare – Recording publishing company ...	388	372	64 784	196	51	247	66	48 292	75
Taideliike – Konsthandel – Retail sale of art	215	188	18 508	67	31	71	38	7 314	40
Antiikkiliike – Antikvitetsaffär – Antiques shop	137	88	15 250	56	41	40	45	9 343	61
Valokuvausliike – Fotoaffär – Photography shop	362	769	89 811	75	21	221	29	26 130	29

- * Sisältää Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2002 mukaiset toimipaikat. Tilastokeskuksen yritysrekisteri sisältää yritykset, jotka ovat toimineet tilastointivuotena vähintään puoli vuotta ja joiden henkilöstön määrä yli 0,5 henkilötyövuotta tai liikevaihto vähintään 9 187 euroa. – Inkluderar arbetsställen enligt Statistikcentralens näringsgrensindelning TOL 2002. Statistikcentralens företags- och arbetsstäleregister inkluderar företag, som varit aktiva minst ett halvt år och där antalet anställda överskrider 0,5 årsverken eller omsättningen varit minst 9 187 € under året ifråga. – Includes establishments according to the Standard Industrial Classification TOL 2002 by Statistics Finland. The Statistics Finland Business Register includes enterprises, which have been active at least half a year during the year for which statistics have been collected with a staff of more than 0.5 person years or turnover of at least EUR 9,187.
- * Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla. Väkiluku 31.12.2005 henkeä, % koko maan väestöstä. – Invånarantal 31.12.2005, % av landets befolkning. – Population 31 Dec. 2005, per cent of population of the whole country.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen, Företags- och arbetsstäleregistret – Statistics Finland, Business Register

12.3 Eräät kulttuurilaitokset kuntatyyppiin mukaan
Några kulturinstitutioner enligt kommuntyp
Certain cultural institutions according to type of municipality

Kulttuurilaitos ja vuosi – Kulturinstitution och år – Cultural institution and year	Koko maa – Hela landet – Whole country		Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban municipalities		Taajaan asutut kunnat – Tätbefolkade kommuner – Semi-urban municipalities		Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural municipalities	
	Lkm. – Nr. – No.		Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%	Lkm. – Nr. – No.	%
Kirjasto – Bibliotek – Library (2005)	956		359	38	178	19	419	44
Museo – Museum (2005)	165		132	80	19	12	14	8
Elokuvateatteri – Biograf – Cinema:								
– Salit								
– Biografsalonger								
– Cinema auditoria (2005)	332		220	66	53	16	59	18
– Paikat – Stolar – Seats (2005)	55 784		36 651	66	9 608	17	9 525	17
Orkesteri ¹⁾ – Orkester ¹⁾ – Orchestra ¹⁾ (2005)	31		30	97	–	–	1	3
Teatteri ²⁾ – Teater ²⁾ – Theatre ²⁾ (2005)	59		59	100	–	–	–	–
Kulttuuritalo – Kulturhus – Cultural house (2006)	93		73	78	15	16	5	5
Seurantalo – Föreningshus – Club house (2006)	2 116		403	19	493	23	1 220	58
Finland Festivalsin jäsentapahtuma – Medlemsevenemang i Finland Festivals – Festival member in Finland Festivals (2006)	79		53	67	9	11	17	22
Opetusministeriön tukea saanut kulttuuritapahtuma ³⁾ – Kulturevenemang som fått undervisnings- ministeriets understöd ³⁾ – Cultural event which has received subsidies from the Ministry of Education ³⁾ (2006)	154		104	68	18	12	32	21

1) Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenet, Tallari ja Loiskis. – Medlemmar i Finlands Symfoniorkestrar rf., Tallari och Loiskis – Members of the Association of Finnish Symphony Orchestras, Tallari and Loiskis.

2) Rahoituslain piiriin kuuluvat teatterit sekä Suomen Kansallisteatteri ja Suomen Kansallisooppera. – Teatrar som omfattas av finansieringslagen samt Finlands Nationalteater och Finlands Nationalopera. – Theatres subject to the financing act, Finnish National Theatre and Finnish National Opera.

3) Opetusministeriön tuki kulttuuritapahtumille oli yhteensä 3 673 000 euroa vuonna 2006. – Undervisningsministeriets understöd för kulturevenemang var totalt 3 673 000 euro år 2006. – The total amount of subsidies for cultural events from the Ministry of Education was EUR 3,673,000 in 2006.

Lähteet – Källor – Sources:

Mariehamns stadsbibliotek

Museotilasto 2005. Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket. – Finnish Museum Statistics 2005. Helsinki: National Board of Antiquities.

Suomen elokuvasaatiö – Finlands filmstiftelse – Finnish Film Foundation

Suomen Sinfoniaorkesterit ry – Finlands Symfoniorkestrar rf. – Association of Finnish Symphony Orchestras

Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Folkmusikgruppen Tallari – Tallari folk music ensemble

Lastenmusiikkiorkesteri Loiskis – Barnmusikorkestern Loiskis – Loiskis – Children's Music Orchestra

Teatteritilastot 2005 – Finnish Theatre Statistics 2005. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

Suomen Kotiseutuliitto – Finlands Hembygdstörbund – The Finnish Association for Local Culture and Heritage

Finland Festivals

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – Ministry of Education

Tilastokeskus, kulttuuritilastot – Statistikcentralen, kulturstatistik – Statistics Finland, Cultural Statistics

12.4 Eräät kulttuurilaitokset koko maassa ja pääkaupunkiseudulla*
Några kulturinstitutioner i hela landet och i huvudstadsregionen*
Certain cultural institutions in the whole country and in the Helsinki metropolitan area*

Kulttuurilaitos ja vuosi – Kulturinstitution och år – Cultural institution and year	Koko maassa – I hela landet – In the whole country	Pääkaupunkiseudulla – I huvudstadsregionen – In the Helsinki metropolitan area	
	Lkm. – Nr. – No.	Lkm. – Nr. – No.	%
Kirjasto – Bibliotek – Library (2005)	957	76	8
– Henkilöstö (henkilötyövuotta) – Personal (årsverken) – Staff (person years)	⁴⁾ 4 815	881	18
– Lainat – Lån – Loans	106 028 498	18 019 797	17
Museo – Museum (2005)	165	29	18
– Henkilöstö (henkilötyövuotta) – Personal (årsverken) – Staff (person years)	⁴⁾ 2 223	959	43
– Käynnit – Besök – Admissions	⁴⁾ 4 340 172	1 506 814	35
Elokuvasali – Biografsalong – Cinema auditorium (2005)	332	60	18
– Käynnit – Besök – Admissions	6 086 680	2 517 406	41
Orkesteri ¹⁾ – Orkester ¹⁾ – Orchestra ¹⁾ (2005)	31	5	16
Teatteri ²⁾ – Teater ²⁾ – Theatre ²⁾ (2005)	59	22	37
– Käynnit – Besök – Admissions	2 585 808	1 165 422	45
Kulttuuritalo – Kulturhus – Cultural house (2006)	93	25	27
Seurantalo – Föreningshus – Club house (2005)	2 024	73	4
Finland Festivalsin jäsentapahtuma – Medlemsevenemang i Finland Festivals – Festival member in Finland Festivals (2006)	79	8	10
Opetusministeriön tukea saanut kulttuuritapahtuma ³⁾ – Kultturevenemang som fått undervisningsministeriets understöd ³⁾ – Cultural event which has received subsidies from the Ministry of Education ³⁾ (2006)	154	27	18

* Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla. Väkiuku 31.12.2005 henkeä, % koko maan väestöstä. – Invånarantal 31.12.2005, % av landets befolkning. – Population 31 Dec. 2005, per cent of population of the whole country.

- 1) Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenet, Tallari ja Loiskis. – Medlemmar i Finlands Symfioniorkestrar rf., Tallari och Loiskis – Members of the Association of Finnish Symphony Orchestras, Tallari and Loiskis.
- 2) Rahoituslain piiriin kuuluvat teatterit sekä Suomen Kansallisteatteri ja Suomen Kansallisooppera. – Teatrar som omfattas av finansieringslagen samt Finlands Nationalteater och Finlands Nationalopera. – Theatres subject to the financing act, Finnish National Theatre and Finnish National Opera.
- 3) Opetusministeriön tuki kulttuuritapahtumille oli yhteensä 3 673 000 euroa vuonna 2006. Pääkaupunkiseudun tapahtumille jaettiin 349 000 euroa (9,5 %). – Undervisningsministeriets understöd för kulturrevenemang var totalt 3 673 000 euro år 2006. Evenemang i huvudstadsregionen fick 349 000 euro (9,5 %). – The total amount of subsidies for cultural events from the Ministry of Education was EUR 3,673,000 in 2006. Events in the Helsinki metropolitan area received EUR 349,000 (9.5 per cent).
- 4) Ei sisällä Ahvenanmaata. – Inkluderar ej Åland. – Excluding Åland.

Lähteet – Källor – Sources:

<http://tilastot.kirjastot.fi>

Museotilasto 2005. Helsinki – Helsingfors: Museovirasto – Museiverket. – Finnish Museum Statistics 2005. Helsinki: National Board of Antiquities.

Suomen elokuvasäätiö – Finlands filmstiftelse – Finnish Film Foundation

Suomen Sinfoniaorkesterit ry – Finlands Symfioniorkestrar rf. – Association of Finnish Symphony Orchestras

Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Folkmusikgruppen Tallari – Tallari folk music ensemble

Lastenmusiikkiorkesteri Loiskis – Barnmusikorkesteren Loiskis – Loiskis – Children's Music Orchestra

Teatteritilastot 2005 – Finnish Theatre Statistics 2005. Helsinki – Helsingfors: Teatterin tiedotuskeskus – Informationscentralen för teater i Finland – Finnish Theatre Information Centre.

Suomen Kotiseutuliitto – Finlands Hembgdsförbund – The Finnish Association for Local Culture and Heritage

Finland Festivals

Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – Ministry of Education

Tilastokeskus, kulttuuritilastot – Statistikcentralen, kulturstatistik – Statistics Finland, Cultural Statistics

12.5 Kulttuurin harrastaminen kuntatyyppin mukaan 2002*
Kulturutövande efter kommuntyp 2002*
Cultural activities by type of municipality 2002*

Harrastus – Aktivitet – Activity	Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban municipalities	Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban municipalities	Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural municipalities
	%	%	%
Museoissa käyminen ¹⁾ – Museibesök ¹⁾ – <i>Museum visits</i> ¹⁾			
– Suomessa tai ulkomailla – I Finland eller utomlands – <i>In Finland or abroad</i>	36	31	27
– Ulkomailla – Utomlands – <i>Abroad</i>	13	6	6
Taidemuseossa tai -näyttelyssä käyminen ¹⁾ – Besök på konstmuseer eller -utställningar ¹⁾ – <i>Visits to art museums or exhibitions</i> ¹⁾			
– Suomessa – I Finland – <i>In Finland</i>	44	32	26
– Ulkomailla – Utomlands – <i>Abroad</i>	14	8	7
Historiallisilla muistomerkeillä käyminen ¹⁾ – Besök på historiska monument ¹⁾ – <i>Visits to historical monuments</i> ¹⁾			
– Suomessa – I Finland – <i>In Finland</i>	44	42	33
– Ulkomailla – Utomlands – <i>Abroad</i>	26	19	16
Arkeologisilla paikoilla käyminen ¹⁾ – Besök på arkeologiska platser ¹⁾ – <i>Visits to archaeological sites</i> ¹⁾			
– Suomessa – I Finland – <i>In Finland</i>	10	10	8
– Ulkomailla – Utomlands – <i>Abroad</i>	10	5	5
Lukeminen – Läsande – <i>Reading</i>			
On lukenut kirjoja ²⁾ – Har läst böcker ²⁾ – <i>Has read books</i> ²⁾	73	68	58
Lukee sanoma- tai iltapäivälehtiä päivittäin – Läser tidningar eller kvällstidningar dagligen – <i>Reads newspapers or tabloids daily</i>	80	79	81
Lukee aikakauslehtiä vähintään kerran viikossa – Läser tidskrifter minst en gång i veckan – <i>Reads journals or magazines at least once a week</i>	64	64	64
Lukee ulkomaisia sanomalehtiä – Läser utländska tidningar – <i>Reads foreign newspapers</i>	23	11	8
Lukee ulkomaisia aikakauslehtiä – Läser utländska tidskrifter – <i>Reads foreign magazines or journals</i>	33	19	14
On käynyt kirjastossa ²⁾ – Har besökt ett bibliotek ²⁾ – <i>Has visited a library</i> ²⁾	62	58	50
Kirjoja kotona – Böcker hemma – <i>Books at home</i> :			
0–50	38	37	46
51–500	51	56	47
501–	10	5	8
Kirjoittaminen ¹⁾ – Skrivande ¹⁾ – <i>Writing</i> ¹⁾ :			
– runoja, novelleja, romaaneja tms. – dikter, romaner, noveller etc. – <i>poems, short stories, novels, etc.</i>	13	10	8
– perinteisiä kirjeitä – traditionella brev – <i>traditional letters</i>	43	34	30
– päiväkirjaa – dagbok – <i>diary</i>	27	20	18

12.5 Jatkuu
Forts.
Cont.

Harrastus – Aktivitet – Activity	Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban municipalities	Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban municipalities	Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural municipalities
	%	%	%
– muuta (artikkeleita, puheita tms.) – något annat (artiklar, tal etc.) – something else (articles, speeches etc.)	7	4	4
– sähköpostikirjeitä – e-postbrev – e-mail letters	39	24	22
Teatterissa käyminen ¹⁾ – Teaterbesök ¹⁾ – Theatre-going ¹⁾ :			
– Enintään 2 kertaa – Högst 2 gånger – 2 times or less	65	70	78
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – 3 times or more	34	29	23
Oopperassa käyminen ¹⁾ – Operabesök ¹⁾ – Opera visits ¹⁾ :			
– Ei kertaakaan – Har inte besökt – Not visited	92	96	97
– 1 tai 2 kertaa – 1 eller 2 gånger – Once or twice	7	3	2
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – At least 3 times	2	0	0
Tanssiesityksissä käyminen ¹⁾ – Besök på dansuppvisningar ¹⁾ – Attendance at dance performances ¹⁾ :			
– Ei kertaakaan – Har inte besökt – Not visited	75	81	84
– 1 tai 2 kertaa – 1 eller 2 gånger – Once or twice	16	14	13
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – At least 3 times	5	3	2
Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen – Medlemskap i teaterklubb eller amatörteater – Membership in a drama club or in an amateur theatre			
	1	1	3
Tanssin harrastaminen – Dansutövande – Dancing as an activity			
	36	36	40
Musiikin kuunteleminen – Musikyssnande – Listening to music:			
– Radiosta tai televisiosta – Radio eller television – Radio or television	96	94	95
– Tallenteilta – Inspelningar – Recordings	77	69	67
– Konserteissa – Konserter – In concerts	36	23	22
– Jostain muualta – På annat – From other sources	20	14	12
– Josta tietokoneelta – Varav på dator – Of which from computer	17	12	11

12.5 Jatkuu Forts. Cont.			
Harrastus – Aktivitet – Activity	Kaupunkimaiset kunnat – Urbana kommuner – Urban municipalities	Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi-urban municipalities	Maaseutumaiset kunnat – Landsbygdskommuner – Rural municipalities
	%	%	%
Instrumentin soittaminen – Instrumentspelande – Instrument-playing	14	11	10
Laulaminen – Sång – Singing	5	6	4
Konserteissa käyminen ¹⁾ – Konsertbesök ¹⁾ – Concert-going ¹⁾	45	35	29
Elokuissa käyminen – Biobesök – Cinema visits:			
– Vähintään kerran kuukaudessa ¹⁾ – Minst en gång i månaden ¹⁾ – At least once a month ¹⁾	13	8	4
– On käynyt vähintään kerran 6 kk aikana – Har besökt minst en gång under de senaste 6 månaderna – Has gone at least once during the past 6 months.	43	27	20
Kuvataiteiden harrastaminen – Utövande av bildkonst – Participation in visual arts	18	15	13
Taidenäyttelyissä ja -taidemuseoissa käyminen ¹⁾ – Besök på konstutställningar och konstmuseer ¹⁾ – Visits to art exhibitions and art museums ¹⁾	48	36	30
Valokuvauksen ja videokuvauksen harrastaminen – Fotografering och videofilming – Photography and video filming			
– Harrastaa valokuvausta – Utövar fotografering – Is engaged in photography	28	26	26
– Harrastaa videokuvausta – Utövar videofilming – Is engaged in video filming	9	10	8
Käsitöiden tekeminen – Hantverk – Crafts	67	72	68
Kulttuuritilaisuuksissa käyminen – Besök på kulturevenemang – Visits to cultural events			
– Kotiseutujuhlat – Hembygdsfester – Local celebrations	9	10	17
– Musiikki-, tanssi-, teatteri ym. tapahtumat – Musik-, dans-, teater- o.d. evenemang – Music, dance, theatre etc. events	30	26	23
– Myyntinäyttelyt – Försäljningsutställningar – Sales exhibitions	24	23	19
– Huvipuistot – Nöjesparker – Amusement parks	35	28	22

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana. – Under de senaste 12 månaderna. – During the past 12 months.

2) Viimeisten 6 kuukauden aikana. – Under de senaste 6 månaderna. – During the past 6 months.

Lähde – Källa – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

12.6 Kulttuurin harrastaminen pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa 2002*
Utövande av kulturaktiviteter i huvudstadsregionen och övriga Finland 2002*
Cultural activities in the Helsinki metropolitan area and the rest of Finland 2002*

Harrastus – Aktivitet – Activity	Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾ %	Muu Suomi – Övriga Finland – Rest of Finland %
Museoissa käyminen ²⁾ – Museibesök ²⁾ – Museum visits ²⁾	41	33
– Ulkomailla – Utomlands – Abroad	18	8
Taidemuseossa tai -näyttelyssä käyminen ²⁾ – Besök på konstmuseer eller -utställningar ²⁾ – Visits to art museums or exhibitions ²⁾		
– Suomessa – I Finland – In Finland	51	35
– Ulkomailla – Utomlands – Abroad	23	9
Historiallisilla muistomerkeillä käyminen ²⁾ – Besök på historiska monument ²⁾ – Visits to historical monuments ²⁾		
– Suomessa – I Finland – In Finland	52	39
– Ulkomailla – Utomlands – Abroad	36	20
Arkeologisilla paikoilla käyminen ²⁾ – Besök på arkeologiska platser ²⁾ – Visits to archaeological sites ²⁾		
– Suomessa – I Finland – In Finland	11	10
– Ulkomailla – Utomlands – Abroad	13	7
Lukeminen – Läsande – Reading:		
On lukenut kirjoja ³⁾ – Har läst böcker ³⁾ – Has read books ³⁾	79	67
Lukee sanoma- tai iltapäivälehtiä päivittäin – Läser tidningar eller kvällstidningar dagligen – Reads newspapers or tabloids daily	76	80
Lukee aikakauslehtiä vähintään kerran viikossa – Läser tidskrifter minst en gång i veckan – Reads journals or magazines at least once a week	66	64
Lukee ulkomaisia sanomalehtiä – Läser utländska tidningar – Reads foreign newspapers	37	14
Lukee ulkomaisia aikakauslehtiä – Läser utländska tidskrifter – Reads foreign magazines or journals	50	21
On käynyt kirjastossa ³⁾ – Har besökt ett bibliotek ³⁾ – Has visited a library ³⁾	68	57
Kirjoja kotona – Böcker hemma – Books at home:		
0–50	30	42
51–500	55	50
501–	15	7
Kirjoittaminen ²⁾ – Skrivande ²⁾ – Writing ²⁾ :		
– runoja, novelleja, romaaneja tms. – dikter, romaner, noveller etc. – poems, short stories, novels, etc.	17	10
– perinteisiä kirjeitä – traditionella brev – traditional letters	50	36
– päiväkirjaa – dagbok – diary	35	22
– muuta (artikkeleita, puheita tms.) – något annat (artiklar, tal etc.) – something else (articles, speeches etc.)	7	5
– sähköpostikirjeitä – e-postbrev – e-mail letters	45	30
Teatterissa käyminen ²⁾ – Teaterbesök ²⁾ – Theatre-going ²⁾ :		
– Enintään 2 kertaa – Högst 2 gånger – 2 times or less	28	23
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – 3 times or more	19	10
Oopperassa käyminen ²⁾ – Operabesök ²⁾ – Opera visits ²⁾ :		
– Ei kertaakaan – Har inte besökt – Not visited	83	96
– 1 tai 2 kertaa – 1 eller 2 gånger – Once or twice	11	4
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – At least 3 times	5	0
Tanssiesityksissä käyminen ²⁾ – Besök på dansuppvisningar ²⁾ – Attendance at dance performances ²⁾		
– Ei kertaakaan – Har inte besökt – Not visited	73	80
– 1 tai 2 kertaa – 1 eller 2 gånger – Once or twice	18	15
– Vähintään 3 kertaa – Minst 3 gånger – At least 3 times	7	4

12.6 Jatkuu Forts. Cont.		
Harrastus – Aktivitet – Activitv	Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Huvudstadsregionen ¹⁾ – Helsinki metropolitan area ¹⁾ %	Muu Suomi – Övriga Finland – Rest of Finland %
Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen – Medlemskap i teaterklubb eller amatörteater – Membership in a drama club or in an amateur theatre	1	2
Tanssin harrastaminen – Dansutövande – Dancing as an activity	35	37
Musiikin kuunteleminen – Musiklyssnande – Listening to music:		
– Radiosta tai televisiosta – Radio eller television – Radio or television ...	95	95
– Tallenteilta – Inspelningar – Recordings	83	72
– Konserteissa – Konserter – In concerts	46	27
– Jostain muualta – Annat – From other sources	25	16
– Josta tietokoneelta – Varav på dator – From which computer	21	13
Instrumentin soittaminen – Instrumentspelände – Instrument-playing	14	12
Laulaminen – Sång – Singing	5	5
Konserteissa käyminen ²⁾ – Konsertbesök ²⁾ – Concert-going ²⁾	51	38
Elokuissa käyminen – Biobesök – Cinema visits:		
– Vähintään kerran kuukaudessa ²⁾ – Minst en gång i månaden ²⁾ – At least once a month ²⁾	21	8
– On käynyt vähintään kerran 6 kk aikana – Har besökt minst en gång under de senaste 6 månaderna – Has gone at least once during the past 6 months.	56	30
Kuvataiteiden harrastaminen – Utövande av bildkonst – Participation in visual arts	19	16
Taidenäyttelyissä ja -taidemuiseissa käyminen ²⁾ – Besök på konstutställningar och konstmuseer ²⁾ – Visits to art exhibitions and art museums ²⁾	56	39
Valokuvauksen ja videokuvauksen harrastaminen – Fotografering och videofilmning – Photography and video filming		
– Harrastaa valokuvausta – Utövar fotografering – Is engaged in photography	34	25
– Harrastaa videokuvausta – Utövar videofilmning – Is engaged in video filming	11	9
Käsityöiden tekeminen – Hantverk – Crafts	66	68
Kulttuuritilaisuuksissa käyminen – Besök på kulturevenemang – Visits to cultural events		
– Kotiseutujuhlat – Hembygdsfester – Local celebrations	12	10
– Musiikki-, tanssi-, teatteri ym. tapahtumat – Musik-, dans-, teater o.d. evenemang – Music, dance, theatre etc. events	31	27
– Myyntinäyttelyt – Försäljningsutställningar – Sales exhibitions	23	23
– Huvipuistot – Nöjesparker – Amusement parks	44	28

* 15 vuotta täyttäneet. – Personer som fyllt 15 år. – Population aged 15 or over.

1) Helsinki – Helsingfors, Espoo – Esbo, Vantaa – Vanda, Kauniainen – Grankulla.

2) Viimeisten 12 kuukauden aikana. – Under de senaste 12 månaderna. – During the past 12 months.

3) Viimeisten 6 kuukauden aikana. – Under de senaste 6 månaderna. – During the past 6 months.

Lähde – Källa – Source.

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistikcentralen. Fritidsundersökningar. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

English summary: Culture in Finland – a Regional Statistical Overview

This overview contains regional statistics on the state of culture in Finland and its development. Regions and major regions are generally used as regional units in this publication. To illustrate its special character, the Helsinki metropolitan area (Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen) is given as a separate regional unit in the majority of the tables.

In Finland, business in the field of culture is strongly concentrated into cities and particularly into the Helsinki metropolitan area. According to Statistics Finland's Business Register, there were more than 16,000 cultural establishments in Finland in 2005. Roughly 37 per cent of the establishments, and nearly half of the personnel, were located in the Helsinki metropolitan area, but nearly two-thirds of the turnover was generated in cultural establishments in the Helsinki metropolitan area. Publishers of books and periodicals as well as sound recordings are the most concentrated into the Helsinki metropolitan area. In these industries at least three-fourths of the turnover for the whole country is generated in enterprises located in the Helsinki metropolitan area. Photography shops, bookstores, music shops and newspaper publishers are spread out evenly also elsewhere in Finland. The share of the Helsinki metropolitan area of the turnover in these industries remains at roughly one-third. The Helsinki metropolitan area is also the focal point of tertiary level education in the field of culture: over three-fourths of both students and degrees were located there in 2005.

Cultural establishments are located more evenly around the country than business in the field of culture. Still, many kinds of cultural establishments are located almost exclusively in cities; for example all of the theatres and all save one of the orchestras subject to the Financing Act. Roughly 80 per cent of museums and cultural houses as well as two-thirds of cinema auditoria and seats and cultural events are located in urban municipalities. Libraries and club houses make up the largest relative proportion of cultural establishments in rural areas: 44 per cent of the former and 58 per cent of the latter are located in rural municipalities. Education in the field of culture below the tertiary level is also available in various parts of the country.

The Ministry of Education is mainly responsible for the state funding of culture in Finland. In the budget proposal for 2007, the Ministry's cultural appropriations amounted to EUR 388 million. Roughly one-half of the funds are allocated to statutory regional targets, i.e. to municipal cultural services, libraries, museums, theatres and orchestras. The second half is allocated to the main-

tenance of national cultural establishments, artist's grants and subsidies as well as other promotion of the arts and culture. The biggest expense item in municipal cultural expenditure is made up of libraries (roughly 38 per cent of net operating costs) and museums, theatres and orchestras (roughly 30 per cent). In addition to the state, culture in Finland receives funding from foundations, some of which include regional funds. Company support for the arts has decreased in the past few years.

Having cultural hobbies is common also in rural areas, even if cultural hobbies in rural areas and cities do differ: going to museums, the theatre, the cinema and concerts as well as reading books are more common in cities, whereas handicrafts, reading periodicals, photography and listening to music on the radio are equally common in cities and in rural areas. The reading of foreign periodicals and going to concerts and art museums is clearly more common in the Helsinki metropolitan area than elsewhere in Finland.

Finland has two traditional regional minorities: the Swedish-speaking Finns and the Sami people. The Swedish-speaking population moved to Finland from Sweden gradually during the Swedish rule, which extended from the 12th until the beginning of the 19th century. Finland's Swedish-speaking population is concentrated to the south and west coasts of the country as well as to the Åland Islands. In 2006 there were just short of 290,000 Swedish-speaking Finns. The Sami are the only indigenous people in northern Europe. The Sami population totals over 75,000 persons, of whom roughly 40,000 live in Norway, 15,000 – 25,000 in Sweden, 2,000 in Russia and just under 8,000 in Finland. Roughly half of the Sami in Finland live in the native locality of the Sami people in Northern Lapland. The cultures of the Swedish-speaking Finns and the Sami differ to some extent from that of the majority population.

The culture of the Swedish-speaking Finns has a traditionally strong position in the south and west coasts of Finland as well as on the Åland Islands. In 2005 roughly 5 per cent (699 titles) of the book titles published in Finland were in Swedish. The number of Swedish-language newspapers in Finland was 12 in 2006. The Finnish Broadcasting Company YLE broadcasts programmes in Swedish both on the radio and on television. In addition, licence-dependent radio stations broadcasting programmes in Swedish operate in areas with a Swedish-speaking population. One of the 8 regional film centres in Finland is Swedish-speaking. There are 5 Swedish-speaking theatres subject to the Theatres and Orchestras Act, and performances in Swedish are given also in certain other theatres. Swedish-language music cul-

ture is alive both in the form of professional publication of sound recordings and in associations with thousands of members. Some of the state-subsidised cultural events are arranged in Swedish. Education in the field of culture is also given in Swedish, and Swedish-language cultural associations operate in the areas with a Swedish-speaking population. The preservation of the culture of the Swedish-speaking Finns is challenged by the continuing decrease in births, population ageing, marriage with persons of different native languages, the growth of the Finnish-speaking population in the traditionally strong Swedish-speaking areas as well as emigration. The strong societal position of Swedish-speaking Finns as well as their own activity in fostering their own culture have so far been able to maintain the vitality of the culture.

As a consequence of European Union minority and regional policies, the Sami culture has been awarded more importance. The Sami culture is known especial-

ly for the rich tradition of handicrafts. The interests of the Sami are monitored and fostered by the state-funded Sami Parliament, which grants financial support for the practice of the Sami culture. The Finnish Broadcasting Company YLE broadcasts programmes in the Saami language in the native locality of the Sami in Finland, and there are also two newspapers in the Saami language published in Norway but read all over the Sami region. The Indigenous Film Centre Skábma, which was established to promote the cinema culture of the Sami and other indigenous peoples, operates in the native locality of the Sami in Finland as well as the Educational Center of Sami Area SOGSAKK and the Sami Museum Siida. The preservation of the Sami culture is threatened by changes in the living environment, the migration of the Sami population away from the native locality as well as the change of the traditional lifestyle based on reindeer husbandry.

Lähteet – Källor – Sources

Kirjallisuus – Litteratur – Literature

- Airo, Marina (1994). Finlandssvenskarnas kulturbeteende – Regional översikt. Meddelanden från Ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi, Ser. A:416. Åbo: Åbo Akademis tryckeri.
- Ala-Fossi, Marko (2007). Kotiseutuasemista formaattiradioketjuihin. Teoksessa: Joukkoviestimet 2006. Helsinki: Tilastokeskus.
- Alueellisen audiovisuaalisen toiminnan kehittäminen (2005). Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2005:42. Helsinki: Opetusministeriö.
- Barometern. Opinioner och trender i Svenskfinland, oktober/november 2004. 20 januari 2005. Vasa: Institutet för finlandssvensk samhällsforskning IFS / Åbo Akademi, Svenska Kulturfonden.
- Bokkatalogen – den finlandssvenska boken 2006. Helsingfors: Delegationen för Svenska kulturfonden & Föreningen Konstsamfundet.
- Cantell, Timo (1993). Musiikkijuhlien yleisöt – Kaustinen, Kuhmo, Viitasaari. Tilastotietoa taiteesta 7. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Cantell, Timo (1996). Kaupunkifestivaalien yleisöt. Kuopio Tanssi ja Soi. Tampereen Teatterikesä. Turun musiikkijuhlat. Ruisrock. Tilastotietoa taiteesta 14. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Cantell, Timo (1998). Yleisfestivaalien yleisöt. Helsingin juhlaviikot. Joensuun Laulujuhlat. Tilastotietoa taiteesta 19. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Finlandssvensk identitet och kultur (1995). Red. Krister Ståhlberg. Meddelanden från Ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi, Ser. A:441. Åbo: Åbo Akademis tryckeri.
- Finnpanel (2006a). Yli miljoona radionkuuntelijaa aamuseitsemästä alkaen. Lehdistöiedote 18.1.2006. Helsinki: Finnpanel Oy.
- Finnpanel (2006b). Nuorten television katselu kasvussa. Lehdistöiedote 13.1.2006. Helsinki: Finnpanel Oy.
- Finnpanel (2007). Radiolla miljoonayleisö arkisin yhdeksän tunnin ajan vuonna 2006. Lehdistöiedote 23.1.2007. Helsinki: Finnpanel Oy.
- Finnäs, Fjalar (2004). Finlandssvenskarna 2002, en statistisk rapport. Finlandssvensk rapport 41. Helsingfors: Folktinget.
- Heikkilä, Meri & Sepänmäki, Pauliina (2005). Vaasassa Ruotsi on tosi pop. Helsingin Sanomat 30.10.
- Helin, Heikki (2002). Kallis Helsinki. Suurten kaupunkien palvelukustannukset vuonna 2000. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuksia 2002:1. Helsingfors stads faktabeskrivning. Undersökningar 2002:1. *City of Helsinki Urban Facts. Research Series 2002:1*. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Herberts, Kjell (1995). Finlandssvenskt, finskt och rikssvenskt. Finlandssvenskarnas massmediavanor. I publikationen: Finlandssvensk identitet och kultur. Red. Ståhlberg, Krister. Meddelanden från Ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi. Ser. A:441. Åbo: Åbo Akademis tryckeri.
- Hujanen, Erkki (2002). Sanomalehtien tilaamattomuus. Teoksessa: Joukkoviestimet 2002. Helsinki: Tilastokeskus.
- Hujanen, Erkki (2007). Lukijakunnan rajamailla. Sanomalehden muuttuvat merkitykset arjessa. Jyväskylä Studies in Humanities 68. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Identitet och framtid. Folktingets undersökning om finlandssvenskarnas identitet hösten 2005. Suomenruotsalainen identiteetti. Folktingetin kyselytutkimus syksyllä 2005 (2006). Vasa – Vasa: Oy Fram Ab.
- Ilmonen, Kari (1996). Tekniikka kaiken perusta. Hakemistot. Yleisradion historia 1926–1996. Osa 3. Helsinki: WSOY.
- Joukkoviestimet – *Finnish Mass Media 2002*. Kulttuuri ja viestintä – *Culture and the Media 2002:3*. Helsinki: Tilastokeskus – *Statistics Finland*.
- Kalevan Nuorten Liitto. Toimintakertomus 2005. Vantaa: Kalevan Nuorten Liitto.
- Kalevan Nuorten Liitto. Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2007. Vantaa: Kalevan Nuorten Liitto.
- Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija Syksy05/Kevät06. Helsinki: Levikintarkastus Oy / Taloustutkimus Oy.
- Kansallinen Mediatutkimus KMT Lukija 2006. Helsinki: Levikintarkastus Oy / Taloustutkimus Oy.
- Karhunen, Paula (2006). Valtion taidetoimikuntalaitoksen myöntämä tuki 2005. *Support granted by the arts councils 2005*. Tilastotiedote – *Facts and Figures 1*. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – *Arts Council of Finland*.
- Karhunen, Paula (2007). Taidetoimikuntalaitoksen tuen hakijat ja saajat alueittain 2005. *Applicants and recipients of arts councils by region 2005*. Tilastotiedote – *Facts and Figures 1 / 2007*. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – *Arts Council of Finland*.
- Karhunen, Paula & Rensujeff, Kaija (2006). Taidealan koulutus ja työmarkkinat. Ammatillisen koulutuksen määrä ja valmistuneiden sijoittuminen. *English summary: Professional training in the arts and the labour market*. Taiteen keskustoimikunta, tutkimusyksikön julkaisuja 31 – *Arts Council of Finland, Research Reports 31*. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – *Arts Council of Finland*.
- Karttunen, Sari (2001). Kulttuurityövoima Suomessa 1970–1999. *English summary: Cultural employment in Finland 1970–1999*. Kulttuuri ja viestintä – *Culture and the Media 2001:2*. Helsinki: Tilastokeskus – *Statistics Finland*.
- Karttunen, Sari (2003). Kuntien kulttuuritoiminta ja sen kustannukset. Kulttuuri ja viestintä 2003:1. Sammandrag på svenska. *English summary*. Helsinki – Helsingfors: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Statistics Finland*.
- Kaunisharju, Kirsi (2007). Luovien alojen yritystoiminnan hankkeet vuosina 2000–2006. KTM Julkaisuja 4/2007. Helsinki: Kauppa- ja teollisuusministeriö.
- Keskinen, Vesa (2005). Helsingin kulttuurikeskusten käyttäjät. Teoksessa: Kaupunkilaisten kulttuurikeskus. Toim. Satu Silvanto, Maaria Linko, Vesa Keskinen & Timo Cantell. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiakeskus.
- Keskinen, Vesa, Nylund, Mats, Silvanto, Satu & Äikäs, Timo (2007). Kirja Helsingissä – tekijöistä lukijoihin. Helsinki: Helsingin kaupungin kulttuuriasiakeskus & Helsingin kaupungin tietokeskus.

- Kestävän kehityksen kansallinen kokonaisarvio (2003). Suomen ympäristö 623. Helsinki: Ympäristöministeriö.
- Kirjasto- ja tietopalvelut. Vuosikertomus 2005 (2006). Helsingin yliopiston hallinnon julkaisuja 29. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Kohvakka, Rauli (2000). Suomessa liikkuvat liikkuvat kuvat 1999. *Moving Images in Finland 1999*. Kulttuuri ja viestintä – *Culture and the Media 2000*:2. Helsinki: Tilastokeskus – *Statistics Finland*.
- Konst och kultur i Helsingfors (2005). Statistik 2005:4. Helsingfors stad, Faktacentralen.
- Kreander, Maria (2006). De svenska och tvåspråkiga föreningarna. Teoksessa – i verket: Räcker det med svenskan? Om finlandssvenskarnas anknytning till sina organisationer. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland.
- Kulttuuriohjelma. Toimenpiteitä maaseudun kulttuurin toimintaedellytysten edistämiseksi vuosille 2005–2008. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisu 2/2005. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.
- Kulttuuritilasto – Kulturstatistik – *Cultural statistics* 1977 (1981). Toinen painos – Andra upplagan – *Second edition*. Tilastollisia tiedonantoja – Statistiska meddelanden – *Statistical surveys* 60. Helsinki – Helsingfors: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Central Statistical Office of Finland*.
- Kulttuuritilasto – Kulturstatistik – *Cultural Statistics* 2003 (2005). Sammandrag på svenska. *English summary*. Kulttuuri ja viestintä – *Culture and the Media* 2004:1. Helsinki: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Statistics Finland*.
- Kulttuuritilasto – Kulturstatistik – *Cultural Statistics* 2005 (2006). Sammandrag på svenska. *English summary*. Helsinki – Helsingfors: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Statistics Finland*.
- Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2007. Kommuner och kommunbaserade indelningar 2007. *Municipalities and Regional Divisions Based on Municipalities* 2007. Käsikirjoja – Handböcker – *Handbooks* 28. Helsinki – Helsingfors: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Statistics Finland*.
- Lahtinen, Kai (1998). Vem tillhör teatern? Nykylttuurin tutkimusyksikön julkaisuja 58. Skrifter utgivna av Forskningsenheten för samtida kultur 58. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto / Nykylttuurin tutkimusyksikkö, Jyväskylä universitet / Forskningsenheten för samtida kultur.
- Lakso, Timo & Kainulainen, Kimmo (2001). Sivusta aluekehityksen ytimeen. Kulttuuriala strategisen ohjelmityksen osa-alueena. Teoksessa: Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Toim. Riukulehto, Sulevi. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- Lehdistötiedote 6.3.2006. Inari: Saamelaiskäräjät. – Pressmeddelande 6.3.2006. Enare: Sametinget.
- Luukko, Armas (1968). Suomen asuttaminen. Teoksessa: Jutikkala, Eino (toim.). Suomen talous- ja sosiaalhistorian kehityslinjoja. Historian korkeakoulu 2. Porvoo, Helsinki: WSOY.
- Matkailukohteiden kävijämäärät 2005 (2006). MEK E:50. Helsinki: Matkailun edistämiskeskus ja Tuomas Santasalo Ky.
- Museotilasto 2005 (2006). Helsinki: Museovirasto.
- Oesch, Pekka (2005). Yritysten tuki taiteille 2003 ja tuen muutokset 1993–2003. *English summary: Company Support for the Arts and Heritage in Finland in 2003 and Changes in the Support 1993–2003*. Tilastotietoa taiteesta – *Facts about the Arts* 34. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta – *Arts Council of Finland*.
- Opetusministeriön hallinnonalan rakennerahastohankkeet 2000–2005 (2006). Opetusministeriön julkaisuja 2006:40. Helsinki: Opetusministeriö.
- Oppilaitostilastot 2001 (2001). Koulutus 2001:4. Helsinki: Tilastokeskus. Sammandrag på svenska. *Summary in English*.
- Oppilaitostilastot 2006 (2007). Koulutus 2006. Helsinki: Tilastokeskus. Sammandrag på svenska. *Summary in English*.
- Paasi, Anssi (1999). Läänejä ja kulttuurialueita. Teoksessa: Suomen kartasto 1999. Toim. John Westerholm ja Pauliina Raento. Porvoo: WSOY.
- Rensujeff, Kaija (2003). Taiteilijan asema. Raportti työstä ja tulonmuodostuksesta eri taiteenaloilla. Taiteen keskus-toimikunnan julkaisuja 27. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Saamelaiset (2001). Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Saamelaiset Suomessa (2006). Saamelaiskäräjien julkaisuja 2006. Inari: Saamelaiskäräjät.
- Saamelaiskulttuuriolosuhteiden Lapin maakuntaohjelmassa kaudella 2007–2010. Inari: Saamelaiskäräjät.
- Salokangas, Raimo (1996). Aikansa oloinen. Yleisradion historia 1926–1996. Osa 2. Helsinki: WSOY.
- Sandlund, Tom & Sillander, Kenneth (1992). Finlandssvensk kulturkonsumtion i sex tvåspråkiga städer. sls/sskh/finland Forskningsrapporter MOB. No. 22 / 1992. Helsinki – Helsingfors: Yliopistopaino – Universitetsförlaget.
- Sarmela, Matti (1994). Suomen perinneatlas. Suomen kansankulttuurin kartasto 2. *Atlas of Finnish Ethnic Culture 2, Folklore*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura – *Finnish Literature Society*.
- Siisiäinen, Martti (2002a). Yhdistyslaitos vuosituhannen vaihteessa. Teoksessa: Ruuskanen, Petri (toim.). Sosiaalinen pääoma ja hyvinvointi. Näkökulmia sosiaali- ja terveysaloille. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Siisiäinen, Martti (2002b). Yhteiskunnalliset liikkeet ja yhdistykset 1990-luvun Suomessa. Teoksessa: Ilmonen, Kaj, Kovalainen, Anne & Siisiäinen, Martti (toim.). Lama ja luottamus. Forskningsrapporter från Svenska Handelshögskolan 55. Helsinki: Yliopistopaino.
- Siisiäinen, Martti (2004). Protestcykler och föreningsväsende i det självständiga Finland. *Historisk Tidskrift för Finland* 4 / 2004. Helsingfors: Historiska föreningen rf.
- Solbakk, John T. (1997). Sami Mass Media – Their Role in a Minority Society. Teoksessa: Gaski, Harald (toim.) (1997). Sami Culture in a New Era. The Norwegian Sami Experience. Karasjok: Davvi Girji OS.
- Statistisk årsbok för Åland 2006. – *Statistical Yearbook of Åland 2006*. Mariehamn: Ålands statistik- och utredningsbyrå.
- Suomen kulttuurivähemmistöt (1997). Toim. Pentikäinen, Juha & Hiltunen, Marja. Suomen Unesco-toimikunnan julkaisuja 72. Helsinki: Yliopistopaino.
- Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Toimintakertomus 2005. Vantaa: Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry.
- Suomen tilastollinen vuosikirja 2006. Statistisk årsbok för Finland 2006. *Statistical Yearbook of Finland 2006*. Helsinki – Helsingfors: Tilastokeskus – Statistikcentralen – *Statistics Finland*.
- Svenskt i Finland (2006). Helsingfors: Folktinget.
- Taidepörssi 1990, 1992, 1995 ja 1999. Helsinki: Helsinki Media Company sekä Blue Book.

- Taikalamppu – lastenkulttuurikeskusten verkosto (2002). Opetusministeriön työryhmien muistioita 12/2002. Helsinki: Opetusministeriö.
- Talve, Ilmar (1976). Suomen kulttuurirajoista ja -alueista. Turun yliopiston kansatieteen laitoksen toimituksia 3. Turku: Turun yliopisto, offset.
- Teatteritilastot. *Finnish theatre statistics 1996–2005*. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus – *Finnish Theatre Information Centre*.
- Tikkanen, Marjatta (2001). Selvitys valokuvataiteen kentästä. Helsinki: Opetusministeriö.
- Tohmo, Timo (2005). Economic impacts of cultural events on local economies: an input–output analysis of the Kaustinen Folk Music Festival. *Tourism Economics* 11 (3). London: IP Publishing Ltd.
- Toivonen, Timo & Ylätaalo, Hanna (2004). Pimeää keskiaikaa keskellä kesää. Turun keskiaikaisten markkinoiden kävijätutkimus. Turun kaupakorkeakoulun julkaisuja, sarja Keskustelua ja raportteja 12:2004. Tampere: Esa Print.
- Uusi Pikkujättiläinen (1986). Porvoo: WSOY.
- Valtakunnallinen harrastajateatteritilasto 1999. Helsinki: Työväen Näyttämöiden Liitto ry. ja alueelliset taidetöimikunnat.
- Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä. Vapaa-ajan muutokset 1981–2002 (2005). Toim. Liikkanen, Mirja, Hanifi, Riitta & Hannula, Ulla. Helsinki: Tilastokeskus.
- Yleisökertomus – Publikberättelse 04 (2005). Helsinki – Helsingfors: Yleisradio – Rundradion.
- Yleisökertomus 05 (2006). Helsinki: Yleisradio.

Verkkolähteet – Webbsidor – Sources on the Internet

- <http://tilastot.kirjastot.fi>
<http://no.wikipedia.org>
www.abo.fi/library/hands/saml.htm
www.arcticcentre.org
www.espocine.fi
www.festivals.fi
www.filmcentrum.fi
www.finnexpo.fi/kirja
www.folktinget.fi
www.fssmf.fi
www.fsu.fi
www.ifpi.fi
www.joensuuareena.fi
www.kulttuuri.hel.fi/caisa
www.lappi-areena.com
www.levikintarkastus.fi
www.lib.helsinki.fi/palvelut/Kokoelmat/kasikirj.htm
www.minaigi.no
- www.minedu.fi
www.msfilmfestival.fi
www.nuorisoseurat.fi
www.rabfinland.fi
www.radiotv.aland.fi
www.ruisrock.fi
www.samediggi.fi
www.samediggi.fi/skabma
www.sogsakk.fi
www.sulasol.fi
www.taikalamppu.fi
www.taiteenkeskustoimikunta.fi
www.tampere.fi/kulttuuri/unipoint
www.tamperefilmfestival.fi
www.tangomarkkinat.fi
www.turku.fi/kulttuurikeskus
www.wikipedia.fi
www.yle.fi/samiradio

Muut lähteet – Övriga källor – Other sources

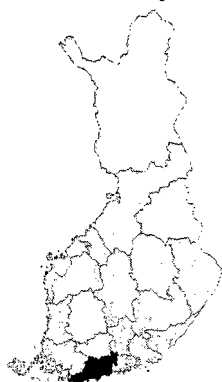
- Helsingin yliopisto / opiskelijarekisteri – Helsingfors universitet/studeranderegistret – *University of Helsinki / Student Register*
- Kirjakauppaliitto
- Opetusministeriö – Undervisningsministeriet – *Ministry of Education*
- Oulun yliopisto / Giellagas-instituutti – Uleåborgs universitet / Giellagas-institutet – *University of Oulu / Giellagas Institute*
- Rakkautta & Anarkiaa – Kärlek & Anarki – *Love & Anarchy Helsinki International Film Festival*
- Raumanmeren Juhannus
- Rovaniemen kaupunginkirjasto / Lappi-osasto – Rovaniemi stadsbibliotek / Lapplandsavdelningen – *Rovaniemi city library / Lapland collections*
- Sanomalehtien Liitto – Tidningarnas Förbund – *Finnish Newspapers Association*
- Suomen elokuvasäätiö – Finlands filmstiftelse – *Finnish Film Foundation*
- Suomen Fotokauppiain Liitto / Taloussanomien Liitto 20.1.2007
- Suomen Kotiseutuliitto – Finlands Hembygdsförbund – *The Finnish Association for Local Culture and Heritage*
- Tilastokeskus: kulutustutkimus – Statistikcentralen: konsumtionsundersökningen – *Statistics Finland: Household Budget Survey*
- Tilastokeskus: oppilaitostilastot – Statistikcentralen: läroanstaltsstatistik – *Statistics Finland: Education Statistics*
- Tilastokeskus: työssäkäyntitilastot – Statistikcentralen: sysselsättningsstatistik – *Statistics Finland: Employment Statistics*
- Tilastokeskus: väestötillastot – Statistikcentralen: befolkningsstatistik – *Statistics Finland: Population Statistics*
- Tilastokeskus: yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistikcentralen: företags- och arbetsställeregistret – *Statistics Finland: Business Register*
- TNS Atlas Intermedia / TNS Gallup Oy
- Turun Kirjamessut – Åbo Bokmässa – *Turku book fair*
- Valtion taidemuseo – Statens konstmuseum – *Finnish National Gallery*
- Åbo Akademin kirjasto – Åbo Akademis bibliotek – *Åbo Akademi University Library*

Liite – Bilaga – Appendix

Avainlukuja maakunnittain – Nyckeltal efter landskap – Key figures by region

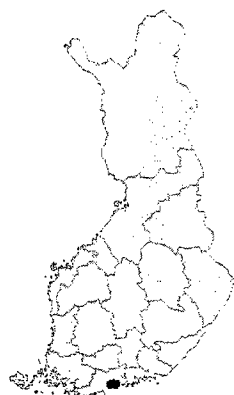
Uusimaa – Nyland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	1 373 600
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	6 371
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	216
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	87–8–6

Kiinteitä muinaisjäännöksiä	1 738	Valtionosuusteattereita	20
Fasta fornlämningar		Teatrar under teater- och orkesterlagen	
Ancient monuments and sites 2007		Theatres subject to the Financing Act 2005	
Keskiaikaisia kirkkoja	10	Myytyjä teatterilippuja	970 639
Medeltida stenkyrkor		Sålda teaterbiljetter	0,7 / as.
Medieval stone churches		Theatre tickets sold 2005	0,7 / inv.
Päätöisesti hoidettuja museoita	45	Orkestereita (vos)	6
Museer som sköts på heltid		Orkestrar under teater- och orkesterlagen	
Professionally-run museums 2005		Orchestras subject to the Financing Act 2005	
Esineitä museokokoelmissa	1 923 492	Kulttuuritapahtumia	15
Föremål i museisamlingar	142 / 100 as.	Kultturevenemang	
Artefacts in museum collections 2005	142 / 100 inv.	Cultural events (Finland Festivals 2006)	
Teoksia taidemuseoissa	76 890	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa	456 513
Verk i konstmuseer	6 / 100 as.	Besökare av kulturrevenemang	0,3 / as.
Works at art museums 2005	6 / 100 inv.	Visitors at cultural events (Finland Festivals)	0,3 / inv.
Museokäyntejä	1 738 760	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki	EUR 12 156 644
Museibesök	128 / 100 as.	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	EUR 8,9 / as.
Museum visits 2005	128 / 100 inh.	konstkommissioner	EUR 8,9 / inv.
Yleisiä kirjastoja	123	Arts Council support 2005:	EUR 8,9 / inh.
Allmänna bibliotek		Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as.	128
Public libraries 2005		Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inv.	
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa	5 932 109	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	
Samlingar i allmänna bibliotek	4,4 / as.	konstkommissioner	EUR 8,9 / inv.
Collections in public libraries 2005	4,4 / inh.	Arts Council support 2005:	EUR 8,9 / inh.
Lainaus yleisissä kirjastoissa	24 574 964	Kulttuurialan opiskelijoita	8 919
Utlånning från allmänna bibliotek	18,1 / as.	Studeringar inom kultursektorn	
Loans from public libraries 2005	18,1 / inh.	Students in the field of culture 2005	
Sanomalehtiä	19	Kulttuurialan tutkintoja	1 310
Tidningar		Examen inom kultursektorn	
Newspapers 2006		Degrees in the field of culture 2005	
Saleja elokuvateattereissa	79	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla	38 473
Biografsalonger		Sysselsatta inom kultursektorn	
Cinema auditoria 2005		Employed labour force in cultural industries 2004	
Elokuvissakäyntejä	2 716 000	Kulttuurialan toimipaikkoja	7 051
Biografbesök	2,0 / as.	Arbetsställen inom kultursektorn	
Cinema admissions 2005	2,0 / inh.	Establishments in the field of culture 2005	

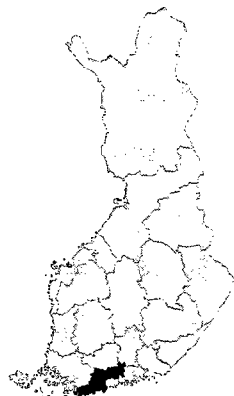
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen – Helsinki metropolitan area

Väestö Folkmängd Population 2006	997 720
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	744,9
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningsstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	1 339
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish – Swedish – Other) 2005	86–6–7

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	..	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	20
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	2	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	970 639 1,0 / as. 1,0 / inv. 1.0 / inh.
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	29	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	4
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	1 791 180 181 / 100 as. 181 / 100 inv. 181 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006):</i>	8
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	70 530 7 / 100 as. 7 / 100 inv. 7 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	355 911 0,4 / as. 0,4 / inv. 0.4 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	1 506 814 152 / 100 as. 152 / 100 inv. 152 / 100 inh.	Taiteen keskuksimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 10 998 934 EUR 11,1 / as. EUR 11,1 / inv. EUR 11.1 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	76	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inv. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	..
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	3 585 301 3,6 / as. 3,6 / inv. 3.6 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	7 867
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	18 019 797 18,2 / as. 18,2 / inv. 18.2 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	1 101
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	13	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	32 548
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	60	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	6 058
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	2 517 000 2,5 / as. 2,5 / inv. 2.5 / inh.		

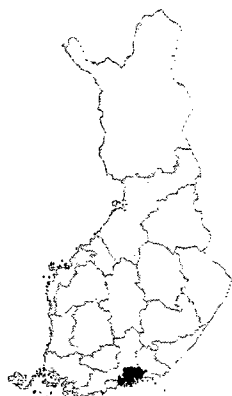
Muu Uusimaa – Övriga Nyland – Rest of Uusimaa

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	375 880
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	5 626
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006:	67
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	87–11–2

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	..	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	-
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches:</i>	8	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	-
Päätöisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005:</i>	16	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	2
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	132 312 36 / 100 as. 36 / 100 inv. 36 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006):</i>	8
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005:</i>	6 360 2 / 100 as. 2 / 100 inv. 2 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	100 602 0,3 / as. 0,3 / inv. 0,3 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005:</i>	231 946 63 / 100 as. 63 / 100 inv. 63 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005:</i>	EUR 1 157 710 EUR 3,1 / as. EUR 3,1 / inv.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005:</i>	47	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inv. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005:</i>	..
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005:</i>	2 346 808 6,3 / as. 6,3 / inv. 6,3 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005:</i>	1 052
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005:</i>	6 555 167 17,7 / as. 17,7 / inv. 17,7 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	209
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	6	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Syssestatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004:</i>	5 925
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	19	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005:</i>	993
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	199 000 0,5 / as. 0,5 / inv. 0,5 / inh.		

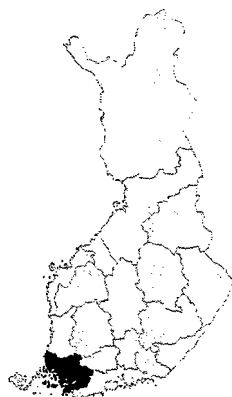
Itä-Uusimaa – Östra Nyland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	93 853
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	2 761
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	34
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	64–33–2

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	472	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	-
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	3	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	-
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>		Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	50 086 54 / 100 as. 54 / 100 inv. 54 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kultturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	3
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	1 871 2 / 100 as. 2 / 100 inv. 2 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	10 238 0,1 / as. 0,1 / inv. 0.1 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	28 990 31 / 100 as. 31 / 100 inv. 31 / 100 inh.)	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 429 706 EUR 4,6 / as. EUR 4,6 / inv. EUR 4.6 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	22	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nett driftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	103
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	810 302 8,7 / as. 8,7 / inv. 8.7 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	98
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	1 457 311 15,7 / as. 15,7 / inv. 15.7 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	22
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	5	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	2 016
Saleja elokuvateattereissa Biografalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	5	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	290
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	57 000 0,6 / as. 0,6 / inv. 0.6 / inh.		

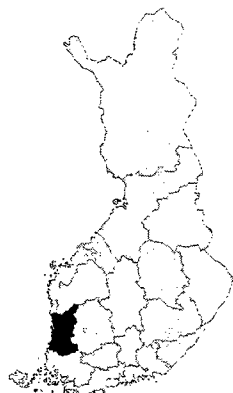
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	457 789
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	10 664
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	43
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005:	91–6–3

Kiinteitä muinaisjäänöksinä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	2 277	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	5
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	31	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	200 422 0,4 / as. 0,4 / inv. 0,4 / inh.
Päätöisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	18	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	433 449 95 / 100 as. 95 / 100 inv. 95 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	5
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	16 663 4 / 100 as. 4 / 100 inv. 4 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	43 785 0,1 / as. 0,1 / inv. 0,1 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	513 424 113 / 100 as. 113 / 100 inv. 113 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 1 202 099 EUR 2,6 / as. EUR 2,6 / inv. EUR 2,6 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	101	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	122
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	3 544 872 7,8 / as. 7,8 / inv. 7,8 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	2 211
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	9 012 238 19,8 / as. 19,8 / inv. 19,8 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	406
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	15	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	7 655
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	33	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	1 286
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	575 000 1,3 / as. 1,3 / inv. 1,3 / inh.		

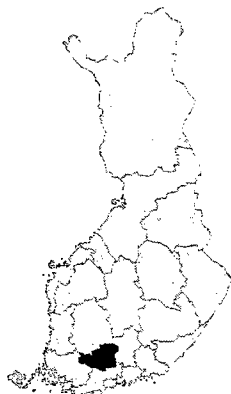
Satakunta

Väestö Folkmängd Population 2006	229 360
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	7 956
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	29
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish–Swedish–Other)2005	99–0–1

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar Ancient monuments and sites 2007	1 111	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen Theatres subject to the Financing Act 2005	2
Keskiaikaisia kivikirkkoja Medeltida stenkyrkor Medieval stone churches	5	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter Theatre tickets sold 2005	64 947 0,3 / as. 0,3 / inv. 0,3 / inh.
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid Professionally-run museums 2005	9	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen Orchestras subject to the Financing Act 2005	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar Artefacts in museum collections 2005	188 104 82 / 100 as. 82 / 100 inv. 82 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang Cultural events (Finland Festivals 2006)	2
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer Works at art museums 2005	7 619 3 / 100 as. 3 / 100 inv. 3 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang Visitors at cultural events (Finland Festivals)	157 500 0,7 / as. 0,7 / inv. 0,7 / inh.
Museokäyntejä Museibesök Museum visits 2005	135 854 59 / 100 as. 59 / 100 inv. 59 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner Arts Council support 2005	EUR 382 480 EUR 1,7 / as. EUR 1,7 / inv. EUR 1,7 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek Public libraries 2005	52	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	118
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek Collections in public libraries 2005	2 116 702 9,2 / as. 9,2 / inv. 9,2 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn Students in the field of culture 2005	674
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek Loans from public libraries 2005	4 921 212 21,4 / as. 21,4 / inv. 21,4 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn Degrees in the field of culture 2005	125
Sanomalehtiä Tidningar Newspapers 2006	11	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn Employed labour force in cultural industries 2004	2 306
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger Cinema auditoria 2005	13	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn Establishments in the field of culture 2005	494
Elokuvissakäyntejä Biografbesök Cinema admissions 2005	205 000 0,9 / as. 0,9 / inv. 0,9 / inh.		

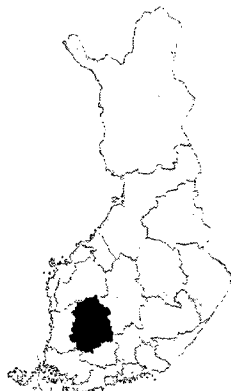
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland

Väestö Folkmängd Population 2006	169 952
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	5 199
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	33
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	98–0–1

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar Ancient monuments and sites 2007	670	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen Theatres subject to the Financing Act 2005	2
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor Medieval stone churches	10	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter Theatre tickets sold 2005	43 270 0,3 / as. 0,3 / inv. 0.3 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid Professionally-run museums 2005	9	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen Orchestras subject to the Financing Act 2005	-
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar Artefacts in museum collections 2005	163 992 97 / 100 as. 97 / 100 inv. 97 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang Cultural events (Finland Festivals 2006)	2
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer Works at art museums 2005	7 525 4 / 100 as. 4 / 100 inv. 4 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang Visitors at cultural events (Finland Festivals)	12 444 0,1 / as. 0,1 / inv. 0.1 / inh.
Museokäyntejä Museibesök Museum visits 2005	243 325 145 / 100 as. 145 / 100 inv. 145 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner Arts Council support 2005	EUR 259 520 EUR 1,5 / as. EUR 1,5 / inv. EUR 1.5 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek Public libraries 2005	23	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettdriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	125 EUR/inh.
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek Collections in public libraries 2005	1 399 243 8,3 / as. 8,3 / inv. 8.3 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studierande inom kultursektorn Students in the field of culture 2005	896
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek Loans from public libraries 2005	3 388 483 20,1 / as. 20,1 / inv. 20.1 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn Degrees in the field of culture 2005	165
Sanomalehtiä Tidningar Newspapers 2006	6	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn Employed labour force in cultural industries 2004	2 485
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger Cinema auditoria 2005	11	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn Establishments in the field of culture 2005	407
Elokuvissakäyntejä Biografbesök Cinema admissions 2005	117 000 0,7 / as. 0,7 / inv. 0.7 / inh.		

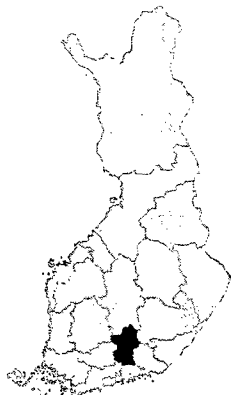
Pirkanmaa – Birkaland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	472 181
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	12 446
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	38
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	97–0–2

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	1 110	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	6
Keskiaikaisia kivikirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	10	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	320 042 0,7 / as. 0,7 / inv. 0.7 / inh.
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	14	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	549 622 117 / 100 as. 117 / 100 inv. 117 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	10
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	39 368 8 / 100 as. 8 / 100 inv. 8 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	251 260 0,5 / as. 0,5 / inv. 0.5 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	468 802 100 / 100 as. 100 / 100 inv. 100 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 1 373 915 EUR 2,9 / as. EUR 2,9 / inv. EUR 2.9 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	80	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	141
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	3 637 394 7,8 / as. 7,8 / inv. 7.8 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	2 289
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	10 226 220 21,8 / as. 21,8 / inv. 2.8 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	478
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	20	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	7 539
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	32	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	1 520
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	675 000 1,4 / as. 1,4 / inv. 1.4 / inh.		

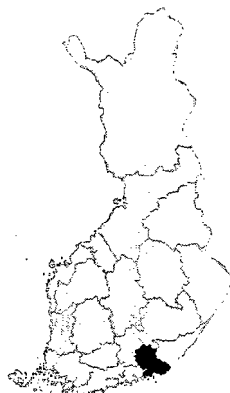
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	199 235
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	5 127
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	39
Kielisuhde % (suomi-ruotsi-muu)	
Språklig indelning % (finska-svenska-annat)	
Language distribution % (Finnish-Swedish-Other) 2005	97-0-2

Kiinteitä muinaisjäänöksiä	628	Valtionosuusteattereita	1
Fasta fornlämningar		Teatrar under teater- och orkesterlagen	
Ancient monuments and sites 2007		Theatres subject to the Financing Act 2005	
Keskiaikaisia kivikirkkoja	4	Myytyjä teatterilippuja	65 859
Medeltida stenkyrkor		Sålda teaterbiljetter	0,3 / as.
Medieval stone churches		Theatre tickets sold 2005	0,3 / inv.
Päätöimisesti hoidettuja museoita	5	Orkestereita (vos)	1
Museer som sköts på heltid		Orkestrar under teater- och orkesterlagen	
Professionally-run museums 2005		Orchestras subject to the Financing Act 2005	
Esineitä museokokoelmissa	250 487	Kulttuuritapahtumia	3
Föremål i museisamlingar	126 / 100 as.	Kulturevenemang	
Artefacts in museum collections 2005	126 / 100 inv.	Cultural events (Finland Festivals 2006)	
Teoksia taidemuseoissa	80 550	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa	12 416
Verk i konstmuseer	40 / 100 as.	Besökare av kulturevenemang	0,1 / as.
Works at art museums 2005	40 / 100 inv.	Visitors at cultural events (Finland Festivals)	0,1 / inh.
Museokäyntejä	79 362	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki	EUR 411 660
Museibesök	40 / 100 as.	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	EUR 2,1 / as.
Museum visits 2005	40 / 100 inv.	konstkommissioner	EUR 2,1 / inv.
Yleisiä kirjastoja	25	Arts Council support 2005	EUR 2.1 / inh.
Allmänna bibliotek		Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as.	144
Public libraries 2005		Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh.	
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa	1 586 687	Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	
Samlingar i allmänna bibliotek	8,0 / as.	Kulttuurialan opiskelijoita	1 859
Collections in public libraries 2005	8,0 / inh.	Studeraende inom kultursektorn	
Lainaus yleisissä kirjastoissa	4 667 758	Students in the field of culture 2005	
Utlåning från allmänna bibliotek	23,5 / as.	Kulttuurialan tutkintoja	335
Loans from public libraries 2005	23,5 / inh.	Examen inom kultursektorn	
Sanomalehtiä	4	Degrees in the field of culture 2005	
Tidningar		Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla	2 380
Newspapers 2006		Sysselsatta inom kultursektorn	
Saleja elokuvateattereissa	11	Employed labour force in cultural industries 2004	
Biografsalonger		Kulttuurialan toimipaikkoja	544
Cinema auditoria 2005		Arbetsställen inom kultursektorn	
Elokvissakäyntejä	159 000	Establishments in the field of culture 2005	
Biografbesök	0,8 / as.		
Cinema admissions 2005	0,8 / inh.		

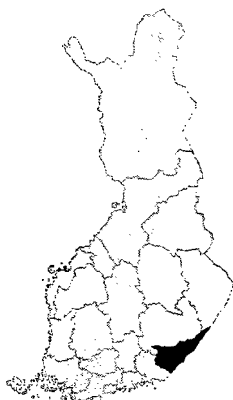
Kyminlaakso – Kymmenedalen

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	184 241
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	5 112
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	36
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	97–1–2

Kiinteitä muinaisjäänöksiä	550	Valtionosuusteattereita	2
Fasta fornlämningar		Teatrar under teater- och orkesterlagen	
Ancient monuments and sites 2007		Theatres subject to the Financing Act 2005	
Keskiaikaisia kivikirkkoja	3	Myytyjä teatterilippuja	61 589
Medeltida stenkyrkor		Sålda teaterbiljetter	0,3 / as.
Medieval stone churches		Theatre tickets sold 2005	0,3 / inv.
Päätoimisesti hoidettuja museoita	3	Orkestereita (vos)	1
Museer som sköts på heltid		Orkestrar under teater- och orkesterlagen	
Professionally-run museums 2005		Orchestras subject to the Financing Act 2005	
Esineitä museokokoelmissa	37 663	Kulttuuritapahtumia	3
Föremål i museisamlingar	20 / 100 as.	Kulturevenemang	
Artefacts in museum collections 2005	20 / 100 inv.	Cultural events (Finland Festivals 2006)	
	1 000		
Teoksia taidemuseoissa	0,5 / 100 as.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa	159 200
Verk i konstmuseer	0,5 / 100 inv.	Besökare av kulturevenemang	0,9 / as.
Works at art museums 2005	0,5 / 100 inh.	Visitors at cultural events (Finland Festivals)	0,9 / inv.
	49 773		
Museokäyntejä	27 / 100 as.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki	EUR 147 517
Museibesök	27 / 100 inv.	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	EUR 0,8 / as.
Museum visits 2005	27 / 100 inh.	konstkommissioner	EUR 0,8 / inv.
	28	Arts Council support 2005	EUR 0,8 / inh.
Yleisiä kirjastoja		Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as.	118
Allmänna bibliotek		Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh.	
Public libraries 2005		Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	
	1 667 328	Kulttuurialan opiskelijoita	886
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa	9,0 / as.	Studering inom kultursektorn	
Samlingar i allmänna bibliotek	9,0 / inv.	Students in the field of culture 2005	
Collections in public libraries 2005	9,0 / inh.		
	3 567 576	Kulttuurialan tutkintoja	192
Lainaus yleisissä kirjastoissa	19,3 / inv.	Examen inom kultursektorn	
Utlåning från allmänna bibliotek	19,3 / as.	Degrees in the field of culture 2005	
Loans from public libraries 2005	19,3 / inh.		
	6	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla	1 596
Sanomalehtiä		Sysselsatta inom kultursektorn	
Tidningar		Employed labour force in cultural industries 2004	
Newspapers 2006			
	13	Kulttuurialan toimipaikkoja	336
Saleja elokuvateattereissa		Arbetsställen inom kultursektorn	
Biografsalonger		Establishments in the field of culture 2005	
Cinema auditoria 2005			
	153 000		
Elokvissakäyntejä	0,8 / as.		
Biografbesök	0,8 / inv.		
Cinema admissions 2005	0,8 / inh.		

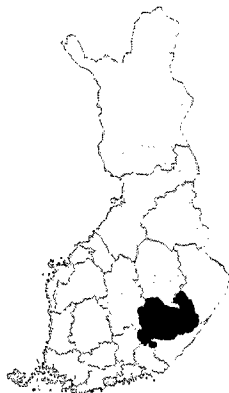
Etelä-Karjala – Södra Karelen – South Karelia

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	135 255
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	5 613
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	24
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	97–0–3

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	476	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	2
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	–	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	53 514 0,4 / as. 0,4 / inv. 0,4 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	3	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	56 325 42 / 100 as. 42 / 100 inv. 42 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	1
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	3 628 3 / 100 as. 3 / 100 inv. 3 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	53 000 0,4 / as. 0,4 / inv. 0,4 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	59 605 44 / 100 as. 44 / 100 inv. 44 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 82 882 EUR 0,6 / as. EUR 0,6 / inv. EUR 0,6 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	29	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	116
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	1 043 734 7,7 / as. 7,7 / inv. 7,7 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	348
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	2 165 856 16,0 / as. 16,0 / inv. 16,0 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	105
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	6	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	1 179
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	4	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	233
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	108 000 0,8 / as. 0,8 / inv. 0,8 / inh.		

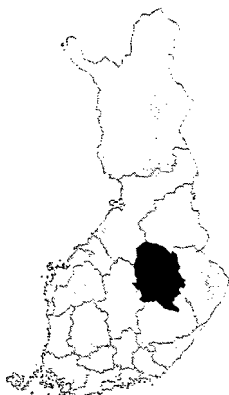
Etelä-Savo – Södra Savolax

Väestö Folkmängd Population 2006	159 492
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	13 997
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	11
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish–Swedish–Other)2005	99–0–1

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	1 112	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	2
Keskiaikaisia kivikirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	1	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	50 085 0,3 / as. 0,3 / inv. 0,3 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	4	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	2
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	38 480 24 / 100 as. 24 / 100 inv. 24 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	5
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	5 940 4 / 100 as. 4 / 100 inv. 4 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	105 258 0,7 / as. 0,7 / inv. 0,7 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	181 772 113 / 100 as. 113 / 100 inv. 113 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 167 403 EUR 1,0 / as. EUR 1,0 / inv. EUR 1,0 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	35	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	113 EUR/inh.
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	1 410 534 8,8 / as. 8,8 / inv. 8,8 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	600
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	3 093 574 9,3 / as. 19,3 / inv. 19,3 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	117
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	12	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	2 054
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	12	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	326
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	98 000 0,6 / as. 0,6 / inv. 0,6 / inh.		

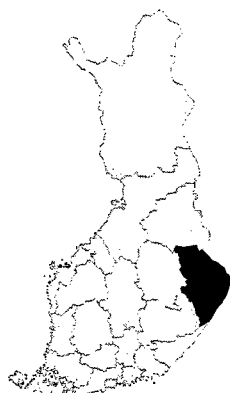
Pohjois-Savo – Norra Savolax

Väestö Folkmängd Population 2006	249 498
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	16 772
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	15
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	99–0–1

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar Ancient monuments and sites 2007	683	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen Theatres subject to the Financing Act 2005	3
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor Medieval stone churches		Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter Theatre tickets sold 2005	100 263 0,4 / as. 0,4 / inv. 0,4 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid Professionally-run museums 2005	7	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen Orchestras subject to the Financing Act 2005	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar Artefacts in museum collections 2005	117 444 47 / 100 inv. 47 / 100 as. 47 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang Cultural events (Finland Festivals 2006)	2
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer Works at art museums 2005	9 677 4 / 100 as. 4 / 100 inv. 4 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang Visitors at cultural events (Finland Festivals)	54 306 0,2 / as. 0,2 / inv. 0,2 / inh.
Museokäyntejä Museibesök Museum visits 2005	96 280 39 / 100 as. 39 / 100 inv. 39 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner Arts Council support 2005	EUR 414 590 EUR 1,7 / as. EUR 1,7 / inv. EUR 1,7 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek Public libraries 2005	41	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	121 EUR/inh.
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek Collections in public libraries 2005	2 255 452 9,0 / as. 9,0 / inv. 9,0 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn Students in the field of culture 2005	1 586
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek Loans from public libraries 2005	5 458 552 21,8 / as. 21,8 / inv. 21,8 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn Degrees in the field of culture 2005	366
Sanomalehtiä Tidningar Newspapers 2006	14	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn Employed labour force in cultural industries 2004	2 396
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger Cinema auditoria 2005	13	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn Establishments in the field of culture 2005	426
Elokuviskäyntejä Biografbesök Cinema admissions 2005	168 000 0,7 / as. 0,7 / inv. 0,7 / inh.		

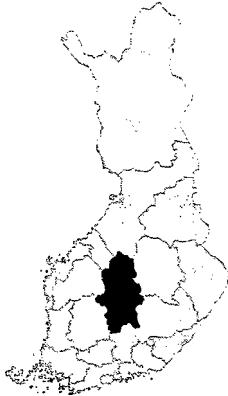
Pohjois-Karjala – Norra Karelen – North Karelia

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	167 519
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	17 763
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	9
Kielisuhte % (suomi-ruotsi-muu)	
Språklig indelning % (finska-svenska-annat)	
Language distribution % (Finnish-Swedish- Other)2005	98-0-2

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	1 030	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	1
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	–	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	31 137 0,2 / as. 0,2 / inv. 0,2 / inh.
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	6	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	162 323 96 / 100 as. 96 / 100 inv. 96 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	2
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	3 390 2 / 100 as. 2 / 100 inv. 2 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	23 746 0,1 / as. 0,1 / inv. 0,1 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	67 728 40 / 100 as. 40 / 100 inv. 40 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 341 374 EUR 2,0 / as. EUR 2,0 / inv. EUR 2,0 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	36	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	121
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	1 753 230 10,4 / as. 10,4 / inv. 10,4 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	1 363
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	3 976 401 23,6 / as. 23,6 / inv. 23,6 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	244
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	11	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	1 514
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	12	Kulttuurialan työpaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	332
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	126 000 0,7 / as. 0,7 / inv. 0,7 / inh.		

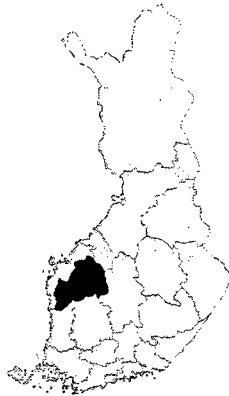
Keski-Suomi – Mellersta Finland – Central Finland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	269 636
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	16 708
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningsstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	16
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	98–0–2

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	932	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	2
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	–	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	90 462 0,3 / as. 0,3 / inv. 0,3 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	9	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	2
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	158 475 59 / 100 as. 59 / 100 inv. 59 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	4
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	12 578 5 / 100 as. 5 / 100 inv. 5 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	48 021 0,2 / as. 0,2 / inv. 0,2 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	160 021 60 / 100 as. 60 / 100 inv. 60 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 506 530 EUR 1,9 / as. EUR 1,9 / inv. EUR 1,9 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	67	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettdriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	119 EUR/inh.
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	2 580 666 9,6 / as. 9,6 / inv. 9,6 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeraende inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	1 141
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	5 915 485 22,1 / as. 22,1 / inv. 22,1 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	213
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	16	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	3 403
Saleja elokuvateattereissa Biografalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	19	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	627
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	256 000 1,0 / as. 1,0 / inv. 1,0 / inh.		

Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten – South Ostrobothnia

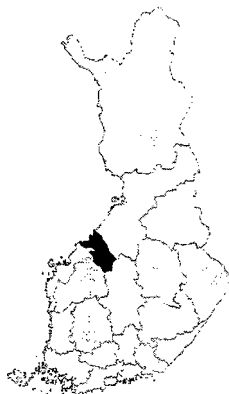

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	193 585
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	13 445
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningsstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	14
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	99–0–1

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	700	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	1
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	–	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	68 312 0,4 / as. 0,4 / inv. 0,4 / inh.
Päätöimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	3	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	1
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	53 770 28 / 100 as. 28 / 100 inv. 28 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	4
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	2 253 1 / 100 as. 1 / 100 inv. 1 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	96 397 0,5 / as. 0,5 / inv. 0,5 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	19 400 10 / 100 as. 10 / 100 inv. 10 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 75 200 EUR 0,4 / as. EUR 0,4 / inv. EUR 0,4 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	42	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	103
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	2 006 060 10,4 / as. 10,4 / inv. 10,4 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studera inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	876
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	3 777 053 19,5 / as. 19,5 / inv. 19,5 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	171
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	13	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	1 483
Saleja elokuvateattereissa Biografalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	14	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	403
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	94 000 0,5 / as. 0,5 / inv. 0,5 / inh.		

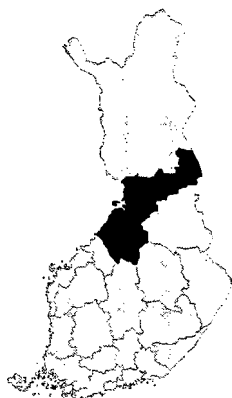
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten – Central Ostrobothnia

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	70 672
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	5 273
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	13
Kielisuhte % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	90–9–1

Kiinteitä muinaisjäänöksiä	303	Valtionosuusteattereita	1
Fasta fornlämningar		Teatrar under teater- och orkesterlagen	
Ancient monuments and sites 2007		Theatres subject to the Financing Act 2005	
Keskiaikaisia kivikirkkoja	1		19 617
Medeltida stenkyrkor		Myytyjä teatterilippuja	0,3 / as.
Medieval stone churches		Sålda teaterbiljetter	0,3 / inv.
Päätoimisesti hoidettuja museoita	2	Theatre tickets sold 2005	0,3 / inh.
Museer som sköts på heltid			2
Professionally-run museums 2005		Orkestereita (vos)	
	8 058	Orkestrar under teater- och orkesterlagen	
Esineitä museokokoelmissa	11 / 100 as.	Orchestras subject to the Financing Act 2005	
Föremål i museisamlingar	11 / 100 inv.	Kulttuuritapahtumia	2
Artefacts in museum collections 2005	11 / 100 inh.	Kultturevenemang	
	3 772	Cultural events (Finland Festivals 2006)	
Teoksia taidemuseoissa	5 / 100 as.		88 000
Verk i konstmuseer	5 / 100 inv.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa	1,2 / as.
Works at art museums 2005	5 / 100 inh.	Besökare av kulturevenemang	1,2 / inv.
	28 806	Visitors at cultural events (Finland Festivals)	1,2 / inh.
Museokäyntejä	41 / 100 as.		EUR 60 366
Museibesök	41 / 100 inv.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki	EUR 0,9 / as.
Museum visits 2005	41 / 100 inh.	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	
Yleisiä kirjastoja	18	konstkommissioner	EUR 0,9 / inv.
Allmänna bibliotek		Arts Council support 2005	EUR 0,9 / inh.
Public libraries 2005			128
	853 798	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as.	
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa	12,1 / as.	Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inv.	
Samlingar i allmänna bibliotek	12,1 / inv.	Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	
Collections in public libraries 2005	12,1 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita	518
	1 407 637	Studeringar inom kultursektorn	
Lainaus yleisissä kirjastoissa	19,9 / as.	Students in the field of culture 2005	
Utlåning från allmänna bibliotek	19,9 / inv.	Kulttuurialan tutkintoja	87
Loans from public libraries 2005	19,9 / inh.	Examen inom kultursektorn	
	5	Degrees in the field of culture 2005	
Sanomalehtiä		Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla	661
Tidningar		Sysselsatta inom kultursektorn	
Newspapers 2006		Employed labour force in cultural industries 2004	
Saleja elokuvateattereissa	5	Kulttuurialan toimipaikkoja	154
Biografsalonger		Arbetsställen inom kultursektorn	
Cinema auditoria 2005		Establishments in the field of culture 2005	
	30 000		
Elokuvissakäyntejä	0,4 / as.		
Biografbesök	0,4 / inv.		
Cinema admissions 2005	0,4 / inh.		

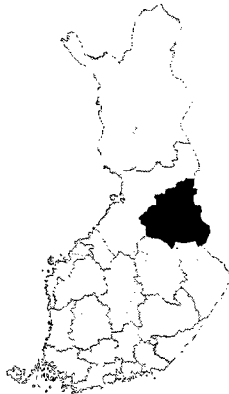
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten – North Ostrobothnia

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	380 668
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	35 232
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	11
Kielisuhte % (suomi-ruotsi-muu)	
Språklig indelning % (finska-svenska-annat)	
Language distribution % (Finnish-Swedish-Other) 2005	99-0-1

Kiinteitä muinaisjäänöksiiä	1 450	Valtionosuusteattereita	2
Fasta fornlämningar		Teatrar under teater- och orkesterlagen	
Ancient monuments and sites 2007		Theatres subject to the Financing Act 2005	
Keskiaikaisia kivikirkkoja	-	Myytyjä teatterilippuja	55 358
Medeltida stenkyrkor		Sålda teaterbiljetter	0,1 / as.
Medieval stone churches		Theatre tickets sold 2005	0,1 / inv.
Päätoimisesti hoidettuja museoita	7	Orkestereita (vos)	
Museer som sköts på heltid		Orkestrar under teater- och orkesterlagen	
Professionally-run museums 2005		Orchestras subject to the Financing Act 2005	
Esineitä museokokoelmissa	104 457	Kulttuuritapahtumia	7
Föremål i museisamlingar	28 / 100 as.	Kulturevenemang	
Artefacts in museum collections 2005	28 / 100 inv.	Cultural events (Finland Festivals 2006)	
Teoksia taidemuseoissa	3 782	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa	36 969
Verk i konstmuseer	1 / 100 as.	Besökare av kulturevenemang	0,1 / inv.
Works at art museums 2005	1 / 100 inh.	Visitors at cultural events (Finland Festivals)	0,1 / inh.
Museokäyntejä	119 202		EUR 529 284
Museibesök	32 / 100 as.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki	EUR 1,4 / as.
Museum visits 2005	32 / 100 inv.	Stöd från Centralkommissionen för konst och statens	
Yleisiä kirjastoja	83	konstkommissioner	EUR 1,4 / inv.
Allmänna bibliotek		Arts Council support 2005	EUR 1.4 / inh.
Public libraries 2005		Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as.	123
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa	3 319 813	Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh.	
Samlingar i allmänna bibliotek	8,8 / as.	Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005	
Collections in public libraries 2005	8,8 / inv.	Kulttuurialan opiskelijoita	1 805
Lainaus yleisissä kirjastoissa	8 595 603	Studeraende inom kultursektorn	
Utlåning från allmänna bibliotek	22,7 / as.	Students in the field of culture 2005	
Loans from public libraries 2005	22,7 / inv.	Kulttuurialan tutkintoja	379
Sanomalehtiä	18	Examen inom kultursektorn	
Tidningar		Degrees in the field of culture 2005	
Newspapers 2006		Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla	3 564
Saleja elokuvateattereissa	20	Sysselsatta inom kultursektorn	
Biografsalonger		Employed labour force in cultural industries 2004	
Cinema auditoria 2005		Kulttuurialan toimipaikkoja	682
Elokuvisakäyntejä	271 000	Arbetsställen inom kultursektorn	
Biografbesök	0,7 / as.	Establishments in the field of culture 2005	
Cinema admissions 2005	0,7 / inh.		

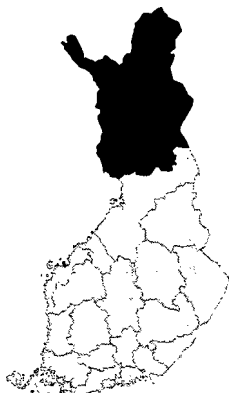
Kainuu – Kajanaland

Väestö	
Folkmängd	
Population 2006	84 350
Maapinta-ala	
Landareal	
Land area 2007 km ²	21 506
Väestötiheys / maa-km ²	
Befolkningsstäthet / km ² land	
Population density / km ² of land area 2006	4
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu)	
Språklig indelning % (finska–svenska–annat)	
Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	99–0–1

Kiinteitä muinaisjäännöksiä Fasta fornlämningar <i>Ancient monuments and sites 2007</i>	1 057	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	1
Keskiaikaisia kivikirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	–	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	22 334 0,3 / as. 0,3 / inv. 0,3 / inh.
Päätoimisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid <i>Professionally-run museums 2005</i>	3	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	–
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	29 322 34 / 100 as. 34 / 100 inv. 34 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	3
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	747 1 / 100 as. 1 / 100 inv. 1 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	43 863 0,5 / as. 0,5 / inv. 0,5 / inh.
Museokäyntejä Museibesök <i>Museum visits 2005</i>	14 771 17 / 100 as. 17 / 100 inv. 17 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 94 413 EUR 1,1 / as. EUR 1,1 / inv. EUR 1.1 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	16	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inh. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	154
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	900 387 10,6 / as. 10,6 / inv. 10,6 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	308
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	2 148 042 25,2 / as. 25,2 / inv. 25,2 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	82
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	5	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Syssestatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	699
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	6	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	138
Elokuvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	65 000 0,8 / as. 0,8 / inv. 0,8 / inh.		

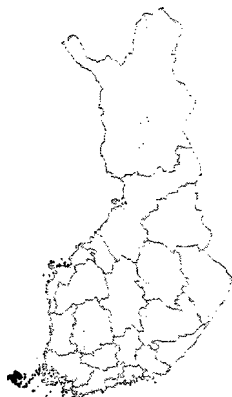
Lappi – Lapland – Lapland

Väestö Folkmängd Population 2006	184 935
Maapinta-ala Landareal Land area 2007 km ²	92 840
Väestötiheys / maa-km ² Befolkningstäthet / km ² land Population density / km ² of land area 2006	2
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) Språklig indelning % (finska–svenska–annat) Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	9–0–1

Kiinteitä muinaisjäänöksiä Fasta fornlämningar Ancient monuments and sites 2007	2 504	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen Theatres subject to the Financing Act 2005	3
Keskiaikaisia kirkkoja Medeltida stenkyrkor Medieval stone churches	2	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter Theatre tickets sold 2005	100 464 0,5 / as. 0,5 / inv. 0.5 / inh.)
Päätöisesti hoidettuja museoita Museer som sköts på heltid Professionally-run museums 2005	8	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen Orchestras subject to the Financing Act 2005	2
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar Artefacts in museum collections 2005	90 347 49 / 100 as. 49 / 100 inv. 49 / 100 inh.	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang Cultural events (Finland Festivals 2006)	3
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer Works at art museums 2005	9 472 5 / 100 as. 5 / 100 inv. 5 / 100 inh.	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang Visitors at cultural events (Finland Festivals)	23 409 0,1 / as. 0,1 / inv. 0.1 / inh.
Museokäyntejä Museibesök Museum visits 2005	253 696 137 / 100 as. 137 / 100 inv. 137 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner Arts Council support 2005	EUR 295 306 EUR 1,6 / as. EUR 1,6 / inv. EUR 1.6 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek Public libraries 2005	56	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn Net operating costs of municipalities in the field of culture	135 EUR/as. EUR/inh. 2005
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek Collections in public libraries 2005	2 166 760 11,7 / as. 11,7 / inv. 11.7 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studierande inom kultursektorn Students in the field of culture 2005	1 768
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek Loans from public libraries 2005	4 087 174 22,0 / as. 22,0 / inv. 22.0 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn Degrees in the field of culture 2005	236
Sanomalehtiä Tidningar Newspapers 2006	3	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn Employed labour force in cultural industries 2004	1 793
Saleja elokuvateattereissa Biografalonger Cinema auditoria 2005	17	Kulttuurialan toimipaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn Establishments in the field of culture 2005	449
Elokuvissakäyntejä Biografbesök Cinema admissions 2005	89 000 0,5 / as. 0,5 / inv. 0.5 / inh.		

Ahvenanmaa – Åland

Väestö – Folkmängd – Population 2006	26 923
Maapinta-ala – Landareal – Land area 2007 km ²	1 554
Väestötiheys / maa-km ² – Befolkningstäthet / km ² land – Population density / km ² of land area 2006	17
Kielisuhde % (suomi–ruotsi–muu) – Språklig indelning % (finska–svenska–annat) – Language distribution % (Finnish–Swedish–Other) 2005	5–92–3

Kiinteitä esihistoriallisia muinaisjäänöksiä Fasta förhistoriska fornlämningar <i>Ancient prehistoric monuments and sites 2006</i>	1 333	Valtionosuusteattereita Teatrar under teater- och orkesterlagen <i>Theatres subject to the Financing Act 2005</i>	-
Keskiaikaisia kivikirkkoja Medeltida stenkyrkor <i>Medieval stone churches</i>	13	Myytyjä teatterilippuja Sålda teaterbiljetter <i>Theatre tickets sold 2005</i>	-
Museoita ¹⁾ Museer ¹⁾ <i>Museums ¹⁾ 2005</i>	7	Orkestereita (vos) Orkestrar under teater- och orkesterlagen <i>Orchestras subject to the Financing Act 2005</i>	-
Esineitä museokokoelmissa Föremål i museisamlingar <i>Artefacts in museum collections 2005</i>	..	Kulttuuritapahtumia Kulturevenemang <i>Cultural events (Finland Festivals 2006)</i>	1
Teoksia taidemuseoissa Verk i konstmuseer <i>Works at art museums 2005</i>	..	Kävijöitä kulttuuritapahtumissa Besökare av kulturevenemang <i>Visitors at cultural events (Finland Festivals)</i>	760 0,0 / as. 0,0 / inv. 0,0 / inh.
Museokäyntejä ¹⁾ Museibesök ¹⁾ <i>Museum visits ¹⁾ 2005</i>	141 035 527 / 100 as. 527 / 100 inv. 527 / 100 inh.	Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien tuki Stöd från Centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner <i>Arts Council support 2005</i>	EUR 43 982 EUR 1,6 / as. EUR 1,6 / inv. EUR 1,6 / inh.
Yleisiä kirjastoja Allmänna bibliotek <i>Public libraries 2005</i>	17	Kuntien kulttuuritoimen nettokustannukset EUR/as. Nettodriftskostnader i kommunerna inom kultursektorn EUR/inv. <i>Net operating costs of municipalities in the field of culture EUR/inh. 2005</i>	106
Kokoelmat yleisissä kirjastoissa Samlingar i allmänna bibliotek <i>Collections in public libraries 2005</i>	302 393 11,3 / as. 11,3 / inv. 11,3 / inh.	Kulttuurialan opiskelijoita Studeringar inom kultursektorn <i>Students in the field of culture 2005</i>	32
Lainaus yleisissä kirjastoissa Utlåning från allmänna bibliotek <i>Loans from public libraries 2005</i>	458 794 17,1 / as. 17,1 / inv. 17,1 / inh.	Kulttuurialan tutkintoja Examen inom kultursektorn <i>Degrees in the field of culture 2005</i>	13
Sanomalehtiä Tidningar <i>Newspapers 2006</i>	2	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla Sysselsatta inom kultursektorn <i>Employed labour force in cultural industries 2004</i>	494
Saleja elokuvateattereissa Biografsalonger <i>Cinema auditoria 2005</i>	2	Kulttuurialan työpaikkoja Arbetsställen inom kultursektorn <i>Establishments in the field of culture 2005</i>	98
Elokvissakäyntejä Biografbesök <i>Cinema admissions 2005</i>	16 000 0,6 / as. 0,6 / inv. 0,6 / inh.		

1) Ahvenanmaan tilastollisessa vuosikirjassa 2006 mukana olevat museot. –
De museer som ingår i Statistisk årsbok för Åland 2006. –
Museums included in the Statistical Yearbook of Åland 2006.

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
P.O.Box 4C
FI-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
sales@stat.fi
www.stat.fi

ISBN 978-952-467-718-9
Tuotenumero 3459
Produktnummer 3459
C0

9 789524 677189